Nagy Bence, statikus.

Prometheus Tüzeléstechnikai Vall., Budapest X. Építész: Földesi Lajos

Építész munkatárs: Balogh Bertalan.

Statikus: Nagy Bence.

Magyar Építőművészet, 1984. 6., 26 old.

NAGY BENEDEK

1941. március 15-én Illésházán született. 1961—1963. között végezte művészeti tanulmányait a Budapesti Képzőművészeti Főiskolán, ahol mestere Szabó Iván volt. Kiállítását megrendezték Móron (1971) és Csornán (1972). Művét felállították Csornán, Sopronban.
Lakcíme: Mór, Lenin tér 9.

Virág (portré), 1976, márvány, 28 cm

Magyar vobrányati kiállítás Bp. Műcsarnok 1978. V.5-28.

Nagy Benedek, szobrász

Vidékről a következő kiállításról jött az értesítés: Nagy Benedek szobrász, kiállítása, Móron.

Kiállítási kalandárium

Szocialista Művelődésért, 1984. febr.

NAGY BENEDEK (szobrász)

"Nagy Benedek móri szobrászmüvész viszont már több köztéri munka alkotójaként bizonyitotta tehetségét. Ő alkotta a márkushegyi bányászemlékmüvet is. Apró szobrokból összerakott sorozata (Küzdelem I-III) q közismert Szent György téma ujszerü értelmezésével és feldolgozásával késztet töprengésre. Érmein a szőlőmüvelés rekvizitumait hasznositja meggyőző erővel, érett szobrászi eszközökkel. (Győr Sopron megye dija)"

SALAMON Nándor: Észak-dunántuli tárlat Szombathelyen. In. Uj Forrás, 1986/2. 74-75.p.

Nagy Benedek szobrász

ZIMMERMANN ÁGOSTON SZOBRÁT avatták fel Móron tegnap az [illegible] mikus, állatorvos, anatómusprofesszor mellszobrát Nagy Benedek szobrászművész készítette.

Népszabadság, 1986. VIII. 28

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTOFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Benedek

1984 JUN 23

NÉPSZAVA

nohán 11

Bányászemlékmű-avatás Márkushegyen

Emlékművet avattak pénteken *az Oroszlányi Szénbányák márkushegyi bányaüzemében* a harminchét halálos áldozatot követelő bányaszerencsétlenség első évfordulóján. A lángok közé zárt s örökre megpihent bányászt ábrázoló bronzszobrot, *Nagy Benedek* alkotását az üzem udvarán állították fel.

A munka hősi halottainak tiszteletére rendezett ünnepségen a közvetlen hozzátartozók és munkatársak mellett ott voltak a párt, a kormány, a szakszervezet és a tömegszervezetek képviselői, köztük *Havasi Ferenc*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, *Kovács László*, a Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára, *Antalóczy Albert*, az MSZMP Komárom megyei Bizottságának első titkára, *Takács Imre*, a Fejér megyei pártbizottság első titkára, *Varga Gyula*, a Komárom megyei. és *Závodi Imre*, a Fejér megyei Tanács elnöke. Részt vett az ünnepségen *Jerzy Zielinski*, a Lengyel Népköztársaság magyarországi nagykövete, elküldte képviselőit az ország valamennyi bányavállalata.

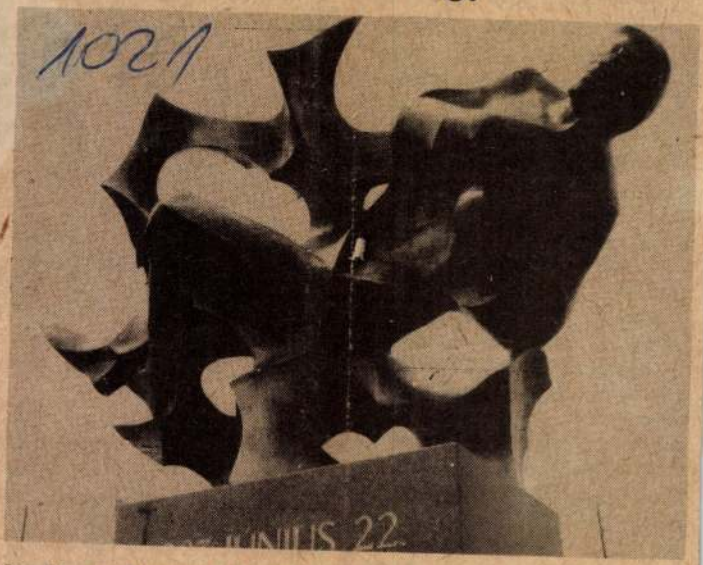

Az emlékmű avatóünnepségén *Kapolyi László* ipari miniszter mondott beszédet. Ezt követően a miniszter leleplezte az emlékművet. A megemlékezés

az oroszlányi városi temetőben
ban ot
bán
dc

nök *elbúcsúztatásának* szenteltek.

Az ország 282 liberális klubjának jelölő gyűlésein megválasztott *3500 küldött és az 5000 meghívott pártaktivista* olyan lángolóan lelkes ünneplésben részesítette Pierre Trudeau-t, mint azon a 16 év előtti napon, amikor vezérré választották. Mintha *a régi Trudeau-mánia* kerítette volna hatalmába az ottawai hokistadiont, úgy áradt a búcsúzó politikus felé a szeretet, a megbecsülés. A közönség *Trudeau képeit és vörös rózsaszálakat* (a zakója hajtókáján mint mindenkor, most is ott díszlő Trudeau-féle „védjegyet") *lobogtatva, éljenezve* köszöntötte a miniszterelnököt. Vörösre tapsolták a tenyerüket, közbe-közbekiabáltak, amíg pergett a pályafutásáról készült 70 perces film, amely elévülhetetlen érdemeit méltatta.

A terrorizmusba torkollott quebeci francia szeparatizmus visszaszorítása, az or-

Turner és felesége – köszönet a megválasztásért

TELEFOTÓ — MTI Külföldi Képszerkesztőség

posztra, akinek eddigi pályafutásában és politikai elképzeléseiben *biztosítékot lát a hatalom megtartására.*

Az Angliában született, 55 éves John Turner, akit anyja, egy angol bányász lányából lett közgazdász, özvegyen nevelt fel apja szülőházában, Kanadában — *veterán politikus.* És, mint a londoni *Economist* megjegyezte, markánsan férfias jóképűségével, oxfordi diákévei alatt, USA-beli Rhodes-ösztöndíjasként és a párizsi Sorbonne egyetem hallgatójaként a liberális pártgépezet számára különösen *vonzóvá* tette John Turnert az, hogy ő *nem cipeli magával* a vezéri posztra az utóbbi évek kedvezőtlen fejleményeiért, a kormány politikai tőkéjének megfogyatkozásáért viselt *felelősség batyuját.* Mellette szólt az is, hogy népszerűségnek örvend a túlnyomóan francia ajkú *Montrealban* csakúgy, mint az angol többségű *Vancouverben.* Quebecben nagyra értékelik tökéletes francia tudását, nemkülönben a kétnyelvűség törvénybe iktatása érdekében

– **Emléktáblát avat** az egykori Magyar Királyi I. és II. Honvéd Egyetemi Rohamzászlóalj Budapest 1944–45-ös ostroma során hősi halált halt bajtársai tiszteletére ma, szombat délelőtt 11 órakor a Hadtörténeti Intézet udvarán. Emlékbeszédet Sipeki Balázs Lajos, nyugállományú ezredes, az I. zászlóalj egykori parancsnoka mond. Ezt megelőzően kilenc órakor a Mátyás templomban Kocsis István alezredes, budapesti tábori esperes celebrál szentmisét.

– **Liszt Ferenc-emléktáblát** helyeztek el Berettyóújfaluban, bban a templomban, amelyben a agy zeneszerző orgonája még ma működik. Az avatás után az ér-klődők koncertet hallgathattak eg a nevezetes hangszeren.

– **Harminc diplomás kezdte g a tanulást** az ötmillió dolláámogatással induló népegészügyi képzésben a debreceni orudományi egyetemen. A kétposztgraduális képzés után a zettek nemcsak a népegészségyi szolgálatban, hanem önkorányzatoknál, irányító szerveknél s elhelyezkedhetnek.

– **Megszűnik a viharjelzés a Balatonon.** Az Országos Viharjelző Szolgálat siófoki obszervatóriumában szeptember 30-tól véget ér a május elseje óta tartó szolgálat, amelyet a Balatoni Vízirendészeti Rendőrkapitányság fényjelző szolgálatával közösen láttak el a Balatonon és a Velencei tavon.

– **Hatvankét bérleményt ajánl** megvételre vagy bérbevételre a XI. kerületi önkormányzat. A bánatpénz a megjelölt irányár öt százaléka, amit a nyeretlen pályázók az elbírálást követő tizenöt napon belül visszakapnak. Nyertes pályázónál a bánatpénzt beszámítják a vételárba, bérbevételkor az óvadékba.

– **Tízmillió forint értékű régiséget vitt el** egy egri családi házból az a betörőbanda, amelynek egyik tagját csütörtök hajnalban fogta el a rendőrség a helyszín közelében. A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság országos körözést adott ki a társaság két ...lezett tagja, a 22

40 éve írtuk

A munkaidő további csökkentését a következő elvek alapján javasolja végrehajtani a SZOT határozata. Elsősorban az egészségre ártalmas munkaterületeken kell 48 óránál rövidebb munkaidőt megállapítani. Ezenkívül néhány olyan munkakörben, ahol a törvényes munkaidő meghaladja a 48 órát (például gépkocsivezetőknél). Foglalkozni kell a nők munkaidejének csökkentésével, elsősorban a szombat éjjeli műszak megszüntetésével a háromműszakos üzemekben.

Betörtek a Nádasdy-várba

Ismeretlen tettesek betörtek a híres sárvári Nádasdy-várba, ahol főleg a művelődési központ helyiségeit látogatták meg. Éjszaka befeszítették a bejárati ajtót, s ugyanezzel a módszerrel több irodába is behatoltak. Videokamerát, videomagnót, rádiótelefont és egyéb műszaki cikkeket tulajdonítottak el. A büféből készpénzt, cigarettát és szeszes italokat vittek magukkal. Jelentős az ellopott berendezések, árukészletek értéke és az épületben okozott kár is. Szerencsére, a tolvajoknak vagy hiányos volt a művészeti ismeretük, vagy nem volt elég bátorságuk, mert a felbecsülhetetlen értékű festményekhez, művészeti kincsekhez nem nyúltak hozzá. A rendőrség nyomoz az elkövetők után.

(v. v. p.)

– **Gyóni Géza költő egész alakos szobrát** avatták pénteken Sopronban; Nagy Benedek móri szobrászművész bronz alkotását a Deák téren állították fel. A szobrot Káspár Hermina adományozta a városnak. A nagylelkű soproni polgár és testvére, Teréz már több köztéri alkotással gazdagította a várost. Az 1917-ben 34 évesen szibériai hadifogságban elhunyt tragikus sorsú költő több szállal kötődött Sopronhoz.

Nagy Benedek Móri

Az apartheid exkémje taga

Dél-Afrikában kere

HÍRÖSSZEFOGLALÓ

Határozottan cáfolta pénteken az egykori dél-afrikai apartheid rendszer kémje, Craig *Williamson*, hogy köze lett volna Olof *Palme* svéd kormányfő meggyilkolásához. Ezt állította ugyanis róla egy nappal korábban Eugene *de Kock*, az immár feloszlatott rendőri biztonsági szolgálat feje a dél-afrikai törvényszék előtt tett vallomásában. De Kockot a bíróság hatrendbeli, még a fajgyűlölő rendszer idején az apartheiddel szembehelyezkedő aktivisták ellen végrehajtott gyilkosságban és más bűncselekményekben találta vétkesnek, s a *Reuter* szerint most azért ismertetett több, a titkosszolgálat által korábban elkövetett bűntényt, mert *így szeretné enyhíteni várható ítéletét.*

E vallomássorozat része volt az a kijelentés is, miszerint Williamson vezette a Palmét 1986-ban meggyilkoló dél-afrikai különítményt. De Kock szerint erről a tényről

1992-ben vagy 1993-
s tagadta, hogy csupán
néhai svéd miniszterel
sának a kilétét, mert e
rette volna manipulál
terelje a figyelmet saj

A tíz évvel ezelő
nyomozó csoport ve
államügyész, Solveig
félvállról a vádakat.
lehet, hogy Dél-Afri
zottság egy tagját va
aki majd személyes
kot. A svéd sajtó eg
sában, azaz mindös
Palme meggyilko
esetleges dél-afri
azonban csak egy
gok által is vizsgál

Az Angolában
gyémántbányaüzle

Csodapalota a Váci úton

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Benedek, szobrász-művész

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1984 JAN 7 8

1021

5. OLDAL

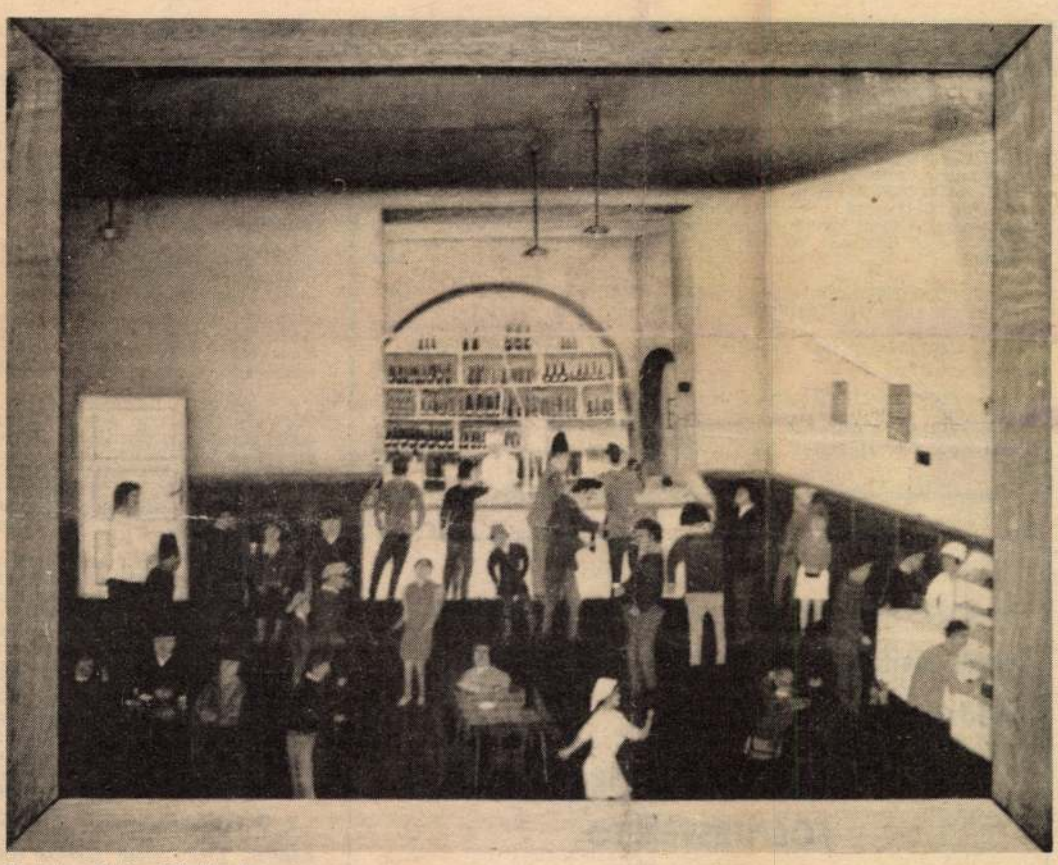

Fekete Ottó: Füstös kocsma

Városhoz méltóan

Móri alkotók szemléje

Várossá válását Mór — sok más esemény mellett — a helyi képzőművészeti alkotóknak rendezett kiállítással is ünnepelte. Nagyon is méltán kapott helyet ez az esemény az avatási programban, hiszen, ha van területe a kulturális életnek, amelyben Mór már évek óta túllépett a nagyközségi szinten, az éppen a képzőművészeti értékek népszerűsítése. A Lamberg-kastély felújítása — 1978 — óta egyik legfontosabb helyszíne volt Fejér megye művészeti életének, s egyaránt vállalt feladatokat a múlt klasszikus értékeinek bemutatásából, a jelenkor izgalmas egyéniségeinek népszerűsítéséből, szereplési alkalmat adott a megyében élő alkotóknak, s az amatőrmozgalom legjobbjainak egyaránt.

Jelentős része volt mindebben az egyetlen hivatásos móri képzőművésznek, a szobrász Nagy Benedeknek. Nagyon is illő tehát, hogy az új város első kiállításán az ő művei kerültek a középpontba.

Nagy Benedek a mélyen humanista tartalmú, harmonikus formarendre törekvő plasztikai művészet képviselője. A disszonáns ábrázolás, a zaklatott kivitelezés divatos gyakorisága nem tántorítja el attól, hogy majd minden alkotásával hitet ébresszen az emberi tisztesség és szépség iránt. Ami tetszetőssé teszi szobrait: nem külső burok, hanem mélyről áradó, a téma lényegének feltárásából fakadó szépség.

A tisztaság iránti vonzalmának jele, hogy szívesen

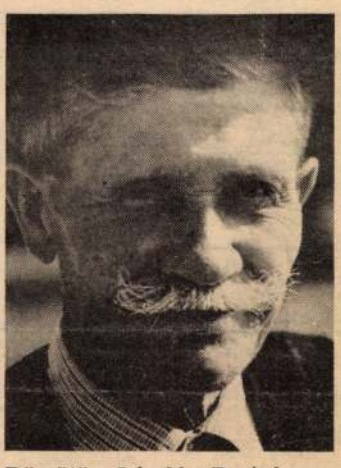

Dömötör László: Portré

mintáz meg gyermekarcokat és -alakokat, méghozzá a gyermekábrázolásokra oly sokszor jellemző édeskés hangulat teljes mellőzésével. Az őszinteség és a természetes életkedv üde megfogalmazásai a gyermekfigurák, s ezt a hatást nagy léptékben is képes kibontani, amint azt a Csornán felállított anya—gyermek kompozíció bizonyítja.

Karakterizáló képessége az olyan, megszámlálhatatlanszor feldolgozott témák esetében is eredeti módon nyilatkozik meg, mint amilyen például Ady Endre költői érzékenységét hangsúlyozó portréja vagy a kiállításon csak nagyméretű fotóról látható — ugyancsak csornai — Petőfi-emlékmű.

A tartalmi értékek azért juthatnak maradéktalanul érvényre Nagy Benedek művészetében, mert a mesterség tökéletes birtoklásával közvetíti őket. Anyagtiszteletében nyilvánul meg ez talán legszembetűnőbben. Könnyedén mintázza az anyagot, a tömbszerűség megőrzésével faragja a követ, játszik a bronz képlékenységével, a népművészettől megtermékenyítve vési a fát. Vázlatain tanulmányozhatjuk, mennyire lényegre törő a rajzban is, éremsorain, plakettjein a kiegyensúlyozott arányú szerkesztés a meghatározó.

*

Nem nagyon szokásos hivatásos művészt és amatőröket együtt bemutatni, s általában nem is nagyon szerencsés az ilyen összeállítás, ebben az esetben azonban nem érzünk szakadékot Nagy Benedek és az ő szobrait kísérő hat alkotó színvonala között. Öt pedagógus és egy orvos mutatja be a galéria alagsorában képeit, kulturált, ízléssel formált, megérlelt alkotás valamennyi.

Gergye László, dr. Kaposi Jenő és Ujj József felfogása sok rokonvonást mutat. Elsősorban tájélményeket, szelíd lírai hangulatokat örökítenek meg sikeresen, az impresszionizmusból kiinduló szemlélettel, gazdag, lágyan illeszkedő elemekből szőtt színvilággal.

Fekete Ottóé közülük talán a legeredetibb látásmód, drámai feszültséggel fogalmaz, tanult az úgynevezett naivak felfogásából is. Halász János mozaikjait dekoratív és konstruktív törekvés határozza meg. Dömötör László kitűnő megfigyelőkészségről és esztétikus kivitelről tanúskodó fotói jól egészítik ki a festmények együttesét.

Á. Sz. J.

Nagy Benedek: Anya gyermekével

Hírdetés

HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy férjem, édesapánk, nagyapánk, rokonunk **TRISCHBERGER KÁLMÁN,** volt móri lakos, életének 78. évében elhunyt. Temetése 1984. január 20-án, pénteken délután **kettő** órakor lesz a Fecskeparti temetőben. **Gyászoló család.** 504

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak és ismerősöknek, akik drága halottunk **IFJ. OSZTOTICS IMRE** temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvétükkel mély fájdalmunkat enyhíteni igyekztek. Külön köszönetünket fejezzük ki a Fejér megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat vezetőinek és dolgozóinak. **Gyászoló család.** 474

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik **ID. RADETZKY ÖDÖN** temetésén részt vettek, sírjára koszorút vagy virágot helyeztek és fájdalmunkat részvétükkel, vagy más módon enyhíteni igyekeztek. **Gyászoló család.** 470

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS. Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett édesanyánk, anyósunk, nagyanyánk, dédmamánk, testvérünk, sógornőnk **ÖZV. DOMBI FERENCNÉ** temetésén megjelentek és utolsó útjára elkísérték. **Gyászoló család.** 361

A Székesfehérvári Ingatlankezelő Vállalat nagy kivitelezői és vezetői gyakorlattal rendelkező

ÉPÍTÉSZMÉRNÖKÖT KERES

FŐÉPÍTÉSVEZETŐ

munkakör betöltésére.

Jelentkezés a vállalat személyzeti osztályánál, Székesfehérvár, Honvéd u. 1. sz.

302

HÁZASSÁG

x Káros szenvedélytől mentes özvegy férfi, 50 év körüli, független nem dohányzó, 165 cm alatti özvegy hölgy ismeretségét keresi **HÁZASSÁG** céljából. Szfvári összkomfortos, 2 szobás lakásomba várom. Fényképes leveleket „Hűség és szeretet 195" jeligére, a kiadóba kérem. 195

x Rendezett anyagi körülmények között egyedülélő 68 éves fiatalos férfi, volt műszaki dolgozó, megismerkedne otthonát szerető, független nővel **HÁZASSÁG** céljából, 60 éves korig. Kocsi van. „Tavasz a télben 193" jeligére a kiadóba. 193

x Vidéken, háromszobás félkomfortos házában egyedülélő 65 éves, nyugdíjas tisztviselő keresi annak az intelligens nőnek az ismeretségét **HÁZASSÁG** céljából, aki megosztaná vele a magányt. „Anyagi nem érdekel 495" jeligére a kiadóba. 495

x 36 éves 175 cm magas, barna, kék szemű, önhibáján kívül elvált, intelligens szakmunkás férfi vagyok. Keresem korban hozzámillő rendes, házias, becsületes, egyedülálló hölgy vagy elvált asszony ismeretségét, egy gyermek nem akadály. Kölcsönös szimpátia esetén **HÁZASSÁG** céljából, aki hűséges és gyermekszerető feleségem tudna lenni. Csak fényképes levelekre válaszolok. „Remélem megtalállak 500" jeligére a kiadóba. 500

x 47 éves, magányos özvegyasszony megismerkedne nem dohányzó, józan életű férfival **HÁZASSÁG** céljából, aki otthonomba jönne. „Tavasz 390" jeligére a kiadóba. 390

x Társaság hiányában megismerkedne 42 éves, 170 cm magas, barna, karcsú, középiskolai végzettségű független hölgy, művészetet, utazást kedvelő férfival 44—50 éves korig **HÁZASSÁG** céljából. „Tavasz 427" jeligére a kiadóba. 427

EXPRESS-HIRDETÉS

x Kétéves, 350-es **CZ** bevonulás miatt sürgősen eladó. Aba, Táncsics út 34. 509

x Eladó UO-s 1200-as **Zsiguli** 1985 decemberig műszakiztatva. Érdeklődni: hétköznap 16 óra után. Martonvásár, Lenin u. 9. 523

x UB frsz. **Wartburg** Lim. eladó. Fecskepart, Kőszegi F. u. 65. III/1. 478

x UP-s **Skoda** S—100-as, friss műszakival eladó. Szfv., Pintér K. ltp. 42. III/7. 479

x Kétéves **Daciám** átadom. Mór, Dózsa u. 14. IV/14. 490

x S 51 NH féléves **Simson** eladó. Érdeklődni: Hernádi Gy. u. 3. Borsó. Délután 2—5. 499

x **Polgárdin,** Batthyány út 55. sz. alatt levő három szoba plusz gazd. épületekkel 700 n.-öl telek eladó. Érdeklődni: szombaton 8—16-ig a helyszínen. 566

x Keresünk — elsősorban Fehérvár környékén lakóhelyüket jól ismerő **összeírókat** akik a legjobban bevált fajtájú napos- és előnevelt csibe, kacsa 1984. március 1-től kezdődő kiszállításokra a helybeliek rendeléseit összegyűjtenék. „Megfelelő jutalék — jó üzlet 382" jeligére a kiadóba. 382

x Napi takarítást, fürdők, mosdók, pincék, padlások takarítását vállaljuk, közületeknek. Februártól 514" jeligére a kiadóba. 514

x Kétszobás lakás **kiadó.** „Fáy ltp. — 516" jeligére a kiadóba. 516

x Eladó **Fender** erősítő 100 W-os, **Fender** hangfallal 200 W-os. Érdeklődni: Szfv., Ady E. u. 3. Egész nap. 525

x **Matematikából korrepetálok.** Szfv., Benke F. u. 5. fszt. 3. 526

x Üzlethelyiséget vagy üzletnek kialakítható helyiséget keresek a Széchenyi út környékén. „Központi helyen — 527" jeligére a kiadóba. 527

x **Garázs** — belvárosi és Vibromat **Elektromos szemfelszedő** eladó. Érdeklődni: Ady E. u. 2. II/1. vagy 15-463. Telefon: délután 5—7 óráig.

x Középhaladó angol tanfolyam heti 2x2 órában. „Csoport — 537" jeligére a kiadóba.

x Egy személy részére szoba **kiadó.** Dózsa Gy. tér 9. fszt. 6. Garcsik. Február 1-től. 538

x Villanyszerelő javító, szolgáltató kisiparos vállal villanyszerelési munkát, közületnek is. Mészáros József. József u. 2/b. 540

x **Matematikából korrepetálok.** Szfv., Benke F. u. 10. II/4. 497

x Házaspár részére bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal **kiadó.** Érdeklődni egész nap. Szfvár, Kőszegi F. u. 55. II/1. Fecskepart. 498

x Kifogástalan, sodrott **kancacsikó,** 3 éves, ugyanott hintó, lószerszám, nyereg eladó. Pozsonyi 62. 515

x 160 kg-os hízott **sertés** áron alul eladó. Szombati elszállítással. Tompa M. u. 107/a.

x Két db leszerződött előhasi **üsző,** közel új elléshez eladó. Tác, József A. út 16. sz. 454

x 150 kg-os kövér **sertés** eladó. Béla út 41.

x King **költőpárok** olcsón eladók. Érdeklődni: szombat, vasárnap egész nap. Vértesacsa, Kazay E. 14. Molnár. 494

x 150 kg-os hízott **sertés** eladó .36 Ft/kg. Ütőrő u. 37. 568

APRÓ-HIRDETÉS

JÁRMŰ

x Eladó az Érsekújvári úton levő, rendezett környezetben szép kivitelű, háromszintes, külön bejáratú társasházi lakás. Érdeklődni: munkanapokon 12-235-ös telefonon. 13 638

x **Debreceni** másfél szobás szövetkezeti lakás eladó vagy Balaton környékire elcserélem. Érdeklődni: Felsődobos, Fő u. 9. (81-es út mellett). 105

x Másfél szobás OTP **öröklakást** nagyobbra cserélnék. „Háromszobások előnyben — 129" jeligére a kiadóba. 129

x 57 m², 2 szobás, gázfűtéses OTP **lakás** eladó kp plusz OTP. Érdeklődni: 17 óra után. Papp Zoltán. Szfv., Rádió u. 22/a. V/14. 174

— **Dunaújvárosi** két és fél szobás lakásunkat gárdonyi vagy agárdi ugyanilyen lakásra cserélnénk. Kertes ház is érdekel. „Tavasz 356 784" jeligére a dunaújvárosi hirdetőbe. 356 784

— **Elcserélném** tanácsi, 2 szobás, erkélyes, első emeleti 52 m²-es lakásomat kisebbre. „Március — 320 073" jeligére a hirdetőbe. 320 073

— Sürgősen elcserélnénk **győri** 1 szoba összkomfortos tanácsi lakásunkat szfvári garzonra. Érd.: mindennap 15—19 óra között. Szfv., Sebes I. út 1/d. V/24. Illésné. 320 071

INGATLAN

x Családi **ház,** 2 szoba, konyha, garázs, külön nyárikonyha, fürdőszoba, pince, 600 n.-öl szőlővel, 32 gyümölcsfával eladó. Tác, Petőfi u. 55.

x Eladnám vagy lakásra cserélném öreghegyi telkemet, mely társasház építésére alkalmas. A telken lakható kis ház van. Érdeklődni: bármikor a 14-754-es telefonszámon. 143

x Velence, Halastófolyás úton 281 n.-öl üdülőtelek — eszmei fele részben is — eladó. Szalai. Budapest 1136 Hierzen u. 5. 144

x **Kislángon,** a Vörös Hadsereg út 66. számú ház, külterületi szántóföldek és szőlő eladó. Érdeklődni: Szfv., Szeredi út 43. 176

— Eladó **Mezőfalván** kertes, négylakásos társasházban 4 szoba összkomfortos lakás plusz garázs, kp plusz OTP-vel. „1984. év" jeligére a dunaújvárosi hirdetőbe. 346 778

— Elcserélném kis családi házamat kétszobás OTP, vagy szövetkezeti lakásra. Ugyanott pákozdi zártkerti erdős telek eladó. Szfv., Tas u. 5. 320 072

VEGYES

x Szőlőoltványok őszi, tavaszi szállításra utánvéttel megrendelhetők. Favorit 22,— Ft/db. Zalagyöngye, Lakihegyi mézes, Irsai Olivér, Attila Piros tramini, Chasslas I. oszt. 20,— Ft/db. Dér József szőlőoltványtermelő. Abasár, Almási u. 2.

x 2x10 wattos autórádió-magnó eladó. **Gabi divat.** Palotai u. 79.

x Közületek, intézmények figyelem! Mindenfajta festésre, fényezésre 1984-re már most felveszek előjegyzést lakosság részére is. Cím: Nagy Attila festő kisiparos. Szfv., Aradi u. 93. 13 597

x Értelmiségi nő (Gyes) iskolás gyermek felügyeletét, tanítással, ellátással vállalja. Tolnai u. 6. fszt. 1. 13 964

x Német nyelvtanítás haladó szintűeknek, nyelvvizsgához előkészítés, korrepetálás. Gárdony, Szabadság u. 32. fszt. 6. Kránitz Lászlóné nyelvtanár. 72

x Zongora- és szolfézstanítást lakásán vállalom. Érdeklődni: „Zene — 104" jeligére a kiadóba. 104

x Két éven felül gyermek felügyeletét lakásomon vállalom. Toronysor 12. II/4. 127

x **Réztárgyak,** mozsár, habüst, mennyezeti és éjjelilámpa, konyhai mérleg, gyertyatartó és egyéb apróságok eladók. Megtekinthetők hétköznap 17—19 óráig. Szfv., Gőzmalom u. 24. Filotás.

x Üsthöz, asztali tűzhely, olajkályha eladó. Zsolt u. 49. 146

x Esztergapadot vennék. „Esztergályos mester 147" jeligére a kiadóba. 147

x **Garázs** kiadó. „Belvárosban — 148" jeligére a kiadóba. 148

x Kisiparos, kiskereskedő vagy gmk részére esti telefonügyelet 17—20 óráig vállalok. Jelentkezés, ajánlatot 10 napon belül várok. „Február 1-től — 131" jeligére a kiadóba. 131

Autóalváz- és üregvédelem **Olvikor** anyagokkal 3 hónapig 4 év garancia. Bödő, Szfv., Zsolnai u. 38. Bányató 356

x Autófényezést vállal pontos határidőre Arató Antal autófényező. Szfvár, Óbecsei út 7. Megközelíthető: Seregélyesi útról és az új Kadocsa útról, a Vörös Hadsereg úti kereszteződés után.

x Konyhai dolgozót délutáni műszakra felveszünk. Gajavölgyi vendéglő, Bodajk. 160

x **Faház,** 3x2 m-es eladó 14 ezer Ft. Szfvár, Fáy ltp. 5. ép. fszt. 4. Érdeklődni: 17 órától. Móder. 164

x Alsós gyermek korrepetálását lakásomon vállalom. Széchenyi u. 12. IV/23. 165

x Egy 50-es panofix bunda eladó. Kisteleki u. 115. 177

x Optima villanyírógép eladó. Szfv., József A. u. 39. V/2. Érdeklődni 17 óra után. 178

x A Balaton déli oldalán nyaraló **kiadó** egész szezonra. Érdeklődni: Szfv., Attila u. 5. Tel.: 12-593. 180

— Dél-amerikai óriás paradicsommag termése, korai, kilós nagyságot eléri, lugasparadicsomfamag bőtermő, magas cukortartalmú, brazil fekete paprikamag édeshúsú, lugas uborkamag bőtermő. Magvak szemenként 1 Ft. Kaliforniai óriás paprikamag narancssárga édeshúsúak 2 Ft/db. Megrendelhető szállítás utánvéttel 150 Ft-tól. Kéki József, Debrecen, 4031 Tőzsér u. 3. 109 354

— **Eltartási** szerződést kötnék egyedülálló idős hölggyel, csak szfvári lakossal. Válaszlevelet kérek. Cím: Orbán Istvánné. Szfv., Mancz J. u. 14. IX/148. 320 070

x Első oszt. **naposcsibe** húshibrid hamphsire kendermagos mindennap kapható. Baromfikeltető. Vértanú u. 13. 163

x 7 éves, herélt **ló** felszereléssel vagy külön eladó. Érdeklődni: Nadap, Béke út 13. 142

— **Naposcsirke,** naposkacsa megrendelhető. Áfészek és előnevelők árkedvezménnyel. Kondor Károly, Simontornya, Zrínyi út 48. Tel.: 113. Ugyanott 2 db tízezres keltető eladó. 319 974

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Benedek, szobrászművész

HÉTFŐI HÍREK

1984 JUN 18

1021

ÖRÖKRE MEGPIHENTEK

Alkotó az alkotásról

Pénteken avatják fel Márkus-hegy bányászhalottainak emlékművét

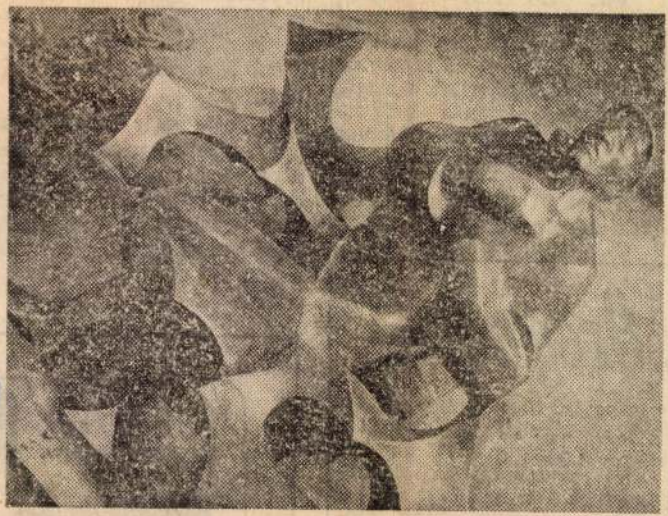

„Egy éve azon a napon én is sorra vettem: egykori diákjaim közül kiket érintett a tragédia. Nincs közvetlen kapcsolatom a bányával, viszont tanítottam olyan fiúkat, akik bányaüzemekben dolgoznak, s magam is jártam néhányszor lent a föld alatt. Győr-soproni születésű vagyok, de már két évtizede ezen a vidéken élek. Így hát valamiféle érzelmi kapcsolat is köt a tájhoz. A Márkus-hegyi szerencsétlenség mélységesen megrendített.

Pályázat útján kaptam a megbízást az emlékmű elkészítésére. A pihenő ember alakja azonban nem első alkalommal jelenik meg nálam. Korábban sokat ingáztam, ezért szolidaritást érzek a sokat utazó, megfáradt emberekkel. Gyakran visszatérő témám a zötyögő vonaton elszundikáló vagy a pályaudvarokon alvó munkás. Ilyen figurát már kifaragtam fából. Az örökre megpihent bányászokról is ez a kép jutott eszembe, így született az emlékmű alapgondolata. Elkészítése során versenyt futottam az idővel: januárban dőlt el a pályázat, s két hónap alatt kellett megformálnom, hogy időben bronzba lehessen önteni.

Hosszabb ideig pedagógus voltam, Rábacsanakon két évig alsótagozatosokat tanítottam, itt, Móron pedig rajzot a nagyobbaknak. Az iskola előtt Radnóti Miklóst ábrázoló szobrom, a November 7. lakótelepi új iskolában pedig egy fából faragott kislány-figurám kapott helyet. Legbüszkébb talán a Bakonycsernyén felállított, életfát ábrázoló művemre vagyok, tölgyfa és bronz az anyaga. S csornai Petőfi-szobromra, amelyet három éve helyeztek el az egyik köztéren. Utóbbira azért is, mert a MOFÉM öntödéjében magam is részt vettem a szobor végső megformálásában. Az öntés társadalmi munkában készült, s olyan csornai fiatalok segédkeztek benne, akik maguk is a környező házak lakói. E műveimhez csatlakozik az emlékmű is."

★

Nagy Benedek szobrászművész alkotását, a tavaly nyáron 37 bányász életét követelő szerencsétlenség évfordulóján, *június 22-én* avatják fel Márkus-hegyen.

— czippan —

a fotótechn

Vác több mint fél évszázada a magyar fotókémiai ipar városa. A felszabadulás előtt a *Kodak* fióküzeme működött az alsóvárosi negyedben, napjainkban a *Forte* itt készülő termékei szereznek hírnevet itthon és külföldön. Ezért határozták el *Kocsis Ivánnak*, a Dunakanyar Fotóklub elnökének kezdemé-

nyezésére — re Művelődési szédságában – *nikai történet* tesítését.

A Forte gy segíti a létesítményt, a városi tanács *egymillió forintot* ad, és biztosítja a területet az országban egyedülálló ipartörténeti gyűjtemény számára.

(p. r.)

nem kíván tovább ...

● *Az alkohol a tűrőképességet is csökkenti ...*

— Így van. Az elroncsolt szervezet kevesebbet bír, a problémamegoldó eszköztár leszűkül.

, Öreg-tónál

láthatók. Szeptember közepéig, ameddig a kiállítás nyitva tart, a MÁV az ország minden részéből 33 százalékos kedvezményt ad a Tatára utazó múzeumi látogatóknak. Szombaton és vasárnap az *Orient expressz is megáll Tatán.*

VÁSÁRNAPTÁR

A rövidítések jelentése: országos állat- és kirakó vásár **—oák,** országos kirakó vásár **—ok,** országos állatvásár **—oá,** autóvásár **—av.**

Június 18.: Dunapataj, Mándok **—oák. Június 19.:** Bódvaszilas, Fertőszentmiklós, Gávavencsellő, Hatvan, Kölesd **—oák. Június 20.:** Rudabánya, Tiszakarád **—oák. Június 21.:** Edelény, Karancskeszi **—oák. Június 22.:** Komádi, Nagykálló **—oák. Június 23.:** Mágocs **—oák,** Makó, Siófok **—av. Június 24.:** Battonya, Izsák, Jászkisér Kisújszállás, Nagykörös, Pécsvárad, Szigetszentmárton, Tápiógyörgye **—oák,** Érd, Pécs **—ok,** Eger **—oá,** Békés, Csorna, Debrecen, Érd, Hatvan, Kecskemét, Kisújszállás, Komárom, Miskolc, Nagyatád, Nyíregyháza, Pécs, Siklós, Siófok, Szarvas, Szeged, Szigetszentmárton, Zalaszentgrót **—av.**

A „+1 Szezon" védjeggyel márkázott felsőruházati termékek kiváló minőségű, természetes tiszta pamutból, különleges egyedi szabásmintával készülnek.

A „+1 Szezon" márka az Ön garanciája a legújabbra, abban, ami időtlen.

„+1 Szezon" hetek a Skálákban június 11-től 23-ig.

SAJTOFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Benedek
szobrászművész

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1981 OKT 10

1021

Bikavezető. Nagy Benedek fából faragott szobra, a móri Lamberg-kastélyban látható a Fejér megyei őszi tárlaton

pa

zékesf

T

HA ÖNN

azonna

a megvásárolt

TÉLIKABÁT VÉTELÁRÁNAK

(irha és szőrmekabát kivételével)

20, 30 VAGY 50 %-ÁT.

Kibővített áruválasztékkal várjuk!

FORINTOS ÁRUHÁZ, Liszt F. u.
MODELLHÁZ, Kossuth u.
VERSENY RUHÁZATI BOLT, Március 15. u.
PAJTÁS GYERMEKRUHÁZATI BOLT, Liszt F. u.
GÓLYA GYERMEKRUHÁZATI BOLT, Kossuth u.

FONALPARÁDÉ

október 17-ig

a Kossuth utcai és Liszt Ferenc utcai
RÖVIDÁRUBOLTOKBAN!

Egyes kézimunkafonalak
30 % ENGEDMÉNNYEL!

Patent RÖVIDÁRU

7903

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP KIADÓ VÁLLALAT
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Benedek
szobrászművész

NÉPSZAVA

1982 MÁR 14

1021

Az 1848-as forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából Petőfi-szobrot avattak szombaton Csornán, a költőről elnevezett lakónegyed parkjában. A két méter magas bronzszobor Nagy Benedek szobrászművész alkotása

MTI Fotó – Matusz Károly felvétele

Bülent Ülüsü
terelnök szon
kezletén *éles*
új görög kor
szív szándék
va neki Törökországgal szem-
ben.

Azzal *vádolta* Papandreu szocialista párti görög kormányát, hogy nem hajlandó folytatni Törökországgal a kétoldalú tárgyalásokat, hanem szuverenitásra tart igényt az egész Égei-tenger felett.

Ami *Ciprust* illeti, Ülüsü *„demagóg provokációval"* vádolta Papandreu görög miniszterelnököt és azzal, hogy nyilatkozataival aláássa a szi-

országnak semmiféle területi követelése nincs az Égei-tengeren, de területének egyetlen négyzetcentiméteréről sem szándékozik lemondani. A miniszterelnök írásos nyilatkozatában megismételte, hogy Törökország az elmúlt hetekben többször *megsértette* a görög légteret.

Görögország hétfőn, majd szombaton is tiltakozott Ankaránál emiatt, szerdán pedig diplomáciai úton minden NATO-tagállam tudomására hozta a történteket.

Nemzetközi hírek

✸ **Khaddam** szíriai miniszterelnök-helyettes és külügyminiszter vezetésével szombaton 40 tagú szíriai politikai és gazdasági küldöttség érkezett Teheránba. Szíria az egyetlen arab ország, amely az iraki—iráni háború kitörése óta szoros kapcsolatokat tart fenn Iránnal.

✸ **Bukarestben** szombaton bejelentették, hogy Nicolae Ceausescu román államfő, az RKP főtitkára április közepén a Kínai Népköztársaság Államtanácsa és a KKP KB meghívására hivatalos baráti látogatásra Kínába utazik

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1979 5

KORTÁRS

Nagy Benedek,
szobrászművész

/1021

/

pihenésre? S kisvártatva rájön: mindkettő, csak ne
tagolt rosszkívánságként, hanem mohón egymás
a sietséget érzékelteti, hogy végül felkiáltójel nyoma

Még egyetlen sort kellene külön is értelmeznü
De minden értelmezést helyettesít a bizarr sor egy
akasztását váró Villon négy sorára: »Rőf kötél súg
fenekemnek.«"

Hogy a vers „csaknem önmagáért beszél", s „
együtt" – ezekkel a nyilvánvaló evidenciákkal nincs tehát vitám. Ámde az emlegetett „költői fogás" feltételezése teljesen indokolatlan, hiszen szó sincs itt „az írásjelek elhagyásának" avantgarde és Apollinaire-hatásra tudatosult „esztétikumá"-ról. A „választékosan alkalmazott központozás" egyáltalán *nem marad el* „a negyedik sor vesszője után", mert Radnóti Miklósnak esze ágában sem volt *elhagyni* azt az írásjelet, amit ki sem akart tenni, és amit ki sem tehetett volna! De ha még ilyen logikai és költészettechnikai képtelenséget tételeznénk is fel a költőről, akkor sem hihetnénk Melczer magyarázatának, hiszen ő a „fogas" *melléknevet* (értsd: „fogazatos", mint például: „fogas süllő", „fogaskerék" stb.) *főnévnek* nézi, s azt állítja, olyan *fogas*ról van itt szó, amire fel lehet akasztani valamit.

Vagy valakit – teszi hozzá, mert a „fogadja farát a fogas pihenésre" bizarr allúziót kelt, *A felakasztását váró Villon* sorait asszociálja: „Rőf kötél súgja majd fejemnek, / Hogy mi a súlya fenekemnek."

Radnóti ezek szerint ifjonti dühében akasztófára is odaképzelte „az agg koszorús" Babitsot...

Csakhogy az akasztófa nem fogas. (Fogason – nagy költőink tanúságtétele szerint, ahogy az *Értelmező Szótár* is megállapítja – legfeljebb kard vagy kalap szokott függeni, s egyáltalán nem másik költő. „Őseimnek véres kardja, / Fogason függ, rozsda marja" – írja Petőfi, „És biztatóan csüngött a kalapja, / könnyelmű kedvvel a fogasra csapva" – írja Kosztolányi.) A fogas pedig nem főnév, hanem melléknév, nem alany, hanem jelző a versben. A szóban forgó sorok értelme tehát sokkal világosabb annál, mint ahogy Melczer kusza képzelete véli. A *fogas* (= fogazatos, tüskés) egyszerűen a *sündisznó tű-tüske* logikus jelzője, illetve *a fogas pihenés* összetételben afféle átvitel, mint József Attila *puli pillanat*a, ami tudvalévően *Szalad*, s *fagyon koppantja körmeit*.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

KISALFÖLD

1980 JÚN 25.

Nagy Benedek,
szobrászművész

1021

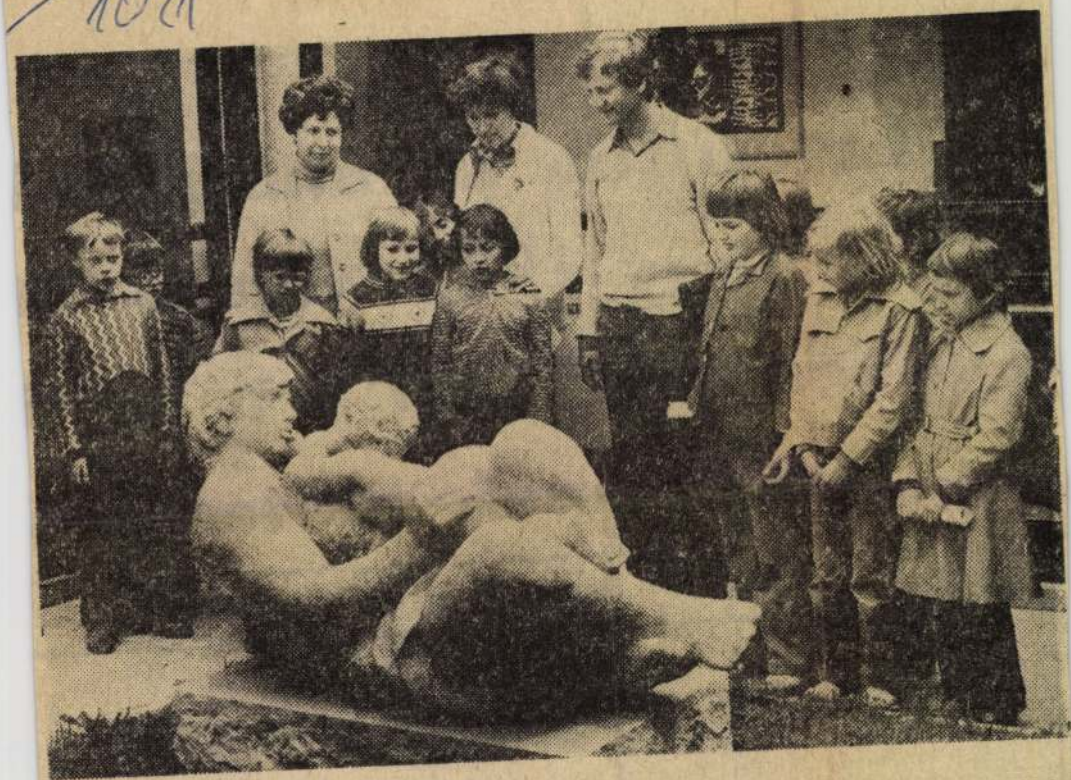

■ Elérkezett a nyári szünet a művelődési házakba. Csendes már a csornai művelődési központ is, nincs más látnivaló, mint a belső udvarban, vagy ahogy a munkatársak hívják „római udvarban" található szobor: Az anya gyermekével. Mivel átadásától, 1977-től eltelt már egy kis idő, sokan törik a fejüket kinek az alkotása lehet? Nagy Benedek, Móron élő szobrászművész készítette el Csorna számára, s hangulatos ünnepségen, anyák napján adták át. Képünkön egy iskolai osztálynak mutatják meg a pedagógusok.

Értesítjük az utazóközö
hogy 1980. június 2
csütörtöktől - a Leni
lezárásának időtartam

„2/Y" jelzéssel – munkanapokon – ÚJ JÁRATOKAT KÖZLE

amelyek az Adyváros forgalmi iroda, Bacsó B. u. kórház, Felszabadulás u. 108., Barátság park, Tanácsköztársaság u. Bútorbolt, Aradi vrt. u., Kék Duna eszpresszó, SZTK Rendelőintézet, Keksz- és Ostyagyár, Korányi F. tér megállóhelyeket érintik.

Adyvárosból indul:

5.30—7.30 óráig és 13.30—16.30 óráig, 30 percenként,

Korányi F. térről indul:

Révai utcából indul:

5.20, 5.30, 5.50, 6.30,
14.30, 14.50, 15.30, 15
7.30—12.50 óráig és
ként

Korányi F. térről indu

5.30, 5.40, 6.00, 6.40,
15.00, 15.40, 16 órako
7.40—13.00 óráig és
ként

Nagy Benedek

Fiu gipsz m: 27 cm.

Fejérmegyei képzőművének Ziállítása. Székesfehérvár. 1966. Kat. összeáll. Kralóvánszky Alén, Bev. Csukly Alajos. 5 l.

Nagy Benedek szobrász

A mári ált. iskolában tanít, ide kerül
Tanuló lányok a dombos műre (ent.)
melyet az egervári művésztelepen
dolgozik

Szelestey László: Valóság és művészet
Egervárott

Zalai Hirlap 1969 VIII. 3

Nagy Benedek

Utazó éjszaka c. vázlata (eml.) szerepel a Fejér megyei művészet Liáhításán a székesfehérvári István Király Múzeumban

Bojár Iván: Két Liáhítás

~~[illegible]~~
Nagyak Hislap 1969 XI. 12

NAGY BENEDEK

SZOBRÁSZ, MÓRI PEDAGÓGUS.

MŰVEI: KISFIA PORTRÉJA, (EML)
DR. TÁNCZOS LÁSZLÓNÉ PORTRÉJA -"-

SZEREPELNEK A MÓRI PINCETÁRLATON.

Z.E.: PINCETÁRLAT.

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP, 1970. OKT. 11.

Nagy Benedek

szerepel az

Egervár 71 táslatok

T. A.: Ujítók, ütrezesők
Egervárról

Zala. Hirlap 1971 VI: 13

Nagy Benedek szobrász

Szerepel az alábbi tárlatok

N.N.: Megnyílt az Egervár 71
kiállítás Zalaegerszegen

Zalai Hírlap 1971 VI.8

Nagy Benedek szobrászművész

a „velencei nyár" programjában, a velencei klubházunkban megnyílt tárlaton művei szerepelnek

Népszabadság, 1971. júl. 30.

Nagy Benedek: PORTRÉ (Az Egervár 71 kiállítás anyagából)

Zalai Hírlap 1971. VI. 13.

egy évvel később pedig be-
csülettel helytállt a falu a já-
rási vetélkedőn. Ha akartam, se
pihenhettem volna, az ifjúság
valósággal kikövetelte a szín-
játszókört. Nagy Endrétől A
miniszterelnököt adtuk elő
legutóbb, s a szereplők közt
ott volt a szomszéd Svélecz
Józsi, aki agronómus, aztán
Andrasek Pali bácsi — ő kő-
műves —, Rodek Balázs, a tsz
elnökhelyettese, Kanizsai Feri,
a járási KISZ-től, és sorolhat-
nám tovább őket. Az irodalmi
színpad John Reed Tíz nap,
amely megrengette a világot
című művének dramatizált
változatával és egy felszaba-
dulási műsorral kedveskedett
nemrég a falunak, a kiszes-
citerások mellett az ötödikes
kisebbeknek is van egy zenész
csoportja, de még beat-zene-
karral is rendelkezünk.

— *Nahát, ezért volt nehéz megalakítani a Röpülj páva kört az ősszel, mondd már el végre!* — vág közbe kérlelően a feleség.

— **BIZONY** Sztojko néniéket szabályosan lépre kellett csalnunk, mert bár büszkék a dalostudományukra, az istennek se akartak eljönni a kultúrba, mondván, nem az ő fülüknek való annak a fránya elektromos gitárnak a bömbölése. Ígértem, jöjjenek csak nyugodtan, azon az estén magunk szórakozunk majd, öregek. Jöttek is borral, harapnivalóval, én meg elővettem a harmonikámat, belevágtam a Szunce je záslo-ba, mire a Matola néni rámripakodott".

s mikozben egybegyülve ci-
rázzuk a fonalat, szinte ész
revétlenül komoly dolgokra te
relődik a szó, országos-hely
tennivalókat vitatunk meg
Okosodunk, mi asszonyok
lányok.

— Hogyan győzik? — kíván
kozik elő belőlem a kérdés
hiszen feletteseiktől azt is meg
tudtam már korábban, hogy
mindketten kitűnő pedagógu
sok, OPI-kísérleteket folytat
nak, a férj országos pályáza
tokon tavaly és az idén 2—3
díjakat nyert, de helytörténet-
tel is foglalkozik, Dobos Flórián, itteni 19-es vöröskatona
életútján keresztül dolgozta
fel Molnári történetét. Segíti
az ide tervezett délszláv-mú-
zeum szervezését, sőt tagja a
Délszláv Szövetség országos
választmányának, aktív nép-
front elnök, tanácselnök he-
lyettes, és még ki tudja, hány
munkája van.

— **NEHEZEN**, *miért szépítsem* — vágja rá Vlasics József. — Az iskolabeli 22 óra tanítás mellett vagy 35 órát töltök hetente átlag esténként a kultúrban, s ritka, ha a tévé elé ülhetek, véletlenül kifogyva a napi tennivalókból. De mi vállaltuk ezt és nem más, miért perlekedjünk hát? *Dolgozunk, hiszen, ami nehéz, az szép is lehet, s elhiheti: örömöt varázsolni az itteni nép arcára, pallérozni elméjét, mindennél szebb, fáradtságot felejtető dolog.*

Ehhez az igazsághoz aligha lehet mit hozzáfűzni.

Török András

Nagy Benedek szobrán

Kiállítása nyílik a velencei

klubkönyvtárban

N.N.: Kiállítás Velencén

Fejér megyei Hírlap 1971 VII. 28

Nagy Benedek szolvász

Velence klubkönyvtárában rendezték meg kiállítását.

Szocialista Művészetért, 1971.

Nagy Benedek

Díjat nyert az Egervár/70 kiállítása

Megnyílt az Egervár/70 kiállítás
Zalaiffirlap, Zalaegerszeg 1970. máj 26.

Nagy Benedek

Emlékre

Sokszínű kísérletezőkedv – jelentős
előrelépés Zalai Hírlap Zalaegerszeg
1970. jún. 7.

NAGY Benedek /

Fiú gipsz m: 27

Fejér megyei képzőművészek kiállítása. 1966.
Kat. bev.: Csukly Alajos

6

Nagy Benedek festőművész

A velencei KISZ-tábor klubkönyvtárában júl. 27 után kiállítása nyílik újházi Péter festőművésszel közösen.

– n. e. –: Velencei nyár.

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1941. jún. 4.

Nagy Benedek
szobrász

A karosi portré tiszta, sima formá-
hat mutat. A „Nyár" felemelt kam
ágaskodó legényke. Ez a mű 60
cm-es faszobor.

Ujj József: Katalógus helyett.
Műnészet, 1972 február - 46 oldal.

Nagy Benedek szobrász -

Kiállítása nyílt Velencén

Horizont -

Népszava 1971 július 30

2. old.

Nagy Benedek, szobrász.

Velencei bemutatkozása után, mint a helyi képzőművészeti csoport új tagja a napokban a móri művelődési házban állítja ki műveit, portréi-faforagásai-terrakotta szobrai, gyermek-kompozícióját. A Móri Állami Gazdaság megbízásából terrakotta-reliefet és faforagású korlátot készített.

S. A.: Őszi beszélgetés a műteremben. Fejérmegyei Hírlap, 1971. okt. 17.

Nagy Benedek, nobrán

Tárlata nyílt meg a
velencei klubkönyvtárban.

– : Képzőművészeti tárlatok 6.

Népszabadság, Bp. 1971. [illegible] 30.

Nagy Benedek, képzőművész

Az István Király Múzeumban ápr. 7.-én tizenegy fiatal képzőművész kiállítása nyílik meg, melyen szerepelnek munkái.

Meglúvó.

1974. ápr. 7.

Nagy Benedek
szobrász

„Leányfej" 1970.
(repro)

A borisón.
Művészet, 1972. január.

Nagy Benedek

Herdsman (repr.

Exhibition of Artists of Northern Transdanubia, Cracow, 1971.

Nagy Benedek

Tizenegy fiatal képzőművész kiállitása nyilt meg IV.7-én Székesfehérváron, az István Király Muzeumban. Többek között kiállitott Bikácsi Daniela, Ecsedi Mari, Mayer Berta, Nagy Benedek, Pataki Ferenc, Kovács László.

Magyar Hirlap 1974/96 8.old.

Nagy Benedek
mári szobrászművésznek nyilik kiál-
litása a mári napokon – október 1 és 3.
között – a pinceklubban.

Magyar Hirlap 1971/258 8 old.

Nagy Benedek

„Szobraiban -eleven anakronizmusként- a gótikus stilus klasszicista elemei bukkannak fel, azok, amelyek visszautalnak az antik emlékekre és előremutatnak a reneszánszra, sőt egy kicsit a mára is."-irja müveiről Vadas József: "Hámozott tojás" c. kritikájában, a székesfehérvári István király Muzeumban rendezett kiállitáson szereplő alkotásokat méltatva. Egyébként a tárlat minden darabját külön-külön és egészében is kiemeli.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. ápr. 27.
XVIII. évf. 17. sz. 12. lap.

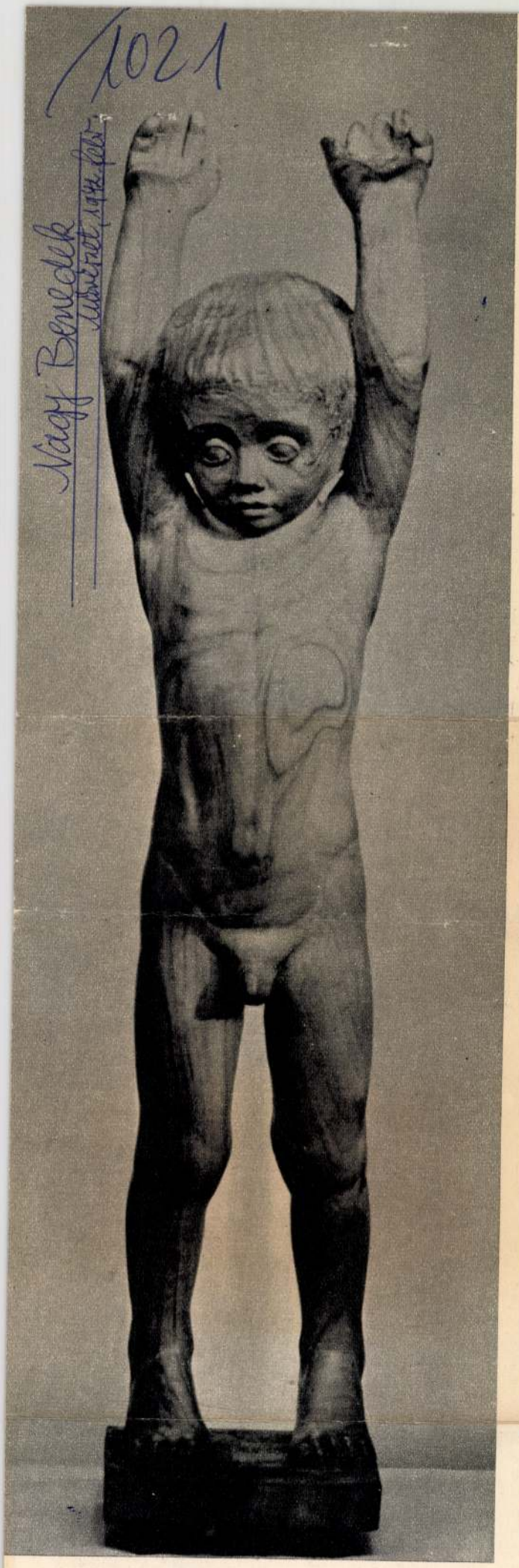

Nagy Benedek: Nyár – Éte – Nemo

Katalógus helyett
(Nagy Benedek kiállításáról)
„Az igazat mondd, ne csak a valódit"

A hagyományos Móri Napok keretében a

Ha rézlapon dolgozik – vagy kövön – annak is sajátos, egyéni varázslata van. Párhuzamos, izgatott vonalakból olykor tónusokat hoz létre, melyek erőteljes kontrasztot nyújtanak a személyiségére itt is annyira

közzel megjelenő szürke tónusok inkább csak kísérő motívumként jelennek meg.

A kubait megelőzően „római úti-rajzain" az absztrakciónak ezt a formáját fejleszti tovább. A jelenségből, a látványból, a tájból, vagy utcaképből csak a karakteres részleteket, vagy csupán azoknak egyes motívumait emeli ki. A motívumok szembe állításával, vagy harmonikus összehangzásával jellemzi a Földközi-tenger partvidékének tájait, sajátos növényvilágát, vagy Róma klasszikus és barokk utcáit, tereit. A természet, a táj, az épületek formái művészi képzeletében életre kelnek: a kezében engedelmes eszközzé váló toll hűségesen követi indulattól fűtött benyomásait.

A „Római útirajzok"-at jellemző vonások nagyjában a „Kubai útirajzok"-ra is érvényesek. Ez útja alkalmával azonban művészi képzeletére elsősorban a trópusi éghajlat és növényvilág hatott. Kiállított filctoll rajzainak leggyakrabban visszatérő témája a tropikus növényzet sajátos formavilága, a délszaki növényzet buja tenyészete. Városképet csak egyet állított ki (Habana). Ezen a kiváló ritmusérzékkel megkomponált munkáján a művészi indulattól áthatott vonalak, vonalritmusok a templom barokk formáit keltik életre. A torony által részben takart nap vörös gyűrűjével a trópusi éghajlatra utal. Tájképein egy geológiai folyamat – a sík területről váratlanul kiemelkedő hegy — szinte ismét a szemünk előtt játszódik le (Vignales). A növényvilágról készített rajzain a délszaki növényzet, a pálmák különböző válfajainak az életükért folytatott küzdelmei elevenednek meg. A trópusi éghajlatnak, a verőfénynek, a növényzet mélytónusú színeinek, az izzó napkorongnak érzékeltetésére kifejező eszközeit a színnel gazdagította. Színskálája nem gazdag, mélykék, piros színekből áll. A sárga csak elvétve fordul elő. Távol áll tőle azonban, hogy a színekkel a természeti tárgyak egyik tulajdonságát jellemezze. Nem a növényzet, a tenger színgazdagságát kívánja elénk tárni, hanem a mély kék és a piros színeknek a feketével való szembeállításával a kubai táj ellentétes feszült színharmóniáját fejezte ki (Rio Kristal, Varadero, Habana).

Raszler Károly újabb munkáira is, akárcsak a korábbiakra a reális művészetszemlélet jellemző, újabb munkáin azonban művészetszemlélete egyre gazdagabban és árnyaltabban nyilvánul meg. Reális művészetszemlélete részben a természet és a tárgyi világ lényeges jegyeit tartalmazó jelképszerű ábrázolás-módjában ölt alakot, részben pedig abban, hogy a jelenséget nem egyszer és mindenkorra adottként ábrázolja, nem is pillanatnyi benyomásait rögzíti, hanem azt szinte előttünk kibontakozó folyamat eredményeként vetíti elénk. Jelképei, akárcsak érzelemtől, művészi indulattól áthatott, esetenként ornamentális jelleget öltő vonalai és vonalritmusai, melyekkel a jelenséget, vagy a változást, alakulást elénk idézi, nem válnak egyoldalú szubjektív benyomásainak kifejező-eszközeivé. Munkáinak felfokozott ütemű ritmusában nemcsak a trópusi táj sajátos légkörét vetíti elénk, hanem megsejtett valamit az új társadalmi rendet építő Kuba atmoszférájából is.

Ujvári Béla

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 JUN 18

KISALFÖLD

Győr

Nagy Benedek szobrászművész

[illegible] el a tűzoltás elemi fogásait, a szerek kezelését és a megelőzésre vonatkozó ismereteket.

1921

KIÁLLÍTÁS. Nagy Benedek, rábapordányi származású szobrászművész kiállítása ma nyílik Csornán, a Járási Művelődési Központ üveges termében. A kiállítást délelőtt 11 órakor Hamar Imre újságíró nyitja meg.

— **A bodonhelyi** KISZ-szervezet tagjai társadalmi

AL RENDELKEZŐ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
1975 MÁJ 6

Magyar Hirlap

Nagy Benedek,
szobrászművész

Radnóti-szobrot lepleztek le Móron

Radnóti Miklós nevét vette fel hétfőn, a költő születésének 66. évfordulóján a móri általános iskola. A névadóünnepségen és irodalmi megemlékezésen részt vett *dr. Ortutay Gyula* akadémikus, *Seress József*, a Fejér megyei Tanács elnökhelyettese, a móri járás és a nagyközség párt- és állami vezetői. A megemlékezés után — a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum rendezésében — Radnóti Miklós-emlékkiállítás nyílt az iskola előcsarnokában, majd az iskola előtt leleplezték a költő bronz mellszobrát, *Nagy Benedek* szobrászművész alkotását. Az ünnepségen dr. Ortutay Gyula mondott beszédet.

Az iskola ezen a napon ünnepelte alapításának 80. évfordulóját, s ebből az alkalomból márvány emléktáblát lepleztek le a tanintézet előcsarnokában. Az iskola úttörőcsapata pedig felavatta névadója, *Zrínyi Ilona* bronz domborművét, amelyet *ifj. Rigó István*, az iskola volt növendéke készített.

— gádol zösök mond mozd is jött ta öss lany é csolat a műhely és a kezelők között. Akkor kezdett hanyatlani a brigádélet. Ezért alakultak a mozdonyvezető brigádok. Mi már tizennegyedik éve vagyunk együtt.

— A Keletiben lestük el a tudományt. Amikor a főnökség megtudta, hogy új szilíciumdiódás, egyenirányítós mozdonyokat fogunk kapni, Pestre mentünk tanulni. Nem volt kötelező, de tudta mindenki: azok közül választják ki a motorvezetőket, akik már a gőzösön bizonyítottak. Elismerés volt már az is, hogy mehettünk.

— Egymástól és úgy kellett tanulnunk, hogy tudtuk, amikor visszajövünk, a miskolci mozdonyvezetőket nekünk kell a típusvizsgára előkészíteni.

A nyíló ajtón füstöt sodor be az ápri-

Nagy Benedek szobrász

A Fejér megyei képzőművészek kiállítása megnyílt Kápolnásnyéken, melyen szerepelnek a művész művei: „Virág" – „Diáklány" – „A pihenő" – „Anya gyermekével" c. (anhtve).

Vincze István: Otthont üzenő képek, szobrok.

Fejér Megyei Hírlap, 1976. jún. 27.

Nagy Benedek

Megbízták Nagy Benedeket, hogy a csornai Művelődési Ház belső udvarán „Anya gyermekével" c. mészkő kompozícióját helyezze el.

------:Köztéri munkák.

Művészet, 1977. julius - 48.oldal.

Nagy Benedek, szobrász

L: Ecsedi Mária

-: Hir 8.

Népszabadság, Bp. 1977. júl. 30.

Nagy Benedek

szobrászmüvész alkotását, mely Radnótit ábrázolja 1975.V.5-én avatták fel a móri Radnóti általános iskolában

Magyar Hirlap 1975. 8.évf./124/8

Nagy Benedek szobrász

a megye képzőművészeinek jubileumi tárlatán szerepel műve: „Szabadságért" c. (említve)

Vincze István: Harminckétszeres „igen".

Fejérmegyei Hírlap, 1977. ápr. 10.

Nagy Benedek

Anya gyermekével gipsz

Istvan Király Múzeum
Közleményei Istv. Kir. Muz.
1974. ápr.—máj.

Nagy Benedek

Álló kislány gipsz
Markos fiú —"—

István Király Múzeum
Közleményei Istv. Kir. Múz.
1974. ápr.—máj.

Nagy Benedek szobrászművész

A Műcsarnokban látható a „Magyar Szobrászati Kiállítás," melyen szerepel a művésznő műve: „Virág" c. (emléktűz)

Heitler László: Mai magyar szobrászat.
Napló (Veszprém), 1978. jún. 10.

Nagy Benedek

Megnyílt Agárdon, a Velence Galériában a Fejér megjében élő és alkotó képzőművérnek tárlata, melyen szerepelnek Nagy Benedek, újházi Péter alkotásai is.

TV-hiradó

1977. VII. 30. 21.45 TV. 2. műsor

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 347-748, 348-726
Nagy Benedek
szobrász
FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
1976 OKT 16
1021

MUNKÁSFIÚK A KORONGOK KÖRÜL

Formálódnak egymástól, mint kezüktől az agyag

— Szörnyű jól megvagyunk! — így összegezi maga és szakkörbéli társai közérzetét, egymáshoz való viszonyát Geszler József.

— Néha szakad rólunk a víz, amikor birkózunk az agyaggal, de sohasem érezzük azt a fajta fáradtságot, ami a nyolcórai munka után néha ránk telepszik, — teszi hozzá Frey Ferenc.

Kik ők és mit csinálnak, amitől olyan „szörnyű jól" vannak?

Munkásfiúk. Derék, szép szál legények, szövetségesek. „Valami értelmes dologra kellene szövetkezni fiúk!" — biztatgatták egymást nem is olyan régen, amikor ráuntak a mozizásra, meg a sekélyes szórakozások kétes örömeire.

Hová tűnt Keserű Gabi?

Egy napon Keserű eltűnt a baráti körből. Pár nap után hiányozni kezdett, keresésére indultak. Megleltek a móri Nemzeti Bankfiók épületének szárító helyiségében, ahol fazekaskorongok sorakoztak egymás mellett, a polcokon meg csámpás kupák, hasas kancsók, kecsesen megformált vázák és félresikerült csúnyácskák. „Akinek kedve van, próbálja meg!" — biztatták őket. Akkora kedvük kerekedett az új tevékenységhez, hogy azóta sem tágítottak a korongok mellől. Mikor csak tehetik, napközben, vagy este — kulcs a lábtörlő alatt! — bemennek és csinálnak valamit, közben kibeszélik magukat.

Eltelt egy kis idő, amíg az agyag azt akarta, amit ők, az erős kezű fiúk. Most már úgy táncol, ahogy ők fütyülnek. Kiismerték, magukhoz szelídítették az agyagot.

— Keserű ebben a szakkörben találta meg magát — mondja Nagy Sándor. — Belefogott a bádogos szakmába, aztán másba kezdett. Dolgozott itt is, ott is, most a KPM-nél van.

— Pedig húzós, kitartó srác — teszi hozzá Nagy Benedek. — De ezek az erények csak azóta tudnak kibontakozni benne, amióta megtalálta a neki kedvező életteret, meg azt a tevékenységet, amelyben örömét leli.

Mesélik, hogy hozzájuk csapódott egy nyolcadikos srác, a ház, az utca, meg az iskola réme. Ebben a szakkörben olyan engedelmes jó fiú, hogy hinni sem akarják rossz hírét. Szorgalmas, érdeklődő, segítő; ez a közösség megszelidítette.

Itt Móron ez az egy alkotó jellegű szakkör működik, egyelőre csak ennek vannak meg a személyi és tárgyi feltételei. Tagjai otthonukat csellel foglalták el. Aláíratták a lakókkal, hogy nem tartanak igényt a szárítóra, és gyorsan beköltöztek. Ha nem szemfülesek és egy kicsit nem szemtelenek, akkor ez a szakkör sem létezne.

A szakkör a művelődés „előszobája"

A jelenlegi kör egy értelmiségi magból csírázott ki, gyümölcse, virága azóta van, amióta ezek a fiúk a tagjai. Amikor a fiúk összejönnek, korongozás közben szó esik mindenről: szerelemről és szabadságról, munkáról és szórakozásról, József Attiláról és a művészetekről, politikáról és tanulásról...

Szele István, a művelődési ház igazgatója:

— Figyeltem őket. Kezdetben egy-egy témánál hallgattak. Járatlanok voltak még a vitákban, és sok dologról nem volt véleményük, mivel nem ismerték. Ma már mindenhez hozzá tudnak szólni. A téveszméket maguktól is észreveszik és helyreigazítják. Örömmel végzett tevékenységük közben nincs feszengés, nincs félsz attól, „hátha rosszat mondok", gyorsan feloldódnak, a gátlások legtöbbször ki sem alakulnak. Amióta tagjai a szakkörnek, a művelődési ház más programjainak is rendszeres látogatói. Eljönnek az író—olvasó találkozókra, az előadói estekre, a politikai fórumokra. Ez a szakkör számukra a művelődés „előszobája", amelyen keresztül a tudás sokféle termébe belépnek.

A munka „pokolian komoly dolog"

Legtöbbjük elégedett szakmájával, de mindegyik tovább akar lépni, ezért vállalják a munka melletti tanulást is. Frey Ferenc közlekedési gépész, a Volán forgalomirányítója, érettségizett, szeretne tovább tanulni. Geszler József, az oroszlányi bánya lakatosa, első gimnazista. Streng János, az Ikarus villanyszerelője, Keserű Gábor másodikos az esti gimnáziumban, Nagy Sándor bánya-villanyszerelő, ugyancsak érettségizett. Brichter Ferenc lakatos, Kiss Gábor gépkocsivezető...

Folytathatnám a sort, a lányokkal is, mert ők sem hiányoznak a körből. Mind úgy látják, hogy ez a szakkörbéli szórakozás, nem egyfajta kárpótlás; kiegészíti a munkát, változatosabbá teszi a mindennapokat, sokoldalúbbá az embert. A munka — bármilyen szép és kielégítő — Frey Ferenc szavai szerint: „pokolian komoly dolog". Figyelmet, alkotó erőt kíván. A szórakozás, meg mindaz, amit „félkomolyan" lehet átélni, pihentet, feloldja a feszültségeket, újrateremti az erőt és a kedvet.

Jelen lenni az egészben

Nagy Benedek szobrász, a szakkör vezetője, ezt mondja:

— Ezek a fiatalok szerencsés helyzetben vannak. Olyat csinálnak, amire ma már a legtöbb ember csak nosztalgiával gondolhat, a részletek helyett az alkotás teljes folyamatában jelen lehetnek. Mi hozzuk az agyagot a Vértesből, mi törjük porrá, szűrjük, ülepítjük, gyúrjuk, majd végül formázzuk. A kiégetéshez szükséges száraz akácfát is mi gyűjtjük, mi égetjük a kemencében, 1000—1300 fokon a magunk készítette tárgyakat. Közben mi is felmelegedünk a „vajon hogyan sikerül" izgalmától, a viták tüzétől. Mi is formálódunk egymástól, mint kezünktől az agyag.

Zágoni Erzsébet

HIRLAP

Menetrend kontra utasok

Tények és panaszok nyomában

Ez év október 3-án új helyi menetrendet léptetett életbe Székesfehérváron a 14-es Volán. Az előkészítésről részletesen szóltunk lapunkban, s próbáltuk figyelemmel kísérni a gyakorlati megvalósítást is. Hogy viszonylag rövid idő, két hét eltelte után már tényekről és panaszokról írunk, annak oka és indítéka, hogy szerkesztőségünk postájában a korábbihoz képest jelentős mértékben megnőtt a Volán munkájával kapcsolatos észrevétel, panasz. Az új menetrendet érintő két hét alatt érkezett 60—65 levél már nyilvánosságot igénylően közérdekűvé teszi a témát. Mielőtt azonban a panaszokkal foglalkoznánk, s azokra kérnénk választ, vagy magyarázatot, le kell szögeznünk egy sokak által nem ismert, vagy kevésbé ismert tényt:

Székesfehérvár korábbi tömegközlekedési-forgalmi rendje egyértelműen belváros-centrikus volt. Ezt — az akkori menetrend készítői — a város meglehetősen egy helyre centralizált kereskedelme miatt, a város korábbi településszerkezete figyelembevételével, az akkori igényeknek megfelelően tervezték. Azóta azonban új ipartelepek és új lakótelepek születtek, s a város közlekedésének szerkezetében a hivatásforgalom kapta a legnagyobb súlyt.

Nemcsak menetrendváltozásra volt szükség, hanem az alapvető koncepció megváltoztatására is. A korábbi menetrend szerint reggelente több ezer munkás késett el a buszok hibájából, vagy arra való hivatkozással. Az első két hét tapasztalatai, a megyeszékhely nagy üzemeinek munkásellátási osztályainak tájékoztatása szerint bíztatóak: a korábbi késések jelentősen, néhol minimálisra csökkentek.

És most a panaszokról. Hatvan-hatvanöt levél panaszát tételesen felsorolni lehetetlenség és talán felesleges is lenne, hiszen a levelek egy része egyéni sérelmet takar. Inkább azt próbáltuk a levelek elolvasása után összegezni: melyek azok a gondok, problémák, amelyek lényegbevágóak, amelyek nem egy-egy ember panaszát, hanem közösségek, nevezzük így lakóközösségek érdekeit

1239 járattal szemben az új menetrend szerint naponta 1687 járatot indítunk. A buszaink által Székesfehérváron naponta megtett kilométerek száma 2500-zal nőtt. Ez azt jelenti, hogy a korábbi buszállományhoz képest csupán kettővel több autóbusszal kell ezt a helyi tömegközlekedés diktálta igényt kielégíteni. Csak a legmagasabb fokú szervezettséggel érhetjük ezt el. Ezt segítik a felszerelt URH-adó-vevő berendezések, a menetközbeni operatív intézkedéseink. Adataink szerint az eltelt két hét során csúcsforgalmi időben a járatkiesések száma a legrosszabb napon öt volt. Itt szeretném azonban megjegyezni, hogy éppen a rádióval felszerelt autóbuszaink és járőrkocsijaink révén a korábbihoz képest szinte percek alatt gondoskodni tudunk a kiesett járat pótlásáról.

— A panaszok jelentős része az Öreghegy, a Bányató környékéről érkezett, a 24-es autóbusz útvonalával kapcsolatban. Részben az átszállási nehézségeket, másrészt a régebbi útvonal megváltoztatását említik a levélírók. Korábban közöltünk egy olyan információt, amelyben a Volán esetleges későbbi „rugalmas finomításokat" ígér.

— Ígéretünk és vállalásunk természetesen érvényes. Természetesen, hiszen egy minden útvonalat, s minden utazási időt megváltoztató, szinte valamennyi székesfehérvári lakost érintő „újat" a legobjektívebb módszerekkel sem lehet száz százalékosan hibamentesen tervezni és megvalósítani. Az öreghegyi és környéki panaszok ismertek előttünk is. Bár korai lenne a magunknak szánt háromhónapi próba-, vagy türelmi idő lejárta előtt nyilatkozni, mégis: terveink szerint útvonalváltoztatást nem kívánunk bevezetni, hiszen ezeket az útvonalakat a fő közlekedési irányok, a város közlekedési, forgalmi helyzete és a forgalombiztonsági szempontok legmesszebbmenőkig való figyelembevételével állapítottuk meg. Felül kell azonban vizsgálnunk egyes menetidőket, járatszámokat, átszállási helyeket és csatlakozási időpontokat. Ezt az ellenőrzést az utasok bejelentései alapján hajtjuk majd végre. Mind-

A szerkesztős

Honismereti kirándulá

Tanulmányútnak is beillő kirándulások során ismerkednek meg az ország tájaival, természeti szépségeivel és műemlékeivel a sárosdi honismereti kör tagjai. Eger, Esztergom, Gorsium és Veszprém megye történelmi helyeinek megtekintése után most Buda várát látogatták meg. A szervezők először úgy gondolták hogy őszi munkacsúcs idején nem lesz vállalkozó a faluban, aki hajnalban vonatra ül, felkeresi a középkor emlékeit, hadtörténetünk hagyatékait, és az épülő vár művészeti alkotásait. S mégis, már fél hatkor ott várakozott az ismeretüket tágítani kívánók lelkes csoportja Nagy László kultúrházvezető körül a vasútállomáson. Volt ott fiatal adminisztrátorlánytól a 70 évet is meghaladó tsz-nyugdíjasig, dohányboltvezetőtől az üzemi munkásig mindenféle foglalkozású ember.

Amikor megkérdeztük: miért ez a nagy érdeklődés? Sütő Józsi bácsi így foglalta össze: legtöbbünk a múltban soha sem tudott erre időt szakítani, sem rávalót keríteni.

Válaszol az illetékes:

Lassú az express

címmel a Székesfehérvári Patyolat munkáját bírálta szeptember 18-án a cikkíró. A bírálatra ugyancsak fenti címmel a Patyolat válaszának is sajtónyilvánosságot adtunk. A válasz, miután minden vonatkozásban nem adott kielégítő tájékoztatást, újabb észrevételek alapján Lovrek Károlyné, a Patyolat igazgatója így válaszolt:

„Továbbiakban is fenntartjuk azon véleményünket, hogy az „express díjat" csak abban az esetben kell utólag kifizetni, ha a szolgáltatást a vállalat rendben, a vállalt határidőre el is végzi. Amennyiben valamilyen oknál fogva az express szolgáltatás késve kerül ki az üzemből — megjegyezzük, hogy ez nem jellemző — úgy az üzemi kiszállításkor a szállítólevélen a felárat töröljük. Ebből következik természetszerűen az, hogy az áru kiadásakor csak a „sima" szolgáltatási díjat kell megrendelőnknek

1.

Nagy Benedek:

Móron, a Zichy kastély dintermében van műhelye. „Olyan plasztikai formát szeretnék megtalálni, amellyel mindenről lehet beszélni. A Szüret c. munkámban megpróbáltam embert, állatot, növényt, tájat és levegőt egységes kompozicióna belül megfogalmazni a reális arányok és formák megtartásával" – mondta. A készülő bormúzeum reliefjét készíti, amely a faburkolatú központi terem egyik falát borítja. Dúsan termő szőlőhegyet ábrázol, puttonyosok, szüretelő lányok jönnek, hajladoznak a vágásokban.

Harsányi Zoltán: Egy pedagógus-művén arcképe

Rajztanítás 1970/1-2 29. old

Nagy Benedek: 2.

A bormúzeum berendezését is rábízták. Szerinte a leglényegesebb témája a szobrászatnak az ember. Sok gyermekportrét készít, neki is két gyermeke van. Egyik nagyon szép domborműve az iskola bejáratát díszíti: a tanulóantal fölé hajló gyermekalakok. Szülőföldje Vas mege is megrendelője; Csoma mintáztatott vele egy Lenin szobrot. A táj mint szobrászi téma sokat foglalkoztatja.

Hassányi Zoltán: Egy pedagógus-művén arcképe

Rajztanítás 1970/1-2 30. old

Nagy Benedek.

Szüret (terrakotta 12 m x 5 m)

Rajztanitás 1970/5 30 old.

Nagy Benedek

Napközis tanulócsoport
(zomancos kerámia)

Rajztanítás 1970/5 29 old.

NAGY BENEDEK

Új művészet

1996/OKT

17.o.

zesse meg az Isten tulontul fölem-
ozásodat, amiket botor ésszel én
alásának gondoltam. Örök szégyene
visszarakni a markodba.
gommal olyan nagy teher voltam. Isten

Nagy Benedek
szobrász

A kiállításon bemutatott Szalay
Antal tanulmányfége összetett
formákból áll. A copfos Teca, a
József friss faktúrája.

Ujj József: Katalógus helyett.
Művészet, 1972 február – 46 oldal

Nagy Benedik
szobrász

A „Művészet" című kompozíciója
Leonardo Angyali üdvözletét jutlat-
ja eszeinkbe. A kiállításon bemuta-
tott portrék artisztikussak.

Ujj József: Katalógus helyett
Művészet, 1972 február - 46 oldal

Nagy Benedek
szobász

Nagy Benedek napkörös nevelő, aki napi idejének felét diákjai körébe tölti, ennek ellenére igen termékeny és a természetes szépséget mutatja művein.

Ujj József: Katalógus helyett.
Művészet, 1972. február – 46 oldal

Nagy Benedek
szobrász

A hagyományos Mórs Napok keretében rendezték meg Nagy Benedek pedagógus szobrász kiállítását a Jázási Művelődési Központ klubtermében.

Ugy József: katalógus helyett
Művészet, 1972 február – 46 oldal

Nagy Benedek
szobrász

„Nyár" (repro)

Ujj József: Katalógus helyett.
Művészet, 1972. február - 46 oldal

Nagy Benedek
szobrász

A kiállításon szereplő kompozíció negatív formákkal ~~szereplő~~ ismű műre vonalvezetésben harmonikus, de megfogalmazásban hegyetlen szobor.

Ujj József: Katalógus helyett
Műnészet, 1972. február - 46 oldal

Nagy Benedek
szobrász

Nagy Benedek művészetében megtalál-
hatjuk a megelőző korok mesterei által
teremtett szépséget. A művész az egervá-
zi művésztelep nagy zemények a jogosító
művésze.

Ujj József: Katalógus helyett
Műszet, 1972 február - 4. oldal

Wagy Benedek
szobrász

A vízparti bány a harcsú, görög kány-
szobrok rokona. A szobor expresszivitása
meglepő. Első közterre kerülő alkotása
a Lenin mellszobor Csomán került elhelye-
zésre november 7-én.

Ujj József: Katalógus helyett.
Művészet, 1972 február - 46 oldal.

Nagy Benedek
mohán

Völcsey Lajos dési fazekasmester műhelyében
a nagyszabályos munkamettel kísérlette
Nagy Benedek a kiállítás az bemutatott
Virág maiás borokottáját.

Ujj József: Katalógus helyett.
Műveszet 1972 felszám - 46 oldal.

Nagy Benedek
szobrász

A „Leányfej" és posztamense fából
készült. Az „Alvó hisfin"-ja jelen
fából való relief mű. Ki allekosán
nagy sikere volt a „Virág mánas"
tavaszkiállításának.

Ujj József: Katalógus helyett
Művészet, 1972. február - 46 oldal

Nagy Benedek
szobrász

Tema választásában első helyen a gyermekek megjelenítése szerepel. De művein megjelenítik az alkotó alvó munkást, az anyaság elmélyét, a hatonáskodást stb.

Ujj József: Katalógus helyett
Művészet, 1972 február - 4 oldal

Nagy Benedek
szobrász

A gyermekei és tanítványai életét szeretettel mutatja be. Életük tiszta ságát művész eszközökkel jelenítte meg.

Ugy József: Kretalógus helyett.
Műnészet, 1972 felmár - 46 oldal

Nagy Benedek.

a Csáky István Képtárban rendezett tárlaton kerámiái szerepelnek.

Németh Ferenc: Téli Tárlat a Csáky István Képtárban.

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1941. dec. 25.

NAGY BENEDEK

SZOBORAVATÓ CSORNÁN

Március 15-e alkalmából Petőfi-szobrot avattak Csornán, a költőről elnevezett lakónegyed parkjában. A szobor Nagy Benedek alkotása.

ERZŐDÉS
ó egyéb jogviszony létesitéséhez

üvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

kel:

n:

i besorolás

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Nagy Benedek szobrászművész

1021

Ünnepi előadás az Állami Operaházban

Avatások, megemlékezések a városokban és a falvakban

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 54. évfordulója alkalmából az *Állami Operaházban* szombaton este *ünnepi előadáson* mutatták be *Szokolay Sándor Vérnász* című operáját.

Az ünnepi előadáson részt vett *Gáspár Sándor, Kállai Gyula, Nemes Dezső*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai; *Benkei András, dr. Faluvégi Lajos, Keserű Jánosné, dr. Korom Mihály*, a kormány tagjai; *Puja Frigyes*, a külügyminiszter első helyettese; s a politikai és a társadalmi élet több más vezető személyisége. Jelen volt a budapesti diplomáciai képviseletek sok vezetője is.

A szovjet és a magyar himnusz elhangzása után *Mikó András*, az Operaház főrendezője üdvözölte az ünnepi előadáson megjelenteket.

Szombat este a XX. kerületi *Varga Jenő Közgazdasági Szakközépiskola* diákjai töltötték meg a *Nemzeti Színházat*, ahol *Gyurkó László „Fejezetek Leninről"* című művének megtekintésével ünnepelték november 7-ét. Az előadásnak külön jelentőséget adott, hogy az ünnepségre a színházba érkezett a Magyarországon tartózkodó és íróként ismert 70 esztendős *Jelizaveta Drabkina*, Lenin egykori személyes ismerőse.

J. Drabkinát az előadás előtt szeretettel köszöntötte a színházban *Marton Endre* igazgató és *Malonyai Dezső*, a Művelődésügyi Minisztérium színházi főosztályának vezetője, s a diákok képviselői is szíves szóval, virággal kedveskedtek a vendégnek.

A Hazafias Népfront budapesti bizottsága és a fővárosi tanács emléktáblát helyezett el *a volt Conti utcai (most Tolnai Lajos utca) katonai börtön falán.* Az emléktáblát szombaton avatták fel ünnepélyesen. Az eseményen — a Budapesten élő egykori foglyokon kívül — Jugoszláviából érkezett vendégek is részt vettek, akik szintén a hírhedt börtönben sínylődtek a fasiszta uralom idején. *Szabó Piroska*, a budapesti népfrontbizottság alelnöke mondott beszédet. A beszédet követően koszorúkat helyeztek el az emléktáblára.

Az ország lakossága a hagyományokhoz híven bensőséges ünnepségeken emlékezett meg az évfordulóról. Sok helyen új üzemeket, intézményeket adtak át. Az iskolákban is ünnepségek voltak, amelyekre meghívták a munkásmozgalom veteránjait, akik maguk is tanúi, cselekvő részesei voltak a korabeli forradalmi harcoknak. *Nógrád megyében* ünnepel a Szovjet—Magyar Baráti Társaság hazánkban tartózkodó delegációja, amelyet *J. F. Karpova*, az OSZSZSZK miniszterelnök-helyettese, a Szovjet—Magyar Baráti Társaság alelnöke vezet. *Győrött* a Kisfaludy Színházban tartott díszünnepségen az ideiglenesen hazánkban tartózkodó szovjet hadsereg központi ének- és táncegyüttese adott színvonalas műsort. A megye legfiatalabb városában, *Csornán* ezen a napon avatták fel Lenin szobrát, Nagy Benedek szobrászművész alkotását.

Tartu—Veszprém

TÁVOL ÉS M

Két testvérváros egyazon hétköznapját szeretnénk megörökíteni az alábbiakban. Az egyik Tartu, az Észt SZSZK-ban. A másik: Veszprém. Ezeréves városok – egymástól földrajzi értelemben távol. S hogy mégis mennyire közel, azt igyekszik bizonyítani néhány pillanatkép, amely jellemző talán a naponként megújuló teremtő kedv azonos indítékaira, a szándékok és a tettek, a célok és a beteljesülések egységes áramkörére.

A dátumok önmagukban nem mondanak semmit. A Szmolnij ostromát, Tartu és Veszprém új történelmét a krónika más és más időpontokban jelzi. Mégis, a korszak immár bebizonyította, hogy a kezdet kezdete a Téli Palota elfoglalása volt; hogy nekünk innét az új időszámítás, amelynek immár semmi köze biblikus mítoszokhoz, mert – kikezdhetetlen valóság.

(Tartu, 1971. november)

A Baltikum felett virrad. A rádió e percben jelenti: moszkvai idő szerint reggel 8 óra van. Tartuban, az Észt Szovjet Szocialista Köztársaság második legnagyobb városában e pillanatban pirkad, s a 90 ezer lakosú város egyharmada elindul az iskolák felé. *Ez a szám nem tévedés.* Tartu, ez az ősi balti város Esztonia és a Szovjetunió egyik leghíresebb kulturális központja. Az írásos emlékek szerint több mint ezeréves egyetemi és akadémiai város tehát új napot kezd.

A városi szovjet előtt egy Moszkvics 412-es áll meg. *Arnold Karu,* a városi szovjet elnöke száll ki a volánja mögül. Már sokan várják hivatalában, több-

Elérkezik az ebéd ideje. Arnold Karuval megtekintjük a városi tanács legfontosabb osztályait. Vezető beosztásban százan dolgoznak. Többségük egyetemet végzett.

— Én jogász vagyok — mondja Arnold Karu. — Az osztályvezetők többsége ugyancsak jogot végzett. Többen mérnökök, közgazdászok és pedagógusok.

— *Több fizetést kap az, akinek egyetemi diplomája van?*

— A fizetés nem a végzettségtől függ, hanem a beosztástól, a munkahelytől. Az, akinek nincs megfelelő végzettsége, nem kaphat vezető beosztást. Jelenleg a száz tanácsi dolgozóból 70 diplomás, 30 pedig az esti egyetemen tanul.

Arnold Karu

lakásukra. Igyunk — mondják, mik tatják új otthonu mekük van; az öt éves *Jaak.* A hár ban — területe 2 — a legmodern fürdőszoba, beépí telek és színes tel sor közül válogat linni és a leni környéken lakó ciális antennákka sőt a svéd telev egyébként észtel család kitűnően Így értjük meg e

A folyón túl villognak. Az éjje ruk azt jelzik, h városrész, ezer l az új 1400 szemé 560 gyereket b Lassan éjfélre já pontjában kigyúl 7-i ünnepélyt kö

Fölemeljük a

(Veszprém, 197

A reggel — val, pihenni induló ős napsugaraival, a utcájának, a tere nek az imént n

NAGY BENEDEK

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1982 ÁPR 10

Nagy Benedek

melléklet
1021

Nagy Benedek Petőfi Sándora

Mikor Nagy Benedeket megkérdezték a barátai afelől, hogy ki segített neki legtöbbet a szobor létrehozásában, azt válaszolta: Petőfi. Vagyis Petőfi szelleme. A verseiből ma is teljesen fölfogható gondolkodásmódja, gondolati következetessége, határozott ítéletei a világról.

Petőfi budapesti szobrát is nagyon jó szobrász kezdte mintázni, Izsó Miklós, de az akkori utókor átmintáztatta azt a szobrot. Mutatós férfinak akarta látni azt a költőt, akinek a művét vakon nézte, vakon akarta értelmezni, kihagyva mind a keménységet, az egyenességet, a következetességet.

Ferenczy Béni Petőfi-szobrának a kiállításakor nemzedékem legjobbjai úgy vélekedtek, hogy nem lehet Petőfi-szobrot mintázni Ferenczy Béni után.

Nagy Benedek Petőfije a látszólag valósághű emberábrázolást a lélekelemzéssel köti össze. Bár így mondva ez kevés is! A lélekábrázolás szolgálja a formai rendnek a létrejöttét, a formai rend pedig létrehozza a lélekábrázolást.

Talán a Vörösmartyhoz címzett versen gondolkodik Petőfi Sándor? Nézzük meg a halántékán duzzadó eret! Nyugodtnak látszik ez az ember, de belül fergeteges!

Takács Imre

MINDENKINEK – MINDENFI

Kismamáknak

És most merre?...

A gyermek életbe indulásának első komoly lépése: a pályaválasztás. Amelyik családban a szülő nem kísérte kellő figyelemmel, hogy képességei szerint milyen pályára alkalmas gyermeke, és nem készíti fel szeretettel erre az életreszólóan fontos lépésre, ott gyakran a véletlen, a helyi lehetőségek, ismeretségi, baráti körök tájékozottsága vagy tájékozatlansága befolyásolja a pályaválasztást. Az ilyen meg nem fontolt lépés gyakran végződik kudarccal, s egy-két év múlva más pályát kell választani. Ez nem kis gondot jelent

Így majd nem kizárólag pénzszerzési forrásnak tekinthető szükséges rossznak minősíti napi munkáját.

Vannak „divatos" pályák, amelyeket elárasztanak a fiatalok, igen gyakran a jó pénzkereseti lehetőség reményében. Nem egy ilyen pályáról aztán bebizonyosodott, hogy telítettség miatt nem is jelent olyan jó jövedelmet. Ha nem a szakmaszeretet irányította oda a fiatalt, hanem csak a jó jövedelem reménye, akkor csalódást jelent ez a pályaválasztási módszer is. Az anyagiasság sohase le-

lalkozásnak tűnik, a vízi közlekedés nagyobb biztonságára kell törekedni. A radartechnika elterjedése növelte ugyan a ködben való hajózás biztonságát, de nem nélkülözhetők az erős hang- és a folyamatos rádiójelzések sem. Ma már sok olyan automatikus biztonsági készülék van működésben, amely — hajóra vagy valamely tengeri objektumra (olajfúrótoronyra, világítótoronyra, hajóra stb.) — telepítve a láthatóság egy előre beállított szintre való csökkenésekor különféle jelzések kibocsátását kezdi meg.

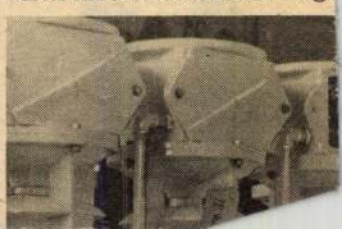

Nagy Benedik

A megyedik egervári művésztelepet aug. 16-tól szept 11-ig rendezi meg a megyei tanács művelődésügyi szakirányítása, ahol a művész is az alkotók között lesz.

A Velencei Nyár '71 kiállítason is részt vett.

Zalai Hírlap, 1971. aug. 15.

Nagy Benedek Fejér Megyei Hírlap 1996. IX. 30

Szobrokba zárt költemények

A József Attila-szobor újravatása Fehérváron, Gyóni-szobor Sopronban

Székesfehérváron, a József Attila Kollégium előtti parkban újraavatták Nagy Benedek szobrászművész József Attila szobrát, amelynek szomorú históriájához tartozik, hogy vandál tettesek ellopták, később sikerült csak megtalálni, megrongált állapotban. A restaurálásához szükséges pénz előteremtését szolgálta a kollégium kezdeményezésével és Ütő Endre támogatásával megrendezett jótékony célú operagála. Az István Király Múzeum restaurátora, Kocsis Balázs által szépen helyreállított szobor újravatásán ott volt Nagy Benedek szobrászművész, aki keserűen jegyezte meg: „Szomorú, hogy erre a tettre kényszerülnek emberek, akik vagy végtelen nyomorúságukban, vagy éppen tudatlanságból, vandál szándékkal tették tönkre a költő mellszobrát".

A hét vége mozgalmas volt a móri szobrászművész életében, hiszen a fehérvári eseményt követően, Sopronban, a Deák téren legújabb alkotását, Gyóni Géza költőről mintázott szobrát avatták fel.

— Nehéz és szép feladat egy méltatlanul, sokáig elfeledett költőt közel hozni a mához.

— Gyóni Géza költő (1884-1917) irodalmi pályája, magánéletének kálváriája — különösen pedig az első világháború kezdeti szakaszában írt verseinek a félremagyarázása — miatt nem tartozott az iskolákban tanított poéták közé. Ma is kevesen ismerik gyönyörű verseit. Amikor hozzákezdtem szobrának elkészítéséhez az adott korszak históriáját tanulmányoztam, verseit olvastam, értékes forrásmunkákat sikerült felkutatnom. Egyébként a megbízás érdekessége, hogy a megrendelést a kultúra- és városszerető, soproni Káspár Herminától kaptam. Minden képzőművészeti alkotás egy képi, formai, grafikai és színbeli élmény összessége, amelyet adott esetben természetesen Gyóni költészetének hangulata is befolyásolt. Nagy hatással volt rám, a halálának körülménye: hazájától távol, Krasznojárszkban kellett elpusztulnia. Ez az iszonyatos távolság, a költő hadifogolyként átélt kitaszítottsága rendített meg. Hogy ott, abban a szörnyű helyzetben megírta a Forradalom című fantasztikusan szép verset, hatalmas akaraterejét bizonyítja.

— Egy nagyon szép, rusztikus kőtömbön, erőt sugározó, ülő alakot formáztam meg, aki dacol a megpróbáltatások ellen. Én a hadifogoly Gyóni Gézát mintáztam meg: katonaköppenyben, bakancsban, vállára vetett zsáktarisznyával. A kövön sírversének felirata olvasható: *„Véres harcok verték fel hírét, de csak a béke katonája volt"*.

Kulich Erzsébet

/ IA.

SŐFOKON

ott, egyéves
Kincstárjegy
befektetés az
is csoda, hi-
rendkívül biz-

zt jelenti, hogy
befektetőnek a
fizetését a fu-

egy évi **22%**-ot

kamatozik, ami az egyéves futamidejű értékpapírok között különlegesen jónak számít.

• Biztonságát tovább növeli, hogy nem kell hazavinni – értékpapír-számlán is tartható, ahonnan sem ellopni, sem elveszíteni nem lehet.

• A Kamatozó Kincstárjegy a futamidő alatt másodpiaci forgalomban az OTP Értékpapír Ügynökség Rt., az OTP Bank, a Kereskedelmi és Hitelbank, a Magyar Hitel Bank fiókjaiban napi árfolyamon adható és vehető.

• Ugyanakkor a futamidő alatt is visszaváltható. (Igaz, hogy ebben az esetben csak a névértéket fizetik ki a befektetőnek.)

• A Kamatozó Kincstárjegy könnyen elérhető, hiszen – amint az az alábbi listából is látszik – igen sokan forgalmazzák.

A Kamatozó Kincstárjegy legújabb sorozata (1997/IX.) 1996. szeptember 30-tól október 11-ig jegyezhető. Jegyzési árfolyam az első héten 99,50%, a második héten 100%. A kibocsátás napja (egyben a kamatozás kezdete): 1996. október 16. Évi kamata 22%.

FORGALMAZÓI: OTP Értékpapír Ügynökség Rt. 1051 Bp., Mérleg u. 4. • **OTP Bank Rt.** 8000 Székesfehérvár, Ősz
Mór, Sárbogárd • **K&H Bank Rt.** 8000 Székesfehérvár, Dózsa Gy. u. 5. • **Magyar Hitel Bank Rt.** 8000 Székesfehérvár,
os • **MKB Rt.** 8000 Székesfehérvár, Zichy liget 11.

MAZÓKKAL SZERZŐDÉST KÖTŐ EGYÉB ÉRTÉKESÍTŐHELY: Cooptourist Rt. 8000 Székesfehérvár, József A. u. 5-7.

egyei Igazgatóság 8000 Székesfehérvár, Dózsa Gy. u. 11/A

MAGYAR ÁLLAMPAPÍR

A TÖBBSZÖRÖS BIZTONSÁG

javítása érdekében, a rejtett belső erőforrások mozgósítása céljából.

—A hipnózis a görög hypnos, vagyis az alvás szóból származik. Mennyire lehet alvásszerű állapotnak tekinteni?

— Ma már tudjuk, hogy az alvásszerűség nem lényegi velejárója a hipnózisnak, hiszen élettani háttere az éber állapothoz

Nonprofit Exp

43 ezer civil szervezetből

Nagy sikert könyvelhettek el a civil szervezetek: az első országos megmozdulásukra a Nonprofit Expóra több mint háromezren voltak kíváncsiak. Pénteken és szombaton mintegy 200 standon mutatkoztak be a civilek a látogatóknak és egymásnak a Fővárosi Építők Kongresszusi Központjában. A konferencia-termekben egymást követték az előadások és a viták. Egyik beszélgetésen elhangzott: hazánkban 43 ezer civil szervezet van, közülük csak 300 vett részt az Expón, hol van a többi? Erre a kérdésre az MTI

Nagy Benedek szobrász

az egervári műrésztelepen dolgozik.

T.A.: Szinek, formák, alkotók.

Zalai Hírlap, 1971. aug. 27.

Nagy Benedek, szobrászművész

1989. III. negyedévben elkészült képző- és iparművészeti alkotások.

Összeállította: Hollósi Éva.

Mór, Lamberg-kastély

Nagy Benedek: díszkút, plasztika, samott, m: 120 cm

(említve).

Művészet, 1989., 11–12., 104-old.

Nagy Benedek

nohránszűrén.

A Móron élő műrén Ziállitára tavarszal
nyilik a Dunaujvárosi Uitz teremben.

Dunaujvárosi Hírlap
1981 jan. 12

NAGY BENEDEK

Salamon Nándor: A siker jegyében ; 2. Észak-dunántuli tárlat. = Műhely 9.évf. 2.sz. 1986 77.p.

Győr-Sopron megye Tanácsának díja viszont Fejér megyei szobrásznak, Nagy Benedeknek jutott. Lovas kompozíciói jó értelemben okoztak meglepetést. Korunk hasonló alkotásaira elsőként a statika jegyei jellemzőek. Az ágaskodó, küzdelemben elvegyülő, pompás paripa rokonait inkább Rubens festményein leljük meg. A három, egymást követő változat azonban más, korunkat tükröző kifejletét mutatja meg a küzdelemnek. A mi apokaliptikus harcainknak már nincsenek, nem lesznek igazi nyertesei – sugallja a szobrász. A sárkány és legyőzője egyaránt sebezve, csonkán marad a porondon. (Küzdelem I–III.)

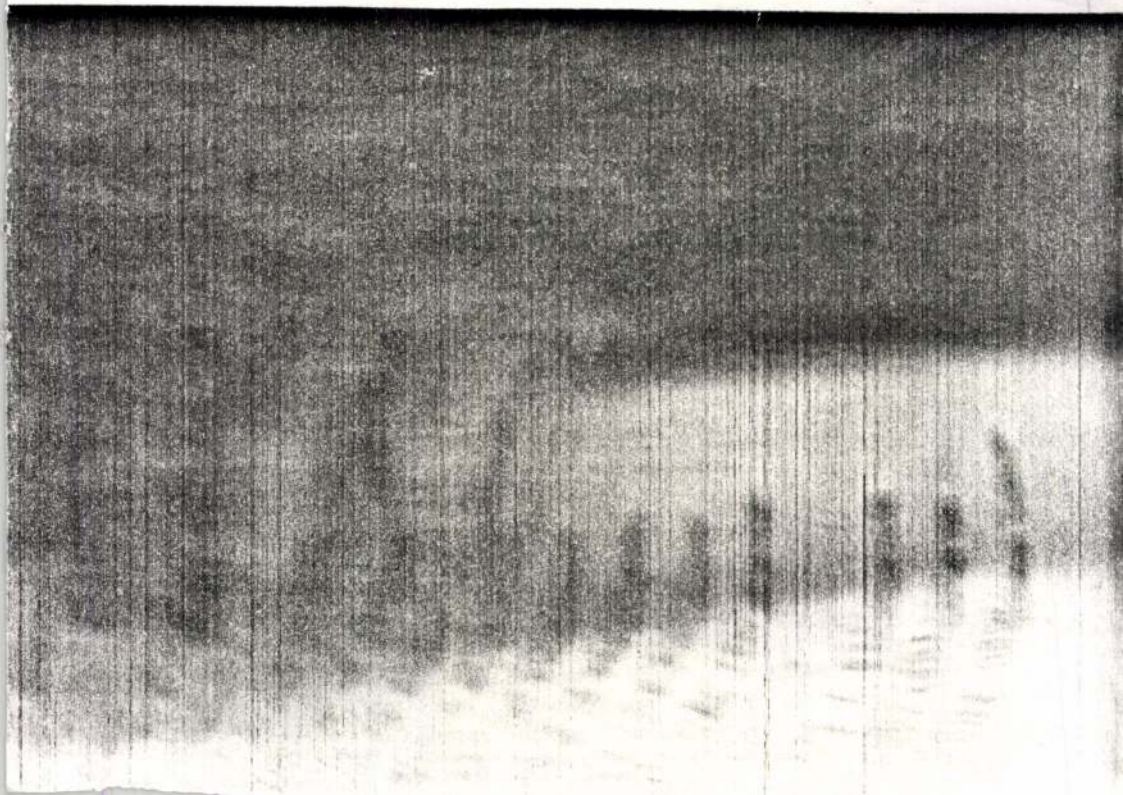

Nagy Benedek

Nagy Benedek szfumátós átmentekkel faragott gyermekfejét mutatta be.

Nagy Ildikó: Magyar szobrászati hiálltás?
Művészet, 1978. november – 30. lap.

Nagy Benedek, szobrászművész

A Móri Művelődési Központ kiállítótermében, illetve a móri Lamberg-kastélyban rendezték meg Pataki Ferenc műveinek kiállítását. Nagy Benedek szobrász bemutatja a művészt az érdeklődőknek. — A Szegeden élő és alkotó Pataki Ferenc életútját Ujházi Péter festőművész május 19-én mutatja meg.

Fejér Megyei Hírlap, 1979. május 14.

Nagy Benedek,

a Fejér megyei téli tárlaton, melyet Móron rendeztek, szerepelnek a művész művei is.

Á. Szabó János: Téli tárlat Móron.
Fejér Megyei Hírlap, 1948. dec. 15.

Nagy Benedek, szobrász

Móron a Lamberg-kastélyban Téli Tárlat címmel e hó 9.-én megnyílt a megyében élő képzőművészek közös kiállítása. — Nagy Benedek három portjáját látjuk, három fej: Ady Endre bronzból készült portréja, sokat tudó tiszta szemek, szája szegletén kismosollyal. Fiatal női fej, juharfából készült. Fehér márványból készült öklönnyi gyermekportré, a „Virág". A gyermeki frisseség, kedvesség, szabálytalan szépég szabra. (említve).

Erdész László: Tárlat a Lamberg-kastélyban.

Dunaújvárosi Hírlap, 1978. dec. 15.

1984. VI.22. 19.30. Tv.

Tv-hiradó

1021

Nagy Benedek
Márkus-hegyi emlékmű

- Hozzátartozók, családtagok, munkatársak emlékeztek ma délután a márkus-hegyi bányaszerencsétlenség áldozataira. Egy évvel ezelőtt a döbbenet napját élte a bányász társadalom és velük együtt,szinte az egész ország. A tragédia 37 bányász életét követelte. Márkus-hegy, 1983. június 22.-e. Erre a napra és a hősi halált halt bányászokra emlékezett dr. Kapolyi László ipari miniszter abból az alkalomból, hogy mától emlékmű figyelmeztet a bányász sorsra. Az ünnepségen részt vett többek között Havasi Ferenc a Politikai Bizottság tagja, a Központi Bizottság titkára. Az emlékmű Nagy Benedek szobrászművész alkotása. A bronz szobor a pihenő embert ábrázolja. Az örökre megpihentet.

Magyar Hírlap
2004. szept 8.
szerd 14.

• **Nagy Benedek** szobrászművésznek ítélték az idén az M. S. mester-díjat, az elismerést holnap adják át a budai Vár Szent Mihály-kápolnájában. *(mh)*

azaz .....Ft

.....
témafelelös*

l hitelesített számla másolatok egyidejü csatolása

i.

Nagy Bence, Ibl-díjas építész

A múlt évben elkészült középületeink tervezői Ibl-díjban részesültek. A Magyar Híradástechnikai Egyesülés új épületének tervezői, Ungár Péter és Nagy Bence is Ibl-díjat kapott.

Déli Krónika.

1979. III. 30. Kossuth, 12.00

Szombathelyi Képtár

Az időn innen és túl

Új kisrealisták és nagy hagyományteremtők találkozása zajlik a képtár termeiben. Egy szokatlan – a hazai kiállítási gyakorlatban példátlan – koncepció valósult meg a Sensaria csoport jóvoltából.

Fiatal festők kezdeményeztek kortárs és múltbeli mestereikkel közös tárlatot, melyben a festészetről vallott rokon elképzeléseiket művek összevetése, tükröztetése formájában tárják nézőik és kritikusaik elé. A kipedig nem a naturalista-realista festészeti tradíció újabb adalékai, hanem a tradíció bizonyos elemeit felhasználó, a jelen élményanyagát kifejezni képes kortárs piktúra példái. Lajta kötődése Csernus dinamikus neobarokkjához (majd az azt követő kliprealizmusához) nem téveszti meg nézőit: a színpadias eseményt, a filmi és színházi szcénát az időben játszódó történetből felületi-síkszerűvé merevíti. Konkoly az impresszionizmussal és fotóa realizmus dominál – a festőiséget és a valóságtükrözést egyként kezelő realizmus és „kisrealizmus" (Fényes Adolf csendéletei).

A hagyomány újonnan felfedezett vonulata a harmincas évek művészetéből a Római Iskola festészete. Ez a tárlaton elsősorban Kontuly Béla tájképei révén érvényesül, akit Kondor Attila választott előképül. Kettőjük hidegen korrekt, kissé kimódolt tájképei valóban remekül kiegészítik egy-

Nagy Balogh János: Csendélet, 1910
olaj, vászon, 49,5x60 cm, Magyar Nemzeti Galéria

Mészáros Szabolcs: Sonka, 2000
olaj, vászon, 50x60 cm

állításhoz készült tanulmányok és interjúk – Sturcz Jánosé, Forián Szabó Noémié és Muladi Brigittáé – könyv alakban láttak napvilágot, megteremtve a magyar képzőművészetben újszerűnek mondható csoportosulás elvi, ideológiai hátterét. A Sensaria – mely Tiziano műhelyéből örökítette nevét – a Képzőművészeti Egyetemen szerveződött 2000 körül, jórészt a Baranyay András és Károlyi Zsigmond növendékeiként végzett fiatal képgrafikusokból és festőkből. Céljuk és elveik egybeestek: olyan hagyományos, az egykor volt realista és akadémikus piktúra elemeit felfrissítő festészeti világot kialakítani, amely a honi képzőművészeti hagyományok nagybányai, illetve azt megelőző tradícióira reflektál. A csoport egyes tagjai – László Dániel, Kondor Attila, Kovács Lehel – ennél még messzebbre is vissza-visszanyúlnak az időben, hiszen Vermeer és az itáliai kora barokk vagy a klasszicizmus és Claude Lorrain művészetét is beépítik munkásságukba. Mások „csak" Csernus Tibor utolsó évtizedes munkásságának hódolnak, és ezzel jutnak vissza a barokk clair-obscur kontrasztjáig (Lőrincz Tamás, Megyeri-Horváth Gábor).

A kiállításon a választott mesterek és „tanítványaik" munkáit Szepes Hédi művészettörténész párbeszédekké rendezte. „Hozott anyagból" dolgozott, így részint a fiatalok elképzeléseit, másrészt a lehetőségek szűkösebb voltát (kölcsönzési nehézségek, képek szállításának megoldhatatlanságát) is figyelembe kellett vennie. Ezzel együtt válik érdekes és izgalmasan vitatható egységgé az Időn túl című kiállítás.

Már a cím is – Kovács Lehel, az egyik alkotó ajánlása – megnehezíti az értelmezést. Az időből való kiiktatódást, az idő múlásának figyelmen kívül hagyását feltételezi az értelmezés, vagy egy, már csak a „jóakarat" adta utólagos lehetőség kiaknázását? Ezt a kortárs mesterek (Baranyay, Károlyi, Konkoly Gyula, Lajta Gábor és Halász András) jelenléte nem igazolja. Ők közel sem hozhatók egy platformra – különösen a fotókat átdolgozó, felülíró Baranyay különbözik a többiektől –, a mai művészet kérdéseire adott válaszaik realizmussal ötvözött giccshatásvadászat eszközeivel él. Halász oldottan fest (à la Goya, Velázquez), a legegyszerűbb témákat feldolgozva, míg Balogh Gyula a minuciózus németes valóságfestést szociorealizmusba („neo-Neue Sachlichkeit") oltva alkalmazza. Károlyi pedig ironikusan érzelmes.

A sensariások festészetükben a táj témáját emelik elsődlegessé. A kiállítás jelentős része a nagybányai vagy a Mednyánszky-féle tájfestészet koloritját és vaskos anyaghasználatát idézi. Itt jelentkezik a Rudnay Gyula és Tornyai János nevével fémjelzett „magyar táj, magyar ecsettel" romantikája is – ám annak drámaisága nélkül. A XX. század elejének festői szándékai a témát az érzelmek és az újítások kifejezésének rendelték alá. A sensariások megelégszenek az igényes „megfestéssel". Horváth Krisztián ugyan sajátos enkausztikatechnikája segítségével igyekszik drámaivá mélyíteni az élményt, ám a Mednyánszky mellé sorolt két munkája inkább látványos festői tudásról, mint mélységről tanúskodik. Szép sort alkot Ferenczy Károly és Sütő Róbert tájainak egymás mellett szerepeltetése.

A magyar festészet hagyomány iránti elkötelezettségét a kiállításon a Ferenczy Károly, Fényes Adolf, Rudnay Gyula és László Dániel munkáiból felvonultatott tájsorozat, illetve a párdarabok igazolják. Mindannyian a Paál Lászlót, Mészöly Gézát és Munkácsyt magába foglaló korszak utódaiként jellemezhetők, s bár Ferenczy német akadémiai képzése és impresszionizmushoz kötődése a másik két mestert is befolyásolta, ebben a vonulatban mégis mást. Itt lép színre a reneszánsz dekoratívvá csupaszított novecentós hagyománya s a – Kondor által mostanában használt – fotószerűen komponált mesterséges táj, amely némiképp eltér a Sensaria „magyaros" hagyományfelfogásától. Még Kontulynál is meghökkentőbb és idegenül hat a kiállításon Csontváry és Czimra Gyula jelenléte. (Hacsak nem László Dániel selmecbányai tájának Csontváryval közös témájára, illetve Károlyi Zsigmond Czimra iránti tiszteletére utal a két magányos mester műveinek szerepeltetése.)

Ami a figurák, portrék és csoportképek bő választékát illeti, itt jelentkezik leginkább a tárlat látványos szembesüléseinek és néhol értelmezhetetlen kapcsolódásainak súlyos problémája, a „hasonló, tehát azonos" téves feltételezése. Nagy Balogh önarcképei a tehetséges Lőrincz Tamás portréihoz csak annyiban kötődnek, hogy mindketten a forma szín által síkokra bontott elemeiből építkeznek (Cézanne nyomán). Nagy Balogh kísérletező festő volt, aki a realista tartalmat geometrikus alapokon fejezte ki. Ezt Lőrinczről aligha mondhatjuk el – festészete sokkal inkább kötődik Csernus és Lajta csoportképeihez.

Elöljáróban említettem, hogy Magyarországon nincs hagyománya az ilyen típusú összevetéseket felvállaló – ezért bátor – kiállítási gyakorlatnak. Ugyanakkor egy fontos, aktuális jelenséget csak ebben a formában érdemes elemezni. Az újkori magyar festészetben létező realizmusproblémákat vizsgáló Rieder Gábor az általa felsorolt realista irányokat olyan érzelmi és értelmi hatásokkal jellemzi, mint a naturalizmus primer öröme, a mágikus élmény és a bravúr csodálata, illetve a hermeneutikai, didaktikus és médiumkritikai hatás.

A Sensaria sem tudja függetleníteni magát e hatásoktól, s a magyar figuratív festészeti hagyományokhoz való kapcsolódásaikat igazoló „mellérendeléseik" elsősorban érzelmi töltésből fakadnak, mely remek alkotásokban és igényes utánérzésekben egyaránt megjelenik. Szerencsés, hogy a világszerte elterjedt „realism revisited" kiállításoktól eltérően nem a technikai akadémizmus, nem csupán a hatásvadász bravúrokra való törekvés (mint például a firenzei művészeti akadémia növendékeinek és mestereinek bemutatóin) uralja a Szombathelyi Képtár termeit. Ha van „közönségbarát" tárlat, úgy az Időn túl kétségkívül annak mondható. S ez egyáltalán nem baj.

SINKÓ ISTVÁN

Mednyánszky László: Havasi táj, 1890
olaj, vászon, 28,3x34,5 cm, Magyar Nemzeti Galéria

Horváth Krisztián: Triád, 2001
enkausztika, vászon, 180x100 cm

Csontváry Kosztka Tivadar: Kairói pályaudvar, 1903
olaj, vászon, 87,5x140 cm, Kieselbach Gyűjtemény

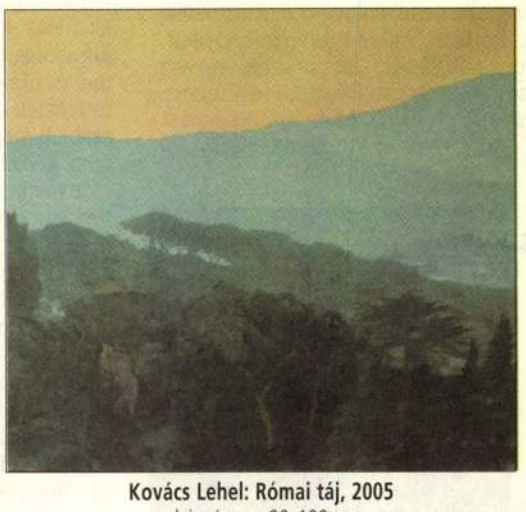

Kovács Lehel: Római táj, 2005
olaj, vászon, 90x100 cm

Szembesítés a tradícióval

Időn túl – A festészet vállalt hagyománya a címe a Tavaszi Fesztivál egyik rendezvényeként a Szombathelyi Képtárban megnyílt merész kiállításnak. A címadás egyszerre utal a tárlat koncepciójára, mely jelenkori műveket helyez párhuzamba festői előképükül szolgáló százéves mesterművekkel, és a Muladi Brigitta mellett kurátori feladatokat ellátó és kiállító Sensaria festőcsoport programjára, mely a klasszikus hagyományhoz való vonzódásban ragadható meg. Mindkét megközelítés a műalkotások korokon átívelő, örök érvényű, de a szellemi aktualitásokkal folyamatosan gazdagodó jelentését hangsúlyozza – ez a bemutató és a bemutatottak ars poeticája.

A Sensaria az elmúlt években az újrealizmus legitimációjáról folytatott viták kereszttüzében állt, ezekről a legnagyobb terjedelemben a Műértő tudósított (legutóbb 2004 januárjában). A csapat ugyanis sajátos változatot kínál a fotó-, techno- stb. realizmus mellett azzal, hogy a tömegmédia virtuális képei helyett személyesen átélt élmények közvetlen kifejezését helyezi előtérbe és kiemeli az „eredeti kézjegy" jelentőségét. Tagjai kiforrottságban eltérő, autonóm festészeti nyelvezettel törekednek e hagyomány újraértelmezésére. Alaptémáikat – legyen szó tájról, otthonról, csendéletről, alakábrázolásról – intimitás hatja át; ez-alól még a legszenvtelenebb, hiperrealista képeket festő Szabó Ábel vagy a topografikus panorámákat rögzítő Kovács Lehel sem kivétel. Munkáikban nem elsődleges a narrativitás, hiszen maguk a köznapi motívumok erős szimbólumértékkel bírnak, mint László Dániel lát- és életképein, vagy misztikusak, imaginériusak, mint Kondor Attila és Horváth Krisztián tájképein.

A tárlatra olyan, mesterüknek, felfogásbéli rokonuknak tekintett művészeket hívtak meg, mint Baranyay András, Károlyi Zsigmond, Konkoly Gyula vagy Balogh Gyula, Halász András, Csernus Tibor, Lajta Gábor és a fiatal Mészáros Szabolcs. Műveik tematikus egységekre osztva kapcsolódnak a számukra meghatározó, a magyar és egyetemes festészetbe illeszthető mesterek alkotásaihoz. „Közös nevezőik" (motívum, kompozíció, festés- és látásmód) alapján javarészt olyan megfeleléseket sikerült bemutatniuk, mint például Ferenczy Károly és Konkoly Gyula plein-airizmusa; a panteisztikus monumentalitás és a festői felületkezelés Mednyánszky László és Horváth Krisztián, Tornyai János és Sütő Róbert tájain; Kondor Attila Csontváry szimbolista képeit idéző és későbbi, Kontuly Béla spirituális töltésű látképeire utaló művei. Jól kirajzolódik a Bernáth–Csernus–Lajta-vonal. Halász András, Szabó Ábel és Horváth Roland köznapi tárgyegyütteseinek jelképi ereje jól rímel Fényes Adolf és Károlyi Zsigmond, illetve Nagy Balogh János és Mészáros Szabolcs csendéleteire.

A megfelelések mellett néhány ellentétpár ahhoz az alapvető kérdéshez vezet vissza, hogy vajon miért más ma festeni. Míg az elődöknél az érzéki látvány és kifejezés az első, addig a mai festőknél – túl a személyes lelkesültségen – a festészetelméleti és művészetbölcseleti kérdések, az elvonatkoztatás igénye a legfontosabb. Lőrincz Tamás Nagy Balogh expresszivitásával ütköztetett elemző, távolságtartó önarcképe vagy Szabó Ábel tárgyilagosságával szemben Koszta József drámaisága mutatja ezt a lényegbevágó különbséget.

A kiállításra több múzeum (Magyar Nemzeti Galéria, Fővárosi Képtár, a szentesi Koszta József Múzeum, a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum), valamint a Kieselbach Galéria és számos magángyűjtő kölcsönözte a műveket. *(Megtekinthető április 30-ig.)*

IVÁNYI BIANCA

ALFA ART GALÉRIA
Válogatás az 1960-, 70-, 80-s évek magyar festőinek munkáiból
Kiállítás képanyaga: www.alfaarthotel.hu honlapon megtekinthető
1039 Budapest, Királyok útja 205.
Tel: 06-20-319-6423, 06-1-453-0060.
E-mail: galeria@alfaarthotel.hu

Saphier-pályázat
Az alkotó nevének hitelt érdemlő, bizonyítékokkal alátámasztott megfejtéséért a díj: 40 000 Ft
Megvásárolnám festőművésznők alkotásait a századelőtől 1950-ig, továbbá Sas Brunner Ferenc, Bauer Szilárd, Bató József, Hanák József, Jobbágy Miklós, E. Kandó Gyula, Némethy Miklós, Hyan Károly, Róbert Miklós, Rozgonyi László, Szegedi Szűts István, Zsolnay Pál, Vásárhelyi Z. Emil, dr. Saly Géza műveit.
A hirdetéssel és a pályázattal kapcsolatos jelentkezéseket a 06-30-942-4878-as és a 398-7528-as telefonszámon várjuk.
Jeligés pályázatot is elfogadunk.

Akt muskátlis ablak előtt olaj, vászon, kartonon, 98x69 cm

Postacímünk: 1399 Bp., Pf. 701/9, e-mail: mubarat@axelero.hu, www.saphierart.hu
A beküldési határidő: 2006. július 15.

BÚTOR FELÚJÍTÁS IGÉNYESEKNEK
Antikum Kft.
(a BÁV Rt. volt bútorjavítói)
Budapest X. kerület, Szent László tér 20.
Tel.: 433-1633

OPERA ANTIKVÁRIUM
1065 Budapest, Hajós u. 7.
Telefon/fax: 332-0243

ORGOVÁN GALÉRIA
régiségek boltja
RÉGI és KORTÁRS ÉRTÉKEK, MŰTÁRGYAK ADÁSVÉTELE
1055 Bp., Szent István krt. 5.
Tel./fax: 331-3373

KÉKA GALÉRIA
KÖZVETLENÜL ÉRTÉKESÍTŐ KÉPZŐMŰVÉSZEK ALKOTÁSAI
F E L H Í V Á S !
Mi, közvetlenül értékesítő képzőművészek márciusban Budapesten megnyitjuk a több mint 300m²-es kortárs művészeti galériánkat. Várjuk további képzőművészek jelentkezését, az ország egész területéről, akik szeretnék kipróbálni ezt az új értékesítési rendszert. Portfolio küldése és/vagy weblapcím közlése szükséges.
1077 Budapest, Hevesi S.tér 1. Tel.:1/787-4287, 20/9211-641

Ágens fotógaléria
Aukcióra felveszünk
kortárs és régi fotókat, ritkaságokat
1027 Bp., Fő u. 73.
Tel/fax: 355-0364
e-mail: agens@hu.inter.net
Ágens
FELVÁSÁRLÁS
FOTÓKIÁLLÍTÁS
FOTÓAUKCIÓ
Nyitva: H-P: 12-19; Szo: 8.30-16; V: 9-15

Közintézmények kontra magángyűjtemények

Gyűjteni vagy gyűjtetni?

A két történetnek, melyekről az alábbiakban szó lesz, első ránézésre nem sok köze van egymáshoz. Németországban játszódik az egyik, Svájcban a másik. Drámai fordulatokban bővelkedik az egyik, nagyrészt a színfalak mögött zajló vitáról szól a másik. Kortárs művek a főszereplők az egyikben, klasszikus modernek a másikban. És mégis, a két történet ugyanarról szól: a múzeumok szerepéről, ha úgy tetszik, missziójáról; a növekvő mértékben egymásra utalt közgyűjtemények és magángyűjtők viszonyának buktatóiról. De lássuk a részleteket.

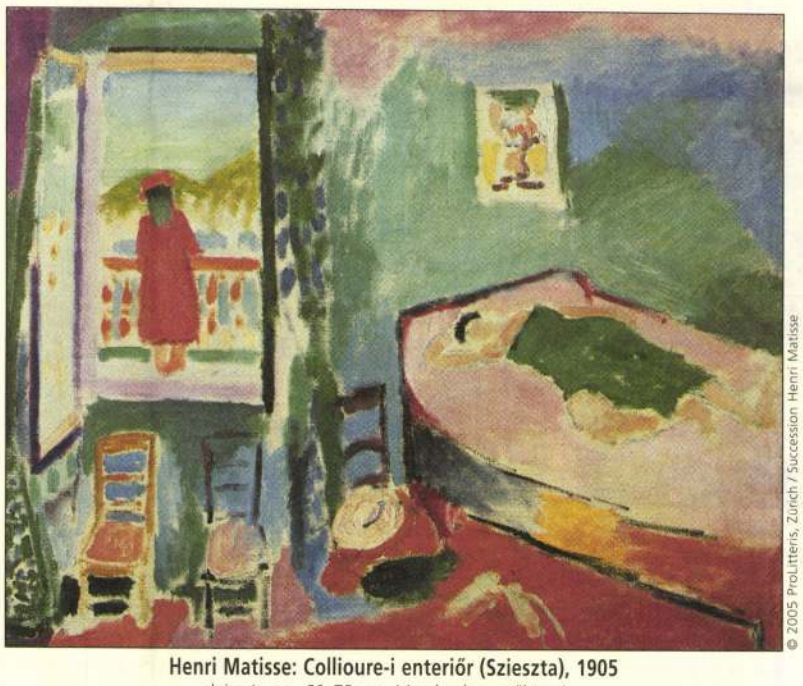

© 2005 ProLitteris, Zürich / Succession Henri Matisse

Henri Matisse: Collioure-i enteriőr (Szieszta), 1905
olaj, vászon, 60x73 cm, Merzbacher-gyűjtemény

A németországi események azon a tavaly májusi napon jutottak a tetőpontjukra, amikor több nagy teherautó gördült a frankfurti Modern Művészetek Múzeumának egyik bejáratához. Szorgos kezek néhány óra alatt 500 – többségében a múzeum kiállítótermeinek falairól néhány nappal korábban leakasztott – műalkotást pakoltak fel a kocsikra. A félezer mű az időközben Londonban élő és nem teljesen makulátlan hírű ingatlanügynök és műgyűjtő, Dieter Bock 10–15 évvel ezelőtt kialakított és tavaly májusig a múzeumban kiállított kollekciójához tartozott. Bock még 1989-ben kereste meg a megnyitás előtt álló múzeum akkori igazgatóját, Jean-Christophe Ammannt egy tetszetős ajánlattal: 3 millió márkát bocsátott az igazgató rendelkezésére, hogy az kiemelkedő kortárs műveket vásároljon számára. „Cserébe" megígérte, hogy a tárgyakat tartós letétbe helyezi a múzeumban. Volt a megállapodásnak egy záradéka, miszerint a letét legalább addig garantált, míg Ammann az igazgató. Ma eltérnek a vélemények a tárgyban, hogy a záradékról tudott-e más is kettejükön kívül, de a történet szempontjából nem is ez a lényeg. Ammann évekig szorgalmasan, jó szemmel és olcsón vásárolt – a művészek abban a hitben szabták meg az áraikat, hogy képeik közgyűjteménybe kerülnek. A 29 alkotó, köztük Bruce Nauman, Alighiero e Boetti, Beat Streuli, Noritoshi Hirakawa és Luc Tuymans alkotásai a múzeum állandó kiállításának gerincévé, értékítéletének megtestesítőivé váltak. Egy szép napon aztán Ammann nyugalomba vonult, s Bock csakhamar jelentkezett, hogy visszavonja a letétet. Az új igazgatónak és a város vezetésének mindössze annyit sikerült elérnie, hogy néhány, számukra különösen fontos művet az egykori beszerzési áron megvásárolhattak tőle. A többi alkotás, amelynek mai piaci értéke a beszerzési ár sokszorosa, feltehetően örökre eltűnt Frankfurtból, üres falakat és egy széttördelt struktúrájú, megtépázott gyűjteményt hagyva hátra. Az ügynek feltehetően lesz jogi utójátéka is, mert néhány művész perre készül – ők közgyűjteménybe szánták műveiket. Ennél azonban sokkal izgalmasabb az a vita, amely a történet kapcsán kibontakozott. A szenvedélyeket ráadásul tovább korbácsolta, hogy hasonlóan járt a bonni Művészeti Múzeum is egy építési vállalkozó, Hans Grothe 50 millió eurót érő kollekciójával. Sokan az intő példák közé sorolják a berlini Hamburger Bahnhofot is, ahol ma az ott kiállító gyűjtő, a családi múltja miatt heves viták kereszttüzében álló Friedrich Christian Flick mellett az intézmény vezetésére jóformán csak házmesteri funkciók hárulnak.

Kezdetben úgy tűnt, a köz- és magángyűjtemények kapcsolatának szorosabbá válása mindenki számára csak előnyöket ígér. A múzeumok egyre szűkösebb büdzséjük ellenére is folyamatosan bővülő anyaggal tudták csábítani a látogatókat; a gyűjtők számára a múzeumi szereplés rendszerint számottevő értéknövekedést jelentett, ráadásul a letét idejére megszabadultak az őrzés és a biztosítás anyagi terheitől. A nagyközönség pedig örömmel látogatta a korábban rejtve maradt kincseket.

A helyzet kulcsát ebben a kérdésben is a mérték jelenti. A baj akkor kezdődik, amikor a múzeum már nem gyűjt, hanem gyűjtet – vagy másképpen fogalmazva: gyűjtőket gyűjt. Amikor a magángyűjtő szerepét átveszi a spekuláns, aki a múzeumot alkimista műhelyként használva aranyoz be (nemegyszer kétes) értékeket.

© Sammlung Bührle

Francisco de Goya: Körmenet Valenciában, 1810–1812 körül
olaj, vászon, 105,5x126 cm, Bührle-gyűjtemény

A szakemberek most megkondították a vészharangot, mondván: a múzeumok nem engedhetik át kiállítóteremtő kompetenciájukat a mecénásoknak, nem válhatnak annak a piacnak a transzmissziós szíjaivá, ahol a kritikai elemzés és a korrekció a feladatuk. Garantálniuk kell gyűjteményük folyamatosságát, hosszú távon kell követniük és minősíteniük a trendeket. A múzeumok a kollektív emlékezet intézményei, a frankfurtihoz hasonló példák azonban arra figyelmeztetnek, hogy könnyen a kollektív emlékezetkiesés mementójává is válhatnak.

Svájcban, bár hasonló esetre ott is volt példa a közelmúltban, inkább a zürichi Kunsthaus tervezett új épületének várható rendeltetése gerjeszti a vitát a közgyűjtemények és a magángyűjtők kapcsolatáról. Itt rendkívüli értékű klasszikus modern gyűjtemények sorsa áll a középpontban, amelyeknek létrehozóit aligha érheti az a vád, hogy nyerészkedni akarnak múzeumi kapcsolataikkal. Ezek a kollekciók ugyanis olyan értékkel bírnak, hogy azon már a Kunsthaus falai közé való bekerülésük sem emelhetne tovább.

Abban teljes az egyetértés, hogy az új épületre mindenképpen szükség van, feladatairól azonban megoszlanak a vélemények. A közvéleményt joggal irritálja, hogy a viták nagyrészt a színfalak mögött zajlanak, miközben jelentős összegű közpénzek sorsáról van szó. A szakemberek világos koncepcióra várnak, és elsősorban azoknak az irányzatoknak adnának otthont az új épületben, melyek a városhoz kötődnek – ilyen mindenekelőtt a dadaizmus és a Max Bill nevével fémjelzett konstruktív-konkrét művészek köre. A város és a múzeum vezetésében ugyanakkor a jelek szerint túlsúlyban vannak azok, akik a legnagyobb magángyűjteményeket csalogatnák be az új épületbe. Ez komoly attrakciót jelentene a város számára, de nem tenné lehetővé szinte semmilyen szakmai koncepció érvényesítését, hiszen a szóba jöhető gyűjtemények ragaszkodnak ahhoz, hogy hiánytalanul és egyben mutassák be őket. A legnagyobb falat a világhírű Bührle-kollekció lehet (Műértő, 2005. október), amely kétségkívül többet érdemel annál a 10 ezer látogatónál, amennyit kiállítóhelyének mai kapacitása elbír. A Kunsthaus szívesen tudná tartósan falai között a Merzbacher-gyűjteményt is, melyet éppen most mutat be időszaki kiállításon (interjúnk a 11. oldalon). Ez a tárlat is azt példázza egyébként, hogy nem jó, ha egy gyűjtő túlzott hatalmat kap egy múzeumban. Az anyag valóban rendkívüli kvalitású, prezentálása azonban agyonzsúfolt, nyilván Merzbachernek azt a kívánságát teljesítve, hogy az erre a célra kevés helyen csaknem teljes gyűjteményét megmutassa. Rolf Weinberg és az orosz konstruktivistákra koncentráló Hermann Berninger műtárgyai is a költözésre esélyesek között vannak; a közelmúltban elhunyt Gustav Zumsteg kollekciója azonban már nem, mivel azt az örökösök árverésre bocsátják. Mindenesetre a többi említett gyűjtő magas életkora is egy ama tényezők között, amelyek gyors döntésre serkenthetik az illetékeseket, tovább csökkentve a szélesebb körű előzetes szakmai és társadalmi vita esélyeit. Frankfurti méretű fiaskó itt ugyan nem fenyeget, ám az ottani tanulságokat Zürichben – és másutt is – érdemes megszívlelni.

E. P.

NAGY BENEDEK - szobrász

Fejér megyei, európai műhely a móri Lamberg-kastélyban

A III. nemzetközi képzőművészeti szimpózium papírra hangolt alkotásai

— A móri Képző- és Iparművészeti Szabadiskola Alapítvány 1992-ben került bejegyzésre. Az önkormányzat a Lamberg-kastély gazdasági épületeit átadta az alapítvány kezelésébe. Tizenhét magánember, művészek és kézművesek alapították. Négytagú kuratóriuma van, amelynek elnöke Nagy Benedek szobrászművész. A művésztelep ugyanis az ő jelenlétének, munkásságának köszönhető és a hozzá csatlakozó mestereknek. Az első nemzetközi művésztelep 1994-ben jött létre pályázati pénzekből és a fehérvári önkormányzat támogatásával. A két év múlva meghirdetett művésztelepet már a móri önkormányzat is finanszírozta. 1997-ben tovább bővült a támogatói kör a megyei önkormányzattal — emlékezik, összegez Szűcs Erzsébet művészettörténész, a Városi Képtár igazgatója.

— A magyar művészeti életben is zajlik a botrányoktól nem mentes átalakulás. Többek között eladják az alkotóházakat, emiatt is mindinkább helyben kell megszervezni a létezés, a működés, az alkotás feltételeit. Ezt teszik Móron?

— Igen, s mivel Mór, Székesfehérvár és a megye felismerte: ez nemcsak helyi értékű, érdekű vállalkozás, nemzetközivé tehető, európai színvonalú műhellyé növeszthető, ezért mára több —

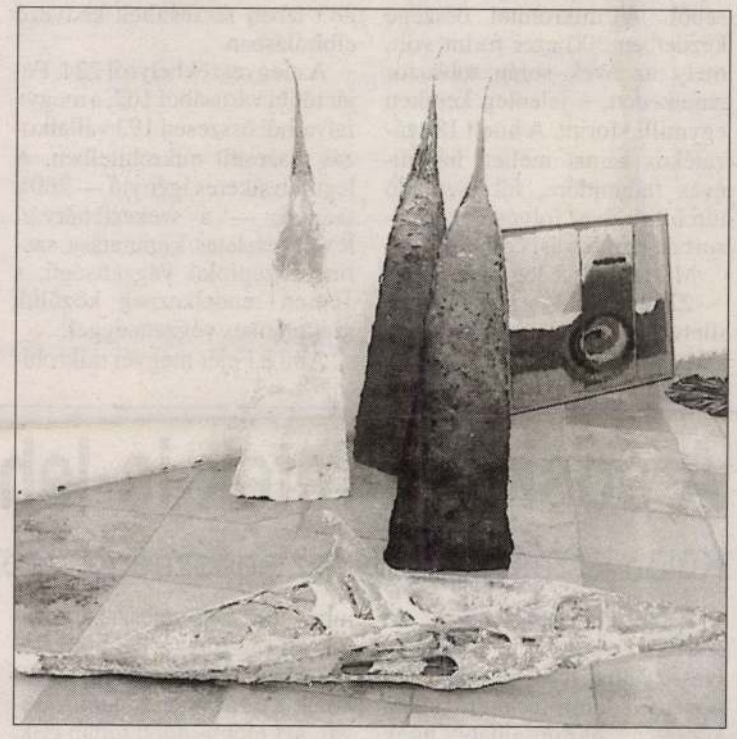

de még mindig nem elegendő —, figyelmet és anyagi támogatást kap. A fehérvári önkormányzat kulturális bizottsága is magáénak érzi, jelentősebb összegekkel segíti. Létrejött Móron a Közművelődési Közalapítvány, amely véleményem szerint, jó gazdája az értékeknek, közreműködésükkel nem csak az önkormányzat, a vállalkozók pénzéből is jut a szabadiskolának.

— Úgy tudom, megyei művészteleppé kívánják fejleszteni.

— A közeli jövőben négy-öt szobát kívánunk lakhatóvá tenni, olyan szintre hozni, hogy akár télen is lehessen benne élni, dolgozni, alkotni. Megyei nemzetközi művészeti teleppé akarjuk fejleszteni ezt a rendkívül jó adottságokkal rendelkező helyet, amely a megye képzőművészei mellett baráti köreiknek és nemzetközi kapcsolatainknak is műhelye lehet. Kivételes hely a szabadiskola, mert a olyan mesterei vannak, akik a művészek kezére tudnak dolgozni, akik nagyon jó színvonalon képesek megvalósítani az alkotói elképzeléseket. Ilyen lehetőség, ilyen teremtő szellemiség és ösztönző milió talán nincs is másutt az országban. Nem beszélve arról, hogy mindez a városka szívében működik, nincs elzárva a világtól, de nincs is benne a város zavaró zajában.

Szűcs Erzsébettől sok más között azt is megtudtam, hogy Kovalovszky Márta jóvoltából az idén két amerikai művészvendége is lesz a szabadiskolának. A nemzetközi képzőművészeti szimpózium alkotásaiból rendezett kiállításon az Amerikában élő Dús László és a Düsseldorfban alkotó Lengyel Károly jelenti a nemzetközi színeket a palettán.

A nemzetközi alkotótelep tavaly a papírra hangolódott. Az ott készült, vagy ott elkezdett művekből rendeztek kiállítást a Lamberg-kastély galériájában, amelyet ma nyit meg Kovács Péter művészettörténész, a székesfehérvári önkormányzat kulturális bizottságának elnöke.

Aki arra jár, ne kerülje el a kiállítást! Kísérlezető kedvű művészek invitálják intellektuális kalandra az efféle izgalmakra is nyitott érdeklődőket: Bauer István, Dús László, Kovács Árpád, Lengyel Károly, Révész Napsugár, Sóváradi Valéria, Tenk László, Ujházi Péter és Végvári Beatrix.

— zágoni —

RÖVIDEN

Finn elektronikai gyár épül Pécsett

Az elektronikai készítermékeket és alkatrészeket gyártó finn Elcoteq Network Oy cég legújabb, immár hatodik gyárát építi meg Magyarországon Pécsett, az ipari park területén. A 30 millió dolláros befektetésről szóló dokumentumot a finn beruházó, a pécsi önkormányzat és a Pécsi Ipari Park Rt. vezetői csütörtökön írták alá Budapesten. Az ez alkalommal tartott sajtótájékoztatón elmondták: az építkezés márciusban kezdődik, a befektető tervezi a vámszabadterületi státus megszerzését is. Az elektronikai termékek és alkatrészek gyártása októberben kezdődik meg, magyar és külföldi megrendelőit innen fogja ellátni az Elcoteq.

Adójogszabályok a kézműves kamaráknál

A Magyar Kézműves Kamara lehetővé tette, hogy tagszervezeteinél megtekinthető legyen az 1997. évi jövedelemhatárokra vonatkozó pénzügyminiszteri irányelv. Az adózás rendjéről szóló törvény előírja, hogy azokat az állampolgárokat, akiknek a jövedelme nem éri el a pénzügyminiszter irányelvében meghatározott összeghatárt, azokat az adóhatóság a bevallást követően felszólítja az adatok kiegészítésére. A kézműves kamarák tagszervezeteinél a jogszabály megtalálható és tanulmányozható.

Öt és fél év, 580 mikrohitel

A tipikus kérelmező 36-45 év közötti, fehérvári egyéni vállalkozó

Több mint fél évtized alatt, 1992 júliusa óta, a tavalyi év végéig összesen 580 esetben folyósítottak mikrohitelt a megyében — derül ki a Székesfehérvári Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítvány összesítéséből. A mikrohitel összege kezdetben 300 ezer forint volt, mely az évek során többször emelkedett, s jelenleg kereken egymillió forint. A hitelt 18 százalékos kamat mellett hároméves futamidőre, fél esztendő türelmi idővel folyósítják elsősorban beruházási célokra.

Mikrohitelt leggyakrabban — 229 esetben — a szolgáltatás, illetve — 157 esetben — a kereskedelem területéről kaptak. A legtöbben — 399-en — egyéni vállalkozók, illetve — 115 esetben — betéti társaságok. A mikrohitel nagyjából egyenlően oszlott meg a kezdő és a működő vállalkozások között: az előbbiek kérelme 297, az utóbbiaké 283 ízben részesültek kedvező elbírálásban.

A megyeszékhelyről 224, Fejér többi városából 162, a megye falvaiból összesen 193 vállalkozás részesült mikrohitelben. A legtöbb sikeres igénylő — 260 a számuk — a székesfehérvári RVA részletes kimutatása szerint középfokú végzettségű, s 164-en rendelkeznek közülük szakmunkás végzettséggel.

Ami a Fejér megyei mikrohitelezettek életkorát illeti: 47-en 26 év alattiak, 154-en 27 és 35 esztendő közöttiek, a 36-45 évesek száma 213, a 46 és 60 évesek 144-en vannak. A 61 év fölöttiek száma 22.

A mikrohitel továbbra is élő hitelezési forma, melynek folyósítását az RVA koordinálja. A mikrohitel összegét az elmúlt évek folyamán jószerével csak az infláció mértékének megfelelően növelték. Most azonban, mint megtudtuk, remény van arra, hogy a mikrohitel reálértéke is számottevően megnövekedjen. Szó van ugyanis arról, hogy a kisvállalkozói hitel összegét esetleg hárommillió forintra emelnék. **B.K.L.**

A sóska, a retek is lehet gyilkos?

Külön jelzést kap idén az egészséges táplálék

A saláta is lehet „gyilkos", de a sóska és a paraj is életveszélyessé válhat, ha nem tartják be a növényvédelmi technológiákat, könnyen előfordulhat, hogy mérgezzük magunkat, ha csak arra törekszünk, hogy szemre is szép legyen az a kultúra, amit a piacra akarunk vinni — állítja dr. Biber Károly, a Földművelésügyi Minisztérium agrár-környezetgazdálkodási főosztályának helyettes vezetője. Hosszú évek megfigyelése és vizsgálódása kellett ahhoz, hogy kitiltsák a zöldséges kertekből, a fóliákból és a növényházakból is a ditriokarmat hatóanyagú növényvédő szert. A gyanútlan fogyasztó soha nem tudja, hogy mitől lehetnek emésztési zavarai, mi pusztítja a bélmikroflórát. Aki majd mégis megpróbálkozik a tiltott szer alkalmazásával, azt előbb-utóbb tetten érik, mert a Bio Termék Tanács közreműködésével ezután rendszeressé válnak a szúrópróbák.

A főosztályvezető-helyettes azt is elmondotta, hogy nemcsak a saláta, a retek, a téli hajtatott hagyma, hanem az uborka is „kiütheti" az embert. Előírták az agrártárca illetékesei, hogy az említett kertészeti termékeket csak külön jelzéssel ellátva lehet forgalomba hozni. Vizsgálnak minden primőrt is, különös tekintettel a nitrit és nitráttartalomra. A sokféle más urbanizációs ártalmakkal együtt megfigyelték a genetikai gyengülés okait, amelynek szálai a salátához, a sóskához és a retekhez vezetnek. Figyelmeztetnek arra is, hogy vigyázzanak a termelők például a fahamu alkalmazására. Megfigyelték, hogy ezek a „főzetek" a látszólag eredményes, úgynevezett biovédekezésben rendkívül károsak. A fahamu kémiai átalakulásai során az emberi szervezetben rákos folyamatokat indíthat el. Ezért nagyon kell ügyelni azokra a kereskedőkre, akik mostanság sokféle, úgynevezett bionövényvédelmi készítményeket ajánlanak, amelyek kikerülnek a növényegészségügyi ellenőrzés alól. **(ptf)**

Nagy Bence, építész

fiatal építész.

Munkásságáért Ybl-díjat kapott.

Lovász Péter: Ybl-díjas építészek 7.

Népszabadság, Bp. 1979. máj. 4.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 JUL 10

ÉLET ÉS IRODALOM

Nagy Bertalan

1021

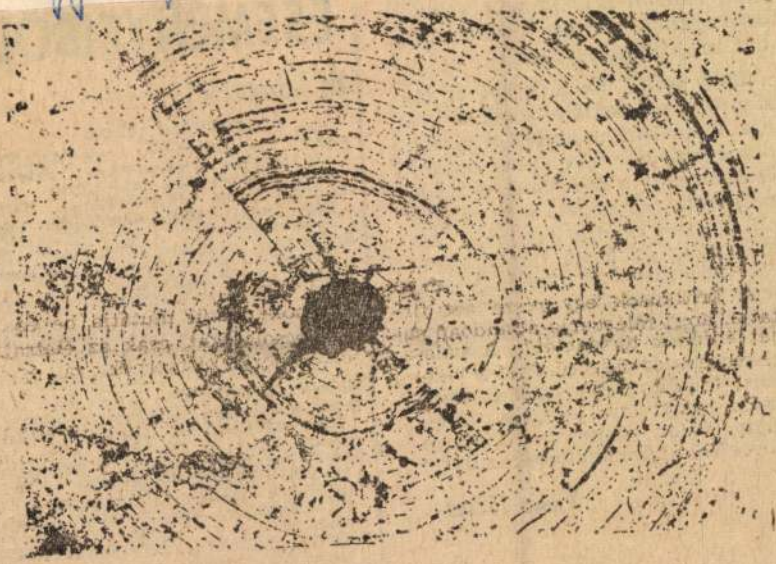

Nagy Bertalan fotógrafikája

újul, iszonyú fájdalmak közepett, összepréselt fogakkal, szótlanul hal meg, március 5-én.

Nagy költő, ha a költészet elsősorban szenvedély, játék és konok küzdelem az idővel, a térrel; önmagunkkal. Max Jacob a fény és a harmónia felé törekedett, de szégyellte önmagát, s az utolsó pillanatban rendre bukfencet vetett. Mély és tiszta humanizmusát gyengeségnek vélte, s bohócruha mögé rejtette. Végül Istenhez fordult, de a Paradicsomba is kézen állva akart bemenni. Hatása felmérhetetlen, a modern költők közül valamit mindenki tanult tőle. Sírkövére csak saját sorait írhatjuk: „Szívem kovakövén / csiholtatok tüzet!"

Vinkó József

gyar Helikon)
SARKADI IMRE: OSZLOPOS SIMEON. — BOLOND ÉS SZÖRNYETEG. (Szépirodalmi)
TÓTH ÁRPÁD VÁLOGATOTT MŰVEI. (Szépirodalmi)
STÉFÁN ZWEIG: SAKKNOVELLA. (Európa)

TANULMÁNY, DOKUMENTUM

BRIGADPANORÁMA. (Táncsics)
JULIAN VLAGYIMIROVICS BROMLEJ: ETNOSZ ÉS NÉPRAJZ (Gondolat)
BALASSA IMRE: NYOLC ÉVTIZED VÁNDORÚTJÁN. (Magvető)
CZEGLÉDI IMRE: MUNKÁCSY BÉKÉSCSABÁN. (Békéscsabai Városi Tanács)
EMBER MÁRIA: LONDON. Városkalauz. (Panoráma)
FÖLDÉNYI LÁSZLÓ: A DRÁMÁTÓL A SZÍNPADIG. A színjátékművészet esztetikája. (Kossuth)
GINK KÁROLY: MAGYARORSZÁG. Színek, tájak, városok

M.D.K.

Dr.Nagy Béni,rajzoló,iró

88.-1912.-A város utcái,templomai és keritései a XVI. században.-Nyomtatott térképvázlat.Eger középkori topográfiájának vázlata.Ma már nagyrészben elavúltak megállapitásai.-16+24.5 cm. 151.o.

Sugár Istvá: Eger város térképei / XVIII.sz.-1980 / 125.o.

-z Egrá Múz.Évkönyve. Heves Megyei Múzeumok Közleményei. 1967. Eger, 1967

Nagy Benő

ipari művész Maros-
vásárhelyen

Ki P. 177. l.

Nagy Benő

300 k államsegély

Éjmisk 1915/16. 42 d

Nagy Béni

Kultuszminisztérium
110 K államsegély

Címek 1913–14.

Nagy Benő

Kultuszminiszterium

100 K államsegély

Étmisk 1913–14.

Nagy Benő

nobrait

1912–15

Éimisk 1930

86 l.

297

...rék enységét Déisben fejtette ki.)

hegyek~~köt~~ben.

...edek sziklák köt, ai előtérben, patak csörgedez, ~~a~~
...ka fedelű malom van, ~~melynek~~ és kerekét a póz-
...atornákkal felfogott víz hajtja. A patakon
...veret át s rajta egy jobbra fordult bakkecs-
...non túl, a tisztáson, pásztor fiú s leány tart
...ny ül s a fiú a földre heveredve fejét jobb ke-
...fel. A lány öltözete: piros kendő és szoknya,
...erő ujákkal; a fiué: hegyes tetejű kalap,
...nadrág. Kötelőkben négy kecske van: kettő
...pedig áll. E utóbbiak egyike a pihenők mögé
...ótól jobbra a szikla oldalában kép látszik. A egy-

méretei 63·5 : 52·5 cm.
Lápli ~~ajándéka~~ hagyatéka 1884. IV. 30.

. 431.

97.

39

Nagy Benő

Végbiz. jó eredm.

Einrisk 1915/16. 43. l.

Farkas András.

Mellig, kissé jobbra f
ban. Öltözete: körülcsavart r
som gombokkal. Körirata:

FARKAS ANDRÁS HÓDVIZPA

a kép alatt:
Lói Tanáts Zabolázoja,
boltsban egy Nemes Tele
kös Ura. A' Hazában fize
Szolga. Rósa Bajnok, és
Bajnok-társa.
Mint Poëta Világ seprej
por, hamu, és földi f
ezután: Porrá lessz nem soká
Rósa szinre igy a' ha

Rézm., mér. a

Szn. 362-9
1931-907-

Nagy Bernadett
tanuló

MDK

A Magyar Szovjet Társaság városi /Zalaegerszeg/ szervezete által az iskolák, üzemek és festőművészek bevonásával rendezett kiállitáson szerepelt.

" 1945 április 4-e" c. rajzával

Rajz és festménykiállitás az MSzT városi szervezete rendezésében.

ZALA, Zalaegerszeg, 1952, IV. 9.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 AUG 9 1

ÉLET ÉS IRODALOM

Nagy Bertalan

1021

Nagy Bertalan fotografikája

PARÓDIA-PÁLYÁZAT 3.

Ö

R

Ne fogjunk
mesterséghez, mielőtt minden
csínját-bínját
nem sajátítottuk el

Doppelgänger Árpád belépett a az asztalon, és a karjára tette a
körúti eszpresszóba, s mivel má- kezét.
sutt helyet nem talált, egy

Nagy Bertalan

Nagy Bertalan fotógrafikája

Élet és Irodalom, Bp. 1976. juli. 10.
XX. évf. 28. sz. 7. lap.

ba, majd a drancy-i koncentrációs táborba viszik. A vonatból még levelet ír Cocteau-nak — segítséget kér. De betegsége kiújul, iszonyú fájdalmak közepett, összepréselt fogakkal, szótlanul hal meg, március 5-én.

Nagy költő, ha a költészet elsősorban szenvedély, játék és konok küzdelem az idővel, a térrel; önmagunkkal. Max Jacob a fény és a harmónia felé törekedett, de szégyellte önmagát, s az utolsó pillanatban rendre bukfencet vetett. Mély és tiszta humanizmusát gyengeségnek vélte, s bohócruha mögé rejtette. Végül Istenhez fordult, de a Paradicsomba is kézen állva akart bemenni. Hatása felmérhetetlen, a modern költők közül valamit mindenki tanult tőle. Sírkövére csak saját sorait írhatjuk: „Szívem kovakövén / csiholtatok tüzet!"

Vinkó József

A HÉT KULTURÁLIS ESEMÉNYEIBŐL

Új könyvek

SZÉPIRODALOM

PAVEL DOBSINSKY: AZ ARANYAGÁNCSOS SZARVAS. Szlovák népmesék. (Mladé letá—Móra)

ALEKSZANDR IVANOVICS KUPRIN: SZULAMIT. Kisregény. (Magyar Helikon)

SÁRKADI IMRE: OSZLOPOS SIMEON. — BOLOND ÉS SZÖRNYETEG. (Szépirodalmi)

TÓTH ÁRPÁD VÁLOGATOTT MŰVEI. (Szépirodalmi)

STEFAN ZWEIG: SAKKNOVELLA. (Európa)

TANULMÁNY, DOKUMENTUM

BRIGÁDPANORÁMA. (Táncsics)

JULIAN VLAGYIMIROVICS BROMLEJ: ETNOSZ ÉS NÉPRAJZ (Gondolat)

BALASSA IMRE: NYOLC ÉVTIZED VÁNDORÚTJÁN. (Magvető)

CZEGLÉDI IMRE: MUNKÁCSY BÉKÉSCSABÁN. (Békéscsabai Városi Tanács)

EMBER MÁRIA: LONDON. Városkalauz. (Panoráma)

FÖLDÉNYI LÁSZLÓ: A DRÁMÁTÓL A SZÍNPADIG. A színjátékművészet esztétikája. (Kossuth)

GINK KÁROLY: MAGYARORSZÁG. Színek, tájak, városok. (Corvina)

ROZSA GYULA: KÓ PÁL (Képzőművészeti Alap)

SIKLÓS LÁSZLÓ: VÁLUNK, VÁLOGATUNK. Riportok. (Kozmosz)

SOLYMÁR ISTVÁN: CSOHÁNY KÁLMÁN

Nagy Bertalan

műveit láthatják az egyéni műhely tárlatán kőbányán a Patari Művelődési Központban

1984 I. 13 Kossuth rádió „Jó reggelt!"

Nagy Bertalan, képzőművész

Napjainkban a népművészet és annak egyik kései leszármazottja, a népi iparművészet ismét reneszánszát éli. Ez utóbbinak különleges képviselője az etyeki műhely. A műhely tagjai (egy régebbi felvételen): Csákvári Nagy Lajos, Csókos György, Nagy Bertalan, Nagy Daniela, Nagy Kinga, Nagy Kolozs, Nagy Kristóf, Nagy Márk, Nagy Nikó, aki nem szerepel a felvételen, mert akkor még meg sem született, ma azonban ő is kiállító művész.

Stúdió '83.

1983. XII. 13. TV 1.-műsor, 20.50 (Zné).

B. Nagy Boldizsár

Alvó nő

B. NAGY BOLDIZSÁR
VILLAMOSKALAUZ RAJZA A
BESZKÁR KÖZMŰVELŐDÉSI
EGYESÜLETÉNEK KIÁLLÍTÁSÁN

Pesti Napló képes
mell. 1936. dec. 25.

B. Nagy Boldizsár MDK

kalauz, 7 rajzzal szerepel

Megnyilt a Beszkár háziművészeinek szép kiállítása.
Az Est. 1936. dec. 22.

MDK

B.Nagy Boldizsár kalauz

Beszkárt művészeinek kiáll. Pesti Napló, 1936. dec. 22. 17 l.

MDK

Nagy Borbála

A kiállitáson résztvett.

Jaschik Álmos tanitványainak szünidei munkáiból rendezett kiáll.1925.dec.Bpest.

Nagy Borbála jelmeztervező M.D.K.

Jaschik Álmos tanítványa volt.

/ emlékére könyvet készítenek a volt tanítványok /

Napló

Magyar Nemzet 1964. október 29. 7.l.

Nagy B. Boros Ilona
Művével kitűnt a kiállításon.

Bojár Iván: Bács-Kiskun művészete
bemutatkozott Budapesten.

Magyar Hírlap 1972/65 9 old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPÍRÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 JUN 9
ORVOSEGYETEM

Nagy Biró Sándor

1021

Jessen professzor erdei szanatóriuma Davosban, ahol Thomas Ma... 1912-ben beteg feleségét meg-látogatja. A Varázshegy színhe... (Nagy Biró Sándor rajza)

„Fertőtlenítők... toxikus hatásuk belsőleg nem adhatók."

„A belsőleg adott 0,5—1 g methen (Hexamethylentetraminum)..."

★

„Az alkohol alig tekinthető ma már gy szernek..."

„Az erjedés és desztillálás útján nyer nomszesz 95,9—96,3% etilalkoholt tartal ebből vízelvonó anyagokkal állítják el 99,5%-os vízmentes szeszt, amely alcohol solutus néven hivatalos gyógyszer épp mint..."

★

„Régebben a kolineszteráz-gátlókat a „reverzibilis"-en gátló fizosztigmin és neosztigmin típusú vegyületekre és az „irreverzibilis"-en gátló alkil-foszfátok csoportjára osztották. A felosztás azonban idejét múlta, mivel kinetikai vizsgálatokkal kimutatták..."

„A fizosztigmin... a kolineszteráz erős, reverzibilis bénítója."

★

„O_2-hiány a légzőközp... izgatásával szapora légzést okoz."

(„A központi idegrend... nincsenek oxigénhiányra érzék... ntrális chemorecoptorok. Sőt, oxigén... n csökken a légzőközpont neuronjainak... vitása...")

BE:

olda-
mind-
elyre-

álnyi
lehet
hígí-
aszt-

FIGYELMÉBE:

„Az alvás a tartós ébrenléti állapotot reguláris időközökben megszakadó öntudatlan állapot, amely az ébrenlét során kialakult fáradtság fiziológiás kipihenésének szakasza...

MIKROBIOLÓGUSOK FIGYELMÉBE:

„Vancomycin... Streptomyces viridans ellen használható..."

„Egyes apatogén gombák (pl. Monilia albicans..."

„A Pseudomonas aeruginosa kevéssé patogén..."

„A spiramycin... Staphylococcus viridans, faecalis és pneumoniae ellen hatékony...

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Nagy Piró Sándor

ORVOSEGYETEM
Budapest

1973 OKT 29

1021

PÉCSI VÁZLAT

(Nagy Piró Sándor rajza)

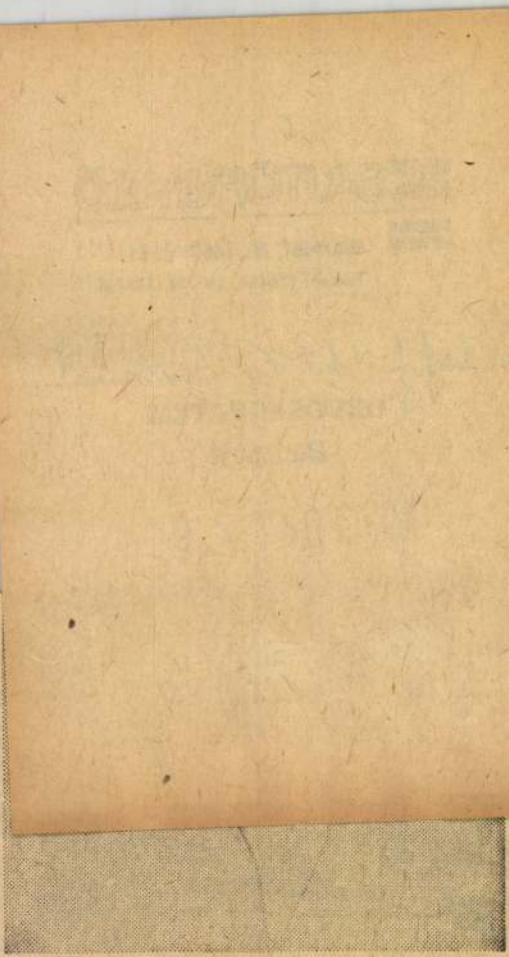

ANDY POWELL Kovách György rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-1003, 337-748, 340-726
1977 MÁJ 9
ORVOSEGYETEM

Nagy Bíró Sándor

1021

ÉLETEIM

Nagy Bíró Sándor hagyatékából

Bár diplo
kaptam, a
nyaim köz
és kíváncs
unatkozva
fényképeke
a cikkekhe
A közvél
újságban
cikkek, és
gyobb baj,
dozatául es

újsághír is ásítást provokál, pedig csak egy mondatból áll. („Budapestre érkezett X. állam ilyen és ilyen ügyi minisztere, hogy magyar kollegájával a mindkét felet érdeklő kérdésekről tanácskozzék." Ez a hír csak azokat ölti el ámulattal, akik azt hitték, hogy a miniszterek olyan témákról tárgyalnak, amelyek egyik felet sem érdeklik.) A VISUS április 2-i számának négy fényképéből három is illusztrálja, miként maradhat a vizuális anyag is adós az érdekes információval. Lapjainkat elöntik az efféle fényképek: valaki valakinek átnyújt valamit, kezet fog, emberek ülnek, hallgatnak valakit, előadó beszél — és így tovább. Ugy látszik, a VISUS is áldozatául esett annak az epidémiának.

Jó lenne, ha a VISUS egyéni hangja a ké-

latokat gyűjt

— Erre na
gyakorlat nél
egyetem. Ott
nikai tapaszta
deni.

— A mind
továbbképzés
— kérdezem

— Termész
nyokat mi is
zés itt nem le
síteni nagyon
ad lehetőséget
bemehessünk.
tankönyveimet

MDK

Nagy, Benedok, Paulheim István építészek

Építőipar, 31.sz. 1908. aug. 2. 31o 1.

NAGY Benő építész

Wágner Mártonnal 1905, Döge reft.

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II. köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 598-599.ill.

Nagy Blanka iparművész

tai.

— Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy **Dr. Nagy Olivérné, sz. Nagy Blanka** iparművész, a Művészeti alap tagja 1976. november hó 1-én elhunyt. Hamvasztás előtti búcsúztatása 1976. november 8-án 13 órakor, a Farkasréti temető halottasházában lesz. Gyászoló család.

Magyar Nemzet 1976. XI. 7.

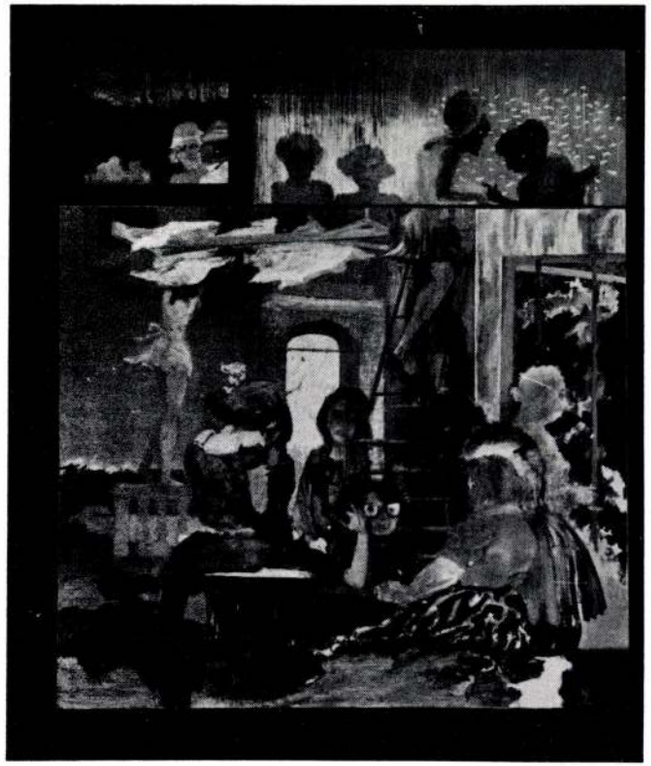

A fotókat Kovács Ferenc fotóművész
készítette.

Pest Megyei Nyomda Vállalat, 85-3105

NAGY B. ISTVÁN

festőművész

kiállítása

Az MSZMP Pest Megyei Bizottsága
pártalapszervezete,
a Szabadfoglalkozású Képző- és
Iparművészek MSZMP-alapszervezete
és a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága

meghívja Önt

Nagy B. István

festőművész

kiállítására

1985. november 1-én 15 órára

Megnyitja:

NAGY SÁNDORNÉ,
az MSZMP Pest Megyei Bizottságának titkára

A kiállítást rendezte:

MUCSI ANDRÁS
művészettörténész

Helye:

MSZMP Pest Megyei Bizottságának székháza
(Budapest, XII., Nagy Jenő u. 5.)

„A művészet csak hébe-hóba, a művészek viszonylagos nyugalma vagy elidegenedése idején vonulhat vissza a világtól, mintha gyakorlati célokkal mit sem törődve, kizárólag magamagáért és a szépség kedvéért volna e földön."

Hauser Arnold

Nyugalmam sohasem volt, az elidegenedettség kényszernyugalmát pedig nem tudtam vállalni.
Képeim ezért nem „szépek". – talán az igazság keresése ad nekik valamilyen esztétikai minőséget.
Technicizálódó korunkban nagyon védtelennek érzem őket, és úgy gondolom, szükségük van arra a meleg fészekre, amit bársonyból építek köréjük.
Hogy bennük mi van, az remélem, könnyen kibontható. – hazai fonálból, sokunk sorsának szálaiból készült.

Nagy B. István

Születési év, hely: 1933. Szilvásvárad

Tanulmányok:

Iparművészeti Főiskola, 1951–56.
Képzőművészeti Főiskola, 1956–59.

Mesterek:

Ferenczy Noémi, Szőnyi István

Fontosabb egyéni kiállítások:

Debrecen, Kossuth Lajos Tudományegyetem. 1970.
Budapest, Műcsarnok (Ligeti Erikával). 1971.
Róma, Palzzo Falconieri, 1984.

Fontosabb díjak:

II. Debreceni Országos Tárlat díja. 1967.
Munkácsy-díj, 1983.
Római ösztöndíj. 1983.
Cagliari, „Premio dell' Arte" fesztivál díja, 1984.
Pest Megyei Tárlat díja. 1984.
„Alkotó Év", Műcsarnok, Művelődési Minisztérium nívódíja, 1985.
II. Szegedi Festészeti Biennálé, Művészeti Alap díja. 1985.
SZOT-ösztöndíj, 1985.

Megvalósult köztéri munka:

Velencei üvegmozaik fal, 1983.
Miskolc, Gyermekváros. 1983.

Műtárgy jegyzék

A kiállított képek jegyzéke:

1. Rögzítések — akril+bársony
   210×320 cm, művész tulajdona
2. Gyulu bácsi — olaj, vászon
   110×120 cm, Magyar Nemzeti Galéria
3. Csendélet túszokkal — akril+bársony
   115×120 cm, István Király Múzeum, Szfehérvár
4. Egy ugródeszka emlékiratai — akril+bársony
   140×180 cm, Vak Bottyán Múzeum, Vác
5. Bürokrata önarckép — akril+bársony
   120×140 cm, Ferenczy Múzeum, Szentendre
6. Marx — akril+bársony
   170×130 cm, Művelődési Minisztérium tulajdona
7. A művész — akril+textil
   136×96 cm, művész tulajdona
8. Figurák — akril+textil
   130×96 cm, művész tulajdona
9. Pillantás a kartársnőkre — akril+bársony
   145×120 cm, Művelődési Minisztérium tulajdona
10. A falat — olaj, farost
    110×90 cm, Magyar Nemzeti Galéria
11. Tatlin — olaj, vászon
    110×100 cm, Vak Bottyán Múzeum
12. Kritiszőr — akril+bársony
    70×55 cm, Ferenczy Múzeum
13. Kritiszőz — akril+bársony
    70×60 cm, Ferenczy Múzeum
14. Zsámbéktanulmány — akril+bársony
    56×44 cm, művész tulajdona
15. Zsámbék zöldben — akril+bársony
    56×44 cm, művész tulajdona
16. Zsámbék vörösben — akril+bársony
    56×44 cm, művész tulajdona
17. Kis Zsámbék — akril+bársony
    56×44 cm, művész tulajdona
18. Batu kaán pesti rokona — akril+bársony
    64×94 cm, Vak Bottyán Múzeum
19. Szaladó — akril+bársony
    72×61 cm, művész tulajdona
20. Alakok — akril+bársony
    72×61 cm, művész tulajdona

NAGY B. István

BAKONYVÁRI M. Ágnes: A váci képzőművészeti csoport. = Váci Könyvek, 3. (1987) 204.p.

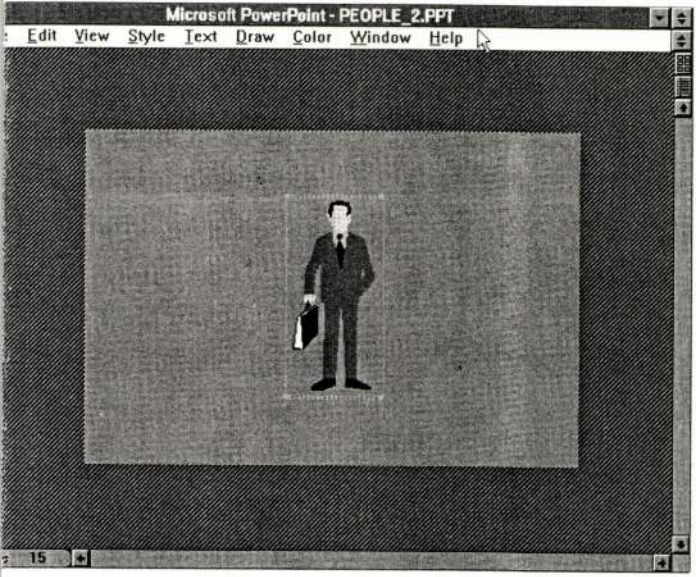
Microsoft PowerPoint - PEOPLE_2.PPT
Edit View Style Text Draw Color Window Help
15

Vajay Baldizsár
kalauz

Kalauzok és villamosvezetők Beszkárt kiállítása - a Közművelődési Egyesület Akácfa utcai székházában - képével szerepel.

Ujság
1935.VII.15.

B. Nagy Boldizsár

Szerepelt a Beszkárt képzőművészeti kiáll.-án.

N.U. 936. XII. 23.

Nagy Boldizsár

Beszkárt kalauzok kiállitása - Akácfa utcai helyiségben - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XII.17.

5. Nagy Boldizsár klz.
Leányka babával, pasztell
Férfi tanulmányfej, grafika
Női fej kalappal, "
Öreg férfi kalappal, "
Női tanulmányfej, "
Kertészleány, "
Alvó nő, "

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállítás. Bp. 1936, december, 3, 11 l.

A nyomtatvány első levelének két metszetét valószínűleg már korábbi időkben színezték.

A nyomtatvány a XVI. század végén Chereödi János pécsi püspök tulajdonában volt.

37b lap: Egy magyar mester az egész lapot betöltő, Kálváriát ábrázoló fametszetet színezte, továbbá a fametszetet széles, festett keretdíszítéssel gazdagította. A keretdíszítés felső és belső széle egyszerűbb; karminpiros alapon megfeketedett ecsetarany ornamentika alkotja. A díszesebb külső és alsó lapszélen karminpiros alapon zöld, kék, sárga levélindákból, rózsaszín és sárga virágokból s két zöld szőlőfürtből képezett növényi díszítés látható. Az alsó lapszélen, a növényi díszítés között középen van elhelyezve a *magyar címerpajzs:* vörös alapon négy fehér sáv és hármas zöld halmon fehér kettőskereszt.

38a lap: (Te igitur clementissime pater) A lapot gazdag festett keretdíszítés szegélyezi. A keretdíszítés felső és belső szélét, mint a *37b* lapon, karminpiros alapon megfeketedett ecsetaranyornamentika alkotja. A keretdíszítés külső szélén, karminpiros alapon sárga, rózsaszín, kék, vörös, levélindákból, virágokból és két zöld szőlőfürtből képezett növényi ornamentika (40 mm széles).

A keretdíszítés alsó szélén, fekete alapon (63×173 mm) középen *Chereödi János címere,* fehér alapon fekete betűkkel írott körfelirattal: IOAN. CHEREÖDI E. QQ. ADMINISTRATOR. ECCLAE. STRIGON. A címerpajzs kék mezőben, hármas zöldhalmon lévő aranykoronából kiemelkedő, vörös-nyelvetöltő, kétfarkú aranyoroszlánt mutat. Az oroszlán mellső ballábában aranykévét (?), míg mellső jobblábában

M. D. K

NAGY Cecilia építész

Pécs, 30. jelű épületek

30/B.C. 30/C-Cs F/2 jelű épület (Repr.)

Tarstervező: Legány Zoltán

Szende László: Hozzászólás és bírálat...

Magyar Építőművészet 1959. 9/10. 297. l.

M. D. V.

M. NAGY Cecilia építész

Résztvesz a Moszkva tér - Béna tér rendezésére kiírt terapályázatón

Társtervező: Mandel Tamás és Peschka László

Magyar Építőművészet 1960. 1. sz. 64. l.

NAGY Cecilia építész

Lásd kondel Tamásné

Magyar Építőművészet 1959. 3/4. sz. 112. l.

M. Nagy Cecília, építész

Janáky György: Kísérlet egy korrnak bejárására.

2. Magyar Kiállítási Pavilon, Damaszkusz. (repr.)
Építész: Legány Zoltán, M. Nagy Cecília.

Magyar Építőművészet, 1988., 3., 4-old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 DEC 10
NAPLÓ /VESZPRÉM/
Nagy Csaba
1021

Nagy Csaba: Bányászok

(Foto: Borbás János)

frabad fr

A NAPLÓ hétvégi melléklete

Bemutató

a Petőfi Színházban

HULLÁMZÓ VŐLEGÉNY

Nagy Bíró Sándor

CSILLÉRY ISTVÁN:

CSUNGALA, A NAGYFŐNÖK

Kétvágányos állomás, rakodóvágánnyal; ezt aligalig használhatják, mert a talpfák közét elborítja a gaz, de most egy nyitott vagon áll rajta, két félmeztelen munkás cukorrépát rak át egy teherautóról.

Megjön a délelőtti személy: fáradt kis gőzös (ún. tendermozdony) vonszol négy-öt szürke, fapados kocsit. Csak egy fiú meg egy lány száll le; a fiú előre leugrik és szinte leemeli a lányt a magas lépcsőről. Felszálló nincs.

— Mehetsz, Gyuszi! — a forgalmista felemeli a tárcsát. — Kismarján ma a Gál Sanyi van, mondd meg neki, hogy küldje veled vissza a szemzőkésemet!

A szerelvény megrándul, a kéményen surranó gőz, az alvázak nyikorgása elnyomja a mozdonyvezető válaszát; a forgalmista pedig visszaballag az irodába, útközben odaköszönve a két fiatalnak. Ahogy a rakodók mellett mennek el, a munkások is köszönnek és verejték-törlésnyit utánuk néznek.

— Itt téged ennyien ismernek? — kérdi a lány.

— Nem. Ezek nem. De falúhelyen mindenki köszön mindenkinek. Szokás.

Az utca is kihalt, az egyetlen mozgás néhány kacsa totyogása az árokparton; apró, maszatos kislány üldögél mellettük, egy csupasz, göcsörtös ággal a járda porába rajzolgat.

A fiú meg a lány megáll egy vedlettfalú tömésház előtt, homlokzata ráncos a repedésektől. A kerítés azonban új.

— Ez az, menjünk be!

— Én itt megvárlak — a lány nekitámaszkodik a ház sarkának — nem szeretek idegen helyre csak úgy bemenni.

— Lehet, hogy én sem megyek be — mondja a fiú, mert a kapu be van zárva — bár nekem ez a hely nem idegen.

Valahonnan bentről előjön egy öt-hat éves kisfiú, fekete klottnadrágban, kezeiben egy-egy kukorica csutka.

— Levelet tetszettek hozni?

— Nem. Van itthon valaki, öcsi, rajtad kívül?

— Pénzet?

— Azt sem hoztunk. Be szeretnénk menni.

— Nem lehet. Megmondta édesanyám, hogy amíg odavan dolgozni, ki ne nyissam a kaput.

— Figyelj, kisfiú! Amikor én akkora voltam, mint te most, itt laktam. Amikor elköltöztünk, elástam a fészer sarkában a kedvenc játékomat, azt akarom most megkeresni — a fiú leggugol a kerítés előtt és úgy magyaráz; a kisgyerek hátradugja a csutkákat, egyik lábával a másikat súrolja.

— Nem szabad nekem ide magukat beengedi, mert megmondta az édesanyám, hogy be kell zárni a kaput, mert jönnek a zsákos cigányok és elvisznek engemet meg a pénzet...

— Kiskomám, hát úgy nézünk mi ki, mint a zsákos cigányok?

— Azt nem tudom, mert én még nem láttam... de édesanyám azt mondta...

Amíg a kisgyerek végigmondja újra a mondókáját, a fiú elővesz egy kulcscsomót a zsebéből, leveszi a LEÓ JÉGKRÉM feliratú műanyag reklám-kulcstartót, amelyiken egy oroszlán éppen jégkrémet eszik.

— Menjünk már innen, úgyse enged be! — a lány a kerítés tövében napozó kamillabokrokat rugdossa — nem is tudom, hogy ilyen hülyeségért...

— Figyelj, öcsi! Neked adom ezt itt, ni, ha beengedsz — a fiú benyújtja a rácsok között a kulcstartót, a kulcsokat a zsebébe ömlesztí. A kisfiú alaposan megnézi az ajándékot, majd eltrappol; mire visszaér a kapukulccsal, már rá is szerelte a tartóra.

Nádtetős fészer, az egyik falánál katonás rendben álló kerti szerszámok, a másik falnál szőlődaráló, fülesdézsa, félfenekű hordó; a lány ehhez támaszkodik, egyik sarkával ütemesen rugdossa a dongákat.

— Jó kis kirándulást ütöttünk össze! Kapirgálsz itt, mint egy tyúk...

— Itt kell pedig annak lennie!

— Minek annak? — a kisfiú abbahagyja a berregést, a két csutarepülő megáll a levegőben.

— Csungala, az indián nagyfőnök. Ide dugtam, amikor Pestre költöztünk.

— Igazi indián?

— Nem. Akkora, mint a te csutkád. Fából: a teste, a fegyvere, a tollai mind fából, de nagyon szépen ki volt festve.

— Ha megtalálod, nekem adod?

— Nem, az az enyém.

Kinn csattan a kapu, szapora, erős lépések hallatszanak, majd egy ijedt kiáltás:

— Lacika, kicsi fiam, hol vagy?

A gyerek kirobog a fészerből; a fiú felegyenesedik, kifelé figyel.

— Miért van nyitva a kapu, te kölyök? Hol a kulcs?

Két gyors ajtócsapódás, ahogy a gyerek beszalad érte a konyhába és kihozza.

— Mi a franc ez rajta, te? Hol szedted ezt, mondd, te?!

— Az a bácsi adta, aki a fészerben van, hogy engedjem be, mert elásott itt egy indiánt, amikor...

Nagy Bíró Sándor rajzai

Pofon csattan, aztán a csizmás lépések a fészer felé dobognak.

A kontyos, testes-erős asszony végignézi a fiút meg a lányt, ugyanazzal a pillantással a fészert is, hogy minden a helyén áll-e. A fiú szólal meg:

— Jó napot kívánok, Kocsis Géza vagyok...

— Mit akarnak maguk itten?

— Ez a ház azelőtt a mienk volt, itt laktam...

— Itt nem lakott semmiféle Kocsis, mink ezt a házat a Gáspáréktól vettük hat éve.

— De én tizenöt éve laktam itt, és amikor elköltöztünk, eldugtam ide a legkedvesebb játékomat, és most meg akarom keresni — a fiú hunyorog, mert az asszony válla fölött pont a szemébe tűz a nap.

— Hát még mit nem! Elrondítja azzal a lukkal itt a fészeremet... én még ilyen hülyeséget nem is hallottam! Ha el nem mennek innen... — a rövid szoknyáját porolgató lányra néz, most arra önti haragját — ha pedig a kis nővel akarnak itten hentereg ni, arra van a határban szénaboglya, de innen elmenjenek nekem, mert áthívom az erdészt, annak puskája van ám!

Szótlanul, kézenfogva kimennek, de a kapunál az asszony megállítja őket.

— Ezt a nyavalát meg vigye, ahonnan hozta, bolondítsa vele a más kölkeit... hogy a fenébe jön ez le róla?

A fiú egy mozdulattal leveszi a kapukulcsot a tartóról. Az asszony csak akkor megy be a házba, amikor a sarkon elfordulnak.

— Menjünk az állomásra! — A fiú beledobja a kulcstartót az árokba, a szennyes víz messzire pörgeti a könnyű műanyagot — még elérjük a fél kettes vonatot.

Éppen befut a szerelvény, mikor az állomásra érnek. Teljesen üres kocsiba szállnak fel.

— Van ehhez csatlakozás Debrecenben? — a lány végignyúlik az egyik fapadon.

— Nem tudom — morogja a fiú, és lehúzza az átláthatatlanul piszkos ablakot. Odakint lassan elindulnak Kismarja felé az öreg, göböstestű fák.

Két kitűnő könyv
korló orvosképzés szolgálatában

k meg a recenzensnek, hogy ezúttal ne hűvös-tárgyilagos hangon, hanem lelkesedését kolva számoljon be az olvasóknak olyan orvosi tárgyú kiadványokról, melyeknek meg-nagy átlag krónikusan és kiábrándítóan közepes színvonala miatt — már nem is merte

unka megkülönböztetett figyelmet érdemel, mert a tankönyvek zöménél hívebben szol-ni oktatás fő célját: a gyakorló orvosképzést. Jó lenne, ha ezt a jelzőt senki — magában — lekicsinylőnek. Nem arról van szó, hogy elsősegélynyújtó orvosokat kell k fogalmuk sincs az igazi tudományról, hanem arról, hogy a kiváló elméleti felkészült-tájékozottság mit sem ér, ha nem párosul biztos alapokon nyugvó, konstruktív gya-. A recenzenst — aki a fenti, látszólag magától értetődő szerény igét már évek óta hir-— le lehet hurrogni, hiszen ő még csak medikus. De erőt ad neki az a tény, hogy az a fentiek szellemében a maguk szakterületén épp a szakma első emberei tették em „szégyelive" azt, hogy gyakorlatilag hasznos ismereteket közölnek. Sokkal inkább l lenniök erre, hiszen az az igazi oktatói tehetség, aki át tudja adni ismereteit a itt nemcsak a medikusokról van szó). Ehhez azonban az kell, hogy azokat rend-magában, s csak ezután, a kevésbé látványos, ám annál több energiát igénylő szelle-után következhet a leszűrt ismeretek átadása.

ENZÍV BETEGELLÁTÁS"

ittörő vállalkozás, s a kritikai asználatos kitételt mellőzve, kell állapítanunk: annak ered-bái *nélkül*. Természetesen apró dig akadhatnak, de úgy tűnik, a óta nem jelent meg ilyen ki-a Medicinánál. Lássuk, miért? . Nem is pótol — kitölt. Össze-yv egy napjainkban egyre je-ó gyakorlati interdiszciplináris , az intenzív terápiáról. (Ezt lőszavában *dr. Antoni Ferenc* Nemcsak aneszteziológusokhoz indenkihez. A recenzens első-*us szemmel* vizsgálta, s szinte telni vele. Az intenzív ellátást értelmező kiadvány ugyanis et tárgyal, melyek a gyakorló vatkozásainak mikéntjére vég-szt adnak. Klinikus vizsgázta-de év közben is, bármikor az-nkább sarokba szorítani a hall-gkérdezik: és akkor mit csinál? edikus csak áll, beszél össze-nden eszébe jut, de mivel isme-lszerezettek, végül is nem tud elyzet nem sokkal jobb az ál-n sem...

könyv az Intenzív betegellátás, negtudhatjuk: *mikor mi a teen-* hogy *miért* éppen az.) Hadd g a 25 fejezetből a legfontosab-esebbeket, hogy kedvük támad-rágyóknak:

rok okai, formái és kezelésük. A myocardialis infarctus, Shock ás, Cardiopulmonalis resusci-ék- és elektrolit-háztartás, va-ázis-egyensúly zavarai és keze-veseelégtelenség és kezelése, in kórképek, Coma hepaticum Égési sérülések.

megfeledkeznünk a példásan as ábraanyagról sem, mely nél-v nem is létezhetne. Az egyes hosszú magyar és külföldi iro-szolgálja a részletek iránt is ér-

nyvet olvasva a recenzesnek az d, hogy nem véletlenül írták és az intenzív terépia nagyjai: , *Lencz László, Forgács István.* ztályon ugyanis nincs „kecmec" apokig meditálni: tenni kell. S zott cselekvési készség nyilvá-nkában is. A szerzők mondani it, de úgy, hogy az meg is fo-cselekedni, gyorsan és a leg-. Ezért nem tartották rangon egyes szakfejezetek (infarktus, légzészavarok, mérgezések, röntgenvizsgálatok) megírására másokat, a téma szakértőit (*Kerkovits Gyula, Vass-Eysen Ervin, Szíjártó Olivér, Horváth István*) az egész mű lektorálására pedig tizenöt (!) neves szakembert kérjenek fel.

Így született meg ez a kiváló munka, melynek megjelentetése — most igazán — dicséri a kiadót. Csak a példányszám tűnik nagyon kevésnek (3800+650 segédtankönyv), s a nyomdai átfutásokat ismerve nem is remélhető, hogy aki most elszalasztja megvételét, három éven belül újra megkaphatja.

Gábor György professzor

„KARDIOLÓGIA AZ ORVOSI GYAKORLATBAN"

című könyvéről ezúttal csak röviden szólunk, hiszen első megjelenése (1972) idején már részletesen méltattuk a VISUS hasábjain. A munka második, változatlan kiadásban jelent meg az idén, ami egyáltalán nem a szerző „lustaságát" bizonyítja, hanem azt, hogy a könyv megírásakor olyan anyagot gyűjtött össze s formált egésszé, mely még most, a tudományos ismeretek rohamos kicserélődésének idején is kiállta az idő próbáját. Tiszta, világos stílusa, lényeglátó képessége teszi e művet hasznos segítőtárssá mind a gyakorló orvosoknak, mind pedig a kardiológia iránt érdeklődő medikusoknak. *(Medicina)*

Tonelli Miklós

Parlagi kardiológia

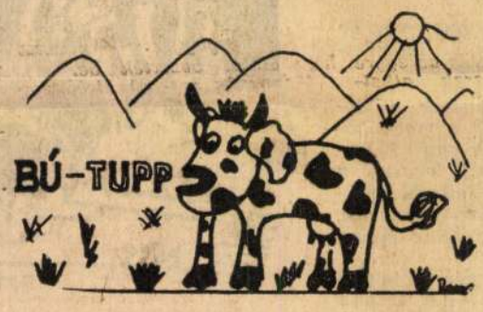

(A Szegedi OTE „Ante finem" című 1975-ös évkönyvéből.)

Az idei társadalmi munkalehetőségekről

Bod Máriától, az egyetemi központi felelősétől.

szükség társadalmi munkára?
unkáink célja, hogy a hall-

szüretelni. A felsorolt lehetőségeken kívül lehet vállalni klubügyeletet, plakátkészítést, bálszervezést stb.

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy örömmel fogadunk és messzemenően támo-

K

ORVOSEGYETEMI
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-066, 337-148, 340-126
SAJTÓHGYELŐ

Besz

Olvastam
földön feküd
megnéztem, r

75/76 első
szervezet kul
folytatódott:
sunk szeptem **ogatás a**
Semmelweis **Múzeumba.**
Kár, hogy a **felhívás, kérés ellenére csak kevesen jöttek el. Így azt hiszem, még mindig maradtak olyanok, akik nem látták a kiállítást.**

Úgy érzem, pontatlan a fogalmazás. Így helyesbítenék:

Kulturális mozdulatlanságunk szeptember végén azzal kezdődött, hogy hosszú nyaggatás ellenére is sikerült kitartanunk amellett, hogy nem tekintjük meg a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumot (se). Azért választottuk ezt a múzeumot, mert a többit a megelőző években már nem néztük meg. Azt hiszem (honnan tudnám?), azért néhány „lázadó szellemű" hallgató mégis látta a kiállítást...

Olvassunk tovább:

Közös színház-, operalátogatásokat ebben az évben sem szerveztünk. Ez az évek tapasztalatai alapján nem vált be.

Magyarra fordítva:

A második akadályt is simán vettük: sikerült kivédenünk, hogy az évek tapasztalatainak ellenére tegyünk. Nem mentünk színházba. Ez (a tapasztalatok alapján) bevált. Az évek most nyilván elégedettek. (Szeretnénk megjegyezni, hogy ez a buktató az elsőnél jóval nehezebb volt, mert míg ott csak egy múzeumot kellett elkerülnünk, addig most több mint húsz színház ellen vettük fel a harcot — sjkerrel!)

Tovább:

November végén szép számmal indultunk a „Fogorvoslás története" vetélkedőn. Sajnos, helyezést nem értünk el. (Lám-lám: milyen jó, hogy nem láttuk a múzeumot!)

Ez már szép (szám). Különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a félév során még egy kultúrfrontbetörés fordult elő:

November 29-én klubdélutánt tartottunk PQ-alapszervezettel közösen. A tánc mellett kulturális, ügyességi vetélkedés is folyt (nemcsak sör) **a két évfolyamfél csapatai között, amit a mi részünkről Sz. L. szervezett, kitűnően! Azt hiszem, akik ott voltak** (nem kevesen), **jól szórakoztak, s talán maradandó befejezése volt ez a félévnek!**

Ha nem is maradandó, de mindenesetre méltó. Persze, ha továbbra is sikerül ennyire befagyasztani a kulturálódást, bizonyára előáll még egy ideig és valóban maradandó lesz.

Ha ezek után bárki emberfia azt mondja nekem, hogy az orvostanhallgatók kulturálatlanok, a szemébe vágom az ismertetett beszámolót. (Akkor legalább nem látja tőle, mi a valóság.) Addig is gondosan összehajtogatom és visszahelyezem ide, a talpam alá. Csak el ne csússzam rajta!...

Wermer András

Dipold Andrea:

MALOM

Gurulnak a percek, a napok,
töröm-zúzom magam,
lelkesen tapsolok.
Egy pont a kerëken föl-leszalad,
néma, ha fent van,
lent sírva fakad.
Gurulnak a percek, a napok,
magam, csak magam vagyok,
s magamba belefagyok.

Ex libris

Nagy Csaba, gyermekrajzoló

kombatfelyi.

Jutalmat kapott.

– : János vitéz – gyermekrajzok

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974 – júl. 4.

NAGY CSABA fot.

Fotó 1988.11.sz.524.p.

Erdélyért

Nagy Csaba tárlatának indítása a Budapesti Művelődési Központban — fehér alapon piros vércseppek — sokkolja a kiállítás látogatóját. 55 műve bemutatja a veszélyben forgó Székelyföld értékeit, elsősorban a népi művészetet. A hímző székely asszony mellett a képek többsége a népművészet objektivizált tárgyait ábrázolja. Nagy Csaba jó technikával, ízlésesen barnított művei segítségével, korrekt módon ismertet meg bennünket a székely fafaragásokkal, kapukkal, kerítésekkel, épületekkel, használati tárgyakkal.

A kiállítást amiatt is igen sokan tekintették meg, mivel a könyvtár előterében helyezték el. Figyelemfelhívás az erdélyi értékekre, tiltakozás megsemmisítésük ellen.

VM

tom. 32. 1978: tom. 33.
1980: tom. 35. tom. 36. 1981:
tom. 37. tom. 38. 1982: tom. 39.
tom. 40. 1983: tom. 41. xx tom.
42. 1984: vol. 43. vol. 44.
1985: vol. 45. vol. 46. 1986:
vol. 47. vol. 48. 1987: vol. 49.
No. 1-2. F. no. 3-4. F. 1987:
vol. 50. no. 3-4. F. 1988: vol.
51. no. 1-2. F.

Címváltozások: x ACTA MATHEMATICA SCIENTIARUM HUNGARICAE

xx ACTA MATHEMATICA HUNGARICA

1979, 1981, 1982.

NAGY Csaba

Erdély Magyarság 1991./2. 19. p.
32. p.
38. p.
41.

század végén és 1400 körül – vezető szerepet játszó kö
mindenekelőtt a Németalföld, a Rajna-vidék és Francia
hatása jelentkezik. Ezzel a földrajzi és stiláris újraorien
gótika művészete, amelynek általánossá válását, fejlett
az 1470-es évektől számíthatjuk. Zsigmond udvara a
fontos szerepet játszott az új orientáció meghatározá
mostanában kezdi felismerni. Világosabban tudjuk, ho
részének központjai, mindenekelőtt pedig Ausztria
fejlődése szempontjából is jelentős szerepet. A Zsi
uralkodásának első feléig terjedő időszak azonban megl
gi művészettörténetnek. Olyan átmeneti korszak ez a g
ismertek ugyan, mégis, sajátos jellegét elhomályosítja va
korszak nagyobb számú emlék által képviselt és rész
Éppen mint átmeneti szakasz, a késő gótika magyaro
döntő időszak tarthat igényt fokozott érdeklődésre.

4. A 14–15. SZÁZADI MAGYAROR
MŰVÉSZET EURÓPAI HELYZETE

A kötetünkben áttekintett korban nemzeti művész
művészetében még sehol sem számolhatunk. Szemben
ebben az időszakban számos területen érvényesül már a
mellett az anyanyelvi kultúra, a művészetben ilyen fejlőd

NAGY Csaba

FEKETE Judit: Földszülte lények a miskolci grafikai biennálén. = Magyar Nemzet, 1991. dec. 13. 10.p.

XVI. Országos Grafikai Biennálé (Miskolc) (1991)

. A fametszetek közül *Nagy* Csaba színes fametszete technikai díjat kapott: olyan puha árnyalatokat, finom átmeneteket állított elő nyomataival, amelyek meghazudtolják ennek a műfajnak a szabályait, s mármár akvarellre emlékeztetnek

NAGY Csaba

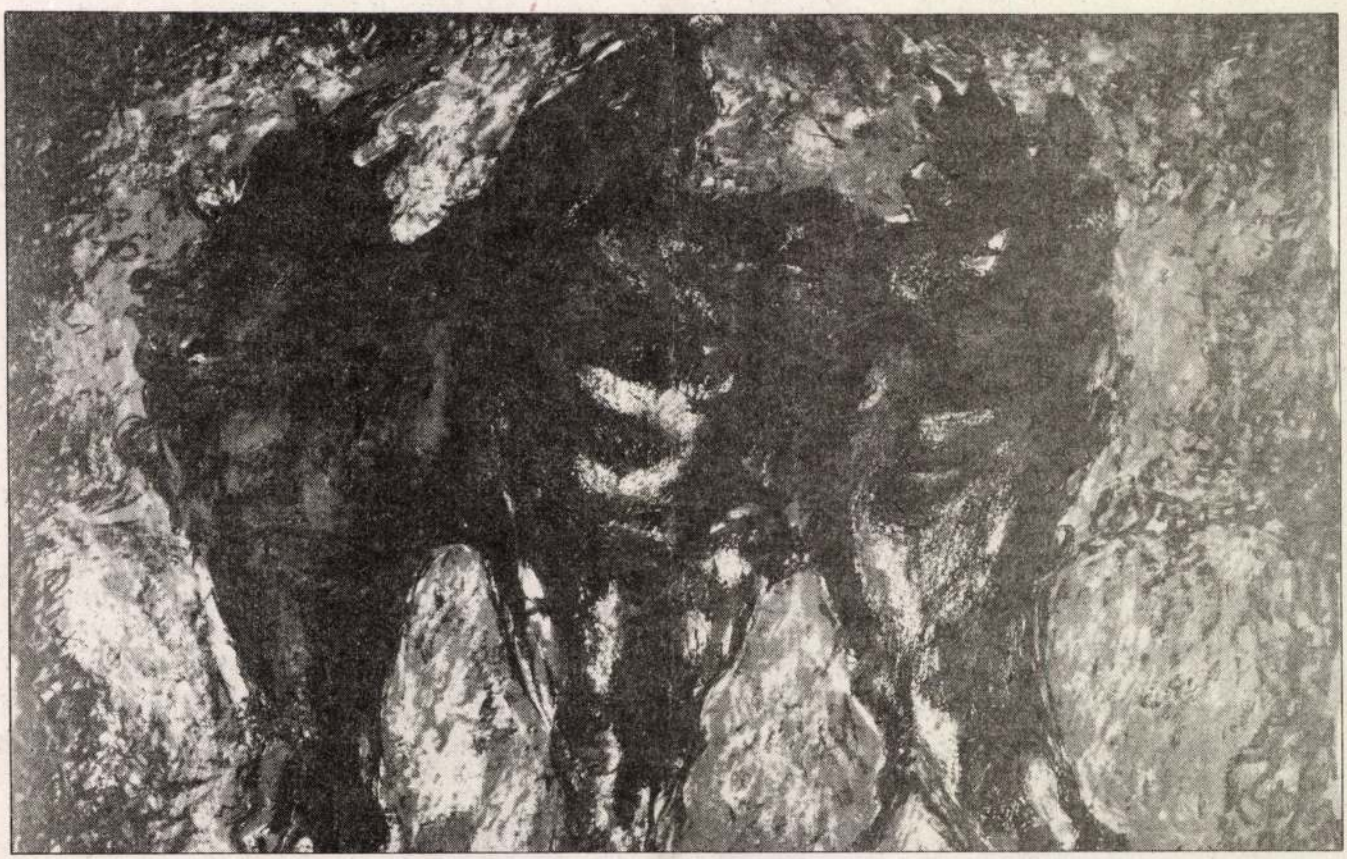

Nagy Csaba: Megfigyelők Fotó: Dömény Csaba

magyar néptáncmozgalom és néptáncművészet útja... Ott volt Révai, akinek egyedül volt joga ezen a kollégiumon részt venni. Révai felszólalása után - ott voltak vagy hatvanan különböző pártfunkcionáriusok és kulturális vezetők - utána fölkeltem és én viszont a tárgyhoz szólóan megcsináltam a korreferátumot, amiben az égvilágon nem vettem fel a Csillag által elémdobott kesztyűt. Tudomásul se vettem. Mikor vége volt az én korreferátumomnak, akkor Révai felugrott, kapta az egész aktacsomót, odarohant Csillag asztala elé és azt mondta: ez egy marha, le kell váltani! és kirohant a teremből. Le is váltották. (Most valami zoknit árul külkereskedőként, mert tudniillik neki volt esze.) Azért mondta Révai később, hogy elmegyek magukhoz narodnyiknak.

Akinek egy kicsi esze volt, az rögtön látta, hogy itt mi folyik. Előbb meg kell a magyarságot tanítani arra, hogy ő micsoda, és pontosan ugyanazon az alapon megtanulja becsülni a másik népet, amelyik mellett él. De ha nincs neki saját magáról semmiféle ismerete, ugyan vajon minek az alapján becsüli a másik népet? Azért, mert pénzt kap tőle, vagy valamilyen érdeke fűződik hozzá? Csak a saját magunk ismeretein át tudunk megbecsülni egy másikat, ha felfedezzük ugyanazokat a vágyakat a másik emberben, ami nekem is van. Hát ezt célozta a Népfőiskola. Ez volt a célja!

Aztán, hogy milyen címen oszlatták fel? Hát milyen címen? Mint Népfőiskolára nincs szükség Magyarországon, mert a Népfőiskola egy hivatalos iskolaműveltség rendszerébe már nem fér be, mert arra van általános iskola, középiskola..., amelyikben mindenki benne lehet, tehát a Népfőiskolákra, mint olyanokra, nincs szükség!

És kik azok, akik ma előveszik újra ezt a problémát, hogy be kell vezetni az ismereteket a magyar népről? Kik azok? A múltkor egy pszichológus tartott előadást a rádióban és azt mondta: az a legnagyobb bajunk itt az országban, hogy nem ismerjük az ország népi műveltségét, nem ismerjük a dalait, a táncait, döntően nem ismerjük a táncait, nem ismerjük a mozgását, nincs semmi fogalmunk róla. Felhozta a görögöket, mint példát. Én még mondtam volna neki néhányat. Nemcsak a görögöket, mondjuk Garcia Lorcától, aki azt mondta: „Itt az ideje, hogy az összes kottát elégessük és élő zenét teremtsünk!" - mert a kotta nem adja vissza az élő zenét. Minden élőben legyen!

Nem kellett annyira visszamenni a görögökig. Garcia Lorca jóval a görögök után halt meg. Nem akarok ezer évekről beszélni, és még forradalmár volt a tetejében és ki is végezték ezért a mivoltáért. És mégis a nép mellett döntött. □

Zamárdi felső, 1980. augusztus 20.

A tolerancia szellemében

Dr. Palotás Zoltán: A trianoni határok Interedition Kiadó, Budapest, 1990.

Már két évvel ezelőtt jelent meg, címlapján Magyarország vasútvonalakkal félig körbefogott térképével (s ezzel egyik fontos mondanivalóját is szemléltetve) Palotás Zoltán több tudományágat is érintő műve, sajtóvisszhangja azonban mindeddig - a Valóságban (1991. 4.sz.) megjelent rövid ismertetéstől eltekintve - nemigen volt.

Ismeretterjesztésnek szánta, szerényen inkább csak kommentárnak, mint tudományos munkának tartja könyvét a szerző, aki fiatal kutatóként a pécsi egyetem keretében az 1930-as évektől működött Kisebbségi Intézetben dolgozott, és - amíg lehetett - Közép-Európa államföldrajzi, azon belül főleg nemzetiségi és közlekedési kérdéseivel foglalkozott. Nem annyira a történelmi események felsorakoztatásával, mint inkább gazdasági, geopolitikai szempontok alapján, sok tekintetben *új szemlélettel* igyekszik közelíteni az első világháborút Magyarország számára lezáró trianoni békediktátum kérdésköréhez, mely iránt az utóbbi években - négy évtizedes hallgatás után - újból megélénkült az érdeklődés. Trianon több mint hét évtizede meghatározza állami létünk földrajzi kereteit, szerves része a „mába átnyúló múlt"-nak. A ma gondjainak megértéséhez elengedhetetlenül szükséges a múlt ismerete, mert hisz - mint Arisztotelész mondotta - „csak az látja tisztán a dolgokat, aki kezdettől fogva érzékeli azokat". A trianoni határok hozták létre a szomszédos országokban élő több milliós magyar kisebbségek - több évtizedes elfojtás után - helyenként éppen napjainkban élesedő problematikáját. A legújabb független európai államok létrejöttével ugyan már nem a magyar lesz földrészünk legnagyobb létszámú nemzeti kisebbsége, de annál inkább ráterelődik a figyelem ügyünk - általában a kisebbségi kérdés - megnyugtató nemzetközi jogi és politikai rendezésére. A közép- és kelet-európai nemzetiségi kérdések megértése elképzelhetetlen a szomszédos - legtöbbször ellentétes érdekű, olykor szinte ellenséges érzületű - népek, (pedig Németh László kifejezése szerint: „tejtestvérek") történelmének, nemzeti ideológiájának és aspirációinak ismerete nélkül.

Ehhez a múltban eléggé elhanyagolt ismeretanyaghoz kíván adalékul szolgálni a közel 100 oldalnyi kötet. Terjedelmének mintegy negyedrészét foglalja el a „Bevezetés" címet viselő első fejezet, amely valójában az Osztrák-Magyar Monarchia nemzetiségi viszonyait mutatja be: egyrészt a konkrét számszerű statisztikai adatok idősoraira támaszkodva, másrészt a kérdés megoldására született különböző tervezetek lényeges vonásainak felvillantásával is.

A bemutatott számsorok arról tanúskodnak, hogy a történeti Magyarország népességének az 1910. évi népszámláláskor 48 százaléka vallotta magát magyar anyanyelvűnek - Horvátország nélkül is csak 54 százaléka -, 1880-ban pedig még csupán 47 százaléka; hozzátehetjük, hogy az 1830-as évekből származó források szerint a magyar anyanyelvű népesség aránya még 40 százalék alatt volt. A Habsburg Birodalom ausztriai felében nemzetiségileg még kevertebb volt a népesség, de ott az uralkodó németség aránya inkább kissé csökkent: 1910-ben mindössze 35-36 százalék németet mutattak ki, a múlt század derekán pedig ennél valamivel magasabb hányadot. Magyarországon ezzel szemben, miközben a magyar anyanyelvűek létszáma 1880-1910 között több mint 50 százalékkal növekedett, a szlovákoké és németeké egyaránt 2 millió körül stagnált, sőt a délszlávoké valamelyest csökkent is. A szerző véleménye szerint már régen be kellett volna vallanunk, hogy a nemzetiségekkel - s ugyanakkor magunkkal - szemben is hibáztunk. Kijelenti azt is, hogy az Eötvös-féle 1868. évi nemzetiségi törvény nem elégítette volna ki a nemzetiségeket még akkor sem, ha végrehajtották volna, de erre valójában sok vonatkozásban nem került sor. Arra a kérdésre, hogy elnyomtuk-e a nemzetiségeket, válaszként a szerző egyebek közt arra hivatkozik, hogy Magyarországon a nemzetiségeknek a dualizmus korában törvényileg szabályozott „olyan szabadságjogaik voltak, melyek legalábbis elérték, de sokszor meghaladták" - Ausztria és Svájc kivételével - a korabeli államok nemzetiségi jogait. Felsorolja a törökországi, szerbiai, romániai, oroszországi, franciaországi, nagybritanniai nemzetiségi kisebbségek akkori sérelmeit. Az utóbbiakkal kapcsolatban hozzátehette volna, hogy a brit szigetek kisebbségi népei (írek, skótok, velsziek) - bár nemzeti identitásukat bizonyos keretek között megőrizték - csaknem teljesen elvesztették nyelvüket; íróik, költőik (Yeats, Swift, Shaw, Joyce stb.) az angol nyelvű irodalmat gazdagítot-

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOK

- Az aktivizmustól az Európai Iskoláig
- Válogatás a Képtár kortárs gyűjteményéből

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK

- Lakatos József - *október 3-ig*
- Zsennyei Műhely (Designer Stúdió) - *október 3-ig*

MAURER Dóra és GAYOR Tibor
(október 15 - november 7.)

Ez évi programunkban kiemelt szerepet kapnak az újavantgard képzőművészek. Keserü Ilona és Tót Endre után a Maurer Dóra-Gayor Tibor művészházaspár mutatkozik be. Mindkettőjük művészetére jellemző a geometrikus formák tisztelete, de önálló utakat járnak.

Maurer Dóra munkásságát a hatvanas évektől kísérjük figyelemmel, "érzékeny, organikus-groteszk" rézkarcokat készített, majd a konceptuális művészet egyik hazai képviselője lett, fotó- és grafikai sorozatokat készített, továbbá kísérleti filmeket, amelyeket kiállítása alkalmából megtekinthetünk. Festményein a színek és a formák szigorú elvek szerint rendeződnek, azonban a művészi szabadság jeleként értékelhetjük, hogy az egzaktság mögött irónia, relativítás, a térbe való kiterjeszkedés igénye jelenik meg.

Gayor Tibor építészként végzett és bár műalkotásai nem "alkalmazott" művek, a logika, a matematikai gondolkodás hatása alatt állnak. Képein a bonyolult valóságot elemi formákká redukálja. Az alapformákat vázolja, hajtogatja, keresi azokat a fordulatokat, amelyek során a minimális változtatás új esztétikai minőséget teremt. Színvilága erősen a monokronitáshoz közelít, ezzel is jelezve, hogy a művész nem önmaga kifejezését keresi, hanem az objektív törvényeket.

ZSENNYEI TEXTILMŰHELY
(október 1 - 17.)

Velem hagyományainak fonalát megragadva működik újra a kísérletező textilművészeti műhely Zsennyén. Hogy a pályázatok alapján kiválasztott textilművészek mit végeztek egy-egy szimpozion időben, arról közvetlenül kevés ismeret szivárgott ki. A nyolc művésszel való találkozás és az ott készült munkák, kísérletek, tanulmányok értéke győzött meg minket arról, hogy ezt az anyagot a nagyközönségnek is be kell mutatni. Ez a tárlat számadás, munkabeszámoló a múlt évi műhelyről.

HAZATÉRŐK
Nagy Imre és **Nagy Csaba** grafikusművészek kiállítása
(október 12 - 31.)

Nagy Csaba Vépen született 1960-ban. A Képzőművészeti Főiskolán diplomázott, majd a művészképző hallgatója (1984-1991). Folyamatosan szerepel hazai és külföldi kiállításokon. A C-csoport alapító tagja. 1991-től Derkovits ösztöndíjas, több szakmai díj birtokosa.

Nagy Imre 1960-ban Sárváron született. Képgrafikus szakon szerzett képzőművészeti főiskolai diplomát (1988). Két évig volt művészképzős hallgató. 1990-től Derkovits ösztöndíjas. 1990-ben elnyeri a Kondor Béla díjat.

'93. okt. nov. dec.

mini GALÉRIA

November

ÍRÁSJELEK A KÉPZŐ-MŰVÉSZETBEN

Tanulmányok foglalkoznak a szavak és betűk szerepével a képzőművészetben.
E kis kiállítás gyakorlati példákkal igazolja, hogy ezek a képzőművészeti vizualítás fontos tényezői Magyarországon is megjelentek.

Gyémánt László: UN

December

SZÁNTÓ PIROSKA 80 éves

"Képek tussal"

Nyitvatartás:

szerda-vasárnap	*11.00 - 16.00 óráig*
hétfő, kedd	*z á r v a*
október 23-24-én (szombat-vasárnap)	*nyitva*
október 25-26-27-én	*zárva*
december 24-1994. január 4-ig	*zárva*

Kiadja: Szombathelyi Képtár
Szombathely, Rákóczi F. u. 12. - tel.: 313-074, fax: 314-096
Készült: MMIK Rota, Szombathely - 364/93.

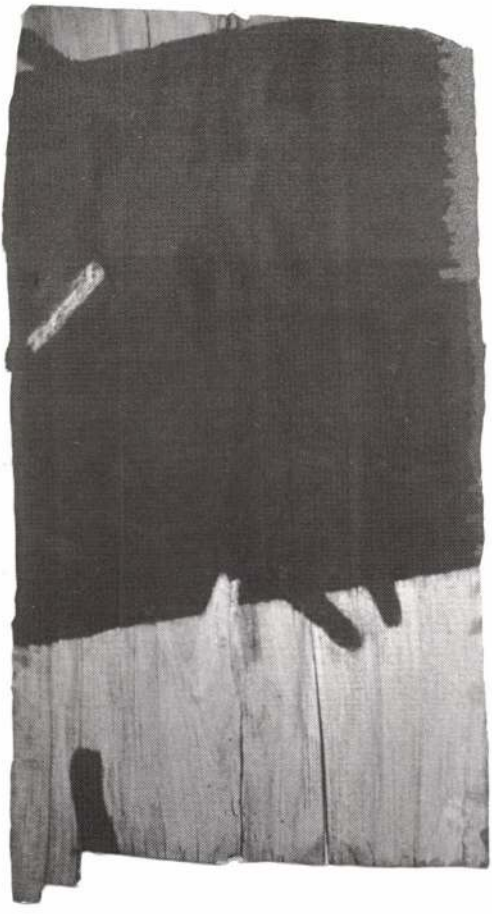

A
Szombathelyi Képtár
tisztelettel meghívja
a
HAZATÉRŐK
sorozatban bemutatkozó

NAGY CSABA

és

NAGY IMRE

grafikusművészek kiállítására

Megnyitja:
GÁLIG ZOLTÁN
művészettörténész
1993. október 12-én, 17 órakor
a Képtár galériáján

Megtekinthető: október 31-ig

NAGY Csaba

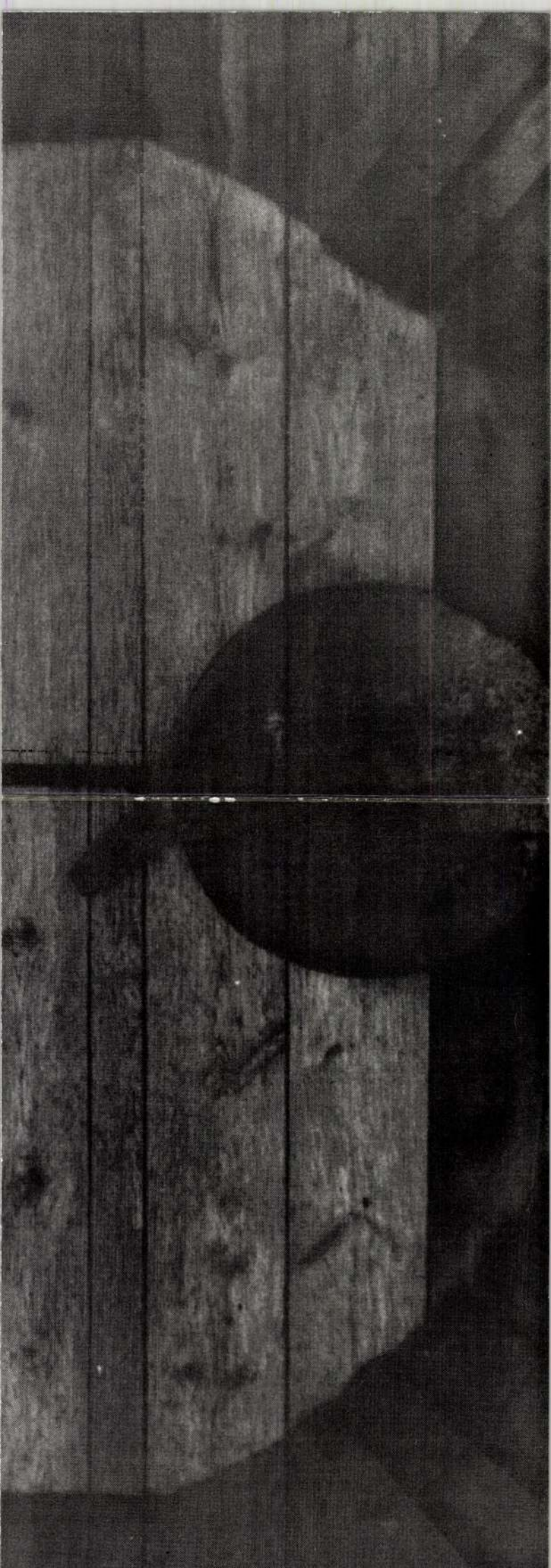

Nagy Csaba

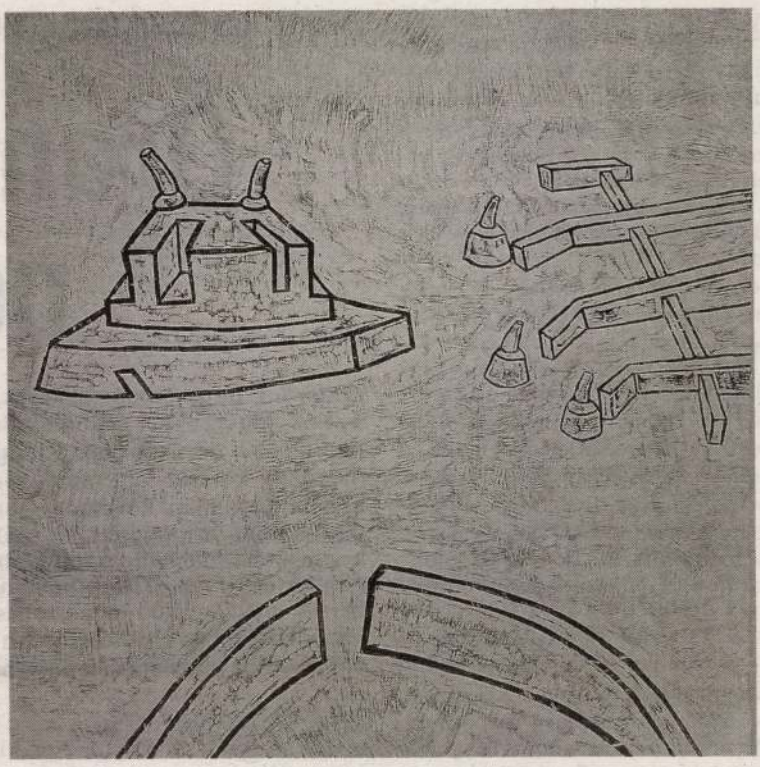

Nem e világi léthez hasonlatos tájak, épületek vagy tárgyak

– Nagy Csaba fametszeteiről –

Rusztikusan vésett fadomborművek levonatait látjuk, a fából kimetszett jelek térbe vetett dolgok illúziói. Mintha tervrajzok lennének, modellek egy olyan világhoz, amely hasonlatos a miénkhez, hasonlatos, de mégis idegen. Saját világunk tükörképe, olyan tükröződés, amely lecsupaszítja a környezetet. Valamit kiemel, olyasmit, ami inkább egy érzület. Megfoghatatlan nyugtalanság.

Tájak vagy csak apró tárgyak az asztalon, mert a falap felülete lehet, hogy csak önmagát jelenti, a rusztikus felület mégis mintha valami végtelen tájnak lenne egy szelete. Mikro- és makrokozmosz egy és ugyanaz, s a tárgyak arányai is megfoghatatlanok. Furcsa tárgyak – talán épületek –: síremlék, masztaba vagy trafóház, de ha épület, akkor nagyon sivár ez a világ, a magány metafizikája, az ember nélküli világ furcsa szilánkjai. A némaságba száműzött emlékművek gyűjteménye. A tárgyak néha architekturális benyomást keltenek, néha kézbe fogható szerkezetek, protézisek, furcsa mérőeszközök, amelyek a tudomány rituális megismerésének szerszámai, talán energiát kibocsátó, őrző és energiát mérő tárgyak lehettek. Elhagyottak, igazi funkciójukat már homály fedi, az emberre emlékeztetnek, az ember hiányára, magányuk, hasznavehetetlenségük az idő uralmát hirdetik, vagy azt az időtlenséget, ami a holt végtelent sugározza magából. Minden tárgy emlékmű lesz, minden tárgy haszontalanná válik, fölöslegessé, s amikor már nincs helye a világban, valami melankolikus hangulatot áraszt magából. A fölösleges tárgyak a múltat sugározzák, amelyben benne rejlik a jövő, vagy a jövőtől való félelem, mert az időtlenségben is van szorongás. Hiányzik a mozgás, az alakuló áramlás, pedig a megmunkált fában a vésetek mágneses mezőt hoznak létre, éltetik a statikus ábrákat. Vermek, folyosók, katakombák, üregek, hasadékok – ember nélkül az épületek, a tárgyak az elmúlt élet emlékműveivé válnak. Mintha energiát, elektromosságot adtak volna ezek az objektumok, de most az elhagyatottság miatt az élet idegenségét sugallják, geometriájukban már csak a mágia múltja van. Valaha a kozmoszt ostromolták tudománnyal, mágiával, de ez a heroikus hit és akarat már megszűnt, mert korunk eszközei is hasznavehetetlenné válnak egy idő után, mindig jön egy új világkép, amihez új mérőeszközöket használnak. Ez a bizonytalanság és ideiglenesség új félelmeket szül. A világűr végtelene, az isteni erő már nem élteti az embert, elszakadt a kozmikus érzésektől. Világot mérni és megfejteni tudó szerszámok nem léteznek, megszűnt az Egész, a kozmosz mérhetetlen és felfoghatatlan. Ez is csak illúzió, a csalódott lélek lemondó káprázata, az anyagelvű élet kísértése. Lakhatatlanná válik a világ, az ember saját gépi teremtményeit már csak a szellőzőrácsokon keresztül figyeli. Saját világát már nem érti, idegenné vált önmaga számára. S ezt a fájdalmas érzést, a valóság megfoghatatlanságát, önmagunk kiismerhetetlenségét feloldja valami, a kietlen tájba vetett hieroglifák, elolvashatatlan jelek, amelyek szépségükkel és titokzatosságukkal átalakítják a tragikus érzéseket, ezt a melankóliát megfejthetetlenségük sugallja. Ember által teremtett furcsa ábrák, amelyek az idegenség érzését keltik, de a kéz élő nyomai által érzékeny jelvetéssé válnak. A létezés egy lehetséges, furcsa formájának múlandóság-emlékművei.

Nyomtatás után a vastag fába vésett nyomófelület legyalulva egy újabb vésetnek ad majd helyet. Megmarad a levonat, amely a plasztikának és a jelteremtő energiának az árnyképe, az élő anyag felszíni vetülete.

Gaál József

Budapesten megvásárolható a **Balassi Könyvesboltban** (II., Margit u. 1.), a **Fókusz Könyváruházban** (VII., Rákóczi út 14.), az **Írók Boltjában** (VI., Andrássy út 45.), a **LÁNG-TÉKA Könyvesboltban** (XIII., Pozsonyi út 5.), a **PONT Könyvesboltban** (V., Nádor u. 8.), a **Saxum Kft.-nél**, a **Sunbooks Kft.-nél**, a **TÓTHÁGASnál**, a **ZAGÓRA Könyvkereskedésben**, valamint országosan a **LIBRI Kft.**, a **LÍRA és LANT Könyvesboltjaiban**, valamint a **szerkesztőségben** (1089 Rezső tér 15.) 2000 forintos, kedvezményes áron.

2001. Aug 3.

PAP LÁSZLÓ MIKLÓS RIPO

Őran
né

Előfordul, hogy tapasztalataink, n
nyeink, jogérzetünk ellentmondás
féle hivatali döntésekkel, a joggy
A jogilag korrekt, ám morálisan
kétféle társadalmi következmény
bik esetben a joggyakorlat előbb
kodik a társadalmilag elfogadott,
nek tartott viselkedési normákho
ben a „nyilvánvaló" tapasztalatai
köző ítéletalkotás vitriolszerűen r
dalom konszenzuson alapuló be

Történt egyszer a hivatal egyik kirendeltségén – amelyet a rendszerváltás vesztesei, a perifériára szorult munkanélküliek ügyeinek intézésére hoztak létre –, Budapesthez közel, hogy a kirendeltség vezetőnője sokat ivott.

Nézem a mondatot. A munkahelyi alkoholizmust választó cikk elejére nem rossz. Mindjárt az elején megmondani, miről is lesz szó. *In medias res*. A figyelmesebb olvasó azonban rögtön láthatja: sok baj van vele.

Először is bizonyítani kellene. Ami szinte lehetetlen. A mindennapi tapasztalat itt nem számít. Alkoholszonda, vérvizsgálat, na és a tanúk, a munkahelyi kollégák pró és kontra, ezek kellenének. Ilyen nincs. Jó lenne tudni, évente hány fehérgalléros dolgozót bocsátanak el kollégájuk, beosztottjuk feljelentésére, mármint hogy a kolléga(nő), a főnök(nő) iszik. Mert most nem a fizikai munkát végzők reggel ledöfött kétdekásaira gondolok. Nem a két deci sósborszesz plusz egy liter almabor árát fillérre tudókra. Hanem arra, ami a hivatalokban, az állami bürokráciában folyik. A fehérgalléros piálásról van most szó. Tessék csak megnézni az alkoholtartalmú italok fogyasztásának országos statisztikáit. Teljesen ki van zárva, hogy az azokban említett mennyiségű italokat csak otthon vagy a kocsmákban gurítjuk le. Egyébként azt a mama sem engedné, csak úgy. Szemaforszerűen villogó szemekkel, egyre mélyülő és hosszabbodó csendekkel jelezné rosszallását. Másfelől a nőknek, akik egyre markánsabban vesznek részt a piálás nevű nemzeti sporttevékenységben, a munkahely különös jelentőségű. Kocsmai jelenlétük társadalmi szinten egyelőre még kontraindikált. Kocsmába nem mehetnek, otthon sem ihatnak, hiszen ott házimunkával, példamutatással foglalkoznak. Marad a munkahely.

Egyszóval világos, a statisztikában jelzett mennyiségű ital elfogyasztásához a munkaidőre is szükségünk van. És konszenzusra, amelynek lényege: amíg az ivászat nem befolyásolja a munkát, nem vesszük észre. A piálás, még ha munkahelyen történik is, magánügy. Nem szólunk bele, esetleg részt veszünk benne, elvégre nem vagyunk különcök. Kivárunk, hogy s miként lesz. A munkahelyi ivászat megítélése így kettős: néha okként, néha ürügyként szinkópáz, de – előbb vagy utóbb – kényelmetlenné válik.

Baj van az indító mondattal az igeidő miatt is. A múlt idejű ige, „ivott", arra utal, hogy a vezetőnő említett cselekvését abbahagyta. Pedig hát... Mennyire irigylem az angolokat a „present perfect" igeidejükért, amit a múltban megkezdett és jelenleg is folytatott vagy hatását tekintve a jelenben is fennálló cselekedetekre használnak. Tehát a kolléganő „present perfect"-ben ivott és iszik, vagy ha nem, akkor az eddig elfogyasztott szeszes italok hatására mája duzzadt, nekrotikus foltokkal tarkított, homloklebenye tükörjég, viselkedése szélsőséges, amellyel azután kiborítja a kolléganőket, *feltehetőleg*. Az alkoholfüggőség sajnálatra méltó magánéleti, egészségügyi probléma. Igen, a munkahelyen kívül, de ott: dráma.

Végezetül említsük még fel a kiinduló mondat mennyiségtani problémáját is. Mert mi az, hogy sok? Paracelsus után szabadon: minden dózis kérdése.

*

Amint tapasztaltuk – de nem bizonyítottuk –, a kirendeltség vezetőnője sokat ivott. Először csak az étkezésekhez egy kicsit, jelképesen, az emésztést elősegítendő. Majd otthon, estefelé, mintegy altatóként, a rengeteg munkahelyi feszültség levezetésére, magyarázta férjének. Már itt felsejlik az alkohol és a munkahely kóros, tudat alatti összekapcsolása. Azután már a munkahelyen is kerül egy kis konty alá való, névnap, születésnap akad elég. Jót tesz ez a közösségnek. Nagyobb lesz tőle az összetartás. Egyelőre munkaidő végén isznak, fájront után. Még minden kulturált mederben van tartva. Szendvicseket készítenek, otthonról hozott süteményt kínálgatnak, férjüket mindennek elmondják, a gyereket dicsérik, szalvétával terítenek, szabásmintát, recepteket cserélnek. A tilosban járók izgalmával csillog a szemük. Koccintanak. Isten éltessen, kacagnak hozzá.

Kezdetben még táskában hozzák be az italt, és titokban, lopva húzzák meg a flaskát. Majd hosszas, álszemérmes félrenézés után megtörik a jég. A közös hűtőszekrényben megjelenik az első üveg tömény (kaptak ők a kuncsaftoktól korábban is, de azok az üvegek hazakerültek, nem a benti ivászatra szolgáltak). Megkönnyebbült sóhaj érződik a kirendeltségen, mert a képmutatás senkinek sem kenyere.

Ezt követően menetrendszerűen, felgyorsulva követik egymást az események. Fontosabb tárgyalások előtt, hogy jól menjen, és utána, na, ezen is túl vagyunk, végre megszabadultunk tőlük, lehet meghúzni az üveget már nyilvánosan is. A munkahelyi kollektíva a vezetőnő alkoholbetegsége ürügyén kovácsolódik. Össze. Van úgy, hogy már délelőtt 11 órára munkaképtelen, jobbik esetben hazamegy. Lehet ügyet intézni, boltban vásárolni, gyerekért korábban menni. Kell-e ennél jobb főnök, kérdeznék egymástól, ha lenne a kérdésnek értelme. Mindenki jól jár.

*

Egyszer csak néhány kolléganő megelégelte a dolgot. Talán absztinensek voltak, talán nem bírták tovább elviselni a hátuk mögül föléjük hajló, kocsmaszagú vezetőnőt. Esetleg az engedékenység kezdett átalakulni kiszámíthatatlansággá, megjelentek a neurotikus, alkoholmarta, megosztó vezetés gyakorlatának első jelei. Tanakodtak, mitévők legyenek. Az ügy nehéznek látszott. Hogyan lehetne a dolgot finoman intézni. Egyszerre tekintettel lenni a vezetőnő által kialakított anarchikus viszonyok előnyeit élvező kolléganők érzékenységére és az igazgató érzéktelenségére is. Mármint arra, hogy fogalma sincs, mi történik a vezetésére bízott egyik kirendeltségen, vagy ha igen, akkor annál rosszabb, amiért hagyta. *Catch 22*, a huszonkettes csapdája.

Végül, a civil kurázsi javíthatatlan optimizmusának példájaként egyikük – csak a saját nevében, hogy másokra bajt ne hozzon – megírta azt a bizonyos levelet. A panaszost. Az igazgató úrnak, ami arról szólt, hogy a kirendeltség-vezetőnő tevékenységével problémák vannak. Lehetséges okként a munkahelyen folytatott szeszesital-fogyasztás is megemlítette. A bizonyítás már az igazgató dolga.

Szerencsétlen levél volt ez így utólag nézvést. Bajt hozott mindenkire. Hiszen színt kellett vallani. Annak az igazgatónak, aki elmulasztotta észrevenni, vagy nagyon is tudta, de tudomásul nem vette, hogy egyik kirendeltségén a vezető-

RIPORTVERSEN A SOROS ALAPÍTVÁNY TÁMOGATÁSÁVAL 2001. III. SZAKASZ, 1. FORDULÓ

NAGY Csaba

AS

Vépen született.	**1960**	Born in Vép.
A Képzőművészeti Főiskola grafikaszakán diplomázott.	**1988**	Graduated from the College of Arts where he had studied graphic art.
Kondor Béla díjat kapott.	**1988**	Awarded the "Kondor Béla" Prize.
Derkovits ösztöndíjat kapott.	**1991**	Granted a Derkovits Scholarship.
A Miskolci Grafikai Biennálé szakmai díját kapta.	**1991**	The professional prize of the Miskolc Graphic Biennal.

KIÁLLÍTÁSOK **EXHIBITIONS**

Szombathely, Savaria Múzeum - - "Megyei Tárlat"	**1987**	Szombathely, Museum Savaria - Exhibition of the works contributed by artists and craftsmen in County Vas
Buenos Aires	**1989**	Buenos Aires
Salgótarján, Tavaszi Tárlat	**1989**	Salgótarján, Spring exhibition of works
Wintertur	**1990**	Wintertur
Miskolc, Grafikai Biennálé	**1991**	Miskolc, Graphic Biennal
Hamburg	**1991**	Hamburg
Budapest, Derkovits Ösztöndíjasok kiállítása	**1992**	Budapest, Exhibition of works contributed by artists with Derkovits Scholarship

Geboren in Vép.	**1960**	Nato a Vép.
Er erwarb sein Diplom an der Hochschule für Bildende Künste als Grafiker.	**1988**	Ha terminato gli studi all'Accademia delle Belle Arti alla facoltà della grafica.
Erhielt den Kondor-Béla-Preis.	**1988**	Ha ricevuto il premio di Kondor Béla.
Erhielt das Derkovits-Stipendium.	**1991**	La borsa di studio Derkovits.
Erhielt den Fachpreis der Grafik-Biennale von Miskolc.	**1991**	Ha ricevuto il premio speciale della Biennale di Grafica di Miskolc.

AUSSTELLUNGEN **ESPOSIZIONI**

Szombathely, Savaria-Museum - Komitats-Kunstausstellung	**1987**	Szombathely, Museo Savaria - "Esposizione della Regione"
Buenos Aires	**1989**	Bueanos Aires
Salgótarján, Frühjahrs-Kunstausstellung	**1989**	Salgótarján - "Esposizione dei premisti"
Wintertur	**1990**	Wintertur
Miskolc, Grafik-Biennale	**1991**	Miskolc, Biennale di Grafica
Hamburg	**1991**	Hamburg
Budapest, Ausstellung der Derkovitspreisträger	**1992**	Budapest - "Esposizione dei premisti Derkovits"

FESTETT FAL
1991. 56 X 78 CM LITOGRÁFIA

PAINTED WALL
1991. 56 X 78 CM LITOGRAPH

BEMALTE WAND
1991. 56 X 78 CM LITOGRAPHIE

MURO DIPINTO
1991. 56 X 78 CM LITOGRAFIA

A Vigadó Galéria szeretettel meghívja Önt és barátait

Nagy Csaba
képzőművész

ENGUDÓNUM
című kiállításának
megnyitójára

1998. március 17-én (kedd) 17 órára.

A kiállítást megnyitja Sturcz János művészettörténész.

Megtekinthető 1998. március 29-ig.

Meghívó

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Budapesti Tavaszi Fesztivál

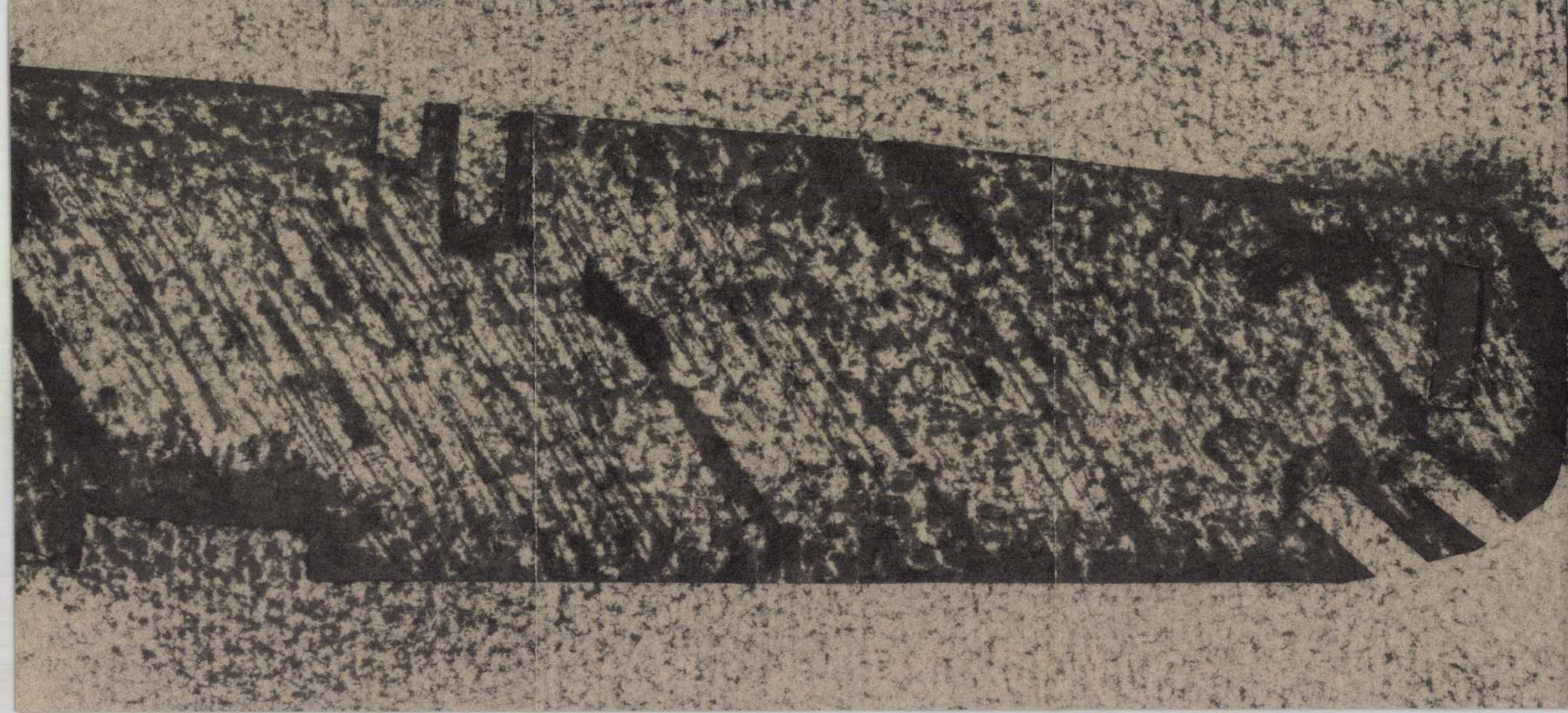

A KÉP
1990. 63 X 93 CM SZINES FAMETSZET

THE PICTURE
1990. 63 X 93 CM COLOR WOODCUT

DAS BILD
1990. 63 X 93 CM FARBENHOLZSCHNITT

IL DIPINTO
1990. 63 X 93 CM SILOGRAFIA

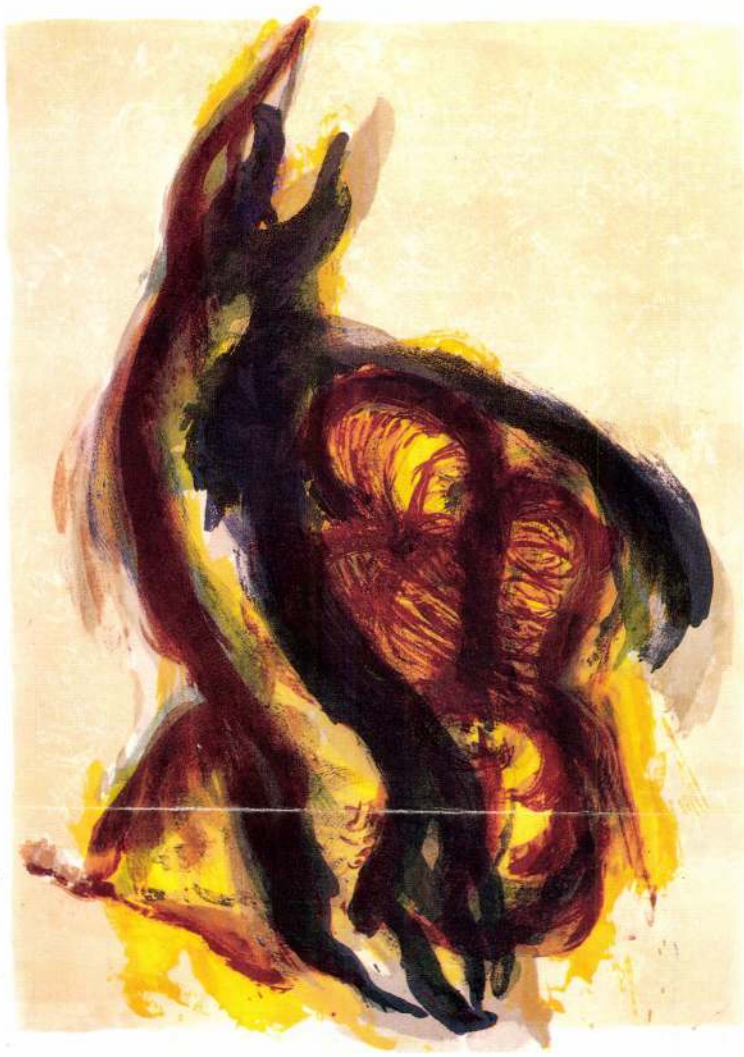

MORPHEUSZ
1991 78 X 56 CM LITOGRÁFIA

MORPHEUS
1991 78 X 56 CM LITOGRAPH

MORPHEUS
1991 78 X 56 CM LITOGRAPHIE

MORPHEUSZ
1991 78 X 56 CM LITOGRAFIA

Jean-Luc Soulé
A Magyarországi Francia Intézet Igazgatója tisztelettel meghívja Önt a

"C" csoport

Bánföldy Zoltán, Deli Ágnes, Gulyás Ágnes, Koroknai Zsolt, Kucsera András, Nagy Csaba, Pápai Miklós, Sigrist Petra

6 szín

című kiállításának megnyitójára
1995. november 14-én kedden 18 órára a Francia Intézetbe.
A kiállítást Sugár János nyitja meg.

A kiállítás megtekinthető 1995 december 8-ig
hétfőtől péntekig 9-21 óráig és szombaton 9-13 óráig.
(Francia Intézet, Budapest I. Fő utca 17.)

NAGY CSABA

Tűzvonal
grafikai műhely

INSTITUT ▪ FRANÇAIS EN ▪ HONGRIE

GARDENIA

Groupe C, A, B, AN

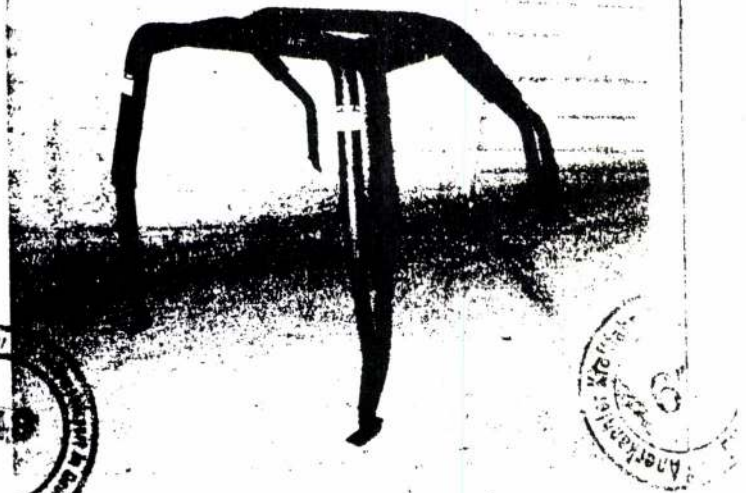

Jean-Luc Soulé
Directeur de l'Institut Français en Hongrie
a le plaisir de vous inviter au vernissage de l'exposition

6 scènes

réalisée par

Le groupe "C"

Zoltán Bánföldy, Ágnes Deli, Ágnes Gulyás, Zsolt Koroknai, András Kucsera, Csaba Nagy, Miklós Pápai, Petra Sigrist.

Cette exposition sera inaugurée par János Sugár
le mardi 14 novembre 1995 à 18 heures à l'Institut Français .

L'exposition est ouverte jusqu'au 8 décembre 1995, du lundi au vendredi de 9h à 21h,
et le samedi de 9h à 13h.
(Institut Français, Budapest I. Fő utca 17.)

Fribourg fekvése szinte a megszólalásig hasonló, csak amíg Bern óvárosa az Aare folyó, addig Fribourg középkori központja a Sarine hajtűszerű kanyarulatában fekszik. Utcáik arculata a polgári egyenlőség jegyében teljesen egységes. Bernben inkább a reneszánsz és barokk, Fribourgban pedig a gótikus épületek vannak túlsúlyban. Schaffhausen városának kincse a Rajna vízesése, ami önmagában is elégendő reklám egy településnek. Az óváros gyönyörű festett homlokzatú házai, a román stílusú templomok és kolostorok, Munot várának vaskos körbástyája már mind csak ráadást jelentenek.

Olaszországban már más volt a helyzet, szerencsére ott már többször is jártunk. Így megengedhettük magunknak, hogy kevéssé ismert, talán soha nem látott és hallott helyszíneket is fel-

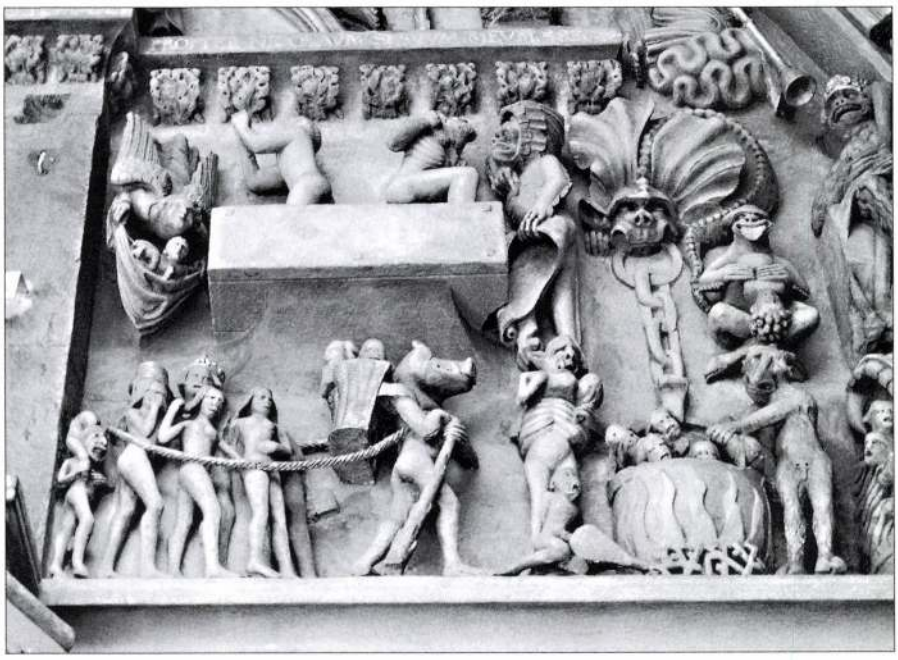

Fribourg, Szent Miklós katedrális főkapuja, Utolsó ítélet (részlet)

Pavia, lakótornyok

fedezzünk. Valcamonica sziklarajzai, Crespi d'Adda ideális textilipari települése, Vigevano Bramante által megálmodott főtere, Palmanova erődített városa, vagy Vittorio Veneto Seravalle városrészének szépsége, érdekessége, az ott folyó értékvédelmi munka, valamint az a mód, ahogy az olaszok a lakókörnyezetüket és műemlékeiket használják, nagy meglepetéssel és tanulsággal szolgált.

Az Olaszországban töltött öt nap alatt ezen túl még hosszú órákat töltöttünk Milano, Pavia, Bergamo, Brescia, Monza kulturális értékeinek tanulmányozásával. A tavak (Lago di Como, Lago d'Iseo) és a természeti szépségek itt is kísértek bennünket.

Itáliai főhadiszállásunk Comóban, a Posta és a Plinius Hotelben volt. Mindkét szálloda a városközpontban található, így az itt töltött idő alatt Como városát talán az átlagosnál jobban sikerült megismernünk. Híres szülötteit, a két Pliniust, akiknek szobra a dóm homlokzatán kőbe faragva áll, Alessandro Voltát, akire és felfedezéseire hatalmas mauzóleummal és szobrokkal emlékezett a hálás utókor, a futurista Antonio Sant'Eliát, akinek rajzai megtalálhatók a Museo Civico épületében és Giuseppe Terragnit (1904–1943), az olasz racionalizmus kiváló építészét. A műemlékeket is, a dómot, a Sant'Abbondio bazilikát, a középkori városszerkezetet, a palotákat, a várfalakat és a tornyokat, s G. Terragni ma már műemléki védelmet élvező épületeit. Próbáltuk megfejteni azt a talányt, hogyan sikerülhetett Terragninak ilyen sok, mai szemmel is friss, modern stílusú épületet elfogadtatnia Como város akkori vezetőivel.

A Svájc és Olaszország határán lévő Ticino tartomány megismerése autóbuszunk Szent Gotthárd-hágói defektje miatt elmaradt. Azzal vigasztalhatjuk magunkat, hogy egy rövid nap úgysem elégendő Lugano, Locarno, Bellinzona műemlékeinek és a ticinói építészek (Mario Botta és köre) modern munkáinak megismerésére. Ez a terület akár egy önálló tanulmányút témája is lehetne a jövőben.

Az út során öt világörökségi helyszínt kerestünk fel. Svájcban Bern óvárosát és a Sankt Gallen-i kolostoregyüttest, Olaszországban Crespi d'Ad-

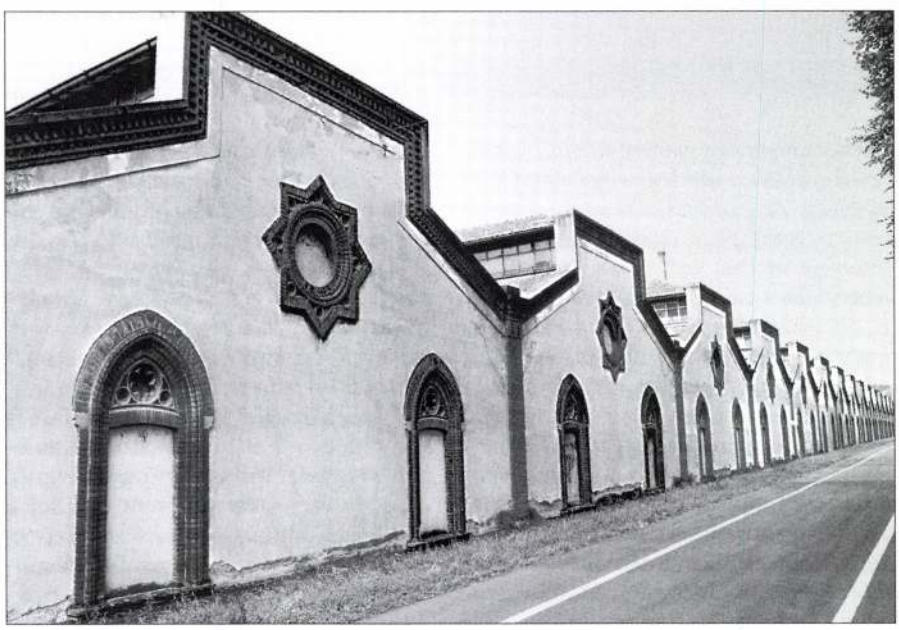

Crespi d'Adda, textilgyár

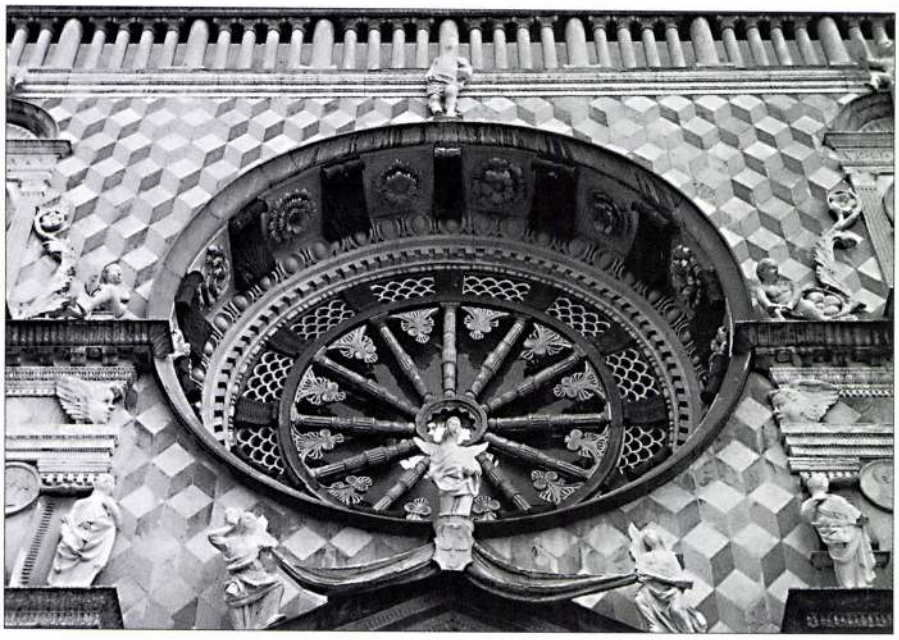

Fotók: a szerző

Bergamo, a Colleoni kápolna rózsaablaka

da ipari és lakónegyedét, Valcamonica nyolcezer éves sziklarajzait, valamint néhányan megtekintették Leonardo da Vinci *Utolsó vacsora* című freskóját is.

Minden tanulmányút végén úgy tűnik, mintha a kollégák nem is ugyanazon az utazáson vettek volna részt, annyira különböző az, amit a gazdag kínálatból választottak és megismertek. Ebben az évben, a különböző súlyos vagy kevésbé súlyos, de megoldásra váró problémákkal teletűzdelt utazás során, számomra, aki a szervezést vállaltam, kevés olyan felszabadult pillanat adódott, amikor az elém táruló csodákban igazán elmélyülhettem. Így is hosszan tudnám sorolni azokat a helyeket, tárgyakat, épületeket, találkozásokat, amelyek életre szóló élményt jelentettek.

Ilyen hely volt a Rosengart Alapítvány és a Luzern városa által alapított Picasso Múzeum, ahol a nagy művész utolsó húsz évének jelentős munkái mellett a David Douglas Duncan által készített kétszáz darab, Picassóról és családjáról készített, személyes jellegű fényképfelvétel is ki van állítva.

A másik csoda, ami elbűvölt, a frissen restaurált Le Corbusier Központ Zürichben. A színes, pavilonszerű épület (két kubus és egy attól teljesen független, esernyőszerű tető) eredetileg családi háznak készült, és a befejezésére csak az építész halála után, 1967-ben került sor.

Felejthetetlen Crespi d'Adda ipari és lakónegyede is (alapítva 1877-ben), az ideális munkásfalu, ahol a gyáros Crespi-család számára az ipari termelés fokozása, a munkások jólétének biztosítása és a település arculatának látványos és megnyerő kialakítása egyenrangú szempont volt. Sok érdekességet megtudhattak a faluról, a hajdani urairól és a munkásairól, a jelenlegi elöregedő lakóiról, a fenntartás problémáiról, de főleg a templomról mindazok, akik végighallgatták Luigi Cortesi lelkész magyarázatait, aki számos dokumentummal illusztrált könyvet jelentetett meg az ipari világörökségről.

Como esti fényei, a terek hangulata, a középkori kőfaragók csipkeszerű faragásai a templomok falán, Giuseppe Terragni épületei, különös tekintettel a Sant'Eliáról elnevezett óvodára, mindmind olyan élmények, amelyek önmagukban is megérték az utazást, és amelyek visszavárnak...

Útirajzok a Thurzó Galériában

avagy milyen is egy műemléki területi felügyelő, amikor tündérkedik

HARANGI ANNA

„Ahhoz, hogy egy emberi alkotás remekbe sikerüljön, s időtlen ragyogással káprázztassa és gyönyörködtesse az embereket, a tehetség, a téma, a kivitel tökéletessége mellett kell valami más is. A remekműben van valamilyen tündéri elem is, oly gyöngéden és megejtően, mint ahogyan az északi fény világít a nyári éjszakában, valószerűtlenül s mégis fényszerűen, mert látni és olvasni is lehet mellette. A remekmű legyen valóságos, pontos, okos, céltudatos, arányos, gondosan megmunkált, hűségesen kivitelezett – s legyen még valami más is. Tündéri is legyen. S minden öntudatosság mellett önfeledt is legyen. Mérnöki szabályok szerint épüljön, de káosz is legyen benne, egy kávéskanálra való az ősködből, mely a csillagképek nyomában porzik, arany szemcsékkel. Tündéri nélkül csak »nagy« vagy »tökéletes« művek vannak. Az igazi remekmű néha nem is olyan tökéletes. Csak sugárzik, »csak álom« is benne van, a csillagok fénye, a tündéri. S a feladatnak ez a része, amikor a művész már nem tud művén segíteni, az utolsó ecsetvonást, a tündérit az Isten végzi el." Márai Sándor Füves könyvének idézett soraival zárta megnyitó beszédét Vadász György Kossuth-díjas építész, egyetemi tanár, amikor a csoportos kiállítás csoportosan elkövetett megnyitójának harmadik meghívottjaként elmondta a kiállító építészeket művésztársként méltató, költőien érzékeny köszöntőjét. Előtte már ketten szólottak, sorrendben elsőként Bojár Iván András újságíró, az Octogon főszerkesztője, aki a rajzok születési körülményeinek rendkívül személyes voltát emelte ki, majd Finta József építész, akadémikus beszélt nagy elismeréssel és a felfedezés valódi élményével többek közt Tahi-Tóth Ilona tökéletesen megrajzolt grafikáiról.

A helyszínről: A kiállítás az Építészet Hónapja kapcsán a Thurzó Galéria pincéjében került megrendezésre, Tahi-Tóth Ilona, Nagy Gábor és Vízy László építészek tollal, tussal és ecsettel készített útirajzainak bemutatása alkalmából.

A válogatás Thurzó G. István építész érdeme, aki az interdiszciplináris

Tahi-Tóth Ilona: Ulica Bukovicka
(papír, tollrajz)

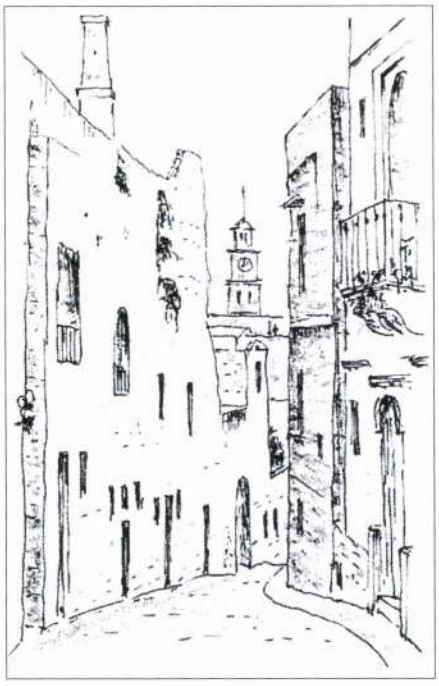

Nagy Gábor: Málta, Lavaletta
(papír, tollrajz, szén)

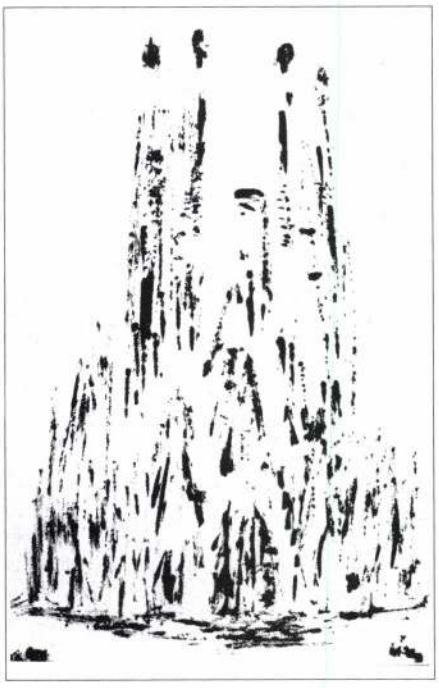

Vízy László: Gaudi, Sagrada Familia
(papír, tus)

építészeti grafikák galériája vezetőjeként 1995 óta állítja ki azoknak az építészeknek a rajzait, grafikáit, akik számára hitelesen és eredeti módon rögzítik és fejezik ki az építész tudását, vetekedvén a hajdanvolt mesterek rajztudásával, valamint annak az ábrázoló képességnek és tehetségnek ismeretével, ami egy jól megrajzolt-tervezett tér vagy épület mindenkori követelménye, függetlenül azoktól a technikai lehetőségektől, amelyeket a computergrafika és tervezés mára már mindannyiuk számára lehetővé tett. A galéria volt kiállítói között találhatjuk többek között Basa Pétert, Finta Józsefet, Jánossy Györgyöt, Kós Mihályt, Makovecz Imrét, Vadász Györgyöt, Virág Csabát, akik nemcsak alkotó építészként, de az építészeti grafika mestereiként is jelentőset hoztak létre. A galériavezető szándékának megfelelően az itt kiállító építészek nemcsak *„valóságos, pontos, okos, céltudatos, arányos, gondosan megmunkált, hűségesen kivitelezett"* tervekre képesek, hanem arra is, hogy a *„csak álom"* sugározzék építészeti rajzaikból.

Így talált rá egy közös hivatali munka során Tahi-Tóth Ilona építészre – mellesleg a Budapest Fővárosi Iroda műemléki területi felügyelőjére –, akinek expresszív, lendületes vonalvezetésű épületskiccei azonnal megragadták. A határozott és erőteljes vonalvezetés, a néhány tollvonással nagyvonalúan és impulzívan megragadott terek látványa megindította, és elkezdődött a Thurzó Galériában megrendezendő következő kiállítás anyagának összegyűjtése.

A témáról és a technikáról: Az útirajz mint téma és/vagy műfaj nem új keletű. Igazi reneszánszát a XVII–XVIII. századi Európában találjuk. Kezdetben hivatalos ügyeiket intéző kereskedők és politikai ügyeiket intéző diplomaták járták Európát. Később a XVII–XVIII. század élményszerző útjaira előkelő angol családok arisztokrata ifjai indultak, és a legfontosabb úti céljuk Róma ókori emlékeinek megtekintése volt. Ezt a kor nagy régészeti felfedezései csak erősítették, és sorra jelentek meg azok a metszetkiadványok is, amelyek épületeket, városrészleteket vagy elképzelt tájakat ábrázoltak. A XVIII. század egyik leghíresebb építésze úgy vált híressé, hogy nincs egyetlenegy általa tervezett és megépült épülete sem, ám építészként metszeteivel és épületgrafikáival alkotott maradandót. Giovanni Battista Piranesi (Veneto, 1720 – Róma, 1778) grafikai munkásságának fő témája a város és az épület volt. A tér, a veduta és az ókori emlékek régészeti hitelességű rögzítése.

A rajz – mint az építészeti és a művészeti alkotás kiindulópontja – alkalmazásának trivialitása ellenére az egyik legelvontabb művészi technika. A sík és a vonal művészi eszközeivel kell az alkotónak teret, testet, mélységet, közelséget és minden egyéb láthatót érzékeltetni. Nemcsak a megrajzolt felület, de a kihagyott „üres" részek is beleépülnek a látványba.

Az alkotók vélt vagy valós szándékairól: A Thurzó Galéria kiállításának címe éppen ezért nagyon megtévesztő, mert a fenti művészi önkifejezés és topográfiai hitelesség helyett a kiállító építészeket, valamint a kiállítást megrendező építészt is sokkal egyszerűbb és hétköznapibb vágy inspirálta.

A rendező építész számára – saját bevallása szerint – a tökéletes építészeti grafikának az utókor számára is példaadó ereje volt a legfontosabb szempont a kiállításra kerülő rajzok válogatásakor.

A kiállítás igazi felfedezettje Tahi-Tóth Ilona, aki nemcsak inspirálta a rendezőt, de kiállító társakat gyűjtve maga mellé meg is osztotta ezt a felfedezettséget. A kortárs művészi grafika legeredetibb hagyományait követve útirajzain az ihletettség és a születés pillanatnyisága fejeződik ki leginkább. A helyszíneken készült gyors vázlatok ezek, amolyan kreatív firkáknak tűnnek, ám teret, tereket, és tökéletesen felvázolt architektúrát rögzítik.

„A rajzok fotók helyett készültek, amolyan tízperces firkák, azért, hogy jobban emlékezzek a helyre, időre, napra, hangokra, szagokra és színekre, amik már csak az én titkaim maradnak, lévén a rajzok fekete-fehérek, némák és szagtalanok."

Nagy Gábor rajzaiban ugyanaz a könnyedség és személyes élményszerűség érezhető, mint a szellemes és élvezetesen megírt írásaiban. Az útirajzok tollal és tussal megrajzolt épületei és városrészletei ugyanolyanok rajzban, mint a *Nem is tudom...* szöveg-skiccei, ezek is könnyed és érzékeny tárcák. Közelít a nagy klasszikusokhoz, jól elhelyezett konstrukciókkal, hiteles, felismerhető részletekkel, de mindig befejezetlenül.

Fotók: a szerző

Vízy László, Tahi-Tóth Ilona és Nagy Gábor a kiállítás megnyitóján

Gondosan munkált rajzain az épület mögül hiányzik a táj. Grafikái soha nem lezárt kompozíciók, mintha az írásaiban is meglévő szándék vezetné, hogy ezeket a vázlatokat is mindig újra elő lehessen venni, hogy elmélkedjünk rajta, és rajzoljuk tovább az elmélkedés irányainak megfelelően.

Vízy László az első olyan építész volt ebben a Hivatalban, akinek rajzait és akvarelljeit látva nem egészen értettem, hogy hivatásául miért az építészetet választotta. A személyes beszélgetésünk értette meg velem, hogy racionális és szenzitív őseitől túl sok mindent örökölt egyszerre, és a művészeti gimnázium, majd az egyetemi tanulmányok utáni későbbi találkozásai olyan meghatározó személyiségekkel, mint a nagybányai iskola második generációjához tartozó Göllner Miklós, Basilides Barna és Benedek Miklós, valamint Somogyi József szobrász és Hamvas Béla író, nem is igazán tették volna számára lehetővé az egyértelmű választást. „Számos önálló és társas kiállításon mutattam be képeimet, grafikáimat, amelyek meghatározó élményét az építészeti környezet megőrzése és a műemlékvédelem kapcsolatában lehet összegezni." A kiállításon bemutatott Gaudi-akvarellek lenyűgözik az értő szemlélőt. Az akvarell technikája gyors és biztos rajztudást igényel. Az épületek látványának Gaudira oly jellemző hullámzása tökéletesen adható vissza az akvarell festői eszközeivel. Közelről nézve grafikái vízcseppek, éppen oldódó pigmentszemcsékkel, miközben mindezek ellenére tökéletesen felismerhető épületek látványát érzékeljük. „Gauditól kevés beszéd, mondás maradt fenn. De emlékezetes nyilatkozata volt a Sagrada Familia első tornyának elkészültekor: nem szürke, tégla-kő-beton, hanem virágok, színek fogják ellepni a felületet. Én akaratlanul is ez utóbbi gondolat jegyében készítettem a rajzokat."

Végezetül, hogy a magamnak feltett költői kérdést se hagyjam megválaszolatlanul, milyen is a műemléki területi felügyelő, amikor tündérkedik: hát ilyen. És nagy dicsőség az nekem, hogy ilyen tündérkedő emberek munkatársa lehetek.

Nem is tudom, mi kell a rajzoláshoz?

NAGY GÁBOR

Egy kis történettel hozakodnék most elő, pécsi évfolyamtársam mondta el, mikor is pécsi építész barátja mesélt neki a Dóm Sörözőben új munkájáról, a Püspöki Palota belső termeinek kialakításáról, mire ő rémülten megjegyezte: „Ehhez egy Michelangelo kellene." „Ugyan már Michelangelo – hangzott a válasz –, ide festék kell és ecset." Nem túl nagy ívű a történet, még ha igaz is, a Fókusz Pluszba biztosan nem kerülhetne be, talán csak arra jó, hogy a magam kitalálta kérdés ne legyen olyan váratlan. Szóval mi is kell a rajzoláshoz?

Lehet, hogy idő kell, mert ha nincs elég idő, akkor csak az történhet meg, mint Antonioni (egyébként szintén Michelangelo) több mint harmincéves legendás filmjében, a *Zabriskie Point*-ban, hogy a tipikus amerikai család eljut a helyre, a ponthoz, kiszáll a tipikus amerikai autójából, két fotó jobbra, két fotó balra, és már mennek is tovább.

Lehet, hogy a csönd kell, mondjuk, amilyen ősszel a Maros-parton van, olyankor előjönnek a rejtett mondandók, de a nagyon nagy csönd az nem jó, mert azt meg nem szabad megzavarni holmi firkálgatással.

Lehet, hogy hely kell, meg helyszín, útirajzokhoz ajánlatos az utazás. És ha szerencsénk van, a távoli tájak megismerése során magunkhoz is közelebb kerülünk.

Lehet, hogy kell egy kis rajztudás, mert csak az óvodás gyerekek rajzolnak őszintén, utána már úgy, ahogy kellene és ahogy tudunk. Tizenévesen már rajzszakkörbe lehet járni, addigra már feledjük a tiszta őszinteséget, pontosak akarunk lenni, mindent lerajzolni úgy, ahogy azt látjuk. A makói rajzszakkörben én is próbálkoztam ezzel, fenyőfát kellett rajzolni, a felével meg is voltam, szépen, pontosan, naturalistán, ha úgy jobban hangzik, mikor odajött Hézső tanár úr, és néhány lendületes vonallal egy pillanat alatt megrajzolta a fa másik felét. Én meg csak ültem és néztem, hogy ez a firka nem is hasonlít a fenyőfához, aztán még sokat néztem ezt a felemás fát, és a naturalista rész elkezdett mesterkéltté válni, a néhány vonalas pedig igazzá. Szóval lehet, hogy néhány vonal is elég, csak jó legyen.

Lehet, hogy kell egy kis nagyravágyás, teremtsünk valamit, hogy hagyjunk magunk után valami karcot. A profik nyilván rézkarcot is.

Lehet, hogy nagyon kell szeretni a fákat, a virágokat, no meg a nőket, a teniszt, az erdélyi templomokat és a „Take a walk on the wild side" kezdetű számot, szóval az életet, de utóbbiakat most tegyük zárójelbe, maradjunk a fáknál és a virágoknál, már csak azért is, mert aki ezeket szereti, rossz ember nem lehet, és ha valamit szeret az ember, azt le is tudja rajzolni, és akkor már nem csak azt, hanem mást is, szóval mindent, persze nem árt

Ami a meghívóról lemaradt:

NAGY CSABA ZSOLT
festőművész

"A festőállvány szerződése"
című kiállítását...

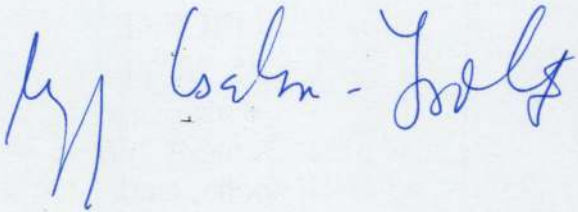

A kiállítás megtekinthető 2000. január 28-ig

A RÁTKAI MÁRTON KLUB
1068 Budapest Városligeti fasor 38.
T.: 3-211-120
3-433-880

szeretettel meghívja Önt, családját és barátait
a klubba

2000. január 11-én (kedden)
du. 6 órára.

NAGY CSABA ZSOLT
festményeinek kiállítását megnyitja
Lisziák Elek (Lexy)
festőművész, filmrendező
Utána:

ÚJÉVI KONCERT
ÖTVÖS CSILLA ÉS NÖVENDÉKEI
Adela Milán Vela, Blaskovics László,
Binnyei Judit, Demény Teodóra,
Felszeghy Judit, Kéri Zsófia, Madarász Zsuzsa,
Nagy Judit, Novák Anikó, Ötvös Vivien,
Ötvös Gábor, Sütő Anna, Tóth Ádám Balázs
Zongorán közreműködik:
Héra András zongoraművész
Megjelenését megtiszteltetésnek vesszük!

NAGY CSABA ZSOLT

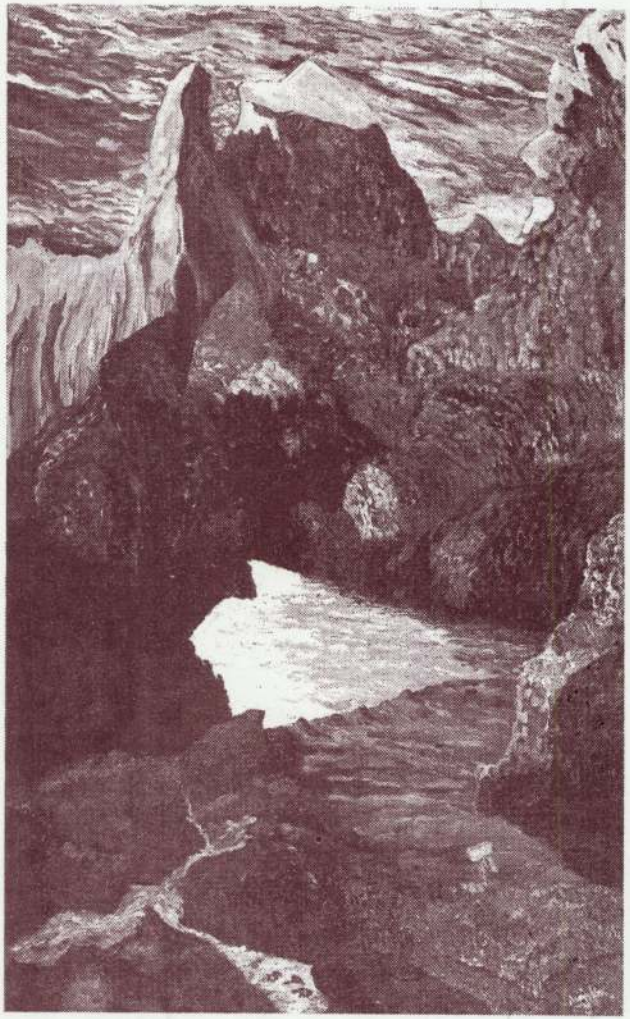

Kert

Nagy Csaba kiállítása, Godot Galéria, 2005. május 18 – június 11.

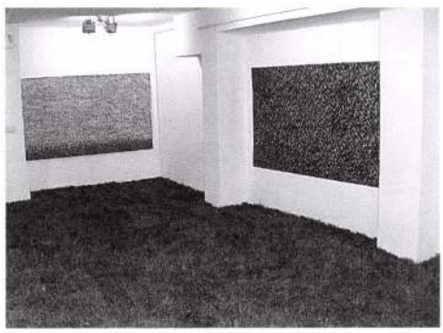

FÜVESÍTETT GALÉRIA

A KERT a hagyományos felfogás szerint örök metafora, toposz, kimeríthetetlen gazdagságú szimbólum, az emberi kultúra, az élet sokértelmű jelképe, az öntudatlan paradicsomi állapot helye, de „szent liget", az elmélkedés színtere, a szellemi lét metaforája is, valamint az alkotás, az önmegismerés, önelhelyezés terepe. De a rendezett, irányított természet, a kultúra, mindkét értelmében – az emberi hatalom kifejeződése is. Nagy Csaba kiállításán a kert a maga komplexitásában mutatkozik meg, de valójában a hagyományos kert-értelmezés megkérdőjelezése.

Az elvonulásra, elmélkedésre, tevékenykedésre szánt kert művelése, a rendteremtés és az elhatárolás igényével fellépő ember, az élő természet lényege elleni tett mély felismerésekhez vezeti. Az ember a saját maga gyönyörűségére elkerített természet egy szelete által szembesül saját korlátaival, ráébred végességére, a megismerhetetlenség fogalmára, hiszen a legparányibb növény, a fűszál keletkezésének mikéntje sem ismert számára. És ebben a felismerésben a saját helye, és a szerepe is kérdésessé válik. A kert ebben az értelemben a művészet metaforája is, kérdésfeltevés, a művészet és a művész mibenlétére vonatkozóan.

A kertnek a galériába helyezésével felmerül a kérdés: hogy hol van a kert helye? Hol van a művészet helye? És ez a két terep itt a kiállítótérben fedi egymást és szembekerül egymással. A kert a művészet tárgya, a falakon függő fametszetek motívuma, de egyben élő és nem birtokolható entitás, amely ugyan jelen van, de életfeltételei a zárt térben nem adottak. A kertnek eredendően a nap fényére, a föld nedveire van szüksége, a kiállítótér az élő kertet is tárggyá teszi, és a használat elpusztítja.

Az emberi kultúra, a weibeli „második természet" értelmében véve, ezzel szemben az egyedi műalkotást beolvasztja, megőrzi, de ezzel klisévé egyszerűsíti, és úgy teszi láthatatlanná.

Nagy Csaba munkáiból kiolvasható törekvése kezdettől fogva a tradíciókról való leválás, a már bejáratott formák kerülése, a vizuális közlés egyediségének, személyességének hangsúlyozása. És ezt az egyediséget éppen egy olyan technikának a megújításával érte el, amely történeti kialakulásakor éppen a sokszorosíthatóságot tette lehetővé, a létrejövő kép valódiságát kérdőjelezte meg. Ez a technika a fametszet. A fametszet keletkezésekor az anyag, a fadúc csak eszköz, mégis maradandóbb, mint a kép, amelyből végtelen számú – az eredetiség tényét megkérdőjelező – másolat készíthető, amelyhez a művész jelenléte már nem is szükséges. Az így keletkezett lenyomat tehát nem eredeti, a benjamini aurafogalom nem alkalmazható rá. Nagy Csaba a fametszeteknek olyan dimenzióit hozta létre, amelyben a nyomatmű visszakapja az auráját, eredetivé válik. A megmetszett falapokat csak egyszer használja, majd átdolgozza. Tehát a nyomat válik egyedivé, a dúc megsemmisül, vagy maga a dúc válik műalkotássá.

A kiállításon két élő szervezet a fa és a fű, ha úgy tetszik, pázsit szerepel együtt, meglehetősen ellentmondásos szerepben, így nemcsak a kert hagyományos értelmezésében keletkezik zavar, hanem a két anyag mibenlétén is elgondolkodhatunk. A fa, amelynek kettős természetét a német nyelv egyértelműsíti, a Baum és Holz használatában, élő és holt anyagként is a természet része, élőlény. A művészetben olyan anyag, mely struktúrájával, felületével is részt vesz az alkotás hatásmechanizmusában. Élő anyag, mely túléli a saját halálát.

A gyeptégla ezzel szemben olyan organizmus, amely ugyan él, de mégsem természetes, hanem ember alkotta technológia eredménye, és mint a szakirodalomból megtudjuk több fajtája létezik, egyike a zöldbeton, amely nem éppen tökéletes, létfeltételeit még szabadban is nehéz megteremteni: idézem – „A prospektusok gyönyörű képeivel ellentétben sajnos a valóságban szinte nem létezik ilyen jól működő burkolat. Akár már pár hónap leforgása alatt (használattól függően) jelentkezhetnek az első kopások. Ellenszer nemigen akad, s még gondos ápolás mellett is előbb-utóbb kikopik a fű."

A technika nem mindig örömteli burkában való létezés tehát nem szabadítja fel az embert, a létfeltételek megteremtése nehezebbé válik. Tillmann, a Távkertek című esszéjében idézi Paul Viriliót, aki az embert fojtogató városi technikát kutatja: A technikát mindig kritikával kell fogadnunk – mondja – sőt a lehető legnagyobb mértékben el kell távolodnunk tőle. „Kérdezzünk rá mindenre, mígnem az egyre lényegbevágóbb kérdéseinken keresztül visszatalálunk halandóságunk tudatához: felismerjük, hogy az idő lakói vagyunk és túllépünk a hely és a tér megszokott gondolatkörén."

Muladi Brigitta

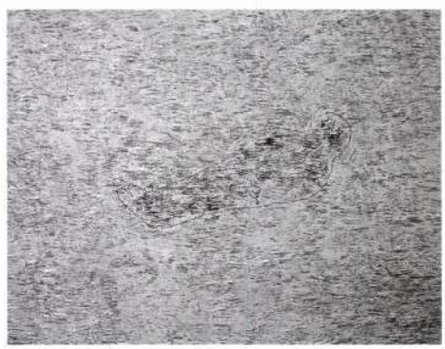

„FÜVESÍTETT" VÁSZON

Ökofalvak építészete

Hallgatói tervfeladatok a BME Épületszerkezettan Tanszékén, 2004-2005

TELEPÜLÉSEINK egyre inkább a konzumcivilizáció térbeli megjelenítéseként jellemezhetők, ezért nem meglepő, hogy létrehozásukhoz és működtetésükhöz, hatalmas mennyiségű nyersanyagra, energiára és vízre van szükség. Köztudott, hogy mindháromból kimerülőben vannak a Föld készletei. Fogynak a biológiailag aktív földterületek is, eltűnőben van az élővilág sokfélesége, szennyezett az ivóvíz, a tenger, a levegő, a talaj, pusztulnak az erdők, ijesztő jelei vannak a klímaváltozásnak, új és már eltűntnek hitt betegségekkel és katasztrofális társadalmi problémákkal találkozunk. A hulladék 30-50%-a építési törmelék, mely válogatás nélkül kerül elhelyezésre, növelve ezzel az amúgy is tekintélyes méretű szeméthegyeket. Településeink bővítéséhez évente kb. hárommilliárd tonna földkéregből származó nyersanyagot alakítunk át építőanyaggá-épületszerkezetekké és épületgépészeti berendezésekké. A világ energia termelésének kb. 40 százalékát épületeink létrehozására és üzemeltetésére fordítjuk.

Korszerű épületeinkhez szinte csak olyan építőanyagokat használunk, amelyek már átestek valamilyen mélységű „gyártási" folyamaton, vagyis az építés helyszínén sokszor csak összeszerelést igénylő félkész és késztermékek sokaságát. A nyersanyag kitermelés, a gyártás, a szállítás és a gépesített szerelés hatalmas mennyiségű energiát igényel, aminek előállítása pusztítja a környezetet. A jelentős beépített energiával rendelkező épületszerkezeteket többnyire különválasztott funkciókat (teherhordás, hőszigetelés, mechanikai védelem, stb.) teljesítő elemek társításával konstruáljuk.

Orvosi kutatások bizonyították, hogy nem csak a környezet, hanem az ember egészsége is károsodik, ha hosszabb időt tölt el a korszerű épületekben. Márpedig ezt teszi, hiszen bizonyítható, hogy a városi ember élete 85-90%-a mesterséges környezetben telik el. Külön kutatási területet képviselnek az ún. beteg épület tünet-együttes (SBS), a többszörös kémiai érzékenység (MCS) és az épülettel kapcsolatos betegségek (BRI) mely tünetek és konkrét betegségek a szinte hermetikusan elzárt, mesterségesen klimatizált belső terek levegőjében feldúsuló káros anyagok következményei.

A felsorolt problémákra válaszként jöttek létre már az 1970-es években a „zöld mozgalmak", környezetvédő csoportok. A rendező elvként működő ökologikus gondolkozás az építészetben is megjelent, lakónegyedek, középületek készültek el a lassan kikristályosodott elvek felhasználásával szerte a világon. Itthon is épültek-épülnek ökologikus módszerek szerint elsősorban családi lakóépületek. Bio-szolár, környezetbarát, energiatudatos építészet című tantárgyak jelentek meg műszaki felsőoktatásban, így a Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán is. Egyelőre fakultatív tárgyakként kerültek, illetve kerülnek oktatásra, de szakmérnöki szak indítására is hamarosan sor kerül. Az ökologikus építészet alapelveiként a tárgyak a biológiailag aktív földterületek felhasználásának korlátozását, minimális anyag, víz és – elsősorban megújuló forrásból származó – energia felhasználást, jó hatásfokú hasznosítást és korlátozott, nem mérgező kibocsátást jelölnek meg.

LEPENYE ZOLTÁN: RAVATALOZÓ BŐVÍTÉSE

A „zöld gondolat" sok lelkes embert vonzott Magyarországon is, voltak és vannak csoportok, akik a Természetet kímélő módon kívánnak élni, de ezt a hagyományos városi vagy falusi környezetben nem tehetik meg. Az 1990-es évek legelején kezdődött el az ökofalvak szervezése, ma mintegy 9 hasonló elvek alapján létrejött közösségről tudunk. A Környezetbarát építés szerkezetei c. fakultatív tárgy oktatása során a Gyűrűfűn és Máriahalmon létesült települések képviselőivel kerültünk munkakapcsolatba. A fakultatív tárgy keretében Gyűrűfűre készültek hallgatói tervek.

A Gyűrűfű Alapítvány 1991-ben jött létre. A helyi termelőszövetkezettől megvásárolt egy, a régi falu területét is magába foglaló 174 hektáros területet és még abban az évben elkezdték felépíteni a közösségi házat. Elkészítették a falu beépítését szabályozó rendezési tervet, ami lehetővé tette további épületek létrehozását. A lakóépületek helyi építőanyagból (döngölt vályogból) „kalákában" készülnek.

Az egymást támogató közösség programját a természetgazdálkodási modell kidolgozásában, az ökologikus-energia tudatos építés megvalósításában, az egészséges életvezetésben, a környezeti nevelésben és az e téren szerzett tapasztalatok továbbadásában jelölte meg.

Jelenleg 8 család él a településen, nagyrészt az eredeti célkitűzések szerint. Igyekeznek a helyi hagyományokat építészeti és gazdálkodói szinten is beépíteni mindennapjaikba, és terveket szőnek a falu továbbfejlesztésére.

A Gyűrűfűi faluközösség képviselői segítettek a tárgy oktatásában előadások tartásával, illetve azzal, hogy nyáron otthont adnak „földház építő táboroknak", amelyen több hallgatónk is részt vesz. A faluközösség képviselői további letelepedőkre számítanak (kb. 200 fő lenne az ideális lélekszám), ezért egy faluközpont létrehozását szükségesnek látják. Ezen kívül, pályázati pénzből egy nyári szabadegyetemnek kívánnak otthont adni. Ezek az elképzelések adták az ötletet, hogy a

Kert

Nagy Csaba kiállítása, Godot Galéria, 2005. május 18 – június 11.

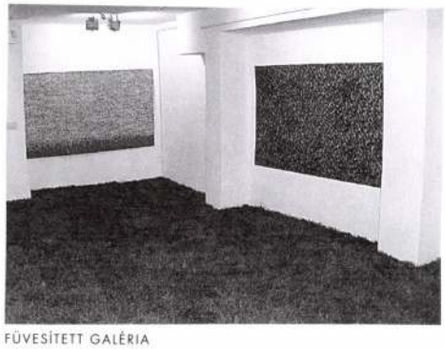

FÜVESÍTETT GALÉRIA

A KERT a hagyományos felfogás szerint örök metafora, toposz, kimeríthetetlen gazdagságú szimbólum, az emberi kultúra, az élet sokértelmű jelképe, az öntudatlan paradicsomi állapot helye, de „szent liget", az elmélkedés színtere, a szellemi lét metaforája is, valamint az alkotás, az önmegismerés, önelhelyezés terepe. De a rendezett, irányított természet, a kultúra, mindkét értelmében – az emberi hatalom kifejeződése is. Nagy Csaba kiállításán a kert a maga komplexitásában mutatkozik meg, de valójában a hagyományos kert-értelmezés megkérdőjelezése.

Az elvonulásra, elmélkedésre, tevékenykedésre szánt kert művelése, a rendteremtés és az elhatárolás igényével fellépő embert, az élő természet lényege elleni tett mély felismerésekhez vezeti. Az ember a saját maga gyönyörűségére elkerített természet egy szelete által szembesül saját korlátaival, ráébred végességére, a megismerhetetlenség fogalmára, hiszen a legparányibb növény, a fűszál keletkezésének mikéntje sem ismert számára. És ebben a felismerésben a saját helye, és a szerepe is kérdésessé válik. A kert ebben az értelemben a művészet metaforája is, kérdésfeltevés, a művészet és a művész mibenlétére vonatkozóan.

A kertnek a galériába helyezésével felmerül a kérdés: hogy hol van a kert helye? Hol van a művészet helye? És ez a két terep itt a kiállítótérben fedi egymást és szembekerül egymással. A kert a művészet tárgya, a falakon függő fametszetek motívuma, de egyben élő és nem birtokolható entitás, amely ugyan jelen van, de életfeltételei a zárt térben nem adottak. A kertnek eredendően a nap fényére, a föld nedveire van szüksége, a kiállítótér az élő kertet is tárggyá teszi, és a használat elpusztítja.

Az emberi kultúra, a weibeli „második természet" értelmében véve, ezzel szemben az egyedi műalkotást beolvasztja, megőrzi, de ezzel klisévé egyszerűsíti, és úgy teszi láthatatlanná.

Nagy Csaba munkáiból kiolvasható törekvése kezdettől fogva a tradíciókról való leválás, a már bejáratott formák kerülése, a vizuális közlés egyediségének, személyességének hangsúlyozása. És ezt az egyediséget éppen egy olyan technikának a megújításával érte el, amely történeti kialakulásakor éppen a sokszorosíthatóságot tette lehetővé, a létrejövő kép valódiságát kérdőjelezte meg. Ez a technika a fametszet. A fametszet keletkezésekor az anyag, a fadúc csak eszköz, mégis maradandóbb, mint a kép, amelyből végtelen számú – az eredetiség tényét megkérdőjelező – másolat készíthető, amelyhez a művész jelenléte már nem is szükséges. Az így keletkezett lenyomat tehát nem eredeti, a benjamini aurafogalom nem alkalmazható rá. Nagy Csaba a fametszeteknek olyan dimenzióit hozta létre, amelyben a nyomatmű visszakapja az auráját, eredetivé válik. A megmetszett falapokat csak egyszer használja, majd átdolgozza. Tehát a nyomat válik egyedivé, a dúc megsemmisül, vagy maga a dúc válik műalkotássá.

A kiállításon két élő szervezet a fa és a fű, ha úgy tetszik, pázsit szerepel együtt, meglehetősen ellentmondásos szerepben, így nemcsak a kert hagyományos értelmezésében keletkezik zavar, hanem a két anyag mibenlétén is elgondolkodhatunk. A fa, amelynek kettős természetét a német nyelv egyértelműsíti, a Baum és Holz használatában, élő és holt anyagként is a természet része, élőlény. A művészetben olyan anyag, mely struktúrájával, felületével is részt vesz az alkotás hatásmechanizmusában. Élő anyag, mely túléli a saját halálát.

A gyeptégla ezzel szemben olyan organizmus, amely ugyan él, de mégsem természetes, hanem ember alkotta technológia eredménye, és mint a szakirodalomból megtudjuk több fajtája létezik, egyike a zöldbeton, amely nem éppen tökéletes, létfeltételeit még szabadban is nehéz megteremteni: idézem – „A prospektusok gyönyörű képeivel ellentétben sajnos a valóságban szinte nem létezik ilyen jól működő burkolat. Akár már pár hónap leforgása alatt (használattól függően) jelentkezhetnek az első kopások. Ellenszer nemigen akad, s még gondos ápolás mellett is előbb-utóbb kikopik a fű."

A technika nem mindig örömteli burkában való létezés tehát nem szabadítja fel az embert, a létfeltételek megteremtése nehezebbé válik. Tillmann, a Távkertek című esszéjében idézi Paul Viriliót, aki az embert fojtogató városi technikát kutatja: A technikát mindig kritikával kell fogadnunk – mondja – sőt a lehető legnagyobb mértékben el kell távolodnunk tőle. „Kérdezzünk rá mindenre, mígnem az egyre lényegbevágóbb kérdéseinken keresztül visszatalálunk halandóságunk tudatához: felismerjük, hogy az idő lakói vagyunk és túllépünk a hely és a tér megszokott gondolatkörén."

Muladi Brigitta

„FÜVESÍTETT" VÁSZON

Ökofalvak építészete

Hallgatói tervfeladatok a BME Épületszerkezettan Tanszékén, 2004-2005

TELEPÜLÉSEINK egyre inkább a konzumcivilizáció térbeli megjelenítéseként jellemezhetők, ezért nem meglepő, hogy létrehozásukhoz és működtetésükhöz, hatalmas mennyiségű nyersanyagra, energiára és vízre van szükség. Köztudott, hogy mindháromból kimerülőben vannak a Föld készletei. Fogynak a biológiailag aktív földterületek is, eltűnőben van az élővilág sokfélesége, szennyezett az ivóvíz, a tenger, a levegő, a talaj, pusztulnak az erdők, ijesztő jelei vannak a klímaváltozásnak, új és már eltűntnek hitt betegségekkel és katasztrofális társadalmi problémákkal találkozunk. A hulladék 30-50%-a építési törmelék, mely válogatás nélkül kerül elhelyezésre, növelve ezzel az amúgy is tekintélyes méretű szeméthegyeket. Településeink bővítéséhez évente kb. hárommilliárd tonna földkéregből származó nyersanyagot alakítunk át építőanyaggá-épületszerkezetekké és épületgépészeti berendezésekké. A világ energia termelésének kb. 40 százalékát épületeink létrehozására és üzemeltetésére fordítjuk.

Korszerű épületeinkhez szinte csak olyan építőanyagokat használunk, amelyek már átestek valamilyen mélységű „gyártási" folyamaton, vagyis az építés helyszínén sokszor csak összeszerelést igénylő félkész és késztermékek sokaságát. A nyersanyag kitermelés, a gyártás, a szállítás és a gépesített szerelés hatalmas mennyiségű energiát igényel, aminek előállítása pusztítja a környezetet. A jelentős beépített energiával rendelkező épületszerkezeteket többnyire különválasztott funkciókat (teherhordás, hőszigetelés, mechanikai védelem, stb.) teljesítő elemek társításával konstruáljuk.

Orvosi kutatások bizonyították, hogy nem csak a környezet, hanem az ember egészsége is károsodik, ha hosszabb időt tölt el a korszerű épületekben. Márpedig ezt teszi, hiszen bizonyítható, hogy a városi ember élete 85-90%-a mesterséges környezetben telik el. Külön kutatási területet képviselnek az ún. beteg épület tünet-együttes (SBS), a többszörös kémiai érzékenység (MCS) és az épülettel kapcsolatos betegségek (BRI) mely tünetek és konkrét betegségek a szinte hermetikusan elzárt, mesterségesen klimatizált belső terek levegőjében feldúsuló káros anyagok következményei.

A felsorolt problémákra válaszként jöttek létre már az 1970-es években a „zöld mozgalmak", környezetvédő csoportok. A rendező elvként működő ökologikus gondolkozás az építészetben is megjelent, lakónegyedek, középületek készültek el a lassan kikristályosodott elvek felhasználásával szerte a világon. Itthon is épültek-épülnek ökologikus módszerek szerint elsősorban családi lakóépületek. Bio-szolár, környezetbarát, energiatudatos építészet című tantárgyak jelentek meg műszaki felsőoktatásban, így a Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karán is. Egyelőre fakultatív tárgyakként kerültek, illetve kerülnek oktatásra, de szakmérnöki szak indítására is hamarosan sor kerül. Az ökologikus építészet alapelveiként a tárgyak a biológiailag aktív földterületek felhasználásának korlátozását, minimális anyag, víz és – elsősorban megújuló forrásból származó – energia felhasználást, jó hatásfokú hasznosítást és korlátozott, nem mérgező kibocsátást jelölnek meg.

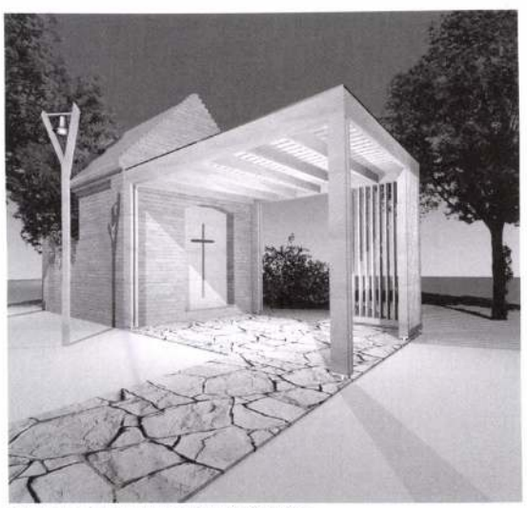

LEPENYE ZOLTÁN: RAVATALOZÓ BŐVÍTÉSE

A „zöld gondolat" sok lelkes embert vonzott Magyarországon is, voltak és vannak csoportok, akik a Természetet kímélő módon kívánnak élni, de ezt a hagyományos városi vagy falusi környezetben nem tehetik meg. Az 1990-es évek legelején kezdődött el az ökofalvak szervezése, ma mintegy 9 hasonló elvek alapján létrejött közösségről tudunk. A Környezetbarát építés szerkezetei c. fakultatív tárgy oktatása során a Gyűrűfűn és Máriahalmon létesült települések képviselőivel kerültünk munkakapcsolatba. A fakultatív tárgy keretében Gyűrűfűre készültek hallgatói tervek.

A Gyűrűfű Alapítvány 1991-ben jött létre. A helyi termelőszövetkezettől megvásárolt egy, a régi falu területét is magába foglaló 174 hektáros területet és még abban az évben elkezdték felépíteni a közösségi házat. Elkészítették a falu beépítését szabályozó rendezési tervet, ami lehetővé tette további épületek létrehozását. A lakóépületek helyi építőanyagból (döngölt vályogból) „kalákában" készülnek.

Az egymást támogató közösség programját a természetgazdálkodási modell kidolgozásában, az ökologikus-energia tudatos építés megvalósításában, az egészséges életvezetésben, a környezeti nevelésben és az e téren szerzett tapasztalatok továbbadásában jelölte meg.

Jelenleg 8 család él a településen, nagyrészt az eredeti célkitűzések szerint. Igyekeznek a helyi hagyományokat építészeti és gazdálkodói szinten is beépíteni mindennapjaikba, és terveket szőnek a falu továbbfejlesztésére.

A Gyűrűfűi faluközösség képviselői segítettek a tárgy oktatásában előadások tartásával, illetve azzal, hogy nyáron otthont adnak „földház építő táboroknak", amelyen több hallgatónk is részt vesz. A faluközösség képviselői további letelepedőkre számítanak (kb. 200 fő lenne az ideális lélekszám), ezért egy faluközpont létrehozását szükségesnek látják. Ezen kívül, pályázati pénzből egy nyári szabadegyetemnek kívánnak otthont adni. Ezek az elképzelések adták az ötletet, hogy a

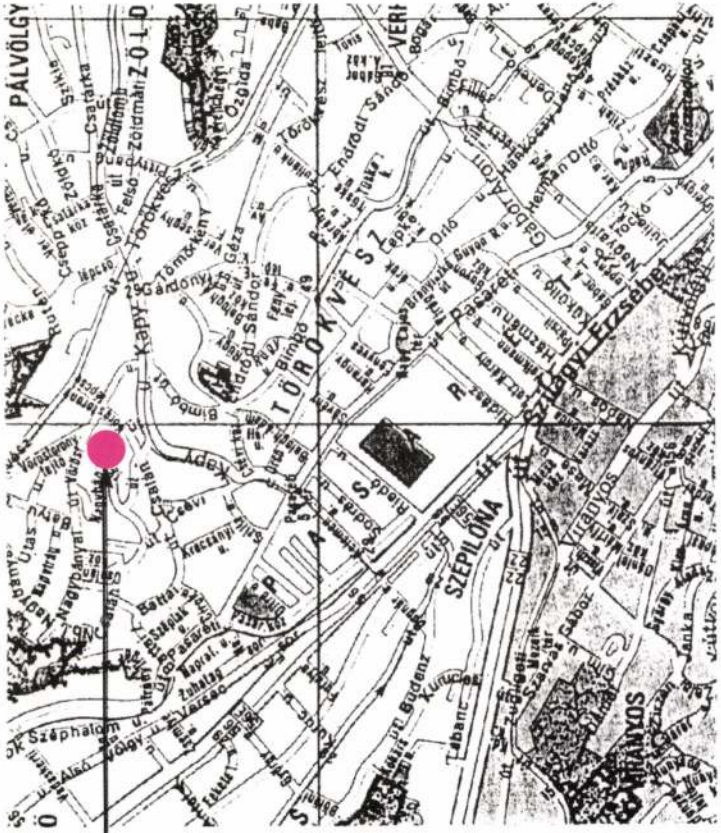
PÁLVÖLGY
TÖRÖKVÉSZ
SZÉPILONA
Szépvölgy
Szépvölgyi
Szépvölgyi út
Szépvölgyi Erzsébet
Szépvölgyi Gábor
Szépvölgyi Sándor
Szépvölgyi Tábornok
Szépvölgyi Varsó
Szépvölgyi Zoltán
Szépvölgyi Zsuzsa
Szépvölgyi Zsuzsanna
Szépvölgyi Zsuzsi
Szépvölgyi Zsuzsika
Szépvölgyi Zsuzsika
Szépvölgyi Zsuzsika

KÖRMENDI GALÉRIA BUDAPEST
meghívja Önt

NAGY CSABA
képzőművész

„Ideogramma"
című kiállítására

A kiállítás nyitva:
1997. március 11 – 1997. április 6-ig

A kiállítást rendezte:

STURCZ JÁNOS
művészettörténész

Megtekinthető:

1025 Budapest, Nagybányai út 25.

Tel./Fax: 176-2110
Tel.: 275-0214

Látogatás előzetes telefonbejelentkezés alapján.

Szeretettel meghívjuk Önt és hozzátartozóját

NAGY CSABA

képzőművész

„Ideogramma"

című kiállításának megnyitása alkalmából
a művész tiszteletére rendezett fogadásra

1997. március 10-én (hétfő) 18–20 óráig

a KÖRMENDI GALÉRIÁBA
(1025 Budapest, Nagybányai út 25.)

A kiállítást megnyitja:
STURCZ JÁNOS
művészettörténész

Budapest, 1997. február 17.

Dr. Csák Máté *Dr. Körmendi Anna*

Szeretettel meghívnak Önt és hozzátartozóját

NAGY CSABA

képzőművész

„Ideogramma"

című kiállításának megnyitása alkalmából

a művész tiszteletére rendezett fogadásra

1997. március 10-én (hétfő) 18–20 óráig

a KÖRMENDI GALÉRIÁBA

(1025 Budapest, Nagybányai út 25.)

A kiállítást megnyitja:

STURCZ JÁNOS

művészettörténész

Budapest, 1997. február 17.

Dr. Csák Mária Dr. Körmendi Anna

NAGY CSABA

Új Művészet
2004. január
XV. évf. 1.

26. old.

var Alkotóművészek

LANDT

A Vigadó Galéria szeretettel meghívja Önt és barátait

Nagy Csaba
képzőművész

ENGUDÓNUM
című kiállításának
megnyitójára

1998. március 17-én (kedd) 17 órára.

A kiállítást megnyitja Sturcz János művészettörténész.

Megtekinthető 1998. március 29-ig.

NAGY CSABA

Meghívó

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Budapesti Tavaszi Fesztivál

Gyors szitok úgy gyűl a néma fogak közt —
Ó, kikacagni
Kéne a testből a lelket, a kurvát,
Ha helyettünk halált komédiázik,

Lagy cafatokban leng a torokban az undor,
Szép cafatokban lóg ki, fityeg ki a szájból a
Függöny.

Tóth István

LIMERICKEK

1. A SZÜLETÉSNAPOZÓ

Rezső elég sokáig érett,
de hatvanévesen színész lett.
S hogy mi lett két év múlva
azt már maga sem tudja,
mert az nem számít kerek évnek.

2. BÉKEAKCIÓ

Hogy Ábellel mérközött Káin
— s a játék nem volt fer és fájin —,
s aggódva nézte Éva,
mit tesz két ivadéka,
így szólt: „Mit tesztek, fiacskáim?!"

3. KÉKSZAKÁLL PANASZA

Hat asszonyom elzártam titkon,
a hetedikkel éltem itthon.
Ezzel az eggyel volt baj:
elszállt, mint hűtlen sóhaj.
Ezt nem sikerült boldogítnom.

4. MAGÁNSZEMÉLYKÉNT

Hívatlan útitársunk, egy légy,
kocsinkban elfoglalta helyét.
Diszkréten azt zümmögte,
hogy magánlégyként jött be —
s megtisztelő, független vendég.

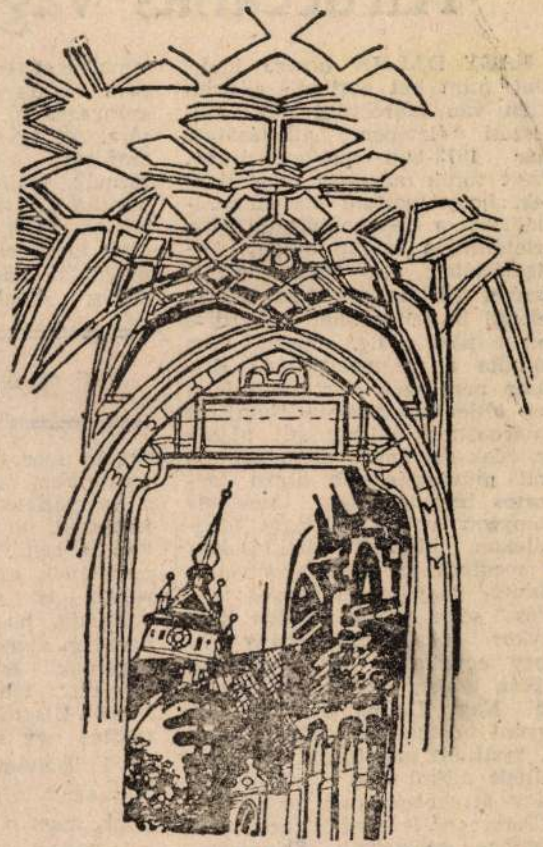

PAULOVICS LÁSZLÓ. Segesvár

Kiruccanás vagy pályamódosítás?

NAGY DALMA hosszú ideje, több mint két évtizede aktívan jelen van Marosvásárhely művészeti életében, alkotásaival már 1973-ban találkozhattunk. Ezért tűnik már-már hihetetlennek, hogy mostani kis kamarakiállítása a Képzőművészeti Alap üzletében, a minap avatott Minigalériában, első egyéni jelentkezése. Tárlata nézőiben önkéntelenül is felvetődhet a kérdés: mit csinált eddig, miért nem vállalta a megmérettetést? Biztosan nem azért várt, mert közben tétlenkedett volna. Nem, ezt határozottan állíthatjuk, hiszen az évek folyamán talán nem is volt művészeinknek olyan csoportos bemutatkozása, amelyről hiányzott volna. Országos biennálékon, külföldi kiállításokon is megfordult. Ilyen azonban a díszítő- vagy iparművész, a textiles sorsa. Sok minden köti, olykor még a hagyomány is, hogy egyáltalán ne, vagy csak ritkán lépjen közönség elé egyedül. Nagy Dalma mostani első egyéni tárlata sem faliszőnyegeit, textíliáit vonultatja föl. Pasztelljeit állította ki, műfaji kivagy átruccanásának termését.

Persze ez is eredeti foglalatosságában gyökerezik. Színvilága, vonalvezetése, különösen tájképein könnyen visszavezethető szőnyegszövő, -tervező látásmódjára. Az egymásba áttűnő, visszafogott tónusok, a hullámzó formák, szelíd ritmusok ismert textíliáin, szőnyegein is felleihetőek. Virág-csendéletei nyilván ettől kissé eltérnek, azokon önmaguktól adódik némi színtobzódás, élénkebbek, szélesebb

TÁRLAT

skálán mozognak a színek, változatosabb, ám egyben kötöttebb a kompozíció. 1991-től, mióta a festészeti, grafikai rendezvényeken is bemutatkozik, az alkotómunkának ez a szépteremtő területe is annyira vonzkörébe vonhatta, hogy feltehetően már nemigen mond búcsút a pasztellpapírnak, a színes krétának. Nyertünk tehát egy festőt, grafikust. Hisszük, hogy nem veszítettünk egy sajátos hangú, jó nevű díszítőművészt, akit már csak azért is meg kellene becsülnünk, mert a jelek szerint egyre kevesebben vannak.

Nagy Dalma is, mint annyi tehetséges társa itthon és a nagyvilágban, a marosvásárhelyi Művészeti Líceumból indult. A kolozsvári főiskolán tökéletesítette tudását. 1980-tól tagja a Romániai Képzőművészek Szövetségének. Folyamatosan, következetesen dolgozott, mindmáig bizonyítva, hogy itt is, vidéken is lehet, érdemes a művészetnek élni. Sok-sok nemzedéktársa másutt kereste a boldogulást. Őket is megértjük. De valahogy szívünk mélyén, tudat alatt, kimondatlanul is nagyobb hitelt, több rokonszenvet vagyunk hajlandóak előlegezni azoknak, akik maradtak. Igy helyes-e? Nem tudom, de talán nem is fontos. Valószínű, hogy enélkül is ide következne konklúzióként: várjuk, hogy a művésznő egy nagyobb, egész pályáját tükröző tárlaton is mielőbb jelentkezzen.

Jelenlegi kiállításán látható képeinek értékeit eltüntetné a fekete-fehér, elavult nyomdatechnika. Reprodukálásukkal ezért nem is próbálkozunk. A mai Múzsában egy korábbi szőnyegterve látható. Ez esetleg elárul valamit művészi törekvéseiről.

N. M. K.

94 febr. 17.

NÉPÚJSÁG
MAROSVÁSÁRHELY

NAGY Dalma *159*
Köpec, 1945. szeptember 5.
IA Képz. Főisk. Kvár, iparművész

Banner Erdély

Nagy Dániel Ferenc festő

	PENGŐ
72. Erzsébet-híd pesti hídfő	350.—
73. Szabadság-tér	200.—
74. Budai Dunapart	200.—
75. Óbuda felé	200.—
76. Vasuti átjáró	350.—
77. Rumbach-utca	150.—
78. Ligeti részlet	150.—
79. Erzsébet-tér mellett	100.—
80. Ligeti rész	200.—
81. A Nagymező-utcából	200.—
82. Sakkozó fiúk	350.—
83. Dunaparti rész	200.—
84. Részlet Óbudáról	200.—
85. Szent István-napi bucsu	150 —
86. Ligeti részlet	250.—
87. Angyali üdvözlet	600 —

A KIÁLLITÁS MEGTEKINTHETŐ: 1944. JANUÁR HÓ 1-TŐL 12-IG REGGEL 9—4 ÓRÁIG, VASÁRNAP ÉS ÜNNEPEN 10—2 ÓRÁIG

HA KIÁLLITÁSAINK ÉRDEKLIK, KÉRJÜK NEVÉT A PONTOS CÍMÉVEL OLVASHATÓAN A LÁTOGATÓKÖNYVBE BEIRNI, HOGY A JÖVŐBEN ÁLLANDÓAN KÜLDHESSÜK MEGHÍVÓINKAT NB. CIMÉRE.

"MŰTEREM" TELEFON: 189-554.
KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLITÁSAI (KUNSTAUSSTELLUNGEN)
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 12. (FÉLEMELET)

Barcza-nyomda, Budapest.

CZIGÁNDI NAGY DÁNIEL FERENC

FESTŐMŰVÉSZ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSÁNAK KATALÓGUSA

KATALÓGUS ÁRA 1 PENGŐ

	PENGŐ
1. Bevonulás 1919-ben	8000.—
2. Mária menybemenetele	4000.—
3. Madárral játszó nő	3000.—
4. Utolsó vacsora	2500.—
5. Csendélet kulaccsal	1200.—
6. Készül az ebéd	1000.—
7. Séta előtt	mgtul.
8. Keleti utca	800.—
9. Ebéd közben	mgtul.
10. Valami történik a folyóban	1500.—
11. Virágcsendélet	800.—
12. Önarckép 1919-ből	mgtul.
13. Öreg foltozósuszter	3000.—
14. Kuruclesi részlet	1000.—
15. Terézvárosi bucsú az ablakomból	1200.—
16. Hetivásár a Teleki-téren	2000.—
17. Ujlaki cementgyár	2000.—
18. Lelátás a Gellért-hegyről	1500.—
19. Felségavatás (vizfestmény)	3000.—
20. Ferkó alszik	mgtul.
21. Háromkirályok	600.—
22. Játék közben	3000.—
23. Szentendrei részlet	1200.—
24. Jézust megkisérti a sátán	5000.—
25. Nézd világ ilyenek voltak, de ilyenek is lesznek a magyarok	8000.—
26. Csendélet a konyhában	1500.—
27. Paradicsomvásár a Fővámtéren	800.—
28. Begóniás csendélet	800.—
29. Nyári virágok	800.—
30. Dunaparti rész a Lánchiddal	1000.—
31. Kilátás a Dráva-utcától	1000.—
32. Hortenziás csendélet	800.—
33. Budai Dunapart a Margitszigetről	1000.—
34. Blaha Lujza tér télen	2000.—
35. Csendélet kék vázával	800.—

	PENGŐ
36. Budai Dunapart a Szent Anna templommal	1000.—
37. Mezei virágok babával	1000.—
38. Csendélet szoborral	mgtul.
39. Virágvasárnap	2000.—
40. Nagypéntek	2000.—
41. Kis mosás	1000.—
42. Részlet az Erzsébet-térről	800.—
43. Az ujlaki templom felé	800.—
44. Lámpafénynél	mgtul.
45. Én és a Ferkó	mgtul.
46. Lelátás a Várból, télen	800.—
47. Behavazott Pest	500.—
48. Ferkó még kis fiú	mgtul.
49. Dunaparti részlet	700.—
50. Óbudáról	700.—
51. Virágos piac	800.—
52. Lelátás a Tabánra	700.—
53. A Kiscelli kastély	700.—
54. Önarckép	1000.—
55. Lelátás a Döbrentei-térre	700.—
56. Lelátás az Istenhegyről	1000.—
57. Mátyáshegyi részlet	600.—
58. Városligeti részlet	600.—
59. Óbudai részlet	800.—
60. Vásárcsarnoki részlet	700.—
61. Hetivásár a Hunyadi-téren	800.—
62. Kocsik a Hunyadi-téren	600.—
63. Vásár a Haller-téren	700.—
64. Szabadság-téri részlet	600.—
65. Budai részlet	600.—
66. Olvasó nő	600.—
67. Vásárcsarnoki részlet	600.—
68. Déli corso	200.—
69. Zugló felé	350.—
70. A földtani muzeum mögött	350.—
71. Mezei bokréta	800.—.

MNK

Nagy Dániel Ferenc, festőm.

1239.	Keleti utcaréészlet,	Olf.	J.1.b.
	Keleti gyümölcsárus.	"	J.1.j.
1241.	Keleti utcarészlwt.	"	J.1.j.

Árv.Közl. 1931. 3.füz.mn. 62.l.

MDK

Nagy Dániel Ferenc, festöm.

Részlet az Erzsébettérről. Olf.

Mücs.-OMKT.1921. Tavaszi kiáll. Kat. 14.1.

czigándi Nagy Dániel MDK

Mátyáshegyi részlet, olf.

Műcsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Nagy Dániel Ferenc MDK

A Kerepesi-uti felüljáró

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

MDK

Nagy Dániel Ferenc

Derüs reggel, olajf.
Csendes alkony, olajf.

A Balatoni Társaság II. Kiáll. Kat. 1924.
Nov.29.-Dec.8. 16.lap

MDK

Nagy Dániel, festöm.

Keleti sikátor. 42 x 32	J.l.b.	Olí.
Perzsa vásár. 65 x 74	J.l.j.	"

Árverési Közlöny. 1932. 1. rk.sz. 31. l.

MDK.

Nagy, Dániel Ferenc festő

"Keleti sikátor" /olaj/
"Keleti városrészlet" /olaj/
" " " "
"Római kőhid keleten" / " /

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.
42.l.

Nagy Dániel Ferenc

MDK

A Kerepsi uti felüljáró

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Nagy Dániel Ferencz

Derüs reggel, olaj
Csendes alkony, olaj

Balatoni Társaság II. kiáll. Nemz. Szal. 1924. nov.
16 l.

Nagy Dániel F.
Kilátás az Istenhegyről, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 6 l.

n et de Venis.Paris, 1905.

szet. Mübarát II.1922

ist.Bibliotheque de l'École de

du moyen Âge exécutls d apres des
entalx.1888. 521-55o.l.
I^e siécle en France. Paris 1922.141-146.
hen Kunst. I. Freiburg 1928.78-82.1./
kai ciklusok lényegében az ókeresztény
mneti megujjitásai illetőleg korsze-
támaszkodik, hogy a portálciklusokon
ató, mint az Augustinus Sermoban,
kus játékban. Ez az érvelés azonban
elenül jelentkező szoros kapcsolatot
között kimutatható.
dásban használtam: Patrologiae cursus
s 1886.XLII.k.1117-113o.hasáb.
e Sainte. 192.1.

MDK

Nagy Dániel Ferenc

Keleti táj, of.

Árv. Közl. 1935. 2.rk.sz. 74.sz. 28 1.

Nagy Dániel Ferenc

1924. nov. balatoni kiáll.
N. Galon

Derűs reggel, claff.
Csendes alkony, claff.

Giorgio, mastro III. 153.

Nagy Dániel Ferenc

1926. egyházmúvo. Eiáll.
a Nemzeti Szalonba
Beteljesedett, olaff.?

Kulcs vasból, római VI. 131.

Nagy Dániel Ferenc
172. Beteljesedett. Olajf. 2000.

Nemzeti Szalon
Egyházm.-kiáll.-
1926.

2980

41 S. Wegmayr:

(Sz. Bécsben 1776. február 7-én. +

Gyümölcs és vir

A sötét o

áll benne négy

másikán légy

bóval. Körülö

balról ⊥ s ~~[illegible]~~ kettő

bimbó s egy ki

felett egy bimb

estek ki. A ba

pek ragyognak

mayr f. 1809.

Fa, mér

~~Kralovac~~

~~As. kép~~

~~Ly III.~~

~~V: 41.~~

⊥ egyet kiépkol

IV: ~~[illegible]~~ 195.

Nagy Dániel MDK

Kilátás a Gellérhegyről, olf.

Mücsarnok 1918-19 téli kiállitás

Nagy Dániel

Kilátás a Gellérthegyről, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mics. 14 1.

Nagy Dániel

MDK

Kilátás a Gellérthegyről, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállítás

M.D.K.

Nagy Dániel /Ferenc ?/* √ Igen: Nagy Dániel Ferenc CZIGÁNDI előnévvel

/A név melett külön áll a Ferenc név is, de közben vessző is van./

A Mücsarnokban kiállitott 443 kép és szobor között szerepel müve a tavaszi nagy tárlaton.

* EMLÉKTÁBLÁJA A LISZT FERENC TÉREN, A ZENEAKADÉMIÁVAL SZEMBEN ÁLL.

Képek, szobrok--festők, szobrászok c.
Szinházi Élet. Bp. 1921. juni. 26.- juli 2.
X. évf. 26. sz. 22. l.

Nagy Dániel

Kilátás az Istenhegyről, olf.

Műcsarnok 1919-20 téli tárlat

MDK

czigándi Nagy Dániel

Mátyáshegyi részlet, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Műcs.

Kardos László

1964

	terv
borsó	8,5
. . borsó	1o
lucerna	2o
vöröshere	2o
silókukorica	15o
lucernából magfogás	o
vöröshere	o

kertészet

terv

MDK

Nagy Daniel, czigandi

Mátyáshegyi részlet. Olajf.

VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. Kat.
Műcsarnok. 1944. Jun. 1-18-ig. 8.1.

Művészet. 1943.

VIII é. 100 l.

Cz. Nagy Dániel: Séta előtt

Hajnali Dunapart

Nagy Dániel F.

MDK

Kilátás az Istenhegyről, olf.

Műcsarnok 1919-20 téli kiállitás

Nagy Dániel F. MDK

Kilátás az Istenhegyről, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

Nagy Dániel Ferenc MDK

Részlet az Erzsébettérről, olf.

Mücsarnok 1921 tavaszi kiállitás

MDK

2/.

Nagy Dániel, festöm.

808. Keleti utcarészlet. J.l.j. Olf. 33.l.

809. Keleti utcarészlet. J.l.j. Olf. 34.l.

Á rverési KSzlöny.1929.ápr. 3.rk.sz. 33.l.

MDK

Nagy Dániel, festöm.

616.	Keleti sikátor.	Olf.	42x32	J.l.b.
617.	Keleti városrészlet.	Olf.	14x28	J.l.b.
618.	Perzsa vásár.	"	65x74	J.l.j.

Árv. Csarn. 1932. 1. rk. sz. 31.1.

61. sz. márc.

MDK

Nagy Dániel Ferenc, festöm.

731. Keleti sikátor. 63x78. J.l.b. olf.
732. Keleti városrészlet. 65x79. J.l.b. "
733. Keleti városrészlet. 16x24. J.l.b. "
734. Római vízhid Keleten. 19x25. J.l.b. "

Arverési Csarnok aukciója. Kat. 1932. dec. 4.sz. 42.l.

MDK

Nagy Dániel

Keleti utcarészlet, of.

" " "

Árv. Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 27 l.

Nagy Dániel

Műnsarnok
1918-19. téli kiáll.
1919-20. téli kiáll. 33

Nagy Dániel, Ferenc

1921. tav. kiáll 286.

Transzkaukázia V. 30.

MDK

Nagy Dániel

Táj- és hangulatképeket állitott ki a Műcsarnok kiáll.-án.

Művészet, 1918. 53-54.l.

1/. MDK

Nagy Dániel, festőm.

8c5.	Józsefvárosi bucsu.	J.1.b.	Olf.
8c6.	Keleti utcarészlet.	J.1.j.	Olf.
8c7.	Keleti táj.	J.1.j.	Olf.

Á rverési Közlöny.1929.ápr. 3.rr.sz. 33.l.

Nagy D. Ferenc

festő

l.

Nemesvári 97. l

$M_c = 30 \cdot 34$

b angenommen m

bestim

Erddruck nach Ski

Erddruck nach Reb

Nach Formel 10 fü

Fig. IV.

Verticale Rückwand, horizontales Ter

Hinterschüttung: Steinschotter vom natürl. Böschun

$\gamma = 1 \cdot 600^t$ p. m³. Mauer aus behauenem Stein vo

Mauerhöhe $h = 3 \cdot 500$ m.

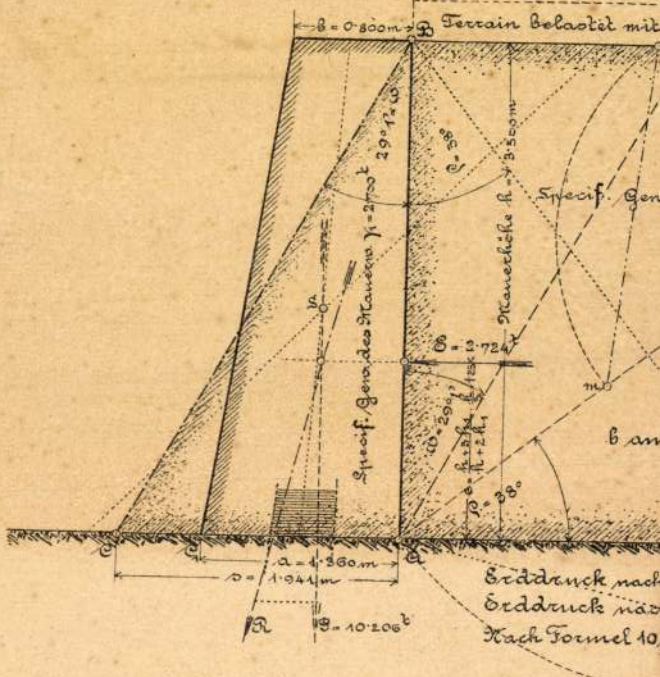

Waldheim art. Anst. Wien.

Nagy Dániel

Árverési Csarnok Kft. aukció

31. sz. 1926. febr.
32. sz. 1926. ápr.
33. sz. 1926. jún.
34. sz. 1926. okt.
36. sz. 1927 febr.
37. sz. 1927 márc.
38 sz. 1927. máj.
39. sz. 1927. okt.
40 sz. 1927. dec.

Kiss József.

Nagy Dániel

könyvtanonc

1841-óta tanonc Csák

Móricnál Kőszegen.

Véghsoprkönyvk.

231. l.

Nagy Daniella

a Helikon Galériában gyermekjátékokat mutatnak be febr. 23.-ig. Szerepel e kiállításon kerámiái, melyek vízzel szövetkezve madárhangokat hallatnak. (említve)

Losonci Miklós: Kiállítótermekben.

Pestmegyei Hírlap, 1975. febr. 11.

L. Nagy Daniella kerámiái

Sárbogárdon vasárnap nyílik meg egy kiállítás, amelyen a Csákvári Nagy család tagjai mutatják be műveiket. — Kerámiái itt láthatók.

F.E.: Hangverseny, kiállítás a művelődési központban.

Fejérmegyei Hírlap, 1975. dec. 11.

Nagy Daniella

műveit lathatják az etyeki

műhely tárlatán kőbányán

a Pataki Művelődési központban

1984 I 13. Kossuth r. „tőreggelt!"

Nagy Daniela, Képzőművész

Napjainkban a népművészet és annak egyik kései leszármazottja, a népi iparművészet ismét reneszánszát élj. Ez utóbbinak különleges képviselője az etyeki műhely. Egy régebbi felvételen láthatjuk a műhely tagjait: Csákvári Nagy Lajos, Csókos György, Nagy Bertalan, Nagy Daniela, Nagy Kinga, Nagy Kolozs, Nagy Kristóf, Nagy Márk. Nagy Niké nem szerepel a felvételen, mivel akkor meg meg sem született, ma azonban ő is kiállító művész.

Stúdió '83.

1983. XII. 13. TV1. műsor, 20.50 /Zné/.

NAGY DEMETER, csizmadiamester

Debreceni mester,1843-ban 53 éves.A Kiss Balazs ~~xxxxx~~ ellen folyó bankóhamisitasi perben kihallgattak,aki azonban érdemben nem tudott nyilatkozni. 292.old

KAHLER FRIGYES: Adatok a magyarországi papirpénz hamisitás történetéhez 387.old

A Debreceni Déri Múzeum Évkönyve, 1974. Debrecen, 1975

Nagy Dénes

Marosvásárhely
rajztanár

l.

Rajzoktatás

1942. III évf.
7. sz. boríték

…izottsága által rendezett
…ádássorozat [elsö. második] …… reti-
…t képekkel kísért előadása
[dárum] ……, vasárnap
…e. 11 órakor a Mérnök és
…itészegylet [IV. Reáltanoda u.
…-15. sz.) dísztermében ……
…ádó neve] előadása: ……
…… [előadás címe] – – – – –
– – – – – – – – – – – – – –

Jurak

XII.

Magyar Mérnök és Építészegylet
Nagytekintetű Elnökségének

XIII. Gyr.

Magyar képzőműrészek Egyesülete
Ntek. Elnö.

XIV.

Orsz. Magyar képzőműrészeti

Nagy Dénes

festő jelenleg Marosvásárhelyt

Irod

Győri Mihály:
Marosvásárhely régi és új képzőművészfehetségei kötelernek.
Székely Nép
1943. aug. 18 -

Nagy Dénes

festő

Marosvásárhely

1929

Siily Fritz

XIV. l.

Budapest székesfőv

Polgm. idl. főkv. .....
Magbfők. 28.361/2

Letéti

az alább felsorolt készpénzről és értékpa

Dr. Szent

XI. Lagy

bánatpénz / biztosíték címén 247.084/94

határozat / beadvány alapján a ma

Darab szám	A letét körülírása
2	4% hal hamatozó
	tk. nyer. hőles kötv.
	tk. ad. kötv.

Nagy Dénes

világi okl. rendes rajztanár, okl. kosztanár. Tanította az ábrázolást, zenét és a rendkívüli rajzot is. 1901-től működik az intézetben.

Értesítője, az Erdélyi Római Katholikus Státus Kézdivásárhelyi fő gimnáziumának — az 1906-7. tanévről. Kézdivásárhely, 1907. 77, 78. l.

Nagy Denés

rajztanár Maros-
vásárhelyt.
Székely Bertalan iko-
láját járta.
Tájképfestő.
KiP - 177. l.

Nagy Dénes

1898/99 - 1900/1

Ferkápzomfoiskévk

116. l.

POMMAYRAC, (ejtsd: *pommérak*), *Pierre-Paul de*, francia miniatürfestő, (1818—1880). Mirbelné és Gros tanítványa. A 2. császárság sok kiválóbb egyéniségét festette le (III. Napoleon, a császárné, Paganini, Berlioi, stb.).

POMMERÁNIAI DÍSZSZEKRÉNY, a berlini Iparművészeti Múzeumban, a legszebb és legjobb fenntartású XVII. századi cabinet. II. Fülöp pommerániai herceg számára készült Augs-

Nagy Dénes

mil. Marosvásárhely 1879

RK.

1898/99 I-II. I. é. rajztan.

1899/900 I-II. 2. é. " "

Terra sigillata edények V. 244.

Nagy Dénes

rajztanár

rk. főgimn.

Kézdivásárhely

1905.

Exp

II.

Méltóságos

Dr Lechner Jenő Kórnak

-kir. hosmány főtanácsos, egyi-
tőmű vész.

Budapest.

I. Mészöly u. 4.

Budapesti egyitőmesterek
[illegible] arral a kérés-
fordult a bizottsághoz,
[illegible] a „Budapest műemlé-
i" c. kiadványhoz kölcsön-
[illegible] kliséket szolgáltassuk
[illegible]. Minthogy a kliséket köl-
[illegible]nítelét Méltóságod
[illegible]zölte, felkérem Méltó-
[illegible]ságodat, hogy a kliséket vissza-
[illegible]dése iránt nagy közvet-
[illegible] intézkedni [illegible]

Nagy Dénes, festő

Győri Mihály: Marosvásárhely régi és uj képzőművészeti értékei. Székely Nép, 1943. augusztus 18. 4 l.

NAGY DÉNES

m e g h í v ó

A Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete meghívja Önt és barátait a Premier című kiállításra, az Egyesületbe 2004-ben felvételt nyert festőművészek bemutatkozására 2005. január 26-án 17 órára a Duna Galériába.

A kiállítást megnyitja: L. Menyhért László művészettörténész
Megtekinthető: 2005. január 26-tól – 2005. február 13-ig, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig.

Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete

Magyar Alkotóművészek Közalapítvány

K i á l l í t ó m ű v é s z e k

Agoston Lóránt, Farkas Gyula, Gnandt János, Ludman Éva, Nagy Dénes, Nádassy János, Szili-Zakar Szabolcs, Toró Annamari, Ván Mária

Budapest, XIII. kerület, Pannónia u. 95. /bejárat a Drávo u. felől/

M.D.K.

Nagy Dezsö

A kecskeméti Aranyhomok szálló épitési ellenöre

Épitész: Janáky István

Magyar Épitőművészet 1964 / 4 . 14-23. l.

Nagy Dezső

zajtanárjelölt

Ferkápzomfoiskávk

1939-41. 148 l.

DELMI ÉS KÖNYVKIADÓ RT.

BUDAPEST, 192 5. márc. 19.

tekintetes Elnökségének

B u d a p e s t

lékelni a tek. Elnökség megbizásából nálunk
kozó elszámolásunkat.

yból esedékes a

..... 1,891.215.-Kor.

ányból esedékes ... 63.360.- "

1,954.575.- "

Nagy Bence, épiken

L. Bonta János

1.

1 —: Ma adják át az Ybl-díjakat

Esti Hírlap, Bp 1979. márc. 29.

Nagy Dezső
rajzoló
Könyvdiszei meg-
jelentek a Debreceni
Protestáns Lap 1938.
évfolyamában

Ugyanitt 1938.
214-215. lapon
fenti cikke a
„A Kollégium fres-
kói" címen a debre-
ceni ref. kollégium
Gaborjan Habó Kál-
mántól festett fabóspeiről.

Nagy Dezső

Alakrajzból

Dicséret.

Éminsk 1913–14.

Nagy D. István,
Kiállítás szentendrén
Pest megyei Tanács díja

Magyar Nemzet 1984. XI. 3.

Nagy Dezső

Nagy Dezső építész, építőipari váll., Újpest, Reviczky-u. 10.
295-230

Bptávb 1940 szept.

Nagy Ilyula dohányk[illegible]
Pavár 37. 180-345

<Nagy Dezső, Kaáli>

lásd

< > A balatoni kikötők építésének módjai.

Antal Balaton

42 - 45 l. képes

Ecl

liteni (lehetőleg a századot is,
melyben készült).

Rábaszentmiklós, t

Kehely, 1615.

A É 1915 14. 1.

Annak feltüntetésére, h
ról, nincs szükség, igy a munka

3./ Ki kell irni m
valamennyit külön lapocskán, --
Nem kell feldolgozni : az általá
lényegeset nem mond az illető tá

Nagy Dezső

építész

tervezte az alábbi

sorozat lakóházait:

Magyar Építőművészet

1942. 19. l.

(Iker-bérház a

Németvölgyi-uton,

képpel és alaprajzzal.)

Nagy Dezső

MDK

a József politechnicum nyilvános rendes tanárává nevezték ki /1867-70 években/.

Dr. Mihailich Győző: A XIX. és XX. századbeli magyar hidépités története. Bp. 1960.

11.o.

Nagy Dezső

Ferképzőintézetek

1939–41. 141. l.

Nagyleki

Tisztelettel van ner
róm kath. templom
nagyméltóságú m. k
ügyi minister úr
rendeletével kiutalt
nálasáról nóló elo

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAPÍRÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 APR 17

ROKKA
Budapest

1021

Városközpont épül Pesterzsébeten

(Nagy Rezső linóleum-metszete)

Lenin — az ember

„Aki ismeri a törvényt, nyugodtan megy, biztosan,
a fény felé a sötétben,
Kegyetlenül küzd az akadályokkal, harcol, hirdet és
halad az úton,
Mely legvégén a csillagokba hajlik.
Légy hozzá hasonló."

Illyés Gyula

Aki Lenin cikkeit nyomtatta

A Ferencvárosban, Berzenczey utcai lakásában a 80. életéve felé közeledő Csathó Ödönnek egyik legfőbb és legkedvesebb időtöltése a munkásmozgalmi emlékek gyűjtése, rendezése. A munkásmozgalmi dokumentumok életének legfőbb eseményeivel függnek össze.

A nyugdíjas nyomdász már ifjú korában kialakult politikai érdeklődése mellett szakmájának köszönheti, hogy több mint fél évszázaddal

hó Ödön visszaemlékezik, Lenin többször személyesen is megfordult a nyomdászok között. E találkozások különösen emlékezetesek maradtak számára, hiszen már akkor tudta Leninről, milyen kiemelkedő egyéniség.

Csathó Ödön 1918. végén azt a megbízást kapta, hogy jöjjön haza, s mondja el itthon, milyen változások történtek Oroszországban, s a bolsevikok hogyan változtatják meg népeik sorsát. Az

Le

Az első verset magyar költő írta róla, szobrát először Budapesten állították fel, arcvonásait a világon elsőként magyar művész álmodta kartonra, úgy, hogy abból győzelemre buzdító jelkép, harcba hívó, bíztató plakát legyen...

Igy volt, de ha mindez csak legenda volna, nagyapák szép meséje, akkor is hűen tükrözné a valóságot: nem élt még ember a földön, akiről olyan melegen, az emberi szív legmélyéről emlékeznének meg az emberek százmilliói szerte a világon, mint Leninről, aki minden tettében tiltakozott az ellen, hogy személyében kivételezett legyen, irtózott az ünnepléstől, hiszen gyökeresen ki akarta irtani a nemzedékek vérébe rögződött alázatot, bálványimádást. A magánéletben

Nagy Dezső

Nagy Dezső ex librise

294

Könyvtáros, 1945, 5.

sen termékenyítő barátság fűzte a korszak számos kiváló írójához: *Kodolányi János-hoz, Németh Lászlóhoz, Weöres Sándor-hoz.*

Érdeklődése és írói munkássága főként az irodalomtörténet és a művelődéstörténet területeire terjedt ki. Első kísérletként átfogó műben írta meg az újabb magyar irodalom történetét. Részletanulmányokat szentelt a magyar és a világirodalom egy-egy fontos jelenségének: a Petőfi-problémáknak, Verhaeren, Claudel munkásságának. Hasznos kézikönyveket, antológiákat szerkesztett. Különös szeretettel fordult szülővárosa és Dunántúl szellemi arca, művelődési múltja felé.

Nevének legnagyobb népszerűséget a negyvenes években megjelent *Sziriat oszlopai* című kultúrhistóriai munkájával szerzett. Várkonyi vizsgálódását a történelem előtti időkre terjesztette ki, s akár regényesnek, akár hipotetikusnak nevezhető leírásaival és elemzéseivel az emberiség elsüllyedt kultúrái felé fordította a figyelmet. E munkája — az eredeti terjedelem többszörösére bővítve — a közelmúltban újra megjelent. Sajtó alatt van *Magyar Dunántúl* című tájesszéjének új kiadása. S hamarosan könyv alakban is

MDK

Nagy Dezső

Szerepelt a sárospataki Rákóczi Muzeum kiállitási termeiben megnyilt tárlaton.

Fekésházy Géza: Hegyaljai tájak, hegyaljai emberek
ÉSZAKMAGYARORSZÁG, 1957. márc. 12 14.

Nagy Dezső

Művei Sárospatakon, a „Hegyaljai tájak – hegyaljai emberek" c. kiállításon.

Említve.

Napjaink, 1962. 4. szám, 2. lap.

Nagy Dezső

MDK

Sátoraljaujhelyi művészek.
Szabad Művészet 1948. 200.o.

Nagy Dezső

1962.jun.3-án megnyílt kiállításon szerepelt./Sárospatak. Kölcsei Múzeum/.

cmemenenene

Nagy Dezső

Szabad Művészet, 1948

II. évf. 5. sz. 200. o. – A Szabadszerve-
zet közleménysei. – Látoraljaujhelyi csop.

Nagy Dezső

Festményeivel kitünt a hegyaljai müvészek kiállitásán a sárospataki Rákóczi Muzeum képzőművészeti kiállitásán.

Hegyaljai tájak - hegyaljai emberek

Északmagyarország 1962. jun. 16 4.1.

Nagy Dezső

Szerepel munkája dr. Újszászy Kálmán gyűj-
teményében.

Kurucz Gyula: Szónadok kincse-gyanolás kezében; Műgyűjtő, 1970. 1. sz. 18. l.

NAGY Dezső (1947)
158. November 7., 1988
November 7th
offset, 66x47 cm
j.b.l. Nagy Dezső – Offset és Játékkártya Nyomda Budapest
ltsz.: xy 89.108

A változás jelei : Plakátok 1988-1990.
: Magyar Nemzeti Galéria, 1990.nov.14.-
dec.31. A kat. szerk. Bakos Katalin
Bp., MNG, 1990 20.

Nagy Dezső

szerepelt a kiállitáson.

Hegyi József: Hegyaljai tájak, hegyaljai emberek.
Képzőművészeti kiállitás Sárospatakon.

Borsodi Szemle. 1963.5. sz. 88-89.l.

MDK

Nagy Dezső

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 dec.

munkájáért a Nyelvédesanyánk különdíjat kapta. Felkészítő tanára Sinkóné Tóth Zsuzsannna.

Tiszaújvárosban, a megyei számítógépes grafika versenyen a programozás kategóriában Bacskai Zoltán és Erik Carlsson, a média animáció kategóriában Szabó István egyaránt III. helyezést ért el; mindhárman a 8.H tanulói, felkészítő tanáruk Tóth Sándor.

A városi ötpróba atlétikai versenyen a 7-8. évfolyamosok között a gimnázium fiúcsapata I. helyezést ért el, csapattagok: Erik Carlsson, Gergely Gábor, Gyarmathy Gábor, Molnár Gábor, Varga László, Pallai János, Sohajda Béla. Egyéni összetettben Erik Carlsson I. helyezett. A lányok csapata IV. helyezést ért el.

TORNÁSZ VOLTAM PATAKON!

Amint a hírekben közöltük, a gimnázium fiú tornászcsapata országos versenyen bronz érmet nyert. A versenyzés csodáit élhették meg a csapattagok az edzővel együtt: minden várakozásukon felül sikerült. Titkukról, tapasztalataikról, a sportolás élményéről kérdeztük a végzős csapattagokat.

Czifra József: Számomra Patak sok mindent jelent. Sok új dolgot hozott az életembe. Ezek között szerepel a torna is. Visszahúzódó kisfiú voltam, amikor az első edzésre elmentem. Nagyon jó hangulat fogadott, vidámság; de emellett kemény munka is folyt. Lipiczki tanár úr segítségével a játékos testedzés és az egészséges test lelki kiegyensúlyozottsága jól megfért egymás mellett. Az eredményeink a lehetőségekhez képest kimagaslóak. Mindez a csapattagok közösségi szellemének köszönhető. Mindig volt valaki a csapatból, aki biztatással, bátorítással, vigasztalással segített a másiknak átbillenni a holtponton. Nehéz lesz megválni ettől a közösségtől, hisz egy nagy család vagyunk. A nyári edzőtábor és a versenyek sajátos ízét a szívembe zártam. A jellemformálás és a közösségért élő, tenni akaró ember kiforrásának legjobb műhelye volt számomra Patak és a tornászcsapat.

Balogh Atilla: Mikor ide kerültem az iskolába, Lipiczki Imre lett a testnevelő tanárom. Az ő ösztönzésére mentem el az edzésre. Látva az akkori csapat eredményességét és mutatványait, nagyon megtetszett a dolog, és mindenáron olyan akartam lenni, mint ők. Nem voltam igazán erős alkatú gyerek, így sokszor fájt mindenem. Másodikban a csapat tartaléka voltam, ami nagyon jó érzéssel töltött el. Első versenyem az iskolai tornateremben volt, és sok bizalmat adott a továbbiakhoz. Abban az évben a csapat bekerült az országos döntőbe, ott a harmadik helyen végeztünk. Nagyon boldog voltam, de most, két évvel később, mikor a csapat igazi tagjaként én is versenyezhettem és újra felállhattunk a dobogó 3. fokára, azt hiszem, életem legboldogabb perceit éltem át. Ez is és az elmúlt négy év is felejthetetlen emlék lesz, amit színesebbé tettek az edzések, a sporttal töltött órák, versenyek. Egyik nagy álmom teljesült azzal, hogy én is olyan tornásszá váltam, mint akiket kis elsősként oly nagy csodálattal néztem. Ezúton szeretném megköszönni Lipiczki tanár úrnak és a csapat többi tagjának a közös élményeket, a közös erőfeszítéseket és az együtt töltött órákat. Az edzéseket, ahol mindig szól a zene, mindenki figyel egymásra, segítünk egymásnak, s ez feledteti még a kudarcot, fájdalmakat, sérüléseket is.

Hüvelyes Lajos: 1993 novemberében kezdtem tornász pályafutásomat. Pecúrként előttem álltak a példaképek, akik az akkori tornászcsapat kiemelkedő tagjai voltak. Én sem maradhattam le mögöttük. Bár képességeim korlátozottak, a rendszeres, kemény edzés és a csapat összetartása, lelkülete meghozták a szép sportág gyümölcseit. Sorozatosan nyertük a megyei és területi versenyeket, amikor 1996 áprilisában az országos bajnokságon először állhattunk fel a dobogó 3. fokára. Idén ezt megismételtük. Hogy ez sikerült, mindenféleképpen tornásztársaimnak köszönhető, akik mindig mindenben segítenek egymásnak. Rendkívül tartalmas volt ez a néhány év, amit a tornászok között töltöttem, és hálásan köszönöm nekik.

EGY KIÁLLÍTÁS MARGÓJÁRA

Tiszteletadás az alkotónak, Nagy Dezsőnek

Nagy Dezső festményeiből nyílik kiállítás május 27-én a Sárospataki Református Kollégium Repozitóriumában. Ki volt az alkotó, akinek életművéből halálának 10. évfordulóján most bemutatót láthatunk? 1919. június 2-án Megyaszó községben született 15 holdas földműves család egyetlen gyermekeként. A megyaszói népiskola 4. osztályának és a szerencsi polgári iskolának az elvégzése után különbözeti vizsgát tett és 1935-ben felvételt nyert a sárospataki Református Gimnázium V. osztályába. 1939-ben tett érettségi vizsgát. Rajztehetségével már a polgári iskolában kitűnt. Gimnazista korában az 1939. évi országos középiskolai tanulmányi versenyen rajzból 3. helyezést ért el. Érettségi után jelentkezett a képzőművészeti főiskolára s a két hetes eredményes felvételi vizsga után beiratkozott a főiskola rajztanári szakára. Bizonyára a felvételi vizsga sikerének köszönhetően, az Államtudományi Intézet 1939 nyarán kiküldte a Bácskába áttelepített bukovinai székelyek népművészetének tanulmányozására, megörökítésére.

A képzőművészeti főiskola III. évfolyamának elvégzése után 1942. október 1-jével katonai szolgálatra kellett bevonulnia, s a kiképzés után egy teljes évi frontszolgálat és 6 hónapos nyugati hadifogság után 1945. október közepén szerelt le. Folytatta tanulmányait s 1947 nyarán szerzett rajz, művészettörténet és ábrázoló geometria szakból középiskolai (gimnáziumi, tanítóképzőintézeti) tanári oklevelet. Nagy Dezső a főiskola kiváló hallgatója volt, aki a pedagógiai vizsgáját is kitüntetéssel tette le. Volt diákját a pataki kollégium 1947. szeptember 1-jével gimnáziumi rajztanárnak alkalmazta. Mivel azonban egy év múlva a gimnázium alsó tagozatát államosították s a felsőbb osztályok kevés rajzórája miatt külön rajztanárra

nem volt szükség, Nagy Dezsőt 1948-ban a gimnázium épületében működő általános iskolába, majd innen 1953-ban a tanítóképzőbe helyezték át. Közben ugyanakkor ellátta a gimnáziumi néhány szakórát is. Amikor az 1950-es évek második felében megindult az érettségire épülő felsőfokú tanítóképző intézet szervezése és csökkentették a középfokú képzős felvételi keretszámot, 1957-ben átmenetileg Nagy Dezső néhány tanártársával együtt átkerült az állami gimnáziuma, ahonnan két év múlva, 1959-ben a felsőfokú tanítóképző intézet megindításakor helyezték vissza a képzőbe intézeti tanárnak. A képző 1976-ban főiskola lett, s ettől kezdve főiskolai docensként dolgozott, majd 1979. december 31-ével nyugdíjba ment.

Nagy Dezső nagy hatású pedagógus, kiváló rajztanár volt. *„Munkáját nagy kedvvel és szeretettel végezte. Szaktárgyait és a fiatalságot, tanítványait szerette."* Mindez nagymértékben fokozta, erősítette a tanítványokra gyakorolt nevelő hatását. Önzetlenül, türelmes szeretettel foglalkozott az ifjúsággal. Tanítványai sorsát szívén viselte. Minden diákjával személyes kapcsolatban volt. Tanítványainak egyszerre volt tanára, barátja, tapasztaltabb idősebb testvére. Nagy szeretetébe sok diák, minden diák belefért, s ő is ott volt sok-sok diák szeretetében. Ez a szeretet szüntette meg az ő esetében azt a távolságot, ami a tanár és a diák között sokszor rontja, nehezíti a megértést, csökkenti az egymásra figyelés, az együttérzés, az építés és épülés lehetőségét, akadályozza a fejlődést. Tanítványai becsülték, tisztelték, szerették, hozzá mindig őszinték voltak, rajongtak érte. Diákjai a neveltség és a szaktárgy tekintetében egyaránt sokat tanultak tőle. A mindig alkalmazható táblai rajznak még napjainkban is nagy szerepe van a gyermekek ismeretelsajátításában, s Nagy Dezső tanítványai egyszerű, lényeget kiemelő táblai rajzukkal mindnyájan nagymértékben megkönnyítették s eredményesebbé tették a gyermekek számára az ismeretek megszerzését és elmélyítését.

Tanítványaival nemcsak a tanórákon találkozott. Nevelő hatását tanórákon kívül is tapasztalták. Diákjaival órán kívül is foglalkozott. Az 1950-es években erős társadalmi igény jelentkezett a nagyobb méretű képekkel, feliratokkal való dekorálásra. Tanítványaival együtt, azok délutáni szabad idejében, a külső társadalom igényeinek megfelelően különböző kiállításokhoz, felvonulásokhoz, közösségi összejövetelekhez, ünnepélyekhez, üzemek, intézmények dekorálásához sok szép plakátot, feliratot készített. S ezek a művészi ízléssel kialakított alkotások városszerte ismertek, megbecsültek s nevelő hatásúak voltak.

Nagy Dezső nemcsak arra törekedett, hogy minél jobban megtanítsa tanítványait a szaktárgyára, felkészítse a rajz eredményes tanítására, általában a sokoldalú tanítói munkára, az életre, hanem érdekelte diákjainak élete, gondja, baja, öröme, sikere is. Diákjaival a szabad időben sokszor beszélgetett, rájuk mindig volt ideje. Volt tanítványai ma is szívesen, hálásan emlékeznek vissza azokra az alkalmakra, amikor Nagy Dezső a délutáni szabad időben meglátogatta őket, emberi módon elbeszélgetett velük, ismerkedett egyéni életükkel, problémáikkal s segítette azok megoldását. Igazi tanítóképzős tanár volt, aki szaktárgyát a tanítóképzés céljának szolgálatában s mégis magas színvonalon, kiváló eredménnyel tanította s aki nemcsak tanítványait igyekezett felkészíteni a tanítói munkára, élethivatásukra, hanem szívesen s rendkívül jó hatásfokkal segítette a gyakorló tanítók szakmai-módszertani továbbképzését is. Mind a gyakorlóiskola, mind a külső általános iskolák nevelői rendkívül hálásak voltak, hogy megtanította őket a rajzi ábrázolás, szemléltetés egyszerű, lényeget kifejező, mindenki által könnyen megvalósítható megoldásaira.

Nagy Dezső pataki diák s pataki tanár volt, hűséges fia Pataknak. Élete összeforrt Patakkal. A kapott pataki lehetőségért hálás volt és azt talentumainak kifejlesztésével és gyümölcsöztetésével, sokoldalú alkotó tevékenységgel köszönte meg. A hatékony nevelő munka mellett ezt a háláját, szeretetét más módon is kifejezésre juttatta. Sok barát, munkatárs, ismerős, távol élő művészetbarát szobájának falán, gyűjteményben található pataki vonatkozású, kifejező szép festménye. Közülük némelyik ma már múltat is idéz, lebontott tájat, régi emlékeket is őriz. Alkotásainak nagy részével Sárospatakra hívta fel a figyelmet, szeretett városát örökítette meg, népszerűsítette. A pataki Rákóczi Várról készített tollrajzai sokszor jelentek meg a pataki nyomda által készített nyomtatványokon, meghívókon. Művészi szerénységét jelzi az is, hogy ezeken sem található a készítőre utaló azonosító jel. Sokat tett Sárospatak tájegysége népművészeti értékeinek felkutatásáért, megörökítéséért. Illyés Endre debreceni egyházi néprajzkutatóval bejárta a Bodrogközt, s ennek során közel félezer tollrajzban örökítette meg a temetők kopjafáit és a kapubálványokat. Ezeknek a ceruzavázlatai a Rákóczi Várban találhatók. Elkészítette a bodrogközi len- és kendermunkák rajzait, a *„Földművelés a Hegyközben"* c. könyv félszáznál is több rajzát, s többször díszítették rajzai a Sárospataki Múzeumi Füzeteket is. Ezeken túl Dankó Imre, Illyés Endre és Balassa Iván néprajzi cikkeihez, tanulmányaihoz, előadásaihoz számtalan rajzot készített. Rajztanítási módszertani tanulmánya jelent meg *„A tanító"* c. alsótagozati módszertani lapban és a *„Közösségi nevelés - Korszerűség"* c. tanulmánykötetben.

Tehetsége nem vakította el, nem tette elbizakodottá. Művészetével nem kérkedett. Egy ideig festményeivel kiállításokon is részt vett. Már főiskolás korában is szerepelt az ifjúsági kiállításokon, majd tanárként Sátoraljaújhelyen, Szerencsen, Miskolcon, Tokajban, Erdőbényén, főleg pedig Sárospatakon vett részt rendszeresen s sokszor képkiállításon. Mivel azonban 1-2 ember művészi allűrjeivel nem tudott azonosulni, később visszahúzódott s a felkínált kiállítási alkalmakat nem fogadta el.

Nagy Dezső élte a *„pataki szellemet,"* melynek Sárospatak szeretete mellett fontos vonása a *„használni,"* a *„segíteni"* akarás is. Érezték ezt tanítványai, barátai, munkatársai és mások is, akik valamilyen módon kapcsolatba kerültek vele. A barátságot nagyra értékelő közösségi ember volt, aki tisztelte mindenkiben az embert. Szerénysége, embersége, nagy és sokoldalú tudás, segítőkészsége másokban tiszteletet ébresztett. Közvetlensége, a másik ember megbecsülése következtében könnyen tudott másokkal kapcsolatot teremteni, mások bizalmával azonban sohasem élt vissza. Mindezekért lett Nagy Dezső mindenki *„Dezső Bácsi"*-ja!

Igaz ember volt, aki neveltetésének, tehetségének, képzettségének, hivatásszeretettel végzett munkássággal szerzett ér-

MDK

Nagy Dezső

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 dec.

Nagy Dezső

Sárospatakon dolgozó festőművész.

Északmagyarország 1959. aug. 22. 6.1

NAGY DEZSŐ, lelkész, grafikus

A debreceni püspöki hiv. munkatársa Almássy Márton a debreceni nagytemplomról és a ref. kollégiumról rajzokat készitett. Ezek felhasználásával Drahos István, fametsző uj jubileumi emléklapokat sokszorositott 1967. 400 éves jul. Ez alapja Nagy Dezső ref. Lelkész alkalmi jub. postai bélyegzője tervének is. Ezek alapján készitette el Csucs Csucs Ferenc éremművész a jubileumi plakettet is. 20. old

BURGYÁN Miklós: A debreceni református zsinat 400 éves jubileumának emlékére 20. old.

AZ ÉREM, a Numizmatikai Szakosztály folyóirata. XXV. évf. ------ 1969. 49-50. szám. Bp.

------ 1958. 48-30.8вкл. 8р.

NAGY DEZSŐ, diák-festő

Vörös Ferenc sárvári festő-pedagógus az Entzbruder Dezső Ált Iskolában tanitott.-Az első rajzpedagógiai kongresszuson Bpesten Biczó József,Nagy Dezső,Sipos Ferenc és és Bognár Péter VIII.osztt. tanitványai vettek részt. egy-egy munkájukkal: 601.old

NÁSZÁLOS ISTVÁN: Vasi müvészportrék.- Bemutatjuk Vörös Ferencet 600.old

VASI SZEMLE, XXII.évf. 4.szám, 1968. Szombathely

NAGY DEZSŐ

Emlékkiállítás

Sárospatak (ÉM) – Nagy Dezső képzőművész-rajztanár halálának 10. évfordulója alkalmából nyílik életmű-kiállítás ma, szerdán délután 4 órakor a Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei repozitóriumában. A július 1-jéig látogatható emlékkiállítást Ködöböcz József ny. főiskolai tanár ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

1998.05.27. Észak-Magyarország

NAGY DEZSŐ

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG 1998. 06. 08.

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK A MEGYÉBEN

MISKOLC

„Könyvilluszrációk" – Banga Ferenc és Szemethy Imre munkái.
II. Rákóczi Ferenc megyei Könyvtár. Jún 2-től.

Hímes világ – Fekete Miklós Árpád kiállítása.
Kós-ház. Nyitva: délután 1-től 5 óráig.

Jakab Viktória kiállítása.
Mini Galéria (Kossuth u. 11.). Nyitva: délelőtt 9-től délután 5 óráig.

Vasút a festészetben. Cs. Fodor József kiállítása.
Tiszai pályaudvar olvasó-váróterme. Nyitva: reggel 7 órától délután 3 óráig.

Papp László festőművész kiállítása.
Avasi Gimnázium aulája.

Simon M. Veronika festménykiállítása.
A Miskolci Városi Könyvtár József Attila Könyvtára.

ENCS

Föltámadott a tenger című gyermekrajz-pályázat anyaga.
Városi Galéria.

IZSÓFALVA

Sípos János festőművész kiállítása.
Izsófalva, Izsó Miklós Művelődési Ház kiállítóterme. Nyitva: naponta délelőtt 9 órától délután 5 óráig.

KAZINCBARCIKA

Szabó Vilmos zilahi festőművész kiállítása.
Városi Kiállítóterem.

A kiállítóhelyek egy része hétfőn zárva tart. A biztonság kedvéért a nyitva tartás idejéről érdemes előre tájékozódni.

MEZŐKÖVESD

A B.-A.-Z. Megyei Amatőr Képző- és Iparművészeti Egyesület tagjainak alkotásaiból rendezett kiállítás.

PUTNOK

Ladócsy László Ikon című kiállítása.
Holló László Galéria.

SAJÓSZENTPÉTER

Ünnepi grafikakiállítás.
Lila Galéria.

SÁROSPATAK

Nagy Dezső művésztanár emlékkiállítása.
Református Kollégium Tudományos gyűjteményei.

Szykszsnian Wanda grafikusművész kiállítása.
A Művelődés Háza galériája.

TISZAÚJVÁROS

Máger Ágnes festőmv. kiállítása.
Városi Kiállítóterem.

NAGY DEZSŐ Észak-Magyarország 1998. VI. 2.

Életmű-kiállítás tíz évvel a halál után

A sárospataki pedagógus-képzőművész, Nagy Dezső emlékkiállításának margójára

Sárospatak (ÉM) – Nagy Dezső pedagógus-képzőművész festményeiből látható kiállítás július 1-jéig a Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei repozitóriumában. Az emlékkiállítást az egykori kolléga, Ködöböcz József nyugalmazott főiskolai tanár nyitotta meg. Ki volt az alkotó, akinek életművéből halálának 10. évfordulóján most bemutatót láthatunk? – tette fel a kérdést Ködöböcz tanár úr, majd a választ is megadta. A következőkben ennek a visszaemlékezésnek a rövidített változatát adjuk közre.

Nagy Dezső 1919. június 2-án Megyaszó községben született 15 holdas földműves család egyetlen gyermekeként. A megyaszói népiskola és a szerencsi polgári iskola elvégzése után 1935-ben felvételt nyert a sárospataki református gimnázium V. osztályába. Gimnazistaként az 1939. évi országos középiskolai tanulmányi versenyen rajzból 3. helyezést ért el. Érettségi után jelentkezett a képzőművészeti főiskolára. Bizonyára a felvételi vizsga sikerének köszönhetően, az Államtudományi Intézet 1939 nyarán kiküldte a Bácskába áttelepített bukovinai székelyek népművészetének tanulmányozására, megörökítésére.

A képzőművészeti főiskola III. évfolyamának elvégzése után 1942. október 1-jével katonai szolgálatra kellett bevonulnia, s a kiképzés után egy teljes évi frontszolgálat és 6 hónapos nyugati hadifogság után 1945. október közepén szerelt le. Folytatta tanulmányait, s 1947 nyarán szerzett rajz, művészettörténet és ábrázoló geometria szakból középiskolai tanári oklevelet.

Volt diákját a pataki kollégium 1947. szeptember 1-jével gimnáziumi rajztanárként alkalmazta, s pataki tanárként – mint a főiskola docense – ment nyugdíjba 1979. december 31-én.

Nagy Dezső nemcsak arra törekedett, hogy minél jobban megtanítsa tanítványait a szaktárgyára, felkészítse a rajz eredményes tanítására, általában a sokoldalú tanítói munkára, hanem érdekelte diákjainak élete, gondja, baja, öröme, sikere is.

Élete összeforrt Patakkal. A kapott lehetőségért hálás volt, és azt talentumainak kifejlesztésével és gyümölcsöztetésével, sokoldalú alkotó tevékenységgel köszönte meg. Alkotásainak nagy részével Sárospatakra hívta fel a figyelmet, szeretett városát örökítette meg, népszerűsítette. A pataki Rákóczi-várról készített tollrajzai sokszor jelentek meg a pataki nyomda által készített nyomtatványokon, meghívókon. Művészi szerénységét jelzi, az is, hogy ezeken sem található a készítőre utaló azonosító jel. Sokat tett Sárospatak tájegysége népművészeti értékeinek felkutatásáért, megörökítéséért. Illyés Endre debreceni egyházi néprajzkutatóval bejárta a Bodrogközt, s ennek során közel félezer tollrajzban örökítette meg a temetők kopjafáit és a kapubálványokat. Ezeknek a ceruzavázlatai a Rákóczi-várban találhatók. Elkészítette a bodrogközi len- és kendermunkák rajzait, a „Föld-művelés a Hegyközben" című könyv félszáznál is több rajzát, s többször díszítették rajzai a Sárospataki Múzeumi Füzeteket is. Ezeken túl Dankó Imre, Illyés Endre és Balassa Iván néprajzi cikkeihez, tanulmányaihoz, előadásaihoz számtalan rajzot készített...

Önarckép

Tehetsége nem vakította el, nem tette elbizakodottá. Már főiskolás korában is szerepelt az ifjúsági kiállításokon, majd tanárként Sátoraljaújhelyen, Szerencsen, Miskolcon, Tokajban, Erdőbényén főleg pedig Sárospatakon vett részt rendszeresen képkiállításon. Mivel azonban egy-két ember művészi allűrjeivel nem tudott azonosulni, később visszahúzódott, s a felkínált kiállítási alkalmakat nem fogadta el.

Tíz éve, hogy csendben eltávozott közülünk. A kiállítás a ráemlékezést, alakjának felidézését szolgálja. Képeiben gyönyörködve hajtsuk meg fejünket emléke előtt, s köszönjük meg, hogy munkásságával gazdagította diákvárosunk értékeit, s hivatásszeretettel szolgálta az eredményes pataki nevelést.

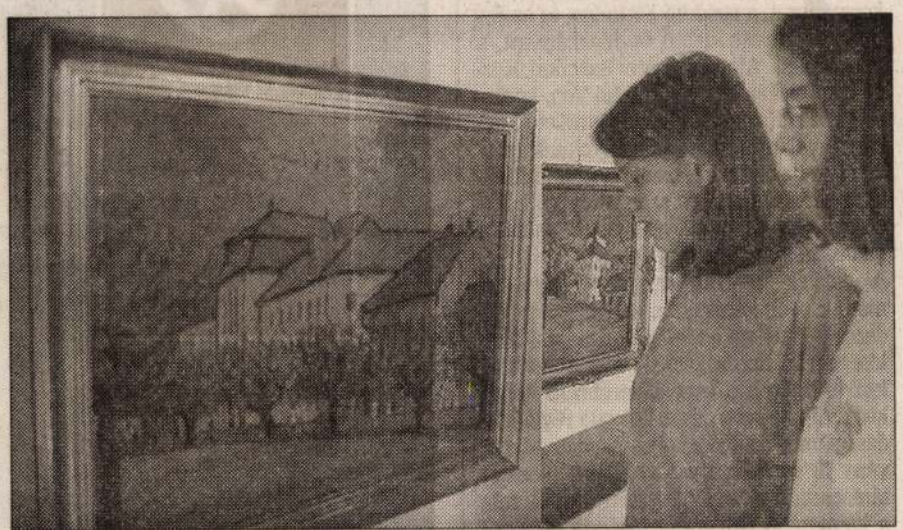

Nagy Dezső kedvenc témája Sárospatak volt

Fotó: Puskár Tibor

kamarához.

Ünnepélyes bankavató

Újabb pénzintézettel gyarapodott a megyeszékhely. Bár az ügyfeleket már hónapok óta fogadja a miskolci fiók, pénteken tartották a Volksbank ünnepélyes avatóját.

Fotó: Bócsi Krisztián

INGYENES REKLÁMTANÁCSADÁS

Az Észak-Magyarország szolgáltatása induló vállalkozóknak, vállalkozásoknak: ingyenes reklámtanácsadás.

Ha érdekli Önt, hivja munkatársunkat a 46/411-425-ös telefonszámon!

INGYENES REKLÁMTANÁCSADÁS

Minden harmadik kiállító díjazott lesz

Kazincbarcika (ÉM – SZN) – Az idén is június első hétvégéjére esik az immár jubileumi Kazincbarcikai Termékbemutató és Vásár, amely a jelek szerint kinőni készül a ma még rendelkezésre álló beltéri kiállítási területeket az Egressy Béni Művelődési Központ és a városháza épületeiben.

Június 4–7-ig, csütörtöktől vasárnapig, minden nap délelőtt 10-től este 8 óráig tart nyitva állandó kulturális, sport és szórakoztató programokat kínálva az idei nyári vásár a város főterén. A mintegy ötven kiállító Tatáról, Székesfehérvárról, Debrecenből, Nyíregyházáról, Ózdról, Miskolcról, Hollókőről és a városból, városkörnyékről jelentkezett, de lesz egy szlovák és egy lengyel cég is villanymotorokkal, illetve zománcozott edényekkel. A város és a BorsodChem kapcsolatát jelzi, hogy a vállalat egységes megjelenéssel három ismert, népszerű termékeket gyártó kft.-je, a Grafol, az Ongropack és a Panoráma is jelentkezett. A sláger előreláthatólag a távközlés és az autózás lesz, de kiemelten jelenik meg a bútorgyártás, az építészet és a lakberendezés, valamint a népművészet, iparművészet is.

A 200 ezer forint értékű fődíjat Kazincbarcika ajánlja fel, de lesz három vásári díj is. Különdíjat ad át ezenkívül a megyei önkormányzat, a rendező Fótimpex és az Egressy, a kereskedelmi és iparkamara, a Prosperitás Alapítvány, a Barcikai Közélet, a Telekép Kft. és a Rádió Top, közönségdíjat a Kazincbarcikai Egyesületek Fóruma, valamint a hagyományoknak megfelelően itt osztja ki elismeréseit a legkiválóbb kereskedelmi és szolgáltató vállalkozásoknak a Fogyasztóvédelmi Egyesület a lakossági szondázás alapján.

A tervek szerint magyar–lengyel–román–szlovák kerekasztal konferenciát rendeznek pénteken a térségi beruházási lehetőségekről. Információink szerint vendég lesz a vásáron a lengyel megbízott kereskedelmi miniszter, és a Vologda régió gazdasági megbízottja. A Prosperitás Alapítvány 12 vállalkozó vásári bemutatkozását támogatta összesen 400 ezer forinttal, míg a kamara 13 pályázatot fogadott el, s 544 ezer forinttal segítette a kiállítókat.

HIRDETÉS

Nagy Dersőné

az alábbi pályázaton megvételt nyert 24. számú terv egyik szerzője.

Girardi Kornélné: Korszerű vendéglátóipari együttes tervpályázata, 1972. - Magy. Ép. műv. 1972. 6. sz. 2-8. l.

Rádióbarátok és radikálisok

Joss Stone: Mind Body & Soul (Virgin) Az elmúlt év nagy felfedezettje ez a tizenhét éves fehér angol lány, aki egy tipikus fekete amerikai zenére, a soulra/R&B-re tette fel az életét. Tavalyi debütáló albumán (The Soul Session) tapasztalt fekete muzsikusok és hangmérnökök dolgoztak mögötte, de a prímet ez a még fel sem nőtt lány vitte. A környezet most sem változott, a megszólalás viszont igen: a könnyedebb hangvétel, a fiatalabb korosztály felé nyitás igénye dominál rajta, nem mindig előnyére.

Szkárosi & Konnektor & Bernáth(y): Vol. 2 (Szerzői kiadás) A magyar kísérleti zene fontos dokumentuma jelent meg nemrég szép csendben. Az album Szkárosi Endre és a Konnektor együttes valamennyi, 1984 és 1993 között készült stúdiófelvételét tartalmazza. Szkárosi Hortobágyi László segítségével a felvételeket digitálisan átfésülgette, ügyelve arra, hogy az eredeti hangok és eredeti ihletés szólaljon meg. Nem könnyű hallgatnivaló, ráadásul nem is illik a korszellemhez: radikális, egyedi hangvétel, kellő belső erő és elképesztő szellemi szabadság árad belőle.

Vangelis: Alexander – Original Motion Picture Soundtrack (Sony BMG) Oliver Stone bombasztikus és tabudöntögető filmje, a Nagy Sándor elől nehéz ezekben a hetekben kitérni. Ráadásul megnyerték hozzá partnernek Vangelis Papathanassiout is. A szintetizátorzene nagysága ezúttal sem hoz mást, mint amit tőle megszokhattunk: bombasztikus filmhez illő bombasztikus dallamokat. Sok-sok elektronika, túlcsorduló líraiság és érzelmi hullámzás, amibe primitív ritmusok és etnikus-folkos betétek is belefférnek.

Art Blackey & The Jazz Messengers: 'S Make It (Verve) A Jazz Messenger az ötvenes-hatvanas-hetvenes évek dzsesszneveldéje volt: Lee Morgantől Freddie Hubbardon át Wayne Shorterig számtalan tehetséges muzsikus indult innen a világhírnév felé. Vezetőjét, a dobos Art Blakeyt pedig méltán tartják a hard bop egyik legnagyobb és legkitartóbb alakjának. Ezen az 1964 novemberében rögzített albumon Blakey mellett Lee Morgan (trombita), Curtis Fuller (pozan), John Gilmore (szaxofon) és Victor Sproles játszik. Szvinges lüktetés és a bluesos érzés dominál, remek szólókkal, hangulatváltásokkal és érett csapatjátékkal.

B. Sz.

HANGVADÁSZ

Republic: Mohikán (EMI)

1. Hány tagja van a zenekarnak?
2. Mikor alakultak?
3. Hagyományosan melyik ünnepnapon adnak nagy koncertet?

A helyesen válaszolók között három új Republic-CD-t sorsolunk ki. Beküldési határidő: 2004. december 24. Cím: Népszabadság Rt. Jövő7, 1034 Budapest, Bécsi út 122–124. **CD-rejtvény.** Négy héttel ezelőtti rejtvényünk (Tina Turner) megfejtése: 1. Ike Turner 2. 1984 3. Eros Ramazotti. Az EMI Zenei Kft. ajándékát **Ambrus László,** Szakály; **Ari Gézáné,** Kisújszállás; **Wéberné Gali Rózsa,** Budapest nyerte.

Árvezető

A nyári olimpiai játékokra kibocsátott sorozattal zárul a 2005. évi Magyar posta- és illetékbélyeg katalógus (MBK), amely most először már uniós értékkel is bír. A kötet immár 434 oldalon – az 1867. évi sárga kétkrajcárostól máig – 4757 magyar bélyeg leírását és értékét tartalmazza. Természetesen közli továbbra is az osztrák posta magyarországi dokumentumait, a magánkiadásokat, az okmány- és illetékbélyegeket is. Találhatók benne információk a hamisítványokról, a régi díjjegyesekről, az automata-, portó- és tekercsbélyegekről stb. Végül egy-egy évfolyam katalógusértékét még összefoglalóan, forintban és euróban is megadják: az összes 1950. évi magyar postatiszta bélyegért 137 ezer forintot vagy 1041 eurót kellene fizetnünk, ha MBK-áron vennénk (a piaci ár ennél kisebb). A 2003. évfolyam 17 ezer forint vagy 113 euró katalógusáron. Az érdekességek, különlegességek ma kelendőek, a Hobbifila december 10-i árverésén például az 1871. évi réznyomatosok lebélyegzései a kikiáltási ár két-háromszorosáért keltek el, egy 1913. évi fekvő vízjeles turulos sort pedig 63 ezerért, a katalógusár közelében ütöttek le. Egy papírráncos 60 filléres bélyeg ugyanebből az időből bélyegzetten a nyolcezres kikiáltási árról 34 ezerre ment föl, míg a katalógusban 100 forintos árfekvésben található. Ebből is látszik, kezd kelendőbb lenni a bélyeg, s ebben nagy segítség, a tájékozódás nélkülözhetetlen kelléke a Philatelia Hungarica által az idén is CD-változattal együtt kiadott katalógus.

A női kézilabda Európa-bajnokság alkalmából december 9-én bélyegképes levelezőlapot hozott forgalomba a hazai posta. A képes oldalra a helyszínül szolgáló öt város nevezetességei kerültek, a képünkön látható logo-bélyegkép Nagy Dóra grafikai terve alapján készült.

S. K.

Mozgásban

Mikulások fürdőruhában. 19-én 13 óra 30 perckor minden vidámságra és mozgásra vágyó legyen a Gödör Presszóban az Erzsébet téren, persze, csak ha nem okoz gondot a hideg, a hó, az eső vagy a sár. Legyen a jelszó: pár perc vidámság. Nemes cselekedetként a nevezési díjból a szervezők egy közhasznú alapítványt támogatnak. A 3 kilométeres távon a mezőny a nagyobb sarkokon megáll tornázni, karácsonyi énekeket énekelni. A felszerelés: Mikulás sapka, szakáll, sál, kesztyű, fürdőruha, zokni és futócipő. Információ: Méhes Krisztián, 06 (20) 915-6070.

Barangolás a Pilisben. 18-án hét kilométeres gyalogtúrát szervez a Benke Rezső Természetjáró Szakosztály Dömörkaputól. Találkozó 9 órakor az Árpád-híd pesti hídfőjénél, a buszpályaudvarnál. Információ: Ódor István, 204-6587, 06 (30) 971-7734.

Szocso A-liga Szolnokon. 18-án kezdődik a csocsóbajnokság első osztálya. A 12 fordulós versenyre kétfős csapatok nevezhetnek. A fordulókon nem kötelező a részvétel. A bajnokság végén a legjobb tíz eredményt veszik figyelembe. A mérkőzéseket a KisSörtanszéken (Szolnok, József Attila út 36.) rendezik, nevezni a fordulók napján 14 óráig lehet a helyszínen. Információ: Perlaki István, 06 (70) 364-9358.

Tortúra 65. Az Észak-Magyarországi Outdoor Club 18-án rendezi Tortúra 65 téli napforduló elnevezésű gyalogtúráját a déli Bükkben. Az extrém túra 6 és 10 óra között a Miskolctapolcai Általános Iskolától indul. Megrendeznek még egy 12 és egy 32 kilométeres résztúrát is. Információ: 06 (20) 468-2448.

Diaboló Kehely tollaslabdaverseny. A Diaboló SE újra megrendezi nyílt versenyét, melyen amatőrök jelentkezését is várják. 19-én tehát megnyílnak a Homoktövis Általános Iskola (Budapest IV., Homoktövis utca 100.) kapui. A verseny nyílt, nevezni a verseny napján, a helyszínen lehet. Jelentkezés 9 és 9 óra 45 perc között, a mérkőzések háromnegyed 10-kor kezdődnek. Információ: 06 (20) 941-6101.

Arany-Média

Egy hét múlva karácsony, érdemes hát az ünnepi vacsora fogásait már most eltervezni. Az alábbi összeállítást elsősorban a különlegességeket kedvelő háziasszonyoknak ajánljuk.

Lazactatár

HOZZÁVALÓK (6 személyre)

2 kis érett, kemény paradicsom
40 dkg lazacfilé
1 csokor petrezselyem
2 kiskanál kapribogyó
1 csokor metélőhagyma
fél citrom
2 kiskanál olívaolaj
1 kiskanál mustár
néhány csepp Tabasco-mártás
só, őrölt bors
A TÁLALÁSHOZ:
6-8 friss salátalevél,
5 dkg vaj
12 szelet szendvicskenyér

A paradicsomokat egy pillanatra forró vízbe mártjuk, héjukat lehúzzuk, félbevágjuk, és magjait kikaparjuk. Húsukat nagyon apróra vágjuk. Szűrőkanálba tesszük, és legalább 30 percig állni hagyjuk, hogy a leve lecsöpögjön. A lazacfilét megmossuk, konyhai papírtörlővel a vizet leitatjuk róla. Akárcsak a paradicsomot, ezt is a lehető legfinomabbra vágjuk vagy kézzel apróra csipkedjük, majd tálba tesszük. A petrezselymet megmossuk, finomra aprítjuk, a levéből kivett kapribogyót alaposan leöblítjük, a metélőhagymát megmossuk, és felaprózzuk. A citrom levét kifacsarjuk, és kis tálkában félretesszük. A lazacot a petrezselyemmel, a kapribogyóval, a metélőhagymával meg a paradicsomhússal alaposan elkeverjük, közben apránként az olaját, másfél kiskanál citromlét, a mustárt, a pár csepp Tabascót is beledolgozzuk, sózzuk, borsozzuk, és a keveréket két villa segítségével szinte krémszerű masszává törjük. Kb. fél órára a hűtőszekrénybe tesszük, hogy ízei összeérjenek. Tálaláskor salátalevelekkel bélelt tálra a masszából a képen látható módon nagyobb szedőkanállal nagy, hosszúkás galuskákat formázunk, és csillag alakban elrendezzük. Mindkét oldalukon leheletnyi vajjal megkent és így megpirított, forró kenyérszeletekkel kínáljuk.

Elkészítési idő: 20 perc + pihentetés
Egy adag: 2706 kJ/647 kcal
Italajánlatunk: száraz fehérbor

Narancsos szarvasfilé

HOZZÁVALÓK

80 dkg érlelt szarvasfilé
só, őrölt bors
2 dl frissen facsart narancslé
4 nagy narancs
1 dl száraz fehérbor
1 mokkáskanál ételízesítő
fél-fél mokkáskanál őrölt fahéj
és koriander
A SÜTÉSHEZ: olaj

A húst nyolc szeletre vágjuk, kissé kiveregetjük, megsózzuk, megborsozzuk. A narancslevet a borral és 1 deci vízzel elkeverve lábasban 4-5 perc alatt a felére beforraljuk. Közben a narancsokat meghámozzuk, cikkekre bontjuk. Az ételízesítővel és a fűszerekkel együtt a boros mártásalapba szórjuk, ízét a cukorral „szelídítjük", majd még 5 percig forraljuk. A húst nem túl forró olajon, serpenyőben oldalanként 3-3 perc alatt megsütjük, majd a narancsos mártással körülöntve tálaljuk.

Elkészítési idő: 35 perc
Egy adag: 1618 kJ/387 kcal
Italajánlatunk: száraz vörösbor

Nagy Edit

1938/39. VII. éves

rendes hallg.

I-II. félév

Ferképzomfoiskola

1937/39.

159. l.

Nagy Edit

VII. évf.

1938/39. 125 P tanulmányi segély

Ferképzőmfőiskévk 116. l.

1937/39

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi utca 24

Nagy Edit
festő

wod
z

Mabi

D. Nagy Edit
festő
VII. Damjanich u. 52

MKSz 1947

Nagy Edit

Képzőm. főzők. kiáll. 1937

112. Nagy Edit . . . . . Kendős öregasszony,
113. Nagy Edit . . . . . Szőke kislányfej,
114. Nagy Edit . . . . . Öreg férfifej
115. Nagy Edit . . . . . Férfifej

olaj

Tanár: Benkhard A.

Arckép	Réti L.
Paraszttasszony	Réti L.
Asszonyfej	Réti L.
Leányfej	Réti L.

Nagy Edit

VI. évf. 150 P. áll

tanulmányi segély

Képzőm. Fősk. Évk

1936/37. 54 P

5 drb 15 aranypengő | 10 drb 30 aranypengő

s hivatalos nyereményjegyzék levélportója, aranyfillérrel több küldendő be.

sjegyet küldeni és kérjük, hogy annak árát, 3 ar.-pergő
ánk juttatni, mert csak oly sorsjegyl tarthat igényt nyere-
n az esetben, ha ezen sorsjegyre bármilyen okból nem
gyütt **sürgősen** visszaküldeni, hogy a jótékonycél ne szen-
yre elegendő 2 filléres levélbélyeg. A levél nyitva adható fel.
negrendelni a pénz egyidejü átutalása mellett.

t piros jelzésü csekklap használható.

ben, ha a részére több sorsjegy küldetnék ki és nem óhajtja
ostatakarékpénztári befizetési lap mindhárom szelvényén,
Könyvelési szelvény"-en, csak az általa megtartott sorsjegy
pedig mindhárom szelvényen tintával sziveskedjék törölni.

, ha az állami sorsjegyek árát nem a mellékelt postatakarék-
csekklap) vagy postautalványon küldi be, ugy a befizetési lap,
elyre a befizetést eszközölte, sziveskedjék pontosan feltüntetni.
ettnek, ha azt a húzás megkezdése előtt fizeti be, illetve adja

l hivatalos sorsolási jegyzéket kap. A 250 aranypengős és
postatakarékpénztár utján, a kisebb nyereményeket pedig
a székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság (Budapest,

Kiváló tisztelettel

Kiss Károly és Társa Bank R.-T. Főüzlet

osztálysorsjátéki főelárusitó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6.

Nagy Edit

VI. cvs. minoriza szakos hallg.

Ferkèpzomfoiskèvk

1936/37. 77 l.

Villácska és késeiske feldrágahó-nyéllel, erüst 10 és 8·5 cm.

Nagy Edith

1931/32 – 1932/33

Ferképzőmfoiskòvk

116. C.

nekkel: 1. Kobaltkékkel, mely a régibb példányokon szürkés, sőt zöldes árnyalatot mutat, míg Kang Hsi korában tiszta és mély ragyogású. 2. Rézoxidvörössel ,mely igen szép, de nehezen állítható elő, borvörös színt mutat. 3. Seladonzölddel. 4. Vagy kettővel az említett színek közül, vagy mindenikkel együtt. *B)* Máz fölötti színekkel: 1. Vasoxidvörössel, mely cinóbervörös színt ad. 2. Szépiával, 3. Arannyal vagy ezüsttel. 4. Két vagy több színnel. (San-ts'ai, Wu-ts'ai. Az utóbbi különösen szép eredményre vezetett Wan Li és Kang Hsi korában.) *C)* Máz alatti és máz fölötti színekkel együttesen. (Fehér alapon. Ez esetben rendesen a kobaltkék, ritkábban a kobaltkék és rézoxidvörös a máz alatti színek. *D)* Egy alapszínnel és amellett más színekkel: 1. Fehér réteggel a kék vagy barna alapon. 2. Arannyal vagy ezüsttel kék (igen gyakran fröcskölt kék), fekete vagy vörös alapon. 3. Különböző zománcszínekkel repedezett, vagy egyszínű alapon. 4. Fehérenhagyott különböző (levél-, virág-, medaillon-) alakú felületeken. — III. *Különleges készítmények. A)* Bekarcolt rajzzal (különösen a Sung-korszakban) és domború díszszel (főképen a Han- és T'ang-korszakokban). *B)* Áttört művű ékítményekkel, melyeknek közeit máz tölti be („rizsrostok"). *D)* Idegen anyagok utánzatai (achát, márvány és más kövek, patinás bronz, erezett fa, cinóberlakk stb.). *E)* Lakhuzattal, melyet porcellán- és fémberakások díszítenek *(Laque burgautée)*. — IV. Idegen formák és rajzok. *A)* Tiszta fehérben. *B)* Kék színnel festve. *C)* Zománcszínekkel festve. *D)* Európában festve. A Ching Te Chen-ben készült P.-ok legtöbb esetben azon császár jegyét *(nien hao)* viselik, kinek idejében készültek. A nien hao rendesen hat jegyből áll. Az elsőnek jelentése „nagy"

Nagy Edit

VI. éves

A főiskola tanulmányi kiállításán a Rotary Club egyik díjat kapta festményére.

Képzőm. Fősk. Évk

1936/37. 581.

Ferkèpzomfoiskèvk

Átm. 18 cm.

Rézlámpa, függő török, vésett díszekkel, XIX.

37.

Nagy Edit

festő

Műcs. kiáll, 1940 től

Pipics 117 l.

n + Wienben 1770. marczius 23-án

Át. Képt. 105.

lovon ül, szembe néz. Jobbkezét csipőjére
tett lovának kantárszárát fogja. Fekete
berakott kék toll disziti Vállaira omló
bajusza leberetvált. Nyakkendőjének csip-
térdigérő nadrágja és kék harisnyája a-
e csatos. Az előtérbeli domb mögött, fo-
hol itt-ott városok tünnek szemünkbe.

n. —

ch-gyűjteménytől 99.

datok.
I. 37. - 1870: VI. 39. - 1871: VI. 39. - 1873:
1880: VI. 9. - 1881: VI. 9. - 1883: VI. 278.

ánczon viseli.
4: IV. 62. - 1894: VII. 235. -

Ás. Képt. 105

Pardwin 1 mint 99.

Nagy Edit,

Óbudai Piac, Bpest. Építészek: Tihanyi Judit és Halmos György (ÁÉTV).

Statikus: Nagy András.

Mélyépítési, kertépítési és közmütervezők: Nagy András, Nagy Edit, Killer István, Bálint Lajosné, G. Láng Ilona.

Magyar Építőművészet, 1986. 1., 27-old.

NAGY EDIT

Új művészet

1997. okt. – nov.

32.o.

Nagy Edit MDK

Kendős öregasszony

Szőke kisleányfej

Örög férfifej

Férfifej

Műcsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Nagy Endre

Grafikái az egyetemi klubban.

Kiállítás az egyetemi klubban
Délmagyarország, Szeged 1970 ápr. 28.

Nagy Edit

hanotipiákkal szerepel a

KLTE Képzőművészeti kövének

kiállításán

Egyetemi Élet 1969 III. 1

Nagy Edit

tanoári szak III. c.

Ferk pzomfoiskèvk

1933-34. 45. l.

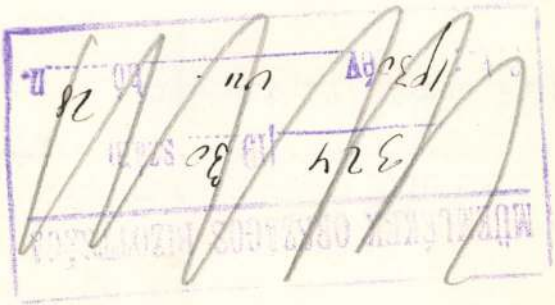

SZENT IMRE JUBILEUMI NEMZETKÖZI

Budapest IV. Veres Pálné u.

J e l e n t k e

1./ A jelentkező neve és lak

2./ Az iskola jellege és fo

3./ Kíván-e lakást?

Nagy Edith

középisk. rajztanári oklevél

Ferkèpzomfoiskèvk

1935-36. 86. l.

lásd u. o. 87. l

Megrendelőlap lemezek bérbevételére.

.AMOS HANG“

ıangos hirdetővállalatnak,

Budapest.

t. Cégtől lemezeket a következő feltételek mellett:

4 nap 12 órától 1937 évi dec hó 6

: 50 pengő.

szek még:

1	560	67	581	68

Nagy Edit MDK

Asszonyfej

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Jeruzsálem. M. Nagy E.

Pesti Hirlap. 1932. szept. 16. 5

Magyar műveszsikere Jeruzsálemben

MDK

Nagy Edgár, festöm.

619. Faluvége. Olf. 60 x70 J.l.b.

Árv. Csarn.1932. 1.rk.a. 31.1.

61. n. marc.

MDK

Nagy Edgár, festöm.

735. Faluvege. 60x75. J.l.b. olf.

Arverési Csarnok aukcioja. Kat.1931. dec. 4.sz. 42.l.

MDK

Nagy Edgár, testőr.

Falu vége. 60 x 75 J.l.b. Ult.

Arverési Közlöny. 1932. 1. rk.sz. 31. l.

MDK.

Nagy Edgar festő

FFaluvége" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz. 1939. december.
42.l.

MDK

Nagy Edit,

asszonyfeje meglepoen jó.

Kende Béla: A Mücsarnok tavaszi tárlata. 1940.
Müvészet. 1940.33.sz. 46.l.

MDK

Nagy Edit

Asszonyfej.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 25.l.
Mücs.

E. Nagy, Bestő

Pásztortűz, 1928. 9 sz.
208. l.

Dr. Rosha Márton: A minimális

Patak Jenő

"Pesti Napló"fölszólal és kifogásolja az "Engel pártolást".Jelenti a Fővárosi Lapok.

Fővárosi Lapok 1870.I.III.15.223old.
Fővárosi hirek rovata.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1963 FEB 18

aagadó anyagmellét
hullám-porontyai

De eddől mit sem sejt
ott, szemben, a társam,
aki csendben alszik.

1021

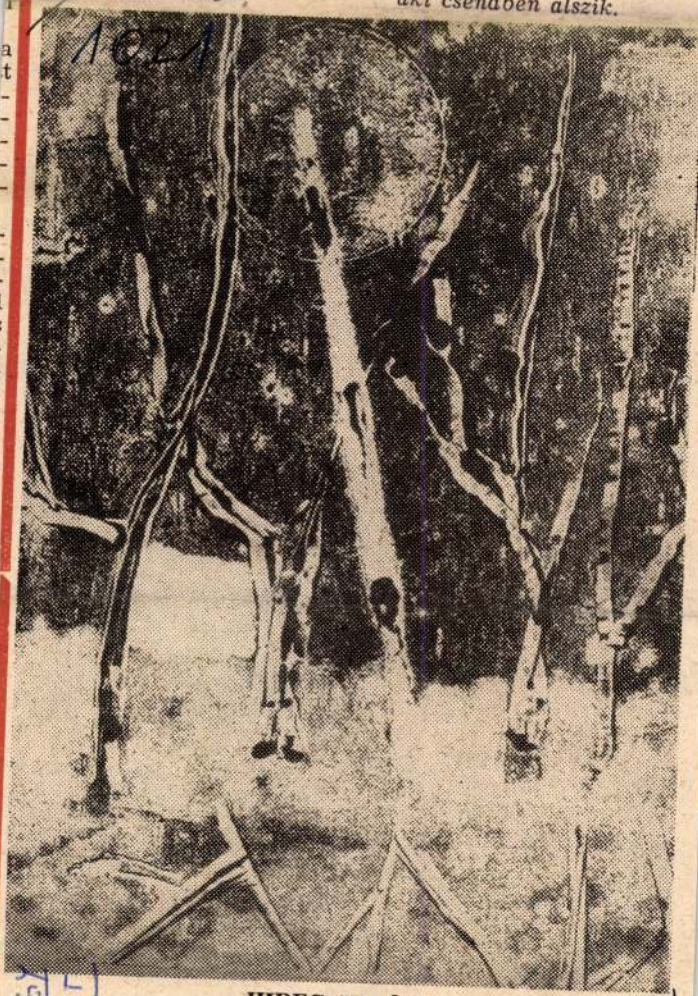

HIDEG VILÁG

Nagy Edit monotypiája

NAGY EDIT

vo-lay
orrása a töm
ellő kontaktus
tt, ezért nem
t nincs a KISZ
rt... „A pár
agjait, és val
m, kötelességén
ogy dolgozzon
nindenki belép
orában, amikor
meggyőződése
ekeinek." „Kép
eje lehetne a KISZ-nek, ha
unista gárda lenne. Ha ran-
tagsági könyv, ha minőségi-
nek a KISZ-tagok."
ezt is, és mindazokat az elő-
el egy csökkentett létszámú
szervezet járna. De — nem
dús — fantáziám ide vetíti a
t is; az ellentétet, a feszült-
tábor" között. Tévednék, és
gyógyszer lenne a tagrevízió?
volt formális a tagkönyvek
Rendben van, rossz időpont-
sgaidőszak előtt. De tavaly, a
nél nem lehetett ilyen kifogás,
em éltek a kizárás lehetősé-
mégsem ez a gyógyír...

égválasztások

ény KISZ-szervezete. Hogy
ATF-é. A példatárat valóban
y intézmény szolgáltatta, vi-
is onnan valók, de nem túl-
llítom, sok a közös vonás a
el. Tőlük is hozhattam volna
. Tehát választások előtt áll-
képpen erről akartam írni,
indultam el. A vékony ágból
fa terebélyesedett. Ha már
latnál vagyok: hoz-e termést
l függ, folytatjuk-e, és hogyan
itát.

(Zelenay)

nulmányi osztálynak befizetett különeljárási díjakat a vb. két-három tagja felosz-

Ami hiá

Olvasom, olvasom Zöldi László cikkét, a Volt, nincs, lesz?-t, és vele együtt lelkesedem: „rendszeresen kilépve az egyetem látható és láthatatlan falai közül, már hallgatóéveink alatt megismerkednénk az élettel, a tanyaklub-brigádok mihamar közösségekké formálódhatnának... Csak csináljuk! Tizennégyezer ember várja a segítségünket."

Háborgok, lelkesedem, azután elgondolkodom. Néha ez sem árt, a háborgás és lelkesedés közepette. Nézzük csak: a lényeges az, hogy vannak a KLTE-n kevesen vagy többen, akik Adyval elmondhatnák magukról „hiába döngetek kaput, fa lat". De minemű anyagból készült ez a kapu, ez a fal Mi zárja el háborgó és le kesedő ifjú előadóinkat

Nagy Edit VI. éves

A Képzőmüv. Főiskola kiállításán
a Rotary Club 50 pengős
díját kapta

Magyarság 1937 IV. 9.

D. Nagy Edith

MDK

Vizhordó nők, olf.

Mücsarnok 1944VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

D. Nagy Edith

MDK

Ruhaszáritás, olf.

Műcsarnok 1944 VII. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Nagy Edith

V. c.

Lanárí szak

Ferkepzomfoiskovk

1935-36. 73. l

maicsos úsnak

Tállya

1-én reggel érkezünk

Szentiványi

Szentiványi Gyula

Nagymányosi utca 16.

MDK

Nagy Edit

Baranski B.L.: Főiskolánk a párisi 8-ik nemz.közi
. . . kongresszusom. Képzőműv. Főisk. Évk.
1936/37. 1.

MDK

D.Nagy Edit, festö

Rözeshordó asszonyok. Olf.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat.15.1.

MDK

D. Nagy Edith

Vizhordó nók. Olajf.
Ruhaszáritás. "

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 26.1.

D. Nagy Edith

MDK

Terefere-élők, temp.

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

D. Nagy Edit

MDK

Hazafelé, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

MDK

D.Nagy Edith

Ruhateregetők, of.

Rőzsehordók, of.

Pedagógus szakszervé I.képzőm. kiáll. 1947.máj. 6. l.

MDK

D.Nagy Edit,festö

Hazafelé. Olajf.

Mücsarnok. IV.Képzömüv.kiáll. "A Magyar Müvészetért". 1943 máj.16-3o. Kat. 13.1.

D. Nagy Edith MDK

Tereferélők, temp.

Műcsarnok 1943. nov.-dec.
Téli kiállitás

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

EGYETEMI ÉLET

1968 DEC 17

1021

VÁROS
Nagy Edit (KLTE) monotypiája

NAGY EDIT

a szorzás nélkül?

:t társadalom szellemi-morális ar-
harmincöt-ötvenéves felnő.tek ge-
határozza meg. A mi társadal-
iink képviselik és jelentik a mát,
sét s a holnap kiindulási alapját.
et a ma érdekli, a holnap vonzza;
foglalkozta.nak bennünket túlzot-
lt dolgai. Apáink, akik végső so-
eremtettek... S apáink, akik jóval
lásuk előtt beleláradtak már, s
világgal való viszonyuk egyoldalú
zálódni; környezetváltoztató igé-
indinkább csak azon igyekezetük-
ésre, hogy bennünket a saját ké-
k. Apáink, akik sokszor túl köny-
k; akiknek apasága idején re-
étzüllik a család; akik kitalálták a
t; akik kioktatnak, hogy nyissam
le tartsam a szám...
vesek (szűkebben: a mai egyetemi
többsége arra a kérdésre, hogy
lizmusnak, igennel felel.
emi ifjúság, mához való viszonya
rsadalmi életében játszandó szere-
elképzelései szerint, két fő cso-
Az egyik úgy fogadja el a mát,
kapcsolatok hosszú időre megkö-
rét, s elhatározásaik és terveik a
edés jegyében születnek, viselke-
nységük az akklimatizálódás med-
A másik csoport úgy veszi figye-
nint a holnap — ha ellentmondá-
étező kiindulási alapját: olyan ál-
i, amelyen feltétlenül túl kell lép-
mberi viszonyait az eszményi felé
(Igen. ha a húszévesek megkérdő-
g tagadnak is valamit a ma viszo-
igy teszik, hogy szembeállítanak
nyt.) Erre a csoportra jellemző az
beletörődve és belenyugodva akar
; s ez a csoport szeretné, ha a to-

Az Egyetemi Élet
teljes oldalnyi
tunk: a „Szigorl
követeztetéseit,
kával kapcsolato
évesek reagálásá
ügyében. A látsz
úgy érzem, van
ésszerűsítésének vágya.

Közvetlen napi gond az ötö
vosnak jöttem, nem matemati
koznak az egészségügyi szervezé
zásai ellen. Pedig nincs igazuk:
vül négyzetre emelni, sőt gyök
nyítvány birtokában tudni kel
(tudós) cím megszerzéséhez. M
egészségügyi szervezéstan okta
májában képzelhető-e el.

Sokkal súlyosabb ennél a j
korlati gondja: „a megduplázó
ugyanannyi idő alatt elsajátít
A második évfolyam majdhog
közül 52 hallgatónak — féléve
szem, hogy csak a hallgatók
szorgalmában kell keresni enne

A tananyaggal gondjuk var
kérdezett tavalyi szigorlók pél
fedések miatt panaszkodtak, n
hivatkoztak, mondván: emiatt
be. Mindezeket elfogadva; aláí
anyag szelekciója, én, a mostan
elmegyógyászatra készülve ner
miért nem tanultunk a hat év a
riát, azaz kóros pszichológiai
nom, anélkül, hoy a normális f
a gondolkodás zavarait kellett t

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307
1969 MÁR 4
EGYETEMI ÉLET

Nagy Edit

1024

VÁRAKOZÁS

Nagy Edit monoty

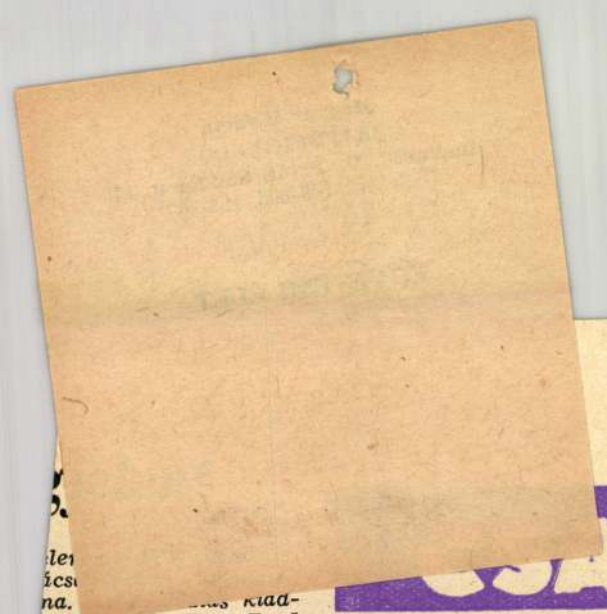

...le...
...ícs...
...na. ... kiad-
...artalma: dr. Bocz Ernő:
...daságos trágyázás irány-
...a tiszántúli löszhátakon
...kodó üzemekben", dr.
... László: „Termesszünk
... szudáni füvet", dr.
...or Károly: „A helyes faj-
...gválasztás jelentősége a
...icatermesztés fejlesztésé-
... dr. Polgár Sándor: „Ön-
...es növénytermesztési ta-
...alatok a Szovjetunió két
...őtáján", Preczner Gábor:
... Pallagon nemesített új
...a generális fajták", dr.
...i Gusztáv: „Néhány tanács
...izemen belüli vízrendezé-
...ez", „Beszámoló a Szov-
...nióban tett tanulmányút-
..., dr. Veress Imre: „A búza-
...nesztés tapasztalatai az
...F gazdaságában".

...matőrök, ...igyelem!

Az ATF kulturális bizottsága
...én is megrendezi a már ha-
...ományossá váló sport- és
...ulturális műsorát május el-
...je tiszteletére. Ennek keretén sor kerül amatőr művé-
...ek, fotósok és különböző

Műsorna

MÁRCIUS 5., SZERDA:

19 óra 30: (KLTE aula) a debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar hangversenye. Műsor: Weiner Divertimento, Mendelssohn E-moll hegedűverseny, Csajkovszkij IV. szimfónia. Közreműködik: Homoki György. Vezényel: Rubányi Vilmos. Jegyek 8 és 12 forintért a KLTE KISZ-bizottságán.

19 és 21 óra: (klinika mozi) DOTE filmklub. A kútásó lánya. Főszerepben: Fernandel.

MÁRCIUS 6., CSÜTÖRTÖK:

11 óra: (KLTE díszudvar) a Jugoszláv freskóművészet a középkorban című kiállítás megnyitása.

19 óra 15: (KLTE auditórium maximum) KLTE filmklub. Staudte: Az alattvaló. Thiele: Rosemarie.

MÁRCIUS 7., PÉNTEK:

19 óra 15: (KLTE filmklub)

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1984 FEB 29
Nagy Edit, grafikus
DOLGOZÓK LAPJA

1021

Kezdőkör

1965-ben születtem. Kisgyermekkoromtól szeretek rajzolni, azonban komolyan, csak az általános iskola befejezése után kezdtem vele foglalkozni. Három évig voltam a Népház Bányász Képzőművész Körének tagja, majd az iskolai rajzsáv foglalkozásain vettem részt. A Népházban Krajcsirovits Henrik tanár úr, a rajzsávon Papp Albert tanár úr segítségével tevékenykedtem. Rajzaimmal a négy év alatt háromszor neveztem be pályázatra. Megyei szinten, kétszer arany minősítést nyertem, egyszer pedig elfogadták képemet az Országos Diákképzőművészeti Kiállításra, Szegedre. A múlt évben volt először önálló kiállításom az Arpád Gimnáziumban. Tanulmányaimat is ilyen irányban szeretném folytatni.

Nagy Edit

Nagy Edit: Csendélet

lannyal, 6x6 méteres pincével, kordonos szőlővel eladó. Érdeklődni: Oroszlány, Petőfi-udvar 5. fsz. 2. 1546

Másfél szobás. OTP-öröklakás kp + OTP-átvállalással eladó. Cím: Dorog, Hám Kálmán lip. 2. ép. IV/1. sz. Érdeklődni naponta 17 órától hétvégén egész nap. 1617

JÁRMŰ

1200-as, három és fél éves Lada első kézből eladó. Érdeklődni: 17 órától Kisbér, Kossuth u. 39. 1809

CT-s Zastava 750-es, sürgősen eladó. Érdeklődni: 15 óra után, cím: Varga János, Tatabánya II., Vadász u. 4. IV/3. 1813

Simson SN—51 segédmotor, garanciális, eladó. Érdeklődni: Kesztölc, Pavelka út 71. szám alatt. 1815

PE rendszámú Zaporozsec 55 ezer km-rel eladó. Érdeklődni szombat, vasárnap Tatabánya V., Mártírok u. 110. X/3. 1751

ZP frsz. Trabant eladó sok extrákkal. Érdeklődni: Tatabánya VI., November 7. út 37. 18 órától. 1798

ZI frsz. Wartburg jó állapotban eladó. Tatabánya, Mártírok u. 77. II/2. 16 órától. 1772

PH frsz. 1600-as Lada eladó. Érdeklődni: Bábolna, Dózsa Gy. út 51. 1770

850-es Fiat-alkatrészek eladók. Érdeklődni az esti órákban. Tatabánya, Gál István lakótelep 105.

Felveszünk érettségizett dolgozókat állategészségügyi szaksegédnek, jelentkezni lehet az I. sz. Élelmiszerhigiéniai Kirendeltségen, Tatabánya II., Vágóhíd u. 2. 1791

A Tatai Állami Gazdaság keres felvételre esztergályos, mezőgazdasági gépszerelő, lakatos autószerelő szakmunkásokat, valamint a műanyagfeldolgozó üzemébe fröccsöntő szakmunkásokat. Jelentkezés: Tatai Állami Gazdaság, Tata I., Toldi M. u. 15/a. főmérnöknél. 1797

A Kristály Vendéglátó Vállalat felvesz tatabányai Jubileum éttermébe raktárosokat valamint a tatabányai cukrászműhelybe (Dózsakert) őröket. Jelentkezni lehet: Kristály Vendéglátó Vállalat Munkaügyi Osztály, Tatabánya III., Széchenyi út 11—13., illetve a 10-133-as telefonon. 1804

Munkásokat felveszünk

egy műszakos fizikai munkára.

BIVIMPEX-telep

Tatabánya II., Mészáros u. 8. sz.

1764

Nyitva: 10—17 órái

Pályáza

A „V
Tatab
a 38/
rende
IX. 30. sz. BKM rendelet alapján

PÁLYÁZATOT HIRDET
1984. április 1-től 1989. március 31-ig terjedő időszakra az alábbi üzletek
SZERZŐDÉSES ÜZEMELTETÉSÉRE:

32. sz. zöldségbolt, Bokod, Fő u. 30.
121. sz. zöldségbolt, Tatabánya II., Margaréta u.
133. sz. zöldségbolt, Tatabánya V., Zalka M. tér 2.
11. sz. italbolt, Bokod, Fő u. 1.

BÉRLETI ÜZEMELÉSRE:
124. sz. zöldségbolt, Tatabánya II., Bolgárkert,
1984. április 15-től, 1989. április 14-ig terjedő időre.
5. sz. italbolt, Kecskéd, Fő u. 2.

A nyilvános versenytárgyaláson közjegyző jelenlétében dől el a pályázatban meghirdetett üzletek szerződéses üzemeltetésre történő átadása.
A pályázatot legkésőbb 1984. március 23-ig kell benyújtani szövetkezetünk címére (Tatabánya II., Vadász u. 34.)
A versenytárgyalást 1984. március 28-án, 9 órakor tartjuk az előbbi címen.
Az üzemeltetés feltételeiről a szövetkezet közgazdasági csoportja ad részletes tájékoztatást.

„Vértesalja" Áfész Igazgatósága, Tatabánya
1824

Nagy Elek

városi műszaki

tanácsos

részben illusztrálta

az alábbi füzetet.

Kiss Lajos: Nyíregy-

háza régi temploma.

Nyíregyháza 1924.

19. I.

NAGY ELEK, építész

Koroknay nem említi Nyíregyházán Varallyay Sándor tanácsi óvodáját, a Bessenyei-téren, Nagy Elek jóba nyomdáját a Széchenyi utca 9. alatt. Gyöngyszemekként ragyognak ki a a meglehősen unalmas, félreértetten diszitett almodern épületek közül. 58. old

DIENES Ö. ISTVÁN: Koroknay Gyula könyvéről 54. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 3. sz.

Nagy Egon

szotyori

festö

lásd

Szotyori Nagy Egon

alatt is

M.I.E.N.K.

[I. Kiáll.]

Nemzeti Salon

1908.

Föv. Képt.

1

Nagy Egon, v. Szolyor

festö, geb. 13. Febr. 1897 in Budapest. 1914 ota állit ki

Krück II. 296. l.

Veszprém vármegye III. 134.

Nagy Elemér, építén

L: Csaba Rezső

Z. Csaba László: A „Hajlék" című folyóiratról

Magyar Építőművészet, Bp. 1983

62.

83/5

NAGY Elek építész

1868-69, Kállósemjén, ref.t.

VÁRADY József: Tiszántúl református templomai. I-II.köt. Debrecen [Sajószentpéter] : Borsodi Református Egyházmegye, 1991 669., ill

Rendezvények

Mozi

KRÚDY MOZI: Angyalok háborúja. Az emberek és az égiek összecsapása immár elkerülhetetlen... Előadások kezdete: 16, 18 és 20 óra.

BÉKE MOZI: Toy story — Játékháború. Az előadások kezdete 16 óra. A halál napja. Ea.: 18 és 20.30 óra.

MONTÁZS MOZI: Hagyjállógva, Vászka! Az előadások kezdete: 18 és 20 óra. Angyalok háborúja. Ea.: 22 óra.

Kiállítások

„A magyar görög katolikus egyház művészeti értékei" címmel nyílt kiállítás a nyíregyházi Jósa András Múzeumban. Megtekinthető november 30-áig. Ugyanitt május végéig *Szabó Iván* szobrászművész tárlatát láthatják az érdeklődők.

A nyíregyházi Városi Galériában A Magyar Keramikusok Társasága a honfoglalás 1100. évfordulója tiszteletére rendezett kiállítássorozat alkalmából bemutatott munkák május 10-éig tekinthetők meg.

A lovaskiállítás a Sóstóerdei Szabadidő Parkban május 15-éig látogatható.

Péter Gábor fotókiállítása május 9-éig látható Nyíregyházán a városi művelődési központ fotógalériájában.

A „Rajzolj történelmet" című rajzkiállítás május 17-éig tekinthető meg a Nyíregyházi Móricz Zsigmond Könyvtár előadótermében.

„Vadászat és természetvédelem" címmel látható kiállítás május 19-éig a Mátészalkai Szatmári Múzeumban.

A vásárosnaményi Városi Művelődési Központban május 19-ig Nagy Edit festőművész tárlata tekinthető meg.

Színház

A nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházban kedd este 19 órától az ismerősök című színmű látható. (Kapásbérlet, Krúdy Kamara)

Kelet-Magyarország 1996. május 7.

NAGY Edit festő

Balázs Attila felvétele

adásához. Már a jó időt is negrendelték! A bátrabbak ákár egy hétvégét is eltölthetnek a Tisza-parti városban, mert a stand nyitásával a kempingezni vágyókat is tudják fogadni.

A *fehérgyarmatiak* első alkalommal május 20-án mártózhatnak meg az uszoda vízében. A melegvizes strand próbaüzem alatt van, ha az idő is kedvezően alakul, akkor a hét végén már nyitott kapuk várják a napozni vágyókat.

Baktalórántházán az iskolai tanév végét követő hétvégén, azaz június 14-én lehet majd első alkalommal élvezni a nap és a víz melegét.

s csalás

tárgyalása

Kutató Kanadából

Nagy Edit, építés

L. Farkasdy Z

– követségi hírek

Magyar Építőművészet Bn. 1983

6.

83/3

Nagy Elemér (XIX. sz. m. f.)

388. A RUDNIAI TEMPLOM BELSEJE. Jelezve.
Karton. 70×50 cm. 40.—

Almásy-Telcki II. 1939

LÉGRÁDY TESTVÉREK R T.
NYOMDAI MŰINTÉZET
NYOMÁSA, BUDAPEST

Nagy Elemér
diszlettervező

l.

Orszöszt 1932/33.

17. l.

4703. Hunnia nyomda rt.

~~Pályi Sándor VII. 24~~

Nagy Elemér

díszlettervező

laid

Orsz. Őszt. 1931/32

20, 21. l.

Nagy Elemér

újraírva

l.

Németh Antal

Az ember tragédiája
a színpadon. Bp.
1933. 134. l.

JELENIK MEG

Ó PÁL:

TÉSZET

könyve

NYVOSZTÁLYÁNAK KIADÁSA.

yomó papiron jelenik meg, kb. 200
gondos, mintaszerű kiállitásban.
teljes területét, az épitőipar ujjá-
áit s a javitás uj elvü kisérleteit,
- és amerikaszerte vita folyik. —
ső jelentkezése a korszerű, modern
etésben: Fűzve 20.— P, egész vá-
után 24.—, illetve 28.— P lesz.

t elfogad a

JA KÖNYVOSZTÁLYA
MANICZKY-UCCA 27

Nagy Elemér

1929/30 – 1932/33

Ferkèpzomfoiskèvk

116. l.

nese Pottery and Porcelain, 1914; *Garát—Éber—Takács*, A művészet története.

PORCELLANBÉLYEGEK (a legnevezetesebb gyárak bélyegei):

PORDENONE (szülővárosa után), tkp. *Giovanni Antonio de' Sacchi* (különben *de' Corticelli* néven is, mert atyja, ki építész volt, Corticelliben, Brescia mellett, született; Vasari tévesen *Licinio* néven említi), friauli—velencei festő, * Pordenone 1483, † Ferrara 1539. Elébb friauli vidéki festőknél tanult, 1509-től Velencében Giorgione és Tiziano alatt fejleszti művészetét, utána különböző helyeken fest Észak-Olaszországban. 1535-ben Velencébe költözik, a magyar király abban az évben lovaggá üti és ez időtől fogva viseli a *Regillo* nevet, 1538-ban a herceg Ferrarába hívja, ahol hirtelen meghal. Igazi velencei művész, színes, élénk, sokszor durvaságig menő drámai erővel. Fiatalkori (1513 utánig) főmunkái freskók az új testamentomból (Colalto, Conegliano mellett, S. Salvatore), ugyanide tartozó Madonna-oltár (1511, most Velence, akadémia), továbbá Trónoló Mária Szt. Kristóf és József között, szép tájképekkel (1515, oltárkép, Pordenone, dóm). Madonna (1516, freskó Udine, városház csarnoka., freskók (1519—20, Treviso, dóm). Egyik főmunkája (1520—22) a cremonai dóm freskói (Krisztus Pilátus előtt, Golgota, Keresztrefeszítés, Keresztről való levétel, valamint az oltárkép: Madonna Szt. Pál és Domokos közt, alul zenélő angyalok), azután (1529—31) freskók Piacenza Madonna di Campagna (Mária és Szt. Katalin életéből). Oltárképek: Szt. Gothard Sebestyén és Rókus közt két zenélő angyallal (1525, Pordenone, városház). S. Lorenzo Giustiniani szentekkel. (1525, mindkettő Velence, Akadémia), barokk hatású késői műve, Ribera emlékeztető típusokkal: A nagy

Nagy Elemér

IV. éves

60P petalomdíj

1932/33

Ferképzomfoiskévk 27. l.

Nagy Elemér

Képzőm. főrok. kiáll.

1937

1 alakrajz,

tanár: Benkhard A.

ART, MELYRE T. CIMET ÉS B. CSALÁDJÁT
ISZTELETTEL MEGHIVJA A VÁLASZTMÁNY.
SEPLÁK JENŐ, ENGELHARDT SÁNDOR,
RIED IGNÁC, ISTVÁNKO GYULA, KOVÁCS
ENŐ, MÜHLHOFFER ZSIGMOND, SIMON
ÁNOS, SEEMANN ANTAL, SZEGHŐ JÓZSEF
S WÄCHTER JÁNOS ~ ESTE 7 ÓRAKOR
SSZEJÖVETEL A KORONA ÉTTERMÉBEN.

TERVEZTE ÉS SZEDTE: KUPFERSTEIN ANDOR
NYOMTA: SEEMANN ANTAL

LITERATURA

BESZÁMOLÓ A SZELLEMI ÉLETRŐL

AZ IGE, A LAFONTAINE-TÁRSASÁG, A MAGYAR IRODALMI ÉS MŰVÉSZETI SZÖVETSÉG, A MAGYAR KULTURSZÖVETSÉG, A VAJDA JÁNOS-TÁRSASÁG ÉS AZ UMBE IRODALMI KÖZLÖNYE

„E világ fényessége": az író

Max Hausschild rajza a Querschnittben

TARTALOM:

Márton Lajos dr.: Édesapám (1). — Hazai 's külföldi tudósitások (4). — *Gyalui* Farkas: Déryné igazi arckepe (5). — *Vághidi* Ferenc: Négyszemközt André Maurois-val 6). — *Fligl* József: „Poet und Schuh macher dazu ..." (8). — *Ráth-Végh* István dr.: Csipcsuptan (10). — *Szántó* György: Vallomás a művészetről (14). — *Kemény* István dr.: A német könyv válsága elméletben és a magyar könyv válsága gyakorlatban (17). — *Tolnai* Gábor: Az „Ember tragédiája" a bécsi Burgszin házban (19). — *Semper* Victor: Gustav Meyrink hazalátogat a másvilágra (22). — *Könyvismertetések*: Versek (25). Magyar szépprózа (27). Ifjuságі könyvek (31). — Magyar tehetségek utja (intervju *Szily* Kálmán államtitkárral) (33). — *s. g.*: Romanticizmus akadályokkal (35). — Tudós irások (37). — *A sárga lapon*: Irodalmi hirek. — Irodalmi élet. — Bibliográfia.

VIII. ÉVFOLYAM ⚙ BUDAPEST ⚙ 1933. JANUÁRIUS

ÁRA 1 PENGŐ

1932 december havában megjelent magyar, német, francia, angol és olaz könyvek.

Az árak pengőben.

SZÉPIRODALOM.

Regények és elbeszélések.

Magyar nyelven:

Curwood, Oliver. Alan Hoet szerelme. Bp. Palladis, 1932. 8°, 240 l. 1.—

Deeping, Warwick. Sorell és fia. Bp, Franklin, 1932. 8°, 2 k. 6.—
kvé 9.—

Fraccaroli. Amerikai lányok. Bp. Nora, 1932. 8° vk 2.—

Hull, E. M. A sejk fia. Bp. Pantheon, 1932. 8°, 255 l. 2.90

Kästner Erich. Fabian. Egy moralista regénye. Bpest: Nova, 1932. 8°, 250 l. vk 2.—

Kassák Lajos: Munkanélküliek. 1932. 8°, 2 köt. 5.—

Móra Ferenc. Aranykoporsó. Bp. Géniusz, 1932. 8°, 2. köt. 5.60

Móricz Zsigmond. Rokonok. Bpest: Athenaeum, 1932, 8°, 340 l. vk 2.—

Szalacsy Imre. A fekete ember. Bpest: Káldor, 1932. 8°, 2 kötet. 7.80

Angol nyelven:

Dos Passos, John. Three soldiers. Lpzg: Tauchnitz, 1932. kb. 8°, 334 l. 2.70
Lw. 3.75

Galsworthy, John. Maid in waiting. Lpzg: Tauchnitz, 1932. kl. 8°, 342 S. 2.70
Lw. 3.75

Holt, Henry. Murderer's Luck. Lpzg: Tauchnitz, 1932. kl. 8°, 286 S. 2.70
Lw. 3.75

Lawrence, D. H. Apocalypse. Hamburg: The Albatross, 1932. kl. 8°, 221 S. 2.70

Priestley, J. B. Self-selected Essays. Lpzg: Tauchnitz, 1932. kl. 8°, 287 S. 2.70
geb. 3.75

Walpole, Hugh. Judith Paris. Hamburg: The Albatross, 1932. kl. 8°, 509 S. 4.20

Francia nyelven:

Bernay, H. L'Armure du Magyar. Paris. Larousse, ni-8, 240 p. Rel. 1.80

Caro, François. Le Roman de Villon. Paris: Michel. 1932. in-8, 320 p. 9.80
rel. 16.80

Dahl, André. Contes pour la Comtesse. Paris: Baudinière, 1932. in-8 3.50

Gerbault, Alain. L'Évangile du soleil. Paris: Fasquelle, 1932. in8. avec nombreuses ill. 4.50

Le Ratz, E. L. Georges dans la lune. Paris: Grasset, 1932. in-8 4.50

Londres, Albert. Histoires des grands chemins. Paris: Michel, 1932. in-8, 320 p. 4.50

Maurois, André. Mes songes que voici. Paris: Grasset. 1932. in-8 4.50

Pouzat, Alfred. Le Miracle juif. Paris: Michel, 1932. in-8 4.50

Sauvage, Marcel. Le Fin de Paris. Paris: Denoel. 1932. in-8 4.50

Német nyelven:

Baum, Vicki. Leben ohne Geheimnis. Berlin: Ullstein, 1932. 8°, 329 S. 4.50
Lw. 6.75

Berndorff, H. R. Spionage! (Volksausg.) Stuttgart: Dieck, 1932. 8°, 242 S. 2.75
Lw. 4.80

Birkner, Friede. Fürstens als Logierbesuch. Lpzg: Rothbarth, 1932. kl. 8°, 190 S. 2.70
Lw. 4.20

Böhm, Johanne. Das Haus der alleinstehenden Frauen. Erhrbach: Rothapfel, 1932. 8°, 303 p. 6.20
Lw. 9.—

Chardonnes, Jacques. Eva, oder das unterbrochene Tagebuch. Berlin: Reiss, 1932. 8°, 136 S. 4.20
Lw. 6.75

Erbe-Lyck, Else. Der Letzte und die Eva. Berlin: Behr, 1932. 8°, 331 S. 6.—
Lw. 8.25

Feuchtwanger, Leon. Der jüdische Krieg. Berlin: Propyläen-Verlag, 1932. 8°, 477 S. 5.25
Lw. 7.50

Fischer, Hanne. Die grosse Landstrasse. Roman einer Generation Lpzg: Heitz, 1932. kl. 8°, 414 S. 5.66
Lw. 8.25

Imelin, Otto. Sommer mit Cordelia. Jena: Diederichs. 1932. 8°, 168 S. 4.50
Lw. 5.70

Herrmann, Gustav. Tragödie eines Tages. Wien: Wolf, 1932. 8°, 177 S. 4.—
Lw. 5.85

Knecht, Lutz. Eine Handvoll Männer und ein Mann. Wien: Speidel, 1932. 8°, 248 S. 5.40
Kart. 6.—
Lw. 7.50

Lawrence, D. H. Lady Chatterley und ihr Liebhaber. Lpzg: Tal, 1933. 8°, 423 S. 8.25
Lw. 11.25

Roda-Roda und die 40 Schurken. Wien: Zsolnay, 1932. 8°, 414 S. Lw. 4.40

Supf, Peter. Das neue Welterlebnis. Ein Buch vom Flieger. M. 103 Bild. Berlin: Reimer, 1932. 8°, 221 S. Lw. 7.20

Tarassow-Rodionow. Juli. Berlin: Neuer deutsch. Verl. 1932. 8°, 747 S. 5.40
Lw. 8.10

Traven, Bruno. Der Karren. Berlin: Buchmeister-Verl. 1932. 8°, 319 S. Lw. 7.50

Voigt, Karl-Heinr. Der Gast aus den Wolken. Hildesheim: Borgmeyer, 1932. 8°, 172 S. 3.—
Lw. 5.25

Zweig, Arnold. De Vriendt kehrt heim. Berlin: Kiepenheuer, 1932. kl. 8°, 343 S. Kart. 6.75
Lw. 8.70

Olasz nyelven:

Barricelli, Michelangelo. La bussola delle rondini. Roma: Compitelli, 1932. in-8 4.—

Cancelli, Tea. Zuccadoro. Brescia: „La scuola", 1932. in-8 1.60

Körmendi Ferenc. Un'avventura a Budapest. Milano: Bompiani, 1932. in-8 4.80

Lopez, Maria Savi. Gli eroi delle steppe. Torino: Paravia, 1932. in-8 4.40

Motta, Luigi. Il segreto dei Re Bassutos. Milano: Mondadori, 1932. in-8 3.20

Rivalta, Ercole. La commedia eterna. Roma: Campitelli, 1932. in-8 4.80

Költemények.

Arany János összes költői művei. Emlékkiadás. A. J. halálának 50 éves fordulójára. Bp. Franklin, 1932. 8°, 10 k., 6 kötetbe kötve 32.—

Reményik Sándor. Kenyér helyett. Bp. Studium. 1932. 8°, 44 l. 2.—

Rimbaud, Arthur. Vers de collège. Paris: Mercur de France. 1932. in-8 4.50

Tuveri, Zaccaria. I canti de l'anima. Tulli: Presso l'A. 1932. in-8 3.70

Virágos szerelem. Magyar szerelmes versek gyüjteménye. Összeáll. és rajzokkal ell. Leszna Anna. Bp. Pantheon, 1932. kis 8°, 158 l. fvk. 5.—

TUDOMÁNYOS IRODALOM.

Filozófia.

Gellér Gyula. Séták a Föld körül. Bp. Pantheon. 1932. 8°, 402 l. 5.—

Höchsmann. Franz Xaver. Der Weg zum Sinn des Seins. Wien: Seichel, 1933. gr. 8°, 268 S. 7.20
Lw. 9.—

Lersch, Philipp. Lebensphilosophie der Gegenwart. Berlin: Junker, 1932. gr. 8°, 98 S. 6.—

Montherlant, Henry de. Mors et vita. Paris: Grasset. 1932. in-8 4.50

Mueller-Senftenberg, Margarete. Götzendämmerung in Wissenschaft und Religion. Eine Kampfschrift. Lpzg: Theosoph. Verlagshaus. 1932. gr. 8°, 244 S. 7.20
Lw. 10.50

Siegel. Karl. Alois Riehl. Ein Beitr. zur Gesch. d. Neukantianismus. Graz: Leuschner, 1932. gr. 8°, 167 S. 7.50

Wacker, Herbert. Das Verhältnis des jungen Hegel zu Kant. Berlin: Junker, 1932. gr. 8°, 90 S. 6.—

Ziegler, J. H. Das Urlicht u. das Hauptgerüst richtiger Weltanschauung. Über d. Absolute u. d. Relative. Zürich: Weltformelverl. 1932. 8°, 47 S. 2.40

Pedagógia. — Ifjúsági mozgalom.

Hohlmann, Wilhelm. Metaphysik und Phänomenologie der Erziehung Halle: Niemeyer, 1932. 8°, 47 S. 2.70

Kerschensteiner, Georg. Theorie der Bildungsorganisation. M. 1 Bildn. u. 1 Hs. Probe. Lpzg: Teubner, 1933. gr. 8°. VIII,268 S. 10.20
geb. 12.90

Stuhlmann Patrik. Az ifjúkor lélektana. Bp. Szent István. 1932. 8°, 178 l. 5.—

Az „Ember tragédiája“ a bécsi Burg-színházban

Egy fiatal magyar rendező pompás szcenáriuma

Mialatt a magyarországi színházkultúra a legsúlyosabb válságát éli, a magyar szellemnek kettős színházi sikeréről számolhatunk be külföldről. Örök emberi tulajdonságai mellett is, a legtípikusabb magyar alkotások egyike, az *Ember tragédiája* kerül színre az idei szezón folyamán Bécsben. Kettős magyar sikert említettem: egyrészről végre mindennemű propagatív hibák után, igazi értékében, *Mohácsi* Jenő új fordításában ismerheti meg a külföldi közönség Madách Imre remekét, amelyet eddig a Faust-epigonmunkák klasszisában könyvelt el, ha egyáltalában tudott róla, másrészt Paulay Ede és Hevesi Sándor szcenáriuma után egy fiatal magyar színházi ember, *Nagy* Elemér igazán korszakos elgondolása fogja bizonyára diadalútjára vinni idegenben ezt a klasszikus alkotást.

Nagy Elemér, az Ember tragédiája uj inszcenálója huszonhatéves fiatalember. A nagyközönség jóformán még a nevét sem ismeri, de színházi körökben nagy reménységgel várják újszerű terveinek színpadi kivitelét. A Belvárosi Színháznál kezdte színházi pályáját, mint tanulmányi rendező, utána egy ideig filmmel foglalkozott, majd a kultuszminisztérium ösztöndíjával Bécsbe került Reinhardt Miksa szemináriumába. Fejlődésének és kibontakozásának első stációja az elmult évhez fűződik, amikor Shakespeare: Szentivánéji álomá-hoz készült szcenáriumával első díjat nyert itt Bécsben. Elgondolása egyelőre még nem kerülhetett a rivaldák elé, hisz egész Európának jelenleg csak négy olyan színpada van, (Berlin, Drezda, München és London), ahol nagyobb anyagi befektetés nélkül volnának a tervei keresztülvihetők. A nagy nyilvánosság előtt azóta sem szerepelt, de annál nagyobb tervszerűséggel készítette elő és dolgozta ki elgondolásait. (Faust, Räuber, Wolpone stb.)

A leendő magyar ünnepi-játék

Amikor az Ember tragédiájához készült szcenáriumáról kezdett beszélni és megmutatta terveit, hangsúlyozottan kiemelte, hogy ő nem csupán rendező, hanem dra-

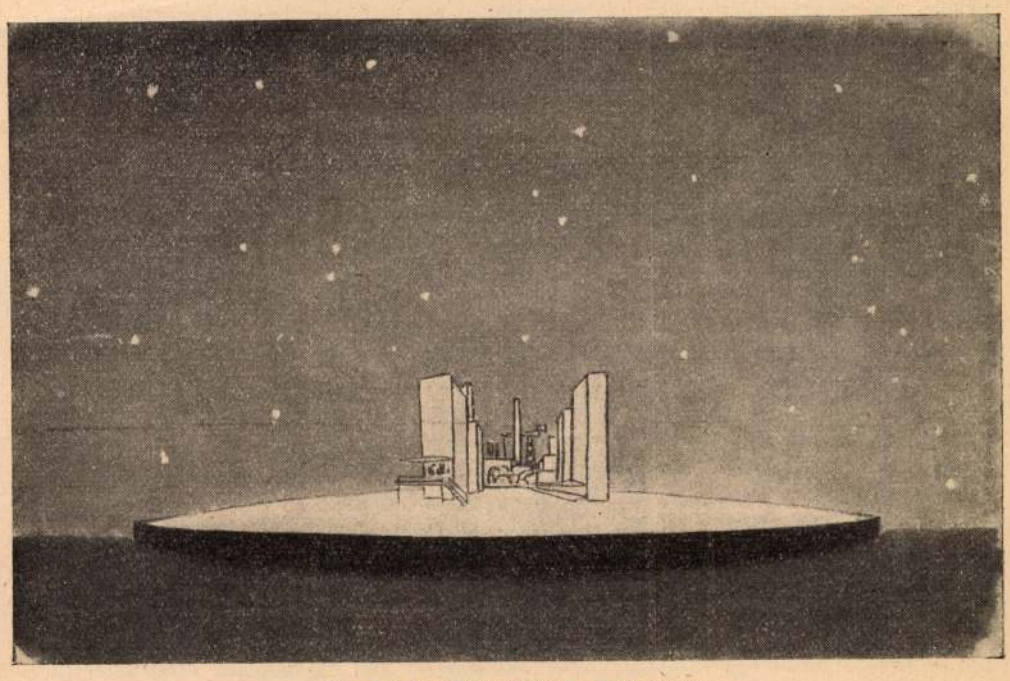

Az „Ember Tragédiája“: Falanszter

(Nagy Elemér térszinpadi inszcenálása)

maturg és színpadtervező is egy személyben. Hisz amit tervei elénk tárnak, nemcsak rendezői elgondolások, hanem egy pompás dramaturg és egy modern színpadtervező egységes képességeiről tanuskodnak. Amikor terveit kidolgozza, igazi művészi idealizmussal a legnagyobb teljességre törekszik, a reális kivitel anyagi oldalainak teljes semmibevevésével. Ez az oka, hogy díjnyertes „Szentiványéji álom"-szcenáriuma még mindezideig nem láthatott színpadon napvilágot és a *Theatersammlungban* várja további sorsát. Az anyagi kényszerkörülményekre nem tekintve dolgozta ki az Ember tragédiáját is. A Balaton partján vagy a Gellérthegyen tartandó előadásra gondolt, amelyhez monumentális színpadot tervezett. Specifikusan az Ember tragédiája színpadja lenne ez, amelyen Nagy Elemér szerint talán csak a „Csongor és Tünde" lenne még előadható. Színpadterve és az előadás egész módja önkéntelenül a kollektív színjátszás nagyszerű tömegünnepeit juttatja eszünkbe. Nagy Elemér törekvéseiben bizonyos modern magyar „ünnepi játékok" csiráját sejtjük. Az Ember tragédiája színpada köralakú gömbszelvényszínpad, amelynek átmérője harminc méter. Ez a méret már önmagában is bizonyos monumentalitásról tanuskodik. Ezt a köralakú színpadot fekete pánt szegélyezi, a pánt körül lépcsőkkel. A nézők félkör alakban foglalnának helyet a színpad előtt. A színpadnak technikai eszközeihez tartozik három süllyesztő, amelyek lehetővé teszik a nyiltszíni változásokat. Függönyre nem is gondol természetesen Nagy Elemér. A színpad fölött is egyetlen dekorativ elem — mint mondta — a természetes csillagos égbolt.

Uj idők új szinpadja

Ez a színpad a színészek játéka szempontjából is egészen új lehetőségeknek nyitná útját. Már az a jelenség is, hogy a színészek ezen a gömbszelvényszerű színpadon állnának, tehát nem vízszintes alapon, mint eddig, egészen különös hatású lesz. De egyéb színészi és rendezői lehetőségekről is tehetnénk Nagy Elemér Madách-színpadával kapcsolatban említést, de nem lehet célunk, hogy a gyakorlati alkalmazás előtt előzetes esztétikát írjunk.

Azt sem kell hangsúlyoznunk, hogy a modern világítási lehetőségek reflektorainak milyen nagy szerepük lesz ennél az előadásnál. A szónak, a dráma szövegének, mint Nagy Elemér igen jól megsejtette, ma már nem lehet önmagában olyan nagy ereje, mint volt a koturnuszos, hangerősítős görög dráma idejében. A hatást ma már más eszközökkel is alá kell támasztanunk. Ezért kell ma már a meiningenizmus felfedezte tömegmozgásnak mindig nagyobb és nagyobb helyet adnunk, ezért kell minden lehető színhatást és a legkülönfélébb perspektivikus-vizuális lehetőségeket kihasználnunk. Mindezek formábaöntését megtaláljuk ebben a szcenáriumban is. A tömegmozgásnak már a Szentiványéji álomban is nagy szerepet adott, de a reflektorszínek csak itt kapnak igazi jelentőséget. Hogy példát is említsek: az egiptusi jelenet sivár, sárga homokját bizonyos ekvivalens sárga fénnyel igyekszik minden naturalisztikus ábrázolástól távol, szimbolikusan aláfesteni. De hasonló színhatásokról beszélhetnénk a paradicsomi, a falanszter-, a Kepler- és más jeleneteknél is. Ebben az előadásban, az említett nyiltszíni változásokkal igazi szerkezeti egységében először fog Madách műve a színpadon megjelenni. Itt nyerne először művészi formát a kettős Kepler-jelenet és itt kapna igazi színezést az auszpiciális falansztertérkép. Az utóbbinak hatását úgy igyekszik a szcenárium fokozni, hogy ugyanakkor, amidőn megjelenik a színen a sorompóbaszorított Luther-i szellem, vagy a Michel Angelo-i művésznagyságot szimbolizáló elnyomott falanszteralak, ugyanakkor a színfalra vetítenék a történeti Luther Márton és Michel Angelo arcképét.

Amikor Nagy Elemér Madách-színpada művészi lehetőségeit mérlegeljük, arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a legkülönfélébb kontrasztikus ábrázolásoknak is olyan terök nyílik itt, amelyekhez hasonlóra az udvari és magánszínházak modern színpadán gondolni sem lehetett.

Ez lenne Nagy Elemér elgondolásának vázlatos ismertetése. Ehhez az előadáshoz e hármas tehetségű színházi ember mindenestől mai elgondolású díszleteket ter-

vezett. Távol a naturalizmus aprólékos valóságábrázolásától, díszlettervei csak párvonalú szimbolikus elképzelések.

Függönyök helyett szabad égbolt

Az ismertetett szcenárium, mint említettük, a Balaton partján vagy a Gellérthegyen megtartandó előadásra készült. A mai gazdasági viszonyok mellett sem a Balaton partján, sem a Gellérthegyen nem valósítható meg a terv. Igy ez a szabadtéri előadásra tervezett elgondolás egyelőre a bécsi Burgtheaterben kerül bemutatásra. Az inszcenáló intencióinak lényege persze megmarad, de természetes, hogy a színház belső körülményei miatt apróbb változtatásokat, egyszerűsítéseket kell a terven végezni. De reméljük, hogy a szcenárium leegyszerűsített formájában is egészen közel fogja vinni a hallgatósághoz Madách művét és megérzik majd ebben a hatalmas drámai alkotásban az igazi nagyság kezevonását.

Ha felvetjük végül a kérdést, hogy mi Nagy Elemér pompás szcenáriumának legnagyobb jelentősége, arra a konkluzióra jutunk, hogy az Ember tragédiája, amely az olvasó számára a legteljesebb egységes kompozició volt mindig, a színpadon most fog először, mint tervszerűen megszerkesztett, kerek drámai mű megjelenni. Hisz az eddigi előadásokban nemcsak hogy nem keltette ezt a hatást, hanem az állandó függönyleeresztések és lassú színváltozások miatt minden szerkezetbeli egységét elvesztette és a nézőközönségben korántsem egy egységes drámai mű, csupán egy nehezen élvezhető, tizenöt képből álló, széteső munka hangulatát keltette. Hogy emellett Nagy Elemér intencióinak, mint missziós magyar vállalkozásnak milyen nagy jelentősége van, arról nem is kell beszélnünk. *Tolnai Gábor (Wien)*

IFJUSÁGI KÖNYV

Lofting, Hugh: Doktor Dolittle és az állatok

(Reiter László rajzaival. Káldor könyvkiadóvállalat kiadása. 142 oldal). Andersen bűbájos mesemondó hangja, tiszta lélekből fakadó mélységes megértése minden dolgokkal szemben és verőfényes humora reflektálódik ebben az elragadó könyvben. Nemcsak gyermekek, hanem felnőttek is édes meghatottsággal olvashatják Doktor Dolittle históriáját, amelyet Hugh Lofting, a legkiválóbb angol ifjúsági író írt és Csánk Endre fordított le pompásan. Dolittle doktor élményei az állatokkal az olvasó személyes élményeivé lesznek, annyira közvetlenül, annyi elevenítő erővel írja meg a történeteket. Nem a tündérmesék fantasztikus birodalmába vezet el bennünket, hanem a mindennapi életből varázsol tündérvilágot azzal, hogy megérteti: az állatoknak éppenúgy van lelkük, mint az embereknek, éppenúgy éreznek, gondolkoznak, mint mi, sőt kifejezést is képesek adni gondolataiknak, csak éppen hogy mi nem értjük meg a szavukat. De aki igaz szívvel van hozzájuk, az új világot ismer meg és hozzájuk való szeretetének reszonanciájaként tőlük annyi viszontszeretet kap, hogy kárpótolva érezheti magát sok elszenvedett bajáért, gondjáért. Alig adhatunk kedvesebb, jobb, élvezetesebb könyvet kicsinyeink kezébe, mint Doktor Dolittle históriáját, amely lelki nevelésükhöz is nagy mértékben hozzájárul. Reiter László pompás illusztrációi méltóan díszítik a szép kiállítású könyvet, amely első díjat nyert a Bibliofil Társaság 1932. évi pályázatán.

MAGYAR SZÉPPRÓZA

Zsindely Ferenc: Isten szabad ege alatt

(Elbeszélések vadról, vadászatról, vadászemberekről. Zsindely Endre felvételeivel. Franklin-Társulat. 279 oldal. Számos képpel.) Amikor pár évvel ezelőtt Bársony István bácsi életének 75. évében elhunyt, azt hittük, hogy vele együtt sírbaszállott az a kedves, finom műfaj is, amelynek vagy ötven éven keresztül hivatott és egyedülálló művelője volt a Budapesti Közlönynek köztiszteletben álló szerkesztője: a vadászelbeszélések műfaja fölött kongattuk meg halálakor a harangot. Szerencsés kezű, jóinvenciójú, színesen mesélő utódja támadt az öregúrnak Zsindely Ferenc orsz. gyűl. képviselő személyében. A Bársony előadás-technikájával szemben a korral együtt bekövetkezett nagy ugrást legszimbolikusabban az a tény jellemzi, hogy amíg Bársonynak ötven kötetnyi vadászelbeszélését legföljebb rajzok illusztrálták, addig Zsindely kötetjének dokumentáris erejét 72 hangulatos, művészi fénykép fokozza: csupa illusztráció a szöveg alátámasztására, bizonyíték amellett, hogy itt nem „Oberförster Waldl" vadászlatinságát kapja az olvasó. Mórikás esetek tarkálnak a könyvben mélységes természeti ősdrámákkal, s az állati pszichének valami bensőséges átérzése gyakran megrendítő pasztellekre nyújt alkalmat. Ha Bársony a vadászélet Defreggerje volt, akkor Zsindely Ferenc annak Mednyánszkyja.

Gustav Meyrink hazalátogat a másvilágra

München, 1932 december elején.

Mindenekelőtt szabadjon egy, a címben jelzett témától látszatra teljesen idegen hírrel kezdenem. Prágában november 29-ikén 83 éves korában elhúnyt Hofrat Wenzel *Olics*, a prágai rendőrségnek hosszú éveken át volt főkapitányhelyettese.

Olics úr valódi császári udvari tanácsos volt, aki ezt a magas kitüntetését annak köszönhette, hogy évtizedeken keresztül nem volt nála kegyetlenebb üldözője a cseh nacionalista politikusoknak. Igy pl. 1893-ban egy Marva nevű rendőrkémje útján tudomást szerzett a cseh „Omladina" szeparációs törekvéseiről. Erre Olics közébük vágott és 77 cseh patrióta hoszabb-rövidebb börtönbüntetést kapott. (Igaz, hogy még ugyanazon esztendő karácsonyestéjén Marvát útban hazafelé egy ismeretlen ember tőrrel halálra döfte.)

Egy forradalmi karrier

Olics úr leánya intim barátságba került Benes tanár úrral, a mai csehszlovák külügyminiszternek a feleségével és a két asszony apránként úgy megdolgozta a rendőrfőnököt, hogy a háború alatt már ő „falazott" a cseh forradalmároknak; a saját lakásán rejtegette az emigrációban élő Masaryknak és Benesnek hazaküldött iratait s általában ő közvetített a prágai és a külföldi csehszlovák patrióták között. Eközben azonban baleset érte. Az egyik titkos kurír ruhájába bevarrva rábukkantak az osztrák hatóságok Olicsot kompromittáló, Párisból jött iratokra, mire az udvari tanácsost bebörtönözték s csupán IV. Károly amnesztiája folytán került újból szabadlábra. Ez a börtön lett azonban Olics szerencséjévé; mert ettől kezdve a csehszlovák forradalmárok megbocsátották ellenforradalmi multját, sőt mint a cseh forradalmi ügy mártirja, néhány évvel ezelőtt kitüntetésül megkapta a csehszlovák állam forradalmi emlékérmét is.

Olics udvari tanácsos multjában volt egy pont, amely a rendőrkapitány nevét a modern irodalomtörténetbe surrantotta bele.

A dolog úgy történt, hogy élt Prágában egy Gustav *Meyer* nevű bankár, akinek a feleségét a prágai garnizon egyik tisztja súlyosan kompromittálta, amiért Meyer a tisztet provokáltatta. A bankár veszedelmes vívó hírében állott, s a tiszt azzal az érveléssel, hogy Meyer törvénytelen ágyból származott, elérte följebbvalóinál, hogy azok a párbajt letiltották. Erre Meyer rágalmazásért bepörölte az egész ezred tisztikarát, amiből óriási skandalum lett. Ekkor közbelépett Olics, a rendőr, Meyert azon a címen, hogy bankja tiltott üzleteket folytat, letartóztatta s a bankot magát hatóságilag lepecsételték. Amikorra Meyernek végre sikerült az ártatlanságát bebizonyítania s a börtönből kikerülnie, akkorra anyagilag teljesen tönkrement Érthető gyülölettel a lelkében hagyta el Prágát és Ausztriát s előbb újságíróvá, aztán a *Simplicissimus* szerkesztőjévé, majd világhirű regényiróvá lett.

A törvénytelen gyermek

Gustav Meyer, a saját vallomása szerint, csakugyan törvénytelen ágyból származott. Az apja valamilyen Varmbüler báró volt, akinek valamelyik őséről Dürer egyszer egy kinosan és kiállhatatlanul hű portrét festett. Az anyja pedig Marie Meyer, udvari színésznő s egyébként a világhirü orientalista-történésznek, Eduard Meyernek unokahúga volt. Anyja családjának ősei csupa bajor tisztek voltak s igy III. Lajos király 1916-ban engedélyt adott Meyernek arra, hogy nevét Gustav *Meyrink*-re, eddigi írói nevére változtassa. Az ekkor bemutatott anyakönyvi kivonatok igazolták, hogy Meyer — annak ellenére, hogy bankár volt és hogy a barok kor zsidó életét nála élethívebben kevesen tudták ábrázolni — sohasem volt zsidó.

Meyrink-Meyer aztán úgy állott Olics udvari tanácsoson bosszút, hogy a „Golem"-regényében az Occsin inkvizitor-szörnyeteg figurájában rettenetes karikaturáját festette

Nagy Elemér M.D.K.

Kézdivásárhelyen született 1906-ban. Pesten a Belvárosi Szinház, Bécsben a Josefstadt-Theater, Amerikában különböző operák (N.Y. City Center, Ft. Worth Opera, Central City Festival, stb.) rendezője és tervezője.

Magyar album. Szerk.Incze Sándor. Elmhurst 1956, American Hungarian Studies Foundation. 63.p.

F.Nagy Elemér
Koldusfej, rézk.

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 11 l.

Nagy Elemér építész

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

1983. február 1.

Nagy Elemér, a MÉ Szerkesztő Bizottságának elnöke — a november 16-i elnökségi ülés határozata alapján — tájékoztatta az Elnökséget arról, hogy a Szerkesztő Bizottság kétszer ülésezett a 83/1. szám összeállításra került. Bemutatta a Bizottság által javasolt új címlapot és ismertette az 1. szám anyagát, valamint egyéb szervezeti kérdéseket. Az Elnökség megköszönte a tájékoztatást és úgy döntött, hogy a következő elnökségi ülésén a korábban kért döntéselőkészítő anyagok részletes tanulmányozása után fog a további teendőkkel kapcsolatban határozatot hozni.

Nagy Elemér, a Kós Károly Kör vezetője, tájékoztatja az Elnökséget a korábbi közgyűlési határozattal életrehívott Kós Károly Kör eddigi működéséről és további elképzelésekről. Az Elnökség a beszámolót meghallgatta és felkérte Nagy Elemért, hogy a további teendőkre vonatkozó részletes javaslatot írásban terjessze az Elnökség elé.

Az Elnökség az 1983. évi Ybl-díj odaítélését előkészítő Bizottságba Farkasdy Zoltán elnökhelyettes vezetésével Földesi Lajos és Molnár Attila elnökségi tagokat delegálta.

A Mesteriskola VII. ciklusának hallgatói számára Sopron Város Tanácsa, a GYSEV, az ÉVM, a Művelődési Minisztérium, a Belkereskedelmi Minisztérium és a MÉSZ zártkörű tervpályázatot hirdet meg „A soproni ‚Sopron Szálló' tömbjének rehabilitációja" címmel. A tervpályázat beadási határideje 1983. április 11. Az Elnökség a pályázatot és a Bíráló Bizottság összetételére készített javaslatot elfogadta azzal, hogy a MÉSZ részéről a zsüriben tagként Józsa Mária és Erdélyi Zoltán építészek is vegyenek részt;

Borvendég Béla elnök tájékoztatta az Elnökséget arról, hogy a legutóbbi vezetőségi ülésen elhangzott észrevételek alapján — melyek sérelmezték, hogy a közelmúltban lezajlott elméleti ideológiai konferenciára a Szövetség nem kapott meghívást — a MÉSZ levelet intézett Aczél György elvtárshoz az MSZMP KB titkárához, melyet ismertetett.

Tájékoztatta az Elnökséget Leurandt Deshusses francia kulturális tanácsossal folytatott tárgyalásokról, melynek eredményeként 1984-ben francia építészeti kiállítás kerül bemutatásra, 1983. február 25-én pedig Michel Ragon professzor tart előadást a Szövetségben.

Tájékoztatást adott az UIA Szakmafejlesztési Bizottsága vezetőjének Wheeler úrnak közreműködésével megkezdett építészcserére vonatkozó elképzelések jelenlegi állásáról.

Az elnök közölte, hogy az ÉMEXPORT vezérigazgatója dr. Szabó Miklós a MÉSZ-szel történő együttműködési (nemzetközi pályázati és vállalkozási kérdések) megbeszélését kezdeményezte.

* * *

VEZETŐSÉGI ÜLÉS

1983. február 2.

A Vezetőség ülésén dr. Gonda György államtitkár az OKTH elnöke a MÉSZ felkérésére részletesen ismertette a környezetvédelemmel kapcsolatos nemzetközi és hazai viszonyokat, az ezzel kapcsolatban jelentkező feladatokat, ill. azok megoldásának lehetőségeit. A társadalom szemléletének megváltoztatására lenne szükség, melyben különösen fontos az ifjúság nevelése. Lassú javulás észlelhető a társadalmi szervek — Hazafias Népfront, Vöröskereszt, ifjúsági szervezetek stb. valamint a lakosság köréből kezdeményezett spontán törekvésekben (környezetvédő szervezetek létrehozásának javaslata), melyek segíthetnek a feladat megoldásában. Az államtitkár a három meghatározó faktor — a levegő, víz és föld témájában részletesen ismertette a magyarországi helyzetet, minden témakörnél kitérve a leglényegesebb problémákra pl. a Balaton helyzete a közművesítés problémájára, az ipari és ezen belül a motorizációs szennyeződésre vonatkozó tényadatokra. Részletesen kifejtette állásfoglalását az építészet és a környezet kapcsolatáról, melyben — véleménye szerint — tiszteletreméltó helye van az építészetnek. Rávilágított arra, hogy az embert szolgáló környezet megmentése és alakítása érdekében nagy szükség van az OKTH és a MÉSZ közös erőfeszítésére is. Ez évben a Környezetvédelmi Világnap rendezvényei a két szervezet közös közreműködésével kerülnek lebonyolításra, az „Építészet és Környezetvédelem" témakörben. Köszönetet mondott a meghívásért, mert úgy vélte, hogy az építészek és a környezetvédők együttes tevékenységének elmélyülése társadalmilag igen fontos és segít az előttünk álló problémák megoldásában.

Az előadáshoz hozzászóltak: Callmeyer Ferenc, Bajnay László, Horler Miklós, dr. Bitó János, Jeney Lajos, dr. Vámossy Ferenc és Kaszab Ákos.

Az államtitkár válaszolt a hozzászólásokra és megköszönte a felvetett értékes gondolatokat.

összeállította:

MÉSZ titkárság

NAGY Elemér építész

NAGY Elemér: Az építészeti
rifejezés korlátairól. = Operáció
Ifjúsági melléklet III. évf. 1. 1984
14-15. p.

elm

Michael Jacobs

Phaidon · Oxford

NAGY Elemér

Moravánszky Ákos

Egy művész építész halálára

[Nagy Elemér]

Élet és Irodalom 1985 szept. 20. 8.

NAGY Elemér

(Nagy)[BAY László]: Búcsú Nagy Elemértől.
= M. Nemzet, 1985. szept. 9. 7.

Nagy Elemér, építén

L: Moravánszky Ákos

– Mesteriskolák

21

Magyar
Építőművészet Bp. 1983

83/5

3127.
Nagy Elemér (1928-)
Mai építészeti irányzatok és a magyar realitások / Nagy Elemér. – [Bp.] : Közti, [1984]. – 46 p. ; 20 cm. – (Csopaki füzetek, ISSN 0237–031X)
Példányszám: 300
ISBN 963 7672 00 1* fűzött : ár nélkül
72.036:72(439)„19"

Hadrianus római császár 183, 378,

Hanfstaengl, Franz 197, 401, 458

Hansch, Anton 177, 187, 194, 195,

Hanson, Christian Heinrich 153, 16

Haushofer, Maximilian 394

Heem, Jan Davidsz de 171, 382

Heider, Gustav Adolf 224, 459, 460

Heijde, Hermann H. Opder 195, 399,

Heinecke, Carl Heinrich 282

Heinrich, Ede 194, 398, 457

Helmholtz, Hermann 306, 463

Hering, Georg Edward 392

Hésiodos 334, 335, 338

Hess, Heinrich Maria von 153, 163

Nagy Elemér ép

NAGY Elemér: A finn épitészet Magyarországon. In: Barátok, rokonok : Tanulmányok a finn-magyar kulturális kapcsolatok történetéből. Szerk. Päivi Heikkilä, Karig Sára. Bp. : Európa, 1984 167 - 173.p. ill.

Nagy Elemér
Ybl-díjas építész
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
VAS NÉPE

1969 MÁR 13
1021

Művészetek — a felgyorsult időben

Beat-zene prózában, épületek a mennyezeten

Markó Iván az Aranykakas című balettben.

Érdekes téma — három ismert művész. Ezzel a rövid mondattal is kifejezhetjük a szombathelyi Művelődési és Sportház „Gyorssuló idő" sorozatának második estjét, amelyet március 18-án, kedden rendeznek meg, ezúttal nem a művészpresszóban, hanem a galérián.

A téma: a művészetek új formanyelve a felgyorsult időben. A három vendégművész: *Markó Iván*, az Állami Operaház szólótáncosa, *Nagy Elemér*, a Magyar Építészet című folyóirat felelős szerkesztője, egyetemi tanár, a Középületeket Tervező Intézet műteremvezetője, Ybl-díjas építész s *Szász Endre* grafikusművész.

Mindhárom vendégünket közvetlenül, vagy közvetve, de jól ismeri a szombathelyi közönség.

Markó Iván 1967-ben végzett az Állami Balettintézetben, azóta az Opera tagja. Ismertebb szerepei a Spartacus s az Aranykakas szólóbalettje. Helsinkiben a Hatytyúk tava előadásán Lakatos Gabriella partnere volt s legutóbb a IV. Várnai Nemzetközi Balettversenyen a legjobb partnernek kijáró különdíjat nyerte el. Szombathelyen, a Savaria nyári játékokon kétszer is szerepelt, ő táncolja minden évben az Iphigenia balettbetétjét s a tavalyi romkerti sétán Ugray Klotilddal a Daphnis és Cloe balettkettősében mutatkozott be.

Nagy Elemér nevéhez fűződik többek között a Szombathelyi Tanítóképző Intézet modern, kényelmes, korszerű diákszállójának tervezése, szakcikkeivel többször találkozhatunk az általa szerkesztett lap hasábjain. A modern magyar építészet elismert, tehetséges művésze.

Szász Endre legutóbb a televízió képernyőjén „fogadott bennünket". Először a Családi félkör adásán, másodszor az Intervíziós közvetítés tárlatlátogatásán. Ő tervezte az Egri csillagok című film monumentális díszletképeit. Nemcsak idehaza, külföldön is ismert, illusztrációival több külföldi pályadíjat nyert már.

A három művész beszélgető-partnere, a műsor szerkesztője és levezetője Hóborné Tausz Szilvia, aki a mai modern irodalom „izmusaival" csatlakozik a társművészetek vitájához.

A szereplők ismeretében: mit várhatunk az esttől. Nemcsak a „fül", a „szem" is sokat kap. A három vendégművész vitáját — korszerűség a balettben, hangulatbeli koreográfiai ívelés a modern idők balettjében, a modern építészet és a technika, a modern festészet, stb. — többsíkú szemléltetés egészíti ki. Markó Iván jazz-balettot mutat be, saját koreográfiáját a Kain és Ábel című elektronikus zenére, Nagy Elemér előadását a mennyezetre vetített színes diaképek kísérik, Szász Endre pedig előttünk fest meg egy képet, bevezetve mestersége eszközeibe, módszereibe.

A közönséget Bukowy: Parancs című elektronikus zeneműve fogadja — a kámoni Mesterhangok Klubja sztereohatásra hangosítja a galériát — s az estbe beépítve hallhatjuk Kutassi Erzsébettől és Téri Tibortól Peter Handke: Önbecsmérlés című, sokk-hatásra épített beszéd-játékát, amely tulajdonképpen beat-zene — prózában.

Az építészet, a képzőművészet, az irodalom kedvelőire méltán számíthat a gyorsuló idő második estje.

Szakály Éva

Nagyszabású versenysorozat a megyében

a Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulój tiszteletére

A Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából sorra kerülő rendezvényekhez kapcsolódnak megyénk sportolóinak találkozói is. Az MTS Vas megyei Tanácsa, a Járási TS-ek és a szakszövetségek bevonásával gazdag sportműsort állított össze március hónapra. A részletes műsort az alábbiakban közöljük.

SZOMBATHELY:

Március 15: Egész napos atlétikai teremverseny az Entzbruder Gimnáziumban, általános iskolák részére.

Március 15—16: Savaria röplabdakupa a Művelődési és Sportházban.

Március 18: Fáklyás, lampionos felvonuláson csatlakoznak a résztvevőkhöz a sportolók is.

Március 21: Sakk egyéni villámtorna a Vasas klubban.

Március 22: Röplabda teremkupa leány- és fiúcsapatok részvételével.

CELLDÖMÖLKI JÁRÁS:

Március 1—30-ig: Mezei futóversenyek.

Március 16: Járási asztalitenisz kiválasztó verseny.

Március 21: Járási mezei futóbajnokság döntője.

Március 22: Sportolók szellemi vetélkedőjének járási döntője.

KÖRMENDI JÁRÁS:

Március 21: Férfi kézilabda torna a Körmendi FMGT tornatermében. — Mezei futóverseny.

Március 30: Kosárlabdatorna férfi és női csapatok részvételével.

SÁRVÁRI JÁRÁS:

Március 1—18: Mezei futóversenyek általános iskolák, KISZ-szervezetek és sportkörök rendezésében.

Március 16: Falusi spartakiád járási döntői sakkban és asztaliteniszben.

Március 21: Mezei futóversenyek járási döntője a Kinizsi sporttelepen Sárvárott. — Ugyanitt női kézilabdatorna, kispályás labdarúgóbajnokság és tekeverseny.

SZENTGOTTHÁRDI JÁRÁS:

Március 21: Röplabda teremkupa a szentgotthárdi gimnáziumban, tekeversen a Textiles pályán és mez futóverseny a szentgotthár sporttelepen.

VASVÁRI JÁRÁS:

Március 16-tól: Sportoló szellemi vetélkedője a járás hoz tartozó községekben.

Március 22: Szellemi ve télkedő járási döntője. — Ugyanezen a napon járás mezei futóverseny Vasváron

SZOMBATHELYI JÁRÁS:

Március 1—30: Középisko lák atlétikai bajnoksága te remben.

Március 16: Falusi sparta kiád járási döntői sakkba és asztaliteniszben Bükön.

Március 21: Szellemi vetélkedők járási döntője Szombathelyen.

Március 30: Szombathelyen és Kőszegen mezei futóversenyek, Balogunyomban asztalitenisz-kupa.

Magyar sportfilmek sikere

A cortina d'ampezzói 25. nemzetközi sportfilm fesztiválon díjat nyert a Mexikó 68 című magyar színesfilm. A filmet Timár István rendezte, az operatőr Széplaki Gyula volt. A Kajakosok című magyar filmet az olasz olimpiai bizottság érmével tüntették ki. Ezt a művet Csőke József rendezte és Horváth Lajos forgatta.

A fesztivál nagydíját olasz film nyerte.

Június 29-én játsszák le

az NB I. elmaradt első bajnoki fordulójára kisorsolt mérkőzéseket, így a Haladás—Diósgyőr mérkőzést is. A Magyar Labdarúgó Szövetség hétfői ülésén döntöttek a forduló sorsáról. Módosult a Magyar Népköztársasági Kupa döntőjének műsora is. Az első fordulót június 18-án, második fordulót június 25-én játsszák le.

Válogatott—Szfehérvári Máv 8:1 (3:0)

Készülődés a Ferencváros ellen

Haladás—SZSE 7:2 (3:2)

Haladás sporttelep. 300 néző. V: Albert.

Haladás: Szarka — Pék, Szántai, Horváth, Németh, Halmosi, Szabó S. Gyarmati, Iszak I, Rátkai, Gangli.

SZSE: Horváth — Tóth Gy., Palotai, Horváth A., Kántor, Kövér, Schverczel, Fülöp, Döbrössi, Roznár, Varga Z.

A szép, napsütéses időben sok szurkoló látogatott ki lett az eredménye, hogy Iszak I, Rátkai és Szabó S. góljaira Döbrössi kettővel is válaszolt.

Szünet után az SZSE-ben Gazsi, Bőke és Szabó Z. jutott szóhoz. A Haladás az 55. percben cserélt először, amikor Gyarmatit Homolya váltotta fel. Homolya jól mutatkozott be, mert néhány perc múlva gólt lőtt.

— Sanyi, mozogjunk! Bizmellel és akkor sérültem meg.

Az újonc Pintér sokat volt játékban, de sokat is rontott. Játékostársai azonban nem korholták, inkább biztatták a játékost.

— Nem baj, majd jobban is sikerül mondotta Szántai Pista.

Az utolsó 15 percben visszaesett az SZSE és ekkor Rátkai kétszer, Halmosi pe-

NAGY Elemér

Ami kimaradt, az kimaradt

(NAGY ELEMÉR ÉPÍTÉSZ, 1967.)

Borgányi · 1988

– Pályafutásod két szakaszra tagolódik. Az egyik elméleti munkával telt el, a másik most gyakorlati munkával telik. Az életedbe nagy változást hozott a fordulat?

– Minden egyébtől eltekintve – a gyakorlati gondok sokkal szorítóbbak.

Én az egyetemet 51-ben végeztem. Akkor mindjárt bekerültem oda tanársegédnek. Az építészettörténeti tanszéken dolgoztam 57-ig, Rados Jenő professzor mellett. Először középkori építészettel, azután általános építészettörténettel foglalkoztunk. Főleg a magyar klasszicizmussal – ami egyik tudományos témája volt a tanszéknek. Számomra ennek az időszaknak a legnagyobb eredménye az volt, hogy megismertem Magyarország építészetét. Voltak olyan tudományos megbízatások – amilyen az előbb említett is –, amelyek miatt be kellett járni az egész országot. Több mint száz műemléknek a felmérésében vettem részt. Párkányokat mértünk, oszlopfőket, alaprajzokat. Ezek bizonyos mértékig szinte a kezembe mentek át, legalábbis, azt hiszem, megéreztem a historikus formákat, nem beszélve arról, hogy az órákon, amikor korrigáltam, kapásból fel kellett rajzolnom az ión párkányt, a dór párkányt, a kompozit oszlopfőt, száz és száz esetben.

– Az építészettörténeti stúdiumban elmentetek-e a modern dolgokig?

– Nem. Ami nekem nagy lökést adott – az egy utazás volt. Mint sok mindenkinek. 57-ben kijutottam Franciaországba és ott töltöttem két és fél hónapot. Megnéztem Le Corbusier néhány művét. Ezzel a céllal állítottam össze az úti programot is. Ronchamps-ban leszálltam, aztán elmentem Marseille-be megnézni az Unité d'Habitationt; amit Párizsban lehet – az Üdvhadsereg székházát is megnéztem. Azután, egy kissé történészkedve, elkezdtem Le Corbusier életét és műveit vizsgálni, aminek kései gyümölcse róla szóló népszerű könyvem, készülőfélben az Akadémiai Könyvkiadó számára. Hazatérve kezdtem a modern építészettel komolyabban foglalkozni. Franciából, németből lefordítottam magamnak a fontosabb tanulmányokat. Ezekből összeállítottam egy tananyagot, amit az Iparművészeti Főiskolán elő is adtam, több éven keresztül, „Modern építészet" és „Építészeti esztétika" címen – az utóbbi kurzust későbbi években.

57-ben már mindinkább a tervezés felé igyekeztem. Elvetélt embernek éreztem magam, amiért építészettörténettel foglalkozom. Átvergődtem a lakóépület-tervezési tanszékre. Ott pedig, éppen az említett benyomások hatására, az oktató munka mellett

szerveztem egy kis műhelyt – ami túl romantikusnak tetszik és lehet, hogy primitív dolog is volt. Erre úgy jutottam, hogy olvastam fordításban és kivonatokban William Morris elveiről, Ruskinről, a praeraffaelitákról, a Werkbundról, a Bauhausról, arról, hogy a kézműves foglalatoskodás, a tárgyalkotással, az anyaggal való közvetlen kapcsolat hogyan fejleszti az építész készségét. Vissza a kézművességhez! – mondtam, tudván azt, hogy ez csak pedagógiai eszköz, nem pedig termelési mód. A műhelynek egy nagy barakkot építettünk, volt benne egy asztalos műhely, a szőnyegszövéshez szövőszéket csináltam, berendeztünk egy kerámiaműhelyt koronggal, kemencével, szakoktatót is szereztünk. Egy-két hallgatóval bútorokat készítettünk és amatőr módon megpróbáltuk ugyanazt a kurzust felélesztení, amit Moholy-Nagy vezetett a Bauhausban. Térkonstrukciókkal, különböző anyagkísérletekkel és anyagkompozíciókkal foglalkoztunk.

Ennek következtében azután, azt hiszem, 60-ban fölkerültem a rajzi tanszékre. Akkor annak a tevékenységét mint rajzi és formatervezési tanszékét ki akarták szélesíteni, én lettem volna a formatervezési kurzus előkészítője. Berendeztünk egy termet gyalupadokkal meg egyéb kellékekkel, de a dolog eléggé nagy ellenállásba ütközött. A klasszikus rajzi oktatás képviselői furcsa szemmel nézték. Minek őrlődjek én emiatt? – amikor a műhely felszerelése és szervezete is bomladozott, már nem láttam értelmét a további harcnak. A helyzet még nem érett meg és egyébként is mindinkább erősödött bennem a vágy: épülethez közel! – tervezőasztalhoz közel! – és 62 őszén beléptem a Középülettervező Vállalathoz.

– Az Iparművészeti Főiskolán is hasonló tapasztalataid voltak?

– Felvetődött a gondolat, hogy ott is foglalkozzam ugyanezekkel a térkompozíciókkal. Úgy éreztem, hogy ez a dolog is korai. Ahhoz, hogy ilyesmit csináljon, az embernek először is tudnia kell, hogy mit akar. Nem éreztem magam mögött kifejlett pedagógiai elveket: játékok voltak, amiket én a Műegyetemen csináltattam. Bár szép volt, mert az ott önkéntes csoport volt, amatőrmunka volt: például díszletet csináltunk egy darabhoz, vagy ilyen kompozíciós gyakorlatot: adva vannak 15 cm-es pálcák, tessék harminc darabból a legmagasabb állékony tornyot csinálni, ami elbír egy téglát. Vagy tessék egy 50x50 cm-es rajzlapból olyan hidat csinálni, ami kibír egy féltéglát. Itt kezdtem el kapiskálni, hogy milyen irányban kellene menni, de ehhez bizony sok nekikészülődés kellett volna. Tudnia kell az embernek, amikor egy tanfolyamot csinál, hogy mit akar. Erre még nem éreztem magam megérettnek. Az Iparművészeti Főiskolán kitértem ez elől a feladat elől.

Vajon hogy oldották meg ezt a Bauhausban? – lehet, hogy ezeket az időket ma már túl nagy respektussal nézzük. A Bauhausot ma dicsfény övezi, de lehetséges, hogy maga Moholy-Nagy sem tudta, mit akar. A húszas években borzasztó nagy volt ott a lelkesedés és sok spirituszos, szellemes ember jött ott össze, vitákban érett ki minden és elég szuverén módon kísérletezhettek, ebből születtek az érdekes eredmények: lehet, hogy ő se látta, hova vezet ez az út. De ma már – több mint harminc év múltán, és tudva, hogy Európa sok főiskoláján van ilyen kurzus (magam is hallottam ilyen előadást Zürichben, de van Darmstadtban, Stuttgartbam, Amerikában is) – nem lehet ezt ennyire amatőr módon csinálni.

– Mit lehet ebből leszűrni? – A század pionírjai, sejtésekből és tapogatózásokból mégiscsak egy tudást alakítottak ki. Jó lenne azt újra meghódítani, de az idő sürget

és a viszonyok kedvezőtlenek, végül ennek a fázisnak a kihagyása árán kell továbbmenni. Az építésznek statikai hiányérzetet okozhat, hogy ott, ahol annak lennie kellene, nem érzi az alapokat.

– Igen, de itt nem lehet kihagyni lépéseket. Ha ilyen fajta eredményeket akarunk elérni, létre kell jönnie ebben a folyamatosságnak. Vagy idehaza kell felnőnie egy generációnak, amely átveszi a stafétabotot, vagy olyan széles körű kapcsolatban kell lennünk a külföldi iskolákkal, hogy ebből ide valami beszivárogjon.

Ami a késést illeti, ide kívánkozik egy kis kitérő: másfél hónappal ezelőtt volt itt a finn képzőművészeti kiállítás. Semmi egyéb, mint a legszélsőségesebb absztrakció. (Írtam erről egy kis recenziót.) Mi történt? – teljesen elkésve jelentkeznek ott olyan képalkotási módszerek, amelyek Európa nyugati részén már a húszas években mutatkoztak. Akkoriban Sam Vanni kivételével egyetlen jelentős művészük sem kapcsolódott be a modern irányzatba, az ötvenes években pedig egyszerre mindenki elkezdi. Nem lehet tehát azt mondani, hogy ott ez túlhaladott: ők most érkeztek ide, most mindent kipróbálnak, hogy továbbléphessenek és kialakíthassák a maguk sajátos hangját. – És így van ez tulajdonképpen az oktatással is, amiről az előbb beszéltünk: ha nálunk nincs ennek bázisa, akkor bizony nagyon szubjektív és kísérleti dolgok születnek belőle.

– A te példád azonban azt mutatja, hogy a megalapozására nincs idő és nincs mód. Milyen helyzetet teremt ez az építészet gyakorlatában?

– A kézművesi és formateremtő alapképzés, amiről beszélünk, akár a középiskolákban, akár a felsőfokú iskolákban bevezethető volna. Miért van rá szükség? – mert a nevelés az anyagokhoz, a tárgyformáláshoz való közvetlen viszony megteremtésével alakíthat ki a társadalom széles rétegeiben olyan formakultúrát, melynek alapján ezek az építészethez és az ún. „iparművészethez", a „tárgyformáló" emberi környezethez egészségesen viszonyulhatnak. Vegyük példának a slöjd-mozgalmat: az, hogy a gyerek az iskolában valamilyen szerszámnyelet farag és kicsiszol, rávezeti az anyaggal való helyes bánásmódra, megismerteti vele az anyag felületi szépségét, a megmunkálás fortélyát, annak a titkát, hogyan kell a nyélnek a kézhez illeszkednie, hogyan kell kiválasztani a megfelelő fát. Az a generáció, amelyik ilyen szemlélettel nőtt fel, megérti a kávéskanna vagy a kilincs formálásának a mikéntjét. Vagy aki a papírhajtogatás, illetve a lemezszerkezetek elvét egyszerű gyakorlatokban megismerte, érti, miért van az a hajtás a Renault autó tetején, amiről kevesen tudják, hogy a lemez merevítését szolgálja, s általában megérti, miért vannak bizonyos hajlítások, bizonyos tagozatok modern formákon. Magával hozza a korszerű, egyszerű és használható tárgyak iránti szépérzéket s azok alkotási elvét. Aki megtanulta a szövés elvét és alkalmazta is, már nem feltétlenül a mintát nézi elsődlegesen, hanem a mintán kívül vagy a minta nélkül is lát szépséget a textil struktúrájában. Olyan értékeket lát meg és olyan értékeket követel meg a tárgyaktól, amelyek a régi dekoratív formákkal szemben mai értékek.

Más dolog a politechnikai oktatás: az pusztán a technikára szorítkozik. Ettől még a közönség nem fogja jobban érteni a korszerű építészetet. A formai-művészeti alapoktatásban részesült művezető, aki valamelyest tisztában van a különböző anyagszerkezetek alkalmazási lehetőségeivel, ha modern épületen dolgozik, érti, miért akarja azt a nyers betonfelületet olyannak az építész, és örül ennek. Ma értetlenül áll vele

szemben. Nem munkatársam a kivitelező, nem segít nekem, nincs olyan értelemben közös alkotómódszerünk, mint a középkorban volt.

– Tehát az anyaggal való rossz kapcsolat, amin egyelőre nem segít az oktatás, mind az építészet gyakorlatában, mind az építészet társadalmi hátterében észlelhető.

– Sem a tervező nem tervez helyesen és értelmesen – a modernsége formális, nem megértett és átélt formákat alkalmaz, ha pedig valaki helyesen tervezne, akkor sem a megrendelő, sem a kivitelező nem érti.

– Ezt előre láttad, amikor 62-ben beléptél a KÖZTI-hez, vagy a saját bőrödön kellett tapasztalnod?

– Rögtön mondok egy példát. Az első épület, amit terveztem – Szombathelyen egy kollégium. Szerintem elég jól sikerült a kivitele is. Nagyon szép együttesben dolgoztunk a megrendelővel, a beruházóval (az épület terve egyébként 63-ban lett kész, és tavaly avatták föl). A társalgó belső fala mezőtúri téglával van burkolva, nagy ablakára pedig húzófüggönyt kellett feltenni. Úgy éreztem, hogy a svéd padlóhoz, a nyers falazathoz az illik, ha a függöny is anyaga eredeti nyerseségében mutatkozik. A boltokban nem lehetett nyers színű erős vásznat kapni, végül is egy szabóvászon mellett kötöttem ki, ami a legolcsóbb volt és nagyon jól illeszkedett az együttesbe. Amíg csak beszéltem erről, nem tudták megérteni, mire gondolok. Amikor betettem a függönyt, a beruházó is, a kivitelező is, az üzemeltető is azt mondta: igen, ez így stimmel. Aki érzi az anyagok szépségét, szereti a különböző anyagokat, az előre is el tudja képzelni, hogy mi a jó, s mint megrendelő, azt eleve el tudja fogadni. E réven lehetne alakítani az emberi környezetet közös megértésben, ami fontos volna, mert nem az építészen múlik minden.

– Érdekes dolog a szenzualitásnak ez a határozott igénylése, szemben az eklekticizmussal is, de a funkcionalizmussal is. Ez bizonyos fokig túl van az evidensen építészeti igényeken. Talán kortünet, jó értelemben vett földhözragadás, ennyire követelni a tapinthatóságot.

– Ezt még a magam számára sem tisztáztam egészen. Éppen most – ha volna időm – kellene ezzel foglalkoznom. Igazán csak akkor mondhatnám jól megalapozottan, hogy ez tulajdonképpen romantikus magatartás, az építészet vonatkozásában tekintve. Ez a romantikus szál átmentődött az avantgardizmus idején is a mai napig. Valahogy úgy képzelem, hogy a húszas években, részben a funkcionalizmus túlzásai miatt, részben bizonyos kompozicionális elvek túlsúlyra jutására ellenhatásképp (itt Mondrianra, a neoplaszticizmusra, a szuprematizmusra gondolok, illetve arra, hogy ezeknek a tanulságait túlságosan direkt módon ültették át az építészetbe), vagyis az avantgardizmussal együttjáró egyoldalúság folytán vált ez indokolttá. Ha azt mondjuk: modern építészet, akkor mindenkinek a stuttgart-weissenhofi 1927-es kiállítás összképe lebeg a szeme előtt: Le Corbusier akkor épületei, Max Taut, Bruno Taut, Mies van der Rohe, Gropius együttese. Emellett vonult végig egy másik szál, sokkal lassabb következményeként a szecessziónak, ennélfogva sokkal jobban ragaszkodott a hagyományokhoz, sokkal nagyobb tekintettel volt az anyagok szépségére (téglára, magas tetőre), s nem dobott el egyszerre mindent. Ez a vonal mint búvópatak végigmegy, szerintem, a harmincas-negyvenes éveken és most az ötvenes évek végén tör föl; most erősödik meg újra hangjában például az angol építészet, míg a skandináv építészet mindig is ilyen volt: főleg az angolokat kell kiemelni, akik a hagyományt

mindig jobban tisztelték, és akiknél ez a romantikus, de anyagszerető és szerkezeti gondolkodás ugyancsak mindig megvolt.

— Eredetében talán joggal nevezed ezt a szenzuális törekvést romantikusnak, de azért ha máig is romantikusnak ítéled, akkor csak mint visszahatást értelmezheted a struktúrális reformok ellenében. Márpedig itt még sincs éles ellentét a jelen pillanatban.

— Most nincs. Ezek a dolgok most egy szintézis felé tartanak.

— Le Corbusier-re is rá lehetne mondani, hogy ilyen értelemben idővel romantikussá vált, csakhogy inkább arról volt nála szó, hogy humanizálni akarta az építészi gondolkodást. Az igazán nagy építészeknek komoly gondot okozhatott, hogyan lehet visszavezetni az építészetet a társadalomba, amihez a funkcionalizmus nem kötődött eléggé sok szállal. Az anyagszerűség igénye más szóval talán egy ilyen tágulásnak az igénye.

— A társadalom igényeinek a kiszolgálása közgazdasági vonalról indítható el, s csak az igények és lehetőségek felmérése után jön az építész, aki az adott feladatot megoldhatja merev konstruktivista szellemben, megoldhatja funkcionalista szellemben és megoldhatja olyan hangvétellel, amelyik sokkal inkább érzelmekre hangolja az embereket.

— Nagyjából azonban megállapítható, hogy az építész egyre szélesebb regiszteren játszik, járulékait tekintve az épület egyre töményebbé válik, minden effektusa egy központi és építészeti gondolat irányítása alá kerülhet. Ebbe a folyamatba tartozik bele a szenzualitás fokozódása is, ami magában véve lehet romantikus eredetű. Ebben a folyamatban azonban tekinthető az építész társadalmat organizáló tevékenységének fontos eszközeként: eszköz arra, hogy ne csak az emberek mozgását organizálja, hanem pszichikusan még közvetlenebbül befolyásolja — megbűvölhesse őket.

— Általános jelenség, hogy a tudományok és a művészetek területén a műfaji hatások elmosódnak. Az építészet is kiterjeszkedik a vele határos területekre. Az építésznek valamikor alaprajzot kellett csinálnia és meg kellett hozzá rajzolnia a homlokzatot, főleg ebben merült ki a tervezés. Ma viszont a város megformálása a fő feladat, összhangban a közlekedés megtervezésével, a forgalomirányítás szimbólumrendszerével, a hírközlési berendezésekkel. Az építészetbe ma sok minden beletartozik, ami azelőtt nem volt: a kertészeti elem, például, amely bevonul az épületbe, míg az kimegy a kertbe. Egy totálisabb igénye van az építésznek, és valószínűleg a maga nézőpontjából a kerttervezőnek és a közlekedéstervezőnek is. Mindez kölcsönhatásban áll.

— Abból az eredményből, hogy mindezek valóban közös nevezőre jutnak, vissza lehet következtetni arra, hogy minden gondolkodási folyamat ebben a rendszerben az emberi élet organizálására irányul.

— Egy pillanat — még nem felejtettem el a második részét annak, amit mondtál —, hogy az építészet elbűvöli az embert. Túl erős a kifejezés, de hogy az építészet — akár a megrendelő igénye, akár az építész elképzelése alapján — hat a társadalomra, a társadalom bizonyos tömegmozgásait organizálja, nemcsak térben, hanem hangulatilag is, azt az egész építészettörténet igazolja. Elég az egyiptomi templomokhoz vezető dromoszokra utalni, vagy a barokk architektúrára, a Szent Péter térre: mire eljutsz oda, ahol a lényeg van, azelőtt már egy olyan lélektani-térbeli előkészítésen mentél keresztül, hogy ott biztos a hatás.

– Azt hiszem, jó, hogy ide lyukadtunk ki. Gondolom, a barokk igény – nem a barokk stílusé, hanem a koncepcióé – tetőzik abban, amit ma a totális építészet akar.

– Lehetséges, hogy valami ilyesmiről van szó. De talán nem a nagy hatásokra való törekvésben kellene az építészet és a társadalom kapcsolatát vizsgálni, hanem a kis léptékben, a lakások kérdésében. Milyen lakásokat teremtünk? Milyen lakásokat tudunk építeni, hogy tudják azokat az építészek megfogalmazni, kivitelezni, s azok hogyan alakítják át az emberek életformáját, gondolkozását, hogy kormányozzák vagy foglalják keretbe az érzelmeiket, hogy segítik őket életük kiteljesedésében stb. Az „építőművészetnek" rengeteg olyan apró részlete van, amelyik már nem művészet, hanem egyszerűen „emberszolgálat". Itt válik igazán érdekessé az a kérdés, hogy az építészet hogy mozgatja a társadalmat, túl a nagy egyházi és politikai ünnepségeken, amikor százezres tömegek állnak szemben egy nagy architektúrával, hogy mozgatja csendesen, évtizedeken keresztül s hogyan hat a generációkra. Olyan építészetet, olyan lakáskultúrát, olyan lakótelepeket kell kialakítani, ahol az ember a természettel vizuális vagy valóságos kapcsolatban élhet, ahol a technika valóban mindig és minden körülmények között az ember szolgálatára van: ez valóban a társadalom formálása, alakítása, dajkálása.

– Ez részben a társadalom követelésére van így. De fordítva: az építész nem is tudja ezt a feladatát úgy betölteni, hogy a feladatán fölül ne támasszon ő maga is követeléseket az emberrel szemben, aki kénytelen-kelletlen s esetleg a maga javára adaptálódik az építész egyéni iniciatívájában rejlő humánus szándékhoz.

– Az építészetnek nevelő funkciója van.

– A te munkáidban ez hogyan nyilvánult meg?

– Mondok egy érdekes példát. Valahol végre ezt elmondhatom – leírni nem mertem. A szombathelyi kollégiumban, a művelődési minisztériummal folyt konzultáció értelmében típusmegoldást kellett alkalmazni a tanulószobák kialakításában: 2 négyágyas szoba között egy nyolc ülőhelyes tanulószobát kellett volna építenünk. Az ideális az lett volna, ha egyágyas szobákat építünk, ahol mindenki nyugodtan egymaga tanulhat, az idejét szabadon oszthatja be. Ezt a traktus mélysége sem tette lehetővé. Milyen harcot kellett folytatnom azért, hogy végül kétágyas szobákat építhessünk! Ugyanakkor kiharcoltam azt is, hogy a társalgóban, amiről az előbb már beszéltünk, harminc fekete műbőrrel bevont fotel legyen. A társalgó berendezése azonban, végül így mondhatom, túllőtt a célon: igazgatói fotelek, mezőtúri fal, az a függöny, televízió – minden. Nézem a kollégium életét: ott „pöffeszkednek" a tizennyolc éves gyerekek, lányok, fiúk beszélgetnek és a csikkeket a téglák fúgáiban oltják el, ott is hagyják. Nem gondoltam arra, hogy amit a társalgó építészetileg sugároz – az általánosan nem követhető. Valahol valami kiesés van, és nem tudom hol a hiba. Nem kellett volna ilyen atmoszférát teremtenem, mert ez nem nevelő, hanem elernyesztő hatással van. Puritánabb megoldás kellett volna? Mert mi történik azzal, aki elvégzi ezt az iskolát? Az itt lakónak később tanítói vagy könyvtárosi oklevéllel el kellene mennie valami vidéki munkahelyre. Holtbiztos, hogy hasonló környezetbe nem kerülhet. Elragadott az építészeti becsvágy, a társalgót tisztán építészeti szempontok szerint alakítottam ki, és nem figyeltem arra, hogy ennek negatív hatása is lehet. Hasonló probléma minden épületnél fölmerül, a lakásnál is. Az életformák tüzetesebb vizsgálatakor kiderülhet, hogy a kultúrált életforma nem feltétlenül azonos

a magas fokú technikai civilizációval. Lehet egy technikailag kitűnően felszerelt lakásban is kultúrálatlanul élni.

— És mondd, ezeket a kérdéseket, amelyeket az épület üzemeltetése kritikusan tisztáz, előzetesen mennyire lehet és szokás megbeszélni azok között, akik a tervezéssel kapcsolatos közös munkában részt vesznek?

— Ilyen vonatkozásban nincs közös munka. Vannak országos normák, helyi igényekre vonatkozó kötöttségek. Például a társalgó problémáját, amikor észrevettem, többeknek elmondtam. De hát ez volt a legkisebb baj, sokszor sokkal égetőbb gondok is akadnak. Ez túl finom, törékeny probléma. Itt csak egy megoldás van; hogy az ember a legközelebbi munkája során jobban figyeljen rá. Összefügg azzal is, hogy az egész életformánk egyensúlytalan. Ha a csinos nőt, akit a Belvárosban látsz, végigkísérnéd az útján, esetleg azt látnád, hogy otthon szögre akasztja a kombinéját. Mi magyarok ilyenek vagyunk, az olaszok is ilyenek. Kifelé élünk. Többet mutatunk az utcán és a társaságban, mint odahaza. Ezért is nehéz a kérdést helyesen megítélni. — Én is a társalgóban adtam többet, és szűkmarkú voltam fönt a tanulószobákban.

— Ezek a kérdések, amikről most beszélünk, nincsenek is az építészetben mint építészeti problémák tudatosítva?

— Nincsenek. Ezekről mindenki másképp gondolkodik. Az építészeti színvonalról — ami nem stílusprobléma — nincs egységes elképzelés, sem az építészek között, sem a megrendelő és az építész között. Szerintem nekünk egyszerűbben kellene építenünk, mennyiségileg és tartósság szempontjából többet kellene nyújtanunk, a társadalmi fejlődés jelen stádiumában.

— Vajon nem kellene ezeknek a kérdéseknek mégis elsődlegesen stílusmeghatározó és szerkezetet determináló tényezővé avanzsálniok?

— Itt nagyon fontos kérdésről beszélgetünk, csak azért nem tudom a labdát én sem megfogni, mert itt sok minden tanácstalanná teszi az embert.

— Talán az a baj, hogy nem eléggé finalista az építészet, nem a célokra néz, hanem a gazdasági lehetőségekben rejlő okok determinációit veszi komolyan. A lehetőségeket esetleg lehetne másképpen is használni, csak ahhoz meg kellene fordítani a szemüveget. Talán te is kénytelen vagy nagyobbnak látni a közel fekvő tényezőket.

— Jó és szép épületet szeretnék csinálni, de hogy ez a jó és szép épület az ország egészét tekintve a helyén van-e, arról nem vagyok meggyőződve. De érthető, hogy az építész egy adott alkotáson belül valamit akar mondani. Divatos szóval: az igényszintet kellene előbb meghatározni, és azon belül kellene értékes építészeti alkotást koncipiálni.

— Most mit építesz?

— Egy bolgár—magyar társaság irodaházát, azután a Kinizsi utcában a Marx Közgazdasági Egyetem hatszáz fős diákkollégiumát, ezenkívül egy szoborontódét.

— A szellemi munka szempontjából is nyilván döntően más volt a Nemzeti Színház pályaterve?

— Döntően más, már csak azért is mert az tervpályázat, másrészt azért is, mert az alkalmas arra, hogy szimbólumot teremtsen valami olyasminek, amit én építészetnek gondolok. Az az épület — templom. Az építészet lényegéről a vallomását az ember sokkal jobban le tudja rajzolni egy ilyen tervpályázaton, különösen, amikor az

igény ennyire átfogó: amikor egy nemzetnek a színházát kell megcsinálni. Most Helsinki egyik alközpontjának a városrendezésére kiírt nemzetközi tervpályázaton is dolgozunk. Egy növekvő városházát kellene tervezni – ez is hasonló feladat. Ha van az építésznek egyáltalán mondanivalója egy adott korszak építészetéről, akkor azt ide most lerajzolhatja. Ezeknek a tervpályázatoknak ez a jelentősége: az építész állást foglalhat, hogy konstruktív irányban szeretné-e továbbvinni az építészet vonalát, funkcionális momentumokat lát-e fontosnak vagy pedig plasztikus, romantikus igényt hordoz-e.

A Nemzeti Színház tervpályázatára készült tervem kétségtelenül nagyon sok érzelmet enged a felszínre törni. Látszik, hogy mit akarok ezeken a rajzokon mondani: ez az épület, ebben a parkban nem lehet szögletes, nem állíthatom szembe a természettel, hanem sátorszerűen, puhán igyekszem abba belehelyezni: idomulni igyekszem, s majdnem inkább elrejteni az épületet a természetbe. Azt mutatja ez a terv, hogy az építész – ha lehet visszatekintve kikeresni az előzményeket – az organikus építészet, Frank Lloyd Wright és Alvar Aalto követői sorába akar állni.

– Én úgy néztem ezt a tervet, mint egy szobrot, mert plasztikai ingere van annak az ellentmondásnak, hogy az épület szinte a saját frontja ellen dolgozik, olyan falai vannak, amelyeket megfellebbez. Kannelúrásnak látszó felületi rejtélyesek.

– Olyanok, mint a függöny.

– A kőnek és az üvegnek az összejátszása, ami a világítás megoldását is szolgálja, hatásában egyúttal szivacsszerű, porózus, és így ez a tribünszerű épület nem maga elé mutat, hanem magába szív, mert sejtet egy teret: rejtélyesnek tünteti föl a saját belső terét. Ugyanakkor – elmondtad ezt a lehetőséget – a falak fölhúzásával annyira kinyitható, hogy szabadon keresztül lehetne lőni rajta vagy a belépő a hátsó kamaraszínpadon keresztül kiláthatna a parkra. Csak annyira zárt, mint a szervezetben egy szerv.

– Ezt, ahogyan mondod, nyugodtan vállalhatjuk. Nem önellentmondásos alkotás, bár egyrészt rejtélyes, magába zárt, nem tudjuk, mi van benne, másrészt teljesen ki tud nyílni. Ez világjelenség a művészi kifejezésben. Nemcsak a képzőművészetre, hanem az irodalomra is jellemző, főleg a drámára. A modern drámai játék is bevonja a nézőt s a darabok mondanivalója csak az én hozzájárulásommal alakul ki. Ez a bizonyos dialektika a szabad megoldásban jellegzetesen a mi korunk igénye.

– Azzal, hogy a terv III. díjat kapott, ezt bizonyos fokig el is ismerték, de mégsem eléggé.

– Úgy gondolom, ez a terv a zsűrinek nagyon tetszett. Csak nem vállalhatták a felelősséget azért, hogy ezt meg is lehet építeni. Nincs benne annyifelé ágazó kompromisszum: nem elégít ki mindent, egyszerűen egy szuverén állásfoglalás, ami konzekvensen végig van vezetve: ilyen – egyéni. Valóban túlságosan kritikus dolog lenne azt mondani: na most ezt csináljuk meg.

– Ezt akkor előre is láthattad, mégis szükségét érezted.

– Bátran csináltuk. Két fiatal barátom, kollégám segített. Úgy éreztük: ha nem nyer is, nem lesz is sikere, akkor is hallatlan jó érzés, hogy ez most így megvan. Kevés ilyen alkotás van, amit ilyen furcsa formában mernek megépíteni. A sidney-i operaház ilyen meg a torontói városháza. Első díjat nyertek, meg kellett őket építeni és vállalni ennek a konzekvenciáit.

– Reméled-e, hogy egyszer eljutunk odáig, még a te életedben, hogy az ország el fog tudni viselni és meg fog tudni valósítani ilyen értelmű kifejezéseket az építészetben? – hiszen ennek az a baja, hogy kifejez. Aki ilyen dolgot csinál, abban föl kell merülnie a problémának: ez a törekvés kifuttatható-e?

– Nagyon nehezet kérdezel. Sokat kellene rajta gondolkodni, mérlegelni, hogy volt ez eddig a magyar építészettörténetben? Voltak-e ilyen megoldások?

– Hát azért akadtak.

– A debreceni krematórium ilyen.

– Lechner dolgai is ilyenek, amennyiben expresszívek.

– Lechner is, de a szecesszióban megvolt az egyéni stílust-akarás. Egyáltalán: tudnánk nagyszerű dolgokat csinálni. Mérnöki alkotásokban, ipari épületekben például csináltunk olyan dolgokat, amiknek a tervezéséhez és kivitelezéséhez bátorság kellett: ezekbe nem lehetett beleszólni. Az építészetnek rettenetes baja, hogy mindenki „ért" hozzá.

– Szerinted melyik az az épület, amelyik legmesszebb ment ezen az úton és meg is valósult? Olyan középületre gondolok, amelyik nálunk szuverén építészi gondolatot valósított meg.

– Ilyen tervek készültek, tervpályázatokon vannak ilyen elképzelései az építészeknek, de azt hiszem, egyik sem valósult meg. Nem tudok olyan kiemelkedő épületről, amelyik egy szuverén építészeti gondolat következetes végigvezetése és azt el is fogadták, meg is csinálták. Nincs ilyen – bár szép és jó, sőt egyéni hangú épületeink vamnak, de te nem ilyet kérdezel, nem sikeres és jó épületeket. – Egy kérdés, amire nem tudok válaszolni.

Nagy Elemér

A Kalevala és a finn építészet

19. n.

Élet és Tudom 1985. márc. 1. 9. n. 264–266.

otása is töredék marad, de ugy tet-
tti föladatért vivott küzdelem be-
a magára vigyázó óvatosság miatt,
Don Quijote őrültségétől, de cseré-
eredményekkel s azok variálásával." (20)
ben a cikkben igazságot szolgáltat
alább, amikor a világtörténeti
mezai viszonyokhoz, akkor ismét "föl-
ppl-Rónai történeti szerepéről: "Ma-
Rippl-Rónai teljesen egyedül állt,
testesült meg minden művészi fejlő-
volt a reakció az akadémiával s Nagy-
elentette nálunk azt az arisztok-
ntebb mondtam, hogy a naturalizmus
nagyobb meglepetéseket készitette

Nagy Elemér

Elhunyt Nagy Elemér Ybl-díjas építész

Hosszas betegség után, 57 éves korában elhunyt *Nagy Elemér* Ybl-díjas építész, a Magyar Építőművészet folyóirat szerkesztő bizottságának elnöke. Temetéséről később intézkednek.

(MTI)

Népszava 1985. IX.6.

Nagy Ernő, építész

L: Eltér Ishón

L: Követségi kérek

Magyar Építőművészet Bp. 1983

10-12

83/4

Nagy Elemér, építő

L. Finta József

N. E.: A kós Károly kör

15

Magyar

Építőművészet Bp. 1983

83/6

Nagy Elemér; építő

L. Tarkasdy Z.

– követségi kirch.

6

Magyar

Építőművészet Pr. 1983.

83/3

NAGY ELEMÉR

ÉPITÉSZ. MUNKATÁRSAIVAL EGYÜTT RÉSZTVESZ A BUDAPEST HILTON SZÁLLÓ ZÁRT-KÖRŰ TERVPÁLYÁZATÁN.

3 RAJZ REPR.

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZET, 1990/1. 4. LAP.

Nagy Elemér

épitészt, mint a kivitelezőkkel való jó viszony találomra kiválasztott példáját emliti.

Csák Máté: A budai Várnegyed rekonstrukciójának néhány kérdéséről. Magyar Épitőmüvészet, 1968.5.sz. 63-64. l.

Nagy Elemér építész

Résztvett az alábbi pályázatok
(maket, szepró)

N. N.: Amszterdami vázosháza
tervpályázata 1968

Magyar Építőművészet 1970/2 2 old.

Nagy Elemér építész

(KÖZTI)

Résztvett az alábbi pályázaton

(rajz, maket, 2 sepró)

Dr. Gyöngyösi István: Nemzetközi szervezetek – UNIDO – IAEA – központja – Bécs, tervpályázat 1969

Magyar Építőművészet 1970/2 sold.

Nagy Elemér

/KÖZTI/

Dunaújváros Tanácsháza terve.
(Kivitelezésre nem került.)

Magyar Építőművészet 1969. 1. a. 9. l.

Nagy Elemér

Nagy Elemér: A képi felépitás funkciója Bornemissza László festészetében. - Magyar Epitőművészet, 1967. 16.évf. 2.sz. 54-55. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ert. 1970. 1.sz. 68-107. l./

81. l.

Nagy Elemér

Kondor Béla festő

művész kiállítása. Székesfehérvár, István Kir. Múzeum. - Ism. Kovalovszky Márta, Alba Regia VI-VII. 1965-66. Székesfehérvár, 1966. 141-142. l. - Nagy Elemér, Magyar Építőművészet, 1966. 15. évf. 1.sz. 56. l. - Németh Lajos, Magyar Építőművészet, 1966. 15. évf. 1.sz. 54-55. l.

Szolnok, Ságvári Művelődési Ház. - Ism. -rideg-; Szolnok Megyei Néplap, 1966. jan. 28. - Szij Rezső, Jelenkor, 1966. 9. évf. 4.sz. 35o-354. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969. 3.sz. 243-284.l./

267. l.

Nagy Elemér

N/agy/ E/lemér/: 2oo fős kollégium, Szombathely. /Nagy Elemér építész, Moessné Hornicsek Klára belsőépitész./ - Magyar Építőművészet, 1967. 16.évf. 2.sz. 36-43. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. /Művtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./

74. l.

Nagy Elemér

(KÖZTI)

A szombathelyi 260 fős kollégium terve-
zéséért az 1968-as Ybl Miklós díj
II. fokozatát kapta

Magyar Építőművészet 1968. 5. a. 19. l.

Nagy Elemér

Tillai Ernő
ismerteti Nagy Elemér: Le Corbusier c. könyvét.

Magyar Építőművészet, 1970. 5.sz. 63-64. l.

Nagy Elemér

N.E.: INTRANSZMAS irodaház, Budapest, I. Márvány utca. - Építész: Nagy Elemér, konstruktőr: Makkai Géza, statikus: Walthier Gábor, belsőépitész: Moess Tibor, kerttervező: Prètsch Erzsébet. /ismertetés képekkel/

Magyar Építőművészet, 197o.5ssz. 39-45.

MDK

Nagy Elemér építész

Kiosztották az Ybl-díjakat:
III. fokozatot kapott.

–: Kiosztották az 1968. évi Ybl Miklós-díjakat 4.

Népszabadság, Bp. 1968. ápr.

Nagy Elemér

1968-ban az Ybl Miklós díj III. fokozatát nyerte el.
Arcképét közli:

Magyar építő[illegible] művészet 1968. 5.sz.
19.l.

Nagy Elemér

ismerteti a mai finn képzőművészet c. kiállitást /Bp, Műcsarnok./ - Magyar Épitőművészet, 1967.16.évf.5.sz. 50-51.l.

Az 1967.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája / Művtört. Ért.1970.1.sz.60-107. l./

99.l.

Nagy Elemér

Ezért is örvendetes, nogy kiváló építészünk, *Nagy Elemér* (ő tervezte többek között a budai INTRANSZMAS-székházat és az új EMKE-szállót is) a gyakorló tervező szakszerűségével, ugyanakkor közérthetően, élvezetes stílusban írta meg *Mai finn építészet* című könyvét.

Magyar Hirlap 1977/220/10

Nagy Elemér

A nombathelyi Kollégiumot terverte (eml.)

Lig. Rezső: A nombathelyi pásztorház

Művészet 1969 II sz. 23 old.

Nagy Elemér

és munkatársainak pályaművét röviden ismerteti /[illegible]
/képpel/

G-né: Budapest Hilton szálló sárkörni tervpályázata, 1969. - Magyar Építőművészet, 1970.1.sz.2-7.l.

Nagy Elemér

Kulcsár Sándor: Szombathelyi Tanitóképző Kollégium /Nagy Elemér épitész, M.Hornicsek Klára belsőépitész/ - Müszaki Tervezés, 1967. 5.sz. 19-2o. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./

74. l.

Nagy Elemér
építész

Bp. INTRANSZMAS székház.

1967.

Rados: Magyar építészettört
Műszaki K. 1971

373.

Kiss. E Lászlóné

építész

Bp. Óvoda - bölcsőde

Nagy Elemér

"elegáns Kollégiumá"-t említi

Kubinszky Mihály: Szombathelyi séta.
Magyar Építőművészet, 1971. 2.sz.
62-63. l.

Nagy Elemér

Résztvett a fertődi Eszterházy kastély helyreállításánál

Rados: Magyar építészettört. 221
Műszaki kiadó 1971.

Nagy Elemér

V. c.

tanári vak

Ferk. pzomfoisk. vk

1933-34. 47 l.

...edves hyilam, -

...üldöm az 1000 Pengőt, de a nyugta
...em jó ebben a formában. Tanulmányut
...ebjett felmérési munkálatok volna
...helyesebb a szövegben.
...ezzébként, amikor elszámolsz, ügyelni
...el arra, hogy az okmányok mind
...minisi kelettel legyenek ellátva.

Ölel Jóska.

Nagy Elemér épitész M.D.K.

Résztvett a pályázaton / megvásárolva/

A müvelődési ház pályázat egyik dijnyertes terve

Magyar Nemzet 1965. április 15. 3.1.

MDK

Nagy Elemér

Bp. IX. RÁday utca 36.

A földszintes volt Brandt-házra 1859-ben Zofahl Lőrinc épitette az emeletet Nussbaumer Lőrinc részére.

Nagy Elemér 1959-ben állitotta helyre.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.

171.1.

MDK

Nagy Elemér, építén

Nívódíjat kapott.

– : Vállalati nívódíj a legjobb köz-
épületek tervezőinek 5.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 8.

Nagy Elemér

Nagy Elemér-Kiss László: Budapest uj Sportcsarnok tervpályázata. - Magyar Epitőművészet, 1966. 15. évf. 6.sz. 1-7. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Értx Ért. 1969. 3.sz. 243-283. l./
249. l.

Magy Elemér

az egyik szerzője az alábbi pályázaton kiemelt megvé~~s~~e
telt nyert 17.sz. tervnek.

Hofer Miklós: Szombathelyi vá rosháza tervpályázata,
197o. - Magyar Építőművészet, 1971.2.sz. 2-8. l.

MDK

Nagy Elemér, 19.sz.m.f.

A rudniai templom belseje

Almásy-Tel. 2.auk. 1939. nov.

3o l.

NAGY ELEMÉR

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
Budapest VIII. Puskin utca 26.
338-369, 339-580, 134-021

M E G H I V Ó

1965. május 7-én, pénteken délután 1/2 6 órakor a Szövetség előadótermében

NÁGY ELEMÉR építész "A MODERN FINN ÉPITÉSZET KEZDETEI",

KASZÁS KÁROLY építész "A MAI FINN ÉPITÉSZET",

Dr.VARGHA LÁSZLÓ építész "A FINN ÉPITÉSZET NÉPI HAGYOMÁNYAI"

címmel vetitett képekkel illusztrált előadást tart.

Megnyitót mond dr.REISCHL ANTAL, a Szövetség elnöke.

Vendégeket, érdeklődőket szivesen látunk.

MAGYAR ÉPITŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
Elnökség

Magyar Építőművészek Szövetsége
Budapest, VIII. Puskin u. 26
Telefon: 338-369, 339-580
Postafiók: 408

II.

Németh Lajos
művészettört.
BUDAPEST
XIV. Bánki Donát u.73

DIJELÖLÉSES
NYOMTATVÁNY

Nagy Elemér

Tánzer-ház. /Akadémia u. 3/

Hild József épitette 1836-ban.
Nagy Elemér helyreállitotta 1958-ban.
Ma Élelmiszeripari Minisztérium.

Repr: 165. kép.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961. 91.l.

Nagy Elemér épitész MDK

rlszvétel a pályázaton

Tillai Ernő:Pécs déli városrész rendezési tervpályázata Magyar Epitőművészet 1956.V.évf.1.sz.4.1.

Nagy Elemér M.D.K.

A Magyar Építőművészet 1963/.1. sz. címlapterve.

Magyar Építőművészet 1963/1. sz. címlap

Nagy Elemér M.D.K.

A M. Épitőművészet 1962 /6 sz. cimlapterve.

repr.

Magyar Épitőművészet 1962xx/6x 6. comlap

Nagy Elemér, építész MDK

Társai nevében is felvette a 150 000 ft-os III. díjat.

–: Kiosztották a Nemzeti Színház terv pályázat díjait 8.

Bp. 1966. márc. 31.

NÉPSZABADSÁG

Nagy Elemér

N.U.936.XII.5.

MAGYAR SZINHÁZI TERVEZŐ SIKERE BÉCSBEN

Az ősszel rendezett bécsi nemzetközi szinpadművészeti kiállitáson részt vett a Bécsben élő tehetséges magyar tervező, *Nagy* Elemér. A fiatal tervező, aki Reinchardnál végezte tanulmányait, *Madách*-Ember tragédiáját dolgozta fel az uj szinpadtechnikai lehetőségek felhasználásával. Az eredeti megoldás lehetővé tette, hogy a Tragédia költői szépsége szabadon érvényesülhessen. *Nagy* Elemér diszletei nem váltak kerékkötőjévé *Madách* élénk fantáziával meglátott jeleneteinek, hanem hatásosan emelik ki a gyorsan változó képek mély költőiségét. Az ujszerü szinpad-technikai megoldások méltán keltették fel a szakkörök figyelmét a kiállitáson, amelynek bezárta után a bécsi *Nationalbibliothek* szinházi gyüjteménye számára meg is vásárolta *Nagy* Elemér modelljét. Ez a kitüntetés másodizben érte a fiatal magyar tervezőt, ugyanis 1931-ben egy hasonló kiállitás alkalmával a *Nationalbibliothek* a *Szentivánéji álom* modelljét vásárolta meg tőle.

N.U. 936 XII. 5

Nagy Elemér építész

MDK

részvétel a pályázaton repr.

Valentiny Károly:Pécs déli városrész tervpályázatához Magyar Építőművészet 1956.V.évf.1.sz.8.1.

Nagy Elemér

MK

Varga Sándor kapitány háza. Akadémia u. 1.

Épitette ifj. Zitterbarth Mátyás. 1835.
1846-ban Emmerling Károly Kasselik Ferenccel
István főherceg szállóvá alakitatta át.
1849-ben Hentzi ágyui megrongálták, helyreállitotta Kasselik F.
1927-28-ban Hikisch Rezső ujabb két emeletet épitett rá.
Nagy Elemér 1958-ban teljesen helyreállitotta.
Repr. 166. kép.

Zoltai és G. Sándor: Budapest. Bp. 1961. 91.l.

M.D.K.

Nagy Elemér

III. dijat nyert, azaz Egyszázötvenezer forintot az Uj Nemzeti Szinház pályázatával. Tervrajzának repr.-ját bemutatja a lap.

L.É.:"Milyen lesz az uj Nemzeti Szinház"c. Film Szinház Muzsika, Bp. 1966. febr. 4. X. évf. 5. sz. 6-7. lap

A.D.A.

Nagy Elemér, [építész] MTSK

A Küldöttség tagja.

(A.): Magyar építőművének a
havannai kongresszuson 6.

ESTI HIRLAP Bp. 1963. szept. 5.

MDK.

Nagy Elemér

Kós Károly levele az épitész-müvészhez

Magyar Épitőmüvészet 1965. 6. 6o lap.

M.D.K.

Nag Elemér, építész

Markai Géza és Horváth Áros körös terve az egyik harmadik díjat nyerte el a Nemzeti Szinház pályázatán. A lap rövid ismerletés mellett a terv 3 rajzát körli

"BUDAPEST", Bp. 1956. IV.évf. ápr.sz.

19. old.

Nagy Elemér építész –
építészettörténész

4. Nagy Elemér: INTRANSZMAS
Irodaház, Budapest 1969

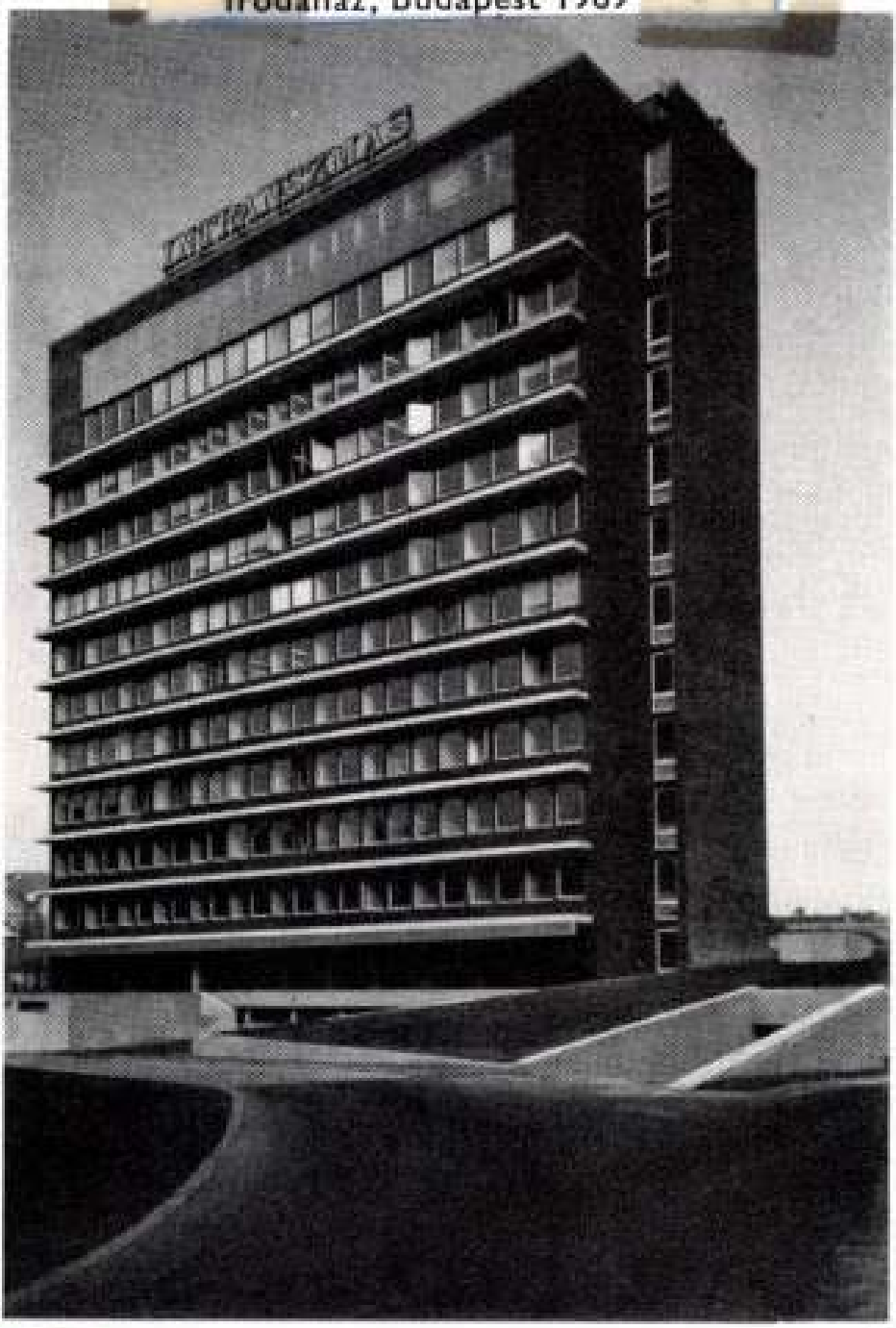

Magyar Építőművészet, 1984. 1. 20. old.

zetesen itthoni. Nem találunk olyan függönyfalat, mely könnyeden, súlytalanul lebegne — az üvegosztásokat, lizénákat hangsúlyos elemként kellett (és kell) elfogadni és kezelni. A párkányok mindig hangsúlyosak, az a szinte anyagtalan hatás, mellyel külföldi épületeknél találkozhatunk, nálunk kizárt. Egyébként is, a valódi függönyfalszerkezet igen ritka, az építészetünkben domináló raszterhomlokzatok szerkezeti megoldásainak ismertetése azonban itt nem lehet célunk. A „raszter" mindenesetre két évtized alatt a „korszerűség" szimbólumából a szürkeség és monotónia szimbólumává vált a lakosság szemében — anélkül, hogy maga számottevő változáson ment volna keresztül. A raszter- (és paneles) homlokzatok esetében érezhetően fontosabbak az építészet műszaki, ter-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Nagy Elemér

PETŐFI NÉPE

1964 APR - 2

1964. április 2, csütörtök

1021

Fellendül a művészeti ismeretterjesztés

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Bács-Kiskun megyei Szervezete művészeti szakosztálya szerdán délelőtt szakosztályi ülést tartott Kecskeméten, a TIT-klubban. Az ülésen részt vett Herczeg Ferencné, a TIT Országos Művészeti Választmányának titkára. A művészeti szakosztály tagjait Banos József, a TIT Bács-Kiskun megyei Szervezetének munkatársa üdvözölte, majd beszámolt az elmúlt három évben végzett munkáról.

Beszámolójából kitűnt, hogy ebben az időszakban jelentősen megnőtt a művészeti témájú előadások száma. Míg 1961-ben az összes előadások 5,6 százaléka volt művészeti jellegű, 1963-ban már 8,3 százalékot sikerült elérni, 390 előadást tartottak 61 071 hallgató előtt. Legsikeresebbnek mondható a filmművészeti és a képzőművészeti ismeretterjesztés, viszont nagyon szűkre korlátozódott a környezetkialakítás és a színházművészet témaköre.

A beszámoló után a tagság megbeszélte a szakosztályra váró legfontosabb feladatokat. A művészeti ismeretterjesztés céljául tűzték ki a korszerű szemlélet kialakításának meggyorsítását, a lakáskultúrával, építőművészettel foglalkozó előadások számának növelését. Ezzel kapcsolatban Nagy Elemér építészmérnök tartott „Környezetesztétika" — címmel értékes előadást, melyet hasznos észrevételekkel egészítettek ki a jelenlevők. Végül megválasztották a művészeti szakosztály új vezetőségét.

1964. április 2.

A legfőbb biztosíték

Néhány termelőszövetkezetünk pártszervezetében az a nézet alakult ki, hogy nem találnak olyan szövetkezeti gazdát, akivel erősödne a pártszervezet, akivel érdemes volna a tagjelöltsége céljából foglalkozni. Ennek az ellenkezőjét bizonyítja, hogy ahol alaposan és rendszeresen törődnek a szövetkezeti tagság politikai nevelésével, ott egyre többen kérik a párttagjelöltek sorába való felvételüket, erősödik a pártszervezet.

Tagadhatatlan, hogy a párt mód pártépítéssel is foglalkozni — hangzott már el az egyik termelőszövetkezeti pártszervezetben. Az ilyen „nem érünk rá" szemlélet részben azt tükrözi, hogy egyes párttagok mezőgazdasági munkák idején kicsit nyűgnek tartják magát a pártmunkát, a pártéletet. Másrészt kifejezi azt is, hogy néhány pártszervezetünkben a pártépítést mereven elválasztják a párt előtt álló egyéb feladatoktól. A nagy dologidőkben van legnagyobb szükség arra, hogy a pártszervezetek gazdasági szervező tevékenységére. Ha a pártszervezetek ilyenkor bátran támaszkodnak a kiváló dolgozókra, a munkában, s politikailag is aktív pártonkívüliekre, akkor nem kell „lámpással keresgélniök" a tagjelöltségre alkalmas szövetkezeti gazdákat.

Tapasztalataink szerint termelőszövetkezeti pártszervezeteinkben a tag- és tagjelöltfelvételi munkával jobbára csak a vezetőség, ritkább esetben egyedül a párttitkár foglalkozik. A tagság csak akkor kapcsolódik bele, amikor a felvételi kérelmet a taggyűlés elé terjesztik. Ehhez képest biztató előrelépés viszont, hogy több szövetkezetben a felvételi kérelmet az illetékes pártcsoport is megbeszéli. Még jobb azon[illegible] a tagjelöltségre va[illegible]

Nagy Elemér, [építész?] MDG

Kathy Imrével együttes terve

14000-ft-s díjat nyert.

—: A neutendrei-nigeti pályázat eredmény-hirdetése 10. l

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. márc. 10.

NEMZETI UJSÁG 11

1937 október 9.

Nagy Elemér

MAGYAR SZINHÁZI TERVEZŐ KÜLFÖLDI SIKERE

A mult év őszén a nagy bécsi nemzetközi szinpadművészeti kiállitáson *Madách* Ember tragédiájának ujszerü szinpadtechnikai terveivel keltett feltünést *Nagy* Elemér, a Bécsben élő kiváló magyar szinházi tervező. A kiállitáson az első dij mellett, abban a kitüntetésben is részesült, hogy tervét a bécsi *Nationalbibliothek* szinházi gyüjteménye számára megvásárolta. Ez a kitüntetés másodizben érte a fiatal tervezőt, mert már 1931-ben a *Szentivánéji álom* modelljét szerezte meg a *Nationalbibliothek*. A kettős siker után most még nagyobb elismerésben részesült *Nagy* Elemér. Szeptember 27-én, Kanada fővárosában *Ottavában* nyilik meg a nemzetközi szinházi kiállitás, amelyre hat bécsi tervező mellett meghivást kapott a fiatal magyar tervező is. Az ottavai *National Galeryben* a legnagyobb ma élő szinpadtervezők alkotásait fogják bemutatni, hogy a legmagasabb fokon, keresztmetszetét adhassák a modern szinpad problémáinak. A kiállitást *Ottava* után Amerika összes nagy városaiban befogják mutatni. *Nagy* Elemér meghivása, nemcsak az ő nemzetközi elismerését jelenti, hanem egyben a magyar szinházi kulturának megbecsülését is.

Nagy Elemér, építész

III. díjat nyert a pályamű

: Repr.

t. Gy.: Kihirdették a budapesti Nemzeti Színház tervpályázatának eredményét

8.

NÉPSZABADSÁG, Gy. 1966. jan. 29.

M.D.

Nagy Elemér
építész

A szombathelyi Ady Séren épült
első kollégium Nagy Elemér Szerve
alapján készült.

Szy Rezső: A szombathelyi pártszekhár
Művészet, 1969. február – 23 lap.

M.D K.

N agy Elemér épitész

Résztvett a pályázaton / 150ooo Ft /

Társterv ezők: Nagyxx Makkai Géza, Horváth Ákos

G.J.: Kihirdették a Nemzeti Szinház tervpályázatát

Magyar Nemzet 1966. jan. 29. 4.l.

M.D.K.

M.D.K.

Nagy Elemér épitész

KÖZTI

260 fős kollégium Szombathely
Belsőépitész: Moessné Hornicsek Klára,
Épités éve 1966. repr.

Magyar Épitőművészet 1967/2. 36-42.l.

Nagy Elemér, építész, építéstörténész

1. Ferenczy Károly, Hajnóczi szobra és Nagy Elemér felmérési rajza a Nemzeti Múzeum főlépcsői oszlopáról, 1953. [-repr.]

Magyar Építőművészet, 1984. 3. 2-old.

NAGY ELEMÉR

Kiemelt megvételben részesített — rangsorolás nélkül — 49. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Nagy Elemér
Jékely Zsolt
Bodor Katalin
Deák Zoltán

Statikus:
Molnár Zoltán

Gépészek:
Hámori András
Zelenák Lajosné

Technológia:
Schmall Gyula

Világítási technológia:
Debreczeni Gábor

„A pályamű a romterület déli oldalán lépcsősen kialakított kiállítási épülettel a római rendszerhez és a város utcaszerkezetének rendszeréhez egyaránt igazodni igyekszik.

Az előcsarnok és a kapcsolódó terek funkcionális szervezése világos, jól áttekinthető és rendezett.

Értékes gondolat a terület nyugati oldalán kialakított fedett-nyitott lapidárium.

Az alaprajzi világos szervezés a homlokzat alakításában is kifejezésre jut, amelyeknek szép arányú ritmusa a térhangulathoz illeszkedik."

Szombathelyi Képtár - tervpályázat 1977

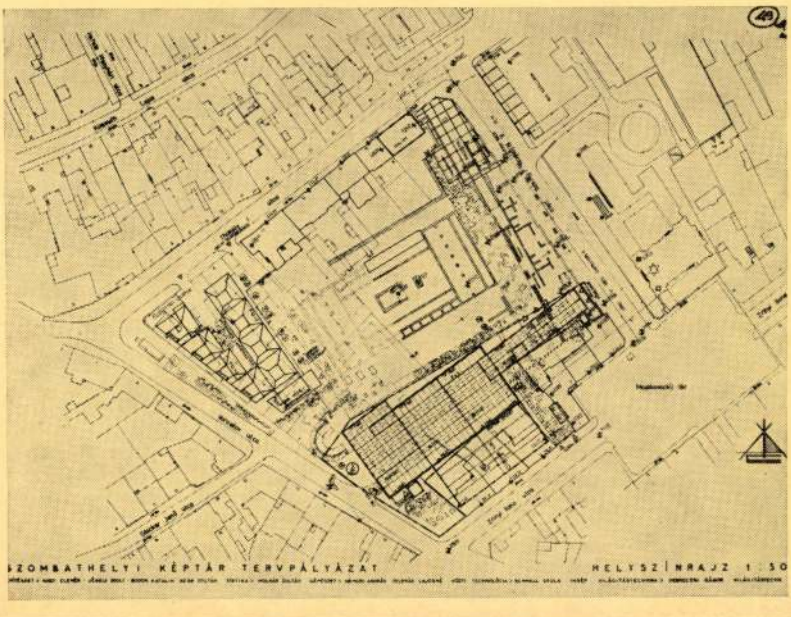

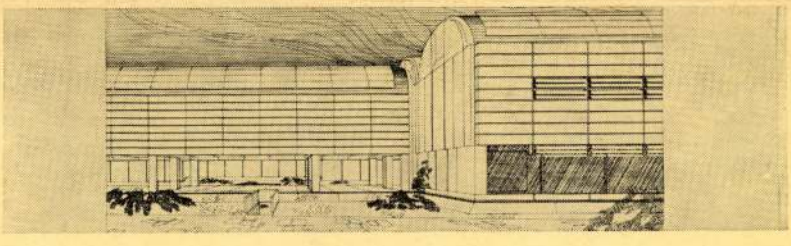

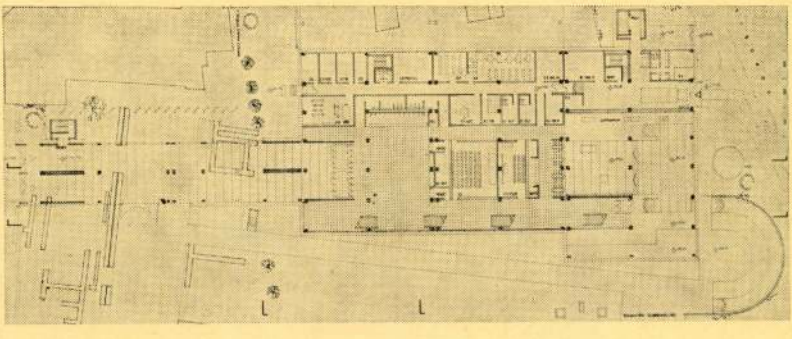

Magyar Építőművészet 1978/2

Kiemelt megvételben részesített — rangsorolás nélkül — 46. bírálati sorszámú pályamű szerzői:
Pázmándi Margit
Virág Csaba
Statikus:
Dr. Korda János
Épületgépész:
Bihary Zsolt

„A Rákóczi Ferenc útról vezetett közönségforgalom az emeleti kiállító termek szintbeli jó megközelítését biztosítja, ugyanakkor a földszintre helyezett időszaki kiállítások megközelítése előnytelen visszavezetett lépcsőforgalmat igényel. A terv gazdasági bejárata és annak forgalma, valamint a múzeumi részfunkciója megoldott.

Teherviselő szerkezeteinek megválasztásában a hazai építési adottságok és lehetőségek mérlegeléséből indul ki, szerkezetei jól átgondoltak, megvalósításuk reális. A homlokzatokat a tömegformáláshoz hasonlóan egyszerűen és kulturált eszközökkel oldják meg a tervezők."

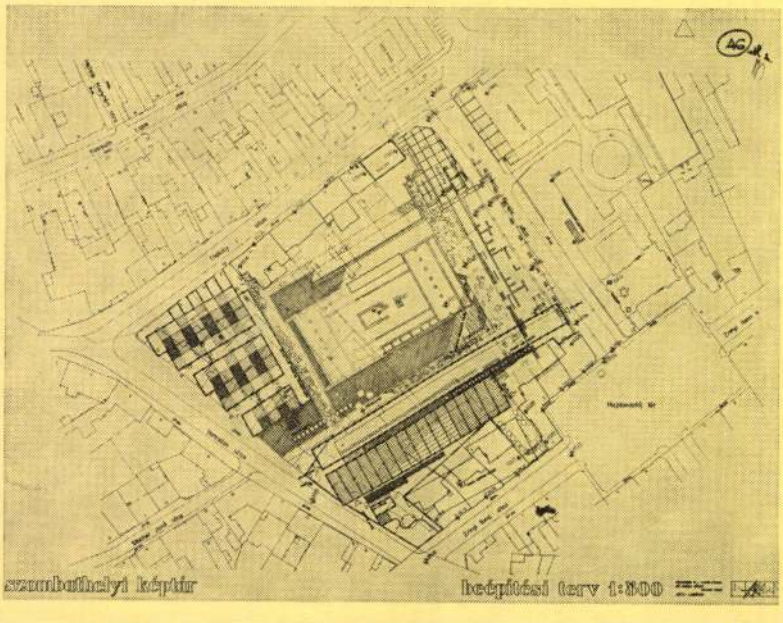

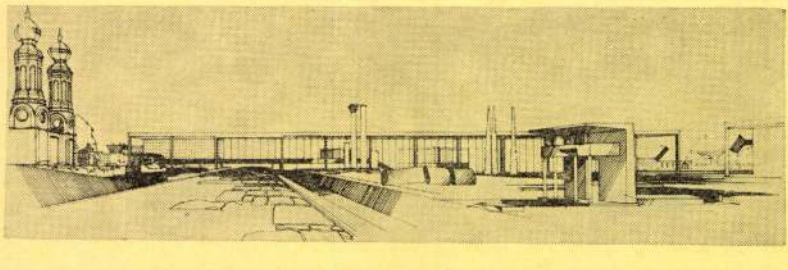

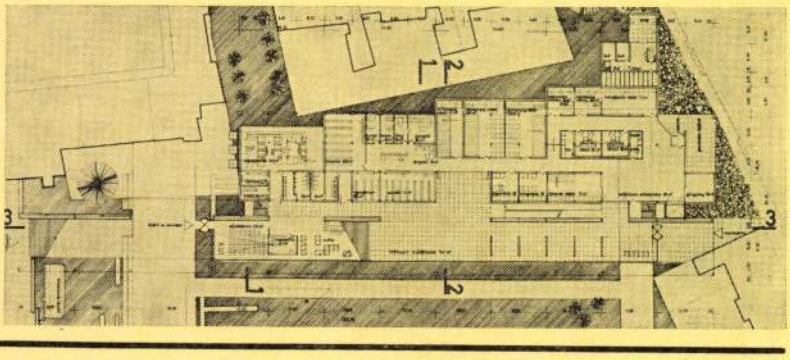

abords indépendants l'un de l'autre des différentes parties d'exposition.
Les auteurs des plans de concours avaient prévu pour la plupart un système structural en béton armé, porteur de charge et fermant l'espace. Quant à la rentabilité, tous les ouvrages de concours avaient présenté des solutions d'une échelle presque identique de l'ordre compliqué des exigences. Cela avait pour résultat une base d'environ 4500 à 5000 mètres carrés et un volume de bâtiment de 25 000 à 30 000 mètres cubes d'air.

László Horváth

bearing structures and space limiting systems. Concerning the technical installations recommended for the building the competitions was successful too.
In economy the competitors have well selected from the intricate orders of demands solutions of near identical order of magnitude which has resulted in approx. 4500 to 5000 sq.m. surface and 25 to 30,000 cubicm. of built in volume.

László Horváth

Nagy Elemér, építész, építésztörténész 2.) Folytatás.

Építészeti kultúránkról, Részletek Vizy László rádióműsorából.

Évkönyv

Nagy Elemér „rajzocskái"
Sketches by Elemér Nagy,
drawn during different meetings

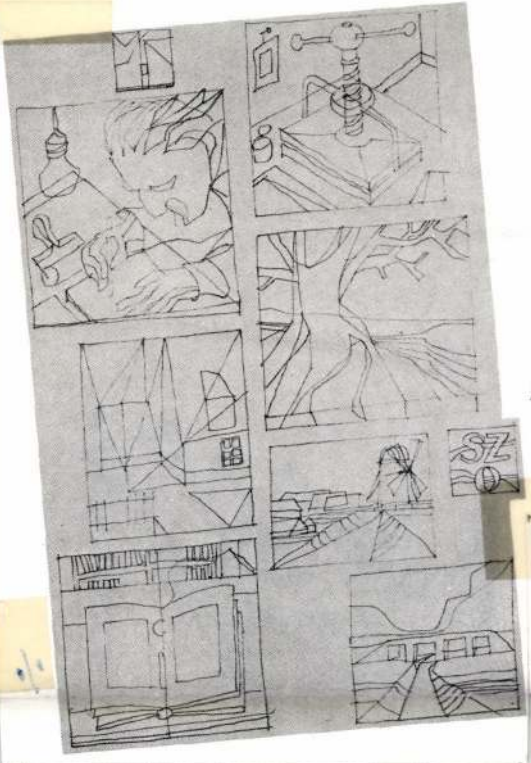

Magyar Építőművészet,
1987. 4–5 szám, 9-old.

Nagy Elemér, építész, építéztörténész. 1.) Folytatás.
Építészeti kultúránkról. Részletek Visy László rádióműzorából.

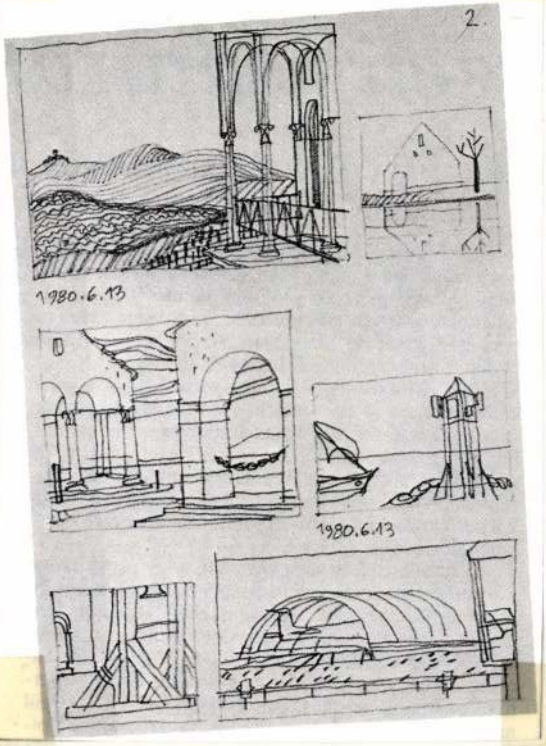

Magyar Építőművészet,
1987. 4-5. szám, 8.-dd.

Nagy Elemér, építész, építésztörténész 4.) Folytatás
Építészeti kultúrán kívül. Részletek Visy László rádióműsorából.

3

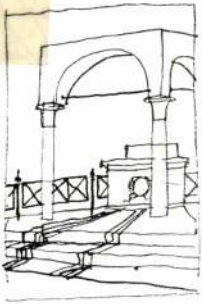

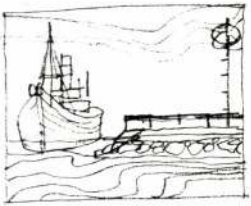

1980.6.13

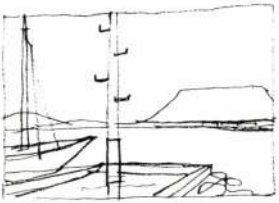

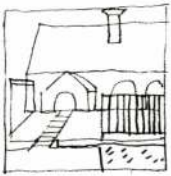

1960.6.13

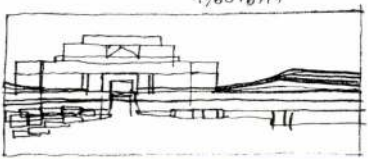

Magyar Építőművésnet,
1987. 4-5 szám, 9-old.

Nagy Elemér, építész, építésztörténész 3.) Folytatás.
Építészetünk kultúránkról. Részletek Vizy László rádiónüsorából.

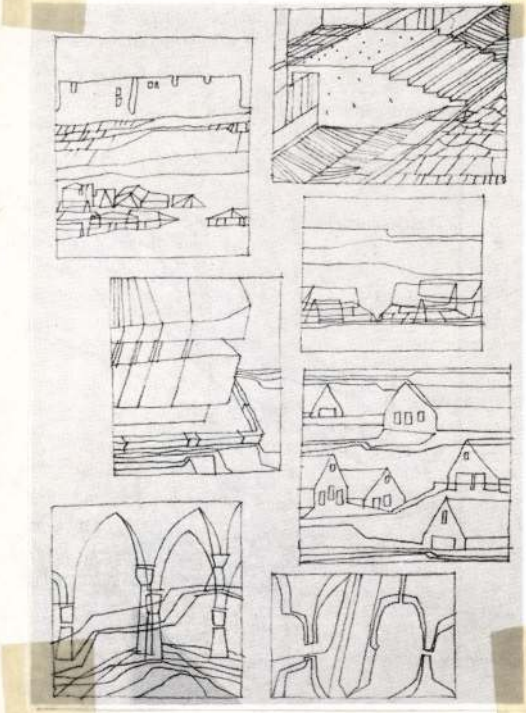

Magyar Építőművészet, 1987.
4-5. szám, 9.-ald,

Nagy Elemér István

1935

Ki tud róla?

ást végez.

Főméltósága és családja, a Ki-

ormány és a m.kir honvédség Fő-

natólag meg fognak jelenni.

yre Címedet tisztelettel meghi-

.évi október hó 27.én.

A polgármester megbizásából:

Nagy Elemér
építén

A Szombathelyi Városháza tervpályázat
30.000 Ft-os kiemelt díjában részesült
Nagy Elemér és munkatársai.

Vidos Zoltán: A Szombathelyen létesítendő ...
Művészet, 1972. felmai — 26 oldal

Nagy Elemér

1958-ban állitotta helyre az Akadémia u.-i volt Varga Sándor kapitány házát.

Berza László, Bernát György, Erdei Ferenc stb.: Budapest Lexikon, Budapest. 1973 1335 l

Nagy Elemér

Budapest Szálló /Szrogh György építész, Királyi József, Németh István belsőépítészek, Schrenk Ágnes kertterv./ - Ism: Magyar Építőművészet, 1968.4.sz. 26-33. l. - Dezső János, Műszaki Tervezés, 1968. 5.sz. 7-11. l. - Kollár Imre, Magyar Építőipar, 1968.3.sz. 145-152. l. - Nagy Elemér, Magyar Építőművészet, 1968, 4.sz.34-37. l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182. l.

154. l.

Nagy Elemér

felszólalásának rövid ismertetése a MÉSZ 1972.nov. 1-i vezetőségi ülésén.

Nagy.Ép.mGy. 1972. 6.sz. 58-59.1.

Nagy Elemér

cikk: Gyalogposta - föld alatt

Budapest, 1972. 1o. sz. 22-25. l.

Nagy Elemér

Nagy Elemér ismerteti a Florian Kupferberg kiadó által néhány éve fakszimile kiadásban folyamatosan megjelentetett Bauhaus-kiadványok első két kötetét. 1. O.Schlemmer-MoholyNagy-F.Molnár: Die Bühne im Bauhaus - 2. Moholy-Nagy: Malerei, Fotografie, Film.

Magyar építőművészet, 1971.4.sz.64.

Nagy Elemér

Rados Jenő, Hajnóczy Gyula, Ferenczy Károly, Varga István együttműködésével állitottak helyre a fertődi Eszterházi kastélyt.

Merényi F.: L'ultimo quarto di Secolo della Tutela dei Monumenti in Ungheria. Acta Hist. Artium, Budapest, 1972. 1-2 p.

53 f

Nagy Elemér

Vukovich Miklós: Községi ravatalozó Ceglédbercelen.
Tervező-társ: Emődy Attila.
/rövid életrajz + ismertetés,képekkel.Vezető épitész:
Nagy Elemér./

Magy.Ép. müv. 1972. 4. sz. 54.l.
/Fiatal Építészek Köre-szám/

Nagy Elemér

az alábbi pályázaton részetvett - díjat nem nyert - magyar tervezőcsoportok egyikének vezetője.

A belgrádi Operaház nemzetközi tervpályázata, 1971.
Magy.Ép.műv.1972.5.sz.2-11.l.

Nagy Elemér

Az INTRANSZMAS-székház tervezéséért a Középülettervező Vállalat vinódíját kapta.

Magyar Hírlap 1970. 11. 8. 13. l.

Nagy Elemér, építész

L.: Maróti Géza

–: □ Krétarajzok

2.

Esti Hirlap, Bn. 1979 júl. 18.

Nagy Elemér épitész M.D.K.

A helyreállitás tervezője 1956 1958 közö tt

egyik

mi/t sez É.Müszaki Egy tem épitészettört. Tsz. /

Kubinszky Mihály -Varga István: A fertőmi

kastély helyreállitása / 1957-1960 /

Müszlékvészelem. 1961 / V. / 3. sz. 149. l.

Nagy Elemér, építész

III. díjjal jutalmazott terv.

Repr.

–: A Nemzeti Színház tervpályázat eredményei és tanulságai 7.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. febr. 6.

Nagy Elelmér épitész M.D.K.

A budapesti Nemzeti Szinház tervpályázatán

III. dij / 150ooo Ft /

Társtervező: Makkai Géza, Horváth Ákos

Zárójelentés a budapesti Nemzeti Szinház tervpályázatáról

Magyar Épitőmüvészet 1966/3. 6-40.l.

Nagy Elemér

Nagy Elemér ismerteti Pál Balázs : Kós Károly c. könyvét.

Magy.Ép.müv.1972. 6.sz. 64.l.

64.l.

15

Nagy Elemér

a szombathelyi Kollégiumban
építészeként említve

Magyar építészet 1945-70
136. old.

Nagy Elemér építész

az Infranyomas irodaházának

építészeként említve

Magyar építészet 1945-70

86. old.

Nagy Elemér

V.V.: "Kós Károly Kör" cimmel a lap beszámol arról, hogy a Magyar Épitőművészek Szövetsége ünnepséget tartott Kós Károly születésének kilencvenötödik évfordulóján. A "Kós Károly Kör" első rendezvényén Nagy Elemér és Finta József épitész volt a kezdeményezője annak, hogy ez az uj munkabizottság feladatának tekintse Kós Károly hagyatékának felkutatását, irásainak kiadását és megőrzését, valamint egész munkásságának ismertetését. A munkában részt vesznek az épitészek, mérnökök, tájrendezők, iparművészek, grafikusok és irók, mindazok, akik egymás munkája, müvészete iránt érdeklődnek. Fenti cimü rövid beszámolót lásd: Kós Károly nevénél. Élet és Irodalom, Bp. 1979. jan. 6. XXIII. évf. 1. sz. 6. lap.

Nagy Elemér

A Középületterverő Intézetben
Hornicsek munkatársa volt.

Kovács Anikó: Hornicsek László.
Művészet, 1975. július – 6 oldal.

NAGY ELEMÉR

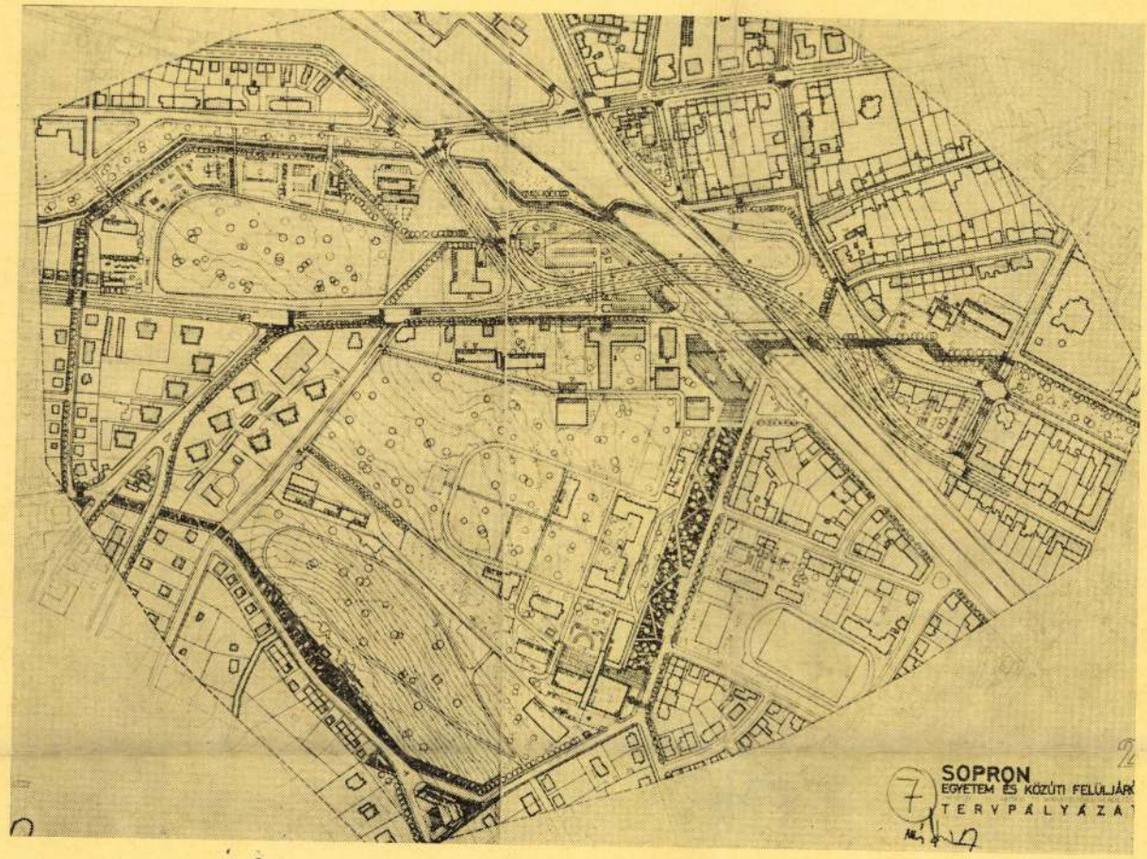

Rangsorolás nélkül III. díjban részesített 7. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Nagy Elemér
Jékely Zsolt
Deák Zoltán
Bodor Katalin

A pályamű érdeme a tervezési terület gyalogosforgalmának jó megoldása, ugyancsak aluljáró segítségével. A pályamű az egyetem új épülettömbjét nem a gyalogoskapcsolat végén kialakított bejárathoz, hanem a Mikovény út tengelyébe helyezi, nyilván abból a meggondolásból, hogy az új felüljáróval olyan forgalmas csomópont keletkezik az egyetem előtt, melytől az új oktatási épületet lehetőleg távolabbra kell helyezni. Az egyetem területének egy részét a terv közterületté alakítja. Az elképzelés nagyvonalú és lendületes.

Sopron város és a lövérek csatlakozó csomópontja környezének megoldására és az Egyetem épületállományának bővítésére kiírt tervpályázat, 1978.

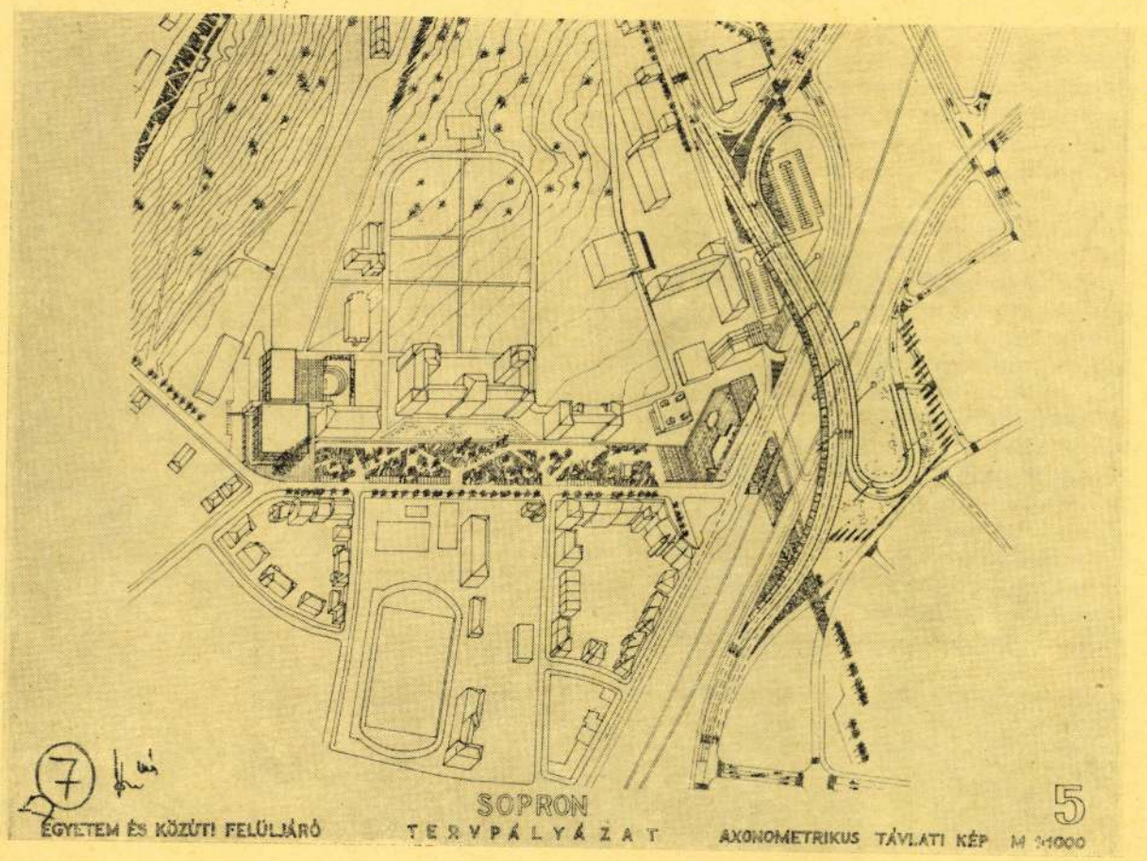

Magyar Építőművészet 1978/5

Rangsorolás nélkül megvételben részesített 1. bírálati sorszámú pályamű szerzői:

Golda János
Horváth Franciska
Horváth Zoltán
Noll Tamás

A pályamű érdeme, hogy a város és az egyetem között a Jókai utca—Zsilip utca által határolt tömbbelső feltárásával javasol gyalogoskapcsolatot teremteni, ami nemcsak attraktív a szép növényzet között, de a legrövidebb utat képezi a belváros és az egyetem viszonylatában. Sajnos az egyetemi új épület és bejárat megoldása kedvezőtlen. A terv a város általános forgalmi rendjében is — részben hasznos — változtatásokat javasol.

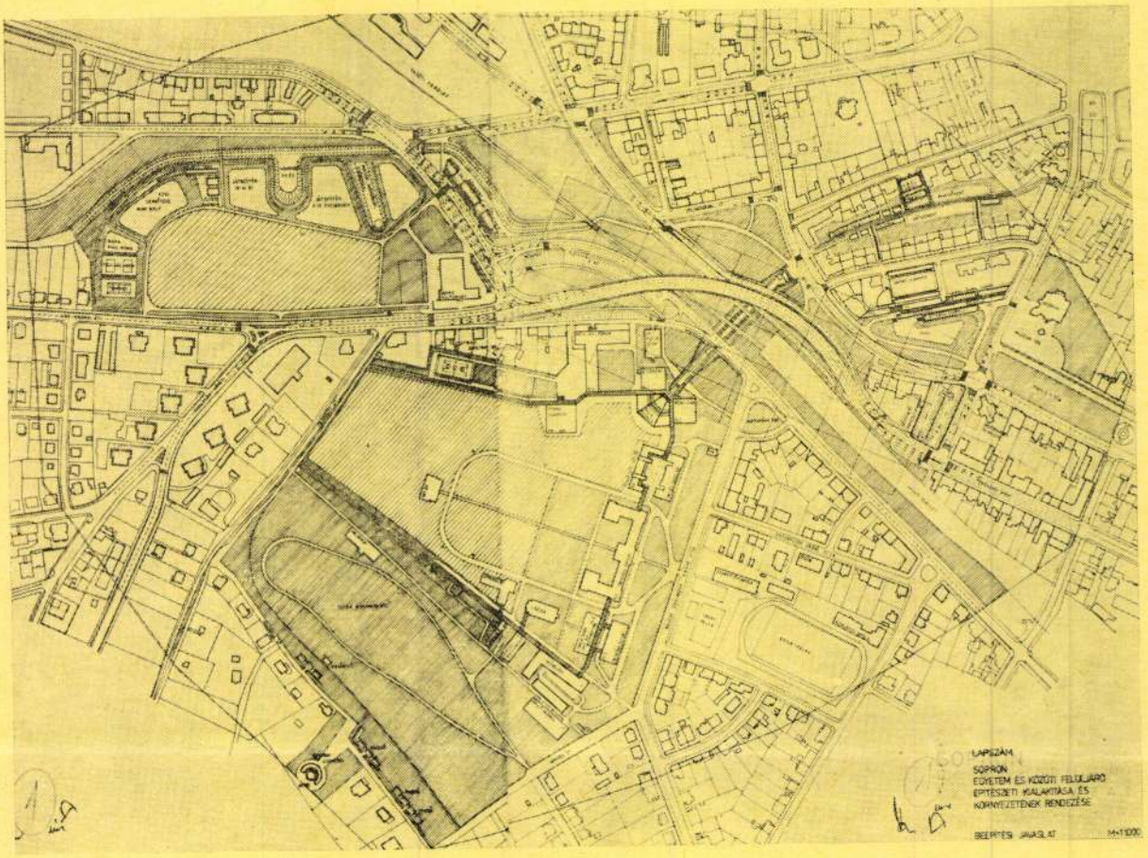

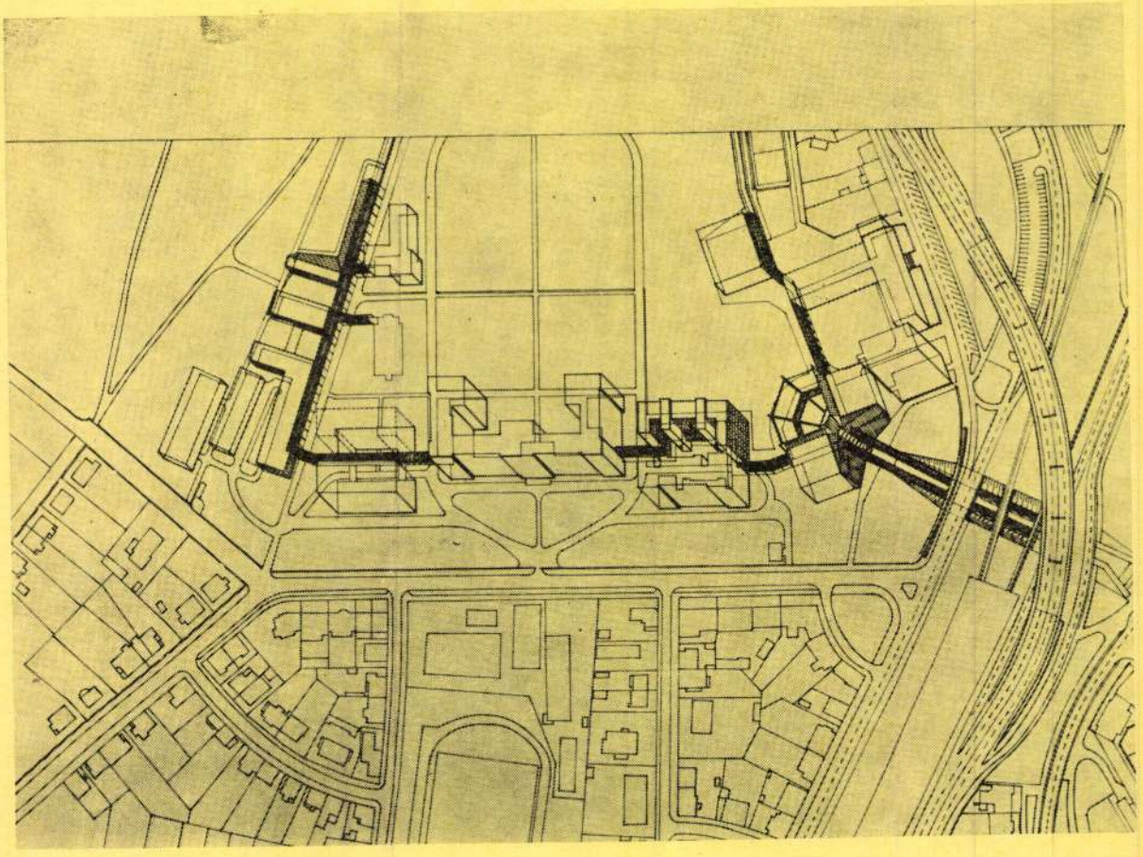

1

Fedett uszoda, Szombathely

Építész: Nagy Elemér

Munkatárs: Jékely Zsolt; statikus: Horváth Z. Kálmán; fűtés: dr. Baltay Mihályné; víz, gáz, csat.: Hámori András; szellőzés: Zelenák Lajosné; elektromos: Frőhlich Tibor; kivitelező: Vas megyei ÁÉV; főépítésvezető: Csendes József; építésvezető: Andics János; művezető: Maitz Ferenc; beruházó: Vas megyei Beruházási Vállalat, igazgató: Pintér József; műszaki ellenőr: Kövi János; fotó: Borbíró László; kivitelezés: 1977—81; beépített alapterület: 2240 m²; beépített lm³: 26 000 m³; megvalósítás költsége: 112 472 eFt.

Nagy sokára elkészült a szombathelyi fedett uszoda is. Megvalósítása elhúzódott; tervkorszerűsítésekre volt szükség, sőt kivitelezése szinte leállt egy bizonyos időszakban. Ha a tervező most végignéz a levelezés és az iratok tömkelegén, rezignáltan állapíthatja meg, hogy míg az első irat 1969 június 23-án keltezett, a főbejárat előtt kifeszített nemzeti színű szalagot 1981 augusztus 18-án vágták el. Tehát a beruházás elhatározásától nem kevesebb, mint 12 esztendő telt el az épület használatbavételéig. Nagy idő ez nemcsak intézmények, de egy város, sőt egy ország életében is.

Ilyen hosszú és változtatásokkal tarkított időszak a tervezők számára ugyancsak keserves. Az elmozduló szerkezeti, gépészeti megoldások folyamatos összeigazítása igen hálátlan feladat. Hazai tervezési viszonyok között pedig, amikor az alkotó építészek tevékenysége csupán 25—30 évre korlátozódik, egy évtized a „teljes" szakmai életnek felét, harmadát teszi ki. Nemcsak termelési szempontból jelent kárt tehát egy elhúzódó beruházás, hanem az építészeti gondolatok, megfogalmazások is — mind a lakás-, mind a középület-építésben — késve érik el a társadalom életét, tudatát. Gazdasági és egyben szellemi értékmentésnek számítana ha a körültekintő előkészítés és programtisztázó folyamat után mind a magasépítési tervezés, mind a megvalósítás gyorsan, jól szervezetten bonyolódhatna le. Így lenne egy beruházás gazdasági és művészeti-szellemi értelemben egyaránt „hatékony."

*

A szombathelyi fedett uszoda a Bartók Béla körúton a Claudius Szállóhoz csatlakozó termálfürdő parkterületén épült fel. Az épület befoglaló mérete 60×45 méter, így lefedett csarnokának alapterülete mintegy 2700 m². Megközelítése nyugati irányból, a körútról történik. A tágas előtéren személygépkocsik és kerékpárok számára megfelelő parkoló, illetve tárolóhely van biztosítva, a kerítés teherbejáratán pedig az üzemi gépkocsiforgalom közelítheti meg az épület keleti oldalát.

Az épület *három* programcsoportot egyesít:

Úszócsarnok: 50,00 m-es hitelesített versenymedencével, tan- és lazítómedencével, 400 fős nézőtérrel. Öltöző 350—350 (férfi-női) személyre méretezve, szükséges W. C.- és zuhanyozócsoporttal, csatlakozó finn rendszerű szaunákkal.

Gőzfürdő: kabinos öltöző (28 egység), száraz és nedves gőzkamrák, W. C. és zuhanyozócsoport. Medencetér 2 eltérő hőfokú kisebb medencével, melyhez ledörzsölő, masszázs és pihenőhelyiség csatlakozik.

Kádfürdő: 4 egység, hozzá kapcsolódó pedikűrözővel.

Az előcsarnokhoz iroda, orvosi szoba és fodrászat, kétnemű W. C.-csoport kapcsolódik. A főbejárattal szemben pénztár és ruhatár fogadja a belépőket.

Az előcsarnokból is megközelíthető üzemi folyosókról nyílnak a medence alatt elhelyez-

4

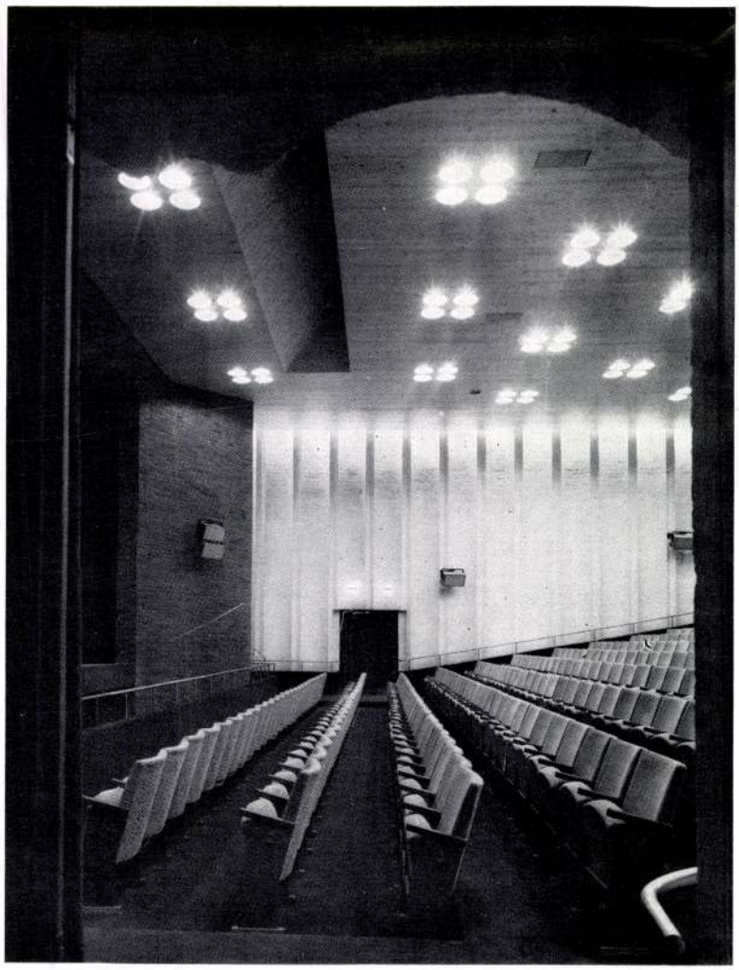

5

zömmel radiátorokkal, kis részben légfűtéssel. A nagyteremben a radiátorok csak az alapfűtést biztosítják, a nézőtér és a színpad légfűtéssel működik. Mesterséges szellőzési igény a nagyterem, előadóterem és előcsarnoknál jelentkezett. Rendszerében a nézőtér a hátsó végfalon kapja a befúvást, az elszívás az ülések alatti elszívófejeken át történik. A friss levegőt szállító csatornák a pincetérben haladva, majd a két előcsarnoki téglaburkolatú oszlopba kötnek a tetőtér irányában. A használt levegő a kertbe, talajban kivezetett épített csatornán, terepszint felett kialakított fejvégződésben jut a szabadba.

Az épület víz-csatorna berendezése 3 nagyobb vizescsoportban koncentrálódik. A melegvíz-ellátás a kazánházban termelt központi rendszerű.

Az elektromos ellátás az épületben megépült transzformátorállomásból biztosított. A villamos áramköri vezetékezés szerelése az építészeti igények következtében (nyers falak) különösen gondos munkát igényelt. A lámpatestek részben egyedi tervezésűek, részben a kereskedelemben kaphatók. Az előcsarnoki képzőművészeti üvegfal intenzívebb megvilágítását Tungsrapar fényforrások adják.

Az épület létrehozásában részt vevő vállalatok és közvetlen közreműködő képviselői igyekeztek a lehetőségekhez és adottságokhoz képest nagy gonddal és törődéssel elősegíteni a mielőbbi megvalósulást, a város összefogó segítségével, mely megteremtette a megépítés feltételeit.

L. G.

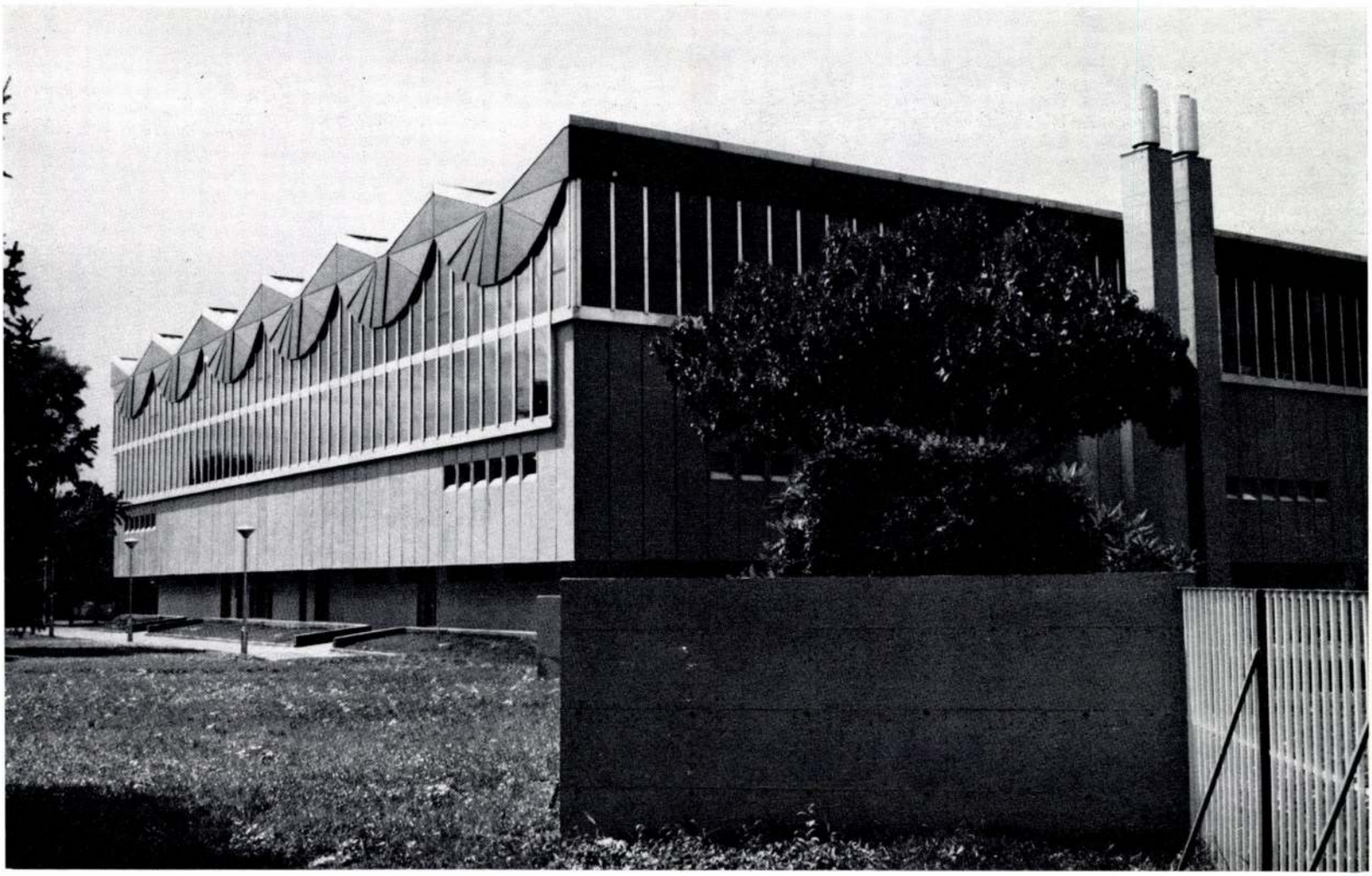

2

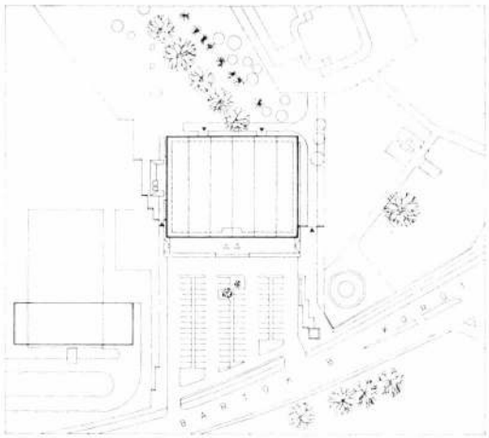

3

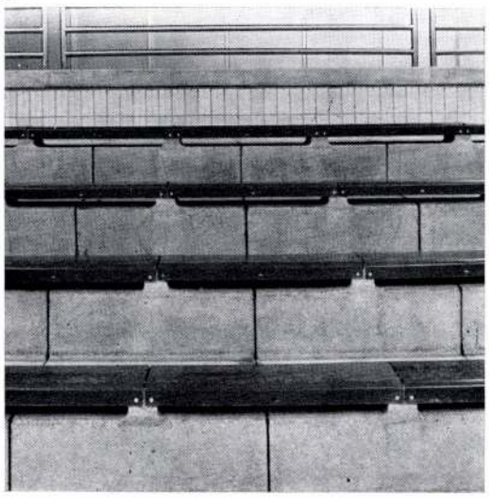

4

1. Főbejárati oldal
2. Északi és keleti oldal
3. Helyszínrajz
4. Medencetér lelátójának részlete

1. Côté de l'entrée principal
2. Côtés nord et est
3. Plan de situation
4. Détail de la tribune

kedő gépészeti helyiségek (kazánház, hőközpont, vízkezelés, laboratórium, üzemi öltöző stb.). Az emeleti öltözőszintről közelíthető meg a medencét körülvevő gépészeti vizsgáló folyosó.

A medenceteret záró fa álmennyezet felett a rácsos acéltartók járhatóak, itt szükség esetén könnyen elérhető a medencetér világítási és szellőzőgépészeti rendszere.

A versenymedence két hosszoldalán feszített vízperemmel, két végén beütőfallal készült 50×21 méteres mérettel, nyolc pályaosztással. Az úszócsarnok körítőfala mentén a fűtőtestek és felettük húzódó — s így meleg — működő pihenőpadok konzolosan vannak felszerelve, a padló könnyebb takarítása érdekében.

A nyugati oldalon elhelyezkedő két lépcsőházban együtt indul a fürdők és nézők forgalma, majd az első emeleti öltözőknél szétválik és két *külön karon közelíthető meg* a medence, illetve a nézőtér.

Az épület teherhordó szerkezete monolit, illetve előregyártott vasbeton és KORELL acélrács. A főszerkezetet 12 db 1×1 méter befoglaló alaprajzi méretű (H keresztmetszetű) előregyártott vasbeton pillér alkotja, kehelyalapokba beemelve. A pillérekre a KORELL idomacélból szerkesztett (10×45 méter méretű) földön összeszerelt és ott lefedett rácsos tartó egységeket, mint kéttámaszú, kétkonzolos tartókat, emelőbika helyezte el. A földszint, az öltözőszint és a medencetér födéme monolit vasbeton. A versenymedence repedésre méretezett vasbeton, a födémtől és önmagában 3 részre dilatálva. Az öltözőszint és a medencetér külső térelhatároló szerkezete 6—9 cm vtg. előregyártott betonpanelsor, 1,25 m névleges szélességű és 4,45 ill. 7,80 m magasságú elemekből.

A tetőfelületekről a víz a rácsos tartók által meghatározott mezőközökben a H pillérekbe rejtett lefolyócsöveken távozik. Ugyancsak a H pillérek üregeiben futnak a nagyméretű függőleges szellőző és egyéb vezetékek.

A homlokzat burkolati anyagai: a földszinten fehér „Zsolnay" kerámia, felette a konzolos épülettömeg betonszínű VLIESIN festést kapott. A függesztett acélszerkezetbe lilás árnyalatú fényvisszaverő 3 rétegű THERMOPAN üvegtáblák (Orosházi Üveggyár) kerültek, míg az acélszerkezet magasságában elhelyezkedő, legyezőszerű főpárkány lilásbarna GLASAL lemezekből áll. Nyílászáró szerkezetek, bádogozások, szegések alumí-

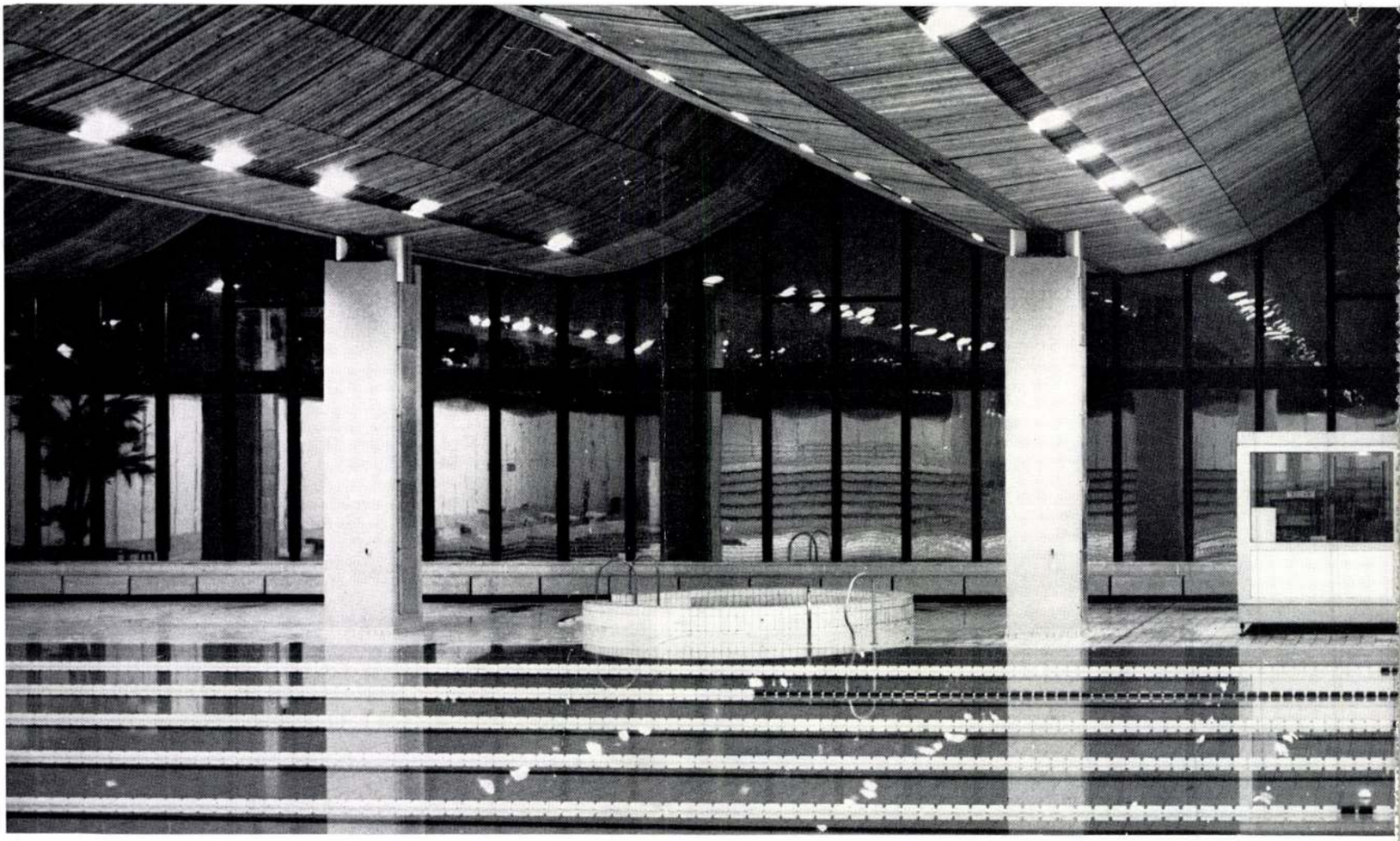

1. Medencetér
2. Földszinti alaprajz
   1. Előcsarnok 2. Ruhatár 3. Pénztár 4. Büfé 5. Iroda 6. Orvosi szoba 7. Fodrász 8. Kazánház 9. Hőközpont 10. Szociális helyiségek 11. Szellőzőgépház 12. Vízkezelés 13. Kabinos öltöző 14. Szárazgőz 15. Nedvesgőz 16. Gőzfürdő medencetere 17. Masszázs 18. Pihenő 19. Pedikűr 20. Kádfürdő
3. Büfé bejárata
4. Keresztmetszet

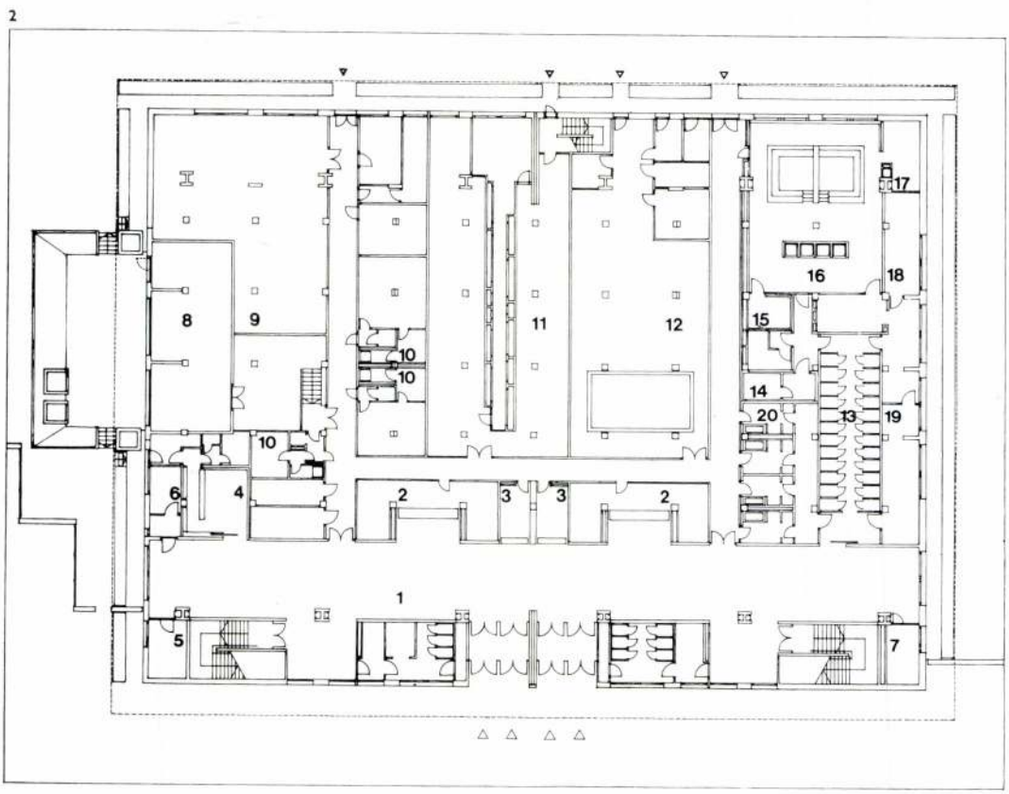

niumból készültek. Az előcsarnokban, lépcsőházakban szintén fehér „Zsolnay" kerámia falburkolat fogadja az érkezőt, öltözőkben, medencetérben fehér GLASAL lemez a falburkolat, míg az álmennyezet vörös fenyő. A versenymedence és a tanmedence, valamint a körüljáró tér burkolata magyar kerámia termék. A nézőtér lépcsőzete helyszíni műkő, a fűzfői Nitrokémia Gyár karminpiros műanyag gyártmányai. (Népstadion típus.)

* * *

Sok szép nappal ajándékozott meg e messze vidéki munkahely, ahová több mint száz esetben kellett leutazni — kilométerben összeadva mintegy a földgolyót megkerülni. De, az utat akár vonattal, akár gépkocsival tettem meg, Veszprém után már tágult a tüdőm, emelkedett a kedvem. Az építés során egyre jobban megszerettem a vasi tájakat, településeket, városi és falusi utcákat, házakat, a kertes vendéglőket, pincéket, az illedelmes vigadozást és az elégikus hangulatokat ébresztő, távol kéklő hegyek panorámáit. Ebben az otthonos természeti és építészeti környezetben a szakmai kapcsolatoknak sajátos, közvetlenebb formáit ismerhettem meg. E megyében valami átmentődött a múlt jó szo-

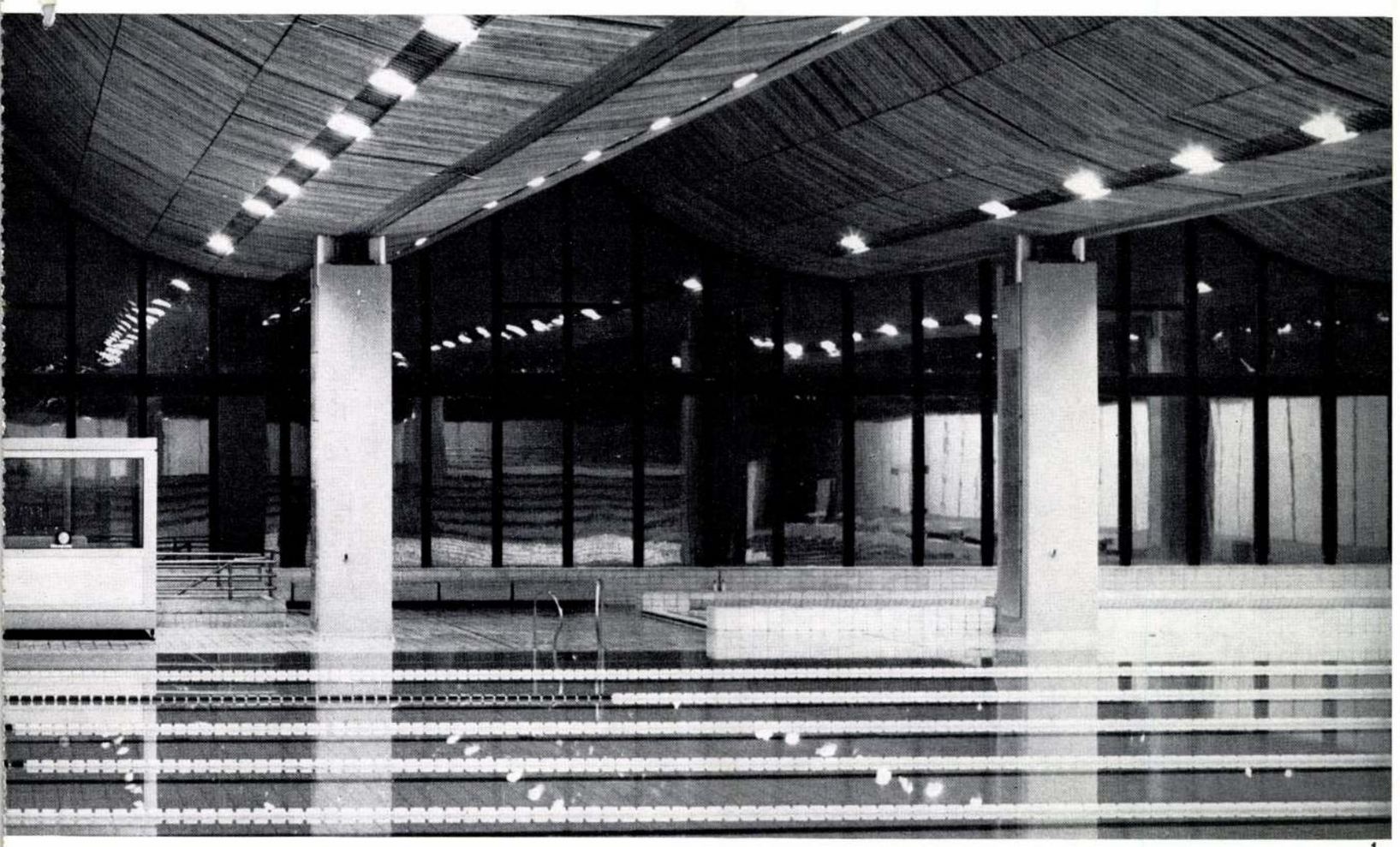

1

4 3

1. Espace de bassins
2. Plan du rez-de-chaussée
3. Entrée du buffet
4. Coupe transversale

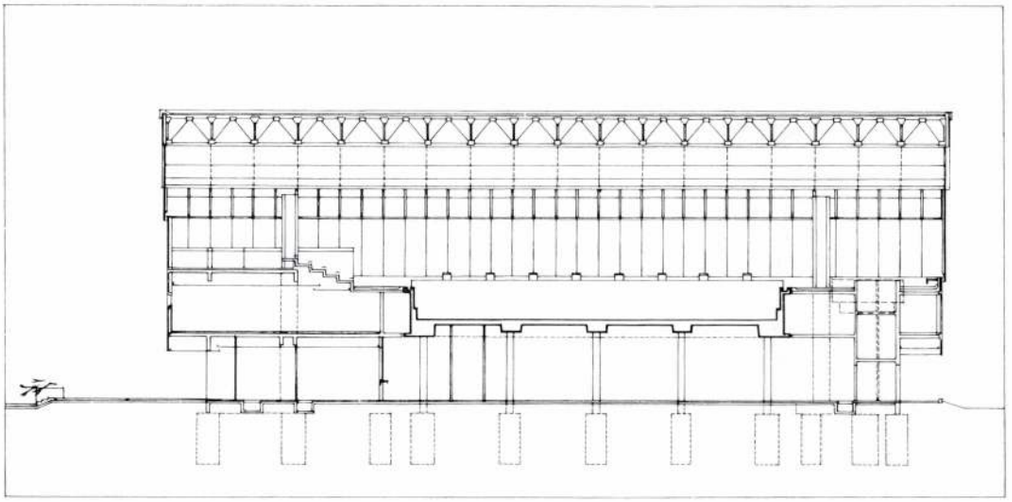

kásaiból, de ugyanakkor megragadják a jelenben felcsillanó lehetőségeket. Ez így, együtt talán a jövő hazai fejlődés, emelkedés valamiféle tartaléka, sőt mintája lehet.

A fedett uszoda építése is jó légkörben folyt le, dacára az elhúzódó építés okozta sok nehézségnek. Beruházó és kivitelező, s később az üzemeltető minden szintű vezetője, de a tetőfedő, lakatos vagy kertész brigád is magát az ügyet nézte: Szombathelynek fedett versenyuszodája lesz.

A nagy földrajzi távolság dacára közel érezhettem magam az építőmunkához. Öröm volt a művezetés, belépni az ország egyik legszebb felvonulási épületébe, a fekete fenyők közé telepített fabarakkba. Sokakat kellene itt felsorolni az építőtársak közül, de nincs hely; csak egyetlen név kiemelésére. Maitz Ferenc volt a művezető kezdettől végig, az átadásig, sőt a hiánypótlásokig. Együtt élt az épülettel, magáénak tekintette, állta a sarat az alapozástól a berendezéséig, az utólagos réstömítésekig. A részletkérdésekben, s olyan problémák közepette, melyeket csak a kivitelezés kegyetlen valósága vet fel, mindig a tervezők segítségére volt, s külön öröm volt számára is, ha valami jobb és szebb lett — az építész hite szerint. Ez az együttműködés egyik

1. Versenymedence
2. Előcsarnok déli oldala
3. Felérkezés a nézőtéri szintre
4. Lejárat a nézőtérről
5. Öltözőszint alaprajza
   1. Férfiöltöző 2. Női öltöző 3. Zuhanyozó 4. Párafogó 5. W. C.-csoport 6. Szauna
6. Lazítómedence
7. Versenymedence déli vége
8. Gőzfürdő medencetere
9. Tanmedence, előtte az ívókúttal
10. Medencetéri alaprajz
    1. Versenymedence 2. Tanmedence 3. Lazítómedence 4. Szertársarok 5. Úszómesteri fülke
11. Lejárat a medenceszintről

1. Bassin de compétition
2. Côté sud du vestibule
3. Accès au niveau de la salle de spectacle
4. Descente de la salle de spectacle
5. Plan du niveau du vestiaire
6. Bassin de relassement
7. Extrémité sud du bassin de compétition
8. Espace du bassin du bain de vapeur
9. Bassin à ramer, au-devant la buvette
10. Plan de l'espace des bassins
11. Descente du niveau du bassin

1

4

5

2

3

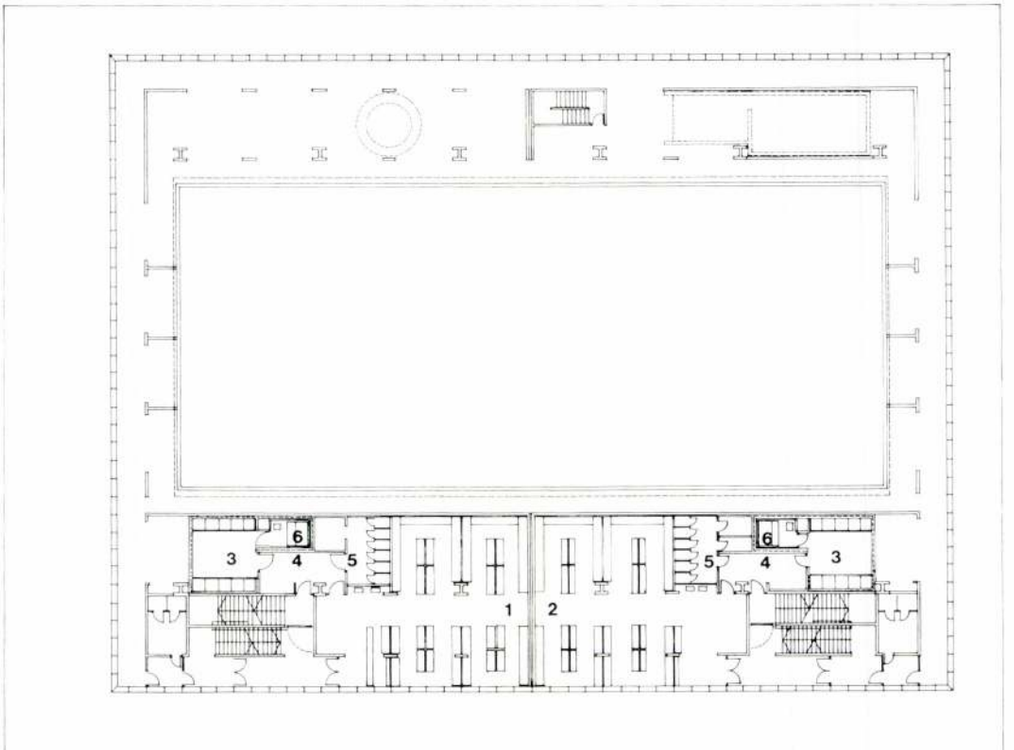

6

7

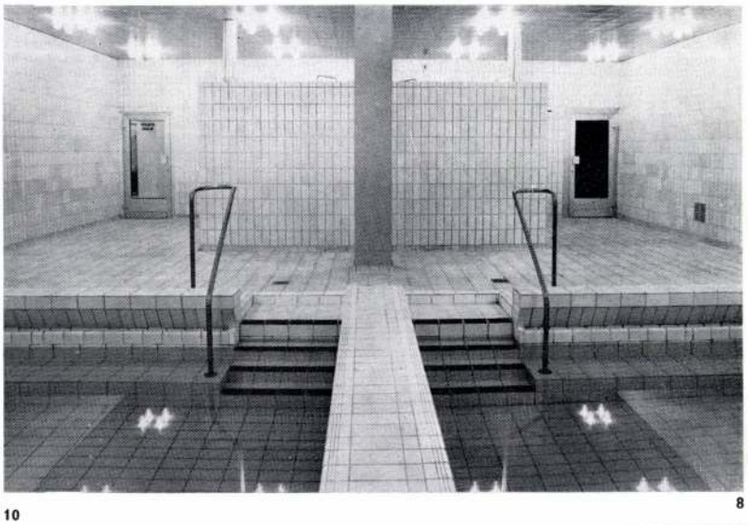

10

8

11

9

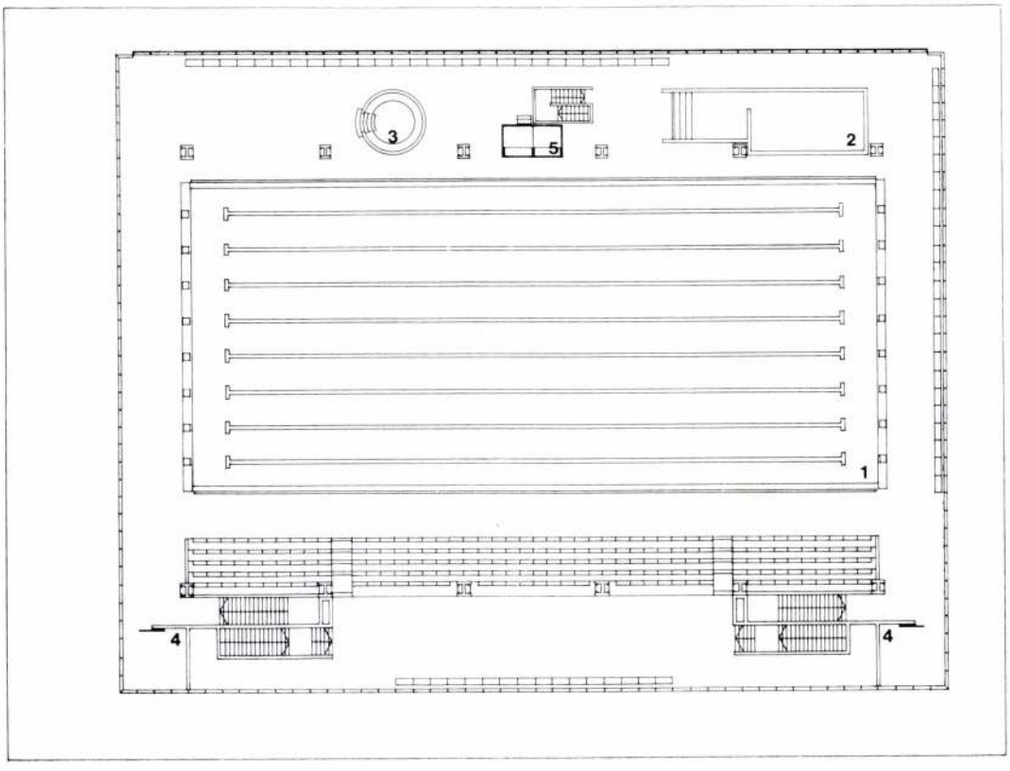

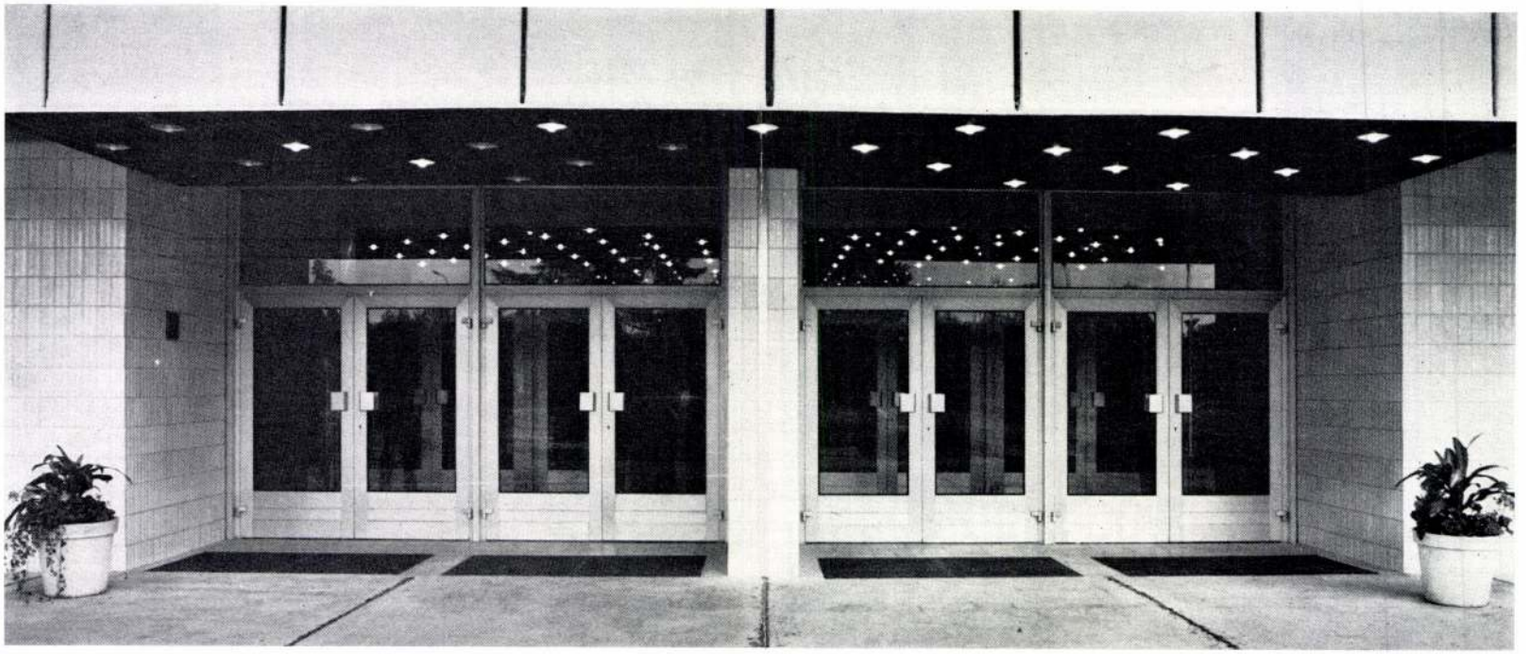

2

3

1

4

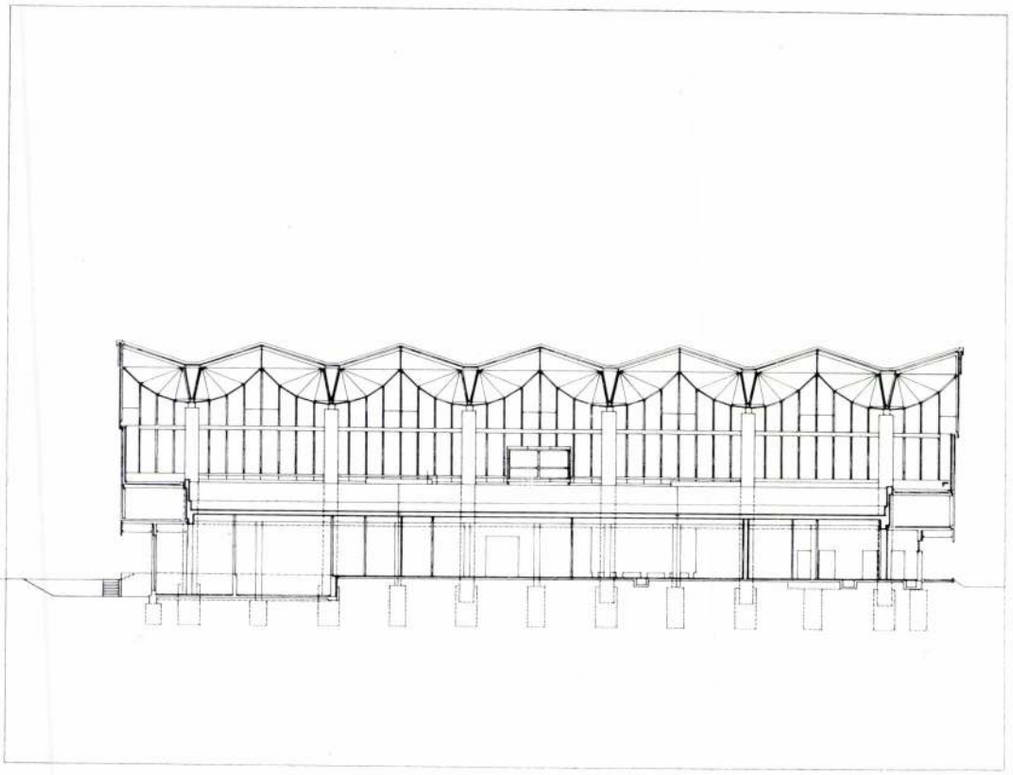

5

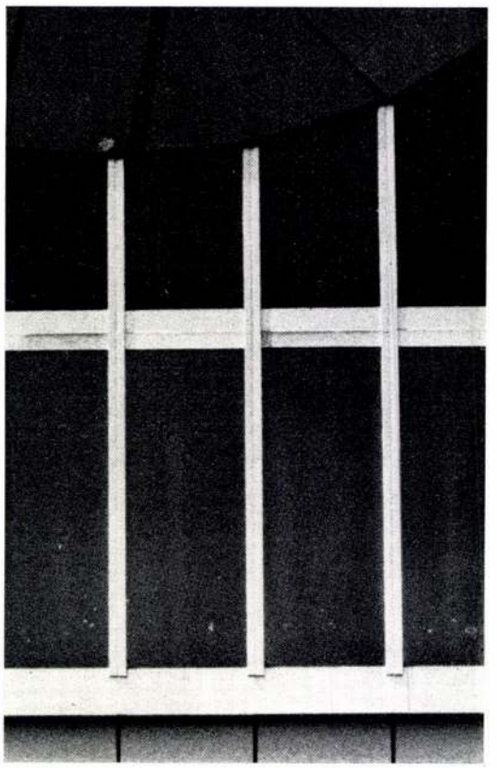

1

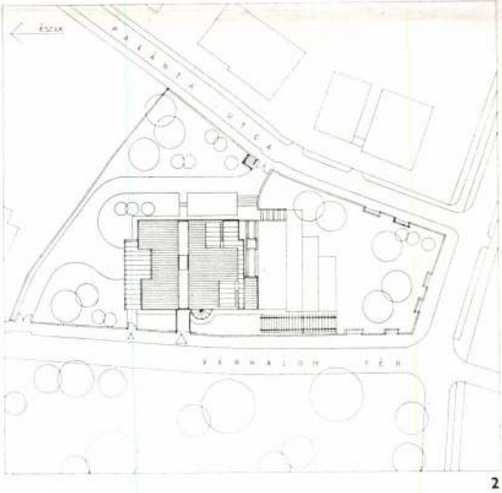

2

A Bolgár Népköztársaság nagykövetségi rezidenciája, Budapest

Építész: Nagy Elemér (KÖZTI)

Munkatárs: Deák Zoltán; belsőépítész: Németh István; statikus: Balogh Márta, Szterényi József; gépészet: dr. Baltay Mihályné, Hazina Sándor; közmű: Kiss Tóth Gabriella; kertész: Schrenk Ágnes; tervezés éve: 1975—1978; kivitelezés: 1977—1980. Beruházó: DTEI; műszaki ellenőr: Kincs László; kivitelező: ÉKV; főépítésvezető: Kisvári János; művezető: Hubert Antal.

A Rózsadomb egyik kiemelkedő pontján, a Vérhalom tér keleti peremén kapott helyet a Bolgár Népköztársaság új nagykövetségi rezidenciája.

A sziklás talajú, lejtős telket három oldalról közterület határolja, így jó lehetőség nyílt a különböző rendeltetésű bejáratok és megközelítési vonalak megfelelő szétválasztására. A szépen parkosított Vérhalom tér felé nyílik a *reprezentatív főbejárat*, s tőle elkülönülve a *személybejáró*, a lejtő meredekén hidakkal átemelve. A telek északi végére került a *gépkocsibejárat*, míg a keleti oldalon a személyzeti és *üzemi bejárat* kapott helyet.

Fogadásokat is rendező nagykövetségi rezidenciáknak igen sokféle forgalmi és térkapcsolási igényei lehetnek. Ezek a különböző mozgási vonalak egymástól esetenként szigorúan elválasztandók, más esetekben harmonikusan kapcsolandók. Ugyanez vonatkozik az egyes tércsoportokra is. Általános használatban az épület lakói, egy ország nagykövete, vendéglakásában lakó meghívottak, a maguk mindennapi életét élik. Munkába indulnak, bevásárolnak, a gyermekek hazaérkeznek az iskolából, fogadják legközelebbi munkatársaikat, barátaikat. Ez a forgalom épületünk esetében az említett *személybejárón* és az északi lépcsőházon át bonyolódik le.

Rezidenciák fő, ünnepi funkciója azonban a különböző jellegű hivatalos látogatások és nagyobb arányú fogadások jó kiszolgálása. Kiemelt jelentőségű vendégek, vagy azok csoportja esetünkben a nyugati oldal *reprezentatív főbejáratát* használhatják. Itt a fogadótérből ünnepélyes vezetésű íves lépcsőn feljutva közelíthetik meg a nagyköveti lakás tágas nappali fogadóját, vagy a nagyköveti dolgozószobát. Ez az íves lépcső az alagsorba is levezet, ahol vetítőhelyiség, bolgár berendezésű borozó és kisebb medencével kapcsolt finn rendszerű szauna áll a látogatók, illetve vendégek rendelkezésére.

Nagy Elemér

Magyar Építőművészet 1981/6

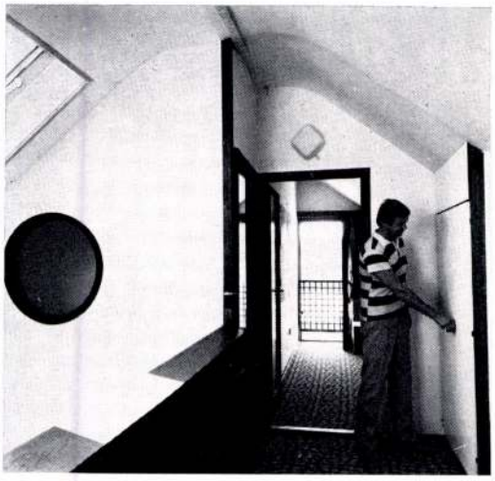

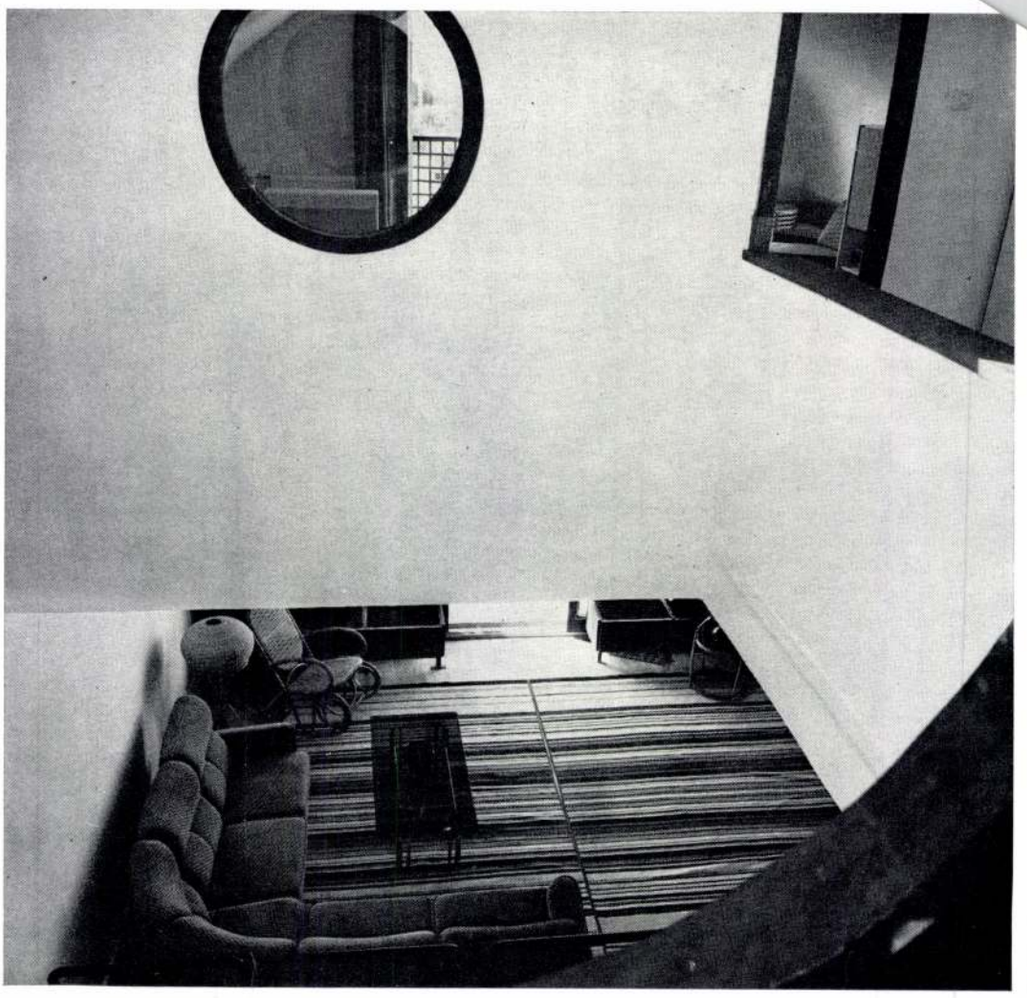

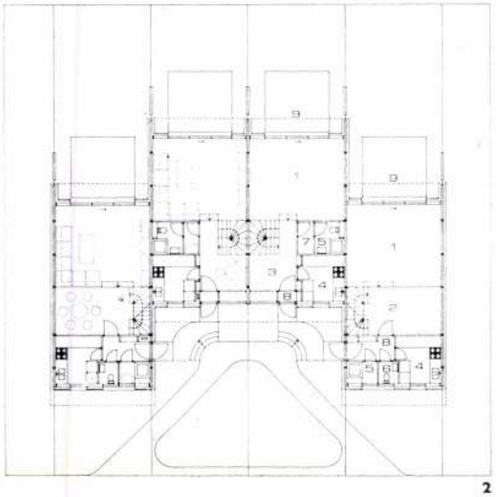

2

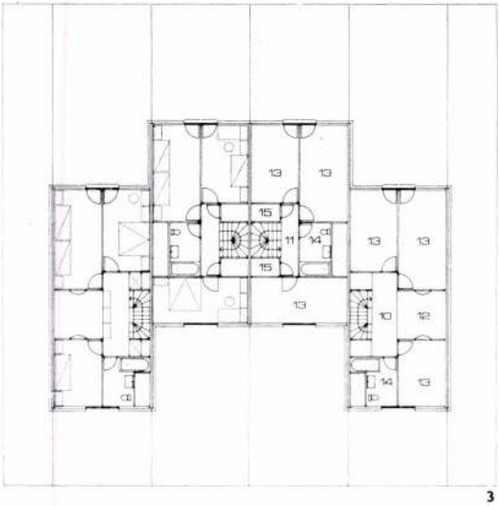

3

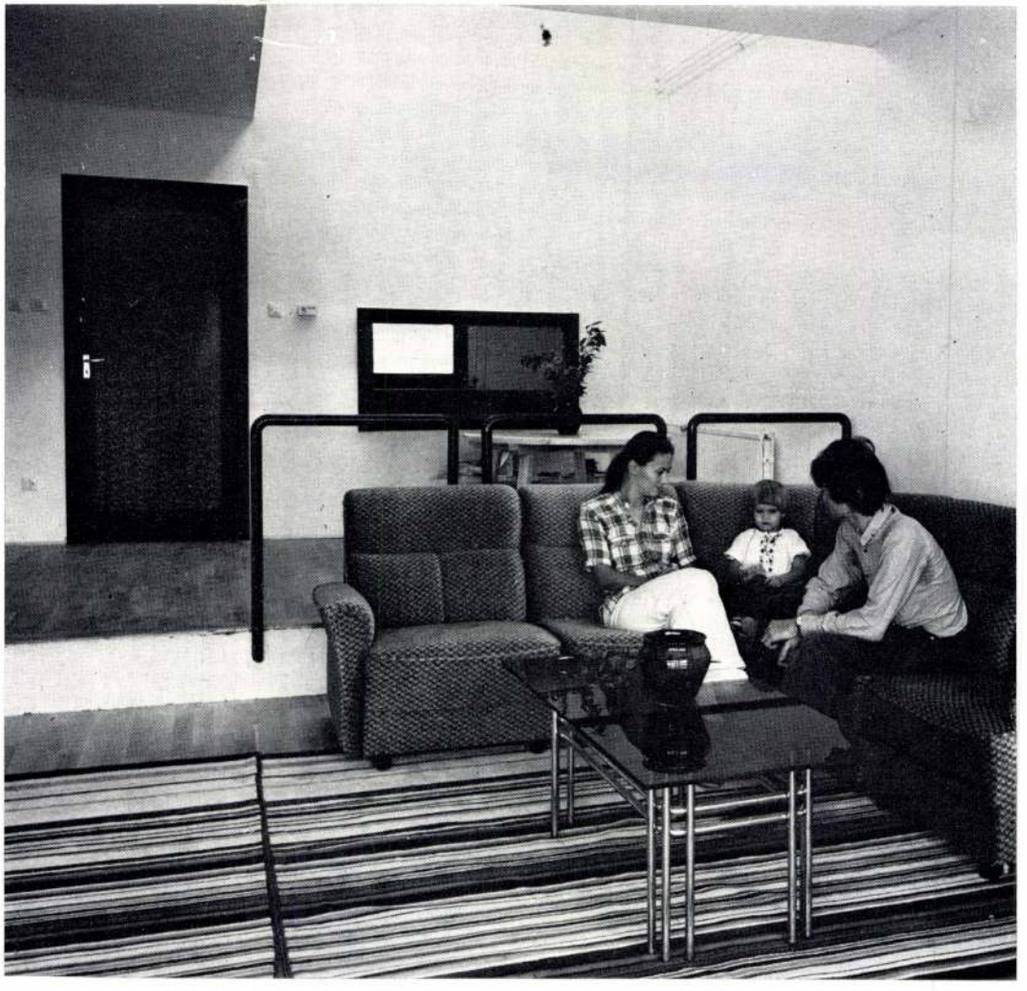

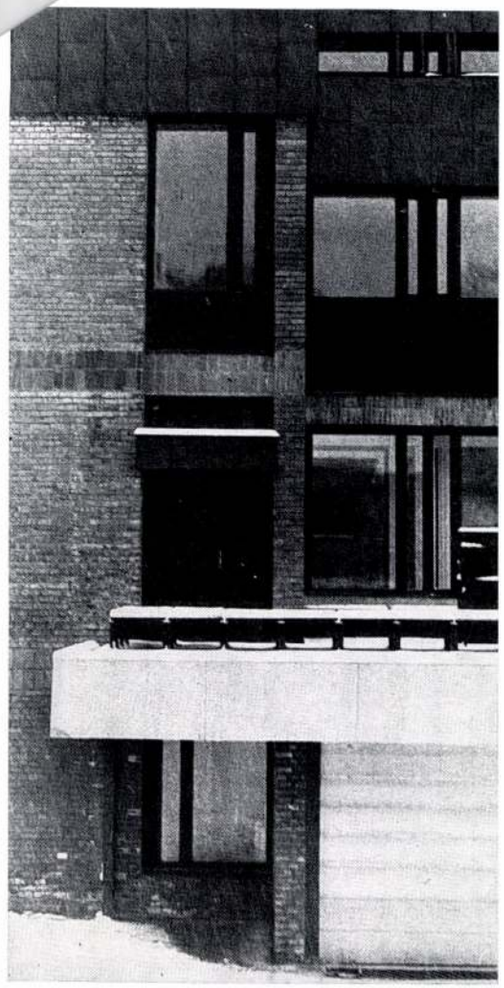

3

1. Az épület dél-nyugatról
2. Helyszínrajz
3. Északi oldal részlete
4. A lépcsőház
5. Nyugati homlokzat részlete

1. Le bâtiment depuis sudouest
2. Plan de situation
3. Détail du côté nord
4. Cage d'escalier
5. Détail de la façade ouest

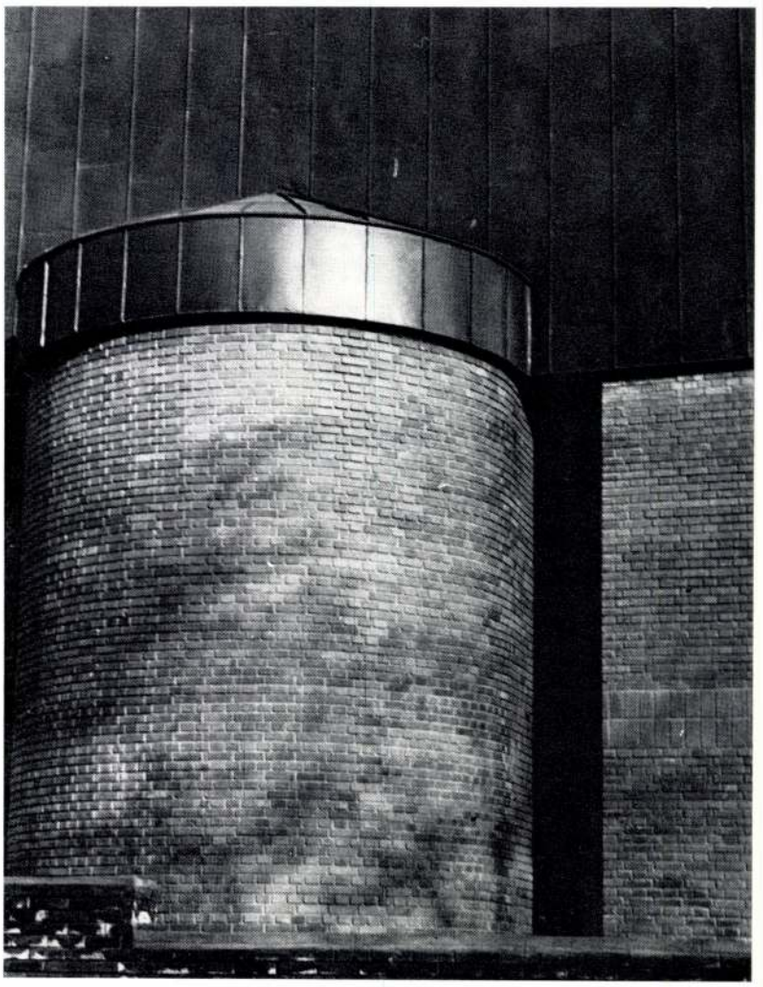

5

4

Természetesen a nyugati oldal reprezentatív bejáratát használják nagyobb vendégsereg fogadásakor, nemzeti ünnepeken is. Ilyen esetben az előtérhez oldalt kapcsolódó ruhatár a tolófal elhúzásával jól csatlakoztatható, míg kisebb forgalomnál, vagy nyári időszakban e fal részleges behúzásával kissé háttérbe szorítható. Állófogadások az egy hatalmas térré összenyitott, s így mind az északi, mind a déli oldalon nagy üvegfelületekkel a kertre néző cocktailtermekben tarthatók célszerűen. E térből déli irányban, a terasz közvetítésével széles lépcsőzet vezet le a kertbe, mely garden party-k rendezésére biztosít jó keretet. Ünnepi étkezésekre a két különböző méretűre alakítható-kapcsolható ebédlőben teríthetnek, kiszolgálás a csatlakozó és erre a célra méretezett konyhából — tálalóból. Mind a koktéltermek, mind az ebédlőket megosztó nagyméretű harmonika rendszerű ajtók összenyitásnál a falburkolatba süllyeszthetők.

A legfelső emelet vendéglakásai előtt a tetőteraszokat megfelelő kitekintő panorámanyílással áttört magas attikafal veszi körül elzárva ezeket a szomszédos magasabb lakóházakból adódó betekintés elől.

Az épület tartó- és szakipari szerkezetei túlnyomórészt hagyományos jellegűek. A külső és belső felmenőszerkezet tömör (külső felületeken beledi) falazótéglából készült, a födémek előfeszített körüreges BVM panelek. A külső nyílászárók egyedi tervezésű faszerkezetek borovi fenyőből, Xiladecor kezeléssel, kettős termopan üvegezéssel. Belső ajtók, tolóajtók sötétbarnára pácolt tölgyfaburkolat-

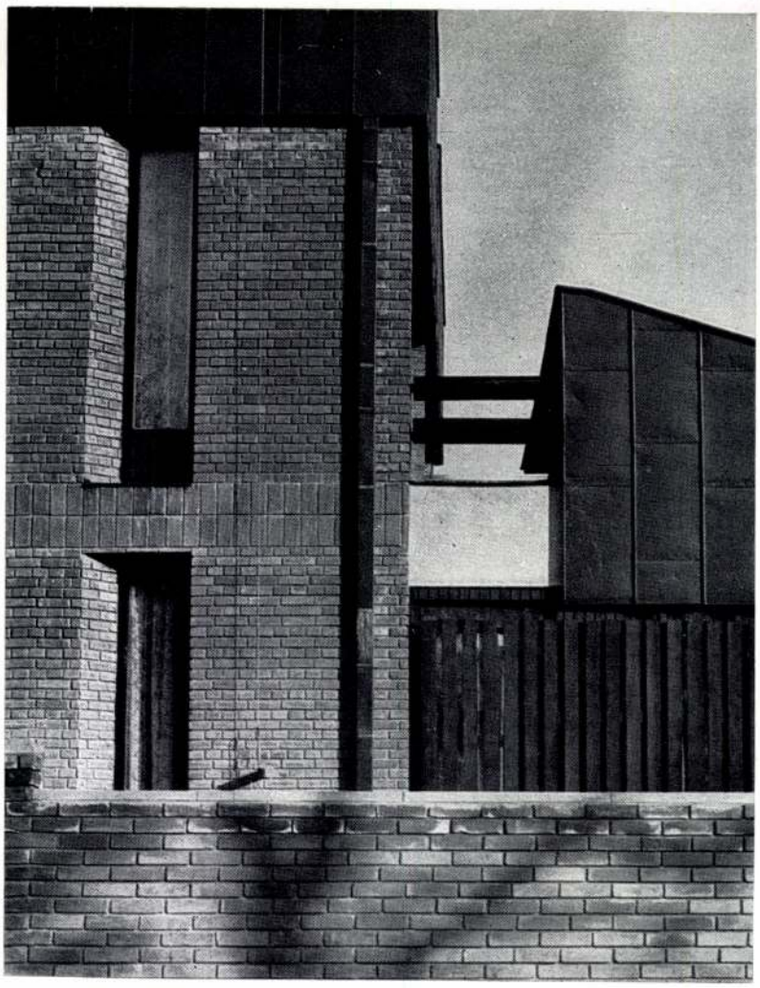

1

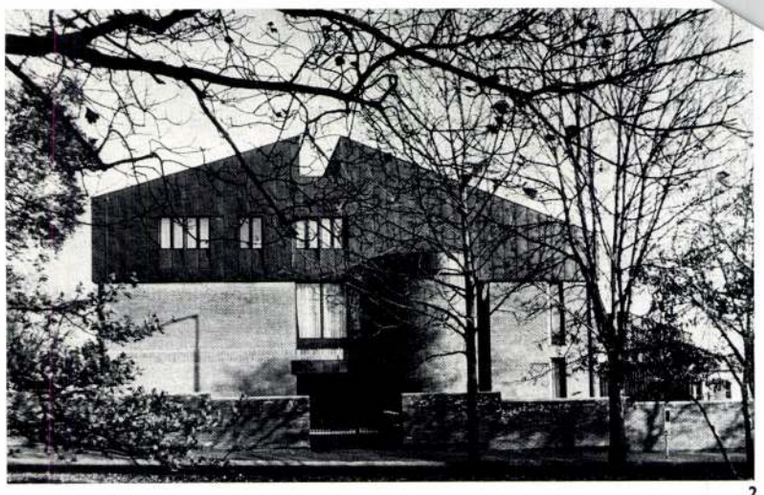

2

1. Kert felőli homlokzat
2. Nyugati homlokzat
3. Alagsori fogadóterek
   1. Előtér
   2. Vetítőhelyiség
   3. Borozó
   4. Szauna
   5. Medencetér
4. Földszinti fogadóterek
   1. Földszinti előcsarnok
   2. Ruhatár
   3. Dohányzó
   4. Télikert
   5. Fogadótér
   6. Szalon
5. Emeleti fogadóterek
   1. Előtér
   2. Dolgozószoba
   3. Terasz
   4. Nappali
6. Nézet, a Vérhalom tér felől
7. Teraszok építés közben
8. Metszet
9. Keleti homlokzat részlete

3

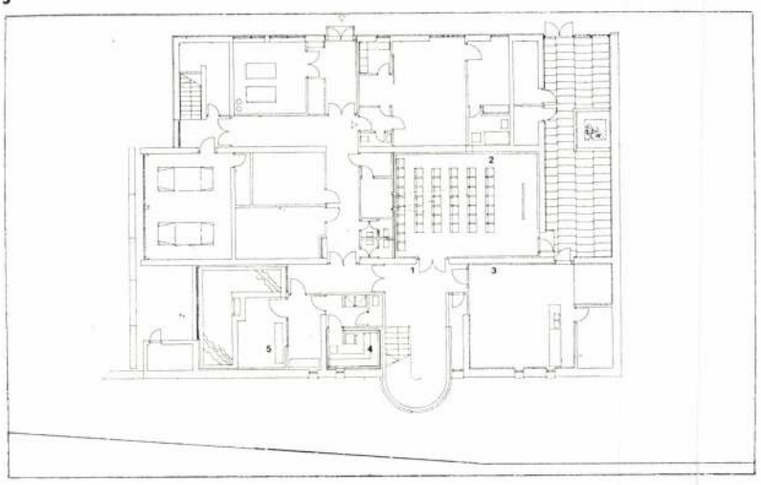

4

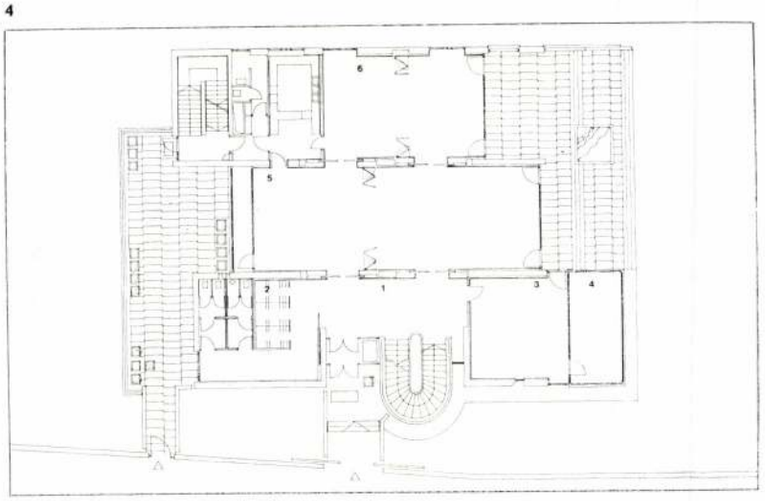

5

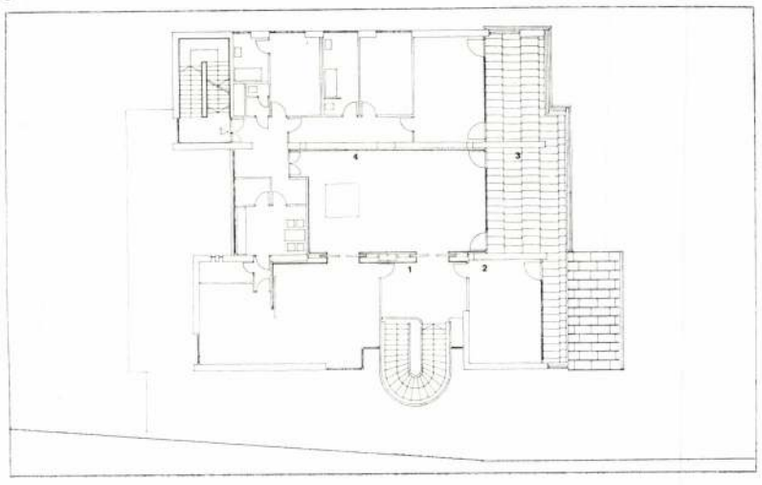

tal készültek, a fogadóterek falai nyersvászonnal bevont panelburkolatot kaptak. Belső szerelvények, korlátok, szegések, rácsok sárgarézből vannak, a reprezentatív íves lépcső bolgár márványburkolatot kapott.

A tetőszerkezet acélszelemenekkel és fapallószaruzattal készült, rajta deszkázaton vörösrézlemez-borítás. A szellőzők, kémények burkolata, a csatornák és párkányok, valamint a szegélyek ugyancsak vörösréz lemezből készültek.

* * *

Az épület belső térkapcsolatait, külső formáját, megjelenését az alábbi szempontok alakították ki.

A tömegformát és tagolását a környezethez és a terephez illeszkedés indokolta. A meredek lejtésű és szűkös telken a környező, egykétemeletes beépítéshez viszonyítva igen jelentős méretű épülettömeget kellett elhelyezni, abba beilleszteni. Ezt az alsó szint részleges terepbesüllyesztésével, a lejtő irányát és a kedvező tájolást szem előtt tartó tömegmozgatással és felnyitásokkal végül az épület körvonalának és sziluettjének markáns tagolásával igyekeztünk teljesíteni. E beilleszkedést szolgálja a falakra későbbiekben felfutó vadszőlő és a vörösréz lemez oxidálódása után előálló patinás zöld tetőszín is, mely nemcsak e felfutó növényzetet koronázza majd, de beköti az épületet a Vérhalom tér fásított, bokrosított zöld foltjába is.

A másik szempont egy bizonyos védettség, zártság biztosítása, illetve kihangsúlyozása volt. Függetlenül az egyes országok közötti

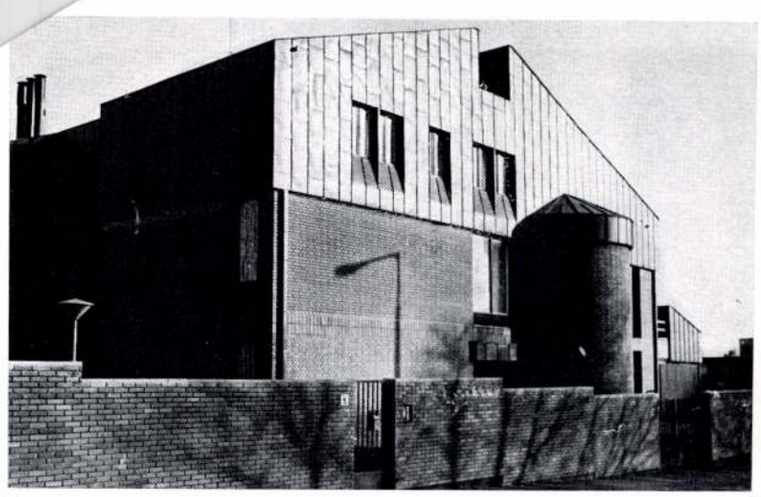

8

6

7

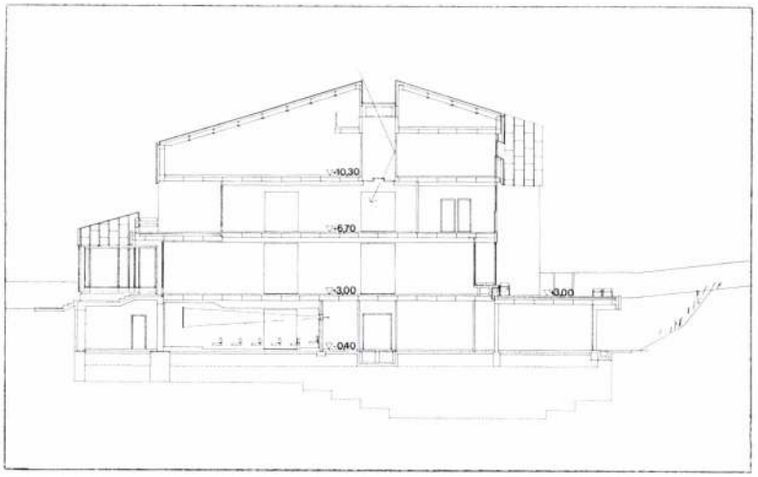

9

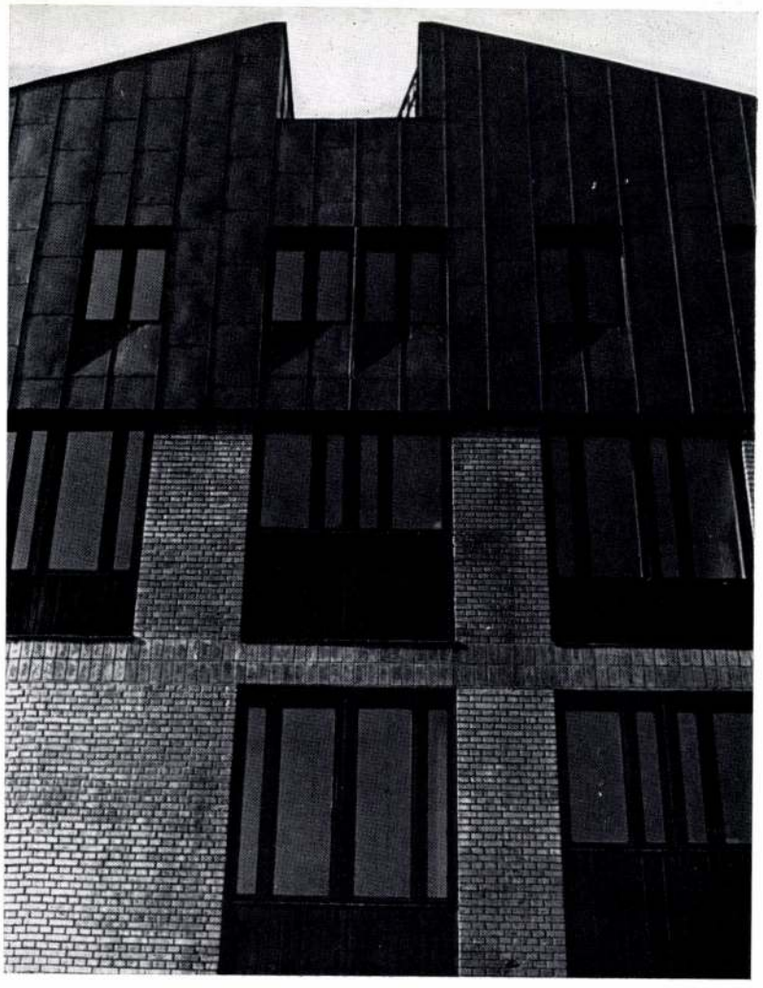

1. Façade du coté du jardin
2. Façade ouest
3. Locaux de réception au souterrain
   1. Vestibule
   2. Local de projection
   3. Taverne
   4. Sauna
   5. Espace du bassin
4. Locaux de réception du rez-de-chaussée
   1. Vestibule du rez-de-chaussée
   2. Vestiaire
   3. Fumoir
   4. Jardin d'hiver
   5. Local de réception
   6. Salon
5. Locaux de réception à l'étage
   1. Vestibule
   2. Studio
   3. Terrasse
   4. Séjour
6. Vue depuis la Place Vérhalom
7. Terrasse en cours de construction
8. Coupe
9. Détail de la façade est

politikai kapcsolatok jellegétől, mint azt a legutóbbi évtized szomorú tapasztalatai is bizonyítják, egy külképviseletnek otthont adó épület bizonyos fokú zártságot igényel. E szempont indokolta a lépcsőházak, a dolgozó és a fogadórész egy részének viszonylagos rejtettségét, a kert tagolt, de zárt kerítését, a tetőteraszok már említett felfelé nyitását. A mély teraszokkal megoldott tagolás és a mögöttük rejtőző üvegfelületek is a nagyobb kertterület irányába, befelé fordulnak.

Végül egy különleges tervezői gondról is szó eshet. Mihez igazítandó a külképviseletek építészeti megformálása? Az adott építészeti környezetet tekintse-e az építész meghatározónak, vagy a képviselt ország építészeti kultúrájára, kifejezésmódjára igyekezzen utalni? Ha ez utóbbi állásponton van a tervező, a további kérdés, mennyiben képes sajátos alkotói meghatározottságából kiszakadni, s mennyi ismerete van a képviselt ország építészeti kultúrájának jellegzetességét megragadni. Alkotó intuícióval, annak mértéktartó érvényesítését — utalásszerűen alkalmazott tér és tömegformákkal, anyaghasználattal, felületi és részletképzési motívumokkal — sikerrel megvalósítani.

A bolgár építészet e rezidencia épülethez több inspirációt adott, melyek természetesen a tervező iskolázottságának, eddigi befolyásoltságának bonyolult szűrőjén csak áttételesen érvényesülhettek. A kertre néző nagy felnyitásokban az elmúlt századok jellegzetes, a lejtőnek támaszkodó, balkáni lakóházainak nagy középső ablakai, kapualjai jelentkeznek. Régi favázas falaik, fénytörő rácsozataik, terje-

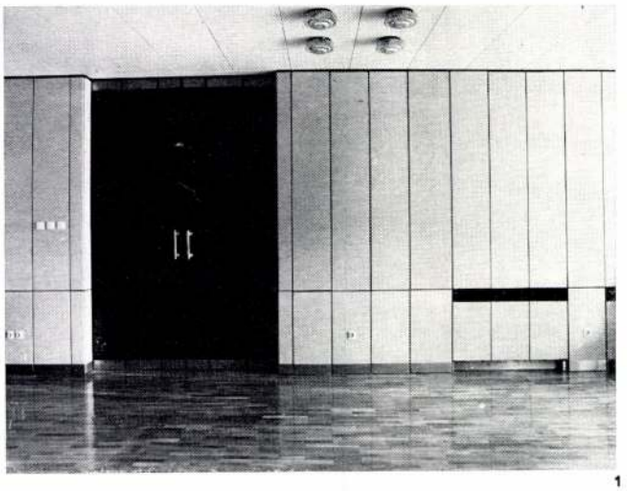

1

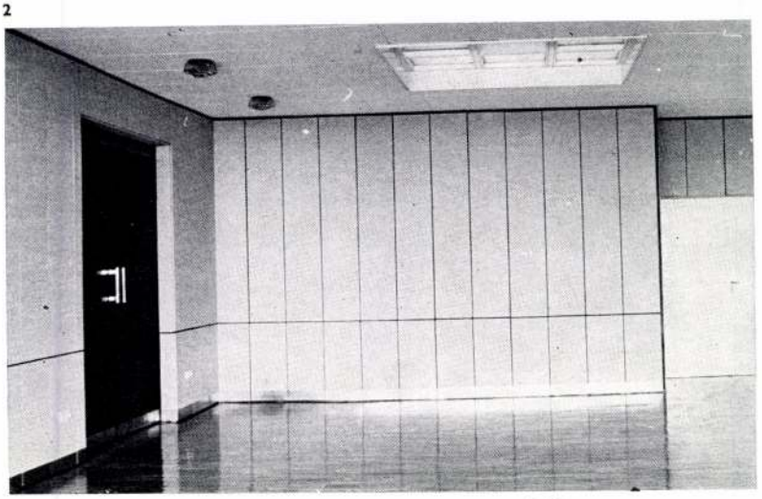

2

1. Fogadó bejárata
2. Nappali a felüljáróval
3., 6., 10. Lépcsőház részletei
4. Fogadóterek
5. Télikert
7. Emeleti előcsarnok bevilágítója
8., 9. Fogadók összenyitása
11. Medencetér
12. Szauna

3

5

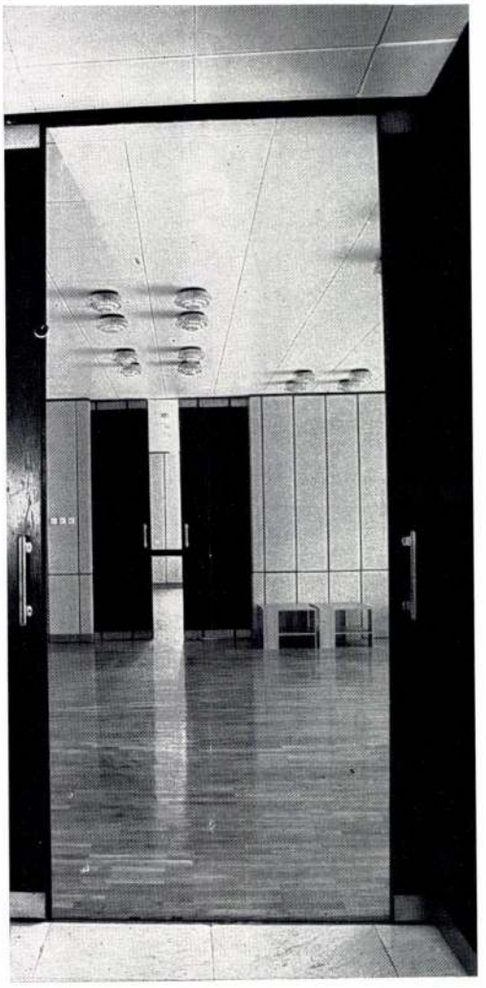

4

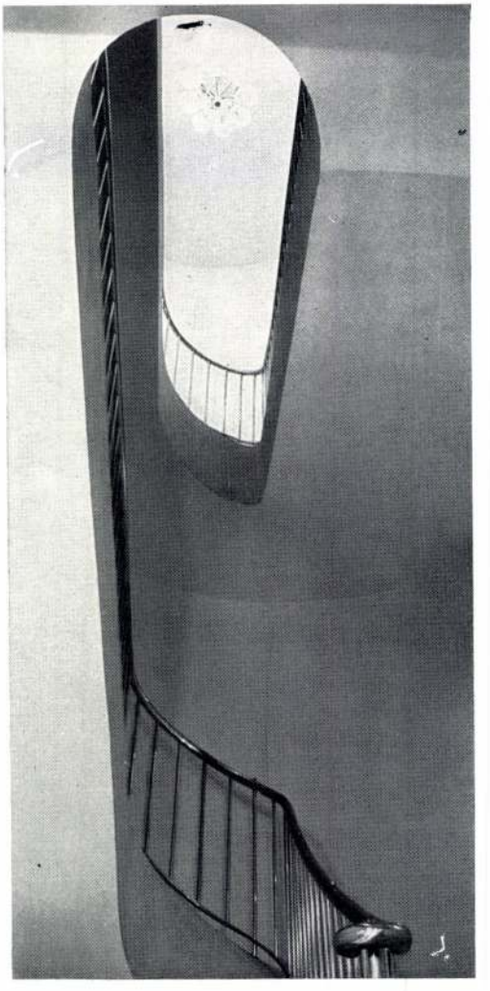

6

Nagy Bence, építész

L: Bodonyi Csaba

–: Az idei Ybl-díjasok. 4.

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 30.

Nagy Elemér építész M.D.K.

KÖZTI

Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron / tanulmányterv

Magyar Építőművészet 1 965/4. 8- 9.1.

Nagy Elemér, építő

a M.É 83/1-6 számából a szerk. biz. elnöke

Cikkek i

NE: A CICA 4 old.

N.É - M.Á: Lapunk új évfolyama elé 9 old

NE: Gondolatok építészeti sajtónk hosszú évszázadáról 11 old

Tartalomjegyzék

Magyar Építőművészet Bp. 1983

83/1

Nagy Elemér építész, - építésztörténész 4.) Folytatás.

Jánosy István: Nagy Elemér balatoni nyaralója

4. A tó felőli bütü homlokzat. (repr.)

4. A tó felőli bütü homlokzat

5. A fedélszerkezet rajza. (repr.)

5. A fedélszerkezet rajza

7. Szauna. (repr.)

7. Szauna

8. A két nyaraló helyszínrajza

8

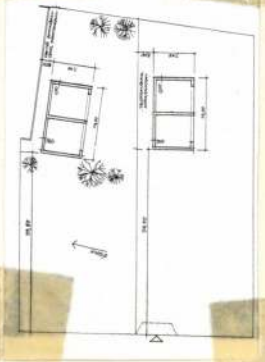

Magyar Építőművészet, 1988., 2., 21-old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Nagy Elöd

KÖZNEVELÉS

1968 MÁJ 2 4.

1021

Nagy Előd rajza

legrátermettebb fiatal töltött
nöki tisztét, aki vezette a vitát, s ple
szefoglaló jelentést tett a szekció n
S mindez — szivet gyönyörködtet
formális, ellenkezőleg természetes, v
sze nem jelenti azt, hogy a KISZ Kö
a minisztérium munkatársai, a jele
sok személyében ne lettek volna olyan
ből figyelnek, tanácsot adnak, tapi
s ha kellett, vitatkoznak és meggyó
összhangba a lelkesedés a higgadtsá
tájékozottság a valódi informáltságg
meretanyag a mélyebb tárgyi tudá
vágyak, az igazi lehetőségekkel, a
Ilymódon vált ez a fórum a tanulói
jékozódás és tájékoztatás kiváló alka

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 FEB 2-2

MAGYAR NEMZET

Nagy Előd

1021

Nagy Előd rajza

YÖSZ igazg
tett, bár soh
gyzett vagyo
gyetlen „cég
gy részét „bi
zt folyóiraté
os társadalm
lvvé emelte
ust; úgy v
zükségképpe
téltányosság.
erről, Feny
em a magy
ől — a már
tal kiforgat
gből" — fakadt, hanem egye-
i adottságokból, de sze-
ncséből is. Mert szerencsé-
e volt Fenyőnek, hogy sorsa
atalon Ady (és a többiek)
űvkörébe vonta. Ez — tovább-
á a szerénység, ami Ignotus-
ól hiányzott — volt az, ami
em engedte, hogy akár a leg-
elemásabb külső helyzetek-
en deformálódjék.

Mindegy is azonban, hogy
nilyen társadalmi gyökerei
ehetségesek; az értéktisztelet,
szellemi elegencia ma is
használható tulajdonságok. A
egnap árnyalatosabb megis-
merésének igénye mellett a
méltányosság adatta ki Fenyő
Miksa feljegyzéseit is, „jut-
atta szóhoz" néhány eszten-
leje Ignotust, és kezdi „felfe-
lezni" mostanában — például
– Jászi Oszkárt.

met követték. „Nincs kérem!" „Nem tudjuk, mikor lesz." „A Piért raktárát most építik, nincs rá hely." „Úgy hallottuk, hogy a jövő héten." „Megértem, igaza van." „Nekem is kellene, két gyermekem van." „Ha lát valahol, szóljon."

Más. Ha kötetbe gyűjthetném az értekezéseket, statisztikai jelentéseket, amelyek a háztartási balesetek növekvő veszélyességét bizonyítják, gondolom, összejönne egy vaskos lexikonra való. Ám a figyelmeztetések és a valóság közti szakadékot csak rozoga híd köti össze. Egy asszonyka panaszát tolmácsolom. Évekkel ezelőtt trisómérgezést szenvedett. Kézfeje, karja tele lett kiütésekkel. Meggyógyult. De az érzékenység megmaradt. Azóta ha vízbe nyúl, mosogat, gumi-

Nagy Elemér, építész – építéstörténész 5. Folytatás (végé)

Jánosy István: Nagy Elemér balatoni nyaralója.

Magyar Építőművészet, 1988, 2., 21-ok.

3. Nagy Elemér
nyaralójának alaprajza

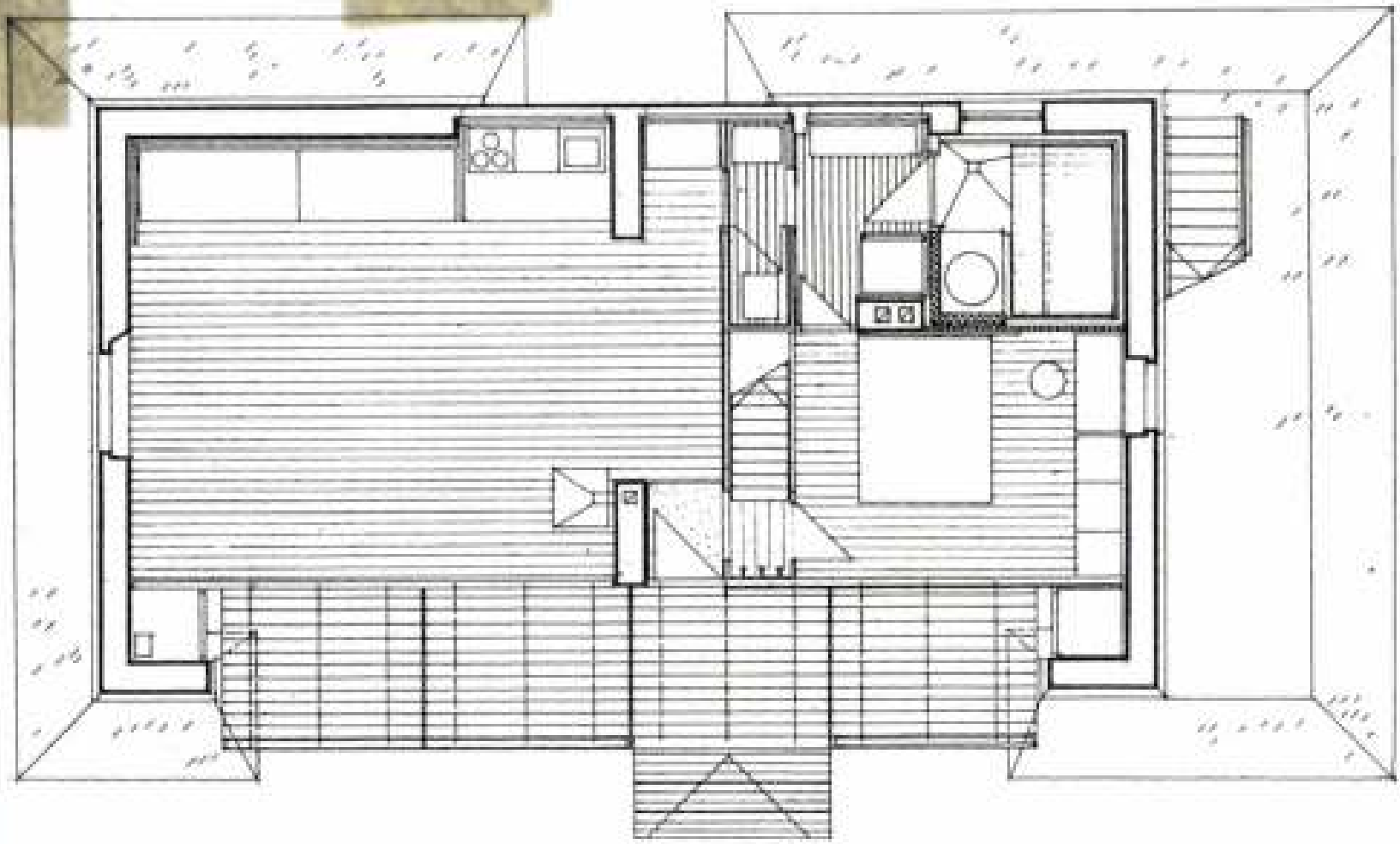

e pictures of Shelter I and I

Ontario, Canada.

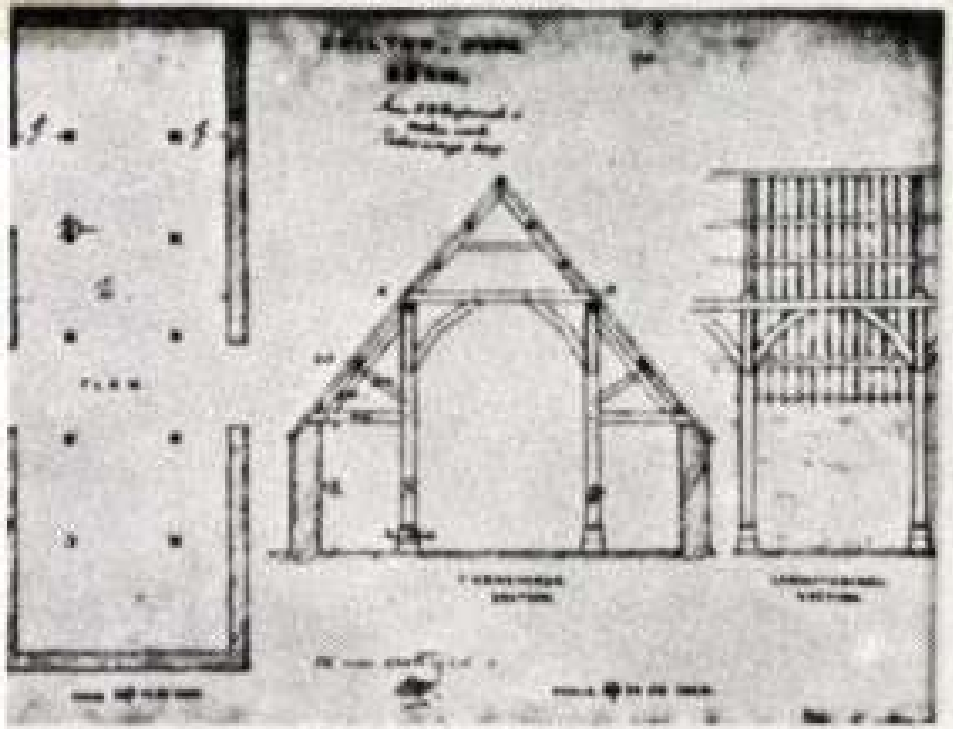

Aisled and bay-domed barn.

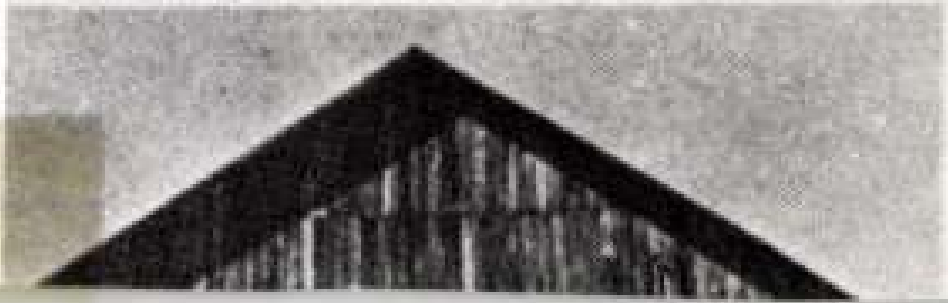

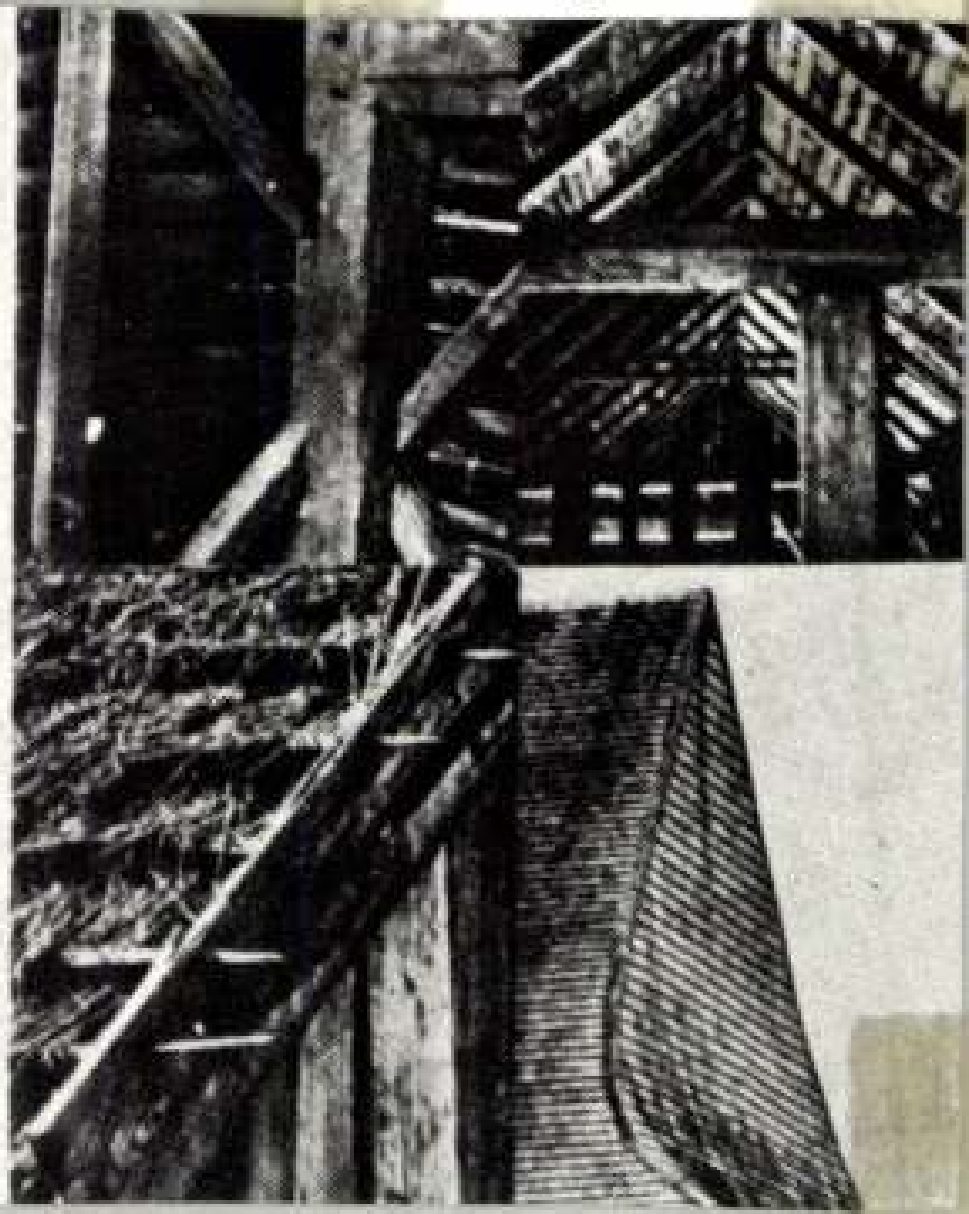

Nagy Elemér, építész-építésztörténész 3.) Folytatás.

János y István: Nagy Elemér balatoni nyaratója.

Magyar Építőművészet, 1988., 24, 20-old.

Nagy Elemér, építész, építésztörténész

44–45. Kollégium, Szombathely, (repr.)
Építész: Nagy Elemér, 1966.

Magyar Építőművészet, 1988., 3., 59-old.

1. A két nyaraló egymás mellett

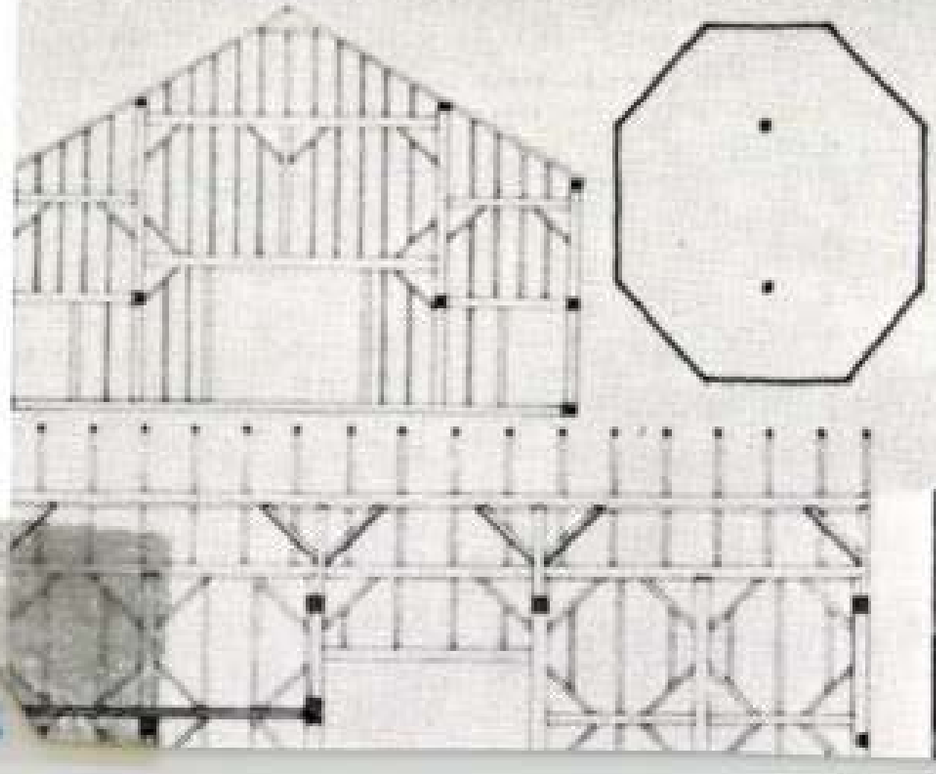

Polygonal barn in Quebec, an extended octagon with lean-to added on.

Mortise and tenon

Ontario

Nagy Elemér, építész-építésztörténész 2.) Folytatás.

Jánosy István: Nagy Elemér balatoni nyaralója.

Magyar Építőművészet, 1988., 2., 20-old.

Nagy Elemér, építész, építészettörténész

ÉME'SZ Mesteriskola előadásai.

III. ciklus 1974-76.

Nagy Elemér: Tíz építészet.

Magyar Építőművészet, 1979., 1-2 szám, 4-old.

Nagy Eleonóra, Gróh Jánosné

A Stúdió tagja

A budapesti pedagógusok képzőművén stúdiója 1953-1963.
Bev. Vajkai Aurél Bp. 1963.

37.

Nagy Eleonóra
Bácsi, olaj
Táj, vizf.

II. Pedagógus Szakszerv. kiáll. 1956. jún.

Nagy Eliz

1904/5 II., 1905/6–1906/7

Ferképzőmfoiskèvk

116. C.

Stefano). P. stílusát drámai mozgalmasság, atlétikus embertípus, a mélységdimenziók barokk kiaknázása jellemzik, ezekkel az eszözeivel Bassano

Nagy Elöd
festő

A kiállításon bemutatta a „Krumpli-szedő" c. képet. Az anyaság misztériuma látható a „Terhes asszony"-án. Két kisebb-méri portré is szerepel a tárlaton.

Szij Rezső: Három müvész a Pincetárlaton.
Müvészet, 1971. május - ~~xxx~~ 41.oldal

Nagy Előd
festő

1964-ben felvettek a Képzőművészeti Főiskola vendes tagozatána, ahol Szentiványi Lajos osztályára került 1967-ben végezte a főiskolát.

Szij Rezső: Három művész a Pincetárlaton.
Művészet, 1971. május - ~~xxx~~ 41.oldal

Nagyfalúd
festő.

1942-ben született Budapesten. A
Képzőművészeti Gimnáziumot
1956-1960 között végezte. 1963-
ig reklamtervezőként dolgozott.

Szij Rezső: Három művész a Pincetárlaton.
Művészet, 1971. május - 41.oldal

Nagy Előd
festő -

1963-tól a Képzőművészeti Főiskola esti tagozatát látogatta, ahol Eigel István tanár vezetése alatt tanult.

Szij Rezső: Három művész a Pincetárlaton.
Művészet, 1971. május - 41.oldal

Nagy Előd festő

"Krumpliszedő"
(rajz)

Szij Rezső: Három művész a Pincetárlaton.
Művészet, 1971. május - 41.oldal

Nagysződ
festő.

A Pincetárlaton részt vett Dobos
Lajos és Stefanovits Péter művész-
társaival.

Szij Rezső: Három művész a Pincetárlaton.
Művészet, 1971. május - 41.oldal

Nagy Elöd
festő

Nagy Elöd 1967-tól 1969 ig rajztanár-
ként működett a budapesti Vörösmarty
Gimnázumba. Azóta csak a művészet-
nek él a 28 éves fiatalember.

Szij Rezső: Három művész a Pincetárlaton.
Művészet, 1971. május - ~~xxx~~ 41.oldal

Nagy Elza

Kiállít Nyíregyházán.

Nemzetközi képzőművészeti
kiállítás nyílt Nyíregyházán
Keletmagyarország, 1970. szep. 25.

Nagy Előd

1021

Nagy Előd rajza

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 SEP 7

MAGYAR NEMZET

A két asszony (Szlovák György rajza)

behódolás. *„Te Deum"*-ja, sőt éppen *„Erős vár"*-at épített magában ellene — hogy a róla szóló dráma szellemében pápista és kálvinista egyházi énekek szövegéből állíjon itt hasonlat. Egy volt a több közül, aki a Habsburg-békében békétlen maradt, egy, aki majdnem hatvan évig tartó életének eseményeit, családi harcait, a gondolatait levelekben és önéletírásban rögzíteni tudta. Ezeken a betűkön alapszik az erdélyi író műve, amelyet a Nemzeti Színház a budavári palota Királypincéjében bemutatott.

A kort, melyben Bethlen Kata élt, egy ugyancsak róla tervezett drámatrilógia első, elkészült darabjában Németh kulcsfordulásával kinyílik a kor: *„Szabadságával tudhat-e élni, kinek fején nehéz bakancsok tipornak?"*

SZABADSÁGHARC EZ MÁR, de nem egy asszonyé csak, hanem egy népé. Folytatása a Rákóczi-é s még nagysokáig kell folynia a szabadulásig.

Ezeknél a kulcsmondatoknál kinyílik a látvány. Erdélyen túlra, a Habsburgok, III. Károly uralmáig, az európai szín térig. Látni, hogy a törökök többé nem félven, ez a hatalom kényére-kedvére játszha a népekkel, köztük az erdélyiekkel is. A katolikus Habsburgok ideológiájának útjába álltak a „magyar vallások",

Nagy Előd festő

a tavalyi salgótarjáni nemzetközi művésztelep két résztvevőjének önálló tárlata nyílt Salgótarjánban: Nagy Előd és Mészáros Géza festőké.

(táth): Nemzetközi művésztelep Salgótarjánban.

Nógrád, 1945. júl. 16.

Nagy Előd grafikus

1976.-ban elvállalta,hogy kiállit a Zalka Máté Katonai Főiskola Zalka Ifjusági Klubjában.

1976/1/21 Népmüvelés

Bögös:Egy klub a vizuális kulturáért

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

TOLNA MEGYEI NÉPÚJSÁG

Nagy Előd festő

1021

1976. november 5.

Nagy Előd festményei a képcsarnokban

Nagy Előd rokonszenves és sokat ígérő tehetség, s az sem baj, hogy képei megállapodottság helyett inkább útkeresésre vallanak, s többféle hatást is tükröznek. Koszta, Nagy István emlékét nem nehéz felfedezni képein, s egy kis kép (Zsámbék) Ujváry Lajos lírai hangvételét idézi, aki úgy tudom, első mestere volt. De mindez rokonszenves és sokat ígérő, mert formái tovább fognak finomodni, s gyakran meghökkentően erőteljes színei is tapasztalataihoz indomulnak majd. Képeit nézve egy régi, teoretikusra, Lomazzóra kellett gondolni, aki a festőknek adott tanácsaiban a „színezést" emelte ki, mert „a művészet végső tökéletessége ebben rejlik". Nagy Előd színeiben, minden kifejezőerejük ellenére is, van még bizonyos nyerseség, mintha a vastagon felrakott színeket önmagukban szeretné.

A színek néha minden jószándék ellenére sem állnak kezéhez, várandós anyájának komor, szinte tragikus hangulata éppen nem a gyerekvárás reménységét fejezi ki. Máskor viszont a szín és forma szerencsés egymásra találása kivételes magasságba emeli, mint a Salgó-várát ábrázoló bravúros képen, s még néhány tájképen vagy a már idézett zsámbéki festményén.

Ezeken érezzük Nagy Előd igazi kvalitásait, s ezek teszik a fiatal festőgeneráció sokat ígérő tagjává, aki rászolgál rokonszenvünkre.

Cs. L.

Szabványokból milliárdok

A KÖZVÉLEMÉNY a szabványokat a minőség és a fogyasztói érdekvédelem eszközeként tartja számon. Kétségkívül vita, reklamáció vagy valamilyen kár esetén a szabvány a gyártókkal és a kereskedőkkel szemben a fogyasztó támasza, hiszen peres ügyekben mérceül szolgálhat, a kártérítés jogi alapját képezheti. Nem is meglepő, hogy a vállalatoknál a szabványról vegyes érzelmek alakultak ki: kívülről érkező, hatósági, a „szabály az szabály" konokságú előírásnak érzékelik, ami olykor nem vág éppen egybe a gyári érdekekkel. Ez így is van rendjén: nem árt a sok millió fogyasztó, felhasználó érdekeit a szabványok előírásaival is védeni a csoportérdekek esetleges túlkapásaitól. Ezt a szabványokban rejlő lehetőséget a világon mindenütt igyekszenek is kihasználni.

A szabványok azonban a minőség védelme mellett meglepően nagy hasznot hozhatnak a vállalatoknak is.

Ennek igazolására vegyünk egyetlen területet a vállalati munka köréből, nevezetesen, hogy mennyi megtakarítás származhat az egységesítésből, a tipizálásból, az ilyen jellegű szabványosításból. Induljunk ki abból, hogy a csavarok, tengelyek, öntvényházak például sok helyen igen laza, szinte becsült anyagnormák alapján készülnek. Milliárdokat lehetne megtakarítani — az anyag- és energiafelhasználás, továbbá a munkaidőráfordítások csökkentésével — ha a gépgyártók a tipizálás segítségével szűkítenék termékeik részegységeinek és alkatrészeinek méretválasztékát.

EZ KONSTRUKTŐRI FELADAT, úgy megtervezni a különböző teljesítményű, sőt, akár eltérő célú gépeket, hogy azokhoz nagy számban azonos méretű alkatrészeket (kötőelemeket, borítólapokat, kapcsolókat) és részegységeket (tengelyeket, öntvényházakat, fogaskerékáttételeket) használhassanak fel, hogy a szerelést az építőszekrényelv szerint szervezhessék meg az üzemben.

Itt az egyik előny; az alkatrészeket (ha a gépeket esetleg nem is) nagy sorozatban, előre elkészíthetik, a tömeggyártás nagyobb gazdaságosságával. A másik előny, hogy a tipizált alkatrészek, öntvények hosszú távon változatlan méreteik miatt a kohászatnál kisebb ráhagyással készülnének, ezt meg lehetne követelni, s így egész sor gépipari vállalat feszesebb anyagnormákra térhetne át.

A tipizálás a készletgazdálkodást is egyszerűsíthetné, állandósítva az anyagok, félkész áruk méreteit, formáit, fajtáját. A vállalati belső szabványosítással kialakított tipizálás a nemzetközi versenyképességet kézenfekvően javítja, hiszen a termékek minőségét stabilizálja, a pótalkatrész-ellátást zavartalanná teszi; az előregyártott alkatrészekből, raktárról — nem gond egy-egy tételt a szerelőszalag helyett a szervizekhez továbbítani.

A TIPIZÁLÁS a nemzetközi termelési együttműködésbe való bekapcsolódást is nagyban megkönnyíti. A jól ismert „Zsiguli"-programot például az alkatrészek nemzetközi tipizálása nélkül nem lehetett volna elindítani, hasonlóan a KGST-tagállamok egységes számítástechnikai rendszerének kiépítését sem, vagy a konténerizációs programot, amelyhez egész Európára érvényes konténerméret-kategóriákat kellett szabvánnyá nyilvánítani.

GERENCSÉR FERENC

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 DEC 7
Magyar Hirlap
Nagy Előd festő

1021

„Legjobban nekem tetszik a megkinzot Dózsa"

— Lökdösődnek itt állandóan! Alig győzöm visszaigazgatni a képeket!

„Nekem a Zsófika című alkotás tetszett a legjobban. De maga a kiállítás gyönyörű." Fehér Ilona IV. c.

— Némelyik akarattal nekidűl, amikor kergeti a másikat. A művész úr meg csak legyint... Igaz, van olyan is, aki egész szünetben rajzolgat itten.

„A kiállítás nagyon szép." Puszta Zsolt III. c.

— Pedig ezek megérnek ezer forintnál is többet!

„Nekem az Emese tetszett a legjobban." Rózsa Csilla.

— Az óvodások azok helyesek. Nem nyúlnak semmihez, csak néznek.

„A Páskompark 17. sz. óvoda nagycsoportos gyermekeinek a Régi orosz templom, Újpalota építése, a Tengerpart és a Karancs hegy tetszett a legjobban. A választást a gyerekek diktálták le, illetve sorolták fel."

— Azért ennek lesz jövője. Nem úgy értem — persze, hogy lesz itt új kiállítás is. Hanem... a kicsik mondták az óvónéninek, hogy jöjjenek el máskor is. És ha megnőnek, akkor már tudják, mi az a festmény meg szobor...

Két lányka kering a képek előtt:

— Hihi. Karancs! Jó, hogy nem narancs!

Az állapotos asszony előtt megállnak és elcsöndesednek.

„Én nekem a zöláruhás terhes tettszet legjobban és a kolostor." — érjük tetten a vendégkönyvben — kicsit gyarló helyesírásban — az ámulatot.

Egy múzeumi őr ritkán panaszkodik így a látogatókra és az emlékkönyvben sem találunk semmi emelkedett esztétizálást. A megnyitóról nem áradozott a sajtó. A festő jött és fölszegezte a képeket. Néha benéz délelőttönként és vörös szakállába rejti derűjét. Nem tudni, hogy bebiztosította-e a képeket...

Mindez Újpalotán történt-történik, az ún. Lila iskolában. Nevezhetjük esztétikai nevelésnek, nyugtázhatjuk a közművelődési szempont érvényesüléseként és kipipálhatjuk a munkatervben. A gyerekeket mindez nem érdekli: természetes közeg számukra immár a művészet. Hiszen Nagy Előd tárlata nem az első kiállítás itt, az iskolában. Tulajdonképpen nem is tárlat ez. A művészet eredeti létformájának újraidézése. Nem magánlakások és múzeumok visszhangos termei hozták létre: az az emberi igény, amely a mindennapokban a megszépített mindennapokkal akar találkozni. Az újrafogalmazott valósággal.

Megéri a művésznek is. A szakmai véleménynél bizonyára ihletadóbb Zeller Andrea III. c. és az Árendás köz 4—6 óvodásainak csillogó szeme.

A. K.

... egész szünetben rajzolgat itten ...

(Fotó: Brassnyó Klára

tikai bizottság folytatta a koreai kérdés vitáját. Csütörtökön újabb országok foglaltak állást amellett, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül vonják ki az ENSZ zászlaja alatt Dél-Koreában állomásozó idegen csapatokat, amelyek a fő akadályt jelentik a koreai népnek hazája újraegyesítésére irányuló törvényes törekvése útjában. A vitában felszólaló *Hollai Imre* magyar ENSZ-fődelegátus hangoztatta, hogy *az idegen csapatok eltávolítása Dél-Koreából, valamint valamennyi idegen támaszpont felszámolása véget vetne a koreai nép ügyeibe való külföldi*

banoni falvak ellen

sebesültek számáról nem közölt adatokat. Izraeli jelentések szerint a támadás során két izraeli lakos megsebesült, egy gerillát megöltek, a többi pedig elmenekült.

Rasid Szolh libanoni miniszterelnök pénteken este Bejrútban a kommandóakcióról és annak esetleges következményeiről tanácskozott *Tufik Szafadival*, a Palesztinai Felszabadítási Szervezet végrehajtó bizottságának főtitkárával. Szafadi biztosította a miniszterelnököt afelől, hogy a támadást nem Libanonban tartózkodó, hanem az izraeliek által megszállt területen működő palesztinai rohamosztag hajtotta végre. Szolh hangsúlyozta, hogy Libanon nem felelős az akcióért. *Simon Peresz izraeli hadügyminiszter a kommandóakció kapcsán megfenyegette Libanont, és megtorlásról beszélt.*

AZ ANGOL PARLAMENT felhatalmazta a kormányt az Észak-Írországban mintegy egy évvel ezelőtt bevezetett rendkívüli állapot újabb fél évre szóló meghosszabbítására.

A közgyűlés különleges politikai bizottságában a palesztinai menekülteket segélyező ENSZ-bizottság tevékenységét tárgyalják. A részvevők számos határozati javaslatot fogalmaztak meg, köztük az egyik — a felszólalások többségével összhangban — elítéli az izraeli agressziós és terjeszkedő politikát.

Etiópiai kinevezések

(Reuter, AFP) Az etiópiai ideiglenes katonai kormányzótanács az Addisz Abeba-i rádió pénteki közlése szerint több új minisztert, katonai vezetőt és magas rangú hivatalnokot nevezett ki.

Az új külügyminiszter *Kifle Vodajo*, aki korábban diplomáciai szolgálatot teljesített az Egyesült Államokban, a Szovjetunióban és Svájcban. *Zevde Gabre Szelasszié* eddigi külügyminisztert, a trónfosztott császár unokatestvérét megfosztották tisztségétől, és visszahívták New Yorkból, ahol az ENSZ közgyűlésén vett részt. Ugyancsak új minisztert neveztek ki a hadügyminisztérium élére, a 37 éves *Ajalev Mndefro* személyében, aki az utóbbi három évben Szomáliában képviselte országát nagykövetei rangban.

a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért vívnak. Az FKP — mondották — szilárdan eltökélte: a jövőben is tevékenyen elő fogja segíteni, hogy Franciaország pozitívan járuljon hozzá az enyhülés és az együttműködés ügyéhez; elő fogja segíteni a francia—szovjet kapcsolatoknak, mint a francia nemzeti érdekeket, az európai béke és biztonság érdekeit tükröző fontos tényezőnek a fejlődését.

A hetedik szovjet—francia csúcstalálkozó csak ma ér véget, de már eddigi eredményei alapján is megállapítható, hogy *új lendületet adott a két különböző társadalmi rendszerű ország folyamatos, kétoldalú viszonylatban és nemzetközileg egyaránt gyümölcsöző együttműködésének.*

Vajda Gábor

Ford és Schmidt befejezte megbeszéléseit

(MTI) *Ford* elnök és *Schmidt* nyugatnémet kancellár mindkét ország növekvő gazdasági problémáinak árnyékában fejezte be pénteken kétnapos tárgyalásait. A megbeszéléseikről kiadott közös közlemény hangsúlyozza a nemzetközi együttműködés fontosságát a súlyos világgazdasági problémák leküzdésében, különösen kiemelve az összehangolt energiatakarékosság szükségességét.

Sajátos véletlenként a Ford—Schmidt találkozó befejezésével egyidejűleg tették közzé mindkét országban a munkanélküliség növekedésének novemberi adatait, amelyek az USA-ban a legutóbbi 13 év rekordját, az NSZK-ban pedig az utóbbi 18 év csúcsát jelentik. A CBS fehér házi tudósítója megállapította: „Ezek az egyidejűleg nyilvánosságra került komor adatok különös nyomatékkal húzták alá a nyugati világ rohamosan súlyosbodó gazdasági problémáit, amelyek a két vezető washingtoni tárgyalásait is uralták.”.

Nagy Előd festő

A kecskeméti művésztelep alkotói közös kiállításon mutatják be új alkotásaikat a sajtószékhiz pinceklubjában. Tájképei szerepelnek a kiállításon.

Halász Ferenc: Művésztelepi távlat Kecskeméten. Petőfi Népe, 1976. febr. 12.

NAGY ELOD, festő

NAGY ELÖD: " Sóstóu fürdő".cimü müve./Szines kréta/.
Budapesti művész.-rekete repr. 108.old

Szabolcs-Szatmari Szemle, 1971. VI. 4.sz

Nagy Előd

A Helikon Galériában Klimó Károly festőművész kiállitása november 7.-ig,
a Studió Galériában Kurutsóny Zoltán grafikáiból rendezett kiállitás november 6.-ig tekinthető meg.
A Csók István Galériában Thury Mária október 28.-án, / Nagy Előd festőművész/
a szekszárdi Szinyei Merse Teremben szintén október 28.-án nyitja meg kiállitását, mint a lap tudósit a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. okt. 23.
XX. évf. 43. sz. 8. lap.

Nagy Előd festőművész

a művész kiállítása csütörtökön nyílik meg Szekszárdon.

Nógrád, 1976. okt. 27.

NAGY ELOD, festő

1970-ben szeptemberben dolgozott Sósótón. Eleinte csak élményt gyüjtött. Sokat jarkalt a környéken. A pazonyi határban megismerkedett egy apagyi juhasszal. Naluk sokat rajzolt portrét, környezetet, birkékat. A városban a zsibongó piac érdekelte. 38.old

KOROKNAY GYULA: Sóstói művésztelep 1970 34.old

Szabolcs-Szatmári szemle, 1970. V. 4.sz

NAGY ELÖD, festő

NAGY ELÖD: "Csendélet", című műve. Sóstói művésztelep
110.old fekete repr.

HORVÁTH MIKLÓS: A Sóstói művésztelepről 111.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 4.sz.

NAGY ELOD, festö

Müvészi felfogasa a hazai hagyomanyok tiszteletében gyökrezikennek fejlesztésévek kell a nemzeti müvészetet kialakitani. Majdnem minden müfajjal foglalkozik, ezeket váltogatni szokta. A valtozas pihenteti. Határozott, öntudatos müvész. 38.old

KOROKNAY GYULA: Sóstói müvésztelep 1970 34.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz

NAGY ELOD, festő

Bpesten született 1942-ben. A Képzőművészeti Gimnaziumból került a Főiskolara. Szentivanyi Lajos tanitvanya volt. Végezve neonreklamokat tervezett, majd két évig a Vörösmarty Gimnaziumban tanitott rajzot. 1967 óta a Képzőművészeti Alap tagja, most a Fiatalok Studiójanak ösztöndijasa. 37.old

KOROKNAY GYULA: Sóstói művésztelep 1970 34.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz.

NAGY ELOD, festö

NAGY ELOD: festménye.-/Sóstói müvésztelep,1970/.Feke
te repr. 72.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1970. V. 4.sz.

Nagy Elöd

„Kengérnegő" c. rajza az

1. oldalon

Magyar Nemzet 1973 augusztus 19

Nagy Elöd

Zagra a 12. oldalon

Magyar Nemzet 1973 november 7

Nagy Előd festőművész.

A XV. ker. Tanács VB. Művelődési Osztálya,
a Hazafias Népfront XV. ker. Bizottsága,
a Fiatal Képzőművészek Stúdiója és a Műcsarnok
szeretettel meghívja 1974. november 18-án délután 1/2 6 órakor

NAGY ELŐD

FESTŐMŰVÉSZ

kiállításának megnyitójára

Megnyitja:
Dr. Tóth Pál
a KISZ K. B. osztályvezetője

Tárlatvezetést tart:
Dr. Losonci Miklós
művészettörténész

PALOTAI TÁRLAT

A kiállítás nyitva:

november 18-tól december 5-ig

Megtekinthető:

hétköznapokon	11–18 óráig,
szombaton	9–15 óráig,
vasárnap	szünnap

A kiállítás helye: Budapest XV., Kavicsos köz 4.
(lila) iskola aulája

Megközelíthető: a 73-as, 77-es, 96-os és 173 E autóbusszal, valamint a 69-es villamossal

74-11 fnyv 14 8591

PALOTAI TÁRLAT

Nagy Lőd, Jestő

Kiállítva nyílt meg
Rákospalotán.

—: Hallottuk 2,

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 22.

Nagy Klöd, festő

Rákospalotán (XV. ker.) nyílt meg tárlata.

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. nov. 17.

Magyar Nemzet 1977. okt. 30.

Nagy Elöd.

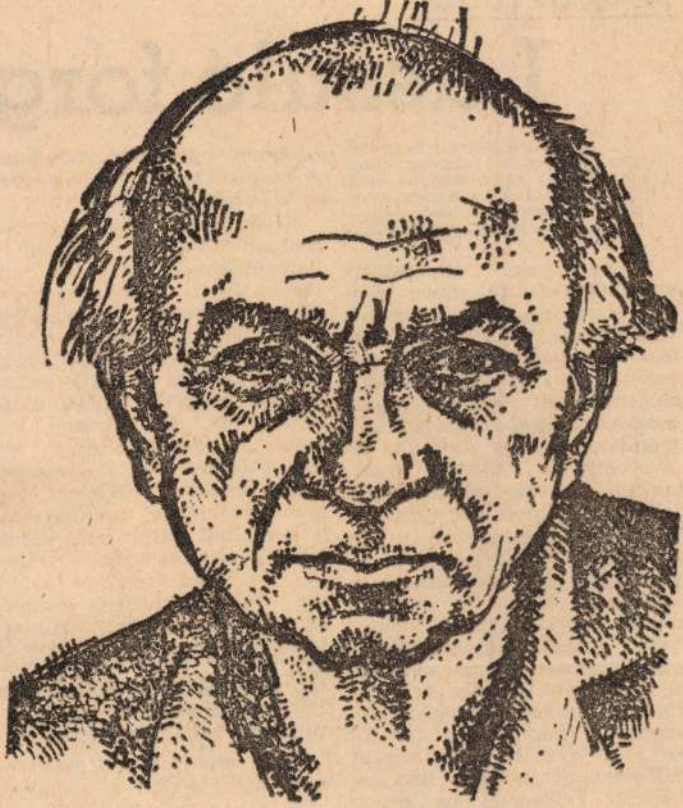

(Nagy Elöd rajza)

A kóros tudat

Lassuló forg

„Nem azért jöttem, hogy beilleszkedjem a magyar elmegyógyászat hagyományos vidéki munkastílusába, hanem azért, hogy valami újat, tudományosan megalapozottabbat hozzak létre."

Lehet-e egy elmeosztály szép? Orvosi értelemben minden bizonnyal. De hát az orvosi szépnek és a laikus ízlésnek általában nincs közös nevezője. A karcagi kórház pszichiátriai és pszichoterápiás osztályára most mégis azt kell mondanom, hogy szép. A szó hagyományos, köznapi értelmében. A szabadban park, tornapálya, bent sok napfény, a közös helyiségekben színes bőrfotelok, a falakon a munkaterápia látványos alkotásai, szőttesek, képek, a „címke" nélkül tulajdonképpen vélhetnénk szanatóriumnak, munkásszállásnak, akármi másnak. A 156 ágyas osztály hat különálló ápolási egységből áll, amely a diagnózis, a terápia és a gyógyulási fázis szerint differenciált kezelést tesz lehetővé. Félreértés ne essék, mindez nem extremitás, csupán a ma igénye — lenne.

zubbony, elkülönítő, dühöngő. A laikusnak, mi tagadás, kissé „illúzióromboló".

— Az egyik közeli nagyvárosban elterjedt, könnyű a karcagiaknak, mert ott nincsenek igazi elmebetegek. A jó eredmények önmagukban úgy tűnik, gyanúsak. Nem vettük fel a kesztyűt, „megmagyaráztuk": Ezen a szikes talajon gyógyító hatású a talajsugárzás, és szívesen várunk minden kollégát, aki ilyen könnyű feltételek mellett óhajt dolgozni. Szolnok megye pszichiátriai szempontból a semmiből indult, ami szemléleti okokra is visszavezethető, de még ma is szükség van más megyék segítségére. Az Egészségügyi Minisztérium irányelvei szerint a megyében *800 pszichiátriai ágyra lenne szükség, jelenleg 280 van*, de ezek is csak az elmúlt egy-két évben létesültek.

— *És mindjárt a legmodernebb módszereket alkalmazva.*

— Az elején kijelentettem: nem azért jöttem, hogy beilleszkedjem a magyar elmegyógyászat hagyományos vidé-

NAGY ELŐD

Magyer

Wagner:

Egy rajz a tárlatról

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-748

Nagy Elod

1978 AUG 6

PEST MEGYEI HÍRLAP

csinálja? Gondolkozzon csak ezen: úgy fokozni a teljesítményt, hogy nincs edző, nincs közönség, nincsenek ellenfelek, nincs kaló-

1021

Nagy Előd grafikája

13.10: Magyar művészek operettfelvételeiből. 13.50: Perben az emberért. 14.20: Világhírű előadóművészek felvételeiből. Közben: 15.00: Hírek. Időjárásjelentés. 15.08: Útközben. 15.13: Reklámkalauz. 15.58: Tudósportrék. 16.18: Lemezmúzeum. 16.58: Haligatóink figyelmébe! 17.00: Hírek. Időjárásjelentés. 17.05: Útközben. 17.10: A hasznosi kincsásás. 18.04: Népdalkórusok. 18.28: Hallgatóink figyelmébe! 18.30: Hírek. Időjárásjelentés. 18.40: Útközben. 18.45: Parasztbecsület. 19.30: Magyari Imre népi zenekara játszik. 20.00: Zenekari muzsika. 20.50: Meditáció. 21.05: Örökzöld dallamok. 22.00: Hírek. Időjárásjelentés. 22.10: Sporthírek. Totó. 22.20: Egy óra dzsessz. 23.20: Brahms: F-moll zongoraötös.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÖLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 346-726
1978 /1/1 2 3
PEST MEGYEI HÍRLAP

Nagy Előd

MAGAZIN
1978. JÚLIUS 23., VASÁRNAP

1021

Építkezés

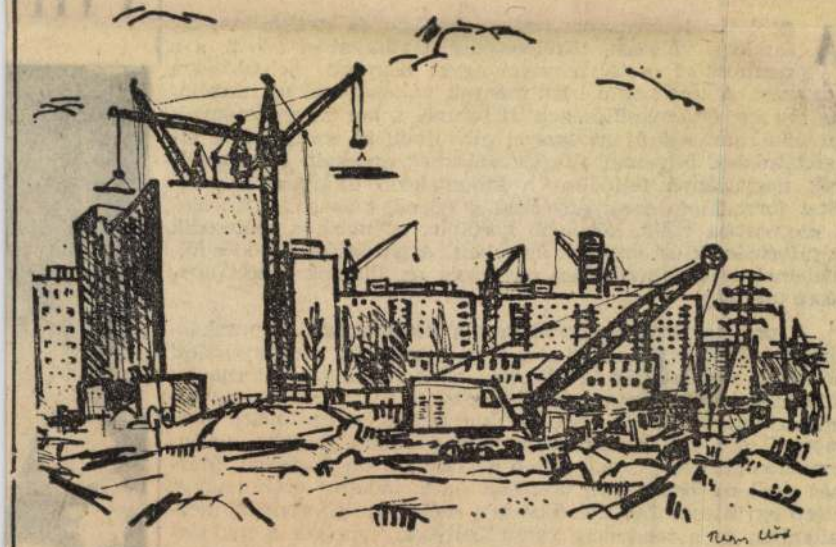

Nagy Előd tusrajza

MAGAZIN
1978. JÚLIUS 23., VASÁRNAP

Internacionalizmus — ma

A proletár internacionalizmus elmélete és gyakorlata, állandóan változik, tökéletesedik, tartalmában bővül, s a nemzetközi osztályharcban egyre nagyobb jelentőségre tesz szert. A történelmi körülmények változásával új funkciókat tölt be, érvényesülésének új formái, a kor követelményeihez alkalmazkodó új módszerei alakulnak ki, szolgálva a világforradalmi folyamat előrehaladásának érdekeit. A termelőerők nagyarányú fejlődése, a kibontakozó tudományos-technikai forradalom eredményeként a népek, országok kapcsolata szorosabbá válik, közelebb kerülnek egymáshoz, szélesedik az információk és emberek áramlása. A gazdasági fejlődés feltételeinek megteremtésében növekszik az államok közötti egymásra utaltság.

A proletár internacionalizmus a kommunista és munkáspártok politikai gyakorlata, s tartalmában és érvényesülési módjában minőségileg is változva, mint szocialista internacionalizmus, a szocialista országok közötti új típusú kapcsolatrendszer meghatározó elve. De korunkban, mint *Enrico Berlinguer*, az Olasz Kommunista Párt főtitkára mondta, az internacionalizmus „... már túlnő a kommunista pártokon. Másmás szellemi ösztönzésű politikai és társadalmi erők nagyon eltérő együttesét öleli fel. Ebben a széles és differenciált mozgalomban az a tendencia van túlsúlyban, amelyik a mai társadalom problémáinak megoldását olyan úton keresi, amely a szocializmushoz vezet".

Az utóbbi két évtized alatt felerősödtek a viták a szocialista forradalom megvívása, a szocializmus építése számos el-

Pest megy

A VIT-

DR. ÁRP

MAGYAR HÍRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-746, 345-726
1978 OKT - 8
MAGYAR NEMZET
Nagy Előd

Nagy Előd rajza

Ebek harmincadján?

Múlt-szántás Szentgróton

Felkapta a hír Zalaszentgrót nevét: a község határában pótolhatatlan régészeti leletek mentek veszendőbe. E hírnévnek senki nem örült Szentgróton, kivált az állami gazdaságban. Gyümölcsöskert-telepítési munkálatok közben, a gazdasághoz tartozó Asszonygáti-dűlőn, csaknem másfél négyzetkilométernyi területen *rengeteg őskori kőeszközt és cseréptöredéket* vetett napvilágra az ekevas. A lelőhely úgyszólván teljesen megsemmisült, mindent kiforgatott és összetört a nagy erejű munkagép. A régészek már az első terepbejárás után látpítéshez, újra csak tömérdek cserépdarab került elő az eke nyomán. Ezekből is rengeteget összegyűjtöttek a gyerekek, bevitték az iskolába, és *Nagy* Sándor tanár *megintcsak értesítette a múzeumot.*

Megkerestük a gimnáziumban Nagy Sándor tanárt:

— Én az állami gazdaság egyik volt dolgozójától, *Veres* Jánostól szereztem tudomást az esetről, amikor egy kőbaltát talált. Meggyőződésem, hogy a gazdaság vezetői is tudtak a sok-sok összetört cserépről, de eltitkolták. Gyakran kimentem a határra részét *tönkretette* a hozzá nem értés meg a hanyagság. Mert ebben az esetben *mindenki mulasztott.* Ha keservesen is, de *tisztázódott, hogy a múzeum munkatársai is hibáztak,* nem néztek utána, hogy mekkora területről bukkantak elő a leletek, és azt sem tisztázták időben, milyen jellegű fatelepítéskor. Azt gondolták, csak néhány almafacsemetét ültettek, s legfeljebb majd alkalmas időben utánajárnak. De itt úgynevezett *kordonos almáskert készül:* valójában valami *harmincezer facsemetét* ültetnek el. *Másfél éve* készítik elő a talajt a gazdaság gépei, csaknem 72 hektá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

PEST MEGYEI HIRLAP

1970 JAN 15.

Nagy Előd

7

1021

Édesanya

Nagy Előd grafikája

Iskolán belül és kívül

Egyes pedagógusok körében nem aratott osztatlan elismerést *Szent-Györgyi Albert* emlékezetes tv-szereplése. Már ami az oktatással, neveléssel volt kapcsolatos. Ugyanis a lexikális tudás helyett a gondolkozási készségnek, az ízlésnevelésnek a fontosságát hangsúlyozta.

Még sok-sok vitára, küzdelemre lesz szükség, amíg valamennyi tantestület elfogadja, hogy *teljes embert nem lehet a tantervkeretek közé zárt oktatással nevelni.* Igenis szükség van az iskolán belüli és kívüli közművelődésre. Nem lógás, ha a tanulókat elviszik a filmvetítésre, a gyermekelőadásra, a múzeumba, a könyvtárakba. Természetesen akkor, ha tudatosan előkészítik, utána esetleg tanári vezetéssel megbeszélik. Szinte hallom az ellenvetéseket. Igen ám, de a tanóra az tanóra, a szorgalmi idő az szorgalmi idő. Annyiféle terhelése van a gyereknek — nincs császkálásra idő.

Ehhez csak annyit: *ha jól csinálják, nem a lógás, a császkálás lesz a lényeg, hanem az élmény.* Mindenki, aki hosszú éveket töltött iskolapadban, tudja, hány érdektelen tanóra hullott ki az emlékezetéből, ugyanakkor mennyi minden ragadt meg egy-egy jól sikerült kiránduláson vagy színielőadáson.

Szó sincs arról, mintha szembe akarnánk állítani az oktatást a közművelődéssel. Csak az ellen a merev szemlélet ellen küzdünk, ami holmi *felesleges dísznek vagy az iskola presztízsszerző lehetőségének tekinti* — nem pedig az esztétikai nevelés eszközének! — a kórusokat, a kamarazenekarokat, a diákszínjátszást, a versmondást.

Az iskolavezetés eddig is támogatta — nem egyszer *elvtelenül,* valóban a gyerekek tanulmányi előmenetelének kárára — a felkészülést a különféle versenyekre. Ha bejön a jó helyezés, *mennybe megy* az illető művészeti csoport. Ha nem kerülnek az élvonalba, fagyos csend fogadja őket. Senkit, vagy alig valakit érdekel, mennyit csiszolódtak szellemiekben, ízlésben, mondjuk a helikoni játékokon szereplők.

Ha pedig netán az iskolán kívül — mondjuk, a művelődési házba *csábítják* a diákgyerekeket, gyakran inkább tantestületi *gáncsoskodásra,* mintsem támogatásra számíthatnak. Szereplésük a versenycentrikus logika szerint nem az iskola, hanem a művelődési ház hírnevét öregbíti. Akkor meg minek engedjük a mi gyerekeinket ott *terhelni.* Az, hogy esetleg közösséget, örömöt, művészi élményt kaphatnak a diákok — nem fontos?

Ezen a ponton jutottunk el a lényeghez. *A korszerű nevelő iskola csak gyermek-, csak diákközpontú lehet!* Sohasem intézménycentrikus. Az iskolán belüli és kívüli ifjúsági közművelődés harmonikus fejlődése csak a régi merevségek feloldása árán képzelhető el.

Horváth György

zonnal

MUNKÁS

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 DEC 1 4
MŰANYAG
Budapest

Nagy Előd

1021

Ökrösszekér

(Nagy Előd grafikája)

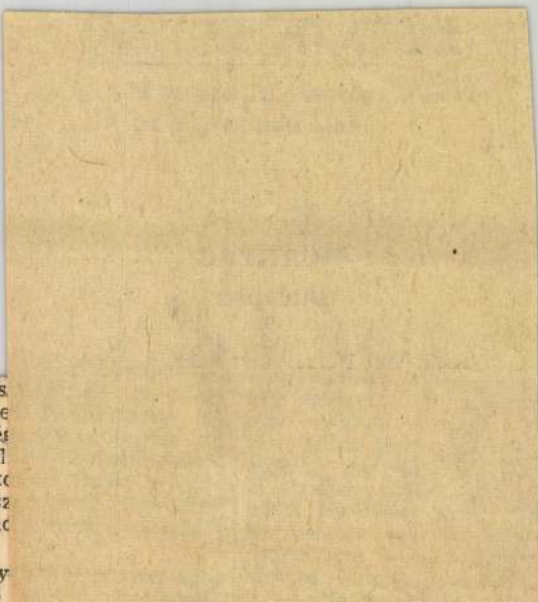

bb kooperáció is szerepel. A
dapesti gyár részére éves
rsenynaptár készül, ennek
gítségével a pálya kihaszná-
sa is optimális lehet. A te-
mhiányt azonban a legna-
obb tervszerűséggel sem le-
t megoldani, mivel az al-
rtfalvai iskola, amellyel
erződést akartak kötni, ob-
ktív nehézségek miatt — két

lepet megs
lat már ne
építők mé
rá, a közel
sok birtok
gon nem sz
mégis minc
szottak.

Az igény
képzelhető
megteremté

orvos.

A harmadik teremben
szállítókocsikat irányítják
sorolják, hogy minél gyors
ban szállítsák a betegeket
kásáról gyógyintézetbe, v
gyógyintézetből haza. Egy
ként itt koordinálják a Bu
pesten átmenő kocsikat
hogy beteg nélkül ne fussan

Esetkocsin

Észrevétlenül telik az i
csaknem dél van. Dr. Willhe
főorvos átkísér az orvostárs
góba és bemutat a szolgála
teljesítő mentőorvosokn
mentőtiszteknek, majd rá
bíz. Beszélgetésükbe nem
dok bekapcsolódni, mert va
milyen, korábbi esetet elem
nek.

Villanycsengő szakítja fé

portélet Félegyházán

— Változatlanul nagy gon-
unk a téli időszakban a te-
mhiány, hiszen a Batthyány
cai általános iskola tornater-
e — amelyet bérlünk —, csak
énteki napokon este negyed
éttől fél nyolcig a miénk. Ez
szont annyira kevés, hogy a
togatottságot is negatívan be-
lyásolja. Ha tehát a sport-
ilya megépülne, sokkal pezs-
ibb sportélet alakulhatna ki
árunkban.

— Az általános gondok után
lljunk valamit a szakosztá-
okról.

— *Legeredményesebb az asz-
talitenisz szakosztályunk.* Igaz

propagandával több túrázót
lehetne aktiválni. Az idén az
északi középhegységbe, Bör-
zsönybe, Aggtelekre, a Pilisbe,
Visegrádra látogattak termé-
szetbarátaink.

— Végezetül szóljak a leg-
fiatalabb szakosztályról, a
kosarasokról. Jelenleg a városi
bajnokságban szerepelnek, a
második helyen állnak, sajnos
ők is teremgondokkal küzdenek.

— Röviden tehát ennyit
mondhatnék sportkörünk szak-
osztályainak munkájáról. Bí-
zom benne, hogy az elkövetkező
év gazdagabb, látogatot-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1374 — 41

ÉLETÜNK

1021

Nagy Előd

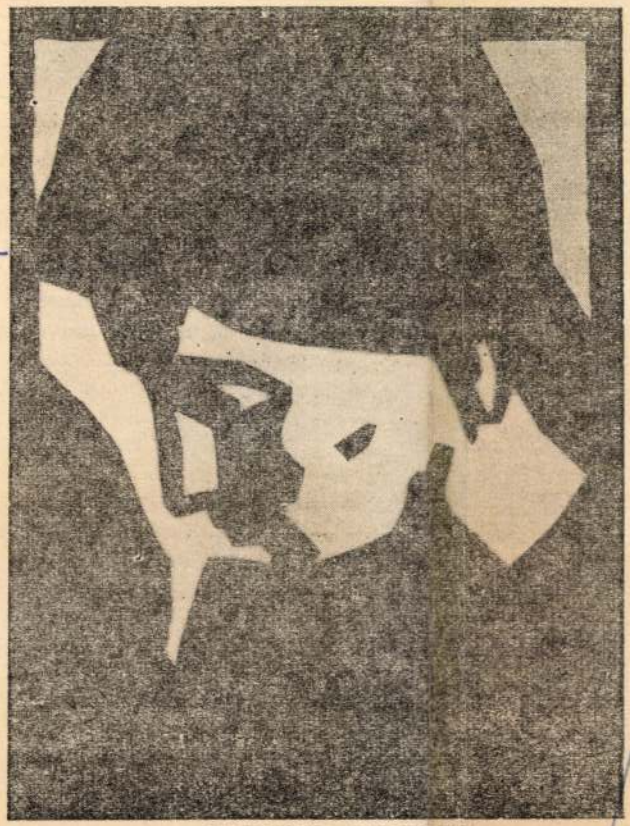

NAGY ELŐD: *FELESÉGEM*

kiemelt tömör és rövid sorokban a vers
válik — mintegy figyelmeztetésként: i
e sorok értelmén külön is töprengenü
ugyanígy kiemeli a leglényegesebb gon

Úgy érzem: az ún. intellektuális sza
dító verstípusa. A napjait racionálisan re
hozzászokik az intellektualitáshoz, s a m
„racionális"-hoz: keresi benne önmaga
élete „rendezéséhez". A szabadvers külön
alkalmasabb a *gondolkodásbeli összefüggé*
tosabb *funkcionális eszköze* az imént körv
kötöttségek számyát szegnék a gondolatm
felbontja, fellazítja a kötöttségeket. Érdek
ber személyiségtípusa és az ennek megfelelő formai megnyilvánulások között:
az ember igyekszik felszabadítani önmagát az üres sablonok és puszta formaságok gyötrelmes kötelékei alól, s mintha ezt a folyamatot tükrözné művészete is: egyre inkább a lényegi jegyek gondolati megközelítésére, s a korábbi — hagyományos — formarendszer oldására, kereteinek hajlítására törekszik. Ezzel is jelzi, hogy a *„lényeges" a „lényegtelenek" halmazától csakis az intellektuális analízis útján határolható el,* s a művészet feladata e „lényegi valóság" közvetítése: ezáltal adhat segítséget az embernek abban, hogy megértse önmagát s környező valóságát.

*

A ma embere Illyés Gyulát is a „törvényhozó" költők közül valónak érzi — nemcsak költészete, hanem prózai és drámai művei jogán. Igaznak és pontosnak érezzük azt a képet, amelyet Csoóri Sándor rajzol róla[18], aki a fiatalabb kortárs tiszteletével tekint fel rá: „Jelenléte már önmagában is eszme, *örökös kihívás,* percről percre megismétlődő szembesítése költőnek és világnak. Min-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ULLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 AUG 20

MAGYAR NEMZET

Nagy Elöd

1021

Nagy Elöd rajza

Országos
zetvédelm
Kiszeli G
nvos Ism
Csongrád
elnökének
front me
vistájának
peres plébanosnak, a Pest-Pest megyei bizottságain.

225 éves a magyar szénbányászat

Ünnepi megemlékezés Brennbergbányán

A magyar szénbányászat 225 éves jubileuma alkalmából szombaton ünnepséget rendeztek az egykori bányásztelepülésen, Brennbergbányán, ahol az első magyarországi szénbánya működött. Az ünnepi nagygyűlést *Seregi* János, a Magyar Szénbányászati Trösztvezérigazgatója nyitotta meg, majd *Kapolyi* László nehézipari miniszterhelyettes mondott beszédet.

A magyar szénbányászat első 100 évében Brennbergbánya adta a hazai széntermelés felét. 1951-ig üzemelt a bánya, s mélyéből 7 millió tonna szenet küldtek a felszínre. 1945 áprilisában már a felszabadulást követő első napon megkezdődött itt a széntermelés. Amikor a bányászat megszűnt, több százan mentek el folytatni a mesterséget Tatabányára, Várpalotára, Oroszlányba.

Az ünnepi program során emlékművet és szabadtéri geológiai múzeumot avattak.

Koszorúzás

Mód Aladár születésének 70. évfordulóján

Mód Aladár, a magyar munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, a forradalmár kommunista ideológus, filozófus és történész születésének 70. évfordulóján szombaton koszorúzási ünnepséget rendeztek a Mező Imre úti munkásmozgalmi panteonban.

Az MSZMP Központi Bizottsága nevében *Orbán* László és *Márta* Ferenc, a Központi Bizottság tagjai, az Oktatási Minisztérium nevében *Knopp* András miniszterhelyettes és *Hódos* Lászlóné, a minisztérium párt-végrehajtóbizottságának tagja, az Eötvös Loránd Tudományegyetem nevében *Székely* György rektorhelyettes és *Kirsner* Béla tanszékvezető egyetemi tanár, a TIT országos elnöksége nevében *Soós* Gábor alelnök és *Jeney* Jenő főtitkárhelyettes helyezte el az emlékezés koszorúit Mód Aladár sírjánál.

MK SAJTÓFIGYELŐ

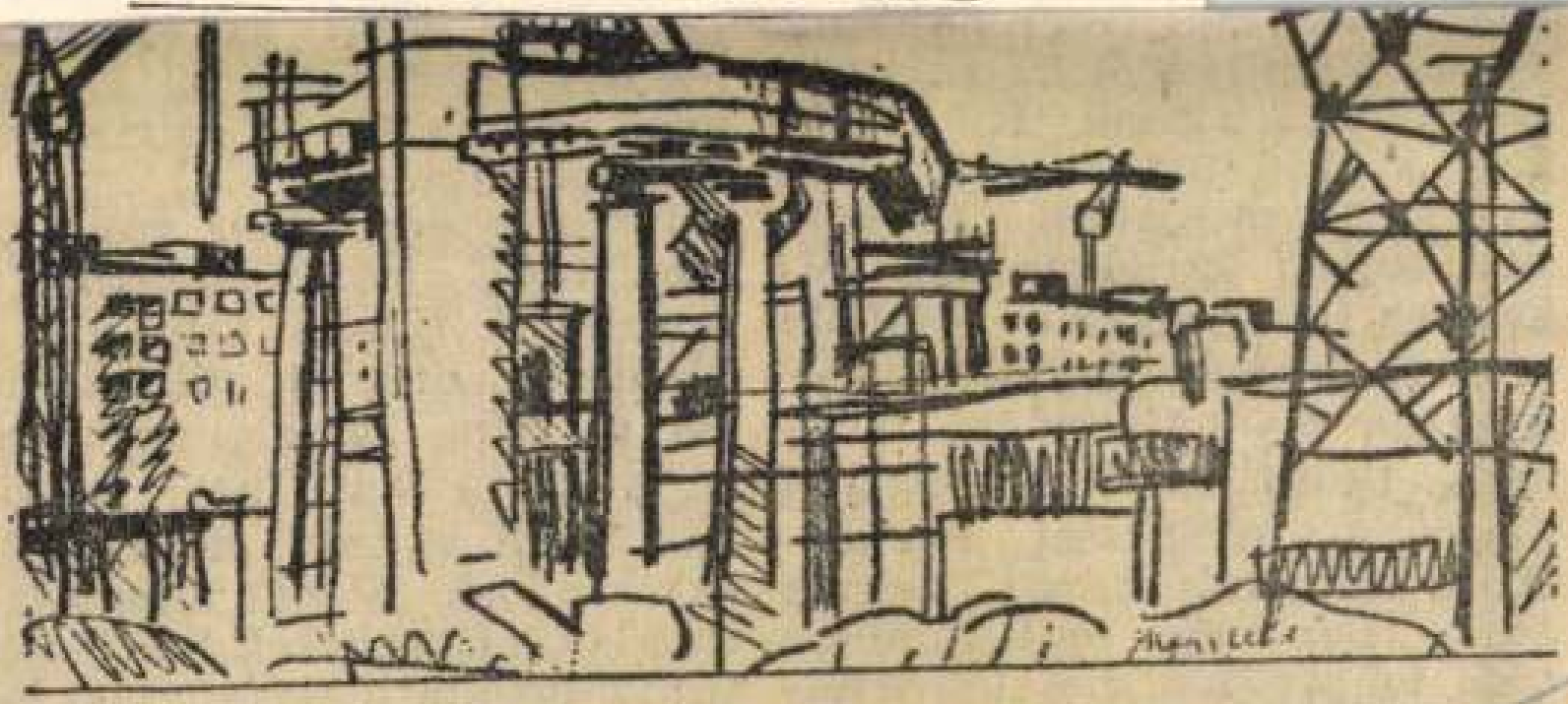

Nagy Előd rajza

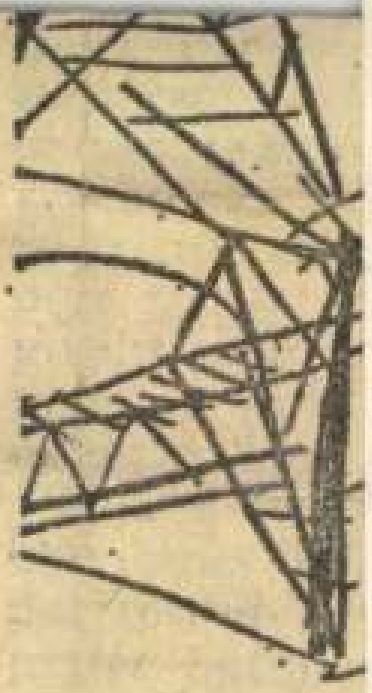

Szerda, 197

Nagy Elemér, építész

Egy míves építész halálára

Egy apró ajándékot, amely becsomagolva néhány hétig a Magyar Építőművész szerkesztőségében várta Nagy Elemért, már nem tudok átadni címzettjének. Az ajándék egy E betű nyomtatódúca: londoni bolhapiacon vettem. Szép, viktoriánus betűtípus. Hogy kezembe akadt, elgondolkodtam, menynyire meghatározó volt Elemér egész lényére, gondolkodására a tipográfia. Hiszen a könyvnyomtatás a humanizmus jegyében bontakozott ki, s terjesztői, miként a reformáció hívei, hittek abban, hogy az igazság önnön ereje által fel tudja emelni az emberiséget. Hitték: ha a közösségi élmény, a szónoklatok helyére az egyéni, individuális olvasás lép, az olvasók társadalmának minden egyes tagjában meghonosul az *egész* szabadsága és önállósága.

A változtatáshoz, a reformhoz azonban az egyén „kis lépései" kellenek: ha sikerül — és Nagy Elemérnek sikerült — elérnie például egy téglával burkolt betonpanel gyártását és a gép felállítását Sárváron, vagy egy szép oldal megtervezését és kinyomtatását finom papírra. Hogy a legkisebb lépéshez mennyi energia kell, ő igazán tudta — és nem takarékoskodott vele. Nem hitt a nagy, látványos változásokban; a történelem tapasztalata őt konzervatívvá tette. S ha valaki a konzervativizmust mint negatív tulajdonságot említette, ő hévvel magyarázta a szó értelmét adó *megőrzés* létfontosságát.

Az ötvenhat éves korában elhunyt Ybl-díjas építész emlékét számos épület és még több terv őrzi, elméleti érdeklődését pedig Le Corbusier-ről, Gunnar Asplundról, a mai finn és dán építészetről írt remek könyvei jelzik. Keze nyomát viseli a Magyar Építőművészet című folyóirat, amelyet húsz éven át szerkesztett, s ahol engem, utódját, élete utolsó percéig segített tanácsaival. Ő indította útjára a Magyar Építőművészek Szövetségének Kós Károly Körét, azt a fórumot, ahol írók, képzőművészek, színészek, építészek találkozhatnak, a határainkon túli magyar kultúra jeleseire emlékezve, őket idézve.

Kedves játékai, a nyomdagép, a clavichord, a fametszetkészítés, egy-egy közös vacsora ceremóniái — egy építészműterem atmoszférája —, s mindenek előtt a művesség szeretete Nagy Elemér értékes, „Gutenberg előtti" eredetű ajándékai voltak számunkra, melyeket sokáig megőrzünk.

Moravánszky Ákos

Moravá

Élet é

8

XXI 1/38

foglalkozik az általa inspirált témákkal, közülük ötén már kandidatu-sok. E csoportot a nemzetközi és hazai matematikus közvélemény debreceni iskolának nevezi.

— Kérem, mondjon valamit tudományterületéről, a függvényegyenletek és egyenlőtlenségek elméletéről. Egyáltalán, mi az, hogy függvény?

— A legegyszerűbben: valami változik, ami egy más valami megváltoztatását vonja maga után. Az élet tele van ilyesfajta függvénykapcsolatokkal. Egyik tudományág sem tudja megkerülni őket. A függvényegyenletek kutatója ezeket a változásokat leíró kapcsolatokat

méleti modell. Megvizsgálhatjuk azt, hogy egy szövegben milyen gyakoriak az egyes betűk, a kétbetűs, hárombetűs csoportok, végül a szavak. Ha, mondjuk, egy szövegből véletlenszerűen minden második betűt törlünk, attól még nagy valószínűséggel meg lehet érteni. Mert ott érezzük mögötte a struktúrát. A második világháborúban Shannon a rejtjelfejtőknél dolg-

NAGY ELŐD 1

Az *újpalotai napok* rendezvénysorozata keretében nyílt meg a *lila iskola* aulájában a kerületbeli *Nagy Előd* festőművész egyéni tárlata. Nem ismeretlen ő a lakótelepen, hiszen pár évvel ezelőtt már önálló válogatással szerepelt a palotai tárlaton, és alkotásai vannak a XV. kerületi Tanács, valamint a Rá-

Magyar Hirlap 1978-12?-6

Wagner:Család és élet

NAGY ELŐD 2

kospalotai Múzeum tulajdonában.

Egy évtizede hagyta el a Képzőművészeti Főiskola padjait, és azóta — lassan, de biztosan — sikerült kiérlelnie egyéni formanyelvét.

Magyar Hirlap 1978-12?-6

Wagner:Család és élet

Nagy Előd]

Milyen ez a piktúra? Ami legelőször szembe tűnik a szemlélőnek, az az egymással ellentétes, de egymást kölcsönösen kiegészítő színek használata. Olykor tisztán, párosan fölrakva, máskor több színnek több átmeneti árnyalata, de mindig bátran összecsengő akkordokban tartva. Hogy vérbeli koloristára valló képei — minden lendületességük ellenére — nem válnak szétfolyóvá, azt lényegre törő, határozott kontúrvonalai okozzák. A kordába szo-

Magyar Hirlap 1978-12[illegible]-6

Wagner:Család és élet

NAGY ELŐD 4

Magyar Hirlap 1978-122-

Wagner:Család és élet

rított, szilárd szerkezetre épített színskála dinamikus, lüktetése adja azt a kettősséget, amelyek élővé teszik Nagy Előd képeit. Rövidden: megteremti az értelem és érzelem egységét.

Milyen a témavilága? Egyetlen szóval élve: *családias.* És ez a legemberibb, legmelegebb értelemben. Sikerül távol tartania minden édeskés bájolgást, becéző gügyögést. Átsüt alkotásain ugyanakkor a férfias líra, a szemérmes ragaszkodás újra meg újra visszatérő modelljeihez: feleségéhez és négy gyermekéhez, környezetéhez és tárgyaihoz. Portréi közül kettőt választottunk ki összehasonlításul. Mindkét esetben kobaltkék alapon a *Zsófika* velencei vörösének, okkerének karakteres feketéivel, komolyságával hat, míg a pár hónapos *Borika* a szalmasárga haj, a fehér ingecske törékenységével.

NAGY ELŐD

figurális kompozícióin a népviselet sem válik vásári tarkasággá, hanem inkább méltóságteljesen ünnepélyes. Erre akár a *Széki kislányt*, akár az *Öregembert* is felhozhatnánk bizonyítékul. És a szürke hétköznapok legprózaibb perceit is merészeli megörökíteni, mert természetessége a piktúra régióiba emeli a munkája közben pillanatra elmélázó, ölében tállal a konyhaasztal sarkára dőlő *Pihenő asszonyt*, vagy az ismeretlen jövőbe meredő *Terhes asszonyt*.

Magyar Hirlap 1978.

Wagner:Család és élet

NAGY ELŐD 6

Magyar Hirlap 1978-122-(

Wagner:Család és élet

Csendéleteinek tárgyai is a műterem, avagy a konyha sarkából kerülnek ki, mégis színdúsak, életszeretetet árasztanak. Akár csak tájképei, melyeken családi kerteket, széljárta dombokat, apró háztetőket örökít meg, vagy egyszerűen horgászt, stéget. Úgy érzem, keresve sem lehetett volna jobb kiállítást találni a kerület — művészettel most barátkozó — lakói számára. Nagy Előd festői önvallomása ugyanis a panelházak falai között továbbfejlődő emberségre: a szépség, a jóság iránti vágyódásra serkent.

(wagner)

Nagy Elöd

festményeit most Újpalotán, a *Lila Iskola kiállítóteremmé alakított aulájában* láthatja a közönség. Az ő törekvéseiben nem találhatunk olyan — végeredményében radikális — fordulatot, mint amilyennek Lóránt tárlatán tanúi lehettünk. Képei egyenletesen haladnak tovább azon az úton, amelyen — mint tavalyi kiállításán felsorakoztatott mun-

Nagy Elöd festő

címü kompozíciót. Természetes ez a változás, hiszen Nagy Elöd harminckét éves, négy esztendeje állít ki rendszeresen — és ez nem a megállapodás kora, hanem a keresésé. Most éppen az erős érzések kifejezési lehetőségei után kutat, rendszeres munkával keresve meg azokat a színösszevillanásokat és azokat az ecsetmozgásokat, amelyek hibátlanul mozogva pontosan tudják formába önteni a festői és az emberi szenvedély fokozatait a tiszta — mert még a vonalakat is festői eszközökkel teremtő, folttá tévő — piktúra megoldásaival.

Magyar Nemzet, 1964. máj. 28.

a nemzetközi

Az európai biztonság és együttműködés nemzetközi bizottságai társadalompolitikai munkabizottságainak konferenciája szerdán folytatta munkáját a SZOT központi székházában. Az európai kapcsolatok fejlesztésével és a munkásérdekek kérdésével foglalkozó tanácskozáson felszólalt *Sarlós* István, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára. Tájékoztatójában áttekintést adott azokról a gazdasági, társadalmi problémákról, amelyek a magyar közvéleményt foglalkoztatják.

A külföldi részvevőknek megvilágította azt a történelmi folyamatot, amely 1945 óta hazánkban végbement. Hangsúlyozta, hogy *Magyarország bel- és külpolitikáját a marxista—leninista elvek határozzák meg.* Az elvi elkötelezettség kifejeződik abban is, hogy a szocialista országok gazdasági, kulturális, műszaki-tudományos kapcsolata szoros, és azt minden vonalon igyekszünk tovább fejleszteni.

A főtitkár külön is teret szentelt annak a gazdasági tényezőnek, hogy hazánk nyersanyagban szegény ország, s ezért fokozott a jelentősége a szocialista gazdasági közösséggel, a KGST-vel való együttműködésnek. Keressük a kapcsolatokat a nem szocialista országokkal is. Gazdasá-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MŰANYAG
Budapest
1977 AUG 24

Nagy Előd

1021

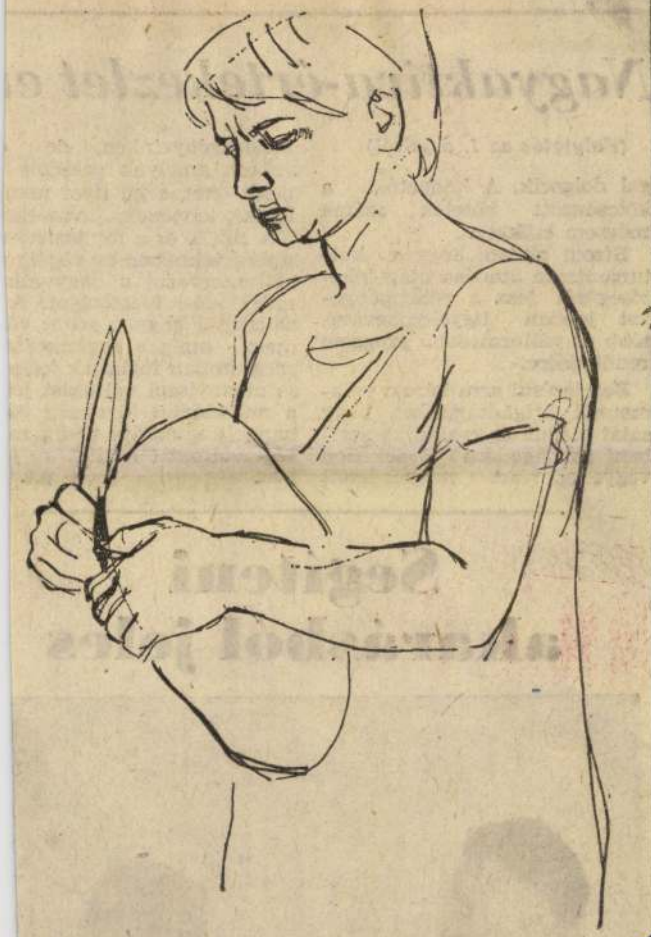

(Nagy Előd grafikája)

Nagyaktíva-értekezlet e

(Folytatás az 1. oldalról)

gal dolgozik. A látogatók, a kölcsönzött kötetek száma mégsem csökkent.

Bízom abban, hogy a kulturcentrum átadása után lehetőségünk lesz a rétegigényeket jobban figyelembevevő, több és változatosabb program rendezésére.

Befejezésül arra kérem valamennyi brigádtagunkat, hogy saját maguk és családjuk szellemi gazdagodása érdekében vegyenek részt meghirdetett rendezvényeinken, de azokon amelyek valóban dekli őket, s ha ilyet nem lálnak kérjenek, javasolja

A SZOT és a miniszteri sítás értelmében év végéig kell szervezni a nagyválla művelődési bizottságot. A zottságtól nagyon sokat vá mert amíg a foglalkozta programban foglaltak teljese mennyiségi változást je a művelődési bizottság ös hangolt munkája pedig m ségi változást hozhat a j ben.

— p.t.

Segíteni akarásból jeles

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 JUL

Könyvvilág

Nagy Elöd

1021

Nagy Elöd rajza

azt, hogy a nagy társadalmi nyilvánosság magára a könyvkiadásra is ösztönzően hat, hiszen nemcsak lehetővé, de kötelességgé is teszi a legszélesebb tömegekhez szóló könyvek, könyvtípusok kialakítását, továbbfejlesztését. Nem véletlenül időzítette könyvkiadásunk a könyvhétre az utóbbi években a legnagyobb vállalkozások — szépirodalmi, közművelődési, ismeretterjesztő sorozatok — indítását. Ilyenformán a könyvhét nemcsak hazánk olvasáskultúrájának gazdagodásához, hanem könyvkiadásunk korszerűsödéséhez is hatékonyan hozzájárul.

— *Hogyan alakul a könyvheti kínálat koncepciója? Minek az alapján készült a könyvheti lista?*

— Először is szeretném leszögezni, hogy a régi értelemben vett könyvheti lista nincs. Koncepciónk — amely hovatovább hagyományosnak mondható, hiszen 6—8 évvel ezelőtt alakult ki — lényege az, hogy a korábbiakhoz viszonyítva gazdagabbá vált a kínálat. A magyar szépirodalmi alkotások hegemóniája ugyan megmaradt, de pár év óta nagyobb számban kerülnek a könyvheti listára politikai, dokumentum, illetve szociográfiai jellegű alkotások, képzőművészeti, tudományos kiadványok és a külföldi szépirodalomban való válogatás is gazda-

klasszik
mekírók
panorán
képvisel
példány
lásunk
irodalm
„Harmir
dalma"
három
Szabó M
— *A szemlélők* — 30 ezer példányban; a *Magyar Krónika* — 44 ezer példányban; Károlyi Mihály: *Hit, illúziók nélkül* — 44 ezer példányban.

A népszerű világirodalmi sorozatok közül a kortársi irodalmat bemutató „Világkönyvtár" — négy kötettel, 22 700-as átlagpéldányszámmal és az „Európa Zsebkönyvek" sorozata — két kötettel, 25 ezres átlagpéldányban — gazdag választékot adott: a szovjet Andrej Platonov, az észt Jaan Kross, a kolumbiai García Márquez, a dél-afrikai Nadine Gordimer, az angol Alan Sillitoe, és az osztrák George Saiko egy-egy regényét.

A szépirodalom és a tényirodalom sajátságait egyesítő memoársorozat, a „Tények és tanúk" is több kötettel jelentkezett a könyvhéten.

— *Melyek voltak a könyvhét legsikeresebb, legkeresettebb kiadványai?*

— Könyvheti koncepciónk nagy vonalakban találkozott az olvasók igényeivel. Igaz,

a korábbi évek 70—80 perces irodalmi összeállításai.

A Magyar Rádió irodalmi főosztályától már megszoktuk, hogy kiemelt feladatának tekinti a könyvhét eseményeinek támogatását, a könyvújdonságok népszerűsítését. Az „Üdvözlet az olvasóknak" című szórakoztató, vetélkedő jellegű műsor három alkalommal; Hatvan, Tatabánya és Salgótarján városából jelentkezett. A „Könyvről könyvért", a szentesi szövetkezeti könyvesboltból, az angyalföldi Kilián György Gimnáziumból és a veszprémi Dimitrov Művelődési Központból adott közvetítést. Immár hagyományosan, hathatós segítséget nyújtott a könyvhéthez az írott sajtó is.

Új volt a vidéki megnyitók színhelyén a veszprémi Petőfi Színház művészeinek szabadtéri műsora; az egyre sokasodó helyi, könyvheti akciók száma — a szövetkezeti megnyitón, Pásztón kívül még 15 megyében volt megnyitó, s húsz vidéki városban létesítettek könyutcákat, könyvtereket. Bízvást mondhatjuk már, hogy kulturális életünk egyik leg

Nagy Elöd,

„Otthonteremtök," tusrajz.

(repr.)

Pest Megyei Hirlap, 1948. szept. 24.

Nagy Előd, festő

Megnyílt *Nagy Előd* festőművész kiállítása, a Lila iskola aulájában.

(Pálffy): Beat-koncert az óvoda telején. 12.

Esti Hírlap, Bp. 1978 máj. 20.

NAGY ELŐD

említve ld. Ruzsonyi Gábor

Szókely András: Gruziában jártunk.Duna Galória

UJ TÜKÖR1980/XVII/ 44.sz.4.o.

ı és műalkotás a 18. század végén

t am Ende des 18. Jahrhunderts.
hossicher Widerhall eines Barock
udapest, 1971.

orical and social analysis of
ting in the West Hungarian
e author deals with the program
made by the painter, and the
f the contemporary public. With

aktivizmus története /L'histoire
ise/ Budapest, 1971.

tory of the most prominent group
e in the literature and plastic
ished by Lajos Kassák, poet and
apest 1915-1919 and later in
s the editor of two important
/ and Ma /Today/. The models of
in/ and Die Aktion /Berlin/. He
German expressionists, the French
urists. After 1919 they were
n constructivism. The book is a
Central-European art of the

NAGY ELŐD

emlitve.ld.Győrfi Sándor

Pogány Gábor:A mezőturi képzőművész alkotótelep kiállitása.Mezőtur Kiállitási Csarnok

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.16.sz.4.o.

SZERZŐDÉS

munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

mely létrejött egyrészről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. u. 62.), másrészről

név:

főállásu munkahelye:

állandó lakcime:

szem.ig.száma:

megbizott között az alábbi feltételekkel:

1. Az elvégzendő feladat részletesen:

Nagy Előd, festő

Nagy Előd festőművész kiállítása a Ferroglobus Munkásszálló dísztermében megnyílt. Cím: Bp. XV., Körvasút sor 110. Megtekinthető 1979. március 11-ig, hétköznap 14—18 óráig, szombaton 10—15 óráig, vasárnap 10—16 óráig.

– Közlemény

11.

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 8

Nagy Előd, festő

Nagy Előd festőművész kiállítása a Ferroglobus Munkásszálló dísztermében megnyílt. Cím: Bp. XV., Körvasút sor 110. Megtekinthető 1979. március 11-ig, hétköznap 14—18 óráig, szombaton 10—15 óráig, vasárnap 10—16 óráig.

– Közlemény

14

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 11.

Nagy Előd, festő

tel.: 336—336)

Nagy Előd festőművész kiállítása a Ferroglobus Munkásszálló dísztermében megnyílt. Cím: Bp. XV., Körvasút sor 110. Megtekinthető 1979. március 11-ig, hétköznap 14—18 óráig, szombaton 10—15 óráig, vasárnap 10—16 óráig.

11.

– Közlemény

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 9.

1021

1984.IV.13. Televizió 2 S.Gyné

Roflektor Magazin

- Következő helyszinünk Paks. Gondolom, természetes lenne, hogyha Pakson járunk, akkor az Atomerőmüről készitjük a filmriportunkat. De most jön az ellentmondás. Ugy készitettünk filmet a Paksi Atomerőmüről, hogy még sem arról készitettük a filmet.

- Hanem Nagy Előd festőművész mini portréját vázoltuk fel, aki az Atomerőmü krónikása. Az utóbbi 5 év alatt ennek a témának kötelezte el magát, hogy időről-időre megörökitse a paksi táj állandóan változó képét. Ez az oka annak, hogy bemutatjuk munkáit. Ha visszagondolunk a munkásmozgalom és a müvészettörténet találkozási pontjai azok a képek, melyek a forradalmi mozgalmak, a munkás szervezkedés hatása alatt születtek. Gondoljunk csak Derkovits, Dési Huber, vagy Uitz Béla müvészetére, a szocialista képzőművészek csoportjára, az aktivistákra. Később elkövetkezett a munkásábrázolás uj korszaka, akkoriban, ugymond', kötelező erővel. Rossz emlékeket és maradandó alkotásokat egyaránt hagyott ránk ez a kor is. Ma már nem a történelmi szükségszerüségek irányitják a témaválasztást, nem a kényszer a mozgató erő, hanem a fejlődés maga, no meg a müvészi fantázia. De vajon ez elég ok lenne, hogy ne figyeljünk oda? Pedig érdemes oda figyelni arra, aki önként választ olyan témát, mint Nagy Előd is. Ma, amikor az ipari táj, vagy a dolgozó ember ábrázolása nem kötelező, de nem is kifejezetten divat. Pedig ha végig gondoljuk, a Paksi Atomerőmü épitése épp ugy szintézise a mai kornak. Nem csoda hát, ha megakad rajta a müvész szeme, hogy aztán szines pasztellekbe álmodja a beton szürkeségét, fénylő olajfestékbe az épitkezés sorát. Ezt teszi Nagy Előd és nindez egyre inkább érthető lesz. Krónikása ő a jelennek a jövő számára. Müvészi riportokat készit ecsettel és azzal a reménnyel, hogy az utókor majd érdemesnek tartja a figyelmére.

- 1942-ben Budapesten születtem. Világ életemben rajzoltam. Jó tanuló voltam, de ennek dacára a természettudományokhoz nem sok érzékem volt és elég gyorsan elfelejtettem, amit tanultam ezen a területen. 1967-ben végeztem a Képzőművészeti Főiskolát. Mint fiatal festőnek, elég nehéz sorom volt néhány évig, mert szabadpálya, nagyon nagy nehézségeket jelent az embernek, főleg ha még családja is van. Merjük kimondani, hogy sok esetben létbizonytalanságot jelent a festő élete. Sokmindennel foglalkoztam. Tanitottam, szakkört vezettem, ötvösségből éltem évekig. A nagy változást és a lehetőséget a Derkovits ösztöndij megnyerése jelentette 1972-ben. Nagyon sok olyan gyermekkori, vagy ifjukori élményem is volt, ami az építkezés világához kapcsolhatott. Az első paksi sétám alapján éreztem, hogy itt én fontos dolgokat fogok tudni csinálni, reménhetőleg, és ide vissza kell jönni. '79. őszétől festem Paksot, itt örömmel fogadtak. Másfél évig csak vázlatokat készitettem. Később kezdtem el nagyobb formátumu dolgokat festeni. Akkor már ugy éreztem, hogy kicsit már értem Paksot. Itt a lépték egészen más. A monumentalitás, ami leginkább vonz. Mint hogyha a piramisok épitésénél lennék jelen. Ugyanakkor szingazdag, formagazdag, olyan motivumok tömkelege, amivel nem is találkoztam. Minden motivum uj. Mert ugye az ember a müterem világában él, csendéletek, női aktok, figurák, tájképek, ott az ember hát valamennyire azt hiszi, hogy ismer mindent. Elsősorban a valóság érdekel, de nem egy naturalista letapogatása a dolognak. Szeretem az erőt, a mozgást, a dinamikát a képeimen. Jónéhány pasztellt is festettem az Atomerőmüről. Tavaly kaptam SZOT ösztöndijat, gondolom, az eddigi munkásságomért. Nagyon örülök ennek az ösztöndijnak. Mondanom sem kell, hogy anyagilag is segitség, de én nem ezttszeretném aláhuzni, hanem azt az erkölcsi sulyát, ami engem megerősitett. Ugy érzem, hogy figyelnek rám és nem egy magányos erőlködés. A paksi kiállitásom alkalmával az volt az érzésem, hogy az emberek szeretik a képeimet és olyan közegben vannak itt ezek a képek, hogy otthon vannak. A kiállitás plakátját is nagyon sokan kérték, vitték, ami az Atomerőmüről készült képeket tartalmazta. Nem egy munkás mondta, hogy viszi haza Szegedre, vagy Miskolcra a feleségéhez, családjához megmutatni, hogy azt ott ő épitette. Gondolom, hogy ezt a jövő fogja majd eldönteni, hogy képeim mennyit érnek, milyen sulyuak. Szeretném végig kisérni az épitkezés festését.

Kedves nézők, leveleiket a müsor változatlan cimére küldjék. Önök a Reflektor Magazint látták. Köszönöm figyelmüket.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 349-726
1977 JUL 19

MAGYAR NEMZET

Nagy Előd

1021

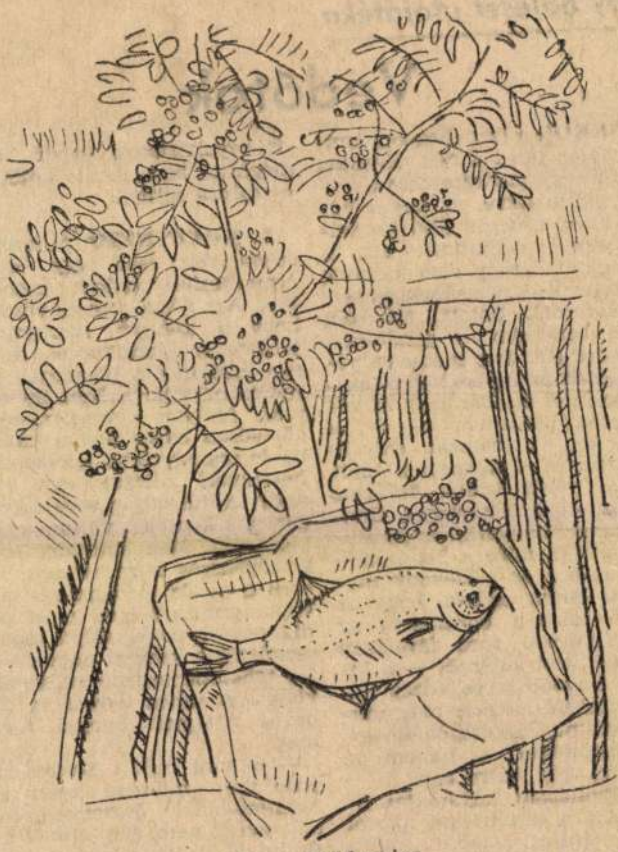

Nagy Előd rajza

Egy bales

AKKOR a legnehezebb, amikor már látni a célt. Évekkel ezelőtt egy portrésorozat anyagát gyűjtögetve, az akkor pályafutása csúcsán álló hosszútávfutótól hallottam ezt a mondatot, amely első hallásra végtelenül egyszerűnek és természetesnek hatott. Mi sem lehet nehezebb — gondoltam —, mint sok ezer méter legyűrése után az utolsó körre összpontosítani minden testi és lelki erőt, leküzdeni a szív, a tüdő és az izomzat görcsös fáradtságát s a szemek előtt lebegő vörös ködön átvágva, elszakítani a célszalagot. Gondolatomat hangosan is megfogalmaztam, mire a hosszútávfutó elnéző és előzékeny mosollyal elmagyarázta, hogy az utolsó körben korántsem az elhatalmasodó testi fáradtság a legnagyobb ellenfél — a kitartó és módszeres edzés következtében ilyenkor még minden valamirevaló futónak vannak tartalékai —, hanem az idő, ami még hátra van.

Gyógyulásom folyamatát figyelve, s a történteket napról napra följegyezgetve jutott eszembe a hosszútávfutó okos gipszgyakorlatok alatt már meghitt barátságot kötöttem — talpra álltam.

A KÖVETKEZŐ pillanatok eseményeit csak egy bénító áramütéshez tudom hasonlítani. Azt képzeltem és vártam, hogy a könnyű szerkezettel játszva megindulhatok, mintegy kisétálva a lábadozás paradicsomi tájaira. Nem így történt. Mélyen előregörnyedve, görcsösen kapaszkodva karokba és fogantyúkba, egészen tehetetlenül álltam, egy perc alatt tetőtől talpig verejtékben úszva, s képtelen voltam megmozdulni. Megbénultam, és a kétségbeesés környékezett, hiszen a nehéz járógipsszel már vígan poroszkáltam, most pedig ezzel a pehelysúlyú segédeszközzel a kezdeti napok teljes tehetetlenségébe zuhantam vissza. A kínos csöndet a főorvos nyugodt hangja törte meg.

— Semmi baj... Sarkos cipőre van szüksége, mert az Achilles-ínak összezsugorodtak, azért nem tud elindulni. Addig is, amíg a sarkos cipő megjön, állni, állni és még

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 OKT 8
PEST MEGYEI HÍRLAP

Nagy Előd

1021

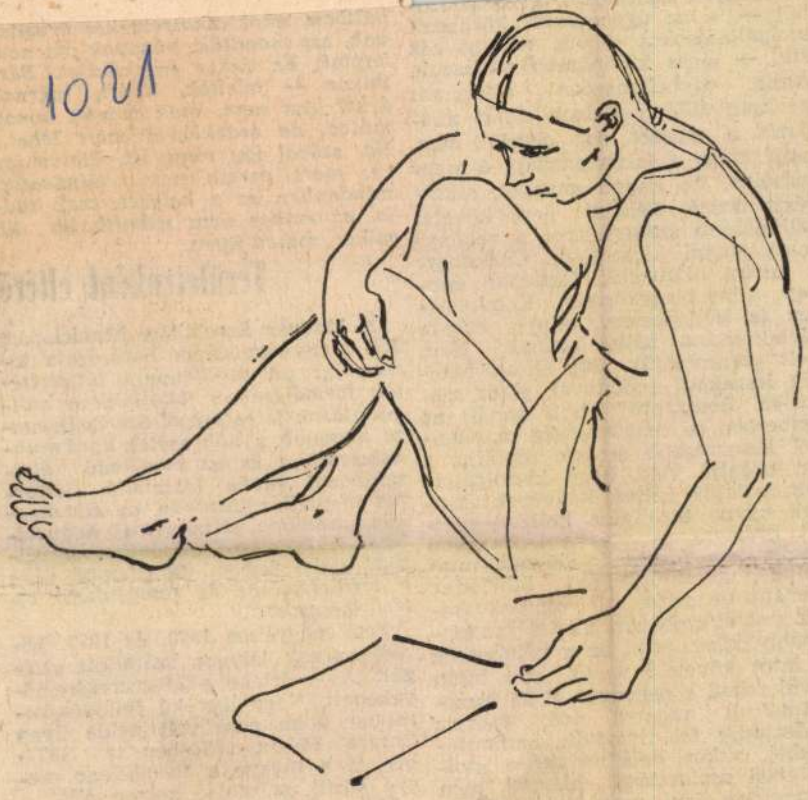

Nagy Előd grafikája

— edények származtak a kölcsönzőből —, s az úgynevezett közüzemi szolgáltatásokra — víz, villany, gáz stb. — sincs különösebb panaszuk. Amit egybehangzóan állítanak gyakran filléres dolgok miatt akadozik a gépezet, sok olyasmi van, amit maga a lakás gazdája is megcsinálna, ha kapna anyagot, alkatrészt hozzá. Például: nem követel különösebb szakértelmet a redőnyhúzó gurtni kicserélése. Csakhogy: a gurtni hiánycikk. Cegléden éppúgy, mint Nagykőrösön, Kecskeméten és Budapesten, ennyi helyen jártak utána, hátha kapnak. Nem volt szerencséjük. Ott álltak hetekig leszakadt redőnnyel, sötét szobában. Bosszantó? Több annál: az emberben a tehetetlenség mindennél keservesebb érzését táplálja, s azt tudatja vele, hogy kiszolgáltatott, valakik kénye, kedvének, akiknek ugyan bizonyára kellene gurtnit gyártani és árusítani, de nem teszik, van fontosabb dolguk, mint holmi gurtniügyekkel bíbelődni. Igenám, de annak, aki ott vakoskodik a sötét szobában, aligha van fontosabb dolog, mint az a néhány tíz forintot követelő vacak, ami híján kívül reked a napsugár. S ha összeszámoljuk, mennyi idő, energia emésztődik fel ilyesfajta semmiségekkel, akkor beláthatjuk: a szolgáltatási mulasztások, hiányok nem egyszerűen áru- vagy kapacitáshiányok, hanem megtöbbszöröződő hatások hordozói. Ha harmincforintos

Területenként eltérő

A Magyar Szocialista Munkáspárt XI. kongresszusának határozata kimondja: *„A mindennapi létfeltételek formálásában fokozódik a szolgáltatások jelentősége. Szerepük egyre nagyobb a nők széles körű munkába állása és az emelkedő életszínvonal révén kialakuló életforma megszilárdításában, az élet megkönnyítésében. Kívánatos, hogy hálózatuk kiépítése az eddiginél céltudatosabb legyen, figyelembe véve a területenként és rétegenként eltérő igényeket".*

Pest megyében 1970. és 1977. között az egy lakosra számított szolgáltatások értéke a 2,6-szeresére növekedett. Nagy léptékű fejlődés, korábban soha nem volt példa ilyen iramra. Mégis, 1970-ben is, 1977-ben is a megye a tizenkilenc megye közül az utolsó helyen állt.

Már-már úgy, mintha ez természetes járandóság lenne.

MÉSZÁROS OTTÓ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 APR 30
PEST MEGYEI HÍRLAP

Nagy Előd

Olvasó
1021

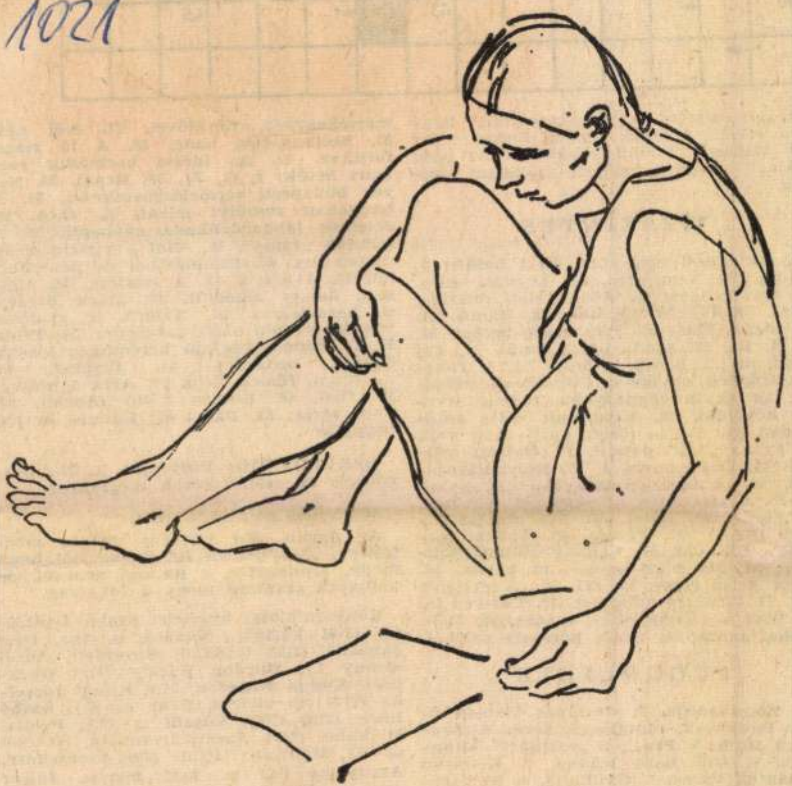

Nagy Előd grafikája

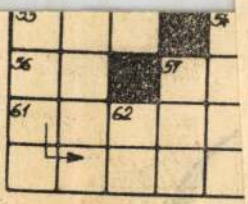

Május elseje: a munk
nemzetközi ünnepe. Csuk
idő mérlegén" című köte
május" versének befejező
zük.

VÍZSZINT

1. Az idézet első sora (zárt betűk: J, D, D). 14. Nem arra. 15. Képzési szint. 16. Igevégződés. 17. Közel-keleti félsziget része. 19. Idegen női név. 20. Hamis. 21. Az idézet második sora (zárt betűk: M, A, B, K). 22. Szóda páros betűi. 23. Zaj betűi. 24. ... berek, eltűnik. 26. A Tokelan-szigetek egyike a Csendes-óceánban. 28. Az egyik legnagyobb tömegszervezet névbetűi. 29. Kipusztult óriás futómadár. 31. Magas török tiszti rang volt. 32. Ez az „ÁR" pusztít. 33. Önként odaadó. 36. Marx utóneve. 37. Helyhatározórag. 38. A mezőgazdaságban „aranyat" ér. 39. A vízszintes 37. párja. 40. Női név. 41. Zörög. 43. Rálel. 45. Svédországi kikötő (RAA). 47. Pántja. 49. Építési törmelék, fordítva. 50. Néhány öltéssel odavarr. 52. Ma már kevés .an belőle. 53. Szerv belső része. 54. EO. 56. „Végtelen" tört. 57. Fonógép-alkatrész. 59. Tévesen ír. 60. Mint a vízszintes 39. számú. 61. Dél-afrikai áham. 64. Túrva keresgél valahol.

FÜGGŐLEGES

1. Kiszabadítja. 2. Országos Meteorológiai Intézet. 3. Mutatószó, ford. 4. Szomorú játék. 5. Pro..., a „városért" kitüntetés. 6. Gül Baba leánya. 7. Kettőzve dunántúli város. 8. Gyilkolja. 9. Nemzetközi Lenin-békedíjas olasz szobrász. 10. Sóvárog. 11. Géza, Ferenc, Zoltán. 12. Szoba része. 13. Cári rendeletek neve volt. 18. Nyújtotta. 21. Értékesít. 23. Régi tanulók „réme". 40. Mint a vízszintes 59. számú sor. 42. Számlálóból és nevezőből áll. 44. A súlya. 45. A tetejére. 46. Minden, összes németül. 48. Marx barátja és harcostársa. 50. Nálunk is gyakran vendégszereplő olasz karmester. 51. Teliti. 52. ... rium, üvegfalú berendezés kisebb állatok tartására. 54. Érzékel. 55. ... dium, fémes elem. 57. Arra a helyre. 58. OIG. 60. Román költő (Aurél). 62. Totó része. 63. Pára! 65. Kállum és jód vegyjele.

BEKÜLDENDŐ: Vízszintes 1., 21., függőleges 29. számú sorok megfejtése.

Megfejtési határidő: 1 hét.

Az április 16-i rejtvény helyes megfejtése: „Hó helyén fű, ibolya nől kapu mellé, árokpartra, s ha ma nem is, de holnapra szántani megy a lovacska."

Könyvjutalmat nyertek: Szabó Andrásné (2461 Tárnok, Madách u. 24.), Dési Jánosné (2100 Gödöllő, Stromfeld Aurél sétány 1.), Gurdon Károly (1124 Budapest, Koszta József u. 34.), Klingl Józsefné (2750 Nagykőrös, Béke u. 52.), Szabó Imre (2225 Üllő, Vasadi u. 39.), Palotai Istvánné (2254 Szentmártonkáta, Szecsői út 26.), Mohoványi Pálné (2000 Szentendre, Aranyossi Pál u. 10.), Pénzes József (2600 Vác, Sirály u. 1.), Rabi Istvánné (2200 Monor, Mátyás király u. 52.), Mundruczó János (2100 Gödöllő, Szabadság tér 29/E.).

Nagy Előd, festőművész

Losonci Miklós: Festmények és plasztikák.

Pest Megyei Hírlap, 1977. okt. 12.

A színek varázsával

Nagy Előd elsősorban kolorista. A *rajz háttérbe szorul*, itt a tűzvörös tömbök, az égő kékek beszélnek. Miről? *Anyákról, anyaságról*, erről a legszebben. Másról is. *Dömsödi* horgászról, aki a nyár tüzét zsákmányolja, a lengyel tengerpart hűvös zöldjeiről, cseresznyefákról, délutáni napsütésről, rouault-i megoldású Petőfiről, *szoptató anyáról*, tákosi templomról. Heves közlési vágy jellemzi, az a küldetés, mely a szépség egészségét adja át egyre érettebb műveiben, egyre nagyobb közönségének. Nagy Előd is a cselekvő művészek közé tartozik. Tíz éve végzett a Képzőművészeti Főiskolán, számtalan országban járt. A Csepel Galériában rendezték meg most a tizedik önálló kiállítását. Minden újabb bemutatkozása jelzés, mennyit lépett előre, elsősorban élményeinek emberi tartalmával és szakmai felkészültségével.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 MÁR 1 0
MAGYAR NEMZET
Nagy Előd

A Magyar Nemzet galériája

1021

Nagy Előd rajza

lő szobrász
nyegesebb, n
értékesebb
az ő ritka
letve e szer
jából követ

Már indul
keltő. Baksa
dolini Volk
úti képzőmű
ban tanult;
munkásfiata
tott intézetb
nára és
festő volt. Ő
pen, szobrász. Ahogyan aztán kivételes tehetségű művész vált a növendékből. Első bemutatkozásával a Szocialista tasai maradtak rank Baksa-Soós György legigazibb hagyatékaképpen.

—th

NAPLÓ

Március 19

Három magyar kórus — Veszprém város vegyes kara, a miskolci 6-os számú általános iskola énekkara és a pécsi Tanárképző Főiskola vegyes kórusa — nyert kategóriájában első díjat tavaly az Énekeljenek a népek című londoni kórusversenyen. A Rádió héfőtől kezdve heti két alkalommal tűzi műsorára felvételeiket a harmadik műsorban.

Békés megyei pedagógusművészek képeiből, szobraiból, grafikáiból rendezett kiállítás nyílt meg szombaton Debrecenben, a Kossuth Lajos utcai művelődési házban.

△

A francia Félicien Marceaunak, egyebek között a Tojás című dráma szerzőjének új műve: Regény a szabadságban. A kötetet a párizsi Gallimard kiadó jelentette meg.

SZÍNHÁZAK HETI MŰSORA

Magyar Állami Operaház: V: Székelyfonó, Pomádé király új ruhája (de. 11), V-okon: Spartacus (7, fél. de. 11) — K: Odüsszeusz hazatérése (7) — Sze: A Rajna kincse (7) — Cs: Anyegin (7) — P, Jövő V: Falstaff (7) — Szo: Szöktetés a szerájból (7).

Erkel Színház: V, Cs: Don Pasquale (de. 11, fél. 7) — V: A csengő, Gianni Schicchi (7) — H: a Magyar Állami Hangversenyzenekon: du. fél 3, Szo: 7) — H: a Pécsi Balett vendégjátéka: Verdi: Requiem (7) — K-től P-ig: Cirkuszhercegnő (7) — K, P: Ó meg ő (zsebszínház: fél 8) — Jövő V: Cigányszerelem (7).

Ódry Színpad: V-okon: (kamaraterem): Huszonhét fuvar gyapot, Ha egyszer Hotz úr dühbe gurul (7, fél. du. 3) — Sze, Cs, P: (TV-stúdió): Csoda (7).

Korona-pódium: K: Szeretőnk,

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP

1978 MÁR 5

Nagy Előd

1021

Nagy Előd rajza

ézett

tározott szög alatt irányított sugár közli a géppel a leszállás pontos irányát és görbéjét is. Leszállás közben azonban a pilótának még más információkra is szüksége van — például a gépnek a rávezető rádióállomás feletti *magasságára.* E feladatot két másik, az előbbitől jobbra és balra elhelyezkedő műszer oldja meg. Sugaraik a középső lézerével metszik egymást, *megjelölik* a rávezető rádióállomás helyzetét, és *közlik,* megfelelő-e a magasság a megadottnak. További két sugár a közeli leszállítás feladatát látja el. A pilótának tudnia kell, hol helyezkednek el *a légifolyosó „falai"*, amelyeket a repülőgép nem léphet át — ebben újabb sugárpár segíti a gépet. Végül újabb két lézersugár közvetlenül a földfelszínnél helyezkedik el, és a leszállósáv *oldalirányú* határait jelöli.

Félméteres pontosság

A Glisszada sugarai meglehetősen egyszerű, könnyen megjegyz-

főbb — fokozza
gát. Éjjel és de
szada sugarai a
méterre a leszá
hatók. A rends
pen bonyolult
nyok között a
lézersugarak kö
ködön, és segí
mintegy hatszor
latba tud lépni
jékoztatás eszköz
a sugárra, a gép
zott látótávolság
kül éri el a leszá
Az új leszállító

A rádió

VASÁRNAP

KOSSUT

5.55: Rákóczi-ind

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 JUN 18

MAGYAR NEMZET

Nagy Előd

dapesten

1021

Nagy Előd rajza

ródik a
olyanba,
német ve
színűség,
keztében
ső világ
tasztrofál
gyar külp
sos helyz
ellentmon
kadó józ
tikus ber
lyozás (ö
próbálkoz
tosítás (
sés) friss forrásanyagra alapozott előadása Juhász Gyula részéről olyan történetírói teljesítmény, amely a klasszikus diplomáciatörténet legjobb eredményeire emlékeztet.

Az értékelés, hogy az összekuszált helyzetből nem volt feloldozás, a végkifejlet ismerete nélkül is meggyőző. A magyar küpolitika elkötelezte magát Németország mellett, de ki akart maradni a háborúból, belépett a háborúba, de a német segítséggel elért revízió eredményeit német vereség esetén is meg akarta őrizni.

Az egyetemes diplomáciatörténet és a külpolitikai elmélet szempontjából rendkívül hasznosak Juhász Gyula munkájának ama részei, amelyek a magyar kormánypolitikát és a szövetségesek magyarországi politikáját egyaránt új megvilágításba helyező részleteket nem lehet izgalom nélkül olvasni, az embernek végül mégis olyan érzése támad, mintha emigráns politikusok körében lezajlott akadémikus eszmecserével ismerkedett volna meg. Mert az angol vélemény summája: „a kapitulációra a németek az ország in-

er-
az-
em
gy
ere
kí-
ég-
zá-
944
zá,
gol
zá-
ga
be
ia-

A Lengyel Kultúra tervei

Évente háromszáz hallga

A Magyarországon működő szocialista országokbeli kulturális intézmények között ki-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Nagy Benedek

KISALFÖLD

1964 MÁJ 23.

1021

1964. május 23., szombat

Az első lépések

Modern a frizurája, az öltözéke. Talán túl modern is. Némi kis zavar van a hangjában, amikor kérdéseimre válaszolgat. Azt hiszem, sosem gondolt még rá, hogy mit fog majd mondani, ha egyszer megkérdezik: miért akar szobrász lenni.

Az asztalon gyerekfejek, egy kutya mintázata s egyéb tanulmányok. A szobrok fémesen csillognak. Szürke iszapból, agyagból formálta őket. Gondolatébresztő, tehetséges alkotások. Többnyire tanítványait mintázza.

Huszonhárom éves. A formázást tulajdonképpen a pápai tanítóképzőben szerette meg. Két évet járt a budapesti Képzőművészeti Főiskolán. Aztán hazajött tanítani megyénkbe.

Nincsenek „nagy tervei", vagy legalábbis nem beszél ilyenről. Lehetséges, hogy visszamegy még a főiskolára. Ezt nem tisztázta még magában. Szó van arról is, hogy áthelyezik Dőrbe. Ennek örülne, mert ott együtt dolgozhatna Völcsei Lajos fazekasmesterrel. Már eddig is több munkáját a nagyhírű népművész kemencéjében égette ki. Egyebek között az életnagyságú Olvasó fiú-t is, amelyet a rábacsanaki iskolában őriznek.

Jelenleg a tárnokréti iskolában tanít. Szereti a községet. Megmutatja azt az állványzatot is, amit nemrég maga készített. Egy életnagyságú figurát szeretne a közeljövőben alkotni.

S amíg célját, a művészethez vezető útjait kutatom, arra gondolok, lám, menynyire rejtett ösvénye, kifürkészhetetlen titka van egy fiatal életnek is.

S keresem, hol kezdődik Nagy Benedekben a készülődő művész? Hol válik el az alkotó szobrász az embertől? De egyáltalán elválik-e? Magatartása, szétfolyó gondolatai egyfajta filozófiát takarnak? Eddigi művei — egyelőre még halk vallomások az emberről — őszinte alkotások. Nagy Benedek megtette az első lépéseket, hogy a formák, a szobrok nyelvén mondjon el valamit az embereknek. **(hamar)**

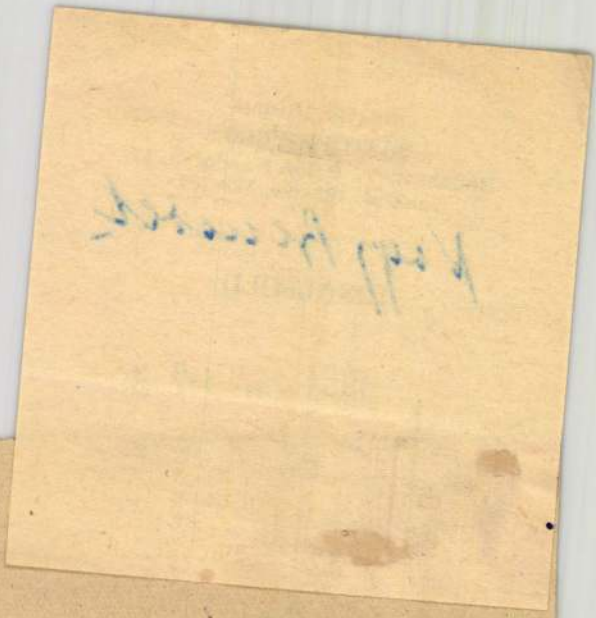

Hova gondol a vezetőség

ERRE A KÉRDÉSRE nem nehéz a válasz, és megmondhatnám egy mondatban is. Azonban a Kisalföld május 15-i számában *„Tiszta határ, felhős hangulat"* címmel megjelent cikk szükségessé teszi, hogy egy kicsit a számok tükrében is lássuk a kérdést.

Sok lenne elmondani azt a segítséget, amit a termelőszövetkezet kapott az államtól. De csak a gépesítést említve is, az előző évekhez képest *sok fáradságos fizikai munkától kíméli meg a termelőszövetkezet tagságát.* A gépek munkába állítása számottevő munkaerőt szabadít fel, s ez ott járulhat hozzá a nagyobb termelési eredményekhez, ahol még nem volt módunkban gépesíteni. A termelőszövetkezet gazdálkodási eredménye 1961-ben 7 779 668 forint, 1962-ben 4 275 137, és a tavalyi kedvezőtlen időjárás ellenére 9 070 000 forint volt.

SOK A KAPÁS — panaszkodnak a tagok. De lényegében nem több, mint az előző években volt. Eddig is és most is *csak nagy szor-*

alapján számot vetett a család, és *rájött, hogy jobban járnak, ha a családtagokat is bevonják a közös munkába.*

A PÉNZBELI elszámolás is segít, mert nem kell egy évig várni a jövedelem nagyobbik részére. *Lesz zárszámadás ebben az évben is, és a szorgalmas, jó munka most is meghozza a gyümölcsét ugyanúgy, mint a múlt évben,* de mégis év közben lényegesen nagyobb jövedelmet kapnak a tagok, mint a munkaegységes elszámolással kaptak. *A múlt év első negyedében 253 000 forint előleget fizetett ki a termelőszövetkezet, ezzel szemben az idén az első negyedévben 646 000 forintot.* A több mégis csak több, és főleg a nagyobb családosok könnyebben várják a zárszámadást. Nagy különbség, hogy a múlt évi 10 forintos előleg helyett most 25 forintot fizet a termelőszövetkezet. *Kevesebb így a gond, és könnyebb a megélhetés.* Persze, akinek amúgyis van, és nincs ráutalva az előlegre, az nem érzi ezt a különbséget, és könnyen mondja: *„minek az a pénzbeli elszámolás".* De

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 JUN 25
PEST MEGYEI HÍRLAP
1978 JUN 25

Nagy Előd

Melankólia
1021

Nagy Előd temperája

Mosoly

Mosoly. Emberi mosoly.

Az anya mosolya, amivel észreveszi az első mozdulatot, az első kis fogat, az első gügyögő szót, az első lépést.

A kisgyerek mosolya, amiben a mennybolt kékje tükröződik, amikor felpillant, és boldogan kiált: „Sárkány!"

A lány mosolya, amiben semmi számítás nincs, és a fiúé, ami semmi alasságot nem rejt.

A diák mosolya, amikor leírja: a = és a tanáré, amikor olvassa: a = b.

A bolti eladók mosolya, vagy a vilanyszerelőké, amikor a kész leltárönyvre vagy az utolsó bekötött káelra pillantanak.

A férfi mosolya, amikor egy nehéz ap éjszakáján a nő felnéz rá, és a ő, amikor szülés után megfogja a érfi kezét.

Az idegen mosolya, ami baráti vaaszra lesve röppen el, és mindegy, ogy kit talál.

A zsúfolt autóbuszban testetlenül eléd szálló mosoly, amiről tudod: indegy, honnét indult el.

A gyengék mosolya, ami nem kötetel, csak jelez, és az erősek mosoya, ami nem gúnyos hanem biztató.

És még egyszer az erőseké, ami nem iztató, hanem magabízó, mert viha okban edződött keményre, és kőfaak, bálványok porrá omlanak előtte.

És még egyszer a gyengéké, ami elusztíthatatlan erővé válik, mert újszüli önmagát.

A nyugdíjas mosolya, ami harmatseppként érinti a rózsa szirmát, és az gastyáné, ami a tört szembe érkező

Múltat idé

Mesélem az idei könyvhéten Csavargyár utcában, ahová sz szóval invitáltak május utolsó n jára, hogy én éppen egyidős vag a könyvhét kitalálásával, amiko utcára merészkedtek az írók, s kínálták portékájukat. Igen, m dom, mert 1927-ben történt ez nevezetes eset, s én is akkor szü tem. De ez a história nem nag köti le a figyelmet. Különben odafelé menet azt láttam, hogy kan épp akkor térnek haza a m kából, hogyan lesz nekem közö gem? Aki elfáradt az építkezése trógerolásban, az nem ül be a salgóba, nem kíváncsi senki emb fia történetére. Márpedig én dig nem nyugodhatók, míg nem tom felcsillanni a szemekben érdeklődést, annak a tessék-lás összehívott közönségnek, amely b nyára nem rám kíváncsi, hanem nyolc órakor kezdődő tv-adá De mivel a televízió éppen itt kap helyet, a társalgóban, csak jönn jönnek az emberek, fiatalok, idő egyaránt, s ha már ott beszél va ki, azt is meghallgatják. Mert higgye azt senki, hogy könnyű log — akár a könyvhéten is — lálkozni az olvasókkal, különös ha azok nem is nagyon olvasnak. aki rám vár, s engem hallgat, ann adni kell. Jó szót, érdekes történet

Hát megkérdezem, tudják-e, hog mit mond a magyar nyelv, ha vala ki *szép, magas deli termetű?* Sen ki sem felel, de mikor megmondo én a választ, hát igenelnek ám, pe sze, hogy ők is hallották már, em kifejezést: *fejedelmi termet.*

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1978 MÁR 31

MAGYAR IFJÚSÁG

Nagy Előd

NAGY ELÖD:
Ülő nő (tusrajz) 1021

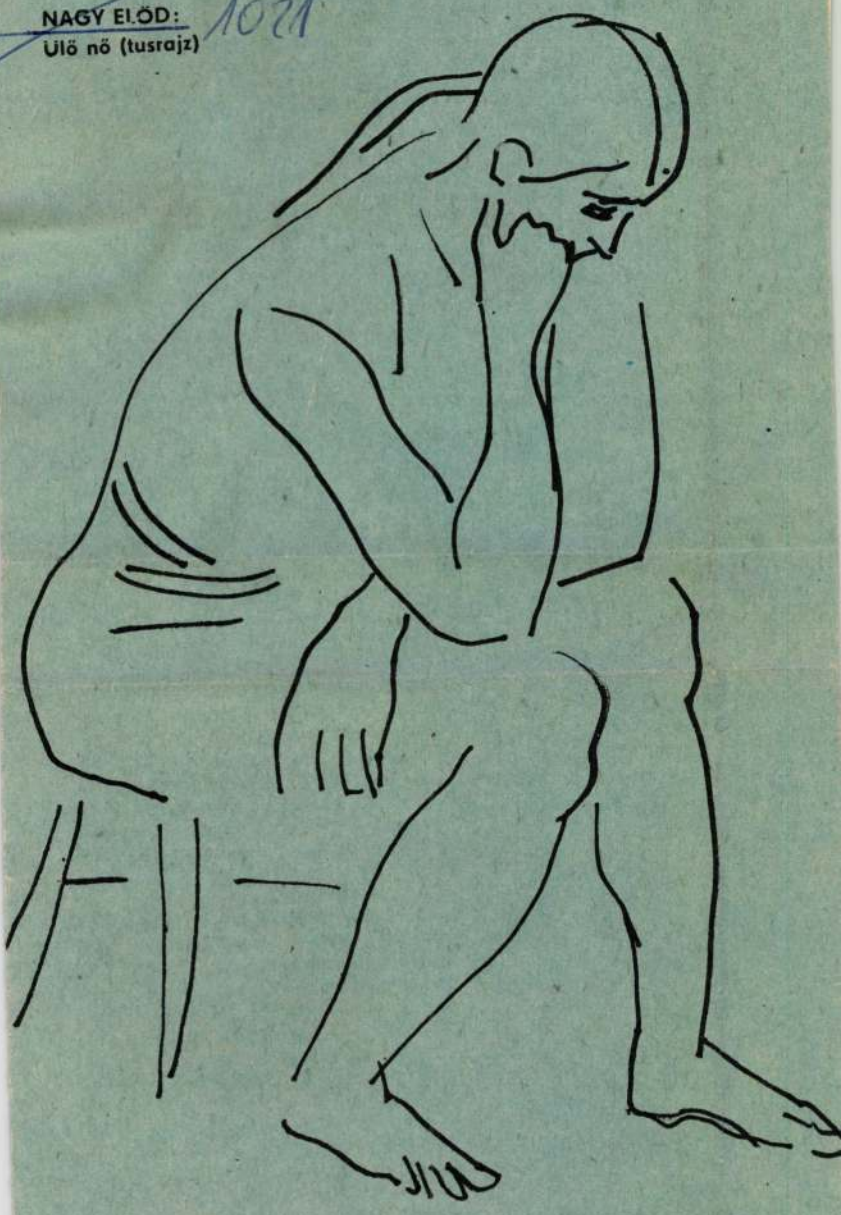

lomba, műveikkel a min
életet szeretnék szolgáln
műfaj nagy hasonlóságo
ahhoz, amit a képzőművé
általában „ipar"-művészet
kintünk. A Gutenberg
hanyatlásával az informá
lés szinte egyeduralkodó,
tatásban megjelenő rendsz
szít jelentőségéből. A lem
úgy sokszorosítható, m
könyv és akár évek mi
elővehető. Gutenberg elő
kelték a verseket, csak mióta a
nyomtatás elterjedt, önállósítot-
a magát a dal szövege verssé,
hiszen a zene nem volt rögzíthe-
ő. A hanglemezekkel újra elin-
dult a dal fejlődése.

— *„Jelbeszéd az életünk, de*
úl sok ember van, ki többre nem,
csak jelszavakra gondol" énekel-
étek egyik lemezeteken. Válto-
ott ez? (Jelbeszéd)

— Nem. Mind a mai napig,
mit el akarunk mondani, a mű-
észet eszközeivel, ennek a mű-
ajnak a nyelvén mondjuk el. Ez
zt jelenti, hogy igazán csak az
rti, aki jól megfigyeli.

M. Gy.

[illegible] valami érdekeset,
aztán kiderül, hogy ez még nem
az igazi — meg kell várni az
ALKALMAT. Így vártuk meg a
legutóbbi Ki mit tud?-ot, így
vártuk meg azt a szilveszteri
műsort, amelyben Columbo had-
nagyot jelenítette meg, s így to-
lódik el most is az interjú. Pe-
dig alkalom azért most is adód-
na: ő még nem tudja, hogy a
legelső KISZ-díjasok egyike.
Ezért írom róla ezt a portrét is.

Több mint hat esztendeje
mégiscsak sikerült a nyilvános-
ság előtt szót váltunk. Akkori-
ban még dívott a Magyar Ifjúság-
ban az úgynevezett *1 perces in-*
terjú, amelyben Horvát János hi-
telesítette, hogy csakugyan tőle
származik a Riporter kerestetik
ötlete. Idestova másfél évtizede,
hogy beindult a Ki mit tud? gé-
pezete, s a gimnazista gondolt
egy nagyot: „.... ha lehet a kép-
ernyőre kerülni székegyensúlyo-
zással — fejtegette —, ... akkor
csak nem vétek a riporterkedés
sem. A zsüri előtt elrebegtem
a szándékomat, a rendező ...
rám csodálkozott. — *Hogy jut*
eszébe ilyen marhaság? Jó,
mondtam, akkor szavalni fogok.
És elmondtam Arany János Epi-
lógus című versét. Mindjárt kö-
zölték is velem, hogy talán men-
nék is haza. Aztán egy év múlva
a marhaságból Riporter kerestet-
tik lett..."

Két okból idéztem a hajdani
emléket. Egyrészt azért, mert a
maga kesernyés-öniróniku módj-
ján most hozzátette, hogy „.... a
sztori természetesen lerágott
csont", s csupán azért emlékszik
rá újra meg újra, mert úgy érzi,

Nagy Elődi festő

L.:Gacs Gábor

-:A hétvégi kult. programból 9.
Népszabadság, Bp. 1977 ápr. i.

Nagy Elöd Gestö

Viallitása a nyekvárdi Szinyei

Messe Trencsen, 1976. okt. 28 - nov. 11

– katalógus a könyvtárban –

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉLETÜNK

Nagy Előd

1974 - 41

1021

NAGY ELŐD: *SZERDAHELYI SZEKÉR*

hűleg hosszú idő után. A színes rajzocska
számukra. hiszen hasonló alkalom általában r
jukban, vagy otthoni életükben, Egyesek egy
tottak, mások zsiráfot, rákot, egzotikus eml
volt érdekes, hogy képet lehetett kapni a klub
ziájáról, szellemességéről. (Számomra praktik
zolási képességgel rendelkező fiatalra találtam
rajzolásnál, napló illusztrálásnál.) A rajz
Vidámságot, hangulatemelkedést hoz magáva
kiállítás „saját műveinkből". De térjünk vissza

játékosoknak tömören be kell mutatniuk a felvázolt állatfajtát, mégpedig „természettudományos alapon"! Azt, hogy hol él, mivel táplálkozik, hasznos vagy káros stb. Kiderül, hogy alapvető ismereteik sincsenek azokról az élőlényekről, melyek az ember életével kapcsolatban vannak. A rövid bemutatót a klubvezetőnek (játékvezetőnek) kell kiegészítenie. Erre a biológia, zoológia irodalmának kézikönyvei alkalmasak: az Uránia állatvilág, vagy Brehm kötetei, melyeket készenlétben kell tartani. Nyugodtan olvassuk fel a lexikonból, kézikönyvből a meghatározásokat, ismertetéseket

Nagy Előd

Művészet, Bpest, 1973. máj,

Nagy Előd: Szerdahelyi szekér

ség nyjjan pusztán artisztikussá válnak. Ezt kell jó érzékkel elkerülnie.

Nagy Előd a főiskola elvégzése után tanítani ment. Nagyszabású tervei voltak egy rajztagozatú osztályról, szeretett tanítani, de három év múlva mégis abbahagyta. (Külön cikket érdemelne, hogy miért.) Nem fest a Képcsarnoknak, iparos szintű megbízásokból élt, míg 1972-ben meg nem kapta a Derkovits-ösztöndíjat. Ez három évig a nyugodt munka lehetőségét biztosítja számára. Kolorista hajlamú, a szín, a tónus érdekli, ragaszkodik a hagyományos olajfestéshez, és drámai hatású, történelmi témák megfestésére készül. Egyénisége, valóságlátása, érdeklődési köre talán Szurcsik Jánoséval rokon, de számára az ő útja már nem járható. Pestújhelyen született és nem Hercegszántón, 1942-ben és nem 1931-ben. A történelem nagy fordulatai és a paraszti életforma változásai neki már nem szekozása azt jelenti, hogy ő jobban igényli a visszhangot, kíváncsi a véleményekre. Legutóbbi képe a „Menekülő asszony", — mely W.de Kooning műveit jutattja eszünkbe, — azt mutatja, hogy ezen az úton az expresszív absztrakciókig juthat el. Kérdés, hogy akarja-e ezt.

Egyetlen kritikus sem veheti magának azt a jogot, hogy pályakezdők kísérleteibe beleszóljon, vagy megpróbálja valamilyen irányba befolyásolni őket. Mindenkinek magának kell megtanulnia a mesterségét, a műfaj lehetőségeit, megtalálnia egyéni hangját. A tanulási idő talán rövidíthető, a fáradság egy része megtakarítható, ha ismerik a modern művészet eredményeit és tájékozottak a kortárs művészetről. Kifejezésre váró élményeiket azonban nekik kell átélniök. Művészek akkor lesznek, ha lesz mondanivalójuk számunkra.

Nagy Ildikó

Nagy Előd, festőművész

képzőművészet

POGÁNY GÁBOR

Nagy Előd festőművészről

A fiatal képzőművésznemzedék egyik igen tehetséges tagja Nagy Előd. Budapesten született 1942-ben; 1956—60-ig a Képzőművészeti Gimnáziumba járt, ahol rajz- és festőtanára Ujváry Lajos volt. Érettségi után nem vették fel azonnal a Képzőművészeti Főiskolára, igyekezett tehát olyan foglalkozást találni magának, aminek némi köze van a művészethez: neonreklám-tervező lett. 1962-ben bekerült a Képzőművészeti Főiskola esti tanfolyamára, a következő évben pedig rendes hallgatónak vették föl. Az esti tanfolyamon Kmetty János és Eigel István tanították.

A Képzőművészeti Főiskolán Szentiványi Lajos Kossuth-díjas festőművész volt a mestere. A komoly, intenzív felkészülés ideje volt Nagy Előd számára e néhány esztendő, melynek gyümölcsei most kezdenek beérni munkáiban. 1967-ben végezte el a főiskolát, ekkor rajztanárnak ment a budapesti Vörösmarty Gimnáziumba, ahol aztán, tekintettel az igen hiányos hazai középfokú rajzoktatásra, rajztagozatú osztályt hozott létre. (Igen sajnálatos művészeti pedagógiánk számára, hogy e törekvés nem kapta meg a kellő támogatást.) 1969-ben megvált a gimnáziumtól, azóta lényegében a művészetből él. Pedagógiai ambíciói azonban tovább élnek: jelenleg képzőművész szakkört vezet a Rákospalotai Múzeumban.

A főiskola elvégzése óta tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának. Itt intenzíven részt vesz a művészeti közéletben. Hosszabb ideje működik a stúdió kiállítási bizottságában; komoly munkát végez a fiatalok kiállításainak érdekében. E tevékenységét gondosan, felelősségteljesen végzi. Nemcsak a szervezéssel foglalkozik — a művészetelméleti, művészetpolitikai és pedagógiai szempontokat is figyelembe veszi; támogatja az induló tehetségeket, gátolja az álművészi locsogás, a sznobizmus terjedését.

Életrajzához még a következőt kell elmondani: 1964-ben, másodéves korában nősült, három gyermekének születési éve 1965, 1967 és 1970. E dátumok megmagyarázzák Nagy Előd fokozott művészi érdeklődését a terhesség és a gyermek iránt — saját gyerekei épp művésszé érésének legérzékenyebb éveiben születtek.

Számos csoportos kiállításon vett részt; öt önálló kiállítása volt. 1972-ben Derkovits ösztöndíjat kapott, amely komoly anyagi és erkölcsi segítség volt művészi fejlődéséhez.

— o —

Ami legelőször megragadja a nézőt Nagy Előd festményein — erről sajnos a fekete-fehér reprodukciók úgyszólván semmit sem árulnak el —, az az élénk színek tobzódása, a tüzes, meleg fények dinamikus ereje. Ez még sötét vagy hideg tónusú képeire is áll: ezeken is látható a kép kompozicionálisan hangsúlyos pontjain egy-egy tüzes, égő színű, sárga vagy vörös folt. (Érdemes megfigyelni munka közben a festők palettáját és az általuk használt festéket: az értő számára sokat árul el, még ha nem nézi a készülő művet, akkor is, hogy a művész a palettán kever-e inkább vagy a képen, maga készítette festéket, festékkeveréket használ-e, vagy készet. A két előbbi a spekulatív módon alkotó, higgadtabb művészekre jellemző, a két utóbbi az élményszerűen beleélő, intenzív, „impresszionisztikus" — nem impresszionista! — módon alkotókra. Nagy Előd ez utóbbiak közé tartozik.)

Festményeinek kompozíciója (néhány, indokolt kivételtől eltekintve, ilyen az orosz kolostorról készült képe) mindig a színeken alapszik, a színfoltok összessége adja a rajzot. Ezt a — viszonylag merész — képkomponálási módot jó rajztudására alapozza a művész. Tanulmányrajzain, grafikáin láthatjuk, hogy akár stúdiumot csinál, akár művészi igénnyel rajzol, ura a vonalnak, jól komponál szín nélkül is. Ez egyébként magától értetődő — vagy annak kell, hogy legyen —, a jó rajzolási készség elengedhetetlen feltétele a jó festésnek. Még a következetes nonfiguratív festőnek is szüksége van a rajztudásra, hát még

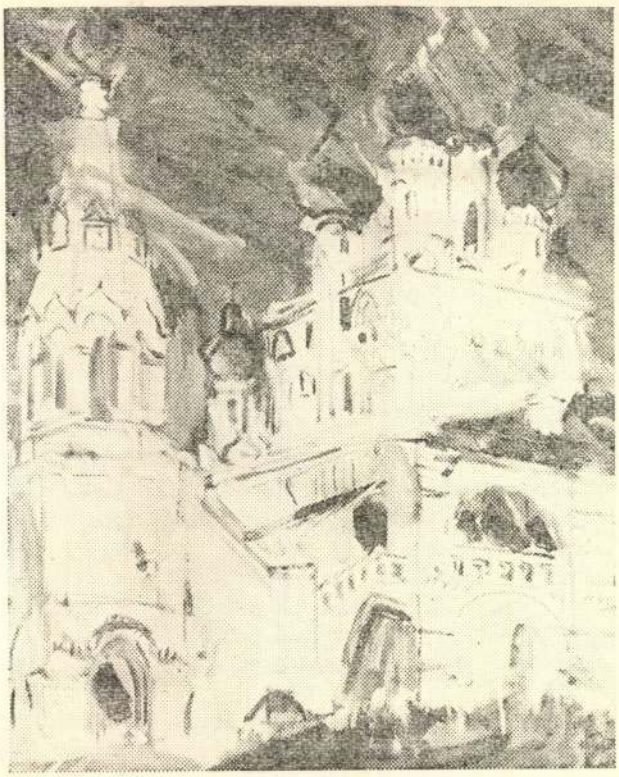

NAGY ELŐD: *KALOMENSZKOJEI KOLOSTOR*

NAGY ELŐD: *VÁRANDÓS*

annak, aki nem fordít hátat a természetelvű ábrázolásnak. Nagy Előd rajzain észrevehető lelkiismeretes, alapos felkészültsége. Még ha önálló grafikának készíti, akkor sem játszik a vonallal, fölösleges díszítések, sallangok nélkül, tömören rögzíti papírra a látványt. Egy ökrösszekeret ábrázoló rajzán például egyetlen fölösleges vonal nincs. Néhány húzással — a szakértő bognárt is kielégítő módon — fölvázolja a tengelyt, kereket, lőcsöt, az egész szekeret. A pár kontúrvonallal jelölt két ökör, a kocsis és utasa megrajzolásában jelentkezik az a művészi többlet, amely e kis vázlatot önálló alkotássá avatja. A háttal ülő hallgatag, fásult hajtó, s vele szemben fáradt utasa, az egykedvű, lomha ökrök a földről hazatérő mezei munkások műves igényű ábrázolása. A pihenő asszonyról készült rajzán ugyancsak észrevesszük az anatómiai igényesség mellett a kifejezésben a szellemi többletet, pedig szintén csak néhány vonal van a papíron. Művészünk nem korlátozza néhány témára rajzstúdiumait. Mindazt, amit fest, rajzai közt is megtaláljuk. Kertjének részletéről készült, figyelmes alapossággal megrajzolt lapja meseszerű őserdei tájnak tűnik; ezt nem valamiféle rajzbeli trükkel, egyfajta „művészi átejtéssel" éri el, csak éppen szokatlan szögből, egészen közelről, nagyon realisztikusan vázolja föl a kis fű- és gaznövé-

nyeket. E stúdiumának „reciproka" (szándékosan nem használom az ellenpélda kifejezést, mert mindössze Nagy Előd rajzainak soktémájúságát kívánom ismertetni) az Újpalotai Lakótelep építéséről készült rajz. A távoli, széles perspektíva, az épülő házak, a daruk és exkavátorok szigorúan geometrikus, párhuzamokba, derékszögekbe és átlókba komponálása, a természeti környezetnek néhány földhányásra való redukálása — mindez alapos keresztmetszetét adja egy épülőben levő lakótelep látványának. E kiragadott példákkal illusztráltam azt, hogy Nagy Előd rendszeresen, környezetére, világára tekintve, igényes alapossággal rajzol; ezt egyébként a rendszeres újságolvasók is tudják, hiszen grafikáit gyakran közlik a napi- és hetilapok.

A festmények, a festés alapja a rajz, rajzolás. Hogy ez a néző számára mennyire észrevehető, az sok mindentől függ. A nonfiguratív, a popművészet esetében ez az összefüggés elsikkad a látványból, noha létezik. A valósághoz kötődő művészetben azonban mindig felismerhető több-kevesebb erővel. Nagy Előd festményeinek rajzi alapozása néha erősebben, néha áttételesebben érvényesül. Példa az előbbire a már említett Orosz kolostor. A perspektíva szigorú szabályainak engedelmeskedő kontúrvonalakkal a maga reális fizikai valóságában építi föl újból szemünk előtt a jellegzetes pravoszláv épületegyüttest, a kép színezése ezúttal főképp hangulati elem, mintegy a tér-idő egység időfüggvényét helyettesíti. Igaz, ez a festmény kissé kiríi Nagy Előd képei közül. Festményei többségén a rajzi felépítés másodlagos a színbeli kompozícióval szemben. Másodlagos, de nem elhanyagolt. Festményei a szó optikai értelmében festőiek — a rajz a színek elhatárolásának, egymásrautaltságának, egymáshoz való viszonyának következménye, mint erről már szó volt. Festői festő — értve ezen, hogy Nagy Előd mai festőnemzedékünk azon kis hányadához tartozik, akik művészi kifejeznivágyásukat alapvetően a színeken keresztül valósítják meg. Élénk színeket használ, szélesen kavarogva, egymásba vibrálva, szinte gátlástalanul. De csak szinte: az erős, izzó színek gondos kompozíció hordozói. Egymást kiegészítő vagy ellentétes színek és tónusok — ezekre építi föl Nagy Előd képeit. A posztimpresszionizmus, a posztnagybányai festészet, az expresszionizmus technikai eszközei ezek, akárcsak az átmenetek hiánya, a tiszta színek használata. (Megemlítendő, hogy vászonra fest, olajfestékkel, megbecsülve önmagát és a közönséget azzal, hogy bebizonyosodottan időtálló technológiával dolgozik.) A régiektől tanultakat — akárcsak a közvetlen mesterétől, Szentiványi Lajostól tanultakat is, akinek sosem került uszályába — saját egyéniségéhez formálja, és így használja föl. A mai valóság talaján két lábbal álló művész ő, aki felelősséget érez a kor iránt, amelyben él. Közéleti festő — mondhatnánk művei többsége alapján. Számra is, de érzései szerint is legfontosabb témája az anyaság, a gyermek. Olyan időben, mikor e kérdés egyszerű emberi életeseményből politikai problémává nőtte ki magát, föl kell figyelni e képekre, melyek festőjük hitvallását rögzítik vizuálisan. Meleg, megértő szeretetet sugároznak Nagy Előd Várandósai, Gyermekes anyái, Kisgyermek portréi. Éppen e témájú képeinél vigyáz talán leggondosabban, hogy széles színskáláját az eszmei tartalom maradéktalan és szuggesztív kifejtésére kényszerítse. E képek színösszetétele, a hideg és meleg, élénk és sötét foltok váltakozásán alapuló kompozíciója eredményezi, hogy a terhes nők ábrázolása mentes az édeskés érzelgősségtől és taszító pátosztól egyaránt. Emberközeliek és emberiek — épp ezért érez a képekkel s a képeken keresztül a jövendő anyákkal rögtön érzelmi közösséget a néző.

Nagy Elődöt természetesen — bár igen intenzíven — nem kizárólag az anyaság foglalkoztatja. Fest önarcképet, aktot, tájat, várost, még történelmi képet is, persze a maga egyéni módján: festett egy Dózsa-fejet, amely a tüzes trónon ülő parasztvezér minden kínját ordítva sugározza, szinte fizikai fájdalom nézni a képet. Az izzó vas, az égő hús, az ömlő vér vöröseit embertelen erejűvé fokozzák a kontrasztként alkalmazott sötét és hideg színek.

Városképeinek, legyen az gyár, utca vagy épülő lakótelep, közös jellemzője az emberi munka eszközeinek és eredményeinek hangsúlyozása. Csendéletei és tájképei (amely műfajokat a honi kritika manapság hajlamos egyfajta művészi játéknak, festői ujjgyakorlatnak tekinteni) szerves részét képezik Nagy Előd művészi tevékenységének. Gazdag koloritjával csodálatos tájakat varázsol elénk, színkezelésével kiemelve a természeti valóság sokarcú szépségének egyik vagy másik részletét. Formailag azonos erdőrészletet néha magasztosan fenségesnek, néha meseszerűen misztikusnak ábrázol, jóformán csak a színvariációkkal operálva, más és más szempont szerint kormányozván a nézőben a látáson keresztül az érzelmeket. Ha valamely környezetvédelmi szerv propagandaanyagában festményeket is föl kíván használni, bízvást ajánlhatók e célra Nagy Előd tájképei.

Ő maga így ír saját magáról, művészi terveiről, céljáról, tevékenységének értelméről:

„A művészet: szolgálat.

Festészetemet harci eszköznek tekintem közös céljaink megvalósítására.

Szeretnék az emberekhez közérthetően szólni: világosan, egyértelműen, meggyőző erővel.

NAGY ELŐD: ÖREG HÁZ

Agitatív szándék munkál bennem.

Petőfi, József Attila művészi magatartása a példaképem.

Történelmi ihletésű festményeimen n
kat — hősi példájuk mindannyiunkat erő

Festő vagyok, de szándékom szerint
meghódítani: nézkarcot, linómetszetet, k
domborítani, faragni szeretnék.

Remélem, még sok időm van..."

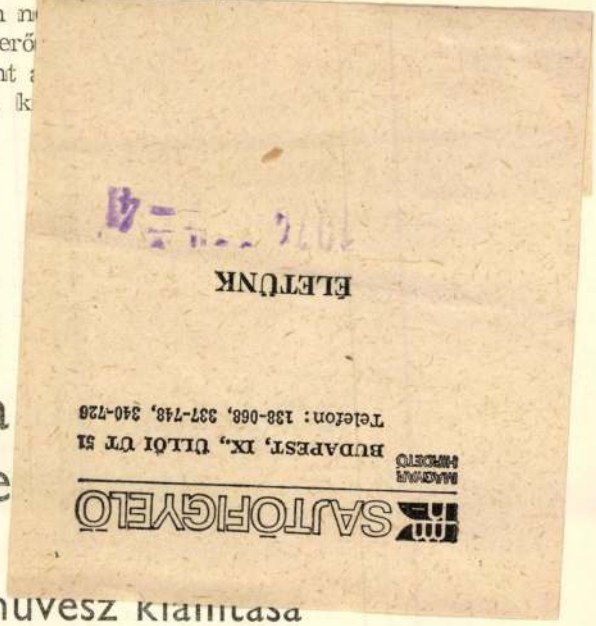

BIRKÁS ISTVÁN

Két kiállítás a
Uitz Te

Bognár Árpád grafikusművész kiállítása

(Hosszan üldögéltem Bognár Árpád budai lakásán. Kinn a mélyen szálló februári napfény langyos kézzel élesztgette a kert télbe fulladt füveit, növényeit. Csak egy meleg bundába öltöztetett, embernyi fügefa vészelte át a hideg hónapokat, pedig a fű inkább a mi éghajlatunkhoz szokott.

A művész elvonult, míg műveit lapozgattam. Körülöttem csak a csönd ölelkezett a budai hegyek mögé elúszni készülő napfénnyel, s néha-néha a műteremben álmosan-lustán nyújtózkodó macskák pillantottak rám, kevés bizalommal. A művésszel azóta sem tudtam a képeiről beszélni, de kiállításán igazi párbeszédbe elegyedtem alkotásaival.)

A XV. századi Hieronymus Bosch és Breughel groteszk figurái egy egészségesen, feltartóztathatatlanul fejlődő nép ifjúkorának emlékei. Úgy vonul kettejük segítségével a középkor mesevilága a reneszánsz józan-fönséges művészetébe, mint egy féktelen népünnepély. Bátran, optimistán, diadalmasan Bosch és Breughel kompozíciói pimaszul megidézik az ördögöt, még hisznek benne, de már nem félnek hatalmától. Ez az ötszázéves fanyar, démoni világ éled újra Bognár Árpád grafikai lapjain, a középkor lidérces álmainak ad új formát. Ismeretlen élőlények bolyongásának nyomai karcolódnak a néhol bátran otthagyott üres felületekre. A szemlélő egészen addig követi e sejtelmes nyomvonalakat, míg sűrűn örvénylő formák közé jut, ahonnan arasznyi ördög-ember fejek vicsorítanak. Verébfejű asszony-madarak, lebegő, széthulló házak, eltűnt testű ősvitézek rejteznek a karcolótű sűrű hálója alatt. Bognár minden grafikai eljárást használ, de téved az olvasó, ha azt hiszi, hogy trükkjeivel akar megdöbbenteni. Nem, inkább fantáziájának borzalmaival, kedvességével manipulál.

APR 21

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 APR 21
Keletmagyarország

Nagy Elő képzőművész.

KELET-MAGYARORSZÁG

NAP HÍREI

1021

A NYÍREGYHÁZI MÓRICZ ZSIGMOND SZÍNHÁZBAN Nagy Előd budapesti képzőművész munkáiból nyílik kiállítás ma délelőtt. A kiállított 16 festmény és tíz grafikai munka között hat Derkovits-díjas alkotás is szerepel, valamint a nyíregyházi sóstói képzőművésztelepen készített alkotások is szerepelnek. A kiállítást május 10-ig tekinthetik meg a látogatók a színház galériájában. (Elek Emil felvétele)

ányok sikere

NŐI SERDÜLŐ

1.	Ny. Pénzügyi	3	2	1	161: 88	5
2.	Budai Gimn.	2	2	—	204: 49	4
3.	Ny. Krúdy	2	2	—	110: 92	4
4.	V-naményi G.*	3	2	1	120:104	4
5.	Korányi G.	3	1	2	111:152	4
6.	Ny. Kölcsey	2	1	1	25:123	3
7.	Ujfehértói G.	3	—	3	108:231	3

NŐI IFJÚSÁGI

1.	Nagyecsedi G.	4	4	—	336:141	8
2.	Ny. Pénzügyi	4	3	1	284:151	7
3.	Ujfehértói G.	4	3	1	257:227	7
4.	V.-naményi G.	4	2	2	232:193	6
5.	Budai G.	3	2	1	297:124	5
6.	Császy G.	4	1	3	153:407	5
7.	Korányi G.	3	1	2	173:226	4
8.	Ny. Krúdy	3	—	3	141:224	3
9.	Ny. Zrínyi	3	—	3	72:312	3

FÉRFI SERDÜLŐ

1.	Mg. Középfokú	4	3	1	238:216	7
2.	ÉVISZ I.	3	3	—	362:187	6
3.	Spartacus-P.	3	3	—	221:117	6
4.	Ny. Pénzügyi	3	1	2	190:236	4
5.	V.-naményi G.	3	1	2	129:116	4
6.	Ny. Krúdy I.	2	1	1	58: 57	3
7.	ÉVISZ II.	3	—	3	183:279	3
8.	Korányi G.*	3	1	2	89:151	3
9.	Ny. Krúdy II.	3	—	3	105:216	3

FÉRFI IFJÚSÁGI

1.	Spartacus-P.	4	4	—	442: 96	8
2.	V.-naményi G.	4	3	1	255:227	7
3.	Mg. Középfokú	3	3	—	279:122	6
4.	ÉVISZ	3	3	—	318:163	6
5.	Ny. Krúdy	4	2	2	240:237	6
6.	110-és ITSK	4	—	4	122:525	4
7.	Korányi G.	2	1	1	161:164	3
8.	Ny. Pénzügyi	3	—	3	140:206	3
9.	Nagyecsedi G.	3	—	3	109:316	3
10.	Mg. Főiskola	2	—	2	89: 99	2

Ganzler István

Az osztrákok eller
a magyar labdarúgó-

Illovszky Rudolf szövetségi kapit

A magyar labdarúgósportban mindinkább előtérbe kerül az április 29-i, Ausztria elleni világbajnoki selejtező. A felkészülés utolsó szakasza a hét végi NB I-es mérkőzések után kezdődik. Szombaton gyűl össze a 16-os keret az MLSZ-ben és utazik az esztergomi edzőtáborba. Az eseménnyel kapcsolatban pénteken délelőtt sajtótájékoztató volt az MLSZ-ben.

Elsőnek *Krizsán József*, az MLSZ főtitkára ismertette a mérkőzés külső körülményeit. A magyar—osztrák találkozók április 28-án kezdődnek Rákoscsabán, a Volánpályán Budapest—Bécs mérkőzés vezeti be a műsort. A magyar együttest teljes egészében az utánpótlás keret alkotja, amelynek műsorába jól illeszkedik be ez a 90 perc a május 9-i Jugoszlávia és a június 13-i Görögország elleni EB-mérkőzés előtt. (Ez utóbbinak Athén lesz a színhelye.)

Az április 29-i népstadionbeli műsor 15 orakor, a Magyarország—Ausztria ifjúsági válogatott mérkőzéssel kez-

A másik napirendi pontban *Illovszky Rudolf* szövetség kapitány számolt be a válogatott csapat felkészüléséről kijelölt keretéről, a játékosok formájáról.

Illovszky szerint a játékosok hozzáállása a munkához a felkészüléshez mindvégig pozitívnak ítélhető, s a 16-os keretet három csoportba osztotta forma tekintetében:

Akik végig egyenletesen jól játszottak a bajnoki mérkőzéseken és a válogatott edzéseken: Fábián, Kovács, Balint, Juhász P., Kocsis, Szűcs és Bene, akik váltakozóan szerepeltek: Rapp, Tóth A., Páncsics, Kozma, Váradi, Zámbó, akik erősen visszaestek: Géczi és Fazekas. Külön kiemelte a szövetségi kapitány Dunai II.-őt, ő sérülése miatt vált ki a keretből, már ismét edzésben van és számít játékára.

A válogatott keret tagjai a szombati mérkőzések után utaznak Esztergomba, ahol

Nagy Előd

Művészet, Bpest, 1943. máj.

Kocsis Imre: A Dózsa sorozatból
Kocsis Imre: Kompozíció
Nagy Előd: Anyaság
(cikkünk a 37. oldalon)

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 DEC 24
Magyar Nemzet
Nagy Előd

talánosságok helyett — egy szociológiai vizsgálatunk ta-

kákat vállalnak. És itt lép be a képbe a család adott szükségleti helyzete mint mellék-

1021

Nagy Előd: Anya gyermekével

pasztalati anyagához fordu-

nak csaknem a f
ték. Tovább b

Infláció—árak—bérek—drágulás. Infláció... Körbe-körbe, és egyre magasabbra. (A Die Weltwoche karikatúrája)

dán belpolitika olyannyira, hogy a gyorsan osztódó pártok kacskaringós labirintusaiban szinte el lehet tévedni.

A választások meglepetése azonban talán nem is a szociáldemokraták és más pártok hanyatlása, hanem Mogen *Glistrup* hamisan csillogó sikere. Az általa vezetett Haladás Párt 28 mandátuma a tények egyszerűségével bizonyítja, hogy milyen könnyen szökken szárba a demagógia: csupán kevéske termékeny talaj kell a megtévesztő és hamis érveken alapuló vélemények kivirágzásához. A vagyonos, sokak szerint, milliomos Glistrup hevesen ellenzi az adózást, s mindenfajta adó eltörlését javasolja. Évek óta azt próbálja bizonygatni, hogy az adólenléte valószínűleg a jövő hangsúlyos tényei közé tartozik.

A kilencek ilyen érvelést hallhattak a Sheraton Hotelben rendezett sajtóértekezleten: „Nem olajeladóként érkeztünk ide — hangzott az arab külügyminiszterek tájékoztatóján. — Arról van szó, hogy a fejlett országok és a harmadik világ között új kapcsolatokat kell kiépíteni. Ami ma az olajra érvényes, az holnap minden nyersanyagra vonatkozhat, a foszfátra, a kakaóra, a rézre. *Afrika és az arab világ most a maga kezébe veszi a sorsát*, a fejlődő országok új öntudatra ébrednek. Végre fölmértük ásványkincseink értékét." A mondatokat és az érvelést a drámai hatáskeltés

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Nemzet

Nagy Elöd
1021

Vasárnap, 1974. február 24.

Nagy Elöd: A kolomenszkojei templom

Magy

Bár manapság a tömegközlési eszközök modern fajtái biztosítják a leggyorsabb, a legmesszebb jutó és a leghatékonyabb információcserét, a nyomtatott betű kiegészítő szerepe sem lebecsülendő, sőt bizonyos vonatkozásokban vezető szerepe is megmarad. Mivel az írott, majd kinyomtatott betű a magvas és nehéz gondolatok teljesértékű hordozója, az olvasmány az önálló gondolkodásra késztető információszerzés elsőrendű eszköze. A népsűrűséget jelző, a közlekedési útvonalakat bemutató és a gazdasági élet jellegzetességét tükröző térképek mellett elképzelhető egy olyan térkép is, amelyen a sűrűn vagy ritkán vonalkázott, vagy éppen a fehér foltok alacsony vagy magas olvasói arányt mutatnak, vagy az olvasók hiányát jelölik. Sokat mond el egy ország szellemi arculatáról egy olyan térkép, melyről leolvashatjuk, hogy hányan adnak fel választáviratot az írók üzeneteire, hogy hányan bővítik munkaeszközeik tárát a nyomtatott betűk érzékenyebb műszereivel, hogy a mindennapi élet legkülönb helyzeteiben megnyilatkozó emberek hány százaléka merít ihletet a nyomtatott szóvá

lakosoknak 75 százaléka olvas el legalább egy könyvet évente, a kisebb városokban 70 százalék, a nagyközségekben csak 55 százalék, a 2000 lakosnál kisebb községekben pedig már csak kisebbik fele a felnőtt lakosságnak. Ha korosztályok szerint állítjuk „zászlóaljakba" a lakosságot, akkor azt tapasztalhatjuk, hogy az életkor növekedésével csökken az olvasók aránya: míg a 20 éven aluliaknak csak egy tizede nem tartozik a könyvolvasók táborába, a 60 éven felülieknek csak háromötödéről állíthatjuk ezt. A különböző korosztályok közötti nagy különbségek egy sokkal nagyobb hatású tényező hatását takarják el: a képzettségét: míg az érettségizetteknek csak 5 százaléka, a 8 osztálynál kevesebbet végzetteknek 60 százaléka tartozik azok közé, akik nem minősíthetők könyvolvasóknak. Az iskolai végzettséghez hasonló erősségű, olvasást befolyásoló tényező a munkamegosztásban elfoglalt hely. Magyarország olvasási kultúráját három 60 százalékkal jellemezhetjük. A munkásoknak 60 százaléka olvas el legalább egy könyvet évente, a mezőgazdasági fizikai munkát végzőknek 60 százaléka nem

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JAN

IFJÚSÁGI MAGAZIN

Budapest

Nagy Előd

1021

NAGY ELŐD RAJZAI

JUHANI PELTONEN

tet, három regény, novellák és három dráma, amelyeket a finn nemzeti színház mutatott be. Fordítója, Gombár Endre tolmácsolásával beszélgetünk, főképp a finn fiatalokról.

— A fiatalok gondjai nálunk is sokban hasonlóak az itteniekhez. Kevés a lakás és drága. Ráadásul nálunk a bürokrácia gépezete még külön, áthághatatlannak

SAJTÓFIGYELŐ
HIRADÓ HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JAN

IFJÚSÁGI MAGAZIN

Budapest

Nagy Előd

1021

kívül megismertem két országot, ahol hosszabb ideig is tudnék élni. Ez a két ország Magyarország és Olaszország.

Juhani Peltonen 1941-ben született Helsinkiben. Huszonhat éves volt, amikor a — három éve lefordított — Salomo és Ursula című regénye megjelent. Művei: négy verseskö-

Nagy Előd festőművész

Máj. 30.-án a Stúdió Galériában nyílik meg a kiállítása.

Népszava, 1973. máj. 30.

Nagy Elöd
festő -

Részt vett a tárlaton.

Vidos Zoltán: Kiser „szakszerűtlen" szemelvényes..
Művészet, 1972. május - 42 oldal

Nagy Elöd, [ ]

Kiállít

↓

—: Új tárlat a Stúdió Galériában

2.

EST/HIRLAP, Bp. 1972. jún. 27.

Nagy Elöd

Karis Olajtenyeres
70 x 65

XII. Szeg. di Nyári. Tárlat

Nagy Elèd festö

Ujpalotán a Lila Iskola
aulájában ~~lét~~nyílt meg kiállítása.

Magyar Nemzet 1974 november 28
4. old.

2

Nagy Elöd

„Maris" (1971)

„Darálós csendélet" (1971) c. Zépei
anlétve

Magyar Nemzet 1974 november 28
4 old.

Nagy Előd 3

„Kolomanszkojei Zalastor" c. Zépe

„Önarcképe"

„Megtinsott Dózsa" c. univer emlitve

Magyar Nemzet 1974 november 28
4. old.

4

Nagy Elöd

„Lengyel tengerpart"
„Fenyőfa a tengerparton"
„Újpalota építése" a Zepei
emlitve

Magyar Nemzet 1974 november 28
4. old.

Nagy Előd

Linóleummetszete: Gendölet

darálóval a 26. oldalon

Magyar Nemzet 1974

december 25

Nagy Elöd

Bemutatott műve:

„Várandós," plextoll, 120 x 120 cm.

Rozványi Márta: Studió 71.

Budapest, 1971

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1978 2

ÉLETÜNK

Nagy Előd

1021

NAGY ELŐD: *A KERT MÉLYE*

világába. A fa, melybe [illegible]
lyen az első vállalkozás alkalmával volt. A politikus
tornyosultak a vita hullámai a közelmúltban, de pol
módszerének erényeiről, hiányosságairól is. És most a
önmagától is – a kérdés összefogását, a marxista Kemé
Néhány hónap eltelt már esszénk megjelenése óta,
tanulmányt kell számontartanunk, hanem a műről szól
jelentősebb napilapjaink (*Népszabadság, Népszava, M*
a kötetről, hellyel-közzel polemizálva a szerzővel, de
hangján.

Az érettebb, előítéletektől mentes olvasó már a
vagy tudta, hogy szélsőségesen elfogult vélemény emelte Kemény
Balzacként emlegetve – a legnagyobb magyar regényírónak kijáró dobogóra, helyezte
regényeit a mikszáthi, móriczi remeklések fölé. Ugyanakkor az 50-es évek Kemény
értékelését is dohogva utasította el, mely a nagyerejű elbeszélőben csak a reakciós,
Kossuth- és forradalomellenes politikust látta, aki néhány regényének lélekrajzával
bizonyos szépírói erényeket is megcsillantott.

Nagy Miklós kevés szót veszteget ezekre a szélsőségekre, helyette inkább egy olyan
átfogó Kemény-kép megrajzolására törekszik, amely önmaga cáfolja az előzőeket, ki-
ragadva írónk életművét a jogosulatlan túlzások világából csakúgy, mint az igaztalan
félremagyarázások hínárjából.

Szerzőnk nézőpontjának jellemzője – a nagy anyagtudás, elemzőkészség, szerkesz-
tési céltudatosság mellett – a higgadtság.

Amikor az olvasó kinyitja Nagy Miklós kismonográfiáját, első kérdésként az izgat-
ja és arra keresi a választ, miként foglal állást a szerző a politikus Kemény megítélésé-
nek kérdésében. Élénken él még emlékezetünkben az a vita, mely 10 évvel ezelőtt
parázslott fel két vezető irodalomtörténészünk, Barta János és Pándi Pál között az
említett kérdés körül. A Barta János által felsorakoztatott Kemény idézetekből a
pauperizmusra, a kapitalizmus fonákságaiból fakadó munkásmozgalomra humanista
megértéssel tekintő író-politikus arca tekint felénk, aki még 1849 áprilisában is sok kér-
désben egyetért a kossuthi vonallal, és a nagy küzdelemben a nemzet „lenni – nem lenni"
kérdését látja. Ugyanakkor Bartának a problematikus röpiratok kérdésében is van
megértő, mentő szava Kemény mellett.

1021 "

NAGY ELŐD

IM-TÁRLAT

nemcsak tehetséges festő, hanem közéleti alkat is, aki képes a jelenségek mögé nézni: nem éri be a látvánnyal, a szokványos fölvilágosítással. 1942-ben született Budapesten. 1967-ben végezte el a Képzőművészeti Főiskolát Szentiványi Lajos Kossuth-díjas festőművésznél. Tanára hagyta a maga útján menni, egyáltalán nem erőltette tanítványára sem a maga élénk kolorizmusát, sem pedig képfestői modorát. Így aztán Nagy Előd ment is a maga útján, s egy erősen expresszív és agitatív erejű festői világot alakított ki magának.

Mint művész, a hagyományos anyagok kedvelője. Olajjal fest és vászonra, mert úgy érzi, mondanivalója érzékenységét az olajfesték és vászon tudja igazán visszaadni. S a közönség iránti felelősség is erre sarkallja, a még kellően ki nem próbált festékanyagoktól is ezért vonakodik.

Legszívesebben a családot festi, a várandós édesanyát vagy az anyát gyermekeivel. Egy gyermektelen társadalomban figyelmeztetésként hatnak az anyaságot megelevenítő erőteljes képei, általában képeinek nőalakjai. Azután virágcsendéleteket, már-már enteriőrbe áthajló, tárgyi motívumokat idéző csendéleteket, műtermi részleteket, egyszóval egy bensőséges világ terepét és annak tartozékait ismerhetjük meg művészetében.

Képei éppen az expresszív szándék miatt szuggesztív erejűek. Szereti a sötét és a világos ellentétét, s a sötét színek közül különösen a kékek nőttek szívéhez.

Munkássága egyfajta társadalmi hitvallás, de a gondolat mindig festői módon ölt testet, olyannyira, hogy sokan emiatt hajlamosak a nem kevésbé fontos irodalmi-társadalmi mondanivaló észre nem vételére.

A szuggesztív hatás mellett képeinek van valami agitatív erejük is, inkább formai tekintetben: meggyőzni akarják a nézőt a kifejezett gondolat igazsága és elfogadásának szükségessége felől.

Legközelebbi kiállítása május 30-án nyílik meg a Bajcsy-Zsilinszky út 52. szám alatti Stúdió Galériában.

SZIJ REZSŐ

ÉVA

TERHES ASSZONY

SZOPTATÓ ANYA

TERHES ASSZONY (OLAJTEMPERA)

mazsolák

MI MIND BARÁTOKAT KERESÜNK:

Hetényi Judit, 2060 Bicske, Pf. 27. (16 éves) — Paddi Zoltán, 8690 Pf. 36/N. (21 éves) — Varga Károly, 1023 Frankel Leó u. 92. — Dávid István, 2601 Vác, Pf. 124/a. (19 éves) — Nagy Márta, 5666 Medgyesegyháza, Damjanich u. 53. (17 éves) — Harsányi Mária, 2373 Dabas III. Martinovics u. 17 (17 éves) — Nagy Béla, 2890 Tata I., Pf. 78. (20 éves) — Nánásy Miklós, 1026 Budapest, Szilágyi E. fasor 17—21. (20 éves) — Hujber Gyula, 9842 Alsóújlak, Vorosilov u. 22. (16 éves) — Pauer Piroska, 9672 Gérce, Kossuth u. 210. (17 éves) — Molnár Ferenc, 2834 Tatabánya, Alkotmány u. 3. (18 éves) — Dalmadi Miklós, 2800 Tatabánya V., Kilián körtér 13. (17 éves) — Kocziha Zsuzsa, 1012 Budapest, Attila u. 91. (18 éves) — Ladányi Antal, 5540 Szarvas, Köztársaság u. 2. (18 éves) — Jónás Ilona, 5200 Törökszentmiklós, Katona J. u. 4. — Hargitai András, 9400 Sopron, Kisfaludy u. 6. (17 éves) — Kocsis Gyula, 8500 Pápa, Fő tér 24. (16 éves) — Filep Erzsébet, 3400 Mezőkövesd, Tanácsköztársaság u. 35. (19 éves) — Roy Mária, 3600 Ózd, III., Tétény u. 5. (17 éves) — Gulyás Mária, 3922 Tatabánya, Dózsa u. 7/a. (16 éves) — Leblanc Zsolt, 3527 Miskolc, Bajcsy-Zs. u. 33. (18 éves) — Horváth Zsuzsa, 7625 Pécs, Szikla u. 7. (16 éves) — Kovács László, Póser József és Szabó János, 3023 Petőfibánya, Népköztársaság u. 14. (17 évesek) — Pénzes Melinda, 9371 Csermajor, Kollégium (16 éves) — Várnagy István, 6500 Baja, Pf. 222/ü. (20 éves) — Király Károly, 6500 Baja, Pf. 222/Ü. (20 éves) — Süle Ibolya, 9200 Mosonmagyaróvár, Sallai u. 12. (16 éves) — Horváth Zsuzsa, 9300 Csorna, Dózsa Gy. u. 17. (16 éves) — Tóth Erzsébet, 5401 Mezőtúr, Pf. 18. (16 éves) — Darázsi Anikó, 2060 Bicske, Lenin u. 12. (20 éves) — György Erzsébet és Gulyás Erzsébet, 1046 Budapest, Blaha L. u. 9—13. (17 évesek) — Takács Sándor, 1201 Budapest, Pacsírta u. 103. (17 éves) — Pölöskei Mária, 9317 Szany, Ady u. 47. (18 éves) — Csókási Éva, 3100 Salgótarján, Öblösüveggyár I. F. (18 éves) — Bödör Lajos, 1172 Budapest, Döntő u. 15. (19 éves) — Kéry Margit, 5811 Végegyháza, Árpád u. 1. (17 éves) — Németh Éva, 3374 Dormánd, Széchenyi u. 14. (18 éves) — Gibiszer Tamás, 1364 Budapest, 4-es Posta (19 éves) — Orosz Angéla, 1122 Budapest, Maros u. 26. (20 éves) — Vámos Anna, 4496 Szabolcsveresmart, Úttörő u. 1. (20 éves) — Molnár Ágnes, 4496 Szabolcsveresmart, Dózsa Gy. u. 24. (18 éves) — Kerekes Katalin, 1016 Budapest, Fém u. 2/a. (14 éves) — Szabó Márta, 6723 Szeged, Hóbiárt basa u. 28. (19 éves) — ifj. Fábián Sándor, 6114 Bugac, Felső-monostor 243. (19 éves) — Szaller György és Pijakovics Ferenc, 2501 Esztergom,, Pf. 46. (17 évesek) — Tar Judit, 8400 Ajka, Kosztolányi u. 2. — Balogh János, 6723 Szeged, Tarján lakótelep 104. ép. (16 éves) — Kiss Sándor, 1044 Budapest, Megyeri u. 45. (17 éves) — ifj. Szőke Elek, 1165 Budapest, József A. u. 12. (18 éves) — Horváth Anna és Horváth Ágota, 7622 Pécs, Szalai utca 10/a. (14—18 évesek) — Papp Imre, 6723 Szeged, Tarján lakótelep 104/a. (16 éves) — Nádasdi Henriette, 8060 Mór, Velinszky u. 3. (18 éves) — Tóth Miklós, 1024 Budapest, Kisrókus u. 5—7. (16 éves) — Takács Eszter, 5400 Mezőtúr, Zrínyi u. 15. (15 éves) — Marosi Márta, 1023 Budapest, Ady u. 30. (14 éves) — Molnár Erzsébet, 2740 Abony, III., Kazinczy u. 36. (19 éves) — Lőrincz Mária, 7633 Pécs, Szamuely u. 5. (16 éves) — Nudelmann László, 6300 Kalocsa, Pf. 69/k. (18 éves) — László László, 6300 Kalocsa, Pf. 69/k. (21 éves) — Egri Gizella, 1751 Budapest, Csepel 1. Porta — Csépe István, 8961 Lenti, Pf. 34/H. (19 éves) — Rakottyai János, 2730 Albertirsa, Bercsényi u. 21. (17 éves) — Szóka Ákos, 8360 Keszthely, Vak Bottyán u. 3. (17 éves) — Fritz Margit, 6041 Kerekegyháza, Rákóczi u. 44. (15 éves) — Csontos Edit, 6000 Kecskemét, Kertváros u. 25. (15 éves) — Bonifert Ágnes, 1123 Budapest, Táltos u. 7—9. (14 éves) — Fraknói Kati, 1123 Budapest, Táltos u. 3. (14 éves) — Hangyás Ilona, 5561 Békésszentandrás, Batthyány u. 25. (25 éves) — Szenczi Erzsébet, 5561 Békésszentandrás, Batthyány u. 25. (22 éves) Géczi Ilona, 7402 Kaposvár, Pf. 11. (17 éves) — Varga Piroska, 9012 Győr, Szabó Pál u. 10. (16 éves) —

Kérünk Benneteket, hogy levelezési szándékotokat nyílt postai levelezőlapon, irányítószámmal, pontos életkor megjelölésével közöljétek velünk. Köszönjük. Jó levelezést kívánunk!

KÉSZÜLNEK AZ OSZTÁLYTABLÓK

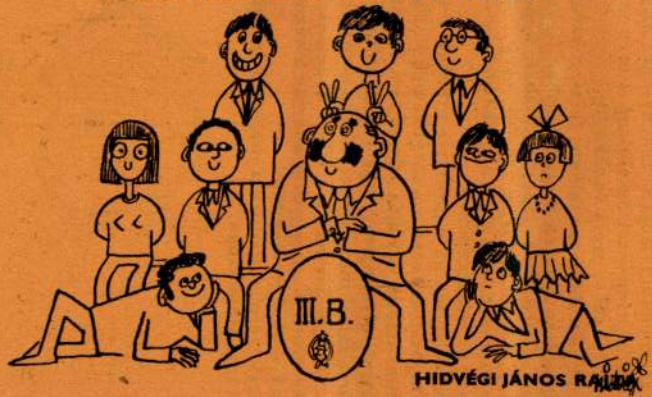

HIDVÉGI JÁNOS RAJZA

IGAZOLTATÁS

Vác felé gurult a vonat. A kislány meg a fiú szemben ültek egymással. A kislány először láthatólag zavarban volt, de hamar összebarátkoztak. Biztató volt a fiú mosolya.

S most már bátran mesélt magáról a kislány: az első év nagy élmény a főiskolán. Mindketten ugyanott szállunk le. Ajánlkozik a fiú, hogy szívesen elkísérné újdonsült ismerősét.

Pillanatokig tűnődik a kislány, majd váratlanul így szól:

— Megnézhetném a személyidet?

Meglepetten engedelmeskedik a fiú. Kissé tétován nyújtja át bordó könyvecskéjét. A lány nagy szemei tágra nyílnak, amikor belepillant az igazolványba. Nem néz a fiúra, úgy nyújtja vissza a személyit.

— Szóval te nős vagy. És nem is mérnök! Legközelebb add ki magad professzornak.

S a lány úgy ott hagyta, mintha nem is azon a vonaton utaztak volna.

TOMEK ZSUZSA

Szép mesterség az üvegcsiszolóké. Kézügyességet, figyelmet, fejlett szépérzéket kíván művelőitől. A budapesti Üvegipari Vállalat Ampullagyárának egy kisebb részlegében nyolc szakmunkástanuló igyekszik elsajátítani az ólomkristály dísztárgyak csiszolásának fortélyait. Képünkön: hárman az utánpótlásból és a mester.

SZOPTATÓ ANYA (OLAJ)

CSALÁD (OLAJ)

ZSÓFIKA (OLAJTEMPERA)

ÁLMOS

MOSDATÁS

AT. HÁZ KÖNYVTÁRA

Parlament, XXV. kapu . . .
Faburkolatú termek,
neogótikus ablakok,
százéves polcok,
sok száz éves könyvek,
iratok. Ilyenek:
„Felséges Első Ferentz
ausztriai tsászár.
Magyar- és Csehország
koronás királyától
Pozsony
szabad királyi városában

ALAPÍTÁS 1866-BAN

Itt őrzik Gyurkovits György felbecsülhetetlen értékű könyvtárának nagy részét. Gyurkovits György (1783—1848) pozsonyi táblabíró volt, aki a reformországgyűléseken Pozsony városát képviselte. Gyűjtötte, másolta, leíratta a korabeli magyar és erdélyi országgyűlések kéziratos, nyomtatott jegyzőkönyveit, törvénytervezeteit. Köteteinek egy részét Gyurkovits maga másolta, szignálta, megjelölte forrásait — másolatai iktatta a megszerzett eredeti dokumentumokat. Az ő kön valók a hallatlanul érdekes ónodi országgyűlés jegyzőköny denburgi Katalin, I. Rákóczi György és Apafi Mihály törv

És ebben a könyvtárban olvashatók az 1848-as pesti nem vagy az 1849-es debreceni parlament jegyzőkönyve, a T társaság kiadványai, plakátjai vagy a felszabadulás után országgyűlési dokumentum — az 1944. december 21-i Ideigle zetgyűlés Naplója.

Az Országgyűlési Könyvtárat 1866-ban alapították és a ház szabályainak 255. §-a értelmében feladata azon könyv tatványok s kiadványok beszerzése, amelyek törvényhozás kodásnál szükséges adatokat tartalmaznak.

Az 1866-os országgyűlés olyannyira komolyan fogl

1811-dik esztendőben
Kis-Asszony havának
25-dik napjára rendelt
Magyarország-gyűlésnek
jegyzőkönyve,
mely eredetképpen
magyar nyelven iratott
és az országgyűlésének
fő vigyázása alatt

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 MAJ 1-P
IFJÚSÁGI MAGAZIN
Budapest

1971 NOV
1021
Nagy Előd

Nagy Előd (Budapest): Sóstói fürdő (színes kréta).

így és legalább még egy nyelven recenzionáltat
dományos élet vérkeringésébe, amit mindanny
hogy könyvünk, illetőleg eredményei bekerülh
összefüggéseibe, több formai hiányosság is aka
nem közlik a kiadvány megjelentetési helyét, id
érdek kívánná azt is meg, hogy legalább egy té
azok földrajzi viszonyát egyrészt Szlovákiához
nemzetiség szigeteihez és végül, de nem utolsó

Remélve, hogy *Krupa András* munkája csak
rajzkutatásunk eredményei közreadásának, más
gának is; a gondolkodásra késztető munkáknak
szóló ismertetést.

SZABOLCS SZATMÁRI SZEMLE

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

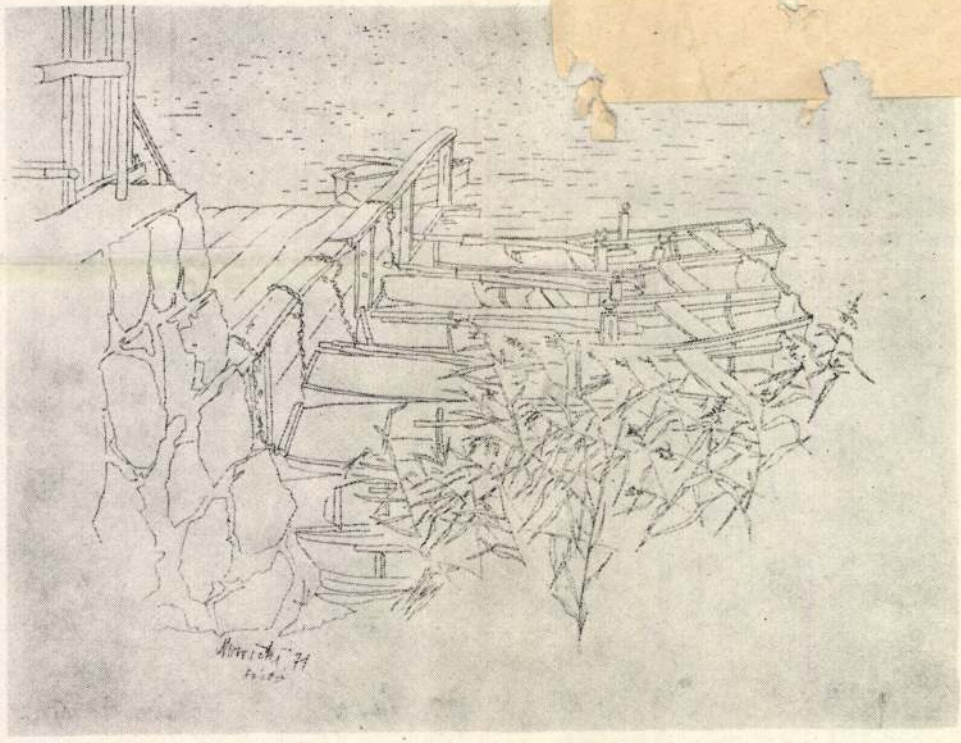

Bronyiszláv Zygfrid Nowicki (Lengyelország): Csónakkikötő (filctoll).

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776
Életünk
1972/2

(Folytatjuk)

1021

Nagy Előd

NAGY ELŐD: *UDVARRÉSZLET*

– Szeretem Fehérvárt, s nemcsak, mert i
akik itt laknak, és a tágabb hazához meg a v
indult és fölemelkedett, tudott kikapni, ha
kőműves, ács és paraszt őseim is építették, sol
zött. Itt tanultam meg én is a kőműves szakm
nek a rekonstrukcióján is.

– Mióta vagy a végrehajtó bizottság, ille

– Harminchat éves voltam akkor: 1956
főépítésvezetőként. Mert elvégeztem az építői
karon doktoráltam.

– A család?

– A feleségem vállalatnál jogász. Büszkébb arra vagyok, hogy a gyerekeim még soha, senkinek nem dicsekedtek vele – meg sem említették –, hogy az apjuk a város egyik vezetője.

– Legemlékezetesebb örömöd?

– Hogy ott tart a város, ahol! És ha egy-egy óvodással többet fölvehetünk, egy-egy családdal többnek adhatunk lakást.

– Kudarcaid?

– Nem ismerem a kudarcot, mert tudom: a harc, a győzelem visszavonulásokkal is jár. Nem biztos, hogy az veszít, aki kikapott, nem feltétlenül gyáva, aki fél. Csak látni kell a stratégiai végcélt!

– Köszönöm, ezek után rátérhetünk a millenniumi év vázlatos programjára.

– Mondtam már, hogy az egész évet átfogó munkáról van szó, bár – ismétlem – a szükebb program augusztus 19-én kezdődik. Március 25-én itt lesz a Nemzetközi Várostörténeti Bizottság évi rendes ülése, áprilisban lejön Pestről a 100 éves magyar műemlékvédelem képviselete, szeptember végén pedig a fővárosba érkező harminckét különböző ország polgármestereit látjuk vendégül. De – természetesen – a már régóta hagyományos Alba Regia napok műsorát is megrendezzük májusban.

– Mielőtt arról kérdeznélek, légy szíves, ismertesd a szükebben értelmezett mil-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Népszava

Nagy Előd festő-művész

1021

1973. június 8.

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Nagy Előd kiállítása a Stúdió Galériában

A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának kiállítóhelyiségében (volt Dürer-terem) mutatta be az utóbbi egy év terméséből válogatott anyagát Nagy Előd festőművész. Szorgalmas, termékeny művész, akinek 1970 óta már több egyéni bemutatkozása volt a fővárosban és vidéken, azon kívül, hogy egy sor csoportos kiállításon szerepelt.

A jelenlegi bemutató a kis galériához szabott, bensőséges, szinte családi jellegű. A figurális képek, de még a néhány tájkép is, közelálló személyekhez, családi eseményekhez kötődik. Tematikája: anyaság, nő, gyermek és közös utazások emlékei: egy régi kolostor Moszkva környékéről, egy árnyas kerti zúg, sóstói részlet stb. Saját bevallása szerint is legszívesebben figurális képpel foglalkozik, társadalmi problémák izgatják, s azok művészi és közönségvetülete, úgyhogy a jelenlegi tárlat ennek kis részlete csupán. Hangvétele, előadásmódja expresszív, ugyanakkor közvetlen, ábrázoló jellegű. Ez utóbbihoz elvszerűen ragaszkodik, az előbbi fokozott érzékenységéből, átélő képességéből adódik. Képein a látványt gazdag érzelmi háttér telíti és fokozza színeiben erőteljessé, tüzessé, ecsetvonásait szálkásan fölszaggatottá, zaklatottá. A zöldek, vörösek, sárgák töretlen tisztasága sokszor sejtett drámai élményanyagot az egyszerű témában.

Ez a túlfeszítettség azonban nem mindig értelmezhető világosan a néző számára. A látogató nem tudja, hogy pl. a *Menekülő anya*, vagy egy fojtogató légkörű családi kép témájában még a múlt év Dózsa-évfordulójával kapcsolatos témakör érzésvilága csendül vissza, mert az mélyebben és érzelmibben érintette talán a művészt, mint másokat. Mert a képnek önmagáért kell szólnia, maga-magát értelmeznie, ahogy ez a *Várandós* c. kép riadt egzaltáltságában egyértelmű is, függetlenül attól, hogy ez is a parasztháború-népi sors témakörének idején jött létre. Legjobb műveit jellemzi ez az egyértelműség, költői atmoszférateremtés, mint amilyen a *Maris*, a *Kutu* és *Feleségem* c. portréja. Stílusában gyakran idézi valamelyik erős hatású szakmai példaképét (a régiek közül Rouault, Van Gogh tartoznak közéjük, de kortársak kiforrott megoldásai is nemegyszer körükbe vonzzák), ami arra utal, hogy a képi kifejezés leszűkítő fegyelme stílusbeli kötődések, letapadások miatt nem tud néha kellően érvényesülni. (Ez persze meglehetősen elterjedt — és fiatal művész esetében érthető — jelenség.)

Feltétlenül pozitívan értékelendő az a törekvése, hogy a figurális kompozíciót kívánja visszahelyezni ősi jogaiba, s valóságos érdekközösséget tartani az átlagszemlélővel, ami a hagyományhoz kötődést is magyarázza. Az érzelmi kapocs, mely kettőjüket összefűzheti, fennáll. Festői érzéke a színeket biztosan uralja, ami feljogosít minket arra a reményre, hogy a lírai, drámai, sőt, néha a dekoratív előadásmód jelenlegi keveredése, vagy halmozódása a jövőben tisztázódni fog. Annál is inkább várható ez, mivel, mint maga vallja, egyre inkább az általánosabb érvényű társadalmi tematika, a monumentális kompozíció megoldásai foglalkoztatják, melynek a jelen kiállítás anyaga előhírnöke lehet.

Horváth Teréz

1973. június 8.

Több mint tizennégye épül az idén

Szépvölgyi Zoltán nyilatk

A fővárosi tanács tavalyi beruházási tevékenységéről és idei feladatairól nyilatkozott *Szépvölgyi Zoltán*, a fővárosi tanács elnöke.

— A főváros eredményekben gazdag esztendőt zárt 1972-ben. A tervek nagy részét túlteljesítettük. *Tavaly az előző évinél 20,5 százalékkal több — összesen 8633 lakás épült fel.* Az új otthonok átadása folyamatos volt, a korábbinál jobb volt minőségük is. *A IV. ötéves tervidőszak első három évében csaknem annyi új otthon kerül Budapesten tető alá, mint a III. ötéves tervidőszakban összesen.* A lakások több mint 60 százaléka két- és több szobás, 21 százaléka másfél szobás, 16,8 százaléka egyszobás. A lakásépítés eredményei ellenére még *intézkedéseket kell tennünk a lakások minőségével kapcsolatos jogos panaszok további csökkentésére.*

— A lakásokhoz kapcsolódóan 1972-ben *735 bölcsődei, 4350 óvodai helyet és 149 tantermet adtunk át.* A lakótelepek kereskedelmi és szolgáltatóipari hálózata csaknem *9500 négyzetméternyi* alapterülettel bővült.

— Az elmúlt esztendőben *javult Budapest tömegközlekedési helyzete.* Az autóbuszok száma 212-vel, a villamosoké pedig 20 csuklós szerelvénnyel gyarapodott. Az autóbusz-vezetők száma 1100-zal nőtt.

— A főváros fejlesztésére az idén több mint 7 milliárd forintot fordítunk. A tervek szerint Budapesten az idén körülbelül 14 600 új otthon épül fel. Zuglóban 2000, Újpalotán csaknem háromezer, Óbudán 2300, Kelenföldön pedig 330 új lakás felépítése szerepel a tervben. A gyermekintézmények 720 bölcsődei, 3400 óvodai hellyel és 95 tanteremmel bővülnek. Zuglóban két, egyenként 600, továbbá egy 1200 négyzetméter alapterületű ABC-áruház épül. Újpalotán átadnak rendeltetésének egy bevásárlócsarnokot, két ABC-áruházat, két kereskedelmi és szolgáltató házat. Megkezdődött az óbudai

Pest megyei példa

Szakszervezet és tanács

A szakszervezetek és a tanácsok közötti együttműködés igen példamutatóan nyilvánult meg a napokban *Pest megyében.* Az újonnan megválasztott megyei tanács végrehajtó bizottsága a megalakulása utáni első ülését közösen tartotta meg a *Szakszervezetek Pest megyei Tanácsa elnökségével.* Az együttes ülésén mindkét testületet egy-

problémákat is. Így például a megye pedagógusellátottságát nagymértékben befolyásolja a *főváros közelsége,* az ottani nyilvánvalóan kedvezőbb élet- és munkakörülmények. Ebből származik gyakran a *fluktuáció,* és az a gond, hogy a Budapest környéki iskolák nem tudnak — vagy csak nagyon nehezen — állandó összetételű nevelőtestüle

1972 NOV

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Szabolcs, Szatmári
Szemle

Nagy Előd
1021

Nagy Előd: Csendélet. (Sóstói művésztelep.)

tok átadásával segítette. Sokoldalú a ka
názium és Szakközépiskola honismereti
tanárok rendszeresen elhozzák szabolcs-
mindig szívesen látott tagjai a baráti k
teményt mutatott be a vajai múzeumba
kisújszállási gimnáziumban.

A határon túli rokonintézmények k
nyel tartott kapcsolatot a baráti kör, és
mikrofilmet küldött, amely Nagyszőlős
készült. A kassai Batsányi-körrel való
fotóanyaga gyarapodott a dóm falában elhelyezett Rákóczi-dombormű fényképével, amelyet Görcsös Mihály, a Batsányi-kör kassai titkára vajai látogatása alkalmával ajándékozott a múzeumnak.

A baráti kör az alapszabály célkitűzésének szellemében igyekezett anyagi lehetőséget teremteni a múzeumi kiadványok megjelentetéséhez. Nagyobb részben a tagdíjakból, kisebb részben a kiadványok értékesítéséből eredő bevételek lehetővé tették két ismertető füzet, egy helytörténeti összeállítás és az 1969. évi Vay Ádám-emlékünnepség tudományos ülésszaka anyagának kiadását, továbbá a kör évenkénti tájékoztatójának megjelentetését. A tagok tevékenyen részt vettek a kiadványok népszerűsítésében, terjesztésében is.

A baráti kör anyagi bázisának legszámottevőbb tételét a tagdíjak jelentették. Ilyen címen öt év alatt összesen 30 471 Ft folyt be. Ezen belül a jogi személyek hozzájárulása 4300 Ft volt. A kiadványok eladása révén 19 611 forinttal gyarapodott a bevétel, amely így összesen 50 082 forintra rúgott. Ebből az említett kiadványok nyomdai költségeire 39 798 forintot és egyéb kiadásokra 3517 forintot fordított a baráti kör, tehát az összes kiadás 43 315 forint volt. Így a baráti kör működése ötödik esztendejének végén 6767 Ft összegű tőkével rendelkezik.

Ennek az összegnek a tagdíjak és a kiadványok értékesítéséből várható gyarapodása anyagi lehetőséget biztosít a kör további terveinek megvalósításához. A népszerű ismertető füzet fogytával ennek újabb kiadására lenne szükség. A Vay Ádám Múzeum 1973-ban az Esze Tamás-hagyaték átadása alkalmából tudományos ülést rendez, s a baráti kör tervbe vette, hogy ennek anyagát kötetben megjelenteti. Az egyesület további erősödése lehetőséget ad pályázat kiírására is, amely részben közvetlenül a múzeum munkáját kívánja segíteni, részben pedig a megyei honismereti munkához szeretne ösztönzést adni. E tervek megvalósítása mellett továbbra is központi feladat a tagok közvetlen közreműködése a múzeumi gyűjtemény gyarapításában, az ismeretterjesztő munka segítésében.

Ezek a tervek azt mutatják, hogy a Vay Ádám Múzeum Baráti Köre nemcsak tartani szeretné tevékenységének eddigi színvonalát, hanem a segítés hatékonyságának fokozására, körének szélesítésére törekszik.

A baráti kör eddigi tevékenysége, működése azt mutatja, hogy az egyesület széles körű társadalmi bázisává vált „annak a művelődéspolitikának, amely a hagyományo-

Nagy Előd, Jestő

Egyhónapos alkotótáborozáson vesz részt.

↓

– : Nemzetközi művésztelep a Sulgó-vásnál

7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. aug. 13.

Nagy Elő-d
festőművész alkotásaiból nyílt hétfőn kiállítás Békéscsabán a Tizek Klubjában. A megnyitón Szy Rezső művészettörténész méltatta az ifjú alkotó munkásságát.

Magyar Hírlap 1972/343 Sold

Nagy Előd

Újpalotán a Fiatal Képzőművészek Stúdiója és a XV. Ker. Tanács évenként nyolc művésznek rendez kiállítást. A művész is részt vesz e tárlatokon műveivel.

Magyar Ifjúság, 1974. jún. 7.

Nagy Elöd, Derkovits-díjas festő

első bpesti kiállítása jún. hó első felében
került rendezésre a Fiatal Művészek Stúdió-
jának galériájában. A tárlaton 16-17 alaj-
festmény szerepett, többségükben emberi alakot
ábrázol. A műveket 1972-73-ban alkotta a mű-
vész. „Orosz kolostor" – „Bengáliai asszony" – „Fekvő
női akt" – „Önarckép" c. (említve)

D. I.: Képzőművészet.

Vigilia, 1973. aug. 566. old.

Nagy Előd

Vándorló, plexiből 120 × 120 cm

STUDIÓ 71

Nagy Előd festőművész

Ez évben Derkovits ösztöndíj-
ban részesül.

Kompozíció 172

1972. márc. 28. Televízió, 18.40 (11) M

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 AUG

RUHÁZATI MUNKÁS

Nagy Előd

József Attila: 1021

Nyári délután

Cseveg az olló, néne
nyesi a pázsitot,
s megáll. Hátulról nézve
is látni, ásított.

Rádió nyüzsög. Szárnyak
dongnak az üvegen,
s a szellők táncot járnak
a puha füveken

Az idő semmit játszik,
langy tócsa most, megállt.
Hogy elleng, abból látszik,
hogy remeg a világ.

Nagy Előd:
Szerdahelyi szekér

Én sem tudom már régen,
alszom? vagy dolgozom?
Megterít a feleségem
szép fehér abroszon.

Az eget is e tájon
vászonfény lepi el
s csillog, mert üvegtálon
ül, a földi eper

Boldog vagyok. A kedves
mellettem varrogat
s hallgatjuk, amint elmegy
egy vén tehervonat.

Könyvj
pest, Vig
tán Debr
Lászlóné

Asszonyoknak erről-arról

Nyári ételreceptek

Burgonyapuding sonkával. Személyenként 10 dkg burgonya, 3 dkg vaj, 1 tojás, 1 tojássárgája, 2—3 dkg sonka, kevés reszelt sajt. A burgonyát héjában megfőzzük, meghámozzuk és áttörjük. A vajat jól kikeverjük, hozzáadjuk lassan a tojást és sárgáját, a burgonyát és az apróra vágott sonkát. Megsózzuk és jól összekeverjük. Kikent formába téve, 1 órán át gőz tojást keményre megfőzünk, héját lehántjuk, és a tojást apróra összevágjuk. Összekeverjük 15 dkg kockára vágott füstölt sonkával, vagy tarjával és apróra vagdalt kovászos uborkával, néhány kanálka majonézzel. Egyforma, közepes nagyságú paradicsomokat ültetünk egy tálra, amelyeket cikkekre vagdalunk be, de óvatosan, nehogy szétessenek, és közepét kis kanállal kiszedjük. A paradicsomok üregét megtöltjük a tojásos, sonkás töltelékkel, és tetejét fi-

olaj, 1 kis só és tört bors. A padlizsánt meghámozzuk, kettészeljük, a nagyobb magokat eltávolítjuk, a padlizsán húsát finoman megreszeljük. Az ecetet, vizet, olajat összekeverjük (apróra vágott kaprot is tehetünk bele) és lehintjük vele a padlizsánt. Könnyedén megkeverjük és lehűtve tálaljuk.

Tarka tál. Vásároljunk 3—4 db paradicsomot, 1 közepes nagyságú kovászos uborkát, 1 zöldpaprikát és töltsük meg sok ízű töltelékkel. Az uborkát vágjuk hosszában

ehhez kis dobóz konzerv vadpástétomot veszünk. Elkeverjük kevés apróra vágott füstölt szalonnával, kovászos uborkával, egy kemény tojással, mustárral, és ezt töltjük az uborka üregébe. A paradicsomba tojáspástétom kerülhet: a keményre főtt tojásokat összevagdaljuk, kevés vajjal és tejföllel keverjük el, sóval, törött borssal és apróra vágott hogymával fűszerezzük. A zöldpaprikába maradék sülthús kerül, amelyet apróra összevagdostunk, vagy átdaráltunk, és puha vajjal, mustárral, finomra vágott petrezselyemzölddel kevertük el.

1971 DEC 29
1021

MŰHELYEK ÉS GALÉRIÁK

Sik Csaba

HALLOTTUK OLVASTUK LÁTTUK

STÚDIÓ, 71.

A *Fiatal Képzőművészek Stúdiójának* 1968-as jubileumi kiállításán, a majdnem nyolcszáz művet ítélte soknak a kritika, ezúttal a kétszázat is soknak érzem. Jó néhány művész beszél ugyanarról, ugyanazzal a sejtelmesnek szánt, monoton hanghordozással, még fogalmazás-hibáik is egyformák. A kiállított festmények, grafikák, plasztikák túlnyomó része középszerű, a felhasznált anyagok, az alkalmazott technikák sem változatosabbak a képcsarnok boltjaiban megszokottnál. Talán sehol a világon nem beszélnek annyit a művészek életkoráról, mint nálunk. Mintha az évjárat magában véve minősíthetne egy műalkotást.

Pedig, e fiatalok között, vannak szép számmal, akikből épp a fiatalság hiányzik: a nagyot, az újat akarás, akik csak jótanulók s a képcsarnok megbízható szállítói akarnak lenni. Problémáik és megoldásaik gyakran leegyszerűsítettek; aki többre tör, pusztán a szándékáért is, figyelmet érdemel. *(Mészáros Géza,* például.) Nem egy kiállító a történelmi és művészeti múltat törekszik konzerválni: két *Táltos* című szobrot is láttam a kiállításon. S mit szólhatunk például a *Faluvég kecskékkel* című képhez? Ez az „absztrakt" modor — néha egy-egy színfoltnál nem jelentősebb figurával zamatosítva — nem modern, nem korszerű, ködfüggönyt von a művész és a valóság közé, s akadályozza a művészegyéniség öntörvényű fejlődését. A *Légiparádé*, a *Nyári utazás*, a *Tisza 1970*, a *Csendélet* című képek oly mértékig hasonlatosak, hogy a néző vagy a címben meghatározott témát, gondolatot, vagy magát a képet nem veszi komolyan. (Rokonszenvesebb akkor már *Nagy Előd* „konzervativizmusa": *Várandós* című szépen megfestett képe nem több, nem kevesebb, mint amit a cím ígér.)

Vannak persze biztató példák is!

Galambos Tamás groteszk, folklórisztikus motívumokat montázsszerűen, még inkább: kirakatszerűen komponáló festményeit jó elnézegetni; játékossága a formák és színek iránti szeretetéről, az emberbe vetett bizalmáról tanúskodik. Hatott rá a pop art is. *Kocsis Imrére* még inkább, aki úgy játszik e hatással, mint egy mesélő kedvű író Hemingway tömondatos párbeszéd-technikájával. Idegensége miatt tetszik neki, s bár nem veszi egészen komolyan, csábításának nem tud ellenállni. Képei naivak, mint a cégtáblák, de magabiztos tudással és elegáns rafinériával megfestve.

Molnár Sándortól távol áll az irónia. A színek ritmusát megállító és újra nekilendítő fehér folt a kompozíció tengelyében a festő meditatív hajlamáról, s arról a szándékáról tanúskodik, hogy elmélyedésre bírja a nézőt is.

Lóránt János nagy foltokból szerkesztett, dinamikus lendületű képei igényesebb tárlaton is megállnák a helyüket.

Csáji Attila Jelrács című festménye ősi, s mindmáig megfejtetlen írásjeleiből komponál ritmikus felületet; a komor, ezüstös fémszín a jelek keltette asszociációkat történelmi távlatok felé irányítja. A rendező elbánt sajnos ezzel a szép képpel; a rossz világítás elnémítja a fények és árnyékok drámai párbeszédét, mely pedig tudatos és szerves része a kompozíciónak.

A grafikák több örömmel ajándékozzák meg a nézőt, mint a festmények, s nemcsak a szigorúbb válogatás eredményeként. Már a második nemzedék mutatkozik be, mely Kondor Béla művészetének köszönhet a legtöbbet; igaz, itt már felismerhető Gross Arnold, Gyulai Líviusz hatása is. A figura és a gép-, épületszerkezetek harmóniájára vagy ellentétére épülő jelkép-erejű Kondor-rajzok ihletése felismerhető e generáció munkáin, művészetének egy kataklizma emlékeiről tanúskodó drámája azonban náluk epikává, mesévé enyhül. *(Sáros András Miklós: Hajsza* és *Szabó László: Küzdelem* című lapja a mese-illusztrációknál meggyőzőbben tanúsítja ezt.)

Mintha az egyéniség kifejeződésének is jobban kedvezne a műfaj, a grafikusokat nem lehet összetéveszteni. Legjobban tetszettek *Szabados Árpád* — különösen *Alternatíva II.* című ecsetrajza —, *Farkas Ádám, Kovács Tamás, Rádóczy Gy. Gábor, Révész Napsugár, Varga József* munkái.

Ahol új tendenciák, meglepő és eredeti gondolatok nemigen ismerhetők fel, az ötlet is elismerést érdemel. Különösen, ha az ötlet a kivitelezés igényességével, mesterségbeli tudással párosul, mint *Kő Pál: Kislány fülbevalóval, Rajki László: Sztráda* című szobra esetében. *Papachrisztosz Andreasz Torzója* szép és harmonikus forma, modern, de nem modernkedő, melyre *Ócsay Károly Processziója* lehetne a példa.

Az érmek között — szokás szerint — nehéz válogatni: *Czinder Antal, Szöllősy Enikő, Nagy István János, Miro Eszter* munkái a legemlékezetesebbek.

A kiállítás, úgy vélem, visszalépés a Stúdió munkájában, 1968-hoz képest. Igaz, a műcsarnoki seregszemle annak idején tíz év tevékenységéről adott képet.

Fiatalok Stúdiója! Tartok tőle, hogy egy Öreg Képzőművészek Stúdiója korszerűbb és izgalmasabb anyaggal tudna előrukkolni.

Varga József: Párizs 1871

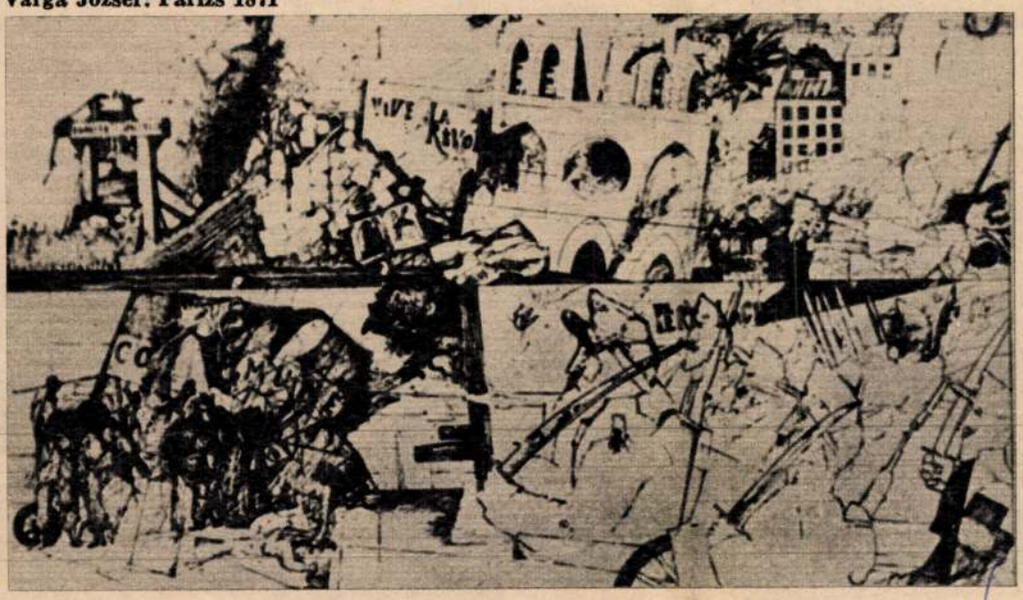

Ülünk a laboratórium egyik szobájában, alattunk a mélyben a megfékezett és munkára használható sugárforrás lapul.

Stenger Vilmos a laboratórium munkájáról beszél és a lehetőségekről, az alkalmazás másutt már felismert területeiről. Így kerül szóba az élelmiszerek tartósítása is és az a szalonna, amelyet külföldön besugároztak és évekig nem avasodott, megőrizte eredeti ízét és minden zamatát.

De a laboratórium nemcsak a nagy sugárforrások „üzemeltetésével" és ennek problémáival foglalkozik, hanem besugárzási szolgáltatásokkal is — például sugárforrást szállít a kórházak kobaltágyúihoz, gyógyítás céljára —, és tudományos alapkutatásokkal is, például más tudományos intézetekkel együttműködve részt vesz az országos etilénprogramban.

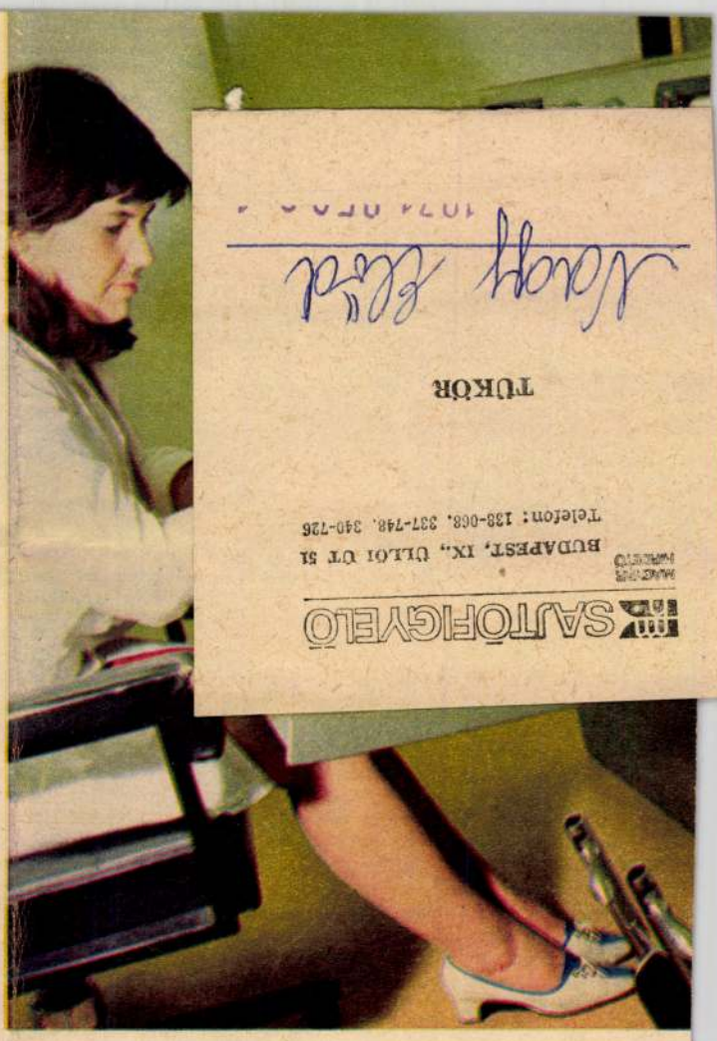

SAJTÓIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
TÜKÖR

Az Izotóp Intézet másik részlegében, a szervetlen kémiai osztályon, az úgynevezett „rövid felezési idejű" szervetlen izotóp készítményekkel dolgoznak.

A falon két Miro festmény reprodukciója — Répás László gépészmérnök, aki az osztály munkájával megismertetett, szereti az absztrakt festészetet — és nagy termelési táblázatok, rajtuk bejelölve, hogy mikor, melyik izotópot kell előállítani, illetve felhasználásra kiszállítani.

— Az izotópokat, úgy 70—100 félét — mondja Répás László — az atomreaktorban besugárzott anyagból állítjuk elő és különböző vegyületekké dolgozzuk fel, majd szétosztjuk orvosi és ipari célokra, Magyarországon, a KGST országokban, vagy eladjuk nyugati vevőknek.

Fehér köpenyt kapok, cipőmre műanyag tasakot, végigmegyünk az osztályon. Úgynevezett „sugárkapun" lépünk be, ennek szerepét csak kifelé jövet tudom meg. Első pillantásra az osztály nem sokban különbözik egy kémiai laboratóriumtól. Műszerek, lombikok, kémcsövek, bugyborékoló folyadékok, csakhogy itt kézzel semmit sem lehet érinteni. Zárt, jól védett kamrácskákban történik minden, a vegyészek a kamra előtt állnak, manipulátorokkal dolgoznak és egy kis üvegablakon keresztül figyelik munkájuk eredményét, például a gyógyszerként használt radioaktív jódot, vagy azt, hogy jól sikerült-e a sugárforrást babszemnyi fémtokba belehelyezni és a fémtokot lehegeszteni.

Csakhogy a fülkék kis üvegablaka harminc centiméter vastag és ólomüvegből készült. Véd a sugárzás ellen. Mert az üveg mögött és a védőfalak mögött itt is láthatatlan erők működnek.

A munka nagyon nehéz és bonyolult. Talán elég megemlíteni, hogy egyszerre kell biztosítani a gyógyszervegyészeti tisztaságot és a személyzet teljes védelmét.

A fülkék sora mögött elzárt szállítószalag viszi rendeltetési helyére a szükséges anyagot, vagy eszközt, és sokszor egészen kis mennyiségekkel, olyan finom műveleteket kell végezni, amit a magamfajta avatatlan még kézzel sem tud megcsinálni, nemhogy a manipulátorok mégiscsak merevebb fémujjaival.

Az izotópkészítmények előállítása mellett ez az osztály is foglalkozik kutatási feladatokkal

Az egyik külön kis laboratóriumban Törkő János vegyészmérnök éppen víztiszta folyadékot tölt egy szűrőnek látszó üvegcsőbe. Megzavarom a munkában, kérdezősködni kezdek. Hál' istennek van pedagógiai érzéke — valamikor tanárnak készült! —, ceruza is akad és az asztalt borító csomagolópapír hama-

Sugárvédelmi ellenőrzés munka közben

Nagy Előd

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

TÁRSADALMI SZEMLE

1982 ... 1 01

1021

Nagy Előd: Az épülő atomerőmű látképe

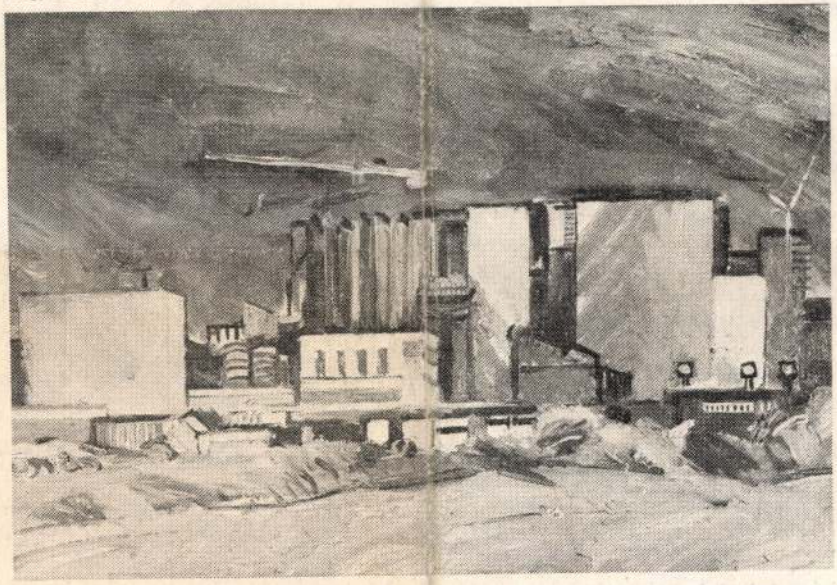

hűen, de „megfejtve". Ennek a kiadványsoro
ciója is van: a további kutatómunka, illetve az
gál. Eddig két kötet látott napvilágot a sorozat
a nyomdai munkálatokon. (Két antifasiszta k
születben van a *Dosztojevszkij-vázlatok* publi
realizmus-vita anyagának kiadása. Ezek a m
jelennek meg, de később magyarul is helyet kap

A másik, műhely jellegű sorozat az *Archivu*
számban, kőnyomatos eljárással a szűkebb k
múltban jelent meg a *Balázs Béla levelei Lukács Györgyhöz* című kötet, és még ebben az évben megjelentetünk egy *Zalai Béla emlékkötetet* is. Tervbe vettük ezenkívül könyvtári és levéltári segédletek, bibliográfiák közreadását is.

Igyekszünk segítséget nyújtani a Magvető Kiadónál folyamatosan megjelenő *Összes Művek* munkálataihoz. A fő feladat nem a kiadványok számának gyarapítása, hanem a minőségi előrelépés: ha nem is kritikai jellegű, de magas tudományos színvonalon álló, igényes kiadást kell a magyar olvasók kezébe adni. Most van előkészületben ebben a szellemben például *A különösség* című kötet új fordítása. Jelenleg szerkesztés alatt áll a sorozatnak az a gyűjteményes kötete, amely az 1918 és 1929 között írt cikkeket, tanulmányokat tartalmazza; többségük még nem jelent meg magyarul.

Az életműsorozaton kívül, a Kossuth Kiadónál lát napvilágot az *Esztétikai írások 1930—1945* című kötet, valamint a múlt évben, az Irodalomtudományi Intézetben tartott *Lukács-konferencia* anyaga. Folytatni kívánjuk a Lukács-recepció közreadását is: az *Archívumi Füzetek*ben kap majd helyet az 1949—51-es Lukács-vita teljes anyaga.

Közeledik Lukács György születésének 100. évfordulója. Bizonyára ezt is jelezni hivatott a kiadás megélénkülése.

Igen. Erre az alkalomra tervezzük egy öt részből álló *kismonográfia-sorozat* kiadását. Még a centenárium előtt 1983-ban konferenciát rendezünk a húsz éve megjelent *Esztétikáról*. Örvendetes, hogy a környező szocialista országokban is megélénkült az érdeklődés a Lukács-életmű iránt. A közelmúltban az NDK-ban is megjelent *Az esztétikum sajátossága*. Együttműködünk NDK-beli iro-

Nagy Előd

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Képző művész

NAPLÓ (VESZPRÉM)

1981 NOV 14

1021

Z. Dzsobadze: Nyáj

MŰVÉSZBARÁTSÁG

Szovjet és magyar festők műveiből nyílt kiállítás Budapesten a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában. Képeink a kiállításról valók.

G. Managadze: Ősz Kahétiában

Inaisvili: Favágók

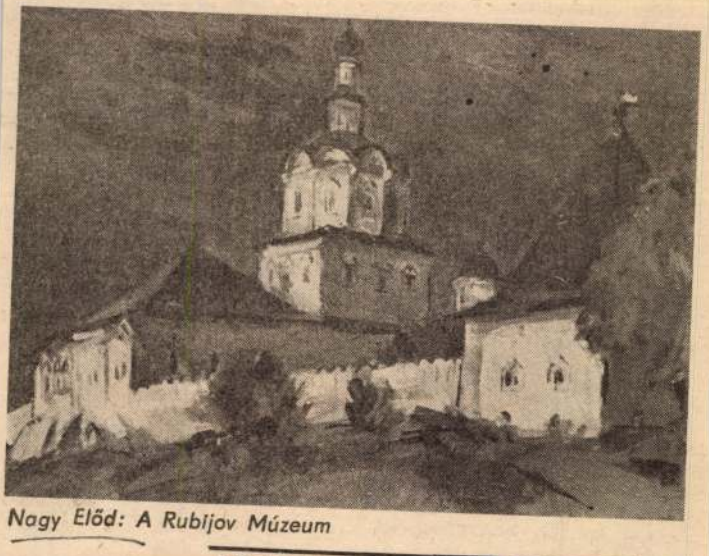

Nagy Előd: A Rubljov Múzeum

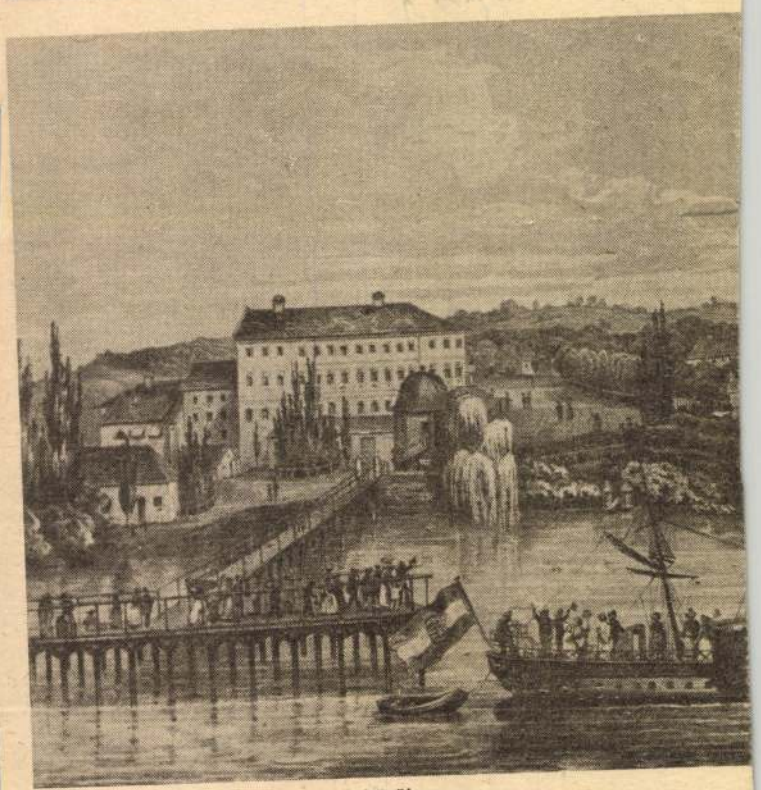

A Kisfaludy a balatonfüredi kikötőben

Az első balatoni gőzhajó, a

A dunai gőzhajózás megindulása után merült fel a kívánság, hogy a Balatonon is járassanak gőzösöket. Elsőnek Kossuth Lajos írt erről 1842-ben a Pesti Hírlapban, s az elgondolás valóraváltásáért a leghatékonyabban Széchenyi István buzgólkodott. Sokat várt a gőzhajózás megindításától, mert ez – szerinte – a fejlődés hosszú láncát indítja meg. Gondolatait a Balatoni gőzhajózás című röpiratában fejtette ki részletesen. Az egész Dunántúlon – írta – egyetlen gőzgép sem működik, a gőzhajó példája nyomán elterjednek majd a gőzgépek is. Fűtésükhöz szén kell, ha pedig lesz a szénnek fogyasztója, biztosan lesz szállítója is. Talán van szén a Balaton mentén, de ezt „még senki sem vizsgálta". A hajózás megindítása után a vidék úgy fog okoskodni, hogy „mi mindig csak a Balatonon evezzünk? Ugyan miért ne mennénk hajózható csatorna által legalább a Dunára?" A Balatont szabályozni kell, már csak a hajózás miatt is. A szabályozás után, amikor nem kell félni áradástól, alacsony vízállástól, kellemes helyek keletkezhetnek a parton, ahol nyári lakot építhetnek mindazok, akik például „Budapest hőség s porától menekülnek". A vállalat talán nem hoz közvetlen hasznot – fejezte be fejtegetését Széchenyi – de a parti uradalmaknak érdeke, hogy támogatásukkal létrejöjjön, mert a rendszeres hajózás birtokaik értékét jelentősen fogja növelni.

Széchenyi részvénytársaság alapítására gondolt. Ez a saját és híveinek, elsősorban Hertelendy Károly zalai alispánnak agitációja nyomán meg is valósult, Balatoni Gőzhajózási Társaság névvel részvénytársaság alakult, 60 000 forint alaptőkével, amelyre négyszáz 150 forintos részvényt bocsátottak ki. Ebben az időben Széchenyi és Kossuth közt heves sajtóvita dúlt, Kossuth mégis készségesen vállalkozott az alapszabály-tervezet kidolgozására. Az alakuló közgyűlés 1845. december 27-én ült össze, az alapszabályokat 1846. április 5-én fogadták el.

Széchenyi zürichi, londoni és osztrák cégekkel tárgyalt arról, hogy milyen hajótípus felel meg legjobban. A balatoni vízviszonyoknak megfelelően két fő követelmény volt: sekély merülésű legyen, és jól tudjon ellenállni a tó erős hullámzásának. Aztután – még az alakuló közgyűlés előtt – megrendelt egy hajót. 40 lóerős gépét a londoni Penn-gyárban gyártották, a hajótestet pedig az óbudai hajógyárban. Az alkatrészeket lovaskocsikkal szállították Füredre, s ott szerelték össze. A hajó lapátkerekes volt, szélessége kb. 10 méter, hossza 35 méter lehetett – pontos adatok nincsenek róla. Befogadóképessége 300–350 utas. Az új hajónak sokan a Széchenyi nevet javasolták, de a legnagyobb magyar ragaszkodott hozzá, hogy Kisfaludy Sándorról nevezzék el, arról a költőről, aki oly sokat tett a Balaton környékének felvirágoztatásáért, és szép versekben örökítette meg a környék regéit.

Sok nehézség merült fel a kikötők építésével kapcsolatban. Sok gondba került a mólók, kikötőhidak építéséhez

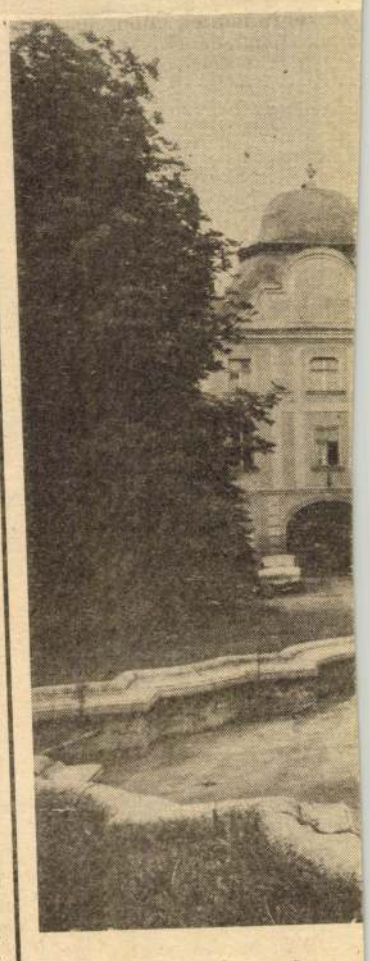

A pusztu

Járom az utcákat Hatvanba relikviáit kutatva, de csak bar kekkel találkozom. Belőlük sin rábbi századok örökségét hiáb A Kossuth Lajos téren mérete formáival megbabonáz a G kastély, ez az I. Antal herceg tetett építészeti ékkő. Az élel nem tartozott a pazarlók közé, hoz szánt köveket a hajdan ne romjaiból hordatta össze. Enne bővelkedik eseményekben.

1.

A mohácsi csatavesztés ut részre szakadt az ország. A k Ferdinánd és Zápolya János akaró csatározásai hadszíntérr ták az egyébként is ezer seb hazát. Zsíros koncra számítva

Nagy Előd

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Grafikusművész

MAGYAR NEMZET
1980 DEC 7

1021 Magyar Nemzet

A Magyar Nemzet galériája

Nagy Előd rajza

datos lét

nikussal

sebb vallásos álláspontot, egy bizonyos *agnosztikus*, kétkedő, világnézetileg semleges, a vallás végső kérdéseit megválaszolhatatlannak tartó típust, és végül az *ateizmus* kétféle változatát. Az egyik egy *vulgáris* „istentagadás", amely egyben a vallás társadalmi szerepét is egyértelműen visszaszahúzónak tekinti. Megtalálható ugyan benne, a polgári felvilágosodás számos eleme, de az eszmeáramlatra jellemző szellemesség nélkül. A másik pedig a vallás funkcióját elemző, történetileg értelmező *tudományos ateizmus*. Ez utóbbi az embert tekinti a történelem egyetlen szerzőjének és szereplőjének, akinek felelősséget kell vállalnia önnön sorsáért és a művéért. A fővárosi fiatalok körében a legkevésbé elfogadott az ortodox vallásosság és a vulgáris ateizmus volt. *Fejlődésünk eredménye, hogy a merev, doktriner, elfogult beállítódás többnyire ellenszenvet vált ki.* A legnagyobb rokonszenvet a tudatos ateizmus, majd az agnosztikus álláspont élvezte. Az agnoszticizmus részint a szekularizációnak, a vallás térvesztésének a következménye, de számos vonása nem örvendetes. Bizo-

A magyar ny

Beszél

A mai Csehszlovákia más dik legnagyobb városa a nem zetközi vásárairól ismert Brn hajdan a morva őrgrófsá székhelye volt. Eleink inkáb Brunó vagy Berén néven em legették, s az idősebbek ma inkább a Brünn névalakot i merik. A magyar irodalmi köz tudatba Brünn egyetlen szo morú eseménnyel, Kazincz Ferenc spielbergi rabságáv vonult be. Pedig korántsem az egyetlen összekötő kapo a magyarok és morvák múlt között, és a mai Brnóban, város fölött komoran emelk dő hajdani spielbergi erő magyar jakobinus emléktábl ján kívül sok minden más emlékeztet a magyar történ lemre és irodalomra. A köz hagyományokat kutatja, ápol s fejleszti az ottani egyete hungarológiai kabinetje, amel nek vezetőjével, dr. Richa Prazák egyetemi docenssel b szélgetünk, természetesen m gyarul, hiszen beszélgető par nerünk a prágai Károly egy temen sajátította el nyelvü ket.

Kérem, docens úr, városáb mikortól keltezhető a magy nyelv iránti rendszeres érdc lődés?

— A magyarok és morv ezeréves kapcsolatának tört netében igen gyakran fordu tak meg a magyar értelmis

Nagy Elöd

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

grafikusművész

1980 DEC 29

MAGYAR NEMZET

A Magyar Nemzet galériája

1021

Nagy Előd grafikája

vizsgálva, könnyíti, hogy tekben a tár tikai vezető utóbb a par hatóan ele gunk helyzet a gyorsan vá Megkönnyíti, kor meg is nehezíti, mert az első levonható következtetés az, hogy a közös gondolkozás és az együttes cselekvés mindnyájunktól fokozott *szellemi és akarati* hozzájárulást igényel. A Hazafias Népfront VII. kongresszusára készülve megmutatkozik már ez a törekvés. A magyar társadalmi, gazdasági és bizonyos mértékű politikai aszimmetriák létezését megállapítván, egy sor kérdést és összefüggést *újra kell gondolnunk*, éppen azért, hogy a nyolcvanas évek kihívásaira idejében felkészülhessünk s azokkal szembe nézhessünk. A társadalmak egyik legnagyobb vizsgatétele az elkövetkező időkben az lesz, hogy mi-

kész felkaroljuk az újat, a megoldáshoz vezető javaslatokat. Alkalmasint tehát a *munkahelyi és lakóhelyi közszellem* javításában rejlik az a többlet, ami a nyolcvanas évek feladatainak valóra váltását lehetővé teszi.

Lám, hová jutottunk a Nobel-díjjal jutalmazott sérült szimmetriától, attól, hogy a K mezon nem három pionra bomlik, hanem időnként csak kettőre. Bár a fizikusok nem vesztették el a reményt. Ha a tér, idő és energia külön-külön aszimmetriát mutat is, hármójuk kombinációjából még létrejöhet a természet szimmetriája. S így az új társadalom harmóniája is.

Pethő Tibor

Nagy Előd

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

grafikusművész

MAGYAR NEMZET

1981 JAN 25

megbízhatóan
munkák. Ezenkívül (mert ez
két különböző dolog:) az alko-
ja, a művész utóbbi korszaká-

1021

A Magyar Nemzet galériája

Nagy Előd rajza

zül és itt érte
— Maga tér
— Mi? — t
vénség, ahogya
te.
Nézte a rán
kat, a száradt
előtekergőző b
csomót, és me
— Igazán el
te meg a har
tekintetét az öreg profiljának
zavaró látványától, s amikor
látta, hogy ezt sem érti, már
ordított: — Ellenőr?
Hangját megszűrte a gyüle
kező reggeli köd, de az aggas
tyán bólintással jelezte, hogy
ezt már érti. Egy darabig né
mán állt, mintha fontolgatná
a választ.
— Ellenőr vagyok — egye
zett bele végül, s szava recse
gett, mint amikor távoli adót
tapogat a zsebrádió keresője.
— Egészen máig ellenőr vol
tam — recsegte —, de ma be
fejeztem. Ez volt az utolsó
város.
— Vidéken is ellenőrzött?
— kérdezte ordítva. Nem hit
te.
A vénség ismét bólintott, de
a fogatlan száj csak jó idő
múlva nyílt szóra.
— Sok városban. De már
nem kellek. Meg ti se kelle
tek nekem.
— Mit mond?
— Egyébként azelőtt se kel
lettem... de ma már... —
szava elvegyült a ködde
nektek meg úgyis mindegy...
— Mi mindegy? És ki-nek?
— szótagolta a fiatalember
derékból a szőrös fül felé ha

— Mit? — kérdezte. —
Mit? — ordította, majd a tor
ka szakadt ki.
— Olvasol újságot? — a
gyulladt, könnyes szempár
vallatóan meredt rá.
— Hogyne — hökkenten, de
sietve felelt —, naponta.
— Na látod. Benne van
minden. Tudod hogyan vég
ződik mindez. Elolvasod nap
mint nap, és úgy élsz mégis,
mintha mi sem történne. —
Hirtelen felfénylett. — Talán
ha kiállnék mégis... Hol itt
a főtér?
— Itt nincs főtér! Ez csak
egy lakótelep! A városköz
pontba metróval kell bemen
ni!
— Nem is kell már főtér. —
bólintott az öreg megadóan
—, botorság lenne. Azelőtt
legalább megköveztek. Nem.
Leszolgáltam.

KALÁSZ ISTVÁN

A néni

Meghívjuk Önt

NAGY ELŐD

festőművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA

1977. szeptember 27-én, 18 órakor

A kiállítást megnyitja:

Molnár Zsolt

újságíró

Közreműködik: a

TAVASZ KÓRUS

Karnagy:

CSESZKA EDIT

Megtekinthető:

szeptember 27–október 16-ig

77 2061 — FNYV 7

CSEPEL GALÉRIA

Bp. XXI., Rákóczi F. út 142.

Tel.: 142-407

(a Boráros tértől 3. HÉV megálló)

Nyitva:

Hétfő kivételével: 12–18 óráig,

Szombat, vasárnap: 11–18 óráig

Nagy Előd

A Stúdiógaléria ez idei kiállítási programjában szerepel a művész bemutatkozása.

Nógrád, 1943. ápr. 3.

Nagy Elöd
festő

Nagy Elöd kolorista hajlamú, a sun, a tömes érdekli a művészt, aki ragaszkodik a hagyományokhoz, az olajfestésben.

Nagy Ildikó: Festők a Studio Galériában.
Művészet, 1973.május - 37.oldal

Nagy Elöd
festó

Nagy Elöd 1942-ben Pestnyhelyen
született. Utheresérenek kezdetén
tart. Bemutatkozása a Stúdió
Galériában volt.

Nagy Ildikó: Festők a Studio Galériában.
Művészet, 1973.május - 37.oldal

Nagy Előd
festő

1972-ben megkapta a Derkonts Ösztöndíjat Nagy Előd, az Ösztöndíj megszerzése előtt iparos szintű megbízásokból élt.

Nagy Ildikó: Festők a Studio Galériában.
Müvészet, 1973.május - 37.oldal

Nagy Elöd
festő

„Szerdahelyi szekér"
(repro)

Nagy Ildikó: Festők a Stúdió Galériában.
Művészet, 1973. május - 37 oldal.

Nagy Erőd
festő

A Főiskola elvégzése után tanítani mert. Harom év után abbahagyta, bár nagyszabású tervei voltak.

Nagy Ildikó: Festők a Studio Galériában.
Müvészet, 1973.május - 37.oldal

Nagy Előd

Lapja a 14. oldalon

Magyar 1

Nagy Vlád [ ]

Szerepel az Ernst Múzeumban.

P. Szűcs Julianna: Stúdió '71. 7.

Népszabadság, Bp. 1971. dec. 15.

Nagy Előd festő

Vallfája a Stúdió Galériában május 30-án nyílt.

Magyar Nemzet 1973 május 30
4. old.

Nagy Előd

1

a Stúdió galériában

nyílt kiállítása

Magyar Nemzet 1973 június 19

4. old.

Nagy Előd 2

„Terkes amszony"

„Mendrilő anya" c. Zépci emlitve

Magyar Nemzet 1973 junius 19

4. old.

Nagy Előd

3

„Kutu"
„Önarckép"
„Sóstói fürdő" c. Zépei emlékve

Magyar Nemzet 1973 június 19
4. old.

Nagy Elöd

4

„Roncsok"
„Kolozsvárszkojei Zolostor" c.
Zsuposíciói
emlitve

Magyar Nemzet 1973 junius 19
Mold.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Nemzet

Nagy Előd
1021

Szerda, 1974.

Nagy Előd rajza

Nagy Előd

Szoptató anya

olaj
97 x 100

Studio Galéria 72

Nagy Előd festő

Részt vett a Fiatal Művészek Studiojának 74. évi tárlatán az Ernst Muzeumban.

Dévényi Iván ismertetése.

Vigilia 74/12 854. o.

Nagy Előd

Menekülő anya (részlet, repr)

Felesége, repr.

Nagy Előd Festőművész Kiállítása

Studió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Vándorlás, rézm.

Nagy Előd festőművész kiállítása
Stúdió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Menekülő anya, repr.

Nagy Előd Festőművész Kiállítása
Studió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Szoptató anyja II., rézv.

Nagy Előd festőművész kiállítása
Stúdió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Terhes asszony, részlet, repr.

Nagy Előd festőművész Diállítása Studio Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Család, repr.

Nagy Előd fotóművész kiállítása
Stúdió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Önarckép, rézk.

Nagy Előd fotóművész kiállítása
Studio Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Kutya (Bangla Deshi fiatalasszony portréja), 1973., o. 96×70

Nagy Előd fotóművész kiállítása
Studio Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Kolomenszkojei Roletta, 1973. o. 90×80

Kertmélye, 1973. o. 70×60

Nagy Előd festőművészi kiállítása
Stúdió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Menekülő anya, 1973. o. 105×79
Emese , —"— 80×60

Nagy Előd festőművész kiállítása
Studio Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Önarckép, 1973. o. 50×40
Változás, I–II – 100×70

Nagy Előd festőművész kiállítása
Stúdió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Felesége, 1977. o. 60×50
Szoptató anya II. o. 100×80

Nagy Előd festőművész kiállítása,
Stúdió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Elöd

Rousseau, 1972. 90×90

Terhes asszony, 1972. 104×79

Nagy Elöd festőművész kiállítása
Studió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Férfi akt, o. 90×100
Család, o. 97×100

Nagy Előd festőművész kiállítása
Stúdió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Csendélet darálóval, 1972. o. 81×81

Szoptató anya, I. , 1972. o. 100×97

Nagy Előd festőművész kiállítása

Studió Galéria, Bp. 1973.

Nagy Előd

Zöld mulás terhes, 1972. o. 90×80

Maris, 1972. o. 75×65

Nagy Előd festőművész kiállítása

Stúdió galéria, Bp. 1973.

Nagy Elöd

Nyíregyházán aug. 30.-án megnyílt „A sóstói művésztelep múltja és jelene" c. kiállítás, melyen művei szerepelnek.

Keletmagyarország, 1973. aug. 30.

Nagy Előd

Emese 1 elej

XV. Szegedi Nyári Tárlat

Nagy Elöd festőművész

Budapesten, a Stúdió Galériában máj. 30-án nyílik meg kiállítása

TÉKA

1973. V. 24. TV, 18.30 /11/ Kj.

Nagy Előd
rajzai

1. Egy öregtanító emlékére"
(repro)

A belső címlapon.
Művészet, 1972. december.

Nagy Előd
festő

Szürrealista művekkel szerepelt a tárlaton.

Kovács Gyula: Studió '72
MŰVÉSZET, 1972.december - 31.oldal

Nagy Elöd.

„Szaplató anya" (repr.)

Művészet, Budapest, 1942. szept.

Nagy Elöd, Derkovits-díjas festőművész.
Balassagyarmaton, a Horváth Endre Galériában nyílik meg kiállítása.

L. Gy.: Izgalom és várakozás a balassagyarmati fesztiválon.
Nógrád, 1972. Nov. 11.

Nagy Előd festőművész.

Balassagyarmaton, a Horváth Endre Galériában, ma, 14-én lesz a megnyitója vajrkiállításának.

Kiállítások.

Élet és Irodalom, 1972. máj. 11.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Nagy Elöd festőművész

1972 DEC 12

Magyar Hírlap

NAGY ELÖD festőművész alkotásaiból nyílt hétfőn kiállítás Békéscsabán a Tízek Klubjában. A megnyitón Szij Rezső művészettörténész méltatta az ifjú alkotó munkásságát.

PORUL JÁRTAK A BETÖRÖK a nyugat-

Nagy Elöd festő

Kiállítása nyílt meg Balassagyarmaton.

— : Hí

8.

Népszabadság, Bp. 1972 nov. 11.

Nagy Ernő

Egerben, a III. orsz. akvarellbi-
cnnálén szerepel két lapja.

Farkas Aladár: A III. országos akvarell-
biennáléról.

Népújság, 1972. aug. 27.

Nagy Elöd „Jestö"

Kiállítása nyílik meg máj. 30-án
a Stúdió Galériában.

—:□ Nagy Elöd 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1973. máj. 28.

Nagy Elöd

Terhes ~~zöld~~ szukában
olaj 90×80 cm

XIII. Szegedi Nyári Tárlat
1972. jul. – szept.

Nagy Előd festőművész

Balassagyarmaton, a Horváth Endre Galériában rendezett kiállitását november 14.-én nyitják meg, -közli a lap kulturális eseményeket jelentő rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. nov. 11.
XVI. évf. 46. sz. 2. lap.

Nagy Előd
festő

1967-től kezdve Nagy Előd a Ferenc-
városi Pincetárlaton tett bemutatkozá-
sa után Szegeden, Nyíregyházán-Sóstón,
Debrecenben, Balassagyarmaton jelentkezett.

T.L. Nagy Előd kiállitása Balassagyarmaton.
MŰVÉSZET, 1973.január - 42.oldal

Nagy Előd
festő

Nagy Előd a Stúdió Galéria „környezetvédelmi kiállításán" a III. díjat nyerte el. 1972-ben Derkovits-díjat kapott a művész.

T.L. Nagy Előd kiállítása Balassagyarmaton.

MŰVÉSZET, 1973.január - 42.oldal

Nagy Előd
festő

Nagy Előd 29 grafikát állított ki a balassagyarmati Horváth Endre Galiriában. Tus és filctoll, néhány grafitceruzarajz és kretarajz a tárlat anyaga.

T.L. Nagy Előd kiállitása Balassagyarmaton.

MŰVÉSZET, 1973.január - 42.oldal

Nagy Elöd
festő

Kiállításán bemutatta ötvarchépet, amelyből riadt szigorú tekintete nér fel. Műtermét is ábrázolta 2 lapon a művén.

T.L. Nagy Elöd kiállítása Balassagyarmaton.

MŰVÉSZET, 1973.január - 42.oldal

Nagy Előd
festő

Kiállításán néhány tanulmány jellegű parasztarc is szerepel és néhány akt. Két lap ütiélményeket mutat be.

T.L. Nagy Előd kiállítása Balassagyarmaton.
MŰVÉSZET, 1973.január - 42.oldal

Nagy Előd
festő

Nagy Előd 1967-ben végezte el a Képzőművészeti Főiskolát, és ugyanebben az évben az Alap és a Fiatalok Stúdiójának tagja lesz.

T.L. Nagy Előd kiállitása Balassagyarmaton.

MÜVÉSZET, 1973.január - 42.oldal

Nagy Előd
festő

Nagy Előd 1942-ben született, a Képzőművészeti Gimnázium elvégzése után 3 évvel megkezdte tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán.

T. L.: Nagy Előd kiállítása Balassagyarmaton. Művészet, 1973. január - 42. oldal.

Nagy Előd
festő

A debreceni Táblakép '72 ki-
állításon részt vett a művész.

Kovács Gyula: Nyári tárlatok.

MÜVÉSZET, 1972.szeptember - 34.oldal

Nagy Elöd festö

Szoptató anya" (repro)

Kovács Gyula: Studio Galéria

MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 37.oldal

Nagy Előd festőművész

A Studió Galériában nyitják meg a művész kiállítását május 30.-án,-közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május 26.
XVII. évf. 21. sz. 2. lap.

Nagy Erlöd

Derkovits-díjas fiatal festő első budapesti kiállításának június első felében került sor a Fiatal Művészek Stúdiójának galériájában. A tárlaton kisemhat-kisemhét olajfestmény szerepelt, túlnyomó részük emberi alakok ábrázolásával, a művek keletkezésének dátuma 1972 és 1973.

D. Y. Nagy Erlöd.

Magyar Nemzet 1973/8 566 old.

Nagy Elöd.
Elhivatottsága, festői kvalitása nyilvánvalóak, munkait – mint Dr. Rozványi Márta műtörténész tatálóan írja a képes katalógus előszavában – „bővérű kolorizmus, a színek tobzódásának féktelen öröme, vehemens ecsetkezelés" jellemzi. (Egyetlen kivétel a grafikus eszközökkel előadott, színben ösztövér „Orosz kolostor" amely, – rajzi és szerkezeti szepségei ellenére – kiri a többi festmény közül).

D. I. Nagy Elöd.

Vigilia 1973/8 566 old.

Nagy Elöd 3

A művész távol tartja magát a nonfigurativ irányzatoktól; inkább a század eleji avantgarde művészek, főleg az expresszionisták (Rouault, Soutine, Kokoschka,) és a magyar „fauve"-ok (Holló László, Frank Frigyes) körében kell keresnünk szellemi őseit.

D. Y. Nagy Elöd.

Vigilia 1973/8 566 old.

Nagy Klöd

A kiállított anyag összhatása (a már említett „Orosz kolostor"-t leszámítva) egységes, a kis tárlat szinvonala magas. Hangjának önállósága dús, zamatos, pasztózus színfoltjai, a festészeti divatokkal szembeni ellenállóképessége, néhány – maradéktalan esztétikai élményt adó – munkája (elsősorban a „Bengáliai asszony" a „Fekvő női akt", és az „Önarckép") a fiatal festőgeneráció élvonalában jelöli ki Nagy Klöd helyét.

D. I. Nagy Klöd.

Vigilia 1973/8 566 old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 AUG 19

Magyar Nemzet

Nagy Előd

1021

Nagy Előd : Kenyérszegő

nepére – elk

zeljövőben 200
bővítik, s ezzel
megoldódik az
gyermekek intéz
tása az alföldi vá

Szeged új lak
Tarjánban a mu
tési akció keretéb
ton reggel átadták az elsőnek elkészült 28 lakást a tulajdonosoknak. Még ebben az ötéves tervben, kedvezményes hitel és törlesztési feltételek mellett, a termelő munkában dolgozó munkásoknak 200 lakást adnak majd át Szegeden.

Szombaton szerte az országban folytatódtak az Alkotmány napját köszöntő ünnepségek. A munkás-paraszt szövetség jegyében zajló rendezvényeknek hangsúlyt ad az, hogy sok termelőszövetkezet ezúttal emlékezik meg fennállásának 25. évfordulójáról is. A mozgalom 25 éves évfordulója alkalmából *Szőnyben szövetkezeti napot* rendeztek. Az ünnepi küldöttgyűlés résztvevői végül megkoszorúzták Dobi Istvánnak, a szövetkezeti mozgalom kiemelkedő harcosának emlékművét.

Eger új városrészében, ahol eddig mintegy hétszáz család kapott otthont, 16 tantermes általános iskolát, százszemélyes óvodát és 60 személyes bölcsődét adtak át rendeltetésének. Ezek az új városrész első közintézményei. Ugyancsak augusztus 20-ra készült el Egerben a gépipari szakközépiskola 320 személyes kollégiuma is. A megye községei közül Nagyfügeden és Parádon volt avatóünnepség: művelődési házat, illetve új szövetkezeti kenyérgyárat adtak át.

Szabadszálláson csaknem 6 millió forintos költséggel épült *nyolc tantermes új általános iskolát* avatott fel *dr. Gosztonyi* János művelődésügyi miniszterhelyettes.

vétel. Az Ózdi Vasműben dolgozik, komoly társadalmi munkafeladatait évek óta úgy vállalja, hogy előbb naponta nyolc órát dolgozik a durvahengermű izzó kemencéje mellett.

Csendes beszédű, minden szavát jól meggondoló ember. Úgy látszik: ezek a meggondolások helyesnek és igaznak ítélték azt az életvitelt, amit választott. Régi munkásdinasztia leszármazottja, apja, nagyszülei mind Ózd környéki vasasok, bányászok voltak.

— Érzem, hogy erős szálak kötnek a gyárhoz, a szülőhelyemhez, azokhoz az emberekhez, akik ott élnek — mondja. — Mi, ott Ózdon, egész nap mázsás vasidomokkal dolgozunk. Talán ezért is van, hogy csak a komoly munkát szeretem, a tessék-lássék, kifelé mutatós dologtól idegenkedem. A társadalmi munkában is csak az igazi, a megfogható, valóságos feladatot és eredményt tudom becsülni.

Poduszló István nemcsak a

Fáradhatatlanul a k

Dr. *Kátay* Aladár, a László Kórház igazgató főorvosa meglepődött, kicsit meg is illetődött, amikor arról értesült, hogy alkotmányunk ünnepe alkalmából kitüntetik mint a népfront célkitűzéseiért évtizedeken át eredményesen munkálkodó orvost.

— Az idén éppen harminc éve, hogy mint közegészségügyi-járványügyi szakember

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 JUN 13

Magyar Ifjúság

Nagy Előd

102

Nagy Előd rajza

fogadja el!

T. Szeverényi Erzsébet

STA

ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁJ 29

Nagy Előd festőművész

Dolgozók Lapja Komárom

Stúdió-tárlat

Nagy Előd festőművész képeiből nyílik kiállítás május 30-án a budapesti Stúdió Galériában. Megnyitja: dr. Tóth Miklós, a Corvina Kiadó főszerkesztője.

Nagy Elöd festő

(malnár): Három kávlat

Magyar Ifjúság, 1975. ján. 3.

Nagy Előd

Konyhai csendélet olaj
70 × 50

IV. Debreceni Országos Nyári
Tárlat 1974.

Nagy Előd Sestőművész

A XV. ker.-ben újpalotán jubileumi képzőművészeti kiállítás nyílt meg, a felszabadulási pályázat eredményeként a művészt harmadik díjjal jutalmazták.

Magyar Nemzet, 1945. ápr. 4.

Nagy Előd

A Stúdió KISZ-szervezete „Ifjúság a szocializmusban" c. pályázati felhívásra készült műveket a Nemzeti Galériában rendezett kiállításon mutatja be.

Pogány Gábor—
Kalmár Zsolt: Fiatalok a Nemzeti Galériában.
Magyar Ifjúság, 1975, máj. 30.

Nagy Előd (festő)

1975-ben a Nemzeti Galériában rendezett fiatal képzőművészek tárlatán részt vett.

Népszava, 1975. máj. 16. 103. erf. 113 sz. 6 p.

Nagy Lajos festőművész kiállítása nyílik meg Budapesten a Stúdió Galériában.

Magyar Hírlap 1973/147 Sald.

Nagy Károly festőművész grafikáiból és festményeiből nyílt kiállítás tegnap a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színházi galériájában.

Magyar Hírlap 1973/111 13 old.

Nagy Előd

festőművész kiállitása nyilt meg III. 11-én a salgótarjáni Bolyai gimnázium Derkovits Gyula Galériájában. Tizenöt olajképe, tiz grafikája látható.

Magyar Hirlap 1975 71/8

Nagy Előd
festő

A művészszést vett a szombat-
helyi Derkovits emlékkiállításon.

-----:Pályázatok és megbizáso, .
Művészet, 1975.április - 45.oldal

NAGY ELŐD festő
Budapest, 1942

A Képzőművészeti Főiskolát 1967-ben végezte el, mesterei Eigel István és Szentiványi Lajos voltak. Tanulmányuton a Szovjetunióban, Lengyelországban, Csehszlovákiában és az NDK-ban járt. Több csoportos bemutató után 1972-ben Balassagyarmaton és Békéscsabán, 1973-ban Nyiregyházán és a Studió Galériában mutatkozott be önálló anyaggal. 1972-ben Derkovits-ösztöndíjat kapott. - Felfakadó indulattal, izgatott, expresszív formanyelven vall napjaink emberi gondjairól, szépségeszményeiről. Grafikával, szobrászattal is foglalkozik.

145

Művészéletrajzok 1975

Nagy Elöd festő
(1942 Bp –

A Képzőművészeti Főiskolát 1967-ben fejezte be. 1972-ben Derkovits ösztöndíjat kapott. Önálló kiállításai voltak Békéscsabán, Balassagyarmaton, Nyíregyházán, Salgótarjánban, Bp-en a Szovjet Nagy Követség Klubjában, a Studió Galériában, majd a Palotai Tárlaton.

"Ifjuság a szocializmusban"kiállítás katalógusa
MNG,Fiatal Képzőművészek Studiója Bp.1976.

Nagy Előd

2

„Anya és gyermeke"
o.v. 100 x 70 cm
– zsírró –

"Ifjuság a szocializmusban"kiállitás katalógusa
MNG,Fiatal Képzőművészek Studiója Bp.1976.

Nagy Előd

"Sematikus roncsok" cimmel Vadas József ismerteti a Fiatal Művészek Studiójának kiállitását, melyet az Ernst Muzeum nagytermében rendeztek. Felsorolja a művészek nevét és beszámoló munkájukról: Birkás Ákos, Blaskó János, Bodoczky István, Dienes Gábor, Galántai György, Gyuresak Ferenc, Kaubek Péter, Kéri Ádám, Mészáros Géza, Nagy Előd, Nagy Gábor, Pusztai Ágoston, Simsay Ildikó, Szeift Béla, Szetnirmai Zoltán, Turcsán Miklós, Ujházi Péter, Váró Márton, Wahorn András, Zambó István.
A részletes kritikát lásd: Wahorn András nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. jan. 10. XX. évf. 2. sz. 13. lap.

Nagy Előd

Nagy Előd festőművész új képeinek kiállítását október 28-án, csütörtökön délután ötkor nyitja meg a szekszárdi Szinyei Merse-teremben Bereczky Loránd művészettörténész.

Magyar Nemzet 1976. X. 26.

Nagy Előd 1

kiállitott a Duna Galériában a Gruziában

jártunk c. tárlaton

Magyar Hirlap 1980/10/3/6

Wagner: Ki is az a Tamada?

Nagy Előd 2

..., míg ugyanez az utazás *Nagy Előd*öt tüzes koloritra, zamatos színakkordokra ihlette egy templomtornyos tájképen *(Grúzia)* és egy tarkabarka folklórtárgyakból komponált csendéletén *(Grúz emlékek között)*.

Magyar Hirlap 1980/10/3/6

Wagner:Ki is az a Tamada?

Nagy Előd, grafikus

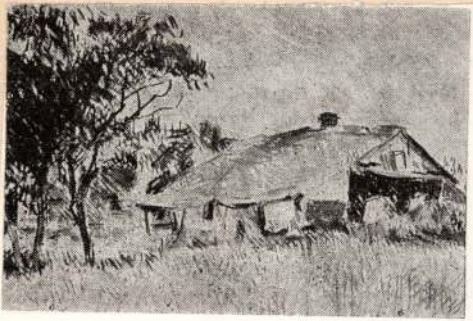

A.)

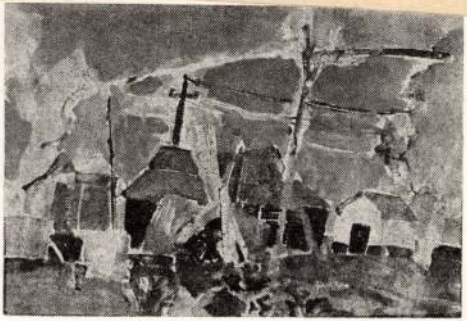

B.)

13

Nagy Előd: Grafika. 13.

A.)

Jászkunság, Kolnok, 1981. dec. XXVII/4.

Nagy Előd, Pestő

L: Polgár Ildikó

—: Alkotótelepe mezőtúron 44–46

Jászkunsági, Szolnok, 1981-dec XXVII/4

Nagy Előd, grafikus

Grafika: Repr.

Nagy Előd: Grafika Borító 3.

Jászkunság, Szolnok, 1981. dec. XXVII/4.

(24.

Nagy Előd

A Szovjet Kulturában állitott ki közös tárlaton, melyet Művészbarátság címmel rendeztek meg.

Szintén moszkvai emlék *Nagy Előd* impresszionisztikusan oldott, csehovi szürkékbe burkolózó olajfestménye, *A Rubljov Múzeum* kolostorerődjéről.

Magyar Hirlap 1981/1o/17/6

Wagner: Művészbarátság

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Nagy Előd

MŰANYAG
Budapest
1978 MÁJ 17

1921

(Nagy Előd grafikája)

nyitva, a Baj
— amely or
— 10 órától
dégei rende

MÁJUSI T
dai gyárunk
május hónap
mot is tervez
kisbaba rész
nepséget tar
rékpártúrát szerveznek a Ti-
sza-partra, 27-ére pedig járőr-
versenyt rendeznek.

FESTÉSZET — GRAFIKA. Május 25-től A Moldavai SZSZK festészete és grafikája címmel kiállítás nyílik a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában.

A MUNKAVERSENYRŐL. Kiskunfélegyházán a gyári pártvezetőség és a szakszervezeti bizottság a közelmúltban közös testületi ülésen tárgyalta meg a szocialista munkaverseny gyári helyzetét, az eddigi tapasztalatokat és megszabta az elkövetkező időszak feladatait is.

FOLKPÓDIUM. Kisvárdán, az Ady Endre Művelődési Központban, május 26-án, este 20 órától VIT Folkpódium keretében a KISZ KB művészegyüttesei adnak koncertet. A műsorban a *Motolla*, a *Vízöntő* és a *Láma* együttes ad műsort. Közreműködik *Dinnyés József.*

ÍRÓ—OLVASÓ TALÁLKOZÓ. Május 22-én délután öt órakor a kiskunfélegyházi városi könyvtár olvasótermében Czakó Gábor íróval találkozhat, beszélgethet a megjelenő közönség.

szervezete címére, 1372. Budapest, Pf. 479.

ÜNNEPI TAGGYŰLÉS. Május 9-én, a kiskunfélegyházi gyár Vöröskereszt szervezete ünnepi taggyűlést rendezett a Vöröskeresztes Világnap alkalmából. Az ünnepségen a jó munkát végző aktivistákat is megjutalmazták.

BŰVÉSZET. A kiskunfélegyházi Móra Ferenc Művelődési Központ színháztermében május 28-án, délután 3 órakor, valamint este hat órakor a Pozsonyi Bűvész Együttes mutatkozik be. Érdekességként említjük, hogy ezt az együttest a nemzetközi bűvészkongresszus az *Indiai Nagykard Mágusa* kitüntetéssel jutalmazta.

KARIKATÚRA. Lapunk karikatúristája Schwott Lajos munkáiból május 15-én, 11.30 perckor kiállítás nyílt a Telefongyár Ifjúsági Klubjában.

A HŰSÉGÉRT. A Hírlapkiadó Vállalat vezetősége lapunk munkatársát Tóth F. Istvánt aki a Műanyag szerkesztőségében is már 15 éve dolgozik, huszonötéves munkájáért emléklappal és hűségjutalommal tüntette ki április 28-án. Gratulálunk, s további jó munkát kívánunk.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 ÁPR 6

MŰANYAG
Budapest

Nagy Előd

1021

Nagy Előd grafikája

. MŰANYAG

Tizennyolcszoros véradó

— Inkább én adjak, mint apjak — mondja *Szanyi István,* a kisvárdai gyáregység mk-s esztergályosa.

Ezek a hivalkodásmentes zavak többet fejeznek ki, mint első hallásra véli az em-

A fej

Papp Sándorral, a kisvárda gyár- és gyártmányfejleszté vezetőjével beszélgetünk ide feladataikról.

— A VSZM-nél a műszak fejlesztés, a gyár- és gyárt mányfejlesztés központosítot a gyárfejlesztési főosztály fel adata. Ez jól is van így, hi szen nekik van áttekintésü az összes gyáregységről, ené kül a fejlesztésre fordíthat összegeket elapróznánk. M elsősorban azzal foglalkozun hogy az új technológiákat h lyi adottságainkhoz alkalma zuk, másodsorban meg olya témákat oldunk meg, amely nem eszköz- és anyagigény sek.

— Hallhatnánk ezekről

— Most próbáljuk jobba megszervezni a gyáregys komplex anyagmozgatás Minden üzemrészben szüks ges, hogy a termelékenység növelhessük, és dolgozói nehéz fizikai munkáját csö

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 MÁR 27

MAGYAR NEMZET

Nagy Előd

nyosan fintorgó szavak. A valóság közönséges (talán régebben is az volt) — ülni konyhaasztal mellett, s elügyetlene-

tizenkilencedikszázados a sz
ga, ha akarom ... nem is, h
úgy fogalmazom. De hát al
kor, ... akkor, ... akkor mi

Nagy Előd rajza

gyéb levél
esztőségün
ek nyomá
ízió együt
ával siker
műalkotást
Köztük kü
demel az
bor, mely
szemétdombon leltünk, s katonák segítségével az óbudai Zichy-kastély udvarára szállítottunk.

Szándékunkat és vállalkozásunkat a közvélemény érdeklődése kísérte, s felhívásunkra nemcsak levélben, de szóban azóta is sok értékes bejelentés érkezett a Magyar Nemzethez, illetve a Televízióhoz. Ezeket a leveleket már terjedelmük miatt sem lehet közreadni, arról nem is szólva, hogy több olvasónk sok esetben egyazon műalkotás eltűnéséről tudósít, illetve sokan kérik egyazon eltávolított köztéri szobor felállítását.

Se szeri, se száma azoknak a leveleknek, amelyek az óbudai Táborhegyen lelt szobrok eredetét próbálják kibogozni. Sokan úgy hiszik, hogy az óbudai Szentlélek téren állt Szentháromság-szobor mellékalakjai voltak. Ám *Szántó Imre* szentendrei olvasónk föltételezése szerint eredetileg Vácott (?), álltak, onnét kerülhettek Óbudára. *Márkus Pálné* (Borbolya u. 11.) azt írja levelében: „...a II. ker. Apostol és Bolyai utca sarkán van egy domb, ahol kis kápolna állt, amely a ferences rend-

Hámori Gyula (Bem rkp. 15.) az Akadémia felé járva, hiába kereste: „...*azt a carrarai márványba vésett remekművet, amely Deák Ferencet ábrázolja a ravatalon. Megdöbbenéssel kellett tudomásul vennem — írja —, hogy a dombormű már nincsen ott az Akadémia főbejáratánál, az előcsarnok jobboldalán. Pedig néhány éve még ott volt.*"

Kemény László röviden ezt írta: „*Keresse fel a Közraktár utca és Kinizsi utca sarkát. A járdáról tekintsen le a Kinizsi utca 2. sz. ház sarkán mélyített kis kertbe. Kb. 2—3 m mélységben 10, azaz tíz szobrot találhat.*"

Dr. *Somogyi János* levelében így tudósít: „*A Hegyalja út sarkán, a Gellérthegy part falában, néhány méterre attól a helytől, ahol most a tábori tűzvész emlékét egy kőtábla örökíti meg, 6—8 m magasságban egy tábla állt, és hirdette, hogy 1526-ban azon a helyen gyülekezett a magyar hadsereg, az ország színe és virága, és onnan indult el a mohácsi csatatérre. A tábla a Erzsébet-híd újjáépítésekor még a helyén állt, csak amkor a partfalon is javítások*

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Előd, festő-
művész

KÉPES ÚJSÁG

1980 JAN 7

Szél

1021

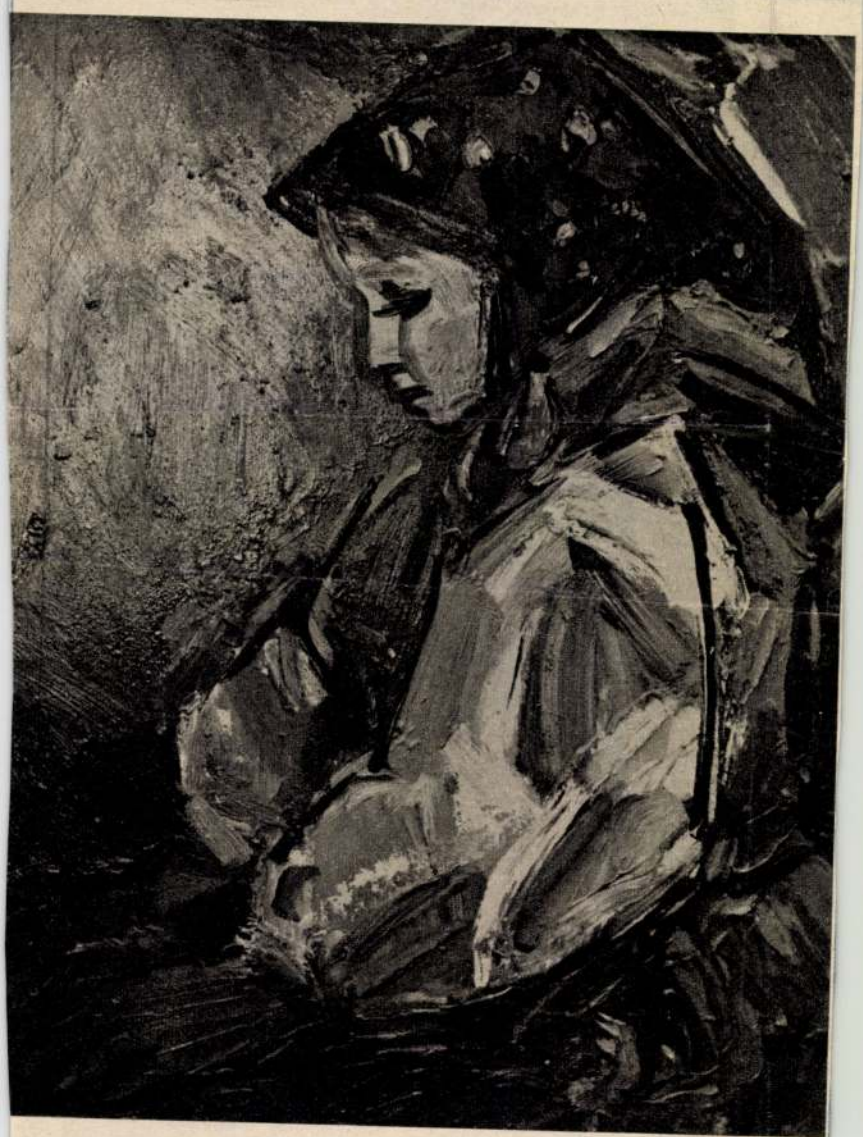

NAGY ELŐD:
Széki kislány. Olajfestmény

sséghez.
a kéz

ességé-
Amely-
erep jut

Akiket

Két anyát

ndazt, ami arra
kell becsülnünk,
fontos tényeit
jövő számára.
mely a történe-
anítja — vallja
r. Szamosújvári
et nemcsak ok-
nismereti szak-
gy segíti is.
zgalmat a köz-
bb formájának
n, az 50-es évek
az utat. Részt
szakkörvezetők
amán, amelyet
Népművelési In-
tett II. Rákóczi
műemlékvédő
létre. Alakuló
llégiumban tar-
erekek megille-
üléseznek, ahol
yanott, ahol a
Ideiglenes Nem-

neg kellett ma-
a honismereti
hogy régi fegy-
koztatnak min-
n sokkal tiszta-
iszen látják: az
eim nemcsak a
elentős üzemtör-
a szakkör; fel-
llett a Magyar
a konzervgyár,
z Arany Bika-
egyik szakköri
jos Tudomány-
ékének történe-
a Debreceni Or-
kialakulásával
ik a Mechwart
özépiskola múlt-

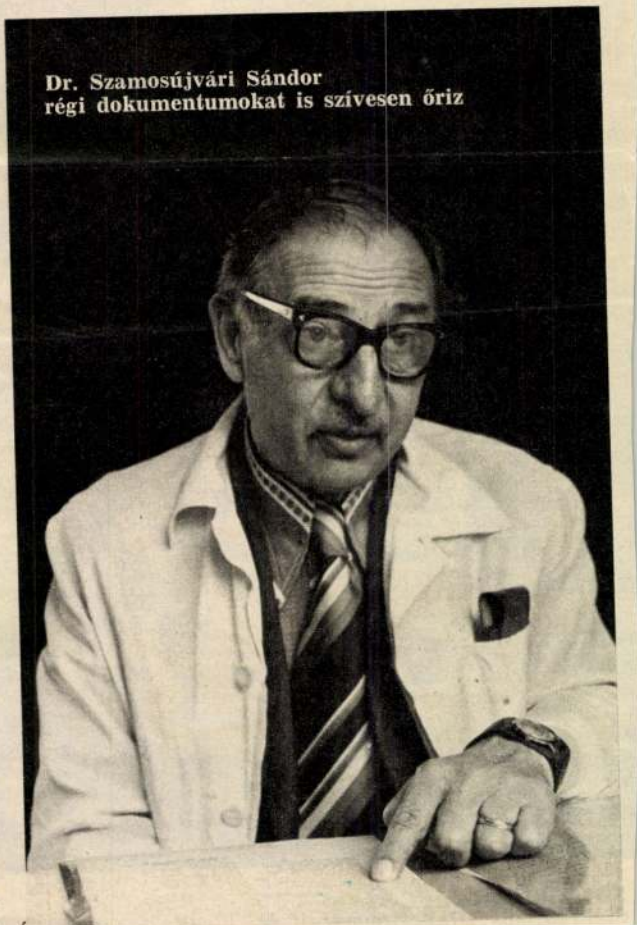

Dr. Szamosújvári Sándor
régi dokumentumokat is szívesen őriz

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Magyar Ifjúság

1976 APR 30

Nagy Előd

1021

NAGY ELŐD RAJZA

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 6

ÉLETÜNK

Nagy Előd

1974. október

1021

NAGY ELŐD: *ANYA ÉS GYERMEKE*

[illegible] egy másik
Jászok, kunok, pa
édes dunántúliak
Csak férjünk fel
van amelyik gyo

Elhúz a sarokról
a nagykávéház k
a hegye kilátszik
mi van alatta.
Osvát Ernő és K
pihennek a szerk
a különböző temetőkben,
egyik sem jöhet vissza.
Micsoda példázat ez a jéghegy csúcsával,
megkövült süvegével.

Ez már nem tisztító eső, átok.
Csak szüntelen ne legyen,
mint a túl hangos nyenyerézés.
Csak zavaros ne legyen,
mert a tiszta Ady Endre is elment.
Csak ne dugják ki fejüket
a villogó szemű ős-patkányok
tanult modorban,
csordáikat csak el ne eresszék.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
1975 AUG 10
MAGYAR NEMZET
Nagy Előd
1021

Bajuszos megvetően. — Tíz A lány ügyetlenül megfogta

Nagy Előd linóleummetszete

Érdekes
asszonyok
ellenére
Igaz, az
zottan ma
nulást pe
talános isk
ti, de így
tünket n
két műsza
madikat i
beiktatja.

Az életf
geiről is
zás előadói. Tizennégy-tizenhat éves lányok és fiúk érkeznek naponta a városokba, akik felszabadulva a szülői kontroll alól és kiszakadva az eddigi közösségből, csak nehezen találnak új barátokra; tapasztalatlanságuk, magányuk nem egyszer a züllés útjára taszítja őket.

Milyen édesanya és édesapa válik abból, aki már tizenöttizenhat éves korában züllött életet él? — kérdezte a tanácskozás egyik részvevője. Bizony nem jó édesanyák és nem jó édesapák válnak ezekből a fiatalokból. A válások száma emelkedik, de ez nem egyértelműen negatív jelenség. Ma már a borsodi munkásasszony is megengedheti magának, hogy ne tűrjön el mindent, megáll a maga lábán — ha muszáj. De mennyivel jobb lenne, ha erre ritkábban kerülne sor. Amíg a szolgáltatások nem megfelelő színvonalúak, a családanyák kény-

bennünk.

A legközvetlenebbül a vendégkönyvek őrzik meg a friss észrevételeket, az azonnali élményeket. Másodszorra azonban már senki sem írná be ugyanazt a kiállítás vendégkönyvébe: a kiállítás egyszer látott élménye „beleszólna" véleményébe. A vendégkönyv tehát dokumentum: olyan érzések, indulatok, emlékek őrzője, amelyek később átalakulnak vagy elhalnak.

De nem kerül be minden vélemény a vendégkönyvbe.

Nem mindenki formálja meg néhány sorban a látottak élményét. Nem mindenki vállalja — aláírással — csalódását vagy elragadtatását. A vendégkönyvben sem mindenki őszinte. Nem kerültek be a jubileumi iparművészeti kiállítás vendégkönyvébe ezek a vélemények sem. Legtöbbjük — névvel — nem is vállalná mások előtt mindazt, amit el-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1975 4.

IFJÚ KOMMUNISTA
Budapest
Nagy Előd festő

1021

IFJÚKOMMUNISTA

GALÉRIA

Nagy Előd

Önmagával birkózó, néha a szükségesnél is kételkedőbb típusú festő Nagy Előd. Talán éppen ezért nem tartozott a korán, a pályakezdés pillanatában látványos sikereket elérők közé. Nem volt „nagy ígéret", de sokkal többet ért el, mintha a korai elismerés kötelezettségét magával kellett volna hurcolnia.

Az, hogy igen tehetséges, hogy a kolorit-érzékenységben kitűnik, már a legelső jelentkezéseknél is vitathatatlan volt. Heves indulatú, expresszív munkái az emberi érzések olykor extatikus fokozásához jutottak el, de mindig zárt kompozícióba szorította a végleteket is próbáló indulatát. Különösen a karaktert visszaadó, korábbi portrékon volt érezhető a kutatás kíméletet nem ismerő kényszere, az igazmondás ösztönössége. És éppen ezek azok a momentumok, amelyek Nagy Előd művészetének kibontakozását elősegítették; a kutatás, az önmagát sem kímélő elemzés és az ösztönös megszállottság erejével jelentkező igazságszeretet. A tudatos gondolkodás és a szubjektív érzelmek ötvözéséből egyértelműen körülírható, sajátosan Nagy Elődre jellemző és igen nívós festészet teremtődött, amelynek egyik legnagyobb érdeme, a korosztályában nem is olyan túl sok festőről elmondható egyéni hang és a stílusteremtés.

Sokszor és sok helyen rendezett már kiállítást. Izgalmas volt nyomon követni, hogy az általában mindig új anyaggal jelentkező festő tárlatról tárlatra hogyan gazdagítja piktúráját. Egyszer a gondolati igényesség tanúi lehettünk, máskor a szakmai felkészültség addig rejtve maradt erényei tűntek elő. Volt, amikor az indulat fegyelmezése adott új értékeket, és volt, amikor a már elért eredmények finomabbá tétele, csiszolása jelzett újabb állomást. A fokozatosan kitárulkozó festészet szinte didaktikus jelleggel vezette az alakulást, fejlődést nyomon követőket; s megggyőzte őket arról, hogy a tehetség szárnyalásához is szükség van az élethivatást komolyan vevő szorgalomra. Szorgalomra és kitartásra, amelyek nélkül nagyon gyakran félbetörhet a hirtelen ívelésű művészpálya.

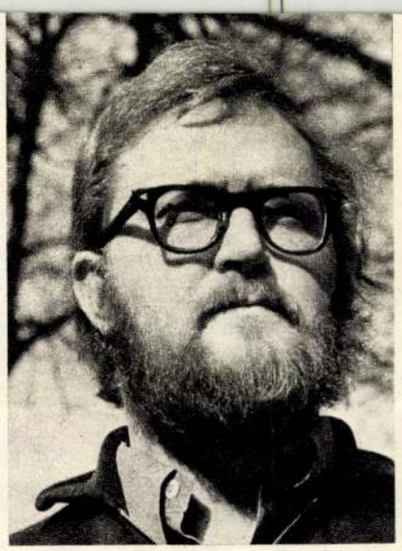

Nagy Előd kitartó szívóssággal járta meg a legjobbak közé vezető utat. Nem választotta a könnyebb boldogulást adó kiskaput, hanem tehetségéhez méltó szilárdsággal vállalta a művésszé érés minden megpróbáltatását. Elért eredményei őt igazolják, festészete jelen van a fiatal alkotók holnapot alapozó művészetében.

BERECZKY LORÁND

Kertmélye

Cseresznyefák

Lengyel tengerpart

Zöldruhás terhes

Hazánk felszabadulásának 30.
és a szocialista szakmunkásképzés 25.
évfordulója tiszteletére
rendezték meg a szakmunkástanulók
„Zúgjon dalunk" énekkari vetélkedőjét.
Felvételeinken a karcagi
629. számú Szakmunkásképző Intézet
énekkara látható.

Nagy Előd, [ ]

L. Mátis Sz.

Goór S. Műveinkben 75-89

Forrás, Kecskemét, 1980. mari

XII/3.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-743, 340-726

Nagy Előd, festőművész

NÉPSZAVA

1981 JUN 14

1021

Nagy Előd TANULMÁNY

10

Németh [illegible]

KÓRHÁZBAN

Négyen feküdtek a hetes számú kórteremben. A téglalap alakú szoba hosszanti falán egymás mellett sorakoztak az ágyak. A bejárat jobb oldalán Kalmár bácsi feküdt. Vasúti vonalbejáró volt, öt nap híján éppen negyven esztendőn keresztül. Azon a hajnalon is öt órakor lépett szolgálatba. Sűrű köd volt, majd minden lépésnél megcsúszott a lába a talpfákon. Csak arra emlékszik vissza, hogy elesett. Öt óra húsz perc lehetett akkor. Itt a kórházban hetekkel utóbb tudta meg, hogy feltehetően tizenöt-húsz percig feküdt eszméletlenül a sínek között. Hasra esett. A jobb csuklója és a bal lába került a sínre. Az 5618-as számú gyorsteher 5 óra 21 perckor haladt át azon a szelvényen. Közvetlenül utána jött másodmenetben az igazgatóság vágánygépkocsija. Az vette észre.

madikat. De a mérlegmester konokul hallgatott. Csak este, a villanyoltás után szólalt meg újra. Látta, hogy Kalmár bácsi elgondolkodva cigarettázik. Ismerte már az öreg minden mozdulatát. Jobb kézzel hátranyúl a feje mögé, és kihúz egy szál cigarettát. Utána a szájába teszi, és végigpuhítja az ujjaival. A gyufával már nehezebben boldogul egy kézzel. Majd minden este kidönti az egész dobozt. Egy-egy éjszaka három-négy cigarettát is elszív. Lassan, szinte szertartásosan. A kórház, a baleset előtt a mérlegmester is erős dohányos volt. De amióta itt van, nem szívott. Amíg a gondolataival volt elfoglalva, eszébe sem jutott, hogy rágyújtson. Ezen az estén őrült módon kívánta a cigaretta ízét. Amikor az öreg rágyújtott a

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Előd, festőművész

NÉPSZAVA

1981 MÁJ 2 4!

1021

Nagy Előd **RÜGYEZŐ FÁK**

10

Nagyon finom hó esett, még is kékesfehér Kati a falu egyik mellékutcáján sietett hazafelé. Félt. Nem tudta megmagyarázni magának: miért? Máskor is voltak szállóvendégei; de e mainak, akinek érkezését esti tizenegy órára jelezték, nem közölték a nevét, címét. Csupán annyit: a szárnyvasút felszámolásának vezetője fog nála lakni.

A puha hóban puha léptek követték. De nem ettől félt. Mások is laknak erre, nemcsak ő. Sokan szálltak le erről az utolsó járatról az állomáson. Nem nézett körül, csak sietett, hogy rendesen fogadhassa az éjszakára érkező vendéget. Az ilyesmit nem lehet a mamára bízni, elég gondja van annak a két gyerekkel.

Utolérték őt a lépések.

— Jó estét, Kati — mondta egy férfi. — Láttalak már a vonaton, intettem is neked, de nem vetted észre.

— Gábor, te vagy az? — nézett a férfira Kati. — Mit keresel a mi utcánkban?

— A szüleim halála óta nincs már közvetlen rokon a faluban. Így az elvégzendő munka idejére lakást bérelt nekem a vállalat. Huszonhetes szám. Nem tudod, ki lakik ott?

— Harmat utca?

— Az.

— Én lakom ott a két gyerekemmel, meg az anyámmal — mondta Kati.

Egy cseppet megálltak.

Nagy szemekben hullott rájuk a hó.

— Én lakom ott a két gyerekemmel meg az anyámmal

Utolsó

helyett reggel romboló munkások szállják meg a mi kicsi állomásunkat.

— Gyere már — mondta Kati.

Bementek a lakásba.

— Gyönyörű házad van — mondta Gábor. — És bútor és szőnyeg, ami beleillik. Miből?

— A két gyerek tartásdíjából — nézett messze Kiskompré Kati. — És a dohánygyárban műszakvezető vagyok. Technikusi vizsgát tettem.

Fejeő Gábor nézte őt. Mindig szép volt az asszony. Kívánatosan szép.

— Gyere — mondta Kati, —, még ég a konyhában a villany, nyilván fent van anyám.

— Az én szobám hol lesz?

— Az utcai. Onnan nyílik a fürdőszoba egyik ajtaja.

— A szállóvendégek menynyit hoznak a konyhára?

— A rezsit. OTP, gáz, villany, adó. Amikor a kutakat csinálták, a kútfúró főmérnöke két esztendeig lakott itt egyfolytában. Minden hó huszonhetedikén csak jött a vállalattól a pénz. Ezerháromszáz forint. Arra mérget lehetett venni.

— Mennyi gyermektartást

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Előd, festő-művész

NÉPSZAVA

1981 ÁPR 4

1021

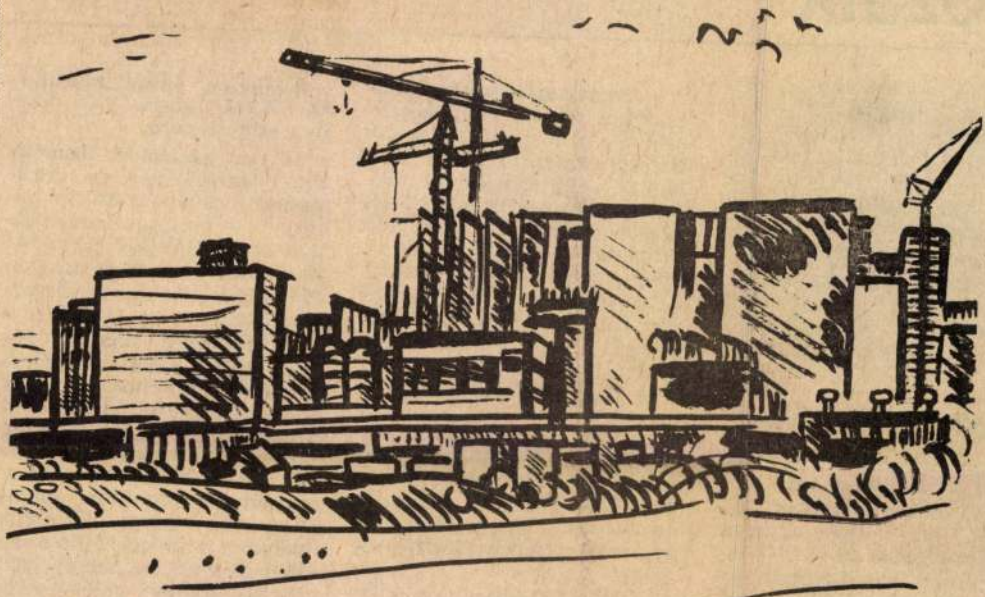

Nagy Előd

A PAKSI ERŐMŰ ÉPÍTÉSE

Mozaik

1981. ÁPRILIS 4. SZOMBAT
A Nap kel 6 óra 17 perckor, nyugszik 19 óra 18 perckor.

Felszabadulásunk ünnepe

egyen világosság?

a nyit a Vidám Park. A já-kok — a hír szerint — a giek, ámbár felújítva. Kö-ttük az Ámor-expressz isz kocsija is új pályát ka-tt. De a kétségtelenül leg-embetűnőbb változás a sé-nyokon észlelhető: új lám-sor világít rajtuk. A fény-ő remélhetőleg azonban

— **Sajtókonferencián** találkozott a szovjet sajtó képviselőivel a magyar filmhétre érkezett küldöttség Moszkvában. A nagy érdeklődés mellett megtartott beszélgetésen Maróti Imre, a Pannónia Filmstúdió igazgatója, Radványi Géza és Gyarmathy Lívia filmrendezők, valamint Sir Kati színművésznő beszéltek a mai magyar filmgyártásról.

— **Magyar könyvhetet** rendeznek a Szovjetunióban hazánk felszabadulása 36. évfordulója alkalmából. Számos könyvüzletben külön árusítják magyar szerzők oroszul és a Szovjetunió más népeinek nyelvén megjelent műveit.

— **Hi-Fi minőségű,** házilag épített hangfalba is beszerelhető végerősítőt fejlesztettek ki a Remix Rádiótechnikai Vállalatnál. A tervek

LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA április 7-én, kedden jelenik meg.

— **Sós László és Kemény Éva** Munkácsy-díjas grafikusművészek — a So-Ky házaspár — politikai plakátjaiból nyílt kiállítás pénteken Szentendrén, a Pest megyei Művelődési Központ előcsarnokában.

— **Országos ifjúsági bélyegkiállítás** nyílt pénteken Kaposvárott, a Kilián György Ifjúsági és Úttörő Művelődési Központban. Kilencvenöt egyéni és kollektív kiállító 361 keretben mutatja be gyűjteményét. A kiállítás április 12-ig tart nyitva, és addig működik az alkalmi postahivatal is, ahol emlékbélyegzőt használnak, és emlékborítékokat, emléklapokat, alkalmi levelezőlapokat árusítanak.

— **Goethe, Schiller,** E. T. A. Hoffmann művei ihlette rai-

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Előd, festőművész

NÉPSZAVA

1981 AUG 30

1021

Nagy Előd **ANYASÁG**

kell elvégeztet
igazolványában
zolásként az 1

Lottónyere

Kedden

A 35. játékhét
szelvény nem volt. A nyere-
mények az illeték levonása
után a következők: 4 találá-
tos szelvénye *19 fogadónak*
volt, nyereményük egyenként
407 081 forint. 3 találata
4515 fogadónak volt, nyere-
ményük egyenként *857* fo-
rint. A 2 találatos szelvé-
nyek száma *170 044*, ezekre
egyenként *28 forintot fizet-
nek*.

Az augusztusi lottószelvé-
nyek tárgynyeremény-sor-
solását kedden, *szeptember
1-én* rendezi meg a Sportfo-

Ezen a jutalomsorsoláson a
35. játékhét szelvényei vesz-
nek részt. A szerencsések
összesen *1290* nyeremény-
tárgyhoz jutnak. A főnyere-
mény: *egy-egy Moszkvics és
Trabant személygépkocsi.*
Ugyancsak nyereményként
sorsolnak ki *színes televízió-
készülékeket, automata mo-
sógépeket*, és más tartós fo-
gyasztási cikket, továbbá *30
ezer forintos szerencseutal-
ványokat, és 25 ezer forin-
tos lakberendezési utalvá-
nyokat.*

MŰVÉSZET

„Egy gyárépületnek is van költészete”

Újpalotai beszélgetés Nagy Előddel

Nagy Előd műtermében

Tréfásan azt mondja, szívesen vállalja a „udvari festő” rangját, mert a szo mai értelmében valóban krónikása akar lenni Paksnak. A szocialista szerződést 1979-ben írták alá, amikor Szabó Benjamin meghívta az atomerőmű építkezéséhez, majd a 22-es AEV-vel is szerződtek, s Nagy Előd azóta az év egy részét Pakson tölti, sokat rajzol s egy sor festménye is elkészült, amiket nemrég a legilletékesebbek, a paksiak is láthattak.

Újpalotai műteremlakásában beszélgetünk, pontosan a 19. emeleten, közel a csillagokhoz, ahonnan nagyon messze látni, jó időben még Szentendre tornyai is feltűnnek a láthatáron. Néhány kép is készült innen a magasból, az elmúlt évek legfontosabb alkotásait azonban Paks ihlette.

– Úgy éreztem, egy kicsit beszűkültem – mondja Nagy Előd. – Sok portrét festettem, főleg családtagjaimról, s amikor hazamentünk feleségem szüleihez, Bicskére, gyakran kijártam a hőerőmű-építkezéshez. Valósággal felfrissített az ipari téma, s ekkor jött a paksi meghívás, ami munkásságom nagyon fontos részévé vált.

– Mit jelent egy festő számára a szocialista szerződés, amikor egy nagyüzem vállalja a mecénás szerepét?

– Nagyon sokat, az anyagi biztonság mellett olyan művészi feladatot is, amihez másként nem juthatnék hozzá. Itt nemcsak a téma újszerűségére gondolok, hanem arra is, hogy a feladat egyszerre festői és – talán szabad így mondanom – történelmi. Már eddig is több olyan részét ábrázoltam Paksnak, ami azóta eltűnt, tehát bizonyos értelemben a krónikás szerepét is vállalnom kell. És itt nem az a fontos, hogy a fényképezés könnyebben örökíti meg a valóságot, jól tudjuk, hogy a festmény mindig más, s ha jó, akkor több is.

– Canaletto jut eszembe, akinek vedutái, városképei annyira pontosak, hogy a háború után ezeknek alapján építették újjá a régi Varsót. De mielőtt továbbmennénk, megkérdezem, milyen eszmények vezetik, hol érzi helyét a magyar festészetben?

– Nem az én dolgom eldönteni, de ami eszményeimet illeti, mindig a hagyományra támaszkodom, mert hiszek a művészet folyamatosságában. Csontváry, Mednyánszky, Nagy István áll közel hozzám, még akkor is, ha nem követendő példaképet látok művészetükben. A magam stílusát szeretném kialakítani, olyan egyéni ábrázolást, ami csak rám jellemző.

Beszélgetés közben folyton új képek kerülnek a festőállványra, korábbi munkák, portrék, tájképek, majd néhány paksi alkotás. Nagy Előd ezalatt kommentálja is műveit:

– Bár negyvenéves vagyok, utam elején állok, az ember egyébként is mindig tanul, fejlődik. A valóság fontos számomra, nem a leutánzó realizmus, hanem egy olyan expresszív festőiség vezet, ami teória helyett az érzelmi megközelítést tartja fontosnak.

A képekről valóban leolvasható ez az expresszív festőiség, de most önként adódik a kérdés, hogy milyen hatást jelent a munkássága középpontjába került paksi valóság? Ha szabad egy megjegyzést tennem, úgy látom, a meghatározott formák, az arányok pontossága bizonyos értelemben a konstruktivizmus felé irányították figyelmét, nemcsak a témát, hanem a megoldást illetően is.

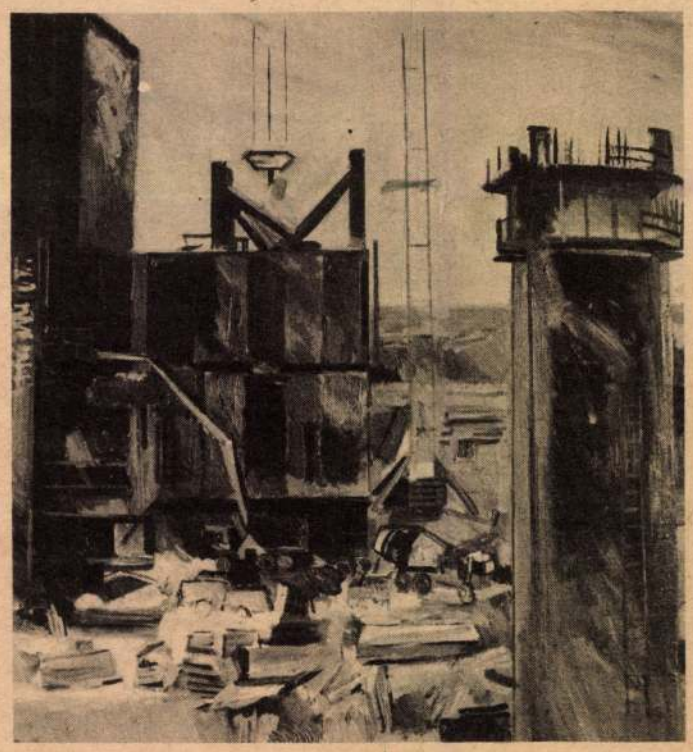

A reaktor

Régi ház

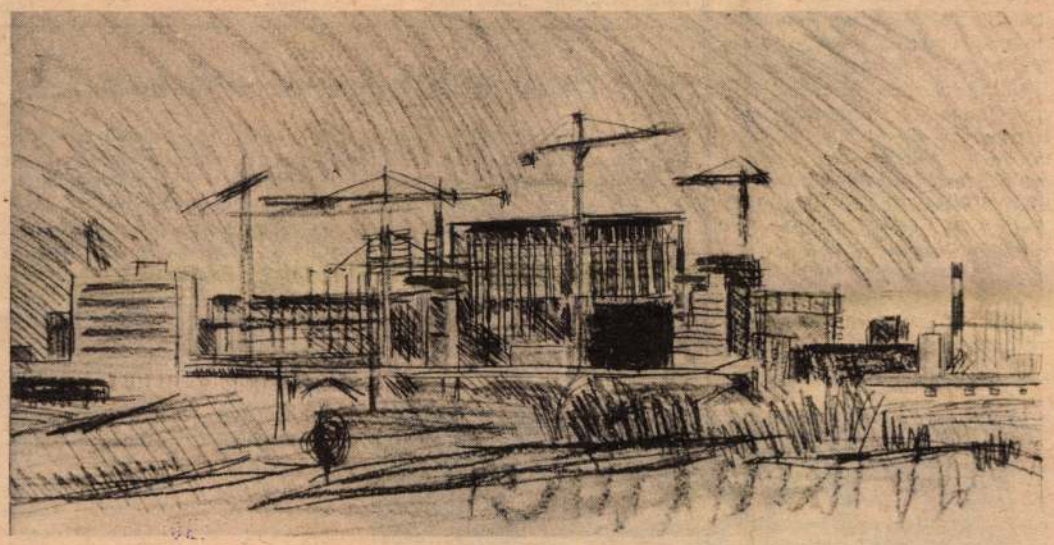

Paksi vázlat (rajz)

– Lehetséges. De ezekben az ipari formákban is a festőiséget keresem, a költészetet, mert egy gyárépületnek is van lírája, csak meg kell találnunk benne. Lehet, hogy később majd jobban érzem ezt a hatást, de azt hiszem, végső bizonyítéknak akkor is marad a kép, s ez a legfontosabb. A többi a művészettörténészekre tartozik, a festő feladata, hogy megalkossa a képet.

Nagy Előd képein valóság és látomás felel egymásnak, meggyőzően, erőteljesen, s az atomerőmű művészettörténeti feladatot is teljesít, amikor a látható valóság mellé állítja a festményt is, bizonyítva, hogy a tényleges mindig magában hordja a lehetséges képet is.

Csónakok

A festmények után egy tekintélyes mappából rajzok kerülnek elő, valamennyi Pakson készült, látszólag előtanulmányként a képekhez. De csak látszólag. Ezek az invenciózus rajzok ugyanis önálló alkotások, függetlenül attól, hogy melyik kívánkozik majd a festmény nagyobb világába. Igen szép rajzok, egyik-másik reneszánsz mestereket idéz, s annak bizonysága, hogy Nagy Előd nagyon komolyan veszi ezt az egyelőre háttérbe szorított műfajt. Néhány lapja a mai grafika legszebb alkotásai közé való.

– Egyáltalában nem tartom másodrendű műfajnak a rajzot, kiállításaimon mindig bemutatok néhányat s őszintén mondom, nem is szívesen válok meg tőlük. Nagyon közel állnak szívemhez.

Nagy Előd az elmúlt években Paks festője lett, s ez nem jelentette művészete beszűkülését, sőt olyan új lehetőségeket tárt fel előtte, amiket csak itt tudott és tud megvalósítani.

Bár azt mondja, hogy útja elején áll, de amit maga mögött hagyott, tekintélyes. Eddig harminc önálló kiállítása volt, mindenképp azt kell mondanunk róla, sikeres művész. Legföljebb azt kell hozzátennem, hogy jó művész is, akinek pályáján fontos állomás az első magyar atomerőmű.

CSÁNYI LÁSZLÓ

Fotó: Gottvald Károly.

NÉPÚJSÁG (TOLNA)
1982 JUL 17
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-720
SAJTÓFIGYELŐ

MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN
MAGAZIN

Antistressz-fülke

Minden tizedik nyugatnémet ember stresszben szenved: 6,2 millió férfi és nő. Más szóval több mint 6 millió ember elégedetlen önmagával és környezetével, és kerül emiatt stresszállapotba.

Amerikai tudósok már évekkel ezelőtt hasonlóan riasztó számokat tettek közzé. Ezért amerikai technikusok, pszichológusok és orvosok elgondolkodtak azon, hogyan lehetne a stresszt a legeredményesebben „megfogni".

Munkájuk eredményét most mutatták be a stressztől szenvedő nyilvánosságnak: találmányuk alig nagyobb, mint egy telefonfülke, s kerek alakú.

A stresszel küszködő emberek eltűnhetnek ebben a fülkében, és becsukhatják maguk mögött az ajtót. A kabinban magnószalagokról programokat hallgatnak, melyek a különböző stresszhelyzetek legyőzéséhez nyújtanak segítséget. A programot mindenki maga választhatja meg. Például tanácsot kaphatnak a családi életen belüli nehézségek leküzdésére, vagy arra, hogy miként szokjanak le a dohányzásról.

Akinek problémái vannak a munkahelyén, az a „hogyan legyünk sikeres üzletemberek?" programot választja. Akinek súlyproblémái vannak, az megtanulhatja, hogy a hízás nem feltétlenül függ össze az evéssel. Talán az „alkotó élet kulcsa" című program is hozzásegít a súlygondok leküzdéséhez.

Az antistressz-fülkét sok üzemben fölállították Amerikában. Az új találmány már emberek ezreinek nyújtott segítséget, akik nem engedhették meg maguknak, hogy pszichológust keressenek fel.

Vibrációs ártalmak

Már régóta végeznek munkaegészségügyi vizsgálatokat a tekintetben, hogy a gépek működésekor jelentkező rezgések vajon az egész szervezetet érik-e, vagy csak egyes részeit. A vibráció biológai hatását elsősorban fizikai paraméterei határozzák meg, a döntően meghatározó tényező a hertzekben mért frekvencia (másodpercenkénti rezgésszám), ami nemcsak a kóreredetet dönti el, hanem azt is befolyásolja, hogy elsősorban melyik szervrendszer károsodik.

Egésztest- vagy általános vibrációs ártalomról akkor beszélhetünk, ha a dolgozó — álló vagy ülő testhelyzetben — egész testével a rázkódó felületen helyezkedik el. Az egésztest-vibrációs ártalmat jelentő munkakörök hazánkban még nincsenek megnyugtató módon megállapítva. Mindenesetre biztosan ismert, hogy ártalmat szenvedhetnek a traktorosok és egyéb munkagépkezelők, a közlekedési eszközön szolgálatot teljesítők, hőerőművekben a turbinagépek, épületelem-gyárakban a rázóasztalon dolgozók, valamint mindazok, akik olyan gépek közelében dolgoznak, amelyek az egész padozatot rezgésbe hozzák. A felsoroltak egy része bizonyos mértékű helyileg ható vibrációnak is ki van téve felső végtagjain keresztül, a volán vagy egyéb rezgő-rázkódó gépalkatrészek közvetítésével.

Az egésztest-vibráció okozta ártalmak klinikai hatásának a tisztázása még a jövő feladata. Egyes kutatók degeneratív jellegű gerincelváltozások gyakoribb előfordulását észlelték, mások ezt nem tudták megerősíteni. Valószínűleg szervsüllyedések és nőgyógyászati rendellenességek is felléphetnek. A traktorosoknál sokak szerint gyakoribb a fekélybetegség, de ehhez a rázkódáson kívül más tényezők is hozzájárulhatnak. A vibráció okozta ártalom megelőzésében legkézenfekvőbbek a műszaki megoldások: a járművek rugózásának a javítása, és a gépek rezgésmentes padozatú alapozása. Egyéni védőeszközként a vastag gumitalpú cipő és a párnázott ülés jöhet szóba.

A csehszlovák DETVAN gyár munkagépe, amelynek rugózása a lehetőségek szerint jól véd a vibrációtól

Gyógyító ásítás?

Az ásítás mindennapi életjelenségeink közé tartozik, már a csecsemőnél is megfigyelhető, legkorábban a születést követő ötödik napon. Az ásítás és a vele összefüggő nyújtózkodás feltétele a testi fáradtság, az ébredés utáni állapot, az éhség és az unalom, de keletkezhet ásítás például nagy vérveszteség következtében is. Meglepő, hogy a tudomány még ma sem ismeri teljesen az ásítás élettani alapjait.

A közelmúltban érdekes dologra figyeltek fel a kutatók. Észrevették, hogy az egyik oldalukon megbénult betegek mozdulatlanságra kárhoztatott végtagjai ásítás közben önkéntelen mozgásokat végeznek. Hogyan értelmezhető ez a különleges jelenség? A tudomány még nem adott kielégítő választ a kérdésre, tény azonban, hogy a bénult végtagok ásításkor ki-

Terv a ciklonok megfékezésére

A ciklonok félelmetes pusztításai ellen ma még nincs hatékony fegyver. Sok elméletileg kidolgozott javaslat lát napvilágot, az eredményességüket bizonyító gyakorlati kísérletek azonban még váratonak magukra. Amerikai kutatók érdekes tervvel álltak elő a pusztító forgószelek leküzdésére. Szerintük a ciklonok örvénylő szélmozgása két, egymástól mintegy 1500 méter távolságra párhuzamosan mozgó felhő töltéskicserélődésének hatására jön létre. Azt javasolják, hogy mindkét felhőbe több kilométer hosszú, rendkívül vékony huzalból készült tekercseket kellene lőni, amely repülés közben lecsévélődne. A szabaddá vált huzalvég ejtőernyőhöz erősítve az egyik felhőben maradna. Amint a másik huzalvég eléri a másik felhőt, a töltések rövidzárlat következtében hatalmas villámlás formájában kiegyenlítődnének. Kérdés, hogy a gyakorlat igazolni fogja-e az egyébként jónak és keresztülvihetőnek látszó tervet.

Franciaországi puszta

Jellegzetes camargue-i táj

Camargue, Franciaország pusztája, bizonyos fokig a mi Hortobágyunkhoz hasonlítható. Provence-ban terül el a Rhône-delta környékén. Mocsarak, szikesek, kopár legelők váltogatják itt egymást. Természetes vegetációját hatalmas kiterjedésű füves szőnyeg alkotja.

Valaha Camargue teljes egészében mocsaras vidék volt. Nehéz volt itt mindig az élet, ennek ellenére a középkortól napjainkig megmaradt e tájon az ember, vigyázva azokat a gátakat, amelyek a szőlő- és a kevés gabonakultúrát védték. A középkorban elsősorban juhtenyésztés folyt a Camargue-ben.

A múlt század második felében, III. Napóleon idejében a francia állam nagy lecsapolásokat végeztetett ezen a vidéken. Gátakat, csatornákat építettek, és a lecsapolások után megváltozott a táj arculata. A lecsapolt földeken gabonát kezdtek termeszteni, majd szőlőket telepítettek. A második világháború után megjelentek a spanyol bérlők, akik rizstermesztéssel kezdtek foglalkozni, a spanyoloknak ugyanis a rizstermesztésben nagyobb gyakorlatuk volt. A mezőgazdaságot motorizálták, megjelentek a traktorok is Camargue pusztaságában. De megmaradt a ló is ezen a tájon. A lovakat és a szarvasmarhákat lovas pásztorok terelik a pusztán.

Camargue területén 1500 hektáron zoológiai és botanikai rezervátumot rendeztek be. Vándorló madarak százezrei élnek itt, illetve töltenek néhány hónapot.

Hajó szállítja az ivóvizet

Az Egyesült Arab Emírségek part menti helyiségeibe, szigeteire és nagy építkezéseire ezentúl közvetlenül hajóról lehet szállítani az áramot és az ivóvizet. A nyugatnémet Buckau-Walter AG cég egy olyan úszó tengervíz-sótalanító berendezést bocsátott az Abu Dhabi-i kormány villamossági és természeti kincsek minisztériuma rendelkezésére, mely csővezeték segítségével a szárazföldre szivattyúzza a tengerből nyert ivóvizet. Ugyanakkor az elektromos energia egy részét is leadja. A hajó fedélzetén két dízelgenerátor és egy szükségáram-aggregát csaknem 3000 kilowatt áramot termel.

Zuhany a teheneknek

A magas tejhozamú európai tehenek a trópusi hőségben messze nem olyan ellenállóképességűek, mint ázsiai társaik. Ezért egy bangladesi kísérleti területen, melyet a berlini mű-

Balaton

Közép- és Nyugat-Európa legnagyobb tavának rajongója és krónikása, Eötvös Károly politikus, ügy-

A déli part jellegzetessége a sekély víz **(függőleges 12.)**, ezért igen alkalmas gyermekek üdültetésére is.

45. Más néven. 46. Állatok vánkosa 50. Elődöm. 52. Talál. 53. Által. 57. ZLE. 58. Kakaó része. 59. Kalamajka. 60. Indítéka. 62. Végtag. 64. Idős röv. 65. Napszak. 66. Színesfém. 67. Román pénz. 69. Gabonahulladék. 71. Ruhát tisztítok. 73. Azonos betűk. 75. **Beküldendő.**

Függőleges: 2. Férfinév. 3. A „Dörmögő Dömötör kalandjai" írója (Zelmond). 4. QT. 5. Hálózsák

Nagy Előd, festőművésza

Szovjet és magyar festők műveiből nyílt kiállítás Budapesten a Szovjet Kultúra Házában.

● Nagy Előd: A Rubljov Múzeum

Petőfi Népe, 1981. nov. 7.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Nagy Előd festő- és grafikusművész

NÉPSZAVA

1982 AUG 14

digliani-kiállításra. Pietro N. nem válaszolt.

Nagy Előd

ÖKRÖSSZEKÉR

nek; „Otthon vagyok, mit csináljak?"

Csikos Tóth Judit

---

még mindig kevesebb veszélyt jelent, mint a tartósan magas vérnyomás.

Dr. F. J.

Fogadóóra

Minden szerdán délben fél egy és fél kettő között tanácsadáson (nem vizsgálat!) fogadja orvosunk az érdeklődőket. A beérkezett, címmel, névvel ellátott levelekre postán vagy lapunk hasábjain válaszolunk.

Ha a viaszgyertya vastagabb a gyertyatartó nyílásánál, mártsuk meleg vízbe a gyertya végét, és szorítsuk

Hozzávalók szére: *60 de deka vajbab, paprika, 10 d 1,5 fej vörösh pirospaprika, zöldpetrezselyem, 2 deci tejföl.* A zöldbabot megtisztítjuk és kb. 2 centis darabokra vágjuk. Forrásban levő vízbe tesszük, sózzuk és puhára főzzük. A gombát (mely bármilyen lehet: róka, szegfű stb.), jól megmossuk, cikkekre vágjuk. A finomra vágott vöröshagymát kevés forró zsírban megfonnyasztjuk, meghintjük pirospaprikával, majd kevés vízzel felengedve kiforraljuk. Amikor zsírjára visszasült, belekeverjük a felaprított gombát és a zöldpaprikát. Sóval, borssal, kevés, finomra vágott zöldpetrezselyemmel fűszerezzük. Beledaraboljuk a paradicsomot is, és az egészet saját levében puhára pároljuk. Beleforgatjuk a megfőtt és leszűrt zöldbabot, majd liszttel elhabart, kevés bablével kevert tejföllel sűrítjük. Jól felforraljuk. For-

Szerda: Rácos halfilé,

Csütörtök: Zöldbabos gyes saláta, gyümölcsös jo

Péntek ebéd: Zellerlev petrezselymes burgonya, p

Vacsora: Tükörtojásos gyümölcs.

Szombat ebéd: Gyümöl gyes zöldség, rizs, gyümölc

Vacsora: Öntött karfiol

Vasárnap ebéd: Apróle kocka, gyümölcs.

Vacsora: Körözött, pap

zsír, bors, 1 gerezd fokhagyma, 1 kis fej vöröshagyma, 5 deka vaj, 5 deka reszelt sajt 8 darab tojás. — A padlizsánt vékonyan meghámozzuk (rozsdamentes kést használjunk, mert a padlizsán megbarnul), és kis kockákra vág

Nagy Előd

Kiállítás Nódmezővásárhelyen

Magyar Nemzet 1984. XI. 11.

Nagy Előd

◆

Nagy Előd festőművész Paksi vázlatok című kiállítása nyílt meg tegnap délután az MSZMP Pest megyei bizottságának Oktatási Igazgatóságán (XIV., Amerikai u. 96.) A tárlat április 19-ig, naponta nyolctól este hatig látogatható.

◆

Magyar Nemzet 1985. IV. 7.

Nagy Előd festő- és grafikusművész

A Műcsarnokban rendezték meg az országos tárlatot, melyen szerepelt Nagy Előd műve. A művész zömében impresszionista.

Wagner István: Elmélyre vágyva.
Magyar Hírlap, 1982. máj. 1. 4. old.

A művész műterme: 1158 Budapest, Ady Endre u. 32.

Nagy Előd festőművész kiállítása
1995. május 18 - május 31.

H-1068 Budapest,
Dózsa György út 106.
Tel.: (361) 269-5300

Hotel Liget

A Liget Szálloda
szeretettel meghívja
Önt és kedves családját

NAGY ELŐD festőművész

kiállítására

Megnyitja:
Dr. Lőkös Zoltán
a Vasárnapi Hírek főszerkesztője

Énekel:
Szvorák Katalin

Megnyitó:
1995. május 18-án 18 órakor

A kiállítás helye:
Budapest VI., Dózsa György út 106.

Megtekinthető:
május 31-ig naponta 11-20 óráig
(szombat, vasárnap is)

Nagy Előd festőművész

1942-ben született Budapesten. 1967-ben végezte a Magyar Képzőművészeti Főiskolát. Mesterei Kmetty János, Eigel István, Szentiványi Lajos és Barcsay Jenő voltak.

Tanulmányúton járt Európa legtöbb országában, valamint Grúziában, Örményországban és Törökországban.

1972-ben Derkovits ösztöndíjat kapott.

1975 óta tagja a Magyar Képzőművészek Szövetségének.

Alapító tagja a Nyíregyháza-Sóstói Nemzetközi Művésztelepnek (1970), a Salgótarjáni Nemzetközi Művésztelepnek (1974), valamint a Mezőtúri Művésztelepnek (1981).

1983-ban SZOT ösztöndíjat kapott.

1984-ben a Művelődési Minisztérium nívódíját kapta.

Eddig negyvennyolc önálló kiállítása volt, legutóbbi 1994-ben Berlinben.

Ausztriában 1992-ben volt kiállítása (Tamsweg), melyet ez év őszén követ egy halleini bemutatkozás.

Alkotásait a Magyar Nemzeti Galéria, Budapesti Történeti Múzeum, Művelődési Minisztérium, Jósa András Múzeum, Tornyai János Múzeum, Vízügyi Múzeum, Magyar Színházi Intézet, Kárpátaljai Magyar Kultúrális Szövetség, Paksi Atomerőmű Rt., Ericsson Kft. Westel Kft, Internationale Treuhand A.G. (Basel), Zürcher Kantonalbank, valamint külföldi és magyarországi magángyűjtemények őrzik.

Érmészettel és kisplasztikával is foglalkozik.

Műtermének címe: H-1158 Budapest, Ady Endre u. 32.
Telefon: 272-3628

NAGY Előd festő

MN 1995. nov. 30

NAGY ELŐD festményeiből nyílik meg kiállítás december 1-jén, délután töt órakor a bagi Dózsa György Művelődési Házban. A megnyitón közreműködik Környei Zsófia (hegedű), Szűcs Attila (kürt), Peczkay Endre (színművész), és a Fóti kamarakórus, Horváth István vezényletével.

Nagy Előd

Nepszava
1985. III. 23.

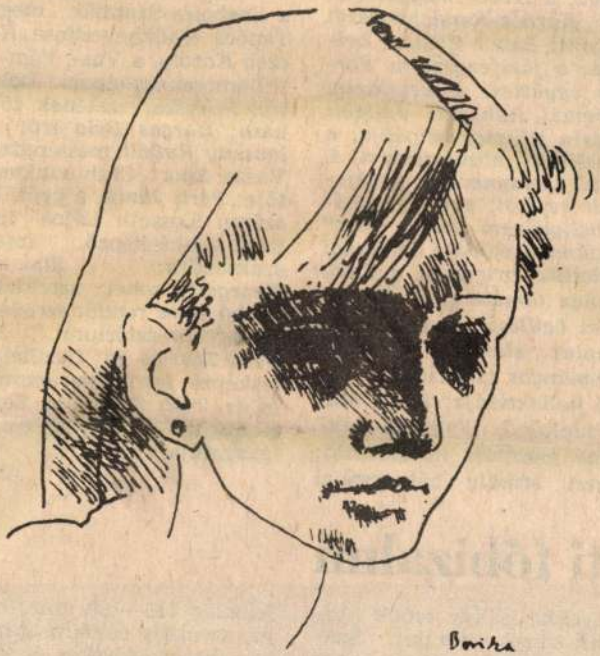

Nagy Előd **BORIKA**

csínyekbe is. Így tudok hozzájuk közel kerülni. Számomra nem ér véget a nap a tanítás végeztével. Ha kell, együtt focizunk; de ha valakivel gond van, azt nyakoncsípem és elbeszélgetünk. Bármennyire is nyeglék, zárkózottak, ha az ember megtalálja a kulcsot hozzájuk,

jelenleg 110—160 ezer forint jut szociális célokra. Általában tanévkezdéskor és karácsonykor ruházzuk fel a gyerekeket ebből a pénzből. Ezenkívül évi 118 ezer forint jut kulturális és sportcélokra. *A bizalmiak döntenek* arról, hogy mire is osszuljuk szét ezt a pénzt. Osztályfőnö

Nagy Előd

Nyíregyháza
1985. III. 9.

Nagy Előd **KOREAI LÁNY**

vetlenül a ruhakivágás fölött — az elgennyedt pattanást kinyomkodhassa? Emlékszel-e, hogyan csúszott nyelvecskéd az élvezettől a

A NAGYNÉ

Nagy Előd, festő- és grafikusművész

A Rideg Sándor Műv. Ház aug. 20-tól egy hétre Farkas Aladár szobrászművész kiállításának ad otthont.
A tárlatot Nagy Előd festőművész rendezte és Oelmacher Anna művészettörténész nyitotta meg.

Magyar Papíripar, 1983. aug. 24.

Nagy Előd

Gondolatok a XXXII. vásárhelyi
őszi táskatrok

Népszava 1985. XI. 29.

NAGY Előd grafikus

Szij 1990 82

meglepő, hogy 1949-ben kiraktak az egyetemről, kiraktak az intézetből, kiraktak az Eötvös Kollégiumból, mindenünnen. Ha azt mondanám, hogy kellemes érzés volt, akkor nem mondanék igazat. Kicsit erős volt a dolog, hiszen harminchat éves fiatalember voltam. De meg kell mondanom, elég világos volt előttem, hogy itt mi következik. Ez egy veszélyes vonathoz hasonlított, amiről, hogyha lelökik az embert az elején, vagy enged magát lelökni, kisebb baja történik, mint ha rajta marad és igyekszik vele menni.

1956 után, amikor már a Fő utcában ültem, egyszer megkérdezte tőlem az egyik belügyi tiszt, hogy „Ön demokrata volt, Hitler-ellenes, ellenállója volt a régi rendszernek, hát miért nem állt közénk, miért nem támogatta a pártot?" Amire én azt mondtam neki, hogy akkor maguk már 1949-

ben felakasztottak volna engem. Ekkor ő elmosolyodott, s azt felelte, hogy ebben van némi igazság. Egyébként én a két háború közötti külföldi útjaim alkalmával meszszíről megismertem a szovjet rendszert, és így nekem nem is lett volna alibim, mint sokaknak.

Főleg az esett nehezemre 1949 után, hogy eltiltottak a tanítástól. Egyébként akkor is úgy éreztem, hogy amit ezek csinálnak, abból katasztrofális bajok lesznek előbb-utóbb. Akkor kezdtem el bibliográfiát csinálni. Ez olyan jellegű munka volt, ami nem kötelezett engem ideológiai engedményre, ugyanakkor elég hasznos ahhoz, hogy szakmailag szükséges legyen.

— 1956 után bebörtönöztek. Úgy tudom, hogy Ön Nagy Imre ENSZ-nagykövetnek akarta. Ez volt az oka megbúrcoltatásának?

tárban helyeztem el zárt a ként. Onnan vitték el.

— Meddig maradt... a profes szóhasználatával élve, zárt ar

— Nem sokáig. Az 1956-o vető megtorlás úgy történt, először a legexponáltabb em jöttek, aztán fokról-fokra tak. 57 őszén hozzám is eljut A fő vád az volt, hogy a kül informáltam. Hát nem nagyo formáltam, sőt egyáltalán ne geztem információs tevékeny Mindenesetre a gyűjtemény nálom.

— Mikor szabadult?

— 1960-ban. Aztán jöttek az évek, évtizedek, amikor r félretoltak. Úgy kaptam hogy egy volt tanítványom levéltárunk élén el mert v megbélyegzettként is. Egyé különösképpen nem vettem kemre az egészet. Úgy fogta mint kellemetlen természeti séget. Mint amikor rossz a l vagy tartósan hideg van.

— Csakhogy közben mégis a

— Sajnos, ez így van. Re időveszteséget jelentett. De így is elég sok mindent össze

— Professzor úr, melyik é érzi a legteljesebbnek szakm

— Erre nehezen tudnék szolni. Nem egy könyvben ö

NAGY Előd festő

Sz. Sz.: Az atomerőmű festője =
Népnava, 112. 153. 1984. július 13. 6. p. ill.

1987-ben megjelent. A beszámo
kéziratát az Akadémiai Kiadón

A megjelent kötet kritika
vegyesnek mondható: jelzi a m
hasonló,nagy vállalkozások er
tatását. A munka nagyságának
ez a szakmai közvélemény magá
célkitüzést vonja kétségbe, s
szerü adatgyüjteményekkel, a
monografikus/ formáival. E sz
kivül jogos - forrása a hazai
/ezen belül az Akadémiai Kiad
nézve ugyan - ujabb befejezet
konkrét tapasztalattal.

A szintézist azonban a h
/és több mint egy évszázada e
tartjuk, elkészitését fontos

A szintézis munkálatainak
fennakadásának elsődleges ért
valamint az egyes témakörökbe
megfontolandónak itéljük.

NAGY Előd festő

MN 1998.
jún. 29.

NAGY ELŐD festményeiből nyitnak meg kiállítást ma este hat órakor a zebegényi Kenderes Hotelben (Dózsa György út 26.).

1986. > 1986, 2196. **ism**. DÁVID Katalin:
52, 1987, 4. 318. SALAMON Nándor = István 733:"}{tm "Salamon Nándor

= Irodalmi Szemle, 30, 1987, 1. 72-78.
ós Prohászka István 734:"}

ikás. Telepy Károly 1828-1906. =
Telepy Katalin 735:"}{tm "Telepy Károly

ti Kiadó, 1987 230 p. ill.

ıcas évek elején. = Művészet, 28, 1987,
"}{tm "Nagy Zoltán 736:"}{tm "Bajkay Éva

NAGY Előd

(~~es.~~): Fényzuhatag az autószalonban. =
Vasárnapi Hirek, 1993. junius 27.9. ill.

Hungaria
Vill. Bp. Porsche Autószalon, 1993

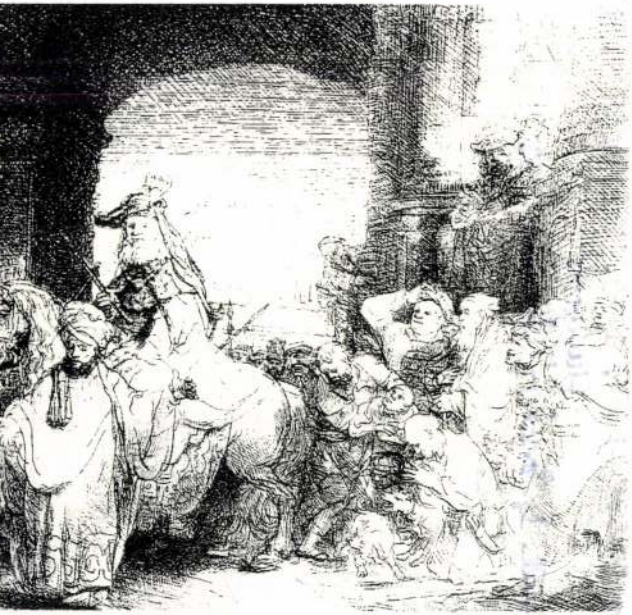

13

14

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TELEFON

1982 JUN 30

1021

(Nagy Előd grafikája)

csoportban
kik küzdh
ve a 4.—6.
Az I. cs
1 (4 pont),
3. Kilián
1. (0 pont
A II. cs
1. Rózsa 2.
2. (6 pont), 3. Schönherz (4 pont), 4. IV/4 (2 pont), 5. III. (0 pont).

III. csoport: 1. Sziklai 2 (8 pont), 2. Komócsin (6 pont), 3. Kulich (4 pont), 4. Braun (2 pont), 5. Lőwy (0 pont).

A helyezések eldöntéséhez a mérkőzések június 16-ára és 17-ére lettek kiírva. Az egyik csapat kérésére és a másik kettő beleegyezésére a 16-ai döntőt egy nappal előbbre tettük. Nem számítottunk azonban arra, hogy egyik napról a másikra elhatározzák és meg is kezdik az öltözőépület festését. Így a rendező alapszervezet az utolsó pillanatig nem tudta, hogy meg lehet-e tartani a keddi döntőt. Nem úgy az alapszervezetek, meg lett tartva. Végeredmény Ságvári 1—Rózsa 2 (4:2); Szik lai 2—Ságvári 1 (1:2); Rózsa —Sziklai 2 (6:3).

Így lett első a Ságvári második Rózsa 2, harmadik Sziklai 2. alapszervezet csapata. A döntő második fele, il letve a kosárlabda és a nagy pályás foci későbbi időre le elhalasztva az említett feste miatt. A folytatásról minde csapatot időben értesítünk.

A félreértések elkerülés véget felhívjuk minden érde kelt csapat figyelmét, hogy n más hírforrásból táplálkozz nak, hanem bármi nemű já tékkal kapcsolatos problém jukkal a rendezőket kere sék fel!

Kulich Gyula a. sz.

Mi a választék?

A gyári étlapszerkesztő bizottság ezúton közli a július 5. és július 9-e közti étlaptervezetet.

A konyhát üzemeltető vállalat az étlapváltoztatás jogát fenntartja.

PIROS JEGY:

Hétfő: babgulyás, sajtos metélt; kedd: csontleves, paradicsomoskáposzta, virsli; szerda: gombaleves, lecsós ragu, rizs, kockasajt; csütörtök: csurgatott tojásleves, paprikáscsirke, galuska; péntek: zöldségestarhonyaleves, sárgaborsófőzelék, vagdalt, sütemény.

FEHÉR JEGY:

Hétfő: babgulyás, császármórzsa, barackíz; kedd: csontleves, tökfőzelék, párolt ma haszelet; szerda: gombaleve töltött dagadó, petrezselym burgonya, savanyúság; cs törtök: csurgatott tojásleve sült csirke, rizibizi; pénte zöldséges tarhonyaleves, maj rannás burgonyafőzelék, t körtojás, sütemény.

ZÖLD JEGY:

Hétfő: babgulyás, milán makaróni; kedd: csontleve gyümölcsmártás, burgony sertéssült; szerda: gombaleve sertésrizottó, kompót; csütö tök: csurgatott tojásleves, n túrszelet, burgonya, savany ság; péntek: zöldséges tarh nyaleves, nyári töltött kápos ta, sütemény.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

1981 SEP

1021

NAGY ELŐD
festőművész
rajza a képzőművész
szakszervezet június
26 és július 8 közt
rendezett
görögországi
társasútja során
készült

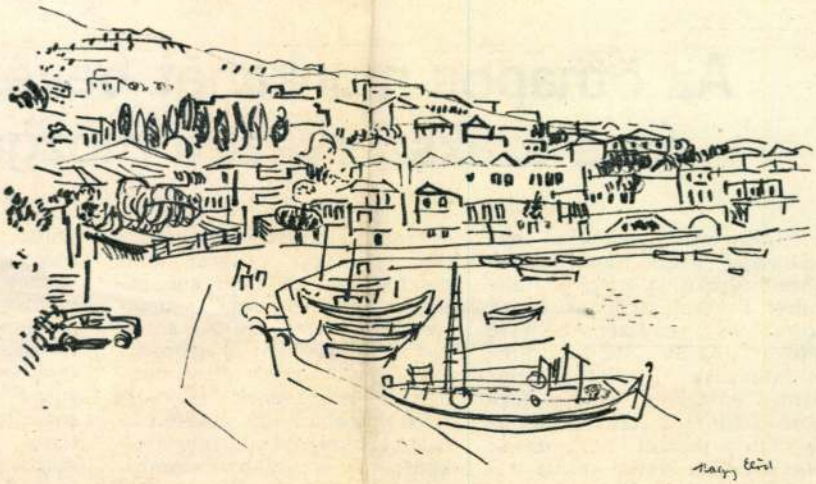

FUKÁSZ GYÖRGY:

Az ötnapos munkahét bevezetése és a szakszervezeti mozgalom

Történelmi jelentőségű határozatok láttak napvilágot a közelmúltban az ötnapos munkahét bevezetéséről, a szabad szombatos rendszer teljessé tételéről. Az MSZMP programnyilatkozata a fejlett szocializmus építésének terveit foglalta össze és a XII. pártkongresszuson hozott határozatok végrehajtása során került napirendre *a heti 42 órás munkahétre való áttéréssel kapcsolatban a minden héten szabad* és annak az igénylése, hogy a párt politikai programjának megfelelően kerüljön sor teljessé tételére, azaz *minden szombat váljék szabad szombattá.* Ha ez nem is azonos a szabad szombatok által megnyitott lehetőségek jegyében *sem* a szabad idő értékelésének *egyenes arányú* megnövekedésével — a szabad szombatok nem csak a pihenés, szabadidő-tevékenységek keretét jelentik, hanem sokak számá-

politika *konkrét* célként jelöli meg az *egészséges életmód* fejlesztését, a szocialista ember *személyiségének* sokrétű, harmonikus fejlesztését, a szabadidő-szokások körében a *közösségi* vonások erősítését, hatásuk fokozását. Mindez világosan mutatja: a szabadidő-szokások alakulásában a párt szabadidő-politikája mennyire a *szocialista értékek* érvényesítését célozza meg. Nem általában szorgalmazza a szabad-

MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1982 JÚL 17
NÉPSZAVA

1071

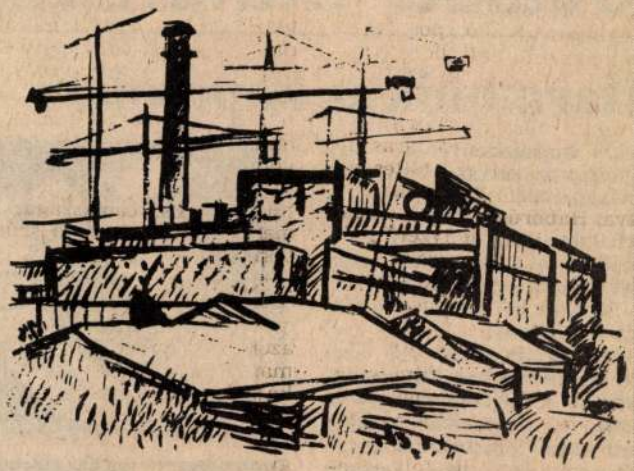

Nagy Előd

GYÁRÉPÍTÉS

Család-otthon

Harmonikus kapcsolat

Az úszómedencében egy nyolcéves kisfiú játszik az édesapjával. Birkóznak. A papa a víz alá bukik, a gyerek keresi, majd amikor felbukkan a feje, nagyot csap gyér hajú koponyájára.

Ismerősöm csóválja a fejét mellettem:

— *Az én fiam ezt nem merné megtenni. Nem azért, mintha a következményektől tartana. Egyszerűen eszébe sem jutna. Talán azt is mondhatnám, bár kissé furcsán hangzik, hogy sokkal jobban tiszteljük mi egymást, minthogy ilyesmit megengedjünk magunknak.*

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR SAJTÓVÁLLALKOZÁS
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 MÁJ 15
NÉPSZAVA

1021

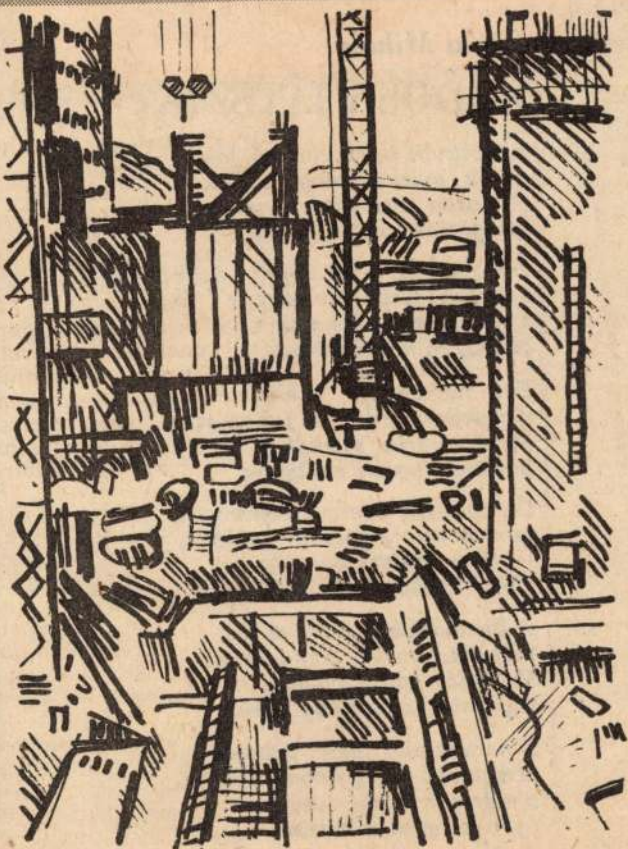

Nagy Előd **ÉPÍTKEZÉS**

KADOSA JÁTSZIK

Kószálnak harminclábú fák,
rókák, mackók meg vadludak.
Álmosan pislognak a gépek,
igazgatják nadrágjukat.

Jön Szőr Ló, Szőr Nyúl, s Szőr Teve,
valamint Szőr Idestova,
s mivindevezt csavak teve
tudod, Simai Kadosa!

Egy magascé-fát énekelt
macskánk, s e fára fölfutott.
Piros uborka sétikál,
pórázát fogják csillagok.

De ez mind semmis semmiség,
nem is kunkorgatom sokább!
— Sárkánytaréjos autónak füttyöget már Kadosánk.

A kormányhoz ő maga ül
meg én, esetleg Anya még.
Motorját addig bőgeti,
röpülni kezd a négy kerék.

S nem is autó már: űrhajó!
Megnyom egy gombot Kadosa,
s már a tej-, sőt a kakaóúton száguld a masina.

S ámulnak harminclábú fák,
házak, cinkék meg vadludak.
Lemaradt Niki Laudák

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

N

PEST MEGYEI HÍRLAP
1982 JAN 9

1021

Egy váza virág

Nagy Előd rajza

KISZ-tervezet

Szavai

Hogyan? Tovább, ban! Talán a Mikro műsorának kicsit át jellemezhetnénk a le feladattervet, mely a KISZ X. kongresszusának, illetve a Pest megyei küldöttgyűlés határozatainak alapján született meg, s mely arra hivatott, hogy az elkövetkezendő esztendőkben a mozgalmi munka vezérfonala legyen.

Igényesség

E feladatterv — a fentiekből következően — meglehetősen hosszas, körülményes, alapos tevékenység eredményeként öltött végleges formát. Pontosabban: öntötték végleges formába a megyei bizottság munkatársai.

Oldalunkon, a *Harmincon innen, tízen túl* emblémával jelzett „ifjúsági sarokban" már hírt adtunk egyszer a készülődésről.

Most, hogy a tervezett végleges formáját tarthatjuk kezünkben, úgy tűnik, érdemes egy kicsit több szót ejteni róla. Márcsak azért is, mert ha a mozgalom szeretné teljes mértékben teljesíteni születésekor megfogalmazott feladatát, akkor természetesen az eddigieknél tartalmasabb, használhatóbb koncepcióval kell kirukkolnia.

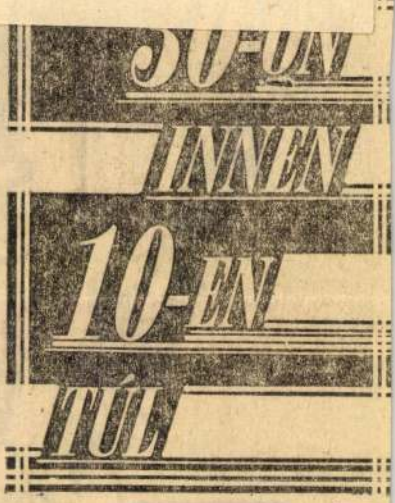

Nyilvánvaló, ez nagy felelősséget is föltételez, s különösen szűkebb pátriánkban, melynek közepén nem egy megyeszékhely, hanem a főváros terül el, s mindemellett még számos

Olvastuk — olloztuk

Tanulj, magyar!

A Dunai Kőolajipari Vállalat KISZ-bizottsága havonta egyszer népszerű kiadvánnyal lepi meg az üzem dolgozóit. A sajátos hangvételű újság a *KISZ-turmix* nevet kapta. A komoly és hasznosítható információkat tartalmazó kiadványban rendszeresen helyet kapnak a bürokratizmust, a túlzott adminisztrációt, a

Sehogy. Kérte a nyugdíjaztatását, hiszen Ő mindent megtett az Országért, s csak sajnálni tudja, hogy közben elszállt az idő.

★

Mindössze ennyi a Tanulj magyar! című kis írás. Mi csak arra lennénk kíváncsiak, hogy honnan jöhetett az ihlet, hiszen értesüléseink

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

PEST MEGYEI HÍRLAP
1981 DEC 24

Voltál-e vajon?

összedőlt a házam
fel is ébredtem
emlékeddel jártam
sosevolt kertben

kitalált kertemet
felveri a gyom
morzsolgatom neved
voltál-e vajon

csukott szemem mögé
rajzoltad magad
törött álmaimé
emléked marad

lábujjhegyen lépsz át
éjszakáimon
az utolsó próbát
állod-e vajon

rámrepül az arcod
megül arcomon
halálomig hordott
voltál-e vajon?

Deák Mór verse
Nagy Előd rajza

je, tette hozzá. Ahogy
olyan szépek voltak,
örültek egymásnak.
őket megcsalni, akkor
erre nem jöttek volna
hát újból a szaloncuk
majd csinál, mondta,
mint az igazi. A pirít
rült, összeégett, ragacsc
belőle, de nem bántam

Téli táj

látom, hogy a múltat nem akarják elfelejteni. Ahogy József Attila mondta egyik versében, „a múltat be kell vallani". A magyarok vizsgálják a múltjukat, a családok vizsgálják a saját történetüket, nem akarják elhanyagolni, de nem is kéri senki, hogy elhanyagolják. Kultúránkat, értékeinket folyamatosan védeni kell, mert az internacionalizálás, a kozmopolitizmus áramlata nagyon erős a világban.

- A mai magyar irodalomnak, a kultúrának ebben a helyzetben óriási szerepe lehet. Ugyanakkor tapasztalható, hogy az irodalom, a kultúra ma egyre szegényebbé válik. Ki van szolgáltatva különböző szponzorok, hivatalok rossz- vagy jóindulatának, akiknek néha fogalmuk nincs arról, mi a valódi irodalmi vagy kulturális érték.

- Rendkívül válságos helyzetben van ma Magyarország, hiszen történelmileg óriási várakozás kiséri az új rendszert. A tervgazdálkodás során az egyéni vállalkozói szellemet majdnem kiirtották, s Magyarországon jobban, mint a többi csatlós államban - átálltak a világgazdasági viszonyokra. Megpróbálták visszafizetni az adósságokat, amelynek segítségével a Kádár-rendszernek egy látszatjólétet sikerült fenntartani a szocializmus utolsó 15 esztendeje alatt. Ma ennek következtében át kell szervezni az egész gazdaságot, amely óriási áldozatokat követel. Ennek többek között a kultúra az egyik kárvallottja. Sajnos Franciaországban is a kulturális költségvetés az egyike azoknak az áldozatoknak, melyeket gazdasági recesszió esetén a leghamarabb leépítenek. Ez átmeneti állapot. Én nem féltem a magyar kultúrát. Amikor Budapesten járok, és nézem a színházi, hangverseny és fesztivál programokat, amikor látom hogy olyan kisvárosokban, amelyekről alig hallottam azelőtt, micsoda programokat szerveznek minden nehézség ellenére is, akkor úgy érzem, nem kell félteni a magyarokat. Ennek ellenére ma sajnos sok helyen a csüggedést és a kétségbeesést, a reménytelenség érzetét látom a magyar emberekben. Ez egy nagyon komoly népbetegség, amelynek nem szabad engedni. A magyarságnak az önbizalmát nem szabad elveszítenie. Ezer-es történelmében sokkal nagyobb, ne-hezebb helyzetből fel tudta magát küzdeni ...ság.

...cques Chirac francia elnök társasá-... érkezett Magyarországra. Magyar-... és Franciaország kapcsolata az el-... évtizedben nem volt mindig jó. Ez ...észben Trianonnak köszönhető, részben ...annak, hogy térségünkben a franciák in-kább Romániát részesítették előnyben. Az elnöki látogatást követően azonban talán megváltozott ez a helyzet és országunk ja-vára. Mi ennek az oka ?

- A Nyugatnak én többször szemére hánytam ezt. Mitterand elnököt első hivatalos magyarországi látogatásakor, 1990 januárjában és is elkísértem. Most Chirac elnök felkérésére ismét eljöttem. Mitterand ugyan szocialista, Chirac elnök gaullista, jobboldalinak számit, és mégis mind a kettővel baráti kapcsolatban álltam. Chirac egyszer azt mondta nekem - mert diák volt akkor, amikor megjelent a könyvem a népi demokráciák történetéről - az Ön könyvéből tanultam meg, mi az, hogy kommunizmus. A francia közvéleményben, a külpolitikában Magyarország képe ma egészen más, mint amikor úgy tűnt, hogy az ország Ausztria vagy Németország csatlósa. Most megértik a magyar függetlenséget, megértik, hogy milyen igazságtalanságok történtek Magyarországgal, s tudják, hogy ezeket az igazságtalanságokat ma már nem lehet területi revíziókkal megoldani. Ezért mind Mitterand, mind az ő külpolitikáját folytató Chirac törekvése az, hogy a diplomácia területén minden lehető nyomást ki kell fejteni azokra a utódállamokra, amelyekkel Magyarországnak konfliktusa van a nemzetiségi kérdésben. Abban, hogy a magyar-szlovák alapszerződést aláírták, hogy most Romániával a magyar kapcsolatok megjavultak és remélhetőleg tovább fognak javulni, ebbe a nyugati diplomáciának, és éppen a francia diplomácia nyomásának - az amerikai és az angol mellett - nagy része van.

- A '70-es- '80-as években mi sajnos azt tapasztaltuk, hogy Franciaországnak jobb volt a kapcsolata Ceausescu diktatúrájával, mint Magyarországgal.

- Ez a hagyományokon alapult. A román-francia kapcsolatok a XIX. századra nyúlnak vissza. A román politikai és intellektuális elit nyelve a francia volt. A franciák mindig franciául kitűnően beszélő román politikusokkal találkoztak. Legutóbb is, amikor Iliescu román elnök eljött Franciaországba és ott egy külpolitikai társaságban tartott előadást, hibátlan franciasággal dicsérte Románia abszolút demokratikus külpolitikáját. A jó kapcsolathoz hozzájárult a francia-tudás mellett Franciaország érdekeltsége a Kis-Antantban. Magyarország innen (Franciaországból) mindig olyannak tűnt, mint egy elkötelezett, német érdekeltségű ország. A Ceausescu éra vége felé azonban, amikor már egyre több francia látogatott el Romániába és Magyarországra, láthatták a valóságot. Romániának egyre rosszabb, Magyarországnak egyre jobb sajtója lett Franciaországban. Ez a sajtó jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy Magyarországnak az elmúlt tíz esztendőben, különösen '89 után sokkal jobb a megítélése, mint azelőtt.

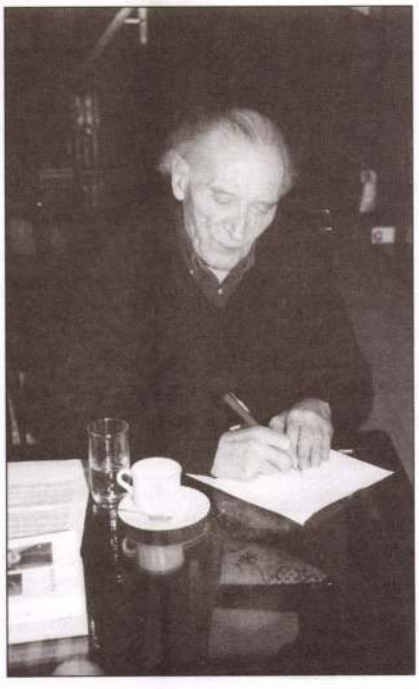

- A hévízi gyógykezelést követően siet vissza Párizsba. Amikor repülőre ül haza-megy, vagy ismét elhagyja a hazát ?

- Ez újabb nehéz kérdés. Tompa Mihály írta egyik versében egy távolba költözött barátjának: „Neked két hazát adott a végzeted". Nekem is két hazát adott a végzetem. Az édes hazám az az anyanyelv, ami ide, Magyarországhoz köt. Ezt a köteléket nem lehetett, és nem is akartam elszakítani. Ma azonban Franciaországban franciákkal dolgozom, és rengeteg francia barátom van. A fiam francia, de beszél magyarul, és francia unokáim vannak. Természetesen, amikor hozzájuk megyek, akkor haza megyek. Amikor Franciaországban beszélgetünk feleségemmel arról, hogy hazamegyünk, akkor a haza azt jelenti, hogy Magyarországra megyünk. Mikor itt beszélünk arról, hogy haza fogunk utazni, akkor az Neuillyt, az ottani otthonunkat jelenti.

- Amikor azt mondom, „hazaszeretet", „honvágy", mi jut eszébe ?

- A honvágy azonos az ember nosztalgiájával a saját fiatalsága iránt. A haza a „home" a fiatalságot jelenti. Ez iránt egy öreg embernek természetesen nosztalgiája van. Köztudomású, szinte banalitás, hogy minél öregebb egy ember, annál jobban emlékszik a régi időkre, és annál kevésbé jár az emlékezete a közelmúltban. Ma már örömmel jövök vissza Magyarországra. Örülök, hogy megértem azt, hogy Magyarország szabad ország lett, mert most szabad. Nehéz szabadságot kell azonban megélnie. Egy demokratikus Magyarországra jöttem vissza, nem egy gyarmatosított országba. Reményem, hogy ebben az új és nehéz helyzetben ez a szabad és demokratikus Magyarország - majd amikor ismét visszajövök - már nem csak a szegény emberek panaszától lesz hangos, mint most. Szeretnék akkor majd találkozni egy olyan fiatalsággal, amelyik már bizalommal építi azt az erős Magyarországot, amely meg tudja védeni saját érdekeit, és meg tudja védeni azoknak az érdekeit is, akik határainkon kívül élnek.

A beszélgetést 1997. január 29-én rögzítettük, Hévízen.
A fotókat Molnár Gábor készítette.

Nagy Előd

Barcaroli Tudósító 1997/2

„Meg kell lakni a hazát"

Nagy Előd

A művésszel Pósa Zoltán beszélget

Meseszép környezetben, a festői Pestújhely falusias, nyájas szívében él Nagy Előd festőművész. Mintha az ember a XIX. századba evezne át egy képzeletbeli idő-Léda hattyún... A művész képeiből a magyar tájba rögzült harmónia, elemi erő s valami történelmi múltból áradó varázs, melankólia, s egyben legyőzhetetlen ős-szilárdság, a titkok tudójának megszenvedett biztonsága árad.

1942-ben született, 1967-ben végezte a Magyar Képzőművészeti Főiskolát. Eddig ötvenhárom önálló kiállítása volt, még július elejéig áll az Art-X Galériában az ötvennegyedik és június 27-én nyílik az ötvenötödik az OTP Bank Galériában.

Sokadik találkozásunk után kértem, hogy beszéljen képeiről, életéről s hogy járjuk körül együtt, mi tette őt ily egyéni, a hagyományőrzésben is meggyőzően eredeti látású festővé.

- A múltkor már meséltél nekem erről a gyönyörű műteremházról. Gyulai Pállal szólva, az jut eszembe rólad: „Egy régi udvarház utolsó gazdája" vagy...

- Szerencsére nem vagyok utolsó gazdája, hiszen négy, immáron felnőtt gyermekem van... Emese a kereskedelemben dolgozik, Álmos orvos, Botond egyetemista, Borika most végzett egy színházi kellékes-berendezői tanfolyamot. Két gyermekemnél is „kísért" a művészet, Botond fotóriporternek készül, Borika színművész szeretne lenni.

A ház egyébként két részből áll, egy régiből, melyet 1909-ben épített nagyapám, aki a község első orvosa volt, és egy újból: a műteremből, építését 1990-ben fejeztük be. Tulajdonképpen az „abba hagytuk" kifejezést használhatnám, mert még sok minden hiányzik.

A század első évtizedében „cseperedett föl" Pestújhely, mely azután 1950-ig nagyközség volt. Így történhetett meg, hogy a most 87. életévében levő édesanyám Rákospalotán, idősebb húga Széchenyi-telepen, a fiatalabbik pedig már Pestújhelyen született. Pedig ugyanabban a szobában segítette a világra őket nagyapám, és mindössze három év különbséggel születtek.

Egyébként édesanyám kicsit sietve érkezett a világra, mert nagymamám az új házba költözéskor - jó gazdaasszony módjára - mindenhol ott akart lenni, mindent szemmel akart tartani, az izgalom és a nagy fáradtság siettette a szülést.

Születésem óta lakom itt én is, ama tizennégy év kivételével, melyet egy újpalotai műteremlakásban töltöttünk. Akkor is sokat jártam haza édesanyámhoz, nagynénéimhez, gyermekeim pedig minden hétvégét, minden szabadidejüket itt töltötték. Szerencsére egy fél óra alatt haza lehetett sétálni Újpalotáról.

- A látásodat nyilván meghatározza a kertre szabott természeti környezet.

A természet valóban mindig alapvető élmény volt számomra. Kisgyerek korom óta jártuk az erdőt-mezőt, gyűjtöttük a bogarakat, lepkéket. Édesapám tagja volt a „Rovartani Társaságnak, egyik legjobb barátja volt Bezsilla László, a „lepkekirály". Ezek az évek meghatározóak voltak számomra. Csak zárójelben említem meg, hogy a begyűjtött bogarak közül so kat kipreparálás után eladtunk, hiszen az iskolák term szetrajzi gyűjteményét elpusztította a háború. Nagy volt az ötvenes évek elején. Néha ruhát, cipőt t venni rajta. Mondta is édesapám: csodálkozik, H cipője el nem mászik. Máig bűntudatom van a sc gárhalál miatt, immáron egynek sem tudnék ártani!

Édesanyám gyakran emlegeti, hogy kisdiákké néhány órai tanulás után kérleltem: hadd fussam néhányszor körül a házat, utána megnyugodva ismét folytattam a tanulást. Nem bírtam tovább a négy falat, szükségem volt a kert tágasságára. Ez a szokásom szinte kényszeresen - festőként is megmaradt. Néhány óránként szemem pihentetésére, agyam fölfrissítésére tettem egy kerti sétát. Mindig tudtam, hogy „hol tart" a tavasz, milyen virág nyílik.

Újpalotán, noha tágas műteremlakásban éltünk, éppen ez a harmónia hiányzott. Pedig tudatosan igyekeztem ott gyökeret verni. Újpalotán szinte nem tudtam, hogy tél van-e vagy nyár. Nem találkoztam illatokkal, madarakkal. Nem véletlen, hogy majd minden képem virágokról, tájakról szól. Kifejeződik bennük a természet iránti szomjúság. Már-már magam is sokallom, hiszen az ember mostani munkáimban kicsit háttérbe szorult. Nagyon sok időt töltök a kertben, a legtöbb növényt az utolsó öt-hat évben ültettem.

Ez a kert, és ez a műterem végvár, támaszpont, végső menedék, ha kell. Ez adja a megnyugvást és a erők újbóli feltöltődését. Rossz napjaimban mondtam néhányszor: Ki sem lépek a kertből, ki sem teszem a lábam az utcára többet! Persze közösségért munkálkodó művészként és bizakodó emberként semmiképpen nem választhatnám az elzárkózást, az elefántcsonttornyot..

- Nagycsaládban élsz, szülők, nagynénik, a feleséged fölváltva hozza nekünk a kávét, a jó vörösbort, a legendás hájastésztát, mindent, mi szemnek-szájnak ingere... De ne hagyjuk magunkat eltéríteni, mondj néhány szót az indulásról!

Az én életpályám ne bővelkedik fordulatokban. Már kiskoromban a rajzolás, festés volt legkedvesebb tevékenységem. Ötödikes koromban már művésznek készültem. Utólag mosolyogtató, milyen féltékenyen figyeltem a néha felbukkanó „versenytársakat". Hidegzuhany volt, hogy a Képzőművészeti Gimnáziumban mindenki ugyanolyan jól rajzolt, és mindenkinek ugyanaz volt az érdeklődési köre, mint nekem. Néhány évre el is bizonytalanodtam. Építész, sőt - uram bocsá' - politikus akartam lenni. Igaz, ekkor volt '56! A kitűnő érettségi után csak negyedikre vettek föl a Képzőművészeti Főiskolára, előzőleg egy évig a főiskola esti tanfolyamára jártam, ami olyan előfelvételiféle volt.

- Abból a szempontból, hogy nem volt „szocialista összeköttetésed", protekciód, ez a kálvária is szabályos.

Honnan tudod, hogy nem volt protekcióm? Néhány évi reménytelenség után az ember minden követ megmozgatott, ha tudott. Ráadásul ott volt a kényszer, hogy csak a főiskola elvégzése tesz művésszé. A felvételizők száma vagy tizenötszöröse volt a felvehetőnek. Ismerek jó művészt, aki ötször, és olyat, ki tízszer felvételizett, mire felvették. Szerintem a pro- jó, mint vágy benne volt a levegőben. De visszatér- Képzőművészeti Gimnáziumra, elterjedt, hogy a fő- nem szeretik az onnan kikerülteket. Utólag be is hogy sokszor mechanikusan, lélektelenül rajzol- úl sok volt a begyakorlottság a tiszta szem frisses- e helyett. A főiskolai társak közül azoktól tanultam a gtöbbet, akik máshonnan jöttek.

Az estin az volt a szerencsém, hogy volt két nagyon jó tanárom. **Kmetty Jánost** és **Eigel Istvánt** nagyon szerettem, s talán ők is engem. Mind a mai napig emlékezem egy-egy gesztusukra, intelmükre. Többet tanultam az estin, mint a nappalin; személyes, mester-tanítvány kapcsolat volt ez. Éreztem, hogy becsülik a tehetségem, buzdítanak, elvárják tőlem a jó munkát.

A nappalin gyakran úgy éreztem; senki sem drukkol nekem igazán. Ott **Szentiványi Lajos** volt a mesterem, akkor már beteg ember, aki talán már föladta a „nagy játszmát", de az is lehet, hogy csak „nem találkoztunk". Ez azért furcsa, mert évekkel a halála után láttam kiállítását a Nemzeti Galériában, s rá-ébredtem: számtalan dolgot úgy látok, ahogy ő. Akár erősebb szellemi kötődés is kialakulhatott volna köztünk. De amikor egy kicsit magamra találtam és fölismertem a Szentiványival való szellemi közösséget, már késő volt.

- Ha jól tudom, aktív pedagógusként kezdted a „nagybetűs életet", amiből annyit megőriztél, hogy te vezeted a pestújhelyi képzőművészeti szabadiskolát.

Néhány évet a idén 125 éves Vörösmarty Gimnáziumban tanítottam, itt létrehoztam egy rajztagozatot, mely akkor Budapesten a második volt. Később a budapesti művelődési házak képzőművészeti szakfelügyelője voltam egy ideig. A tanítást a legfontosabb munkák egyikének tartom, nagyon becsülöm. Mégis megfutamodtam, részint a feltételek majdnem teljes hiánya miatt, részint azért, mert szinte minden időmet elvette az alkotó munkától.

- Könnyen vagy nehezen futottál be?

Erre a kérdésre nem tudok válaszolni. Mert lehetne utalni Derkovits- és SZOT-ösztöndíjra, a Művelődési Minisztérium nívódíjára, egyéni és csoportos kiállításokra bel- és külföldön, közgyűjteményekben lévő képeimre, újságcikkekre, barátokra és támogatókra, és akkor azt mondhatom: bejártam egy utat, valahova eljutottam.

De sajnos, napi gondjaim vannak, mint a szakma egészének. És a helyzet állandóan romlik. Ez nem a befutottság ismérve! Némi sarkítással azt mondhatom, hogy a rendszerváltozás óta állandóan szorongok, érzékelem a folyamatos gazdasági süllyedést.

Néha már inkább szeretnék kutya lenni, mint farkas. '90 előtt csak néhány út volt, Képcsarnok, vállalati, intézményi vételek, néhány magánvétel esetleg, külföldi mozgás szinte kizárva, de mégis, az ember művészi léte nem volt veszélyben. Ha érzékelte mozgási lehetőségének határát, még szabadnak hitte magát. Találkozott egy-két művészetet szerető nagyvállalati vezetővel, még biztos hátországa is lett. Most - félek - minden rossz megtörténhet! A művészet magánügy lett.

Valahogy úgy jártunk, mint az a hajadon, aki előkelő magánintézetben nevelkedik, megtanul minden szépet, zenét, nyelveket, lovagolni, táncolni és akvarellezni, és amikor kijön az intézetből, közlik, hogy elfogyott a családi vagyon, tessék kiállni az utcasarokra!

Elég szívósan és következetesen építettem az életünket, azt hiszem a szükségesnél több kompromisszumot sem kötöttem, nem csábított el a pénz. Igyekeztem mindig a társadalom számára hasznos lenni. Évekig úgy gondolkoztam, hogy először a körülményeket kell megteremtenem, hogy zavartalanul és függetlenül tudjak dolgozni. Mára rájöttem, hogy túl magasra állítottam a mércét. Ez egy olyan ország, ahol „hol

vödör nincs, hol víz". Kapaszkodunk fölfelé, de a bajok újra termelődnek. Mint a bogár, amely befőttes üvegbe esik, egy darabig fölmászik az üveg falán, aztán a aljára pottyan, majd ismétlődik mindez újra és újra.

- Dolgozni azért csak tudsz?

Korábban említettem, hogy a föntiek dacára hosszú távon optimista vagyok, könnyen nem adom fel. Igyekszem sokat dolgozni, nagyobb a munkavágyam, mint valaha. Nem merülök el a siránkozásban. Hogy ilyen hangsúllyal szóltam, annak az az oka, hogy az egész kultúrát látom megroppanni, ellehetetlenülni. Napi tapasztalataim vannak, melyek ismét és ismét erősítik a véleményem. Így tartunk Európába? Remélem, nemcsak cipőtisztítók leszünk ott!

Szólni kell a hiányérzetemről, erősödő kétségeimről is. Éppen az anyagi beszorítottság miatt többnyire csak kisebb lélegzetű műveim születnek, amelyekhez nem kell hetekre elvonulni. Hiszen nem tudnám hosszabb időre menedzselni magamat. Félő, hogy így éppen azok a művek nem fognak megszületni, amelyek leginkább javunkra válnának, melyek igazán üzenetértékűek. Hogy patetikusan fogalmazzak: amelyekre a nemzet egykor tán büszke lehetne.

- Úgy vélem, sajnos, századvégünkre általában is jellemző, hogy minden a rombolás irányába mutat. S ettől az értékre vágyó ember észre sem veszi, de egyszerre megváltozik, s radikális újítóból konzervatív lesz. Ugyanis rémülten visszahőköl, mert meglátja a szakadékot...

A gimnázium, majd a főiskola éveiben példaképeim elsősorban a kor reneszánsz nagy mesterei voltak: Giotto, Duccio, Masaccio, Botticelli, Piero della Francesca.. A későbbi időkből Michelangelo, majd Rembrandt. Ezt a véleményt barátaim is osztották. Lehet, hogy sok minden mellett elmentünk, amire oda kellett volna figyelni, de minket rabul ejtett ez a nagy művészörökség. Tehát első perctől kezdve a művészettörténet e nagy alakjainak eredményeiből indultunk ki, egy, a hagyományokra építkező, azt meg nem tagadó szerves fejlődésben hittünk.

Sokszor idegenül nézem a nekem visszás új törekvéseket, divatokat, hóbortokat, néha félek, hogy a művészet önfelszámolásának vagyok tanúja. Ugyanakkor fáj, hogy talán jó dolgokat sem tudok elfogadni, befogadni.

Nagyon jó lett volna, ha huszonévesen eljuthattam volna Nyugatra a kortárs művészet műveihez, melyeknek egy részével még mindig volt módom találkozni. A korábbi elzártságunkból adó restancia még mindig fönnáll. A korábbi rendszer nagy bűne volt, hogy korlátozta a Nyugatra utazást. Csak egy példa: meglátogattam Nyugat-Németországban feleségem beteg testvérét, ezért ugyanabban az évben nem nézhettem meg Firenzében egy nemzetközi szobrász kiállítást a saját pénzemért! Pedig 1985 nem is volt olyan rég, de érvényben volt az „évente egyszeri nyugatra utazás" korlátozása. Csupán a érdekesség kedvéért említem meg, hogy negyvenévesen, első „nyugati" utamon nem nyugatra, hanem délre mentem: Görögországba, a klasszikus görög művészetet megismerni.

- Gondolom, megkésett nyugati utaid nagy élményt jelentettek, talán kiállításokra is sor került...

Kilencven után három önálló kiállítást rendeztem Nyugaton (Tamswegben, Berlinben, Halleinben). Első kiállításom kapcsán ismerkedtem meg Bernhard Prahauserrel, a neves osztrák szobrásszal és feleségével Nellyvel. Ismételten vendégük lehettem. Nemcsak Prahauser művészetét ismertem és szerettem meg, hanem a kortárs osztrák művészek munkáiból is ízelítőt kaptam, ismerkedtem az osztrák művészet múltjával. Otthonuk múzeum, hangversenyterem és könyvtár egyszerre.

Ilyen miliőben lehet eredményesen és boldogan alkotni! Nagy öröm, hogy a Piendlhof falain függ immár néhány képem. És ezt a szeretetteli, békés, alkotásközpontú világot az Alpok hegyláncai és fenyvesei keretezik, szinte „behajolnak" az ablakon.

- Realista festő vagy, de alapvetően fontos nálad, hogy megmutatkozik képeiden, grafikáidon az ablakon túli világ is...

Hogy hova sorolnak, - akiknek ez lesz a dolguk - döntse el a jövő! Az biztos, hogy a valóság éltet, ihletője minden munkámnak, de belefestem képeimbe művészi hitemet, szenvedélyemet. Szeretem az erőteljességet, a mozgást. Hatni akarok! A „realista" szót szűkítőnek érzem.

Tény, hogy a nonfiguratív munkák közül kevés hoz tűzbe. Noha előbb rosszallóan említettem, hogy a én korosztályom el volt zárva, nem tudott kapcsolatot teremteni a nyugati kortárs művészettel, számomra mindig az volt az elsődleges, ami itthon történt, történik. Minden gyökerem ide köt. Ennek az országnak „drukkolok". Hasznos ennek szeretnék lenni - ha hagyná!

Véletlenszerű, hogy mit tudok megmutatni munkáim közül. Sokszor legkedvesebb munkáim kerülnek el, ami öröm és megtiszteltetés, de kicsit szomorúság is. Tőlem elkerülteket körülményes, sokszor nem is lehet szerepeltetni még fontosabb kiállításaimon sem.

Utoljára hadd emeljem ki az itt lévők közül egy kisméretű képemet. Osztálytalálkozóra igyekeztem Hőgyészre, és egyik pillanatról a másikra tűnt szemembe a látvány: egymásba feszülő fölszántott dombok ívei között sokszáz éves csonka templomrom. Magyarországon sok helyen lehet találkozni ilyen pusztatornyokkal. Egy-egy középkori magyar falu megmaradt sírjelei. Lakóit kardélre hányták a törökök, vagy elhurcolták rabszolgának, jobb esetben örökre elmenekültek az ország biztonságosabb széleire.

Friss szántásokon gázoltam át, hogy eljussak a romhoz, csak a közvetlen közeli terület volt szántatlan, csalitos, bozótos. Ezt valaki felgyújtotta, pernyében, koromban hatoltam tovább. Szinte még égett alattam a föld. És egyszerre életre kelt a múlt, „szemtanú lettem"! Hallani véltem az elvágtató török lovak patáinak dobogását, a fölperzselt növényzet az üszökké vált falu üzenetét hozta. Megelevenedett a történelem. Ezért festettem meg a képet!

LÁTOGATÓBAN NAGY ELŐDNÉL

Arany Horváth Zsuzsa

EGERSZEGI SZÍNHÁZI ESTÉK

Mejjpor köhögés ellen?

Molnár Ferenc: *Liliom*

Haragosan járkál. Mindenki fél tőle, aki mellett elmegy, az félreáll. Igaz, rajta nehéz segíteni.
De legalább nem is kell – mondja.
Büszke. Konok. Kevély. Elvadult. Az a dolga, hogy vicceket csináljon a ligetben, mindig újakat találjon ki, s ha úgy tartja kedve, belekarol, vagy belemarkol a lányokba. S mindehhez milyen szűzies neve van: Liliom.

A zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház 15. születésnapján lepte meg magát és közönségét egy különleges bemutatóval, mely azzal kezdődött, hogy nem is a színházban játsszák el, hanem egy elhagyott ipari csarnokban. Ez a csarnok, mint színjátszó hely, a tébolyodásnak indult ipari társadalom közhelyes jelképeként is üzemelhetne itt a zalai megyeszékhelyen – Vizslaparki út, volt Zalakerámia-csarnok –, ráfoghatnánk, hogy ez itt Hamburg, Amszterdam kikötői szubkultúrájának, vagy az öreg kontinens összes ipari rémkastélyának, úgymint a Ruhr-vidék, München, Torinó, Milánó kapszulázott egyvelege.

Lehet, leginkább ez utóbbiaknak a levegője rezonált a rendezőben, s az ő lelke belsejében, aki Molnár Ferenc drámáját, a Liliom című itt előadni valónak gondolta. Paolo Magelli, az olasz rendező a mi szívünknek nagyon kedves ember: aki így és ennyire szereti a Pál utcai fiúkat, mint ő, az csak jó ember lehet. Mára interjúk sorozata szólt róla, gyerekkori születésnapi kívánsága volt, hogy édesapja hozza el őt Budapestre, s azon belül is a Pál utcába. Könnyű annak a gyereknek e művet felfedezni, és rajongani érte, akinek ez nem volt kötelező olvasmány, mondhatjuk mi. Hát ne csodálkozzunk, hogy jött egy kortalan, kopasz, invenciózus és extrém művészalak, s Molnár Ferencből, sőt a zalaegerszegi társulatból kihozta a legjobbat. Egy liliommal.

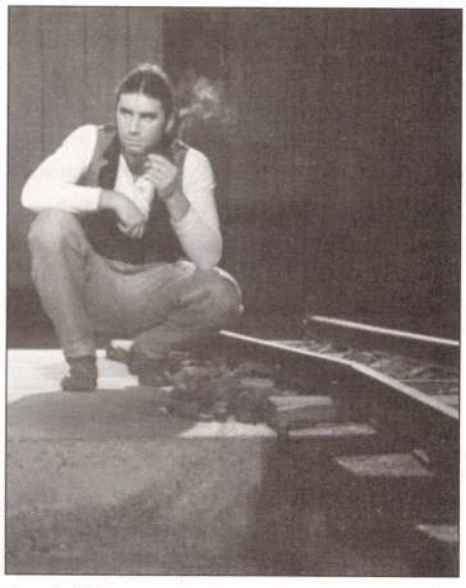

Kaszás Géza

❐

A majd három hónapja lezajlott, s a jó értelemben véve bízvást zajosnak is mondható premier után volt némi szusszanásnyi idő, hogy eldöntsük, tényleg olyan reveláció-szerű ez a darab, mint ahogy a szakma s a kényes kritika ajnározta, vagy csak a megvalósítás tér- és időbeli szokatlansága vonta maga után azt a meglepő ájulatot, melyet igencsak pikírtnek ismert kritikusok tollából is kiolvashatni módunk volt. Paolo Magellire nézve persze egyenesen hízelgő lehet, ha feltételezzük: amikor az olasz színházi szakma egyik fenegyereke kirándul egy olyan egzotikus országba, mint a keleti blokk kopott fényeit ma is visszatükröző Magyarország, s ráadásul annak is eldugott, színházilag annyira esendőnek kezelt kisvárosába, Zalaegerszegre, akkor az eseményszámba megy, bármit produkál is ott.

Paolo Magelli persze nem bármit produkált, hanem valamit. A produkció, a ligeti kikiáltó története, Liliom alakja, mely minden igazi férfi vágyképe lehet. Aki legalább olyan macho, mint a legújabb Harley Davidsonos, visszafogottan is ellenállhatatlan nyugati parti csávó, s legalább oly cizellált lelkű, mint Julien Sorel, a bámulatos XIX. századi fantasztikus-romantikus, Franciaországból.

Liliom – mily buja zengésű név – sorsa mindkettővel kapcsolatot tart: elvágyódása ellenére nem lehet a szabadság gyermeke, hisz ide született, a hely az összes kisebbségi érzéseket gazdagon tápláló televénye közé, de az ábrándos, egyszersmind erre a létre nem alkalmas lélek megannyi frusztrációs élményével felvértezve csak a durcás ostobaság juthat osztályrészéül. Magyarán több van benne, mint amit kifuthat. (Kit ne találna szíven e tény itt és ma?!)

A Liliom szerelme pedig egyenesen gyönyörű. Megszeret egy édes kis bogarat, aki annyira esendő, annyira kiszolgáltatott, hogy még egy kültelki zsivány is isten az ő világában, így ez a roboszttus őserő is elérzékenyülhet tőle. Megveri, úgy szereti.

Olasz Ágnes, Kaszás Géza

NAGY ELŐD
festőművész kiállítása
ÚJPEST GALÉRIA
(Bp. IV., Tavasz u. 4.)
1987. március 3-tól április 5-ig.

NAGY ELŐD

1942-ben született Budapesten.
1967-ben végezte el a Képzőművészeti Főiskolát.
Mesterei Kmetty János, Eigel István és Szentiványi Lajos voltak.
1972-ben Derkovits ösztöndíjat kapott.
1983-ban SZOT ösztöndíjat kapott.

Fontosabb egyéni kiállítások:

1972. Balassagyarmat, Horváth Endre Galéria
1973. Budapest, Stúdió Galéria
1974. Budapest, Palotai Tárlat
1976. Szekszárd, Szinyei Merse Terem
1977. Budapest, Csepel Galéria
1979. Komló, Városi Művelődési Központ
1980. Ajka, Városi Művelődési Központ
1982. Budapest, Szakszervezetek Fővárosi Művelődési Háza
1985. Budapest, Pataky István Művelődési Központ
1986. Paks, Munkásművelődési Központ

„... A lehetséges és a lehetetlen mezsgyéjén egyensúlyoz ez a festészet: a festői expresszionizmus megélt, s kikiáltott tartalmait hozza mindig új és új közös nevezőre az önmozgás hatásaitól sem mentes festésmód stilisztikai fordulataival. Nem könnyű lecke. Nagy Elődnek azonban, tárlata rá újból a tanú, képről képre sikerül. Munkái nem hajolnak el sem a teljes elvonatkoztatás, sem az indulatait kiküszöbölő száraz kép-beszéd irányába.

Mindez azonban nem jelenti azt, hogy Nagy Előd festői stílusa egyszálú volna, vagy hogy keskeny útján minden mozdulatával csak arra ügyelne, nehogy elejtse ezt a fonalat. Ez a fiatal festő sohase volt hajlandó tudomásul venni, hogy utat taposhat magának – minden képén úgy fog hozzá a „régi" egyensúly megépítésének, mintha ez volna az első kísérlete..."

Horváth György: Nagy Előd képei a Csepel Galériában
(Magyar Nemzet, 1977. október 13.)

„... A magyar expresszionizmus gazdag hagyományaiból indul ki, ecsetkezelése határozott, színei erőteljesek. A látvány élménye vibrál képein, s a Pakson készült munkák is erről tanúskodnak, pedig a nagy ipari építkezés inkább a konstruktivista megoldásokat kínálná.

Nagy Előd azonban költészettel tölti meg a valóságot, képein nemcsak dokumentálni akar, hanem festői témává változtatja a látványt, új életet ad neki.

Mindezt a biztos szerkezeten belül, ami művészetében fontos szerepet játszik.

Csányi László: Nagy Előd kiállítása Pakson
(Tolna Megyei Népújság, 1986. augusztus 2.)

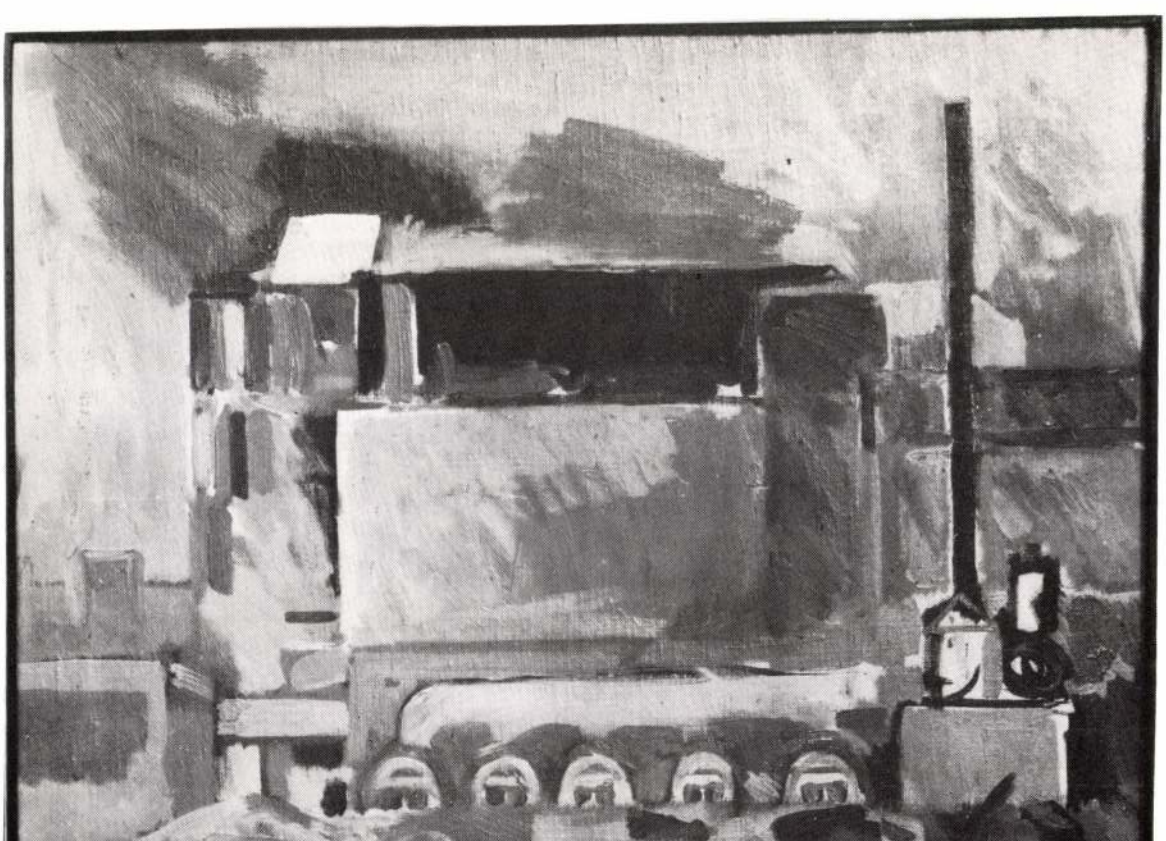

A kiállított művek jegyzéke:

Salgótarjáni háztetők, 1978.
o. v. 30 × 50 cm

Akt, 1979.
o. v. 50 × 35 cm

Mezei csokor, 1981.
o. fr. 21,5 × 20 cm

Paksi önarckép, 1982.
o. v. 50 × 60 cm

Bohócarcú, 1983.
o. v. 30 × 30 cm

Kotróhajó, 1983.
o. v. 60 × 80 cm

Magyar u. 2., 1983.
o. v. 40 × 55 cm

A Ladányi tanya, 1984.
o. v. 50 × 70 cm

Fácánok, 1984.
o. v. 60 × 60 cm

Atomerőmű építés I., 1984.
o. v. 60 × 60 cm

Atomerőmű építés II., 1984.
o. v. 70 × 80 cm

Atomerőmű építés III., 1982.
o. v. 70 × 70 cm

Atomerőmű építés IV., 1984.
o. v. 60 × 70 cm

Vasszerkezetek, 1984.
o. v. 40 × 60 cm

Az épülő atomerőmű, 1984.
o. v. 50 × 80 cm

Az atomerőmű építése, 1984.
p. pasztell, 60 × 70 cm

Erőmű szürkében, 1986.
p. pasztell, 40 × 50 cm

Erőmű alkonyatban, 1986.
p. pasztell, 31 × 51 cm

K. Nagy Emerencia, festőművész

A művész Kovács Béla festőművész felesége volt. 1947. dec. 28-án házasodtak össze. Nagy Emerencia már nem él. Levelezésüket az adásban Széll Júlia lapozta át, Kovács Béla segítségével.

Szivárvány

1984. VI. 17. Petőfi. /S. Gyné/.

Nagy Elek

SZOMBAT, 1986. MÁRCIUS 29. NEPSZAVA

Nagy Elöd

Rajt

Népszava 1986. III. 15.

K. Nagy Emerencia

Reggel akvarell 45×60

V. Balatoni Nyári Tárlat
1970. Keszthely

Nagy Emerencia

Említve

Balogh Elemér: XII. őszi tárlat
Napló, 1970. nov. 14. 9. l.

M.D.K.

K.Nagy Emerencia, festőművész

Kiállitása 1963 V.21-től VI.20.-ig.Saját rendezésben a Veszprémi Múzeumban

Éri István:Beszámoló a Veszprém megyei Múzeumi Igazgatóság 1963.év munkájáról.27.o.

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei.2.Veszprém. 1964

K. Nagy Emerencia
festő

„Reggel" című akvarellje szép.

Dr. Sáry Gyula: Az V. Balatoni Nyári Tárlat
Művészet, 1970. november - 37. lap

Nagy Emerencia MDK

Szerepelt a Veszprémben élő és alkotó festőművészek nov. 7-iki kiállitásán.

"Vihar előtt"
"Badacsonyi szőlők"

Cserhát József: Megyei képzőművészetünk seregszemléje.
Napló/Veszprém/ 1962. nov. 11. 2. lap.

MDK

K.Nagy Emerencia, Ajka

Bakony-Balaton kiáll. Csók I.Cal. 1963.IX.

K. Nagy Emerencia

Hódoltsági kor

Balatoni Nyári Tárlat 1962

Tudományos Múzeum

katalógus

K. Nagy Emerencia.

Hóolvadás kor

Balatoni Nyári tárlat 1962

Tihanyi Múzeum

Katalógus

M.D.K.

K. Nagy Emerencia
festő

Kis akvarelljeit állította ki a
Veszprémmegyei művészek tárlatán

Földy János: Szárom kiállítás
Művészet, 1961. január – 42 lap

K.Nagy Emerencia fest M.N.K.

Résztvett a kiállitáson

Tavas táj

/g-r/:Bakony-Balaton Veszprém megyei festők tárlata a Csók Galériában

Magyar Nemzet 1963. szeptember 26. 4.l.

M.D.M.

Nagy Emerencia
festő

Veszprémben rendezett kiállításai

— : —

Művészet, 1963. július – 47 lap

MDK

K. Nagy Emerencia

Bakony-Balaton. A veszprémmegyei képzőm. kiáll. a Csók I. Galériában. Bpest 1963. szept. 13-19.

K. Nagy Emerencia MDK

"Hóolvadás" akvarelljéve l

szerepelt a kiállításon.

Koncz István: Balaton-Bakony. Veszprém megyei festőművészek képkiállítása a budapesti Csók-galériában.
Napló, 1963. szept. 18. 2. lap.

Nagy Emerencia

l
Ferkèpzomfoisk vk
1939-41.108.l

Nagy Emerencia

Kiállítása nyílt a debreceni művelődési házban.

Szocialista kultúráért 1966. jún.

MDK.

Nagy Emerencia

Rövid kritika

Napló/Veszprém/1966 ápr.24.

K. Nagy Emerenc

Hóolvadás; Hajnali munkás-
járat; Kanasztapartí c. műve
lemi; szerepel az alábbi
kávlatban

q.T.: Veszprémi vendég szereplés
a győri műsorban

Napló 1971 I. 30

K. Nagy Emerencia

Szerepel az alábbi tárlaton a győri műszaknak

N.N.: A győri művésztelep kiállítása

Napló 1971 I.26.

Nagy Emerencia, festő

Kovacs Bélaval együtt kiallitasuk a Veszprémi Múzeumban saját rendezésben-E.Takacs Margit. 1967.XII.2-től XII.13-ig. 18.old

ÉRI ISTVÁN: Beszámoló a Veszprém Megyei ~~Múzeumokxxxx~~ Múzeumi Igazgatóság 1967.évi munkajáról 15.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei. 6. 1967. Veszprém

K. Nagy Emerencia

Részt vett a Pedagógusok Szakszervezete VII kongresszusa alkalmából rendezett tárlaton az Egressy klubban.

Péter Imre: Pedagógus- művészek országos kiállitása Rajztanitás 1963. II-III. 63.1.

Nagy Emerencia

Csaporkiállítáron vesz részt Ajkán

Napló 1967. máj. 21.

MDK.

Nagy Emerencia

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1967 nov.12.

MDK

Nagy Emerencia

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 dec.

Nagy Emerencia

áll. tanf.

Ferk pzomfoisk vk

1939-41. 147. l.

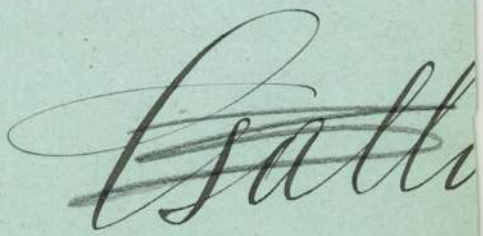

Bártfa IX 168.

K. Nagy Emerencia

Kiállít Győrött

Veszprém megyei művészet Győrött
Napló, Veszprém 1970. jan. 31.

K.Nagy Emerencia

Szerepelt a tárlaton

"Hóolvadáskor" akv.

Csorhát József: Balatoni Nyári Tárlat.
Napló/Veszprém/ 1962. júl. 24.

1021

A Tátra télen

Emlékkiállítás Ajkán

Árvíz

A Veszprém megyei piktúrát 1978-ban fájdalmas veszteség érte. Nagy Emerencia ajkai festőművésznő 57 éves korában meghalt. Képeit most emlékkiállítás formájában láthatjuk az ajkai művelődési központban. A hangulatos tájakat finom poézissel elevenítette meg akvarelljein. Negyvenöt akvarell idézi fel Nagy Emerencia emlékét.

A művésznő 1921-ben született Borszörcsökön. A rajzolás és a festés iránti szenvedélye már kora gyermekkorától fogva jelentkezett. A tanítói oklevél megszerzése után a Képzőművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait. Kandó Kálmán, Varga Nándor Lajos, Elekfy Jenő voltak mesterei. 1944-ben rajztanári oklevelet szerzett. A főiskola elvégzése után Kőszegen, majd 1951-ben Ajkán telepedett le. Az 1960-as évek elejétől művészi munkássága mellett a Hőerőmű Vasas Művelődési Központ Képzőművészeti Körének vezetője is volt.

Merengő

Tagja volt a Veszprém megyei Képzőművészek Munkacsoportjának. 1971-ben tagja lett a Művészeti Alapnak, majd 1976-ban a Magyar Képző- és Iparművész Szövetség Észak-dunántúli Szervezetének. Művésztelepeken kifejtett munkássága is ismert volt. Alapító tagja volt a győri Városi Művésztelepnek, s ennek 1968-tól haláláig tagja is volt. A makói művésztelepnek szintén alapító tagja volt. 1971-től egyéni és közös kiállításokon rendszeresen részt vett. 1971-ben Ajkán, 1974-ben Budapesten a Fényes Adolf Teremben volt egyéni kiállítása. Sikeres volt számára az 1974-es esztendő, mert Győrben, Veszprémben, Makón és ismét Ajkán mutathatta be képeit.

1976-tól rendszeresen pihenésre volt ítélve, súlyosan megbetegedett, kórházi ápolásra szorult, ágyhoz volt kötve. Egy idő után ismét dolgozni kezdett, de a betegség nem engedte érdemleges tevékenységét kifejteni. Hosszas betegeskedése ellenére, képein érezni, hogy szerette az életet, a természetet, az embereket. Képei kedvességükkel, derűt sugárzó voltukkal elevenen hatnak. Maga a lélek derűje és harmóniája sugárzik ki belőlük, amit a mai festészetben ritkán találhatunk meg.

Élete utolsó szakaszában egy teljesen lehiggadt, a modern izmusoktól és technikától mentesen, a maga sajátos világát megtalált gazdag színskálájú, meleg tónusú művészetet adott. Művészetének ez a maradandó ajándéka számunkra. Ötvenhétéves korában, új tervek megvalósítására készülve ragadta el a halál, de egy még mindig fiatalos egyéniség friss és az életben gyönyörködő művészetét hagyta reánk örökségül.

Veszeli Lajos

Bem

Turai Tamást és P. Juhász Tamást, a sárvári találkozó díjazottjait

Diákköltők országos találkozója. Sárvár, 1979. Rebbenésnyi a hír az országos lapokban, az országos rendezvény győzteseiről. Köztük ketten Veszprémben élnek és a Lovassy László Gimnázium tanulói. Nevük és érdemjegyeik angol tagozatú osztályok naplóiban. Turai Tamás 1963-ban született Budapesten. P. Juhász Tamás 1963-ban és Veszprémben. Máris verseket írnak, ám nem biztos, hogy költők lesznek. A Sárváron szerzett arannyal a KISZ Központi Bizottság különdíjával mindenesetre új osztálynaplóba kerül a nevük: Magyar Irodalom. És: Költő-tagozat. Kéretik tudomásul venni, és verseiket, haladásukat figyelemmel kísérni. Mert nehéz, de méltó az az osztálynapló.

Botár Attila

TURAI TAMÁS

Szonett

A szemeim csomók egy kötélen,
Mit a reggel tép ketté szálanként,
Kis Amodent-rudakkal, fehéren
Pótolva hiányzó vakság helyét.
A szemeim e masszába nyomva
Indulnak kékfényű hegyek felé.
Pléhkoporsóba zárt folyók útja.
És vakító hótömbök közt kisér
Néma pengék lassú suhogása,
S nem a csend hosszú, véres kezdete.
Álomnyi mocsok mászik utánam;
Muzsikál a vörös fenyők szele.
A nap mögé pillantva vettem észre,
Hó hullt a mosolyod feszítő kézre.

P. JUHÁSZ TAMÁS

Valamit mindig elfelejtek...

Valamit mindig elfelejtek
talán a völgyet
megcsonkított malmaival
és szétkavart patakmedreivel
vagy
az ódon vidámpark
kísértethajós meredélyeit
nyálkás csónakázótavát
fűszál viperáit
a körömágyas sineket
— el is felejtettem
már fölszedték —
elfelejtem a hegy
orrlukába fűzött alagutat
kutyatetemeivel
a jezsuita templomot
bedeszkázott ablakait
— a kor fogságának hírnöke —
míg romba dönti egyszer
gyerekhadunk uzsonnás kosara
kenyérrel és lekvárral

TURAI TAMÁS

Édes, sós halál

Az utcán utcák hajlanak át,
A mosolyuk szegletébe szivárgott
kerítés-oldó csillogáson
a lámpaoszlopok görbülni látszanak.
De mégsem görbülnek, csak úgy
néznek ki; valójában az est
rugózik hitetlen szalmán,
amit töviskoszorús körömágyából
szórt vágyak és macskák elé.
Az utca jól érzi magát.
Pucér hátán utcák,
csillagok hevernek titokzatosan.
Mellette kopár csontú házak állanak.
Tetejük összeér szívemen,
s egy másodperc töredékéig
a végtelen penge illúzióját
keltik. Sebeik zúzmarája
gyógyír a lassú csendre,
melyet kóbor állatok álmaként
betonbillentyűs eső hint mélán.
Az utca jól érzi magát.
Kötényébe temetkezve az erdei
szörnyek problémáján töri a fejét,
a közeli cserjésre gondolva gondterhelten.
Úgy elmereng, hogy elhomályosul
szeme, és teste közepén
kinyílik a tükör, akár a rózsa,
és gipszből készült kínai
katonafigurák kezdenek táncolni
a fényesre csiszolt rézgomb körül.
Az utca tudta nélkül
testéből édes, sós halál hasad.
Bibék, porzók, álmok között
ott állsz meztelen magányban,
válladra finoman, hogy észre sem veszed,
szakadékot csordít a világom.

P. JUHÁSZ TAMÁS

Sír-gyümölcs

Szerelmünk fölött
palakoporsó
tuja gyertyaláng
zsíros kalapos
sírásó lámpavas
óváros feletti
gyászbeszéd buldózer
Szerelmünk fölött

K. Nagy Emerencia, Festő

Ajka városban él és alkot a Kovács-Család. Ajkai Kovács Béla és K. Nagy Emerencia a 40-es évek végétől jelen van képeivel az ország számos kiállitásán. Fiuk Kovács Gábor 1969 óta több tárlaton vett részt.

Napló, Veszprém, 1976. dec. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Nagy Emerencia

KISALFÖLD

festőművész — és grafikus

1979 SEP 19

1021

Kegyelet és művészet

Emlékkiállítás

A katalógus nem helyettesítheti a kiállítást és a kiállítás a katalógust. Ha ez utóbbiból indulunk ki, csupán annyit tudunk meg a győri Műcsarnokban poszthumusz bemutatkozó *Nagy Emerencia* festőművészről, hogy Ajkáról járt rendszeresen a győri művésztelepre, annak alapítótagja is volt, többet semmit. Pedig ennél sokkal többet illenék tudnunk a művészről, akinek a tárlata hosszú szünet, számtalan elfeleithető és vigasztalanul el is felejtett kiállítás után megcsillantja a reményt, nem veszett el véglegesen a mérce a képzőművészetben, sőt, időnként egészen ott van megérinthető, felismerhető közelségben, csak fel kell ismerni, meg kell érinteni.

Nagy Emerencia művészete csendes szenzáció a rikoltó egyhangúságban, a kiáltó semmitmondásban, a zajos zűrzavarban. Az akvarelltechnika tökéletes alkalmazása, a leheletfinom színárnyalatokra, egyáltalán a színekre tehetségesen érzékeny látáskultúra újólag felveti tehetség és küzdés helyes részarányának megállapítását egy-egy alkotó szuverén világán belül. Mondják, hogy ieles mesterei voltak. Mondjuk, hogy ez meg is látszik? — ami egyáltalán nem törvényszerű. Jeles mesterektől tanulni igen nagy mértékben tehetség kérdése a természetszerű akarás és az elengedhetetlen hangyaszorgalom mellett. Mit tanulhatott Nagy Emerencia a mesterektől?

Mindenekelőtt a letisztult, világos előadásmódot, a képi megfogalmazás tömör, ugyanakkor levegős, novellisztikus hátát, amely avantgarde irányoktól távol nem restell közérthető, már-már hivalkodásszámba menően szerény lenni. A szerénység nem jelent igénytelen egyszerűséget. Az impressziókban, a bravúrral megfogott természetrezdülésekben, a kékes téli tájakban, a februári szőlőkben, az őszi virágokban és a reggeli háztetőkben észre kell venni a létezés, a vegetáció általában észrevétlen drámáját, az előző pillanat elmúlásának, a készülő várható robbanásának lappangó dinamikáját. A hidegebb színek uralkodásában a tárgyilagos, racionális szemléletet, amelynek árát a művész sok-sok önpusztító gazdagító emberi és művészi küzdelemmel adja.

Most, hogy ilyen szomorú alkalom szerencséltetett bennünket a Nagy Emerencia művészetével való megismerkedésben, kétszeresen nem közömbös, ki, milyen árat és miért fizetett. De még ebből a szomorú alkalomból is a miértet, minden szenvedés, megpróbáltatás művészi, emberi hozadékát, az eredményt kell tekintenünk. Az akvarellek és a grafikák ezt az egyetlen lehetséges hozzáállást szentesítik.

Kegyetlen igazság, de igazság, hogy a művész múlandó, a művészet nem feltétlenül. Nagy Emerencia művészete élő és példamutató, s általa él tovább egy példamutató ember, akinek értékei előtt igazán méltánylandó kegyeleti gesztussal hajtott főt — a tárlat megrendezésével — Győr városa. A főhajtáshoz csak csatlakozni lehet.

P. M.

NYFK

TEKINTSE

az 1978-

irodaszervezési és ügyvit

mely rendszerében alkalmas bármilyen mu
méretű eloxált alumínium vázas íróasztalho
görgőkön mozgatható kartoték és irattárol

Az iratok és adattárolók elhelyezésére 16 f
melyekből esztétikus szekrénysor alakítható

Kiegészítő bútorok: írógépasztal, dohányzó-
állvány.

A bútortestek laminált forgácslapból készü
anyag.

Színvariációk: kék, zöld, teasárga, tölgy és dió fehérrel komb

Nyugat-Mag

K. Nagy Emerencia, festőművész

A XX. Veszprém megyei Őszi Tárlaton a nemrég elhúnyt művész akvarelljeit láthatjuk, melyek arról tanúskodnak, hogy mesterük ura volt anyagának és értette a színek nyelvét.

Oelmacher Anna: A XX. Veszprém megyei Őszi Tárlat.
Napló (Veszprém), 1949. dec. 1.

K. Nagy Emerencia: Hajnali halászat

(Fotó: Borbás János)

... és a jegyzeteket
...ta Faragó József. A balla-
...ákat Kiss Jenő fordította.

...ZÉKI NÉPMESÉK

...riterion Kiadó, Bukarest
...omán—magyar közös kiadás

Gyűjtötte, sajtó alá ren-
...ezte és a bevezető tanul-
...ányt írta Nagy Olga. A
...egyzeteket Nagy Olga és
...alamon Anikó készítette.

de vagyunk számolatlan
hát éhes magányra virradok

sűrű vér
fűlök már szűntelen
lomha gondolat
lengek ajtók előtt
részeg vándor
kóborlok tűzpiros ruhában

LEGÉNYEK

...élt vagy valós fogyatékos-
...ágok, különféle egzisztén-
...iális okok miatt egyesek
...zt az életformát választják.
Más szélsőséges rendelke-
...ésekkel együtt az aggle-

szelelőjén, a garat fölött szétnőtte a fészertetőt. Gazvert kertjében rókaiskola nyílt.

Ahogy korosodott, goromba lett. Összeütközésbe ke-

lett a nőből; berúgott, és sírt. Azóta iszik és sír.

A téglát, palát azonban nem adja a szalma alól...

Randevú a mozi előtt

K. A. áruforgalmi és fenntartási osztályvezető egy jónevű budapesti kutatóintézetnél. Sárga Citroenjén bejárta a fél Európát, telke és villája van a Ba-

Nagy Emerencia

„Gombaforyek" akvarell 73x51 cm
„Kövek és hullámok" akvarell 43x61 cm

Balatoni Nyári Tárlat 1976
Balatoni Múzeum, Keszthely

Nagy Emerencia festő

Korának művészeti balatoni tárgyú alkotásaiból rendezett alsóörsön kiállítást, melyen a művész képei is szerepelt.

Napló (Veszprém), 1977. júl. 9.

K. Nagy Emerencia

A györi művésztelepre évek óta meghívást kap Kovács Béla és K. Nagy Emerencia.

Vádor Gyözö: Györi Művésztelep 44.
Napló [Veszprém], 1977. aug. 13.

Nagy Emerencia

„Őrzi harmónia" akvarell 51 x 72 cm

„Virágok díszeszete I." – II. akvarell
51 x 72 cm

XVIII. Veszprém megyei őrzi tanlat
Bakonyi Múzeum, Veszprém 1976

Nagy Emerencia

MŰVÉSZCSALÁD alkotásainak kiállitását tegnap nyitották meg Ajkán, a művelődési központban. Nagy Emerencia, Kováts Béla és gyermekük, Kováts Gábor festőművészek 60 olajfestményét és 12 grafikáját mutatják be. XI 26

Magyar Hirlap 1976/281/9

K. Nagy Emerencia, Jestő

L.: Kovács Béla

— : Hír 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976 [illegible] 14.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 JUN 9

Magyar Hirlap

K. Nagy Emerencia 1 ajka, festőművész

HÁROM FIATAL FESTŐMŰVÉSZ, K. Nagy Emerencia ajkai, Kováts Béla veszprémi és Kováts Gábor budapesti művész alkotásaiból nyílt kiállítás szombaton a győri képcsarnokban.

1021

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 135-068, 387-748, 340-726

'76 APR 17.

NAPLÓ (VESZPRÉM)

Nagy Emerencia

1021

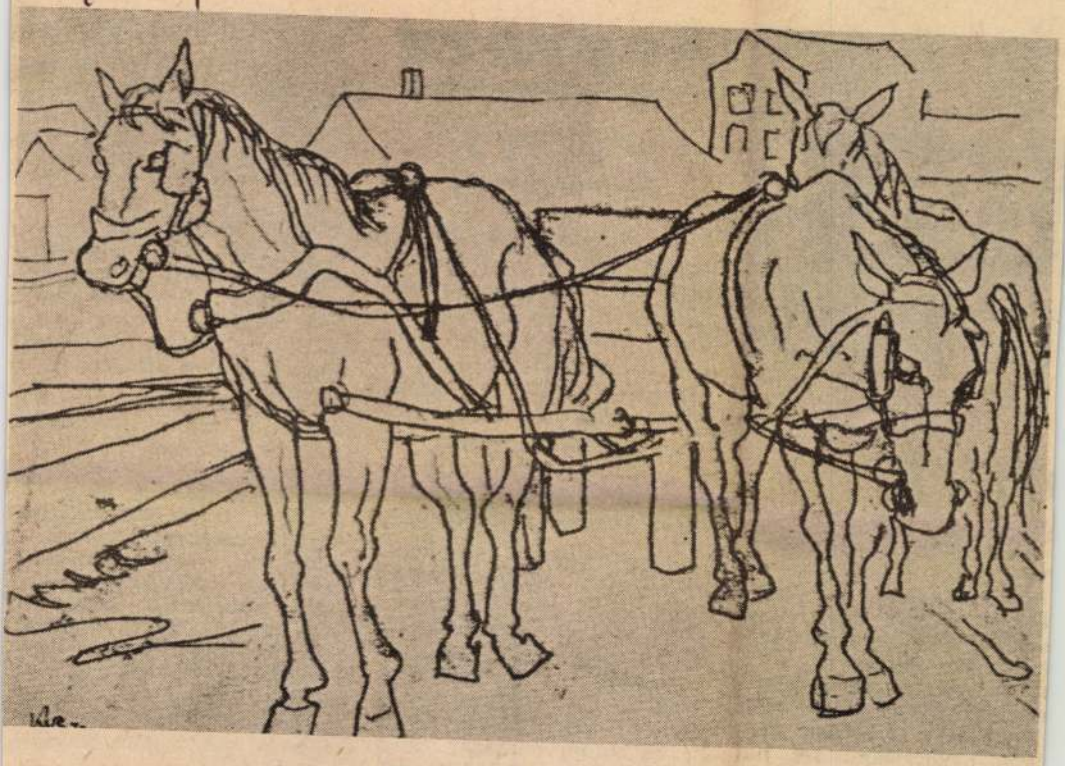

Nagy Emerencia: Várakozó fogat

LOK

ÍTVA

kapcsolata a mozgalom-
nal.

Kezembe adja a vaskos
ötetek egyikét. Mint laikus,
negállapíthatom, nagyon pre-
íz, alapos munka. A szak-
na és az ifjúság szeretetéé-
ek szüleménye. Míg nézem
könyvet, a főmérnök feláll
dohányzóasztaltól, és iro-
ája ablakából az üzemek
élé néz. Percekig csend

Szav

rám!

Itt aztán megint minden be lett dobva. A görög abc pi-je az elsős jelölt, Turpi becenevéből, Jókai loboncos Krisztus-képe, Jelinkó Robi a kis oroszlánnal, Mosoni, a „Fegyenc", az V. éves Szabó Viktor jobb kezének mind a négy ujja mint lenyomat, na és a szakállas Oláh Joe Guevara-utánérzésből született, pipás, bekötött fejű plakátja.

Veszprémben a vegyipari egyetem és szűkebb környezete április elsejétől 12 napon át kortesplakátokban, tréfás vagy annak szánt jelszavakban, jelmondatokban fürdött. Öt évfolyam és a szervező szak egy-egy jelöltje és stábja önmagát, de a környéket sem kímélve egy héten át várost, egyetemet, kollégiumot és menzát el-

és a IV.

alkoholt dobták be. Ez nyomta rá bélyegét a rendezvények többségére. Volt pálinkás reggeli, olcsó sör, sörkert délután, sör kert nélkül... a VEN-en alkohol tanszék alakult stb.

Ami nagy szerencse — az új vonás sehol semmilyen bonyodalmat nem okozott. A mértéket ugyan nem szabták meg, de senki nem lépte túl a határt, legföljebb jelöltjének a népszerűsítésében, szolidan. Ezt viszont nem ítélhették el, hiszen az egy hétig tartó korteskedés célja az volt, hogy a Te kit választanál? kérdés helyett a Szavazz rám! jelszóval magához hódítsa a hallgatók-oktatók szavazatait. Saját jelöltjére ugyanis senki nem voksolhatott!

K.Nagy Emerencia

Három fiatal festőművész K. Nagy Emerencia ajkai,Kováts Béla veszprémi és Kováts Gábor budapesti művész alkotásaiból nyilt kiállitás VI.8-án a győri képcsarnokban.

Magyar Hirlap 1974/157 13.

Nagy Emerencia

Budapesten, a Fényes Adolf-terenben 1974.
júliusában kiállítása nyílt.

Nemzeti, 1974. július 6. 102 alk. 156 m. 10 p.

Nagy Emerencia festőművésznő

MEGHÍVÓ

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK

MEGHÍVJA ÖNT

NAGY EMERENCIA

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

MEGNYITJA:

KAPOR KÁROLY

A VESZPRÉM MEGYEI TANÁCS VB. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYÁNAK VEZETŐJE

1974. JÚLIUS 5-ÉN PÉNTEKEN 17 ÓRAKOR

FÉNYES ADOLF TEREM

BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI ÚT 30.

3987 FNYV I.

Nagy Emerencia

A Fényes Adolf-Teremben rendezett kiállitását julius 5.-én nyitják meg, mint a lap, a kulturális eseményeket ismertető rovatában közli.

Élet és Irodalom, Bp. 1974. junius 29.
XVIII. évf. 26. sz. 8. lap.

Nagy Emerencia festőművész

július 5-én nyílik meg
kiállítása a Fényes Adolf teremben

július 2
4. old

K. Nagy Emerencia

Ősi kangulat akv. 36x51

6. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely 1972.

Nagy Emerencia
festő

A Fényes Adolf levemben julius
5-én nyílt meg Nagy Emerencia
kiállítása.

[illegible] — Kiállítási naptár.

Művészet, 1974 julius – 48 lap.

K. Nagy Emerencia

Veszprémben, a pedagógus festők kiállításán szerepeltek művei.

Balogh Elemér: Megszerettetni a szépet.

Napló (Veszprém) 1942. ápr. 7.

K. Nagy Emerencia

a Keszthelyen rendezett Nyári Tárlaton „Őszi hangulat" c. akvarellje szerepel. (emlitve).

Balogh Elemér: Jegyzetek a Balatoni Nyári Tárlatról.

Napló (Veszprém) 1942. júl. 29.

Nagy Emerencia, festő

A fényes Adolf Teremben mutatta be műveit. Megemlítve: „Várakozó fogat."

Miklós Pál: Képzőművészeti krónika 839-846.

XVII
9.

JELENKOR, Pécs, 1974. november

K. Nagy Emerencia

Őszi hangulat akv.
36×51

6. Balatoni Nyári Tájkat

1021

1974. jul. 14. Petőfi 18.44 M.

Láttuk, hallottuk.

- Felhivjuk hallgatóink figyelmét, hogy július 19-én a Kultúrális Kapcsolatok Intézetének rendezésében Antik mozaik és mükincsek Tunéziából cimmel kiállitás nyilik a Szépmüvészeti Múzeumban.
A nagyszabású tárlaton a mai Tunézia területéről, a római és bizánci korból megmaradt teljes és töredék mozaikpadló, freskó-részletek, szobrászati emlékek és az agyagmüvészet remekei láthatók.

E hónap 26-án a Mücsarnokban a mai szocialista szlovák képzőmüvészek kiemelkedő alkotásait mutatják be.

A Kultúrális Kapcsolatok Intézetének kiállitótermében fotódokumentációs kiállitás látható a Mongol Népköztársaság kikiáltásának 5o. évfordulója alkalmából.

Még megtekinthető a Mücsarnokban jul. 21-ig a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság 3o éve cimü fotókiállitás.

A Fényes Adolf teremben Nagy Emerencia festőmüvész tárlata jul. 28-ig tekinthető meg.

Nagy Emerencia, Jestő

A Jényes Adolf Teremben nyílik meg tárlata jól. 5-én.

—: Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. jún. 29.

Nagy Emmericia festőművész
a művész kiállítása a
Fényes Adolf Teremben látható.

Találatok.

Népszabadság, 1974. júl. 27.

Nagy Emerencia festő

a budapesti Fényes Adolf teremben állították ki képeit.

Szombat délelőtt.

1944. júl. 6. 10.05 Petőfi 18/7.

Nagy Emerencia

Tehér sziklák akv. 43x61
Tapolcai tavasbarlang -"- 43x61

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Tényes A. Terem 1974.

K. Nagy Emerencia

„Hajnali halárzat"

(repr.)

Napló, 1971. dec. 4.

Nagy Emerencia

Gesztenyeviráglás akv. 61x43
Vihar előtt — " — 40x60

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Reggel reps.

Nagy Emerencia festőművésznő
kiállítása Fehérgyarmaton
1974.

Napy Emerencia

Danaidák repr.

Napy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem
1974.

Nagy Emerencia

Útitársak repr.

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem
1974.

Nagy Emerencia

Hajnali munkásjárat pasztell

Reggel

— 4 —

34x51

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem
1974.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

NAGY EMERENCIA

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

MEGNYITJA:

KAPOR KÁROLY

A VESZPRÉM MEGYEI TANÁCS VB. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYÁNAK VEZETŐJE

1974. JÚLIUS 5-ÉN PÉNTEKEN 17 ÓRAKOR

FÉNYES ADOLF TEREM

BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI ÚT 30.

3987 FNYV I.

Nagy Emerencia festőművész

kiállítása akvarellekből megnyilt a Fényes Adolf

teremben VI,5-én

Magyar Hirlap 1974/184 8.

Nagy Lucrencia, festő

Kiállítása nyílt meg a
Ferenczy Adolf Teremben júl. 5-én.

— : Hit

8.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1974. júl. 6.

Nagy Emerencia, szobrán

Táblata a Jényes Adolf
Teremben látható.

– : A két végi kulturális programból

9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 13.

Nagy Emerencia, festő

Táblata a fényes Adolf Terem-
ben tekinthető meg.

—: A hét végi kulturális programból

9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 20.

Nagy Emerencia, festő

A Jényes Adolf Teremben látható a kiállítása.

—: A két végi kulturális programból 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. júl. 27.

K. Nagy Emerencia, Jestő

Kiállítása nyílt meg Győrött.

–: Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. jún. 9.

A KIÁLLÍTÁSI INTÉZMÉNYEK
MEGHÍVJA ÖNT

NAGY EMERENCIA

FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

MEGNYITJA:

KAPOR KÁROLY

A VESZPRÉM MEGYEI TANÁCS VB. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYÁNAK VEZETŐJE

1974. JÚLIUS 5-ÉN PÉNTEKEN 17 ÓRAKOR

FÉNYES ADOLF TEREM

BUDAPEST, VII. RÁKÓCZI ÚT 30.

3987 FNYV I.

MEGHÍVÓ

Nagy Emerencia

Ősi kanyulat rajz.

Nagy Emerencia festőművésznő
kiállítása Fényes A. Teremben
1974.

Nagy Emerencia

Hajnali munkásjárat
rep.

Nagy Emerencia festőművésznő
kiállítása Fényes A. Teremben
1974.

Napy Emerencia

Bodrogtorkolat monotypia 30x21
Pletyka — " — — " —

Napy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Fekvő akt monotypia 21x30

Női riportban — " — — " —

Nagy Emerencia festőművésznő
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Napy Emerencia

Dégi temető monotypia 30x42

Várakozó fogat — " — 24x33

Napy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Tükörkép monotypia 29x25

Pusztába kiáltó — " — 30x24

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Jelenés monotypia 30x21

Kirkó — " — 30x24

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Fann Annegs I. monotypia
Lovak vízparton — " —
27x58

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974

Nagy Emerencia

Cigány madonna monotypia 42x30
Danaidák — " — — " —

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Pihenők monotypia 30x42
Utitársak — " — 50x60

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Napy Emerencia

Műtermben monotypia 30x21

Műtermben I–II — " — " —

Napy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Hajnali halászat akv. 43x61
Őszi délután —"— 61x43

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1979.

Nagy Emerencia

Őszi alkony akv. 61x43
Balatonpart őssel — " — 30x60

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Virágok ablakban alev. 36x51
Őszi hangulat -"- 36x51

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Őszi erdő alw. 61x43

Szőlőhegy tavasszal — " — 42x59

Nagy Emerencia festőművész kiállítása Fényes A Terem 1974.

Nagy Emerencia

Balatoni tavasz olaj 43x61
Balatonpart reggel — " —

Nagy Emerencia festőművésznő
kiállítása Fényes Adam Teremben 1974.

Nagy Emerencia

Házak domboldalon akv.

Ravatalnál

43x61

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Fényes A Terem 1974.

Nagy Emerencia

Gepphőbarlang I. alv. 42×59

— " — II. — " — — " —

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Tényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Domboldal akv. 43x61

Októberi nap fény —"— —"—

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Tényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia

Kanyargós utcácska alv. 43x61
Olvadás -"- -"-

Nagy Emerencia festőművész
kiállítása Tényes A. Terem 1974.

Nagy Emerencia festő

Harmadik alkalommal nyílt meg ajkán a tavaszi tárlat, melyen szerepelnek akvarelljei.

R. J.: tavaszi tárlat.

Napló, /Veszprém/, 1945. márc. 29.

Nagy Emerencia

Székesfehérváron megnyílt a Magyar Képző-
művészek Szövetsége Duna-dunántúli terü-
leti tervezet tagjainak kiállítása,
melyen tervezőnők munkái.

B.E.: Duna-dunántúli képzőművészek
kiállítása Székesfehérváron.
Napló / Veszprém /, 1974. szept. 14.

Nagy Emerencia

A Fényes Adolf teremben mutatkozik be műveivel a művész. „Hajvali halászat" c. [említve]

Losonci Miklós: Kiállítótermekben.
Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 24.

Nagy Emerencia festő

Székesfehérváron a Csók Képtárban rendezték meg az észak-dunántúli 6-ik csoportos tárlatát, melyen szerepelnek művei. „Kövek és hullámok" balatoni akvarelljén a inharos partot vetíti elénk. „Rózsaszínű reggelben" c. vízfestményén egy dombos falusi utcácska hova reggeli színeit vetíti elénk. (említve)

Pogány Gábor: Az észak-dunántúli képzőművészek hatodik kiállításáról.

Életünk, 1974. 6. 546. old.

Nagy Emerencia festő

A Fényes Adolf-teremben látjuk műveit, kisméretű akvarelljei hangulatos tájképek, monotipiái kultúrált rajzúak: „Várakozó fogat" (említve)

Miklós Pál: Képzőművészeti krónika. Jelenkor, Pécs, 1974. 9. 843. old.

Nagy Emercia

Vihanos Balaton, akv. 43 x 61 cm

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, 1974., Keszthely

K. Nagy Emerencia

K. Nagy Emerencia fia Kováts Gábor és
férje Ková ts Béla közös kiállitáson szere-
peltek a Petőfi Ifjusági Házban, Ajkán.

Rajztanitás 1975-2-31

K. Nagy Emerencia

K.Nagy Emerencia,valamint férje,Kovács Béla,
és fiuk,Kovács Gábor alkotásaiból nyilt
kiállitás VI.1-én a makói muzeumban.

Magyar Hirlap 1975 151/8

K. Nagy Emerencia

Részt vesz a kiállításon
(A katalógust ld. Bányai Erzsébetnél)

XIII. Veszprém m-i Őszi Tárlat
1971. nov.

NAGY EMERENCIA festő, grafikus
Borszörcsök, 1921

Kandó László, Elekfy Jenő és Varga Nándor Lajos növendékeként fejezte be a főiskolát. 1948-51-ig Kőszegen, majd 1953-ig Ajkán tanitott, jelenleg Oroszlányban él. 1943 óta kiállító művész; eddig tizenöt önálló bemutatója volt, legutóbb 1974-ben a Fényes Adolf Teremben. 1963-ban ezüstérmet nyert a szocialista városok képzőművészeti seregszemléjén. - Szükebb környezetének realista beállitottságu, figurális érdeklődésü ábrázolója; főműfaja az akvarell és a monotypia.

Művészéletrajzok 1975

Nagy Emerencia

„Jelenés" monotypia 30x21 cm
„Lovat vizsgáton" -"- 27x42 cm
„Felrés villát" akvarell 43x61 cm

XVI. Veszprém megyei Ősz Tárlat

Veszprém, Bakony Muzeum 1974.

Nagy Emerencia (ajka), festő

Győrben, a Xantus János Múzeum képtárában megnyílt a győri művésztelep 5. kiállítása, melyen a művész művei szerepelnek. Tusrajzait lírai látásmód jellemzi. „Nyár emlékei" – „Virágok" – „Virágzás I." c. (említve)

K. A.: Kiállítás a képtárban. Kisalföld, 1977. febr. 20.

K. Nagy Emerencia

XVI. Veszprém megyei őszi tárlat

1974. Veszprém, Balaton Múzeum Katalógus

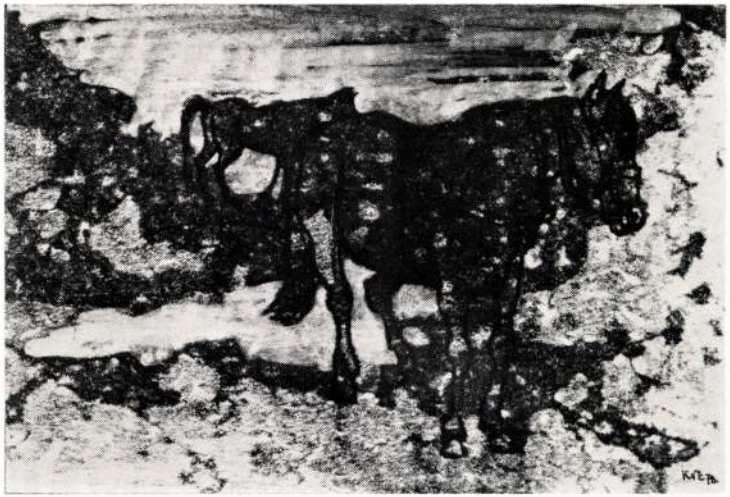

K. Nagy Emerencia: Lovak a vízparton

A veszprémi Georgi Dimitrov Megyei Művelődési Központ

tisztelettel meghívja

1976. február 13-án 16 órakor

NAGY EMERENCIA, KOVÁTS BÉLA

és

KOVÁTS GÁBOR

kiállításának megnyitójára

Megnyitót mond:

DEZSÉRY LÁSZLÓ

a Magyar Rádió főmunkatársa

Nyitva: 1976. február 13 — február 29.

rr.

UAGY EMERENCIA

Nagy Emese
építész

MDK

a pécsi altemplomok lejáratok rekonstruálása.

475.o.

Dercsényi Dezső: A középkori kőfaragványok védelme.
ÉKK 1959 3-4.sz. 469-476.o.

MDK

Nagy Emese

1956-ban a Szt Zsigmond Kápolna /Szt György tér/ alapfalait tárta fel.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
44.l.

Nagy Emese MDK

Budaszentlőrinci Pálos-kolostor romjai.
/Bp. II. Budakeszi ut 91-93-95/

Dissitőrészleteit Kassai István dolgozott.
Épült Vince pálos szerzetes terve szerint.
1934-ben Garády Sándor ásta ki az alapfalakat.
1949 Gerevich László vezetésével ujabb
ásatások folytak.
1958-ban Nagy Emese ásatása négy épitési periodust állapitott meg.

Zakatics G. Sándor: Budapest. Bp. 1961.
67-68.l.

Nagy Emese

1958-ban egy csőfektetésnél a mai utca vonalának megfelelő középkori úttestet figyelt meg (Osszághoz u.)

Seitl: Budai Hár 1957. 306. o.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Nagy Emese

Pesthidegkut, Gercsepusztai templomrom.

1956-ban Nagy Emese vezetésével ásátás állapitotta meg alaprajzát.

Repr. XØ 139.X. kép.

Zakariás G. Sándor: Budapest. Bp. 1961. 74.l

Nagy Emma

Kiáhítása nyílt a zakamari kisgalériában

Kelet Magyarország 1968 XII. 20.

M.D.K.

Nagy Endre

Rajza Reinitz Béláról, Rónai Mihály András: "Egy kávéházi randevú elé" c. irásának illusztrálására.

Szinház, Bp. 1946. okt. 30. -nov. 5. II. évf
42. sz. 10. lap

K. D. K.

NAGY Endre festő

1905-ben Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Réti Bp. 1954. 326. e.

M. D. K.

NAGY Endre festő

1903-ban Nagybányán a Szabad-iskola növendéke

Réti Bp. 1954. 326. l.

M. D. K.

NAGY Endre építész

Résztvesz a Székesfehérvár, Dózsa György tér és környéke rendezésére kiírt tervpályázaton,

Társtervező: Vidos Zoltán, Ágoston Miklós, Jankó Kálmán

Magyar Építőművészet 1960. 1. sz. 64. l.

MDK

Nagy Endre,

1903-ban az iskolában dolgozott
1905-ben " " "

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ MK 70.1.

M.D.K.

Nagy Endre

Két rajza: Egyik önmagáról és egy másik:
Ady a páholyban.

Erdődy Elek: Nagy Endre kabaréjától a Pódiumig.
Szinház és Mozi. Bp. 1949. aug. 31. II. évf.
35. sz. 26-27. l.

MDK

Nagy Endre

Részt vett a kiállitáson.

"Tavaszi táj"

-Pagony - :Szinek és képek a Heves megyei képzőművészek munkaközösségének tárlatán.

Uj Uton, Eger. 1957. máj. 15.

MDK

Nagy Endre

Tábori Kornél: Páris magyarjai. Bp. é.n. 80 l.

MDK

muzsinszki Nagy Endre

Páncélvonat, temp.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp. 1952.

Nagy Endre

Műve nerepel az Ernst Múzeumban – az ölödik Munkácsy Léh által rendezett kiállítása.

N. Ü. 974. v. 20.

M.D.K.

Nagy Endre

Fényképét művésztársaival együtt hozza a lap és a "Helyszini közvetités a Szinházi Élet szerkesztőségéből" c. cikk beszámol arról, hogy Nagy Endre maga illusztrálja cikkeit.

Szinházi Élet. Bp. 1935. okt. 2o-26. XXV. évf. 43. sz. 74-78. lap

SAJTOFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1995 JUN - 5

NAPLÓ (VESZPRÉM)

Nagy Emerencia

1021

NAGY EMERENCIA: FENYŐK

Nem kellett

Több esetről tud a világ, nikor bizonyos személyek : odaítélt díjat, például a obel-díjat nem vették át. rra is volt már példa, gy prémiumot utasított ssza a brigád. (Erről lát-ttunk a közelmúltban ovjet drámáról készült tv-lmet.) Nemrégiben egy fia-l szocialista brigádvezető em fogadta el brigádjának : aranykoszorút. Az eset em hétköznapi, de mint gy nem nagy. A Ténynél bban izgatott hát az Em-er. Ki lehet vajon, s mi-en elvek vezérlik?

○

Dr. Nagy Endre harmincon neni vegyészmérnök, a eszprémi Műszaki Kémiai utató Intézet munkatársa. zocialista brigádvezető, ISZ-tag. Nős, van egy há-méves lánykája és egy két-obás tanácsi lakása.

1969-ben kapott diplomát vegyipari egyetemen, amit eredménnyel végzett el. fiatal folyamatszabályozó

listá brigád v szakmunkások, gozták már ott. Kezdetben nem volt könnyű a dolgom. Úgy értem, ők tapasztaltabbak, gyakorlottabbak voltak. Lépésről-lépésre kellett elfogadtatnom magamat. Mindig meghallgattam a nagyobb tapasztalatúak véleményét...

○

Nagy Endre halk szavú, szerény ember. Hallgatnia az idősebb, tapasztaltabb tanácsaira nem volt hát nehéz. De mást is észrevettem rajta: eltökéltséget és céltudatosságot. Mert ha simán ment minden, *miért is jött el három éve Pétről?*

— Pétre ipari, üzemi tapasztalatokat szerezni mentem. Az igazság ugyanis az, hogy engemet inkább a kutatások vonzottak. Azt hiszem ez akkat kérdése... Üzemi ismeretek, ipari-gyakorlati szemlélet birtokában jöttem a MÜKKI-be. Itt szintén szocialista brigádba kerültem. Öt van belőle az

gadta el az aranyat.

— Nem. Az én javaslatomra maradt az ezüst.

— *Miért?*

— Egyszerű. Nincs nagy különbség az arany és az ezüst között, illetve *szerintem az a fontosabb, ami a jelvény mögött van.* A vállalások teljesítése, a munka. Úgy érzem mi még nem tettünk eleget érte. Így még mindig mondhatjuk magunknak, hogy legyen jobb brigádmunkánk az aranykoszorúért!

— *A brigád tagjai mit szóltak?*

— Nem volt vita. Ez nem azt jelenti, hogy csak én beszélek. Néha igenis sokat vitatkozunk a brigád feladatáról, szerepéről. Főleg arról, hogyan alakuljon a brigád jövője.

— *És hogyan fog?*

— Én olyan szellem, olyan produktív tevékenység kialakítását tartom döntőnek, ami vonzóvá teszi a brigád életét. Ez lehetővé tenné nagyobb tudományos tapaszta-

Nagy Endre

író, mint rapoló

l.

Pérely 153. l

Nagy Endre

rajzoló

Laid

= Szinyei. IX. 548. l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
al

8. sorsz. Műhelyi minta

Nagy Emere

illusztrácinak a Vas.
Ujs Regestárában
1906. évf

igy látszik
zajat elbeszelé-
zeber

Nagy Endre
író és rajzoló
eredetileg Grosz E.

Gyulai László, festő. l. Gyulay L.

4251

Gyürky, 1. Béla festő * 1851. Ludányban. 1880-1. a müncheni képzőmüv. akadémián végezte tanulmányait. (Somogyi M., Művészet 1912 184. l.)

110

Nagy Endres

kabarédirektor. Párisban a Cola Rossiban tanult rajzolni.

ivod

Tábs Párismagy. 80. l.

Nagy Endre

MUSSOLINI ÉS HITLER AUTÓN TÁVOZIK A RÓMAI ISMERE
MEGKOSZORÚZÁSA UTÁN AZ EMLÉKM

NÉMET-OLASZ együttműködés a Dunamedencében

Körülhatárolták a két birodalom érdekterületeit

Róma, május 6
(Az Est külön tudósítójától)

A római pohárköszöntőkről illetékes helyen azt mondták tudósítójuknak, hogy azokban

a berlin—római tengely megszilárdulása

jutott kifejezésre és azok a szíves szavak, amelyeket Viktor Emanuel király és császár Hitler kancellárhoz intézett, azt bizonyítják, hogy Ausztria bekebelezése a legcsekélyebb mértékben sem rendítette [illegible] összhangját, vi-

Az Est

Szombat, 1938. május 7.

HÁZ

NAGY ENDRE HALÁLA

Mélységes gyásza van a magyar irodalomnak és a színháznak. Hosszas betegség után tegnap meghalt *Nagy* Endre, a kiváló író, színpadi szerző és konferanszié, a magyar kabaré megteremtője. Hatvanegy éves volt és agyvérzés ölte meg. Fiatalon kezdte szépirodalmi működését és ifjúkori regényével óriási sikereket ért el. De az igazi népszerűséggel akkor találkozott, amikor párizsi tanulmányútja után egy pincehelyiségben megalapította a nemes értelemben vett magyar kabarét.

Az irodalmi szatíra, a művészet és a finom humor hajléka lett *Nagy* Endre műintézete. Nemcsak irányította ezt a kis színházat, hanem nevelte a köréje csoportosuló ifjú írókat, akik közül többen később nagy karriert futottak be. Nagy Endre a prózaírás mestere, a dialógus nagy művésze volt, pompás előadó, ragyogó színész és ezenkívül tehetséges festő, kitűnő karikatúrarajzoló.

A háború alatt *Nagy* Endre egyike volt az elsőknek, aki a frontra vonult. Mint *Az Est* haditudósítója felhívást tett közzé lapunkban azokhoz, *akiket a sorozóbizottságok alkalmatlanoknak nyilvánítottak.* A jelentkezőkből csapatot toborzott és kivitte őket a hadszíntérre.

Nemrégen elvesztette egyetlen fiát, akit rajongással szeretett. Azóta felkitűnő levertséggel küzdött a különben mindig jókedélyű, rendkívül szellemes író. A mult héten gyomorfájdalmakról panaszkodott és kérésére a Zsidókórházba szállították. Tegnap reggel váratlanul agyvérzés lépett fel, amely pár óra alatt végzett vele. Felesége és leánya, Cs. *Szabó* Lászlónak, a kitűnő írónak felesége és kis unokája gyászolják.

Szombaton, *május 7-én délután temetik* a kerepesiúti családi sírboltba, imádott fia mellé, a református egyház szertartása szerint.

NAGY ENDRE

(Vadász Miklós rajza)

Nagy Endre

Thieme Becker

XXV. 331. l.

(Lyka)

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Nagy Endre

Vegbiz. jó eredm.

Érettsk 1917/18.

32. l.

135

ugyanott 1785-ben.

dul[illegible] de szembe néz, tojásdad medailot és baljában sisakot tart. A nyakába pjas-rend[illegible] jelvényét, mellén pedig szalagját viseli. ~~Parókája fodritott,~~ sza és szakálla beretvált. Inge mellfodi[illegible]rditott elejű, kabátjának ujjai haj-

5: VII. 29-én 500 lirán. (230 frt.)
én (279/95.)
59601/95 min. számot.

Vagy Endre, Muzsinszki

Lépfegyverek és Levél a táborból c. rajzai repr.

Művészet 1915. 207. l.

M. Nagy Endre

München 1917. 27, 28, l.

Kálmán Ede IX. 85.

Nagy Endre

Művészet. 1915. 207, 428

Szabó Kálmán dr. VIII. 249

M. Nagy Endre

Műcsarnok ferti Bjert

1914. tav. kiáll. 231, 315
1915. tav. kiáll. 80, 84
1915–16. téli kiáll. 81.

Muzsinszky Nagy Endre

1916. tav. kiáll. 110
1916–17. téli kiáll. 16, 199
1917 tav. kiáll. 201, 206
1917–18. téli kiáll. 186.
1919–20. téli kiáll. 71, 332, 336, 339
1920–21. téli kiáll. 233, 578
1925. tav. kiáll. 66, 299, 309
1927. őszi kiáll. 506.
1927/28 téli kiáll. 315

Szombathelyi lelet VI. 80

Nagy Endre

festő

Műcsarnok

1915-16. sarosi

Parlek II. 72

568

1907. november 8.

A nyitra vármegyei múzeum igazgatóságának: a Maticza Szlovenszka kettős és többes példányainak haladék nélkül való beküldése kéretik, a Széchényi könyvtár többes példányaiban való részesedés tárgyában a többes példányok jegyzékének elkészülte után a nyitrai múzeum figyelembe fog vétetni (772/1907.)

M. Nagy Endre

Kepe a Szépmüv.

Müsemban

Rimaszombati lelet VI. 90, 94

M. Nagy Endre

Madifesto

Koll. Eiáll. 1917

Nemzeti Salon

Közel 200 mü

L. Müvészet

1917. 27 l.

Simon, Leopold, trencsén gróppszerész

VI. 250

M. Nagy Endre

1915. apr.-máj. kiáll. N. Szalon
Mákvirágok, olaff. 300.-
már előzetesen is Erdős
kiállított.

1916. apr. kiáll. u.o.
Fonás Cucilowban, olaff. 800.-
Román fatemplom Kirli-
babán, olaff. 1000.-

Komárom V. 150.

Nagy Endre, Muzsinszki

173 drb háborus Lejtetet
koll. Eiall. 1917. jan.
a Nemzeti Halomban.

214

Payne, A. Sh.

A colbergi tanácsház. (Das Rathhaus zu Colberg.)

Am.

105 x 158 mm.

K. 0. 50

Nagy Endre

Nagybánya kiáll. kat. 1912

79

Tatai edenyek a sümegi múzeumban

VI. 150.

Nagy Endre

Nagybányai kiáll. kat.
1912 87

Tál agyagból, római, töredéke VI. 280

Nagy Endre, Munkácsi

(I)

A Nemzeti Szalonban január 13-án nyílt meg a XVIII. hadtest háborús képeinek és Horvai János síremlékeinek kiállítása. A XVIII. hadtest háborús képei alatt M. Nagy Endre festményei értendők, aki e hadtest kötelékében, később annak törzséhez beosztva teljesített katonai szolgálatot. Majdnem kétszáz művet állított ki M. Nagy Endre, amelyek igen külön-

böző pontokról való, változatos momentumokat ábrázoló festői felvételek. Egyes képei épen csak objektiv leírások voltak, a festőnek alig lehetett más céljuk velük, minthogy gyorsan, vázlatszerű felszínességgel inkább csak topografiai leírást adjon katonai állásokról, arról a vidékről, városokról, amelyeken katonai minőségben átvonult. M. Nagy Endrére, aki az 1914. évi szerbiai hadjáratban is részt vett, Czibulka Artur altábornagy lett figyelmessé, mint ahogy a kiállítás katalogusának előszavában írta: «Nagyobbára magyar csapatokból álló hadtestem egyik népfölkelő alakulásánál «fedeztem fel» 1915 január hó végén — egyik szemlém alkalmával — tábori festőállványa előtt Nagy Endrét, ki akkor épen egy bukovinai havas tájat festett. Tanulmányát meglepően természethűnek, színezésének erejét kiválónak találtam. Nagy festőt erre hadtestem törzsébe

Művészet 1917. 27, 28. l.

Érkezett 1904. September 13.

682/1904. A. (Poprád, 1904. September 11.)

A magyarországi Kárpát-egyesület Poprádról hymenoptérákból etc. kisebb gyűjteményt kér múzeuma részére (Leirat az elnökséghez. 1904. IV. 28.)

Nagy Endre, muzsinszki II

osztottam be. Nevezett végig élte azóta hadtestem törzsének kötelékében az összes hadműveleteket s azokat ecsetével megörökítette. Végigcsinálta 1915-ben Bukovina visszahódítását és az előtörést Holicsra, a Dnyeszter és Pruth melletti harcokat, a támadó hadműveleteket a Dnyeszteren át, azután — a hadszintér más részébe vetve — a volhiniai offenzivát. Látta az elmult évben az Ikwa melletti álló harcokat, az orosz tömegtámadásoknak az első nyári hónapokban történt kivédését s végül a Brody melletti állásainkban folyó harcokat. Eltekintve attól, midőn egyelőre szolgálata, vagy betegsége rövid időre akadályozta, Nagy fáradhatatlanul mindig munkájánál volt.» Láttunk azonban a tárlaton oly képeket is, amelyek egy-egy jelenségnél már mélyebbre hatoltak s naturalista ízük artisztikumot rejtett, egy a színek ereje iránt fogékony festőre vallott.

Pénzverő- és öntő-műhely, Zalaeoskai

VI. 128. 129

— Ha visszajövök, házi hordárommá fogadom. 237 volt a száma . . . ezt megjegyzem magamnak.

De sajnos, a következő utczasarkon hiába iparkodott már visszaemlékezni erre a számra. Különben is, az utcza végén, villamos izzólámpák ragyogása közepett ott meredt már magasba a pályaház.

És Viktor csak most vette észre, hogy mily impozáns, szivet dobbantó épület ez, ha — gyalogosan, koffert czipelve törekszik feléje az ember!

A harmadosztályú váróteremben a lóczákat, asztalokat, a pallót ellepték az ezerféle utazózsákok, ládák, tarisznyák, csomagok, zsákok összevissza, garmadában hevertek. Sűrű füst, ételszag, gőz töltötte meg a levegőt. Anyák a földön ülve szoptatták a csecsemőjüket, némelyek tarisznyából vacsoráztak, mások a szürkön heverve aludtak. Egy sarokban egy szabadságolt huszár ivott előre a szabadság örömeire. Sorra kínálta a leányokat, menyecskéket, a kik hagyták magukat összevissza ölelgetni, de ezért nagyokat sikoltoztak az illendőség kedvéért.

Viktor tétován keresett egy darabka helyet, a hol letelepedhessék. A huszár ő belé is belébotlott. Vigan kiáltotta:

— Látom, hogy te is katona voltál, pajtás! Hová utazol?

— Misokára.

— No akkor együtt utazunk Ladányig! Hát csak add ide a hummit, hadd teszem a magamé mellé . . . aztán igyál pajtás. Mindjárt jobban megy, ha kettesben iszszuk!

HARMADIK FEJEZET.

Szolnokon tul megüresedett a hosszu harmadosztályos kocsi. Most már csak négyen voltak benne: a huszár, egy diák, a ki vakáczióra utazott haza és jóizüen alva kuczorgott a sarokban. Viktor és egy kanászfiu, a kit roppantul meghatott egyrészt a gőzös, másrészt a huszár.

Már Viktor is lecsukódó szemmel áhitozott az alvás után, de a huszár fáradhatatlan volt. Fejét hátravetve, két sarkanytyus lábát szétnyujtva ült a kemény fapadon és úgy danolt torkaszakadtából. A kanászfiu megilletődve nézte tisztelelteljes távolságból, de egyszerre közelebb húzódott hozzá és egyre bátorságosabban belézümmögött a nótájába.

No és aztán boldogsága tetőpontra ért, a mikor a huszár tánczra perdült és fölszólította őt is. A kanászfiu komoly ügybuzgalommal, áhitatos ambiczióval verdeste össze bocskoros lábát és hiven leste mesterének utmutatásait.

A huszár most észrevette az alvó diákot.

— Ejnye, hát ez már örökösen alszik?

Odaállott melléje és hajlós nádpálczájával nagyot csapott a padra. Olyat szólt az, mint a puskalövés. Szegény diák álmos szemmel riadt föl és a mint a huszárt meglátta, első pillanatban a katonai brutalitások jutottak az eszébe, a mikről imitt-amott olvasott az ujságokban. Rémülten rebegte:

— Kérem szépen . . . én . . . szegény diák vagyok . . . egész éjjel, egész nap tanultam . . .

— Hát akkor mulass te is, ha olyan sokat tanultál! No nesze, igyál!

Odatartotta neki a pálinkás üveget, a mely valóságos csudaflaskó volt. Egész uton mindenkit kinált, ő maga is folyton szopogatta, — mégsem akart kifogyni.

A legközelebbi állomáson a kanászfiu szomoruan szállott ki. Neki ez volt a legszebb napja egész életében. Aztán Karczagon kikászálódott a diák is, a ki még mentében is aludt. És Püspökladányon végre a huszár is kiszállott és fölverte a csöndes pályaudvart a nótázásával.

Most már egyedül maradt Viktor a kocsiban, de nem volt tanácsos elaludnia. A hajnal már ott derengett a szemhatáron és reggelre Misokára ér a gőzös. Inkább kibámult hát az egyhangu, de mégis szép vidékre. Elnézte a végtelen sikságot, a melyből csak itt-ott nőtt ki egy-egy falu tornya, vagy egy-egy gőzmalom bádog-kéménye.

Addig-addig nézte, a mig belékábult egészen. Lelkében kavarodni kezdtek a benyomások, a fekete sikság átváltozott óriási teremmé, a sejtelmes napraforgók, a tengeri-szárak frakkos urakká, báliruhás hölgyekké. Egészen összerezzent, a mikor a kalauz Misokát kiáltotta és bizony nagy fáradságába került, a mig meg tudta értetni magával, hogy mit is keres ő itt a harmadik osztályban, ebben a paraszt gunyában.

Sebtében lekapta a polczról a ládáját és kiugrott a perronra, a melyen ő kivüle csak egy vasutas és néhány munkás álldogált dideregve, álmosan.

Éhes is volt és rengetegül álmos. Nem sokat tünődött hát, hanem elindult a falu irányában és mindjárt az első kanyarulatnál, a vasuti ház közelében kicsi korcsmát látott. Ide be is tért egyenesen.

A korcsmáros már ébren volt és épen a reggeli toalettjével foglalkozott. Ez pedig abból állott, hogy vizet vett a szájába, ezt olykor-olykor a tenyerébe köpte és szétmázolta nagy prüszköléssel az arczán. Ennek aztán kettős haszna volt: egyrészt meg is mosakodott, másrészt pedig az agyagos pallót is föllocsolta vele szép czifrán.

Olyan ötvenes-beli szép szál magyar ember volt. Látszott rajta, hogy csak amatőrködésből üzi a korcsmárosságot és a maga földjén gazdálkodik.

Előbb meg kellett várni, a mig befejeződik a mosakodás, akkor aztán megszólította Viktor:

— Jó reggelt adjon az Isten! Kaphatnék-e valami früstököt és pihenőhelyet? Egész éjszaka utaztam.

A korcsmáros önérzetesen válaszolta:

— Már hogyne kaphatna! Akar-e kávét? Mert az is van!

— Akar ám az ördög! Nem vagyok én vén asszony!

— No akkor annál jobb! Legalább velem tarthat. Mert én is most früstökölök.

Bement a söntésbe és egy lapos üveget hozott ki valami piros folyadékkal telve. Az üveg alján meg volt vetve szépen a pálinka ágya paprikával, czitremhéjjal, szegfüszeggel, és mindenféle jóval. A korcsmáros először maga jót húzott belőle, aztán megtörölte ingeujjával az üveg száját és barátságosan odakinálta Viktornak.

— Meggy-szesz!

Viktor nem jól játszotta volna a szerepét, ha elhallgatta volna az ilyenkor elmaradhatatlan élczet:

— «Megy» ám!

Most a korcsmáros egy rud szalonnát és egy barna kenyeret tett a kecskelábu asztalra. Evőeszköz nem szükséges, mert hát minden jóravaló rendes ember magával hordja a bicskáját. Nyájasan megkinálta helylyel.

— Nohát csak üljünk hozzá! Ez a magyar kávé!

A szalonna már avas volt egy kicsit. Dehát ilyenkor a legjobb az épen. Ez az ő igazi ize. Csak finnyás emberek mondják, hogy megavasodik a szalonna. Dehogy! Csak megjön neki az ize!

Früstök után fölállott a korcsmáros és elbucsuzott.

— No én most kimegyek a mezőre.

— Hát én hol pihenhetnék le? Mert már nagyon alhatnám vagyok!

— Csak heveredjék le itt a gyékényre, az ajtó elébe. Legalább vigyázni is fog a korcsmára, hogy el ne vigyék, a mig nem leszek itthon.

— Hátha ivóvendég jön addig?

— Nem jön ide hétköznap senki. Nyugton elalhatik itten. Különben is, akkor majd bekiálthatja a feleségemet. Künn a hátsó kertben szedi az uborkát.

Viktor most már nem sokat akadékoskodott, hanem jóizüen végigfeküdt a gyékényen. A szürét a feje alá gyömöszölte párnának és el is aludt volna abban a minutában, de még eszébe jutott valami. Utána kiáltott a korcsmárosnak:

— Hé gazd'uram! Hát a früstökért kinek fizessek?

A korcsmáros visszakiabálta:

— Pálinkás früstök egy embernek: négy krajczár! Tegye csak oda az asztalra! . . .

. . . Most aztán igazán elaludt Viktor és valóban, nem is háborgatta délig senkisem.

Akkor kiment az udvarra, jól megmosakodott a kutnál. A cselédleányra rábizta a ládáját, hogy vigyázzon rá addig, a mig vissza nem jő érte és megkérdezte tőle:

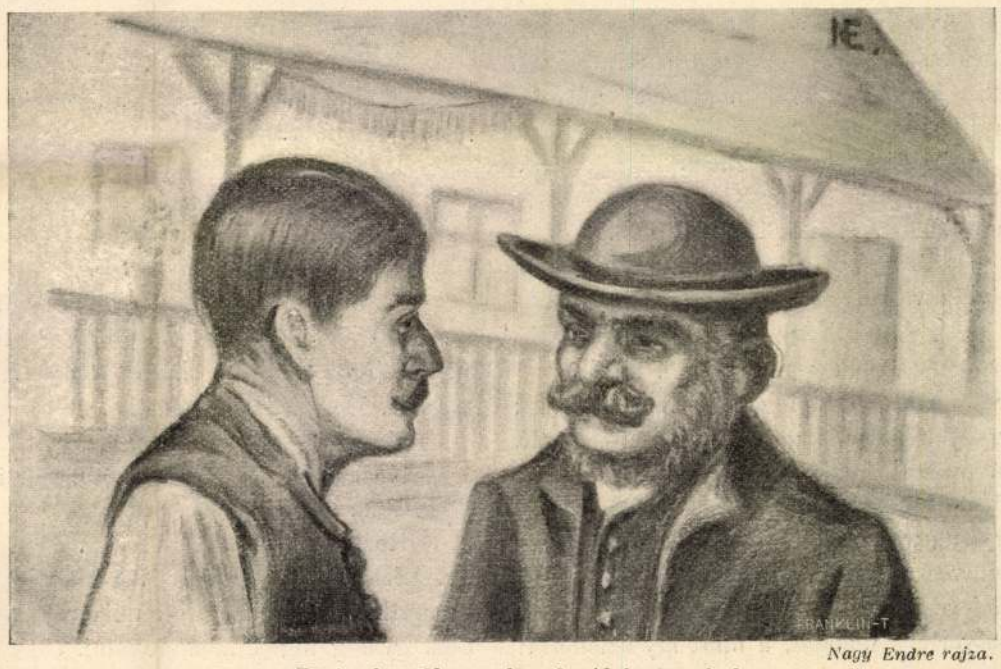

Nagy Endre rajza.

— Fontos beszédem volna, ha ideje engedné.

A VASÁRNAPI UJSÁG REGÉNYTÁRA.

A MISOKAI FÖLDKIRÁLY.

Elbeszélés. (Folytatás.)

Irta NAGY ENDRE.

A legény aggodalmasan kérdezte:

— Talán beteg a nagyságos úr?

— Nem, nem vagyok beteg. Azaz hogy . . . nem a legjobban érzem magamat. De mondtam már, Pista, hogy nem szeretem, ha olyasmit kérdezel tőlem, a mihez semmi közöd.

— Igenis nagyságos úr!

A legény hátra fordúlt, de Viktor utána szólt hirtelen:

— Mondd csak, még nem is kérdeztem tőled, hogy tetszik-e néked ez a budapesti élet?

Pista kelletlenül megvakarta a fületövét.

— Hát hiszen, nagyságos uram, ne essék zokon, de én sehogyse vagyok ezzel az új élettel.

— És mi nincs itt inyedre?

— Azt csak a jó Isten tudná megmondani! Én csak azt érzem, hogy egyre hánykolódom, mint a beteg ember az ágyán. Otthon mégis csak voltam valami, de itt nincs az embernek semmi becsülete sem!

Viktor elfordúlt tőle és szomorúan bámúlt ki az ablakon. A legény azt hitte, hogy megneheztelteik rá, nyomban kisomfordált hát a szobából.

Pedig hát dehogy neheztelt, dehogy neheztelt, dehogy! Sőt inkább akkora lelki közösséget érzett ezzel a legénnyel, hogy szivesen magára vállalta volna a testi mivoltát is. És miért ne? A legénynek bizonyosan megvannak még a ládájában a régi ruhái, a melyeket olyan kelletlenül cserélt föl az inas-egyenruhával. Aztán az iróasztala fiókjában ott vannak a legény irásai is, a melyekben a község és az állam hivatalosan elismeri, hogy Veres István huszonkét éves, devecseri illetőségű, kálvinista hitvallású, nőtelen férfi egyén tényleg ez világon találtatik.

No lám, csak a ruháját kell magára öltenie, csak ezeket a papirosokat kell zsebre dugnia és alsó-felső-decséri Decséry Viktor hivatalosan is átalakul Veres Istvánná, a kinek társadalmi állapota: «mezőgazdasági munkás.»

A nagy elhatározások az apró részleteken szoktak elakadni. De viszont szerencse az apró részletekben: a nagy elhatározásokra biztat.

Viktor sem tétovázott most már, sőt valóságos lázas mohósággal készült a kalandra, mint valami diákcsinyre. Elkérte Pista motyóját, a mely szép takarosan volt egymásra rakva a zöldre festett katona-ládában. Volt benne viseltes gúnya hétköznapra, szép fekete posztóruha vasárnapra, aztán háziszőttes fehérnemü épen annyi, hogy ne maradjon ing nélkül az ember, a míg mosásban a másik.

Persze, a hétköznapi gúnyát vette magára: a bugygyos szájú inget, ezerránczú gatyát, erősen vedlett lajbit, a melynek megvolt az az előnye, hogy visszájáról is lehetett viselni, nehogy nagyon kopjék a színe. (Az angol szabóművészek valami ilyesformát találtak ki a múlt évben.)

Összeverte a bokáját, a mint így belenézett a tükörbe. Olyan igazi parasztlegény volt,

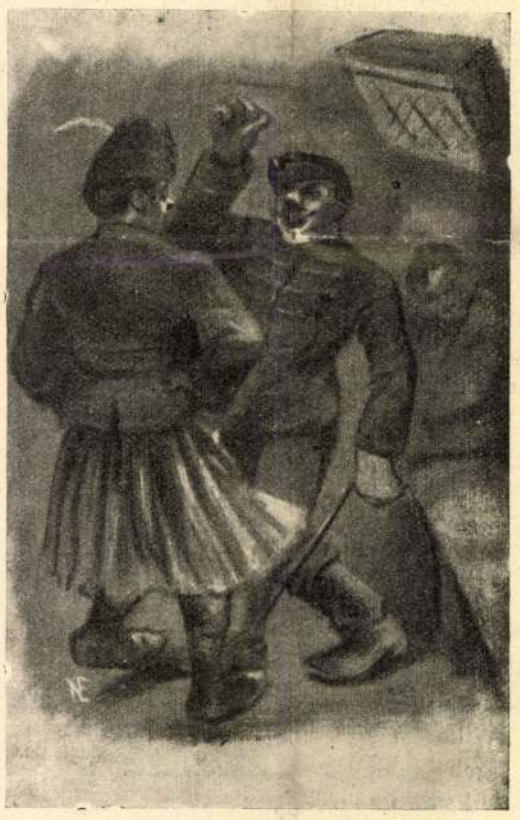

Nagy Endre rajza.

A huszár tánczra perdült.

mintha ott termett volna valahol a falu végén. Csak most látta, hogy mily kevéssé volt úrias az arcza is. Barna, csontos arcz volt az, a haja sötét szeg-szín, de a bajusza se szőke, se barna, hanem olyan semilyen szinü parasztbajusz, szinte fehérnek látszott a napsütötte arczon. Csak a keze volt gyanusan fehér, node majd hozzá barnúl az is a többihez, ha nem óvja keztyüvel. Hanem a fogása igazi erős, kemény, érdes parasztfogás volt; nem hiába volt elsőrendü bajnok az athletikai klubban. Az evező és a labdaverő végeredményében ép úgy megkérgesíti a kezet, mint az ekeszarva.

Pista majd hogy föl nem kurjantott, a mikor meglátta. Azt hitte, hogy maskara-bálba készül az ura. Viktor jókedvüen megkérdezte tőle:

— No Pista, jól van így?

— Akkurátosan, nagyságos uram! Olyan paraszt a nagyságos úr, hogy nehéz volna párját keresni!

— Annál jobb! Hát most ide figyelj, Pista. Én elutazom néhány hónapra . . .

— Néhány hónapra? . . .

— Már annyira, a mennyire. Neked semmi közöd hozzá, Pista!

— Igenis nagyságos uram!

— Te addig itt maradsz és őrzöd a házat. Itt ez a pénz, ebből elélhetsz. Ha akarod, haza is utazhatsz néhány hétre.

— Az Isten áldja meg, nagyságos uram!

— No jól van, jól! És ha valaki kérdi, hogy merre járok, mondd, hogy Monte-Carlóban vagyok. Megértettük egymást?

— Meg, nagyságos uram?

— No akkor most már indulhatok is szép lassacskán a vonathoz.

— Hozzak fiakkert?

— Szamár vagy Pista! Már hogy ülnék be parasztlegény létemre a gummikerekübe. Majd csak gyalog fogok kibandukolni.

— Hát legalább a ládát majd viszem én.

— No még csak az kéne! Parasztlegény, a ki után vadászruhás inas czipeli a pakkot!... Ej dehogy! Majd elviszem magam.

Nyomban föl is kapta a vállára a zöld faládát és elindúlt véle. Az ajtóból visszaköszönt még:

— No Isten megáldjon, Pista!

Pista furcsa arczczal nézett utána, a míg le nem ballagott a sötét lépcsőn. Aztán biztos kézzel belényúlt a czigarettás skatulába, kivett egy finom egyiptomi czigarettát, rágyújtott és kényelmesen hátradőlve egy bőrszékben, gondolkozni kezdett némely nagy urak különös hóbortjairól.

Nyári alkony volt, a rekkenő melegben mindenki az utczára menekült. A nagy sokaságban észrevétlenül haladt Viktor és nagyokat verejtékezett a faláda súlya alatt.

A mint a múzeum-körúton átvágott a kerepesi útra, egy gyors fiakker majd elgázolta. Egyszerre keserü méltatlankodás fogta el a szivét. Hogy ezek a kocsik ilyen vadúl kanyarodnak be a másik utczába! Mintha gyalogos ember nem is volna a világon! Hát igazság ez?... Eszébe sem jutott, hogy tegnap még kocsiban ülve ép ily keserü méltatlankodással szidta a gyalogosokat. Hogy az ember még kocsin sem haladhat elég gyorsan! Hogy azok a czudar gyalogosok folyton ott czammognak a lovak előtt! Hát igazság ez?

A Kerepesi-uton szinte lehetetlen volt előrehaladni, inkább valamelyik párhuzamos mellékutczát választotta hát. De itt is úgy érezte, mintha mindenünnen csodálkozó, meglepett pillantások szegződtek volna rá:

— Nini! Decséry Viktor paraszt ruhában.

És az a faládika egyre nagyobb teherré vált. Lám, az athletikai klubban ő volt a súlyemelés első bajnoka. Most pedig majd összeroskad e kis faládikó súlya alatt. Viktor e pillanatban megtanulta azt az igazságot, hogy egészen más dolog súlyt emelni az athletikai klubban és más koffert czipelni az utczán.

Vén, rozoga hordár csoszogott mellette. Óriási koffert vitt kötéllel a hátán és a kis öreg olyan fürgén tipegett, mintha csak rózsaszinü szerelmes levelet vitt volna. Igazán érthetetlen volt, hogy honnan veszi az erőt hozzá. Mosolygós kartársi bizalommal szólította meg Viktort:

— Meleg van, mi? Hehehe! Most jó volna egy pohár sör mellett üldögélni, hehehe!

Viktor még sohsem látta erről az oldalukról a hordárokat. Neki mindig hajlongó, nevetséges figurák voltak. Nini, hiszen ez valóságos atléta, gentleman, — kartárs!

Most már új erőre kapott ő is és vidáman lépdelt az öreg mellett. Úgy vitte a faládikát, mint a pelyhet. És az öreg együgyü rajongása átragadt ő reá is: úh, be jó volna egy pohár habzó friss sör! Hogy ő ezt eddig sohasem tudta!

Barátságosan elbeszélgettek, aztán egy utczasarkon az öreg hordár rövidesen elbucsúzott tőle:

— No, jó estét! Én arra megyek!

És már ment is. Kicsi töpörödött alakja belefurakodott a sürü nyáresti gőzbe és Viktor egész megilletődve nézett utána. Szent fogadást tett:

A PATRICZIUS.

Regény. *(Vége.)*

Irta *John Galsworthy.* — Angolból *Kendeffy Katinka.*

Végigosonva a holdfényben fürdő képtáron, elérte az előszobát, a hol az apjának a szentélyével szemben a torony lépcsőházába nyilt az ajtó. Lihegett, mikor azon a végtelennek tetsző lépcsőn keresztül felért a tetőre, mely a nagy ház éjszaki oldalára nyult ki. A lába alatt száz lábnyi mélység tátongott. Kissé szédülve fogódzott annak az ólomkertnek a kerítésébe, a lelkét teljesen abszorbeálták saját lázongó gondolatai. Aztán lassan-lassan elfelejtett mindent, csak az eléje táruló képet látta. Ez az éjszakába burkolt város oly távol és oly sötét, oly fehéren ragyogó, életet lehelő, melynek bibor halmain s völgyeiben miriád aranyos fényvirág ragyog, melynek szivéből szüntelen halk moraj tör elő,— lehetséges, hogy ez az a város, melyen ma keresztül haladt? Alvó testéből kilopódzott az a felséges komoly szellem és sötét szépségben ott lebegett mélyen a leány lábai alatt s kisérti őt!

Barbara megfordult, hogy felvegye magába az egész csodás képet; Hyde-Park sötét tisztásaitól a hófehér kisértethez hasonló toronyig, mely keleten emelkedett. Mily csodás ez az éjszakai város! És — mint akkor, a tenger végtelen sötétsége előtt kicsivé s félénkké zsugorodott benne a lélek, úgy érezte most magát, mikor erre a nagy, töprengő, csodaszép teremtésre nézett, melyet emberi akarat és tudás hozott létre. Kiválasztotta a Piccadilly hoteljainak alakjait, aztán mögöttük a Westminster és Whitehall tornyait és mindezek felett, mindenütt nagy, kék s hosszu tömött sorokban huzódó halvány fénypontok az indigókék égboltozat alatt. Egészen közel látta a kivilágitott ablakokat, a tovasikló autókat, még az emberek parányi alakját is és az a gondolat, hogy azok mind, egytől-egyig hozzá hasonlóak, — idegennek, furcsának tetszett.

Fenékig kiitta ezt a bűvös kelyhet s különös mámor rabja lett. Most már nem érezte magát kicsinek, — erős és hatalmas volt, mint abban a mouklandi álomban. Ő is, mint az a nagy alvó valami ott lent, megszabadult a testétől, megszabadult minden barriertől, magasan lebeg s egygyé olvad a levegővel. Úgy tetszett, egygyé lett a város felszabadult lelkével, mely belefulladt a saját szépségének a megértésébe.

Aztán minden érzés elszállt s ő remegve, fázva állott ott, pedig nyugatról meleg szél fújt. Az egész kaland, hogy ide feljött, nevetségesnek, bizarrnak tetszett.

Halkan visszalopódzott s már elérte a képtár ajtaját, mikor az anyja meglepett hangját hallotta:

— Te vagy az, Babs?

Megfordult s látta, hogy az anyja a szentély ajtaja felől jön.

Barbara egyszerre nagyon nyugodtan, hűvösen, minden tulajdonságának a birtokában, megállott s az anyjára nézett. Lady Valleys bizonytalanul szólt:

— Jere be ide egy perczre, kedvesem, igen?

Abban a szobában, mely Lord Valleys legkedvesebb tartózkodási helye volt, a ház ura a kandallónak támaszkodva várt. Az arczán bosszuság és erős elhatározás váltakozott. Az Agatha lelkében élő bizonytalanságot, vajjon elmondja-e a mit látott, a kis Anne kegyetlenül megoldotta. Mikor pillanatra szünet állott be a társalgásban, Anne hangosan jelentette:

— Láttuk Babs nénit és Mr. Courtiert Gustardnál, de nem beszéltünk velük!

A délutáni események már megzavarták a Lady Valleys egyensúlyát, azért most az egyszer elvesztette az ő szokott tapintatát. Elmondta az esetet a férjének.

Magában véve annak, hogy Babsot Courtierrel egy olyan helyen látták, melyhez szó sem férhet, nem volt különös jelentőségü; de mindketten izgatottak voltak már a Milton dolga miatt, azért vészes alakot öltött a jelentéktelen esemény s úgy érezték, mintha az egek összeesküdtek volna, hogy megalázzák a családot. Lord Valleyst különösen érintette a dolog, részben mert őszintén bámulta a leányát, részben, mert nem hallgatott a feleségére, mikor néhány héttel előbb figyelmeztette. Egyiknek sem volt mély érzéke a lelkiek megitélésében, de nyugodt, higgadt itélőképességük volt s tökéletesen megérezték, milyen veszedelem származhat abból, ha Barbarában feltámad a konokság. Ez azonban nem akadályozta meg Lord Valleyst abban, hogy ne fakadjon ki élesen a «gazember» átkozott lelkiismeretlensége ellen s hogy titokban el ne tervezze, mint fog elbánni a dologgal.

Lady Valleys jobban ismerte a leánya természetét s asszonyi voltánál fogva elnéző volt a másik nem iránt. Nem igyekezett védeni Courtiert, de magában azt gondolta, hogy hiába, Babs mégis csak kaczér, mert nem tehetett róla, eszébe jutott, milyen volt ő abban a korban.

A váratlan felszólításra Barbara összeszorított ajkkal, de elég nyugodtan és hűvösen állott meg az apja iróasztala mellett.

Lord Valleysnak, a mint hirtelen maga előtt látta őt, önkénytelenül kisimult a homloka; emberismerete, az a sok ezer diplomácziai óra, melyet átélt, megtanitották, hogy hidegséget, nyugalmat és nemtörődömséget mutasson, mikor a belső lénye nagyon távol volt tőle. Őszintén szólva, szivesebben állott volna szemben egy gyűlölködő tömeggel, mint legkedvesebb leányával, ilyen körülmények között. Göndör, szürke, bajuszos barna arcza, egész megjelenése, öntudatlanul katonássá merevedett. A szemhéjai kissé lehunyva, szemöldökét magasra húzta fel.

A leány valami kék köpenyt vetett estélyi ruhája fölé s Lord Valleys ösztönszerüen megragadta ezt a jelentéktelen semmiséget, hogy megkezdje a mondanivalóját.

— Ah! Babs, künt voltál?

Barbarában lüktetett minden csepp vér, minden idegszála vibrált, de külsőleg egészen nyugodtan felelt:

— Nem, a torony tetején voltam.

Maliciózus gyönyörüséget okozott neki, mikor meglátta, hogy az apja ünnepélyes külsője alatt igazi megdöbbenés rejtőzik, Lord Valleys pedig, észrevéve a titkos gúnyt, szárazon szólt:

— Csillagot vizsgáltál?

Aztán, azzal az őt jellemző gyors elhatározással, melyből azt lehetett következtetni, hogy unja, ha valami halasztást szenved; hozzátette:

— Tudod, nem vagyok bizonyos benne, helyes-e találkozókra menni valamely czukrászatban, a mig Anne Londonban van.

Az a veszedelmes lángocska, mely fellobbant a Barbara szemében, elkerülte a figyelmét, de feltünt az anyjának, a ki gyorsan hozzátette:

— Bizonyára okod volt rá, kedvesem.

Barbara összeszorította az ajkát. És valóban, ha nem éri őket aznap a Milton részéről akkora csapás, ha nem tölti el a lelküket igazi nagy aggodalom, mindketten észreveszik, hogy a leányuknak ebben a lelkiállapotában, minél kevesebbet mondanak, annál hamarább gyógyul be a seb. De nem voltak feltétlen urai az ideigeiknek s Lord Valleys éles türelmetlenséggel kiáltott fel:

— Nem találod szükségesnek, hogy valami magyarázatot adj?

— Nem, — felelt Barbara.

— Ah, hát akkor talán megkapom a magyarázatot attól az úrtól, a kinek a tisztességérzete csak addig terjed, hogy egy ilyen találkozást ajánljon.

— Nem ő ajánlotta, hanem én!

Lord Valleys még magasabbra húzta föl a szemöldökét.

— Valóban!

— Geoffrey, — mormogta Lady Valleys — azt hittem én fogok Babssal beszélni!

— Kétségtelenül okosabb volna.

Barbarában — a kit életében először vádoltak komolyan — egészen különös új érzés dult; mintha valami csiklandozná a bőrét. Undorító s mégis ördögi egy érzés! Abban a pillanatban agyon tudta volna ütni az apját. De nem árult el semmit, csak a szempillája csúszott lejebb! nyugodtan szólt:

— Még van valami?

Lord Valleysnek hirtelen előugrott az álla.

— A Milton dolgában való szereped után, különösen dicséretre méltó folytatás.

— Kedvesem — szakította félbe hirtelen Lady Valleys — Babs majd elmondja nekem. Természetesen nincs semmi az egészben?

Újra megszólalt a Barbara nyugodt hangja:

— Még van valami?

Ez a tébolyitóan hideg hang, annak a mondatnak az ismétlése, csaknem lerombolta a Lord Valleys erősen próbára tett nyugalmát.

— Van, de nem a te számodra, — szólt jéghidegen. — Lesz szerencsém megmondani annak az úrnak, mi a véleményem felőle.

Ezekre a szavakra Barbara kiegyenesedett s a tekintete egyik arczról a másikra siklott.

Ennek a tekintetnek a hatása alatt, mely minden hideg keménysége mellett tele volt lángoló élettel, sem az apa, sem az anya nem tudott nyugodtan megállani. Úgy tetszett, hogy a leány letépte róluk az álarczot, mely azok szellemét takarja, a kik hosszú időn át kétségtelenül meghódoltak önmaguknak, a kik többé nem rugalmasak, nem tágithatók, sokkal közönségesebbek, mint a hogy önmagukról sejtették. Valójában irtózatos percz!

Ekkor Barbara megszólalt:

— Ha nincs velem több dolguk, elmegyek s lefekszem. Jó éjszakát!

És olyan nyugodtan, a hogy jött, elment.

Mikor a szobájában volt, ledobta a kabátot, bezárta az ajtót s megállott a tükör előtt. Gyönyörüséggel látta, hogy szorulnak össze a fogai, hogy zihált a melle s szemével, hogy szúrja át önmagát. Közben folyton ezt gondolta:

— Nagyon jól van, kedveseim; nagyon jól!

XXV.

Ezzel a lázongó, megaláztatás érzésével aludt el. És — csodálatos, de nem ő vele álmodott, akit gondolatban olyan kétségbeesetten védett, — hanem Harbingerrel. Úgy tetszett, mintha börtönben volna, s a börtön a sea-housei szalonhoz hasonlított. A szomszéd czellában — melybe valahogy átlátott, Harbinger körmeivel kaparta a falat. Világosan látta szőrös kezefejét — s hallotta a lélegzetét. És a nyílás, melyet körmeivel ásott, folyton nagyobb és nagyobb lett. Barbarának őrületesen elkezdett dobogni a szive, és — felébredt.

Új, maliciózus elhatározással kelt fel. Nem mutat lázadást, keresztül vergődik a napon, mintha semmi sem történt volna, megcsalja valamennyiöket . . . aztán . . . aztán . . .

Hogy pontosan mit jelentett ez az «aztán», önmagának sem tudta volna megmondani.

Elhatározásához híven, mosolygó arczczal jelent meg a reggelinél, kilovagolt a kis Anneal, azután bevásárlásokat tett az anyjával. Tekintettel a Milton dolgára, a skócziai utazást elhalasztották. Hűvös nyugalommal verte vissza az anyjának minden kisérletét, melylyel a Gustard-fele találkozásra akarta terelni a beszédet, és — Miltonról sem akart beszélni; egyébként egészen olyan volt, mint máskor.

Délután önkéntesen ajánlkozott, hogy elkiséri az anyját az öreg Lady Harbingerhez. Tudta, hogy Harbinger ott lesz s ez czinikus örömöt okozott neki, ha arra gondolt, hogy majd öt órakor a *másikkal* fog találkozni. Nagyszerű porhintés volt ez az emberek szemébe! Aztán úgy érezte, hogy ez lesz a félrevezetés koronája. Azért azt mondta, hogy gyalog megy haza, s ha Harbingernek kedve van, elkisérheti. Természetesen, a fiatalembernek kedve volt hozzá, s együtt mentek el.

Hanem mikor végigsétáltak azon a szelid délutánon a szelid fák között, ahol illatossá tette a levegőt a délnyugati szél, — eltünt a leány lázadó, meggondolatlan, vakmerő hangulata, egyszerre boldognak és barátságosnak érezte magát, s örült, hogy vele lehetett. Ma a férfi is vidám volt, mintha elhatározta volna, hogy nem rontja el a jókedvét; s Barbara hálás volt érte. Egyszer-kétszer a karjára tette a kezét, hogy egy madárra vagy virágra figyelmeztesse, — kedvesen tette, s annyi keserű óra után örült, hogy másnak örömöt okozhatott.

Mikor a Valleys-ház előtt elváltak, hosszú, szomorú pillantást küldött utána. Mert most . . . most már ütött az óra . . .

Egy kis fehér, faburkolatú, fehérre fényezett előszobában, melyet sohasem használtak, leült és várt. Innen látta a bejáratot, s úgy akarta rendezni, hogy véletlenül találkozzon a hallban Courtierrel. Izgatott volt, s kissé gúnyos bosszúságot érzett az izgalma miatt. Azt hitte, hogy a férfi pontos lesz, s ime, már elmúlt az óra! Azután nyugtalan volt, s nevetségesnek találta, hogy itt ül ebben a

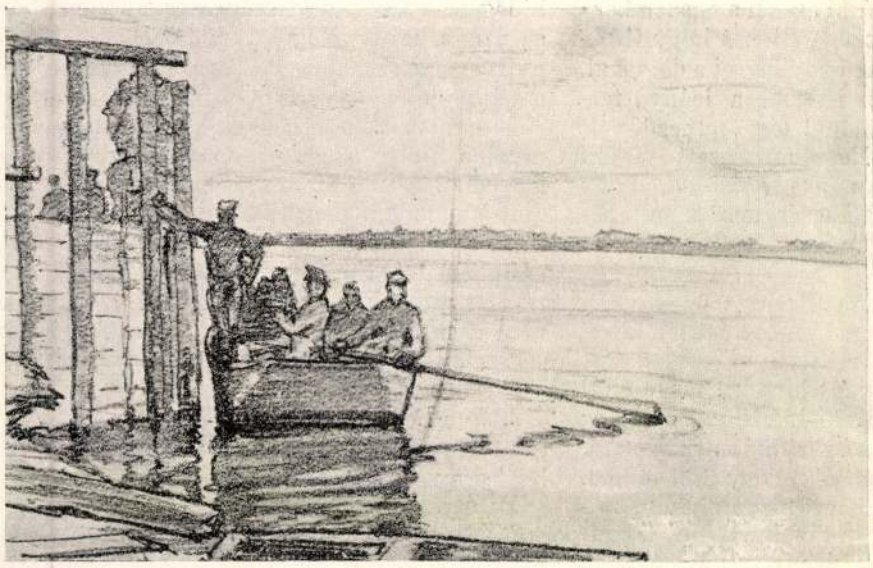

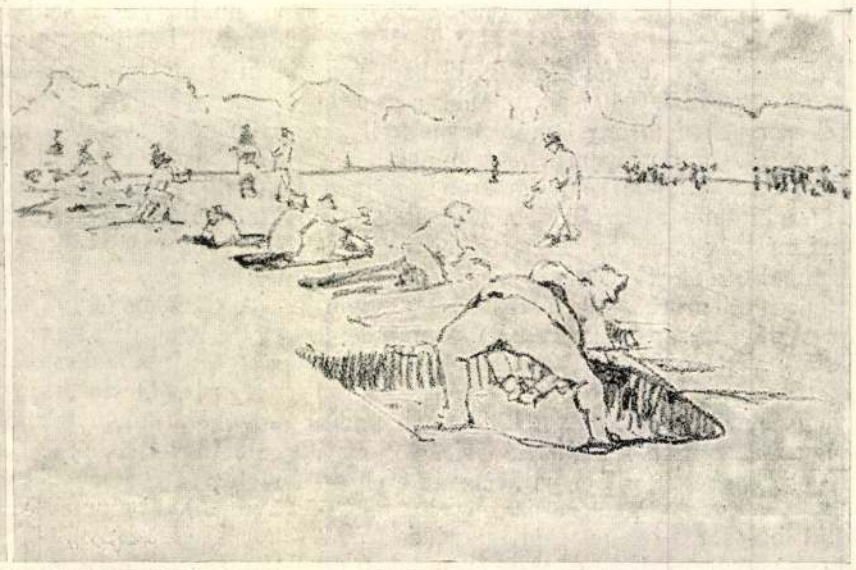

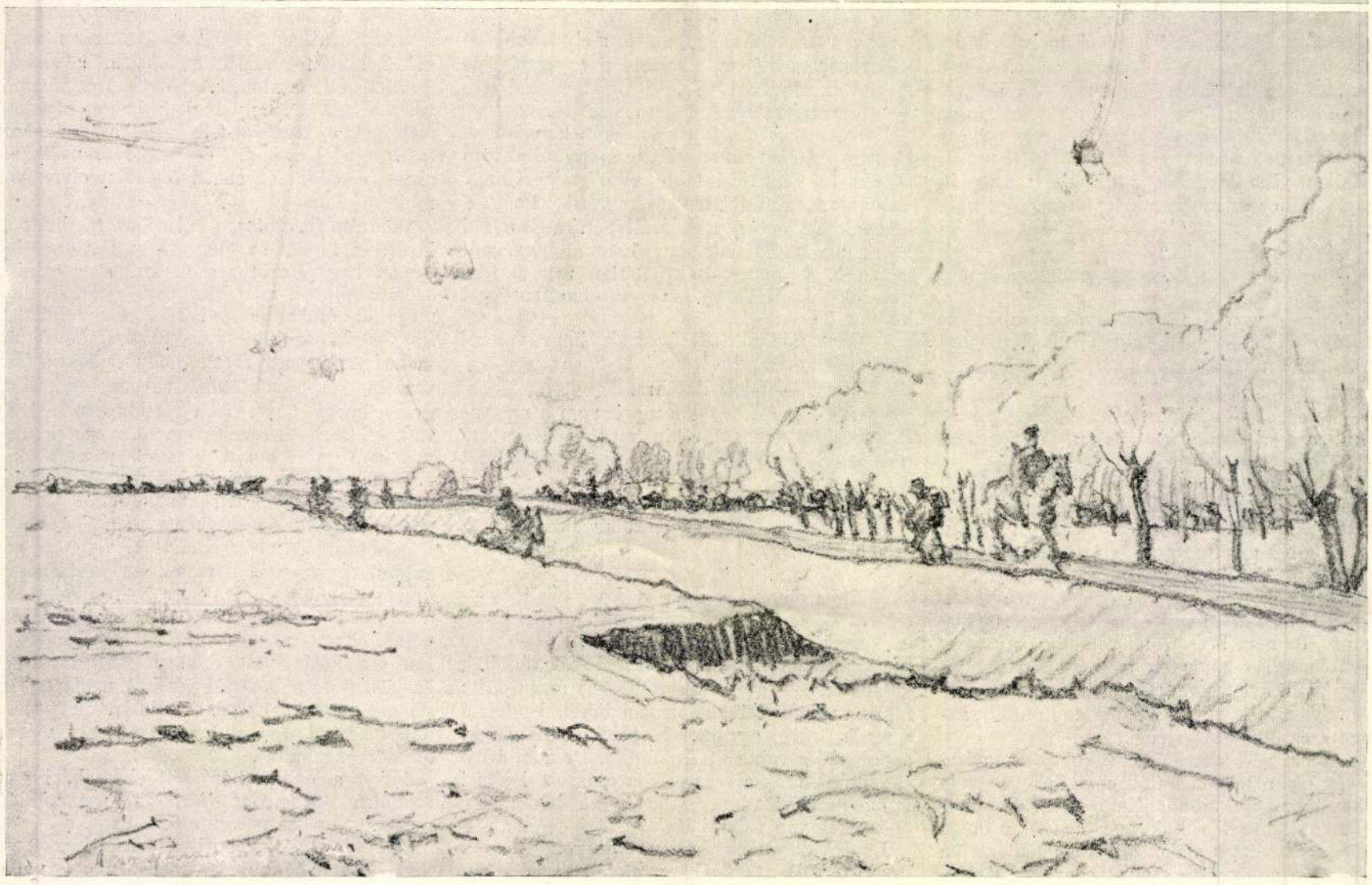

1. Pionirok munkában. — 2. Ássák a fedezéket. — 3. Ágyúk fedezékben. — 4. Az őrmester úr. — 5. Srapnell robbanás.

VÁZLATOK A DÉLI HARCZTÉRRŐL. — M. Nagy Endre népfőiskelőnek, a helyszinén készített rajzai.

1. Sátor-állítás. — 2. Levél hazulról. — 3. A tűz körül. — 4. Csöndesen pipázgatnak. — 5. Levélirás a sátorban. — 6. Extra menázsi.

VÁZLATOK A DÉLI HARCZTÉRRŐL. — M. Nagy Endre népfölkelőnek, a helyszinén készített rajzai.

szobában, melyben soha sem jár senki. Felállott s az ablakhoz ment.

Hirtelen megszólalt mögötte egy vékony, magas hang:

— Babs néni!

Megfordult. A kis Anne állott előtte, s nagy nyilt mogyoróbarna szemével nézett reá. Barbara összerázkódott.

— Ez a maga szobája? Szép szoba, úgy-e?

— Egészen szép Anne!

— Igen. Még soha sem voltam itt. De épen most jött valaki, megyek!

Barbara ösztönszerűen eltakarta az arczát, aztán kiment a kis hugával a hallba.

Az ajtóban William, az inas egy levelet nyújtott át neki. Barbara megnézte a czímet. A Courtier írása volt. Visszament a szobába. A félig nyitott ajtón keresztül látni lehetett a kis Anne alakját, a mint szétvetett lábakkal, kezét mélyen fekvő övébe dugta, hegyes orrát Williamra szegezve beszél valamit, a mit ő érdekesnek találhatott.

Barbara pedig élesen becsapta az ajtót, felbontotta a levelet, s elolvasta:

«Kedves Lady Barbara!

Sajnálattal jelentem, hogy a bátyjával való beszélgetésemnek nem volt eredménye.

Pár perczczel ezelőtt véletlenül a Parkban voltam, s szeretnék Magának sok-sok szépet — boldogságot kívánni, mielőtt elmegyek. Gyönyörűség — a legnagyobb gyönyörűség volt, hogy Magát ismerhettem. Soha sem lesz egy Magával összefüggő gondolatom, melyre ne legyek büszke; sohasem lesz egy emlékem, mely megingatná azt a hitemet, hogy — az Élet jó. Ha kisértetbe esem és sötéten látom a dolgokat: eszembe fog jutni, hogy Maga ugyanazt a levegőt szívja, amelyet én. És a Szépség és Öröm előtt nagyobb tisztelettel fogom megemelni a kalapom, mert szabad volt Magával beszélnem, Magával járnom.

És így — Good-bye, az Isten áldja meg Magát.

Hűséges, alázatos szolgája,
Charles Courtier.»

Barbarának égett az arcza, gyors, rövid sóhajok siklottak ki az ajkán, újra elolvasta a levelet, de nem ért a végére, homály borította a szemét. Ha abban a levélben egyetlen panaszos, szemrehányó szó lett volna! Nem engedhette, hogy elmenjen, így, búcsúzás nélkül, magyarázat nélkül! Ne gondoljon reá, mint egy hideg, kőkemény kaczér teremtésre. a ki pár heti szórakozást csikart ki belőle, Legalább megmagyarázhatná, hogy nem az volt! Meg fogja értetni vele, hogy nem az volt, a minek gondolta, hogy valami benne úgy vágyott . . . vágyott . . .

— Mi volt ez? Mit tettem? — gondolta zavartan.

Keserű harag töltötte el önmaga iránt, begyűrte a levelet a keztyűjébe, s kiszaladt. Gyorsan végigfutott a Piccadillyn és keresztül vágott a Green Parkon. Itt találkozott Lord Malvezinnel s egy barátjával s röviden köszöntötte őket. Annak a két tökéletes, jól öltözött, gondozott embernek a nyugalma abban a perczben kellemetlenül érintette.

Futni, repülni szeretett volna erre a találkozóra, melynek el kellett oszlatni azt az érzést egy ember lelkéből, hogy ő, Barbara Caradoc, közönséges csábító, aljas áruló és kokett! És ez a levél . . . . egy betű szemrehányás nélkül! Annyira égett az arcza, hogy nem tehetett róla — el kellett rejtenie a mellette elhaladó emberek elől.

A mint közeledett a Courtier lakásához, arra kényszerítette magát, hogy elgondolja, mit fog tenni, mit enged meg neki, hogy vele tegyen! De erős elhatározással ment tovább.

Most már nem tér vissza, bármi legyen a vége! A szíve remegett, aztán úgy tetszett, hogy megállott a verése, — aztán újra őrületesen vert. Összeszorította a fogát, — különös, kétségbeesett jókedv támadt fel benne. Ez kaland! Kaland! Aztán megragadta az az érzés, a mely a mult este a torony tetején is megzavarta. Az egész dolog bizarr, nevetséges! Megállott, s kihúzta a levelet a keztyűjéből. Lehet, hogy nevetséges, de kötelessége megtenni; s összeszorított ajkkal ment, ment tovább.

Gondolatban már ott állott előtte, közel hozzá, lehúnyt szemmel, várva s figyelve, mit fog érezni, ha kinyitja az ajkát, beszél, talán megcsókolja a haját, az arczát, a kezét. Mintha tükörben látta volna önmagát; hosszú szempillái az arcán pihennek, az ajka szétvállik, a karja tehetetlenül lóg az oldalán. És — érthetetlenül — az *Ő* alakját nem látta sehol.

Ekkor észrevette, hogy ott áll az ajtaja előtt,

Nyugodtan csengetett, de ahelyett, hogy lebocsátotta volna a karját; azt a kis foltot, melyet a keztyű szabadon hagy a tenyerén, odaszorította az arczához, hogy meggyőződjön róla, valjon az ő arcza lángol-e úgy?

Az ajtót valami láthatlan kéz nyitotta ki, s egy vörös szőnyeggel borított lépcsőház tárult a leány elé. A lépcső alján egy kóczos, barna-fehér öreg kutya feküdt, mely tele volt bolhával s bánattal. Érthetetlen rémület lepte meg Barbarát, s a lelke futva menekül a Green Parkon át, egyenesen a Valleys-ház halljába. Ekkor egy fiatalos, kék köténves szelíd, sírástól vörös szemű asszony közeledett feléje.

— Itt lakik Mr. Courtier?

— Igen, kisasszony.

Az asszonynak kevés foga volt, s azok is feketék; és Barbara csak állott . . . állott nem tudott szólni, s úgy érezte, mintha a teste elvált volna a lélektől itt a napfény és a sötét, vörös lépcsőház között, a mely . . . hova vezetett . . . ?

Az asszony újra megszólalt:

— Sajnálom kisasszony, ha dolga van vele, mert épen most utazott el.

Barbara úgy érezte, megmozdúl a szíve — mint mikor a kifeszített gummi-szalag megremeg, elpattan s hirtelen elernyed. Lehajolt s megsimogatta az öreg kutya fejét, mely a czipője körül szaglászott. És az asszony újra beszélt:

— Természetesen, a czímét nem mondhatom meg, mert messze idegenbe ment el.

Barbara mormogott valamit, a minek ő sem tudta az értelmét, s kisietett a napfénybe. Boldog volt? Búsult?

Az utca sarkánál megfordult s hátranézett; az a két fej, az asszonyé s a kutyáé, még mindig ott volt a nyitott ajtóban.

Irtózatosan vágyott, hogy kaczagjon — kaczagjon; azután úgy érezte, szeretne belehalni a sírásba.

XXVI.

A nyugati szél, mely előző este csábitóan suttogott a Courtier és Milton fülébe, az első őszi eget varázsolta a folyó fölé. Lassan mozgó, áttetszően szürke fellegek szerették volna legyőzni a napot, mely a korai órákban már csak szeszélyesen, kötelességből ragyogott.

Mialatt Andrey Noel öltözött, a napsugarak kétségbeesett tánczot jártak a fehér falon. Olyanok voltak, mint apró elveszett lelkek, melyeknek nincs holnapjuk vagy szunyogok, melyek rövid, mámoros örömben keringenek — — keringenek, s lábuk nem hagy nyomot a levegőben. Egy sötét táblákkal borított oldal-ablak résein füstös színű fényfoszlányok szűrődtek be s köteleket fontak az ablak s a tükör között. Oly vastag, remegő csigavonalakat alkottak, hogy az asszony csodálkozott, mikor kinyújtott keze csak levegőt fogott, — oly féltékenyen őrizték a helyet, melyet elfoglaltak, mint a kísértetek — s egy pillanatra szórakozást nyújtottak egy boldogtalan léleknek.

Hogy is legyen boldog, ha a szerelmese harmincz óra óta távol van tőle, s utolsó csókjaival nem űzte el azt a rémet, mely fenyegető veszedelem képében ráfeküdt a lelkére abban a pillanatban, melyben Milton az elhatározásáról beszélt. Az asszony szeme mélyebbre látott, mint az övé, az asszony lelke üzenetet kapott a sorstól.

Ő legyen a Milton hasznosságának a megölője, ő húzza őt le a sárba, nem segítőtársa, hanem kerékkötője, nem az ihlet fényes napja, hanem nehéz, sötét felleg! Mindez egy skrupulusért, melyet nem tud megérteni. Nem haragudott arra az érthetetlen aggodalomra, de az ő megszokott fatális multja s sympathiája lépésről-lépésre követte a jövőbe. Ha így áll a dolog, rövid idő mulva a férfi érezni fogja, hogy a szerelme megalázza őt; ha azontúl is vágyik utána, ahoz a léleknek semmi köze sem lesz többé, csak a testnek. És ha az indokolatlan aggodalma miatt képes arra, hogy eldobja magától a politikai jövőjét, képes volna arra is, hogy együtt éljen vele, akkor is, ha a szerelme már nem él. Ezt a gondolatot nem tudná elviselni. Belenyilallott a lelkébe, átjárta minden idegszálát. És mégsem! Az élet nem lehet olyan kegyetlen, hogy ilyen boldogságot adjon, ha újra el akarja rabolni. Az ő szerelme bizonyára nem volt egyetlen ragyogó nyári nap; a Milton szerelme nem volt egyetlen ölelés . . . . mely után nem következik semmi!

Ezen a reggelen helyt adott a saját szépségének. Utána jobban *kell* vágynia, mint az után a másik élet után s erre a gondolatra elsötétült az arcza. Az a másik Élet — — oly rideg, s olyan távol van tőle! Az a szeretetlen, kimért és neki mégis egyetlen igazi, egyetlen kétségbeesetten átkozottul igazi élet! Ha valóban le kell mondania a közéletről, hát akkor bőséges kárpótlást fog találni a közös életben, egy gyönyörű, — egyszerű szép dolgok közt, helyhez nem kötött életben, zene és képek között; virágokkal, az egész természettel, olyan barátokkal, a kik önmagukért szeretik őket. — Csodás életben, melyben mindenkihez kedvesek és jók, segítik a szegényeket, a nyomorultakat és szeretik egymást!

De Miltonnak nem kellett ez az élet! Mi haszna van belőle, ha el akarja hitetni önmagával, hogy erre vágyik. Természetes és igaz dolog, ha érvényesíteni akarja a hatalmát! Vezetni és szolgálni! Nem is szeretné, ha Milton nem volna ilyen.

Ilyen gondolatok kóválygotak a lelkében, a míg elrendezte a haját, csipkepánczélba burkolta a szívét. Közben szokásos gondosságával észrevette, hogy az öltözőasztalán levő vázában hervadt két virág. Kiöntötte a vizet, frisset töltött s érezte, hogy a virág köszönetet mond érte.

Mikor elhagyta az öltözőszobáját, már nem tánczoltak a falon az apró napsugarak a szürke fényfoszlányokból csavart kötelek nem húzódtak végig a szobán. Az ősz elfoglalta az eget. Elhaladva a hallban levő tükör előtt, Andrey nem mert belenézni, — az a tükör mindig igazságtalan volt hozzá! Ekkor hirtelen feltámadt benne az asszony hite a vonzerejének a hatalmában — — jobban *kell* őt szeretnie, mint a lelkiismeretét! De ez az önbizalom nagyon gyenge alapon állott, az első támadás rombadöntötte.

Mintha még a barátságos, rózsaszín arczú szobaleány is részvéttel nézne reá ma reggel, s minden veleszületett érzés, mely tiltakozott minden ellen, a mi másokat nyugtalanít s nekik fájdalmat okoz, — vagy alkalmat ad arra, hogy őt sajnálják — egyszerre fellázadt benne. Gondja volt reá, jobban mint valaha, hogy még önmaga előtt se áruljon el semmit.

Így aztán úgy töltötte el a reggelt, hogy gépiesen elvégzett minden megszokott kicsiséget. Közben szüntelenül érezte azt az ellenállhatatlan vágyat, hogy elvigye Miltont Angliából, s meggyőződjön róla, valjon az az ezer szépséges dolog, a mit néki mutatna, nem szerettetné-e meg vele mindazt, a mit ő maga szeret.

Leánykorában három évet utazott külföldön. És Eustace még soha sem volt Olaszországban, soha sem járt a csodás alpesi völgyek között! Aztán emlékezetébe tolakodott a Temple-beli lakásának a képe, s halálra taposta az előző gondolatot.

Nincs Titiannak olyan színe, nincs olyan gentian, rozsdásbarna lomb és havasi rózsa, mely elbódítsa azoknak a könyveknek, azoknak a papirosoknak, annak a térképnek szerelmesét! És újra érezte a könyvek bőrszagát, épen olyan élesen, határozottan, mint akkor, mikor nesztelenül suhant jobbra-balra s teljesítette ápolónői kötelességét. Aztán újra végig ömlött rajta az a meleg, csodás érzés, mely vele volt azokon a felséges napokon — szerelem — mely titokban megsejti, hogy közelg a győzelem, a tökéletes beteljesülés ideje; — gyönyörűséges érzés, melyet a tudat kelt, hogy minden perczét, minden mozdulatát, minden gondolatát odaadja és az az

Nagy

N. 3. *Endre. muzsinszki*, festő. • Felsőzsolca 1886. A bpesti Iparművészeti Iskolában, Nagybányán és Olaszországban tanult, azután eleinte templomfestéssel foglalkozott (Felsőzsolca, Tokaj, Párdány stb.). 1913 óta kiállítója a Műcsarnoknak. A harctéren készített friss impressziói ből 1917-ben nagy kollektív kiállítása volt a Nemzeti Szalónban. Páncélvonat c. olajfestménye a Szépművészeti Múzeum

855

tulajdona.

K. Gy. II. 163 l

T. 4835.

és [redacted] vezérkarától körül-
tva osztogatja a parancsot, mig a
küzdenek a piemontiakkal. Feli-

i Novara.

icina da Novara.
ta.
er Comp.
50.

a vk. 23.7: 16.5 cm.

-95-354.

Nagy Endre

figurális rajzból

I. díj.

Selmecbánya 1906/7

14 l.

BELGIS
KUN
DENKM

ERSTER

Nagy Endre

400 k államsegély

Értimisk 1906/7

16. l.

Nagy Endre

d. festő

végbiz. nyert jeles eredm.

Ertimisk 1906/7.-19. l.

Nagy Endre

a miskolci ker. és
ipar kamarától 240
K. segély

Értesítés 1906/7
17. l.

Nagy Endre

100 k államsegély

Értimisk 1904/5. 16 l.

NSTRASSE 27
ALE
SSE

Nagy Endre, muzsinszki

Röck Gyula. A fehér Faust. Drámai költemény. A képeket rajz. *Muzsinszki Nagy* Endre. Bp.: Kókai (Dombóvár: Bagó ny.) 1935. 174 l. 8-r.
2·—

NEMZETI SZALON

III. TEREM

GRAFIKAI MŰVEK.

Muzsinszky Nagy Endre

Szefeltlex. 204, 205. l.

Élet. arck
u. o. 870. l.

könyomatokat, de ~~aquati~~ ő is
abba azok ~~irányba~~ közé tartozik, akik nem
tudnak lemondani még a klasszicir-
mus „idealizálásá"-ról, de a klasszikus
világ helyett hazájuk, vagy az ~~szoro~~
Ausztriával szorosan összetartozó Ma-
gyarország ~~vidékeit~~ „festői" vidékeit
~~fen~~ keresik fel. A „festőiség" valóságos
divattá lesz ebben az időben, ~~Mint~~
~~még látni~~ ha nem is mindig az
eredményekben – akkor a „divat" helyett
a „stilust" használtuk volna, de a ~~sz~~
művének ~~cimében~~ szándékában és a
kiadványok cimében. Ez a festői és

Nagy Endre

önálló diszítőfestő

Értimisk 1910/11. 7. l.

V. Ferdinand.

Megkoronázása.

A HUNGARIA lobogóját vivő b
ágaskodó lovon van ábrázolva és
tól tartott czimerét látjuk.

Aquarell, mér. 34.: 24.7

140-95-2

Nagy Endre

300 k államsegély

Értímisk 1905/6.

17. l.

Meghivó szám

193

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Műemlékek Orsz. Bizottsága

utána IX. Rákos utca

Budapes

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
DÍJ ÁTALÁNYOZVA

Nagy Endre

Alakrajzból elismerő okm.

Eimisk 1916/17. 31 l.

1256. Ism

A XIX.

Kossuth Lajos elhagyj

A jelenet Orsova vidék
látjuk azt a csolnakot, a m
jos jobbrafordultan áll, ki
vetett köpenyegét is fogja,
tatja, míg kinyujtott baljá
csút int. Társai közűl egy
fején lengyel sapka van, fe
pedig honvédszázadosi egye
lapátot kezeli. A háttérben,
dalán, kápolna bontakozik

Vászon, méretei 45 : 55·5 c
1909-ben Kreith Bélától 200 K
1909 július 24-én. — Elszám
(1359–909). — Az elszámolást
11-iki 11526–911 szvsz. határo

19

Nagy Endre

a miskolci keresk és
ipakamarai szól 120 K

Kitimisk

1905/6. 17. l.

sás közben hamar elfulladt, köhögni kezdett és a kád szélébe kapaszkodva, inkább csak markirozta a taposást.

Friedmann gúnyos arccal nézegetett felé és a lábujját nekifeszítette a cipője sarkának.

— Tudtam, hogy a prókátor nem sokáig bírja ki, mert hiszen honnan tudhatná ő, hogy miképen kell káposztát taposni? De hát szerencsére itt vagyok én, majd megmutatom a dolgot.

Így szólt az öreg ügynök bácsi és lángoló, alattomos pillantást vetett a fogadósné felé, mire az a helyéből felugorva odadudorászott a cipőjét vető öregember mellé és a fülébe súgott:

— Tudja Friedmann úr, hogy már régesrégen csak magát szeretem valamennyi vendégem között? *KRÚDY GYULA*

NYÁRI BALATON-TÁJ

Mint üldözött bíborpalástu hős
a fűzöld sásban úgy bujkál a napfény.
Körötte buzgón zümmög a szunyoghad
s a tószinen a vadkacsák buzognak
s oromszegélyek csöndje óriás.

A víz fölött, mint egy gigászi vár
égő gerendáiból fölkavargó
fáklyát formázó füstbodor kering le
az ijjesztően méregszínű vízre
a felhő, melyben megduzzadt a zápor.

De még mielőtt lehullna a föld
fényes szinére, lombokat rezegtet,
mint egy szilaj hárfás, az ifju szellő, —
s a dagadt, fekete, vadul szökellő
habos hullámok völgyén menekül.

A messze tulsó partra hull a hályog.
Imitt-amott kénsárga ég világít
sugár-cikkelyek közt a domb ragyog
s a föld, mint egy mezítlen, bús halott.
S a messzeség, mint gyöngy csillog, kacéran.

Elér hozzánk a nagy fekete füst.
Minden mosolygó égazúrra mocskos
nyelvét kiölti és fölfalja gyorsan, —
vihar kering a rózsás lugasokban
és mint a tenger zúg, dörög a tó.

MARCONNAY TIBOR

NAGY ENDRE

Portré-kisérlet

I.

Közel két évtizede, hogy — sült vidéki kamasz — Budapestre kerültem, de csak akkor kezdtem magamat pestinek érezni, amikor, jó pár esztendő mulva, bejáratos lettem az Andrássy-úti kis pince-színház nézőterére. Fantasztikus mucsai ujságíró-igazolványok révén jutottam havonta szabadjegyhez, fülig pirulva mutatkoztam be minden egyes alkalommal az életben rendkívül szűkszavúnak mutatkozó conferencier előtt, aki, bizonyára sok más álhírlapírócskával egyetemben, mint állhatatos és áhítatos ingyen-publikumot, egyszerűen rezsibe vett. Operán kívül más színházba nem igen jártam akkoriban, de ide, a kabaréba, húzott a szívem, talán mert nehezen asszimilálódó természetemnek imponált az a természetes fölény, ahogy ez az éppenséggel nem pesti formájú és beszédű, íróból lett szini direktor a maga agyafurtan egyszerű eszközeivel a számomra még ezer rejtélyű nagyvárosban meg tudta nyergelni a sikert. Szimpla elképzeléseimet politikáról, társadalmi babonákról, irodalmi, művészeti, közéleti ranglétrákról alaposan megbolygatta, kritikai ösztöneimet jólesően megbizsergette ez a folyékonyan dadogó, a bohóc-akrobaták mű-félszegségével ágáló cigányszemű, tatárképű és kissé hu-száros lábú cingár férfiú, ez a diákosan kócos világfi, akinek a kedves Max Linder-hez való arcbeli hasonlatossága a sohasem látott, de halványan elképzelt Páris hangulati képét erősítette bennem.

Mit mondjak? Szerettem Nagy Endrét, mielőtt ismertem volna; szeretem most, amikor ismerem, és alkalmasint szeretni fogom továbbra is, annak reménye nélkül, hogy valaha is kiismerhetem.

II.

A könnyen kiismerhető emberek különben is többnyire unalmasak. Nagy Endre pedig minden, csak nem unalmas. Még akkor sem, ha unott és savanyú kedvű, mint néha szokott lenni. Az unottsága, a savanyúsága a személyes érintkezésben még hozzá gyanús is: alighanem distancia-tartás anélkül, hogy a tekintély pózát kelljen fölvennie. Vagy leplezése annak, hogy imádja a mesterségét, amelyet már rég nem kellene folytatnia, ha — meg tudna lenni nélküle. Értem a «kabarista»-mesterséget, amellyel úgy összeforrott, mint vén tengeri patkányok a hajózással. Azt hiszem, ma, a mammuth-gőzösök és tengeralattjáró technikai csodák világában is kalandoznak még az óceánon primitív háromárbocosok és az igazi tengerész még mindig a vitorlás-kapitány. Ilyen vitorláson parancsnokol ma, a reinhardti színházüzemek, az amerikai mozitrösztök korában Nagy Endre. Maga ácsolta minden dongáját, maga fonta minden kötelét, maga szőtte minden vásznát az ócska, de biztos és fürge mozgású járműnek, a matróz-tudomány minden csínját-binját ismeri, értő kézzel forgatja a kormánykereket és nem restel fölkapaszkodni az árbockosárba, hogy az értelem egyszerű, de csalhatatlan mágnástűjével tájékozódjék a kor, az ízlés, a politikai és egyéb divatok változatos és sokszor veszélyes hullámfelületén.

III.

Kedvenc szava a csalhatatlan jelző. Kedvenc művészi módszere a ráhibázás. Szeret — és tud — több legyet ütni egy csapással; az ész-

járása intuitív. Kicsúfolni a közönségét és ugyanakkor a hiúságát cirógatni, leleplezni önmagát s ugyanakkor kétségben hagyni a hallgatót tulajdonképpeni célzata felől, kifigurázni egy műfajt s ugyanakkor a pellengérre állított genre-ben művészit produkálni, kihívni az ellentmondást s ugyanakkor egy váratlan csattanóval a kacagás harmóniájába olvasztani az ízlések és vélemények különféleségét — mindez egyszerre legtöbbször remekül sikerül neki egy-egy conference-ötlettel, conference-ot illusztráló, vagy helyettesítő apró színpadi tréfával. Szatirizáló merészsége néha káprázatos. Az ötleteivel úgy labdázik, mint az igazi akrobata, aki azt az illuziót tudja fölkelteni, hogy a papírmasé súlyai igazi vasgolyók — holott tényleg azok. Nehéz időkben ki tudta parirozni a hivatalos és nem hivatalos cenzura gáncsait anélkül, hogy meg kellett volna tagadnia szatirikus mivoltát, frondőr-multját. Ez a mult pedig ugyancsak eredménydús. Ha emlékező hangulatban van, szereti elmondani magáról, hogy ő buktatta meg a koaliciót. Az biztos, hogy segített lejáratni a nagy nemzeti konjunktura két- és többkulacsos hőseit, s ha vitriolt nem is fröcscsentett rájuk, de leszedte róluk a keresztvizet alaposan. Szép idők is voltak azok, amikor az igazi Kossuth Ferenc a páholyból tapsolta a színpadon Kossuth Ferencnek kimaszkirozott komédiást. Vagy a páholyban is csak komédiás ült? A szinházi legendában összemosódnak az adatok. Bármint is lett légyen: nem puszta szólam a háborúelőtti világ liberális idilljét emlegetni, ha a Nagy Endre-kabaré akkori vídám szabadszájúságára gondolunk ma, — amikor a legszürkébb közéleti senkik «reputációjára» náluknál is ujdonsültebb becsületvédelmi törvények horgas paragrafusai vigyáznak.

IV.

Alapjában talán akkor sem akart mást, mint a közönségét mulattatni. Jó korcsmáros arra való, hogy jó bort mérjen a szomjas torkoknak. Hogy aztán a «Fóti dal» költői mámora lesz-e a borából, vagy részeg uccai gajdolás, az már nem az ő dolga. Nagy Endre gonddal, műgonddal szűri a szellemi itókát, amit hónapról-hónapra a publikum poharába csordít. Aki valaha vele dolgozott, ha talentuma és esprit-je nem is ragadt rá, tanulhatott tőle művészi lelkiismeretességet, műhelyodaadást s ami vele, a csúfolódó «bohém»-mel kapcsolatban talán paradoxul hangzik: a jegyéért fizető közönség föltétlen megbecsülését. Azt hiszem, fölösleges hangsúlyoznom, hogy ez nem a közönség gondolattalan kiszolgálását jelenti. Nem, erről szó sincs. De ha a tapstól és a rekeszizom-hatástól nem is hagyja magát dirigáltatni, «irodalom» örvén unalmat és «hangulat» címén giccset lehetőleg nem ád és ha vérbeli cabotinség, vagy mélyenckedő snobizmus közt kell választania, akkor inkább az előbbit! És látni kell, hogyan járkál szórakozott botorkálással a színfalak mögött, mialatt kint egy-egy kis darab játszódik s hogy szélesedik gyermekesen boldog mosolyra a szája, ha egy-egy ötlet (még ha a másé is) kiváltja a nézőtérből az előirányzott hatást. És látni kell, milyen őskeresztényi önmegadással sinylődik tétlen negyed- és félórákon át a kabaré dísztelen, szűk kis igazgatói szobájában s szalad, ha dolga van, percnyi pontos beidegzettséggel vissza a függöny elé, nehogy egy pillanatnyi zökkenő álljon be a műsor perdülő folytonosságában. A lövészárokban láttam ilyen harapós lethargiában tespedni tiszteket s ugrani talpra kifogástalan készséggel, ha a legfelsőbb szolgálat parancsolta.

V.

Conference! Azt mondják és azt hiszik általában, hogy Párisból plántálta át ezt a csevegő műfajt pesti talajba. Még nem hallottam igazi párisi conference-ot, de nem hiszem, hogy van még hely a világon, ahol ismernék a nyilvános csevegésnek azt a fajtáját, amelyet Nagy Endre művel. Ez az ő legsajátabb találmánya. Öt év óta figyelem, tanulmányozom ezeknek a hol formásan kikerekített, hol vázlatosan odakent mondókáknak a szerkezetét, hatásmechanizmusát — s nem tudok rájönni, mi adja meg voltaképpen a nagyendrei esprit-nek a különleges egyéni varázst. Talán a dialektusa, amely nemcsak a magyar (s kacagtató hatással néha a német) szavainak tiszaháti zamatában érződik, hanem a szintakszisában is: irodalmian csiszolt, nyugateurópai eszmeszinten gördülő mondatainak hamisítatlan vidéki lejtésében, a stílusban abban a szinte rábeszélő közvetlenségében, amelyet Jókai és Mikszáth jogos szellemi örökségeként vallhat magáénak Budapest legmagyarabb «specialitása», Nagy Endre.

LÁNYI VIKTOR

A HOLD

Bárányfelhők között a Hold,
az uccaszakadék felett,
mostanában sokat zavar,
álmomban, a Hold engemet.
Úgy mosolyog, úgy mosolyog
szemembe, hogy felriadok
s riadva kérdem: kórosa
csak nem vagyok?!... Csak nem vagyok?!...

Bárányfelhők között a Hold
s gyakorta véresmosolyú
kelő Hold üldöz engemet,
pokol szülötte iszonyú;
úgy mosolyog, úgy mosolyog,
mint egy levágott női fő,
nő, kit én öltem volna meg,
valaha rég, szép, szörnyü nő!...

Bárányfelhők között a Hold,
az uccaszakadék felett,
úgy mosolyog, úgy mosolyog,
hogy azt megírni sem lehet.
Szerettelek, de te megöltél,
mosolyom üldöz míg csak élsz
s álmodba villog élesen,
mint véres-fényes pallosérc!...

ERDÉLYI JÓZSEF

Nyugat. 1926 Karácsony

NAGY Endre festő (1886–?)

Nagybánya és a Vajdaságból.
Újvidék, 1996

MISKOLC, Városház tér 8., Városháza: u
MISKOLC-Diósgyõr, R. k. templom: kerite
MISKOLC-Diósgyõr, Vár: falak javitása
MISKOLC-Görömböly?, R. k. templom: k
MISKOLC-Hámor, Újmassai õskohó: fala
MISKOLC-Hejõcsaba, Ref. templom: tetõ
MISKOLC-Jávorkút, Bethlen-kastély: kise
MISKOLC-Nagyavas, Csóti sor 377., „Bo
OLASZLISZKA, R. k. templom: torony ho
PAMLÉNY, Kossuth u. 22., Népi lakóház:
PERECSE, Fõ u. 29., Népi lakóház: hom
RADOSTYÁN, Kossuth u. 2., Ref. harang
RÁSONYSÁPBERENCS, Csoma-Farkas
RÁSONYSÁPBERENCS, Ref. templom:
SAJÓKÁPOLNA, Ref. templom: homlokz
SAJÓKAZA, Radvánszky-kastély: gázellá
SAJÓLÁD, Nepomuki Szt. János-szobor:
SAJÓSZENTPÉTER, Ref. templom: terep
SÁROSPATAK, Kádár K. u. 20., Lakóház

Nagy Endre

300 K Eger városától

Erdélyi 1904/5

16. l.

Nagy Endre

grafikus

1915 – 1917

Címtár 1930

86 l.

3013

3 Bodemann

Tájkép

A hegyes vidék
eséssel; jobbra ped
középütt díszlő h
házott szamáron, n
barna ruhadeték
zében férfi megy.
csizmája magas
a melyet jobb kez
tűnik fel és a k
hajtja a felmálh
bontokaznok ki a
a melyen dús kor

Fa, méret
Erny Mih
M. Képt.
zy. 150.
VII: 3

VII: 276.

Nagy Endre
festő
1902–6
Emlék
1930. 86 l.

3012

VII. Te
Beisi és oszt

1. Kupelwieser L:

(Sz. Piestinglen 1796. oktobe

Amor.

A tojásdad m
balra rózsabokorral,
nézve nyilával cielo
karika szorítja; szem
mind két végét a szél
kék, zöld és fehér. A
zsinoron hordja. A m
zett aranymezőnyben

Hajlitott vas lemez
Erny Mihály
R. Magy. Kép
Uj. sza. 152.
VII: 1.

Ballába még nem érte a
földet s jobb lába ~~még~~ egészen
fönn van.

VII: 274.

1021

KELLÉR DEZSŐ:

Kortársak és sorstársak*

7. Nagy Endre

Nagy Endre — a gyermek és a felnőtt szemével

Teljesült hát a vágyam: felkerült végre a nevem a Terézkörúti színlapjára. De örömöm nem volt teljes, mert *Nagy Endre* akkor már megvált a kabarétól. Másodszor is szakított a műfajjal. Első ízben 1913-ban, amikor színházát odaajándékozta *Medgyasszay Vilmának* és elutazott Párizsba, örökre mondott búcsút, de csak rövid ideig maradt távol. 1929-ben rövid időre búcsúzott és a szakítás végleges lett. Később ugyan még egy-egy műsorban konferált, így egyévi távollét után abban is, amelyikben *Boross* a kuplémat énekelte, de ez már a búcsúzáshoz tartozott.

Mosoly vagy kacagás

Társulása *Salamonnal* hat évig tartott. Eleinte úgy látszott, hogy békésen megfér egymással a két véglet: a szavakkal zsonglőrködő konferanszié mosolyt fakasztó szellemessége és a biztosra menő komikus harsány hahotát kiváltó komédiázása. Mintha egy okos kiegyezéssel megoldódott volna a kabaré régóta kísértő fogas kérdése: mosoly vagy kacagás? Mosoly is, meg kacagás is! Nagy Endre kitartott a mosoly mellett. A társulás nem lazított elvein, továbbra sem tett engedményt. Salamontól tudom, hogy már a megállapodáskor kijelentette:

— *Nézze Salamon, én a maga dolgába nem szólok bele. A darabjait nem olvasom el, a próbákat nem nézem meg. Maga csináljon mindent egyedül.*

A komikus nem sértődött meg. Sőt, megtiszteltetésnek könyvelte el, hogy ilyen hatáskört kapott.

— *Köszönöm, direktor úr!* — mondta tisztelettudóan és hálásan tekintett társára.

A bemutatkozó műsor csúnyán megbukott. Salamon mentette meg a bohózataival. De Nagy Endrét ez nem befolyásolta. Salamont továbbra is a klasszszis gőgjével csak mint ráadást tálalta. Ugyanúgy, ahogy egykor saját kabaréjában a Kültelki kávéház című paródiát, amelyben engedte, hogy színészei kedvükre kitombolják magukat. A műsorzáró bohóságot az elhatárolás élességével jelentette be:

— *Tisztelt hölgyeim és uraim! Kabaréműsorunk véget ért, következik a Salamon-bohózat.*

Bízott benne, hogy a közönség egy idő múlva különbséget tesz majd mosoly és kacagás között, és a mosolyt többre fogja értékelni. De rosszul számított. A kacagással kényeztetett néző a mosolyt már nem méltányolja. Az többé nem a magasabbrendű humor tetszésjele, hanem „csak" mosoly, vagyis még nevetés se. Mosoly, nevetés, kacagás — ez a hatás emelkedő lépcsőzete. A humor és a komikum vegyítése a kabaréban a mosoly rangfosztásával járt, ettől kezdve a sikert a kacagások számával mérik. A közönség a színházból távozóban nem Nagy Endre elmés politikai sziporkáit idézgette, hanem Salamon remek bemondásait. *Jobb, mint a vonó! Lepsénynél még megvolt* . . .

Egyik szezon a másik után és aztán egyszercsak a mester megérzi a bajt: valami megváltozott körülötte. Az a lekottázható zsibongás, ami azelőtt a színpadra lépését fogadta, lehalkult. Hosszabb csevegését sűrűn megzavarják a nézőtéren felhangzó köhögések, és ha valaki, ő tudja, hogy ez mit jelent. Hiszen tőle származik a mondás: a színháznak az a feladata, hogy *a közönséget megakadályozza a köhögésben.* A tízperces szünetben a gratuláló kézszorítások is mintha elpuhultak volna, a beteggel fognak így kezet a látogatók, amikor erőltetett mosollyal távoznak tőle. Érzi szürkülését, tekintélyének kopását, de az okát nem sejti. Amikor ráeszmél, szinte örül, hogy ürügyet talál a távozásra.

Búcsúzását többektől hallottam, de mindig egyformán. Meghatottan szorított kezet színészeivel és külön-külön elköszönt tőlük. Szokásához híven mindenkit magázva, és vezetéknevén szólítva. Aztán a fogashoz lépett, Salamon udvariasan odaugrott és felsegítette a kabátját . . .

Kvalitás és kvantitás

A konferálás mesteréről mindössze pár méter film maradt az utókorra. Ezenkívül még egy sokat forgatott hanglemez és egy agyonjátszott hangszalag őrzi sajátos művészetét. Konferanszai még nyomtatásban sem maradtak fenn, nem engedte, hogy könyvben megjelenjenek, mert a csevegést nem tekintette írói műfajnak. Pedig sokan elmondták róla, hogy egy olyan korszakban, amikor divat lett úgy írni, mintha csevegne az ember — *ő úgy csevegett, mintha írt volna.* Csak a legnagyobb írók tisztelték úgy a leírt szót, mint Nagy Endre a kimondottat.

Azokban az években, amelyek körül most emlékezéseim kalandoznak, édesanyám előtt gyakran büszkélkedtem, hogy együtt ültem Nagy Endrével az Otthon Körben, vagy a New York kávéház újságíróasztalánál. Anyánk rajongott a színházért és egyik kedvence Nagy Endre volt. Bátyámmal gyerekkorunkban sokszor hallottuk otthon a nevét emlegetni. Ha vendégek jöttek hozzánk — természetesen még az István úti lakásba, nem az újpesti nyomortanyára — társalgás közben színésznevek röpködtek a levegőben. Nagy Endre után legtöbbször a Borcsa és a Ferike nevet hallottuk. Persze, Bandi is, én is Borcsában nőt sejtettünk, amolyan mulatságos parasztasszonyt, Ferikéről meg azt gondoltuk, hogy valami vásott kisfiú. Nagy volt a meglepetésünk, amikor végre eljutottunk a kabaréba és ott megismertük *Boross Gézát* és *Vidor Ferikét.*

Egy postás nagybátyánk, Pista bácsi, aki fiatal korában színész akart lenni, pompásan tudta Nagy Endrét utánozni. Nemcsak őt, másokat is: a nyeglén, hadarva beszélő *Z. Molnárt,* a zét zsének ejtő *Törzs Jenőt,* és akit mint attrakciót mindig utolsónak hagyott: a jóízű, zamatos *Rózsahegyit.* Nála kicsit eltúlozta a naturalizmust, mert többször igazából a padlóra köpött, de olyan jól adta, hogy elnézték neki.

Anyám mindig Nagy Endrét kérte tőle. Noha mi nem ismertük a híres konferanszié, mégis visítva kacagtunk, amikor Pista bácsi a haját összekócolta, majd két kezét a hasa felett egymásba kulcsolva, furcsa pózba merevedett és elkezdett da-da-dadogni. A szövegből, amellyel Nagy Endrét utánozta, csak egy latin szó ragadt bele a fülembe, az hogy *kvantitás.* Fogalmam se volt róla, hogy mit jelent, de mert a nevetés mindig erre a szóra csattant fel, megrögződött az emlékezetemben. Különben is tetszett nekem a furcsa hangzású szó, elismételtem egy nap százszor is, és bolondozó kedvemben volt úgy, hogy akármit kérdeztek tőlem, mindenre rávágtam, hogy kvantitás. Néhány évtizeddel később, mikor egy ízben a Pódium öltözőjében *Ascher Oszkár* Nagy Endre híres mondásait idézgette, bizonyára mindenkinek feltűnt, milyen felcsillanó örömmel fogadtam a kvantitás szót. Akkor tudtam meg, miről is szólt a Pista bácsi mutatványában felhasznált konferansz.

Nagy Endre egy tévhitet próbált vele eloszlatni, hogy a magyar nyelvben a pikantéria okvetlenül gorombasággá válik. A század elején ugyanis még az volt az általános vélemény, hogy viccet magyarul nem is lehet elmondani, mert a mi kemény, darabos nyelvünk nem alkalmas a könnyed élcelődésre. *Ágai Adolf* is azt vallotta, hogy „a mi nyelvünk alkalmatos az imádságra, a legfönségesebb gondolatok s érzelmek kifejezésére, de esetlen s nehézkes a röpke huncutságok tolmácsolására". Erről konferált Nagy Endre, amikor a magyar nyelvet összehasonlította a franciával. Hogyan lehetséges az — kérdezte —, hogy a *far* szót franciául a

---

* **Részletek a Szépirodalmi Könyvkiadó gondozásában megjelenő kötetből**

egy helyzet éles volt, határozott körvonalú, de a hozzáadott szöveg meglehetősen gyatra. Ilyenkor nekigyürkőztem... És írtam. Új szöveget.

Volt hozzá joga. Nemcsak jogot végzett, bölcsészetet is. Újságíróskodott: a háború után, Torinóban ő szerkesztette a *l'Unitá* híres harmadik oldalát, az irodalmi rovatot.

— Örömmel emlékszem vissza azokra az időkre. Még Hemingway is küldött kéziratot. Éluard, Camus, Dos Passos is.

Labdarúgó is volt, a torinói csapat középcsatára.

— A labdarúgó is: színész. Megszoktam a közönséget, a bátorságot és a fair play-t. Ez a színészethez is kell. Mert ezután lettem színész, ugyancsak Torinóban. Büchner Woyzeckjét játszottam, Lorca Vérnászának Leonardóját és a Ványa bácsi címszerepét.

Calabriában született, a tengerparton. Tropeában. Édesanyja calabriai, édesapja piemontei.

— Észak és dél találkozott bennem. Északnak köszönhető, hogy kedvelem a gondos, pontos munkát. Délnek tudható be a természetem, a vérmérsékletem.

A jogot és bölcsészetet végzett cen-

tercsatár hírlapírót *Giuseppe De Santis* fedezte föl a film számára, 1948-ban Raf Vallonéra bízta a *Keserű rizs* főszerepét.

— Azóta hány filmben játszott?

Mosoly. Egyáltalán: mindig mosolyog.

SEMMI SZTÁRKODÁS, SEMMI PÓZ

Ilyen készséges, ilyen rokonszenves világhírességgel még nem találkoztam. Filmjei számát nem tudja pontosan. De azt igen, hogy már esztendők óta a filmnél sokkalta jobban vonzza a színház. *Arthur Millerhez* fűződő barátsága közismert. A *Pillantás a hídról* Eddie Carbonéját Párizsban ötszázszor játszotta franciául; Olaszországban háromszázszor, természetesen az anyanyelvén. A drámából készült filmet eljátszotta angol és francia változatban, idehaza aztán olaszra is ő szinkronizálta magamagát.

— Most már évek óta nomád vagyok. Ősztől tavaszig városról városra járok a társulatommal. A múlt szezonban az Alku című Miller-darabbal turnéztunk, én a rendőr-fivért játszottam. Nem dicsekvésként mondom, de például Mantovában, nagy hóesés közepette, már reggel ötkor sorba álltak az emberek a színház előtt, hogy jegyet kapjanak... Ezért sem hiszek a színház válságában! A közönség, ha nemes gondolatokat kap s ezt jó előadásban kapja: bemegy a színházba. A színház nem hal meg!

Raf Vallone nemcsak barátja, „színésze", de olasz fordítója is Arthur Millernek: minden drámáját ő tolmácsolta olaszul.

— Miller nekem ígérte ősbemutatóra legújabb darabját, az Amerikai órát. Az elmúlt fél század Amerikájáról van benne szó, sok a szereplője. Az első részt már megkaptam. Kiváló! Miller februárra küldi a kész darabot. Jövő ősszel azzal kezdem a turnét. Tervezem Shakespeare Coriolanusának előadását is. És még egy terv: a Lincoln Center meghívott New Yorkba, hogy játsszam el Pirandello IV. Henrikjét...

Az egykori Ványa bácsi tehát rövidesen IV. Henrik lesz. Megemlítem neki, hogy most, az egyik budapesti színpadon felváltva játssza Csehov és Pirandello hősét ugyanaz a magyar színész: *Latinovits Zoltán.*

— El kellene már mennem egyszer Budapestre — mondja maga elé merengve —, *sok jót hallottam a magyar színészekről. Láttam Jancsó Miklós filmjeit. És nem utolsósorban: nagy tisztelője vagyok a magyar labdarúgásnak.*

Mila Sannoner, Raf Vallone, Francesca Benedetti és Elsa Vazzoler megköszöni a tapsot a Ki tiltotta meg? bemutatóján

Háttérben a Vezúv... (A szerző felvételei)

Hermann Lipót és Pólya Tibor megrajzolta Nagy Endre képzeletbeli iskoláját. A katedrán Nagy Endre áll, mint tanító. Növendékei, fenn: Bársony István, Gózon Gyula, Magyary, Nádor Mihály, Papp Jancsi, Kőváry, Máhr; lenn: Sajó, Boldizsár, Czobor, Boross. A térdeplő: Huszár Pufi

Az öregedő Nagy Endre Szent-Györgyi Alberttel

legelőkelőbb párizsi szalonban is ki lehet ejteni, nálunk pedig még akkor sem szalonképes, ha történetesen csak a hajó hátsó alkatrészéről történik említés. Pedig a *francia far* és a *magyar far* — állapította meg — kvalitásban teljesen egyforma, csupán kvantitásban tér el a kissé erőteljesebb magyar fajta javára.

Hát ez volt az a konferansz! Így oldódott meg számomra a kvantitás szó gyerekkoromból magammal hurcolt rejtélye.

A rögtönzés

Az első világháború idején, tizenkét éves koromban hallottam először Nagy Endrét konferálni. Zöld színű, tábori levelezőlapon jó hírt kaptunk a szerb frontról apámtól és anyánk ezt azzal ünnepelte meg, hogy elvitt minket vasárnap délután a Royal Orfeumba.

Az első találkozás számomra csalódást hozott. Talán a Pista bácsi paródiája csigázott fel túlságosan, vagy az otthoni áradozások befolyásolták képzeletemet, de én valami különlegesre, valami elképesztő csodára számítottam. Ehelyett kaptam egy sápadt embert, aki félszegen, majdhogy nem ijedten lépett ki a bordó függöny elé. És mikor zavartan, nyögve, erőlködve dadogni kezdett, tudatlan gyermeki agyammal inkább szánalmasnak, sajnálatraméltónak találtam, mintsem mulatságosnak. De azért vigyáztam, hogy anyám észre ne vegye kiábrándultságomat, félszemmel mindig őt figyeltem, és ha valamire felnevetett, gyorsan én is vele nevettem. Sőt, az ugyanilyen meggondolásból nevető bátyámat igyekeztem egy oktávval felülnevetni, hogy ezzel a ráeső anyai szeretetet a magam javára egy kicsit megdézsmáljam.

Valahogy úgy hatott rám, mintha nem is színész lenne, hanem egy gyanútlan civil, akit erőszakkal tuszkoltak ki a színpadra, hogy az isten szerelmére húzza az időt, mondjon valamit, mert különben megszakad az előadás. Szegény beszélt is, amennyi csak az eszébe jutott, néha negyedóráig is egyfolytában. Csupán egyszer hagyta abba idegesen, amikor a függöny mögött éles csattanással leesett valami, amiről nem lehetett tudni, hogy micsoda, és utána egy ideig hangos veszekedés is hallatszott. Ez annyira megzavarta, hogy még a megkezdett mondatot se tudta befejezni, mérgesen nézegetett hátrafelé és közben rosszallóan csóválta a fejét. A közönség veleérzett, többen pisszegni kezdtek, akárcsak a moziban, ha olykor elszakad a film, és mert anyám arcán látszódott, hogy szintén fel van háborodva, én is pisszegtem egyet.

Mikor végre csend lett, Nagy Endre folytatta, de nem ott, ahol abbahagyta, és egészen más hangon. Közvetlenül, mint ahogy odahaza a szüleim beszélgetnek egymással, még mosolyogva is hozzá, megjegyezte, hogy nem az a baj ilyenkor, hogy az egyik díszletező leejt egy lécet. Leesett, lent van, ott egye meg a fene! Csak utána ne kezdenének el veszekedni, hogy ki volt a hibás, mélyikük ejtette le.

A rögtönzést nagy kacagás és tapsvihar jutalmazta. Erre azért emlékszem vissza olyan élesen, mert utána évekig mesélgették nálunk, hogy mi akkor voltunk a kabarében, amikor konferálás közben véletlenül leejtettek egy lécet, de Nagy Endre ügyesen feltalálta magát, és ezt meg ezt mondotta. Honnan sejthettük volna, hogy ez a rögtönzés benne volt minden előadásban? Hogy Nagy Endre már a próbákon megbeszélte a díszletmunkásokkal: egy megadott mondatnál ejtsenek le egy lécet és utána kezdjenek egymással hangosan veszekedni. Ez a becsapás is csak felnőtt koromra lepleződött le előttem, akárcsak a kvantitás szó rejtélye.

Műfajt teremtett

Ha eldicsekedtem édesanyámnak, hogy Nagy Endrével egy asztalnál ültem, ő ilyenkor lelki szemével a színpadról ismert, régi Nagy Endrét látta, a harminckét évest, aki a homlokába hulló, kócos, koromfekete hajával, egymásba érő, dús szemöldökével, inkább cigányprímásnak hatott, mint írónak. Még az is milyen cigányos, ahogy egy jól sikerült kontrázással íróból átvedlik konferansziévá. Novellát olvas fel a kabarében, pökhendi, monoklis néző közbeszól, ő kontrázik, a közönség kacag és a direktor már hozza is a szerződést.

Abban a Nagy Endrében, akit én megismertem, már nem volt semmi cigányos hév, az már egy fáradt, keserű, önmagával elégedetlen ember volt — az *öregedő Nagy Endre*, akinek portréját fivérem rajzolta meg egy esszében. Túl az ötvenen „az olcsó népszerűség tunyító becézgetéseit" már nem igényelte. Másfajta sikerre vágyott: elröppenő szavak helyett maradandó művekben hagyni nyomot.

Remeklései valóban ezekben az alkonyi években születtek meg: a szerelmesek és az öregek kalauza, a Párizsról és a Nagyváradról szóló emlékezések, és legfőként a kabaré regénye. De mi, akik sorsunkat a kabaréhoz kötöttük, legnagyobb érdemének mégis azt tekintjük, hogy *műfajt teremtett*. Örökké bánom, hogy én csak akkor kerültem össze vele, amikor már megcsömörlött a maga teremtette műfajától.

FILM, SZÍNHÁZ, MUZSIKA
Budapest

1970 DEC 12

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRSZERZŐ
BUDAPEST, IX., Ülői út 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Teleobjektív

Párhuzamosan az Egyenlítővel

Azok kedveért, akik – feltehetőleg idő híján – nem tudnának az oráni Abdullah csapszékbe látogatni, közlünk néhány fontosabb dolgot a Légióról.

A század keletről nyugatra tart húszkilométeres könnyű menetben, mindig párhuzamosan az Egyenlítővel, az egyiptomi határtól az elátkozott Ghidi-síkság felé, érintve közben Fülöpszállást és Balázspusztát. Ezt a rövid kitérőt hihetőleg egy filmforgatás kedvéért teszik, mert mindenáron be akarnak kerülni a most készülő Rejtő-filmbe, melyet A halhatatlan légiós címmel Somló Tamás rendez. Képriportunkból kiderül, hogy sikerül becsempészni magukat a filmbe.

1. Ez itt a Szahara, 40 C árnyékb
2. Dirndel, a szürke gebe a Prá
3. Der Strudl Pepi vagy csak e a konfliskocsis, aki a társaság tokratának tekinti magát
4. Kratochwill, a kárpitos a távol ir (Egy sofőr ne legyen szerel
5. A rendező: Somló Tamás
6. A burmai Keleti Fölovagrend N tulajdonosa, Podvinecz marsall Egyiptomban állomásfőnök, Oránb kóban ex-krupié (Rajz János)
7. Tutajos, aki „véletlenül" került

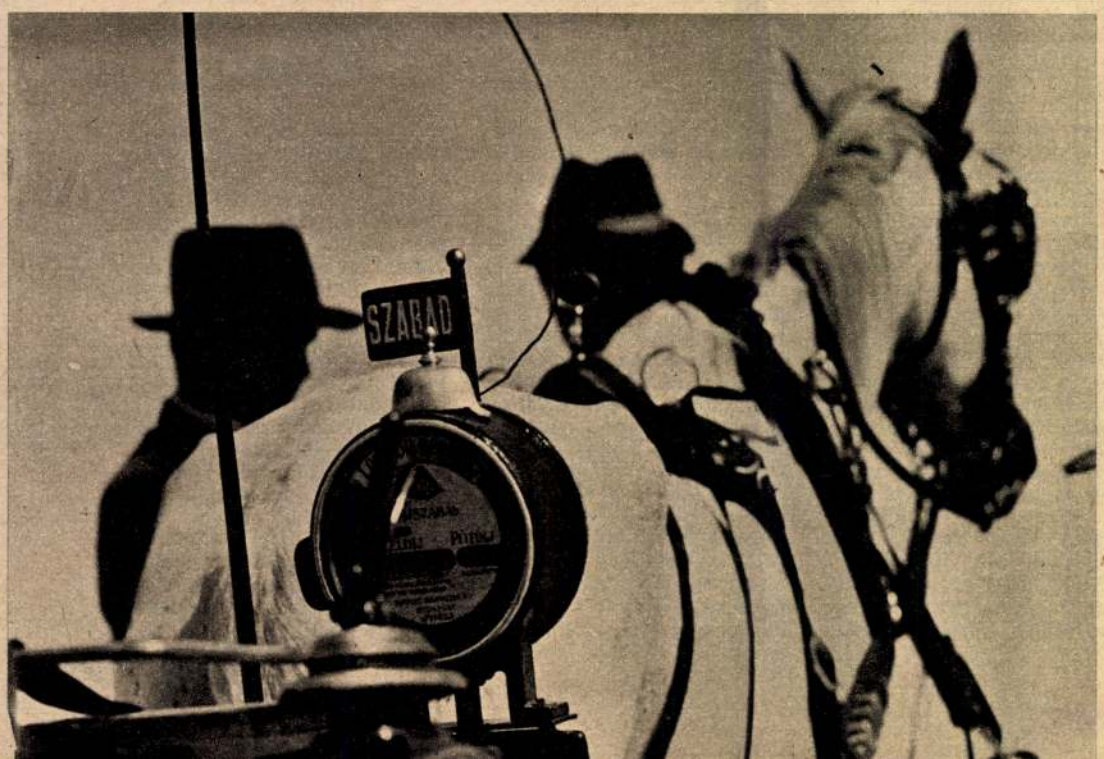

M.D.K.

Nagy Endre

"Budapester Musik-Feste" c. tréfás kritikáját irta és illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1930. aug. 17-23. XX. évf. 34. sz. 24. lap

M.D.K.

Nagy Endre

"Freskót festek Babits Mihály falára" cimmel irt és illusztrált tréfás riportot.
Két rajz, az egyik "Nagy Endréék" cimmel, a másik kép Nagy Endrét ábrázolja munkaközben rajzai előtt

Szinházi Élet. Bp. 1930. aug. 24-30. XX. évf. 35. sz. ~~8-8~~/ 8-9. lap

M.D.K.

Nagy Endre

"Hallgatom magam" c. irását illusztrálta is a müvész.

Szinházi Élet. Bp. 1930. juni 15-21. XX. évf. 25. sz. 52-53. lap

M.D.K.

Nagy Endre

"NEGRESSES AUX PLATEAUX" c. irta és illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 193o. juli 13-19. XX. évf.
29. sz. 33. lap

Nagy Endre MDK

szerepelt a tárlton.

"Alkonyat"

Kováts Iván: Tartományi tárlatok. Kolozsvár. Igaz szó 1963. febr. 274-278.lg.

MDK

Nagy Endre,

... de nem müvelték a rajzot, mint amilyen mértékre a jó Istentől való engedélyük szólt....

... egyidöben majdnem szabályos karikaturarajzolói tevékenységet fejtett ki. Nemcsak ráadásképp adta a maga irásaihoz, hanem rajzolt kis viccekhez nagy képeket is, egész sorát a rajzoknak s egyik jobb volt a másiknál.

Akik félbenmaradtak.
Pérely. .153,154.old.

M.D.K.

Nagy Endre

Nagy Endre: "Fiaim, csak konkurráljatok!" c. irását illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 193o. jan. 26.-febr.1. XX. évf. 5. sz. 18-19. lap.

Nagy Endre, [író grafikus] MDk

Nagy Endre: A kabaré regénye c. könyvét maga az író illusztrálta: „ötletes rajzokkal".

— : Könyvnapi termés 5

A KÖNYV, bp. 1935. május II/5

Muzsinszky Nagy Endre MDK

Holt Marcal

Mücsarnok 1939 Téli tárlat

Muzsinszky Nagy Endre

MDK

Siófoki kikötő

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Muzsinszky Nagy Endre MDK

Erzsébet-tér

Terézvárosi bucsu

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben

M.D.K.

Nagy Endre

"A titkos drámairó" cimmel hozza a lap a művész rajzát.

Szinház, Bp. 1903. dec. 6-13. I. évf. 4. sz. 76. lap

M.D.K.

Nagy Endre

"Emlékpróba" cimmel tréfás rajzok közlemény illusztrálására.

Szinház, Bp. 1904. január 24-31. II. évf. 4. sz. 54. lap

M.D.K.

Nagy Endre

"Volt-e siker" c. rovatát irja és illusztrálja rajzokkal.

Szinházi Élet. Bp. 1927. május 1-7.
XVII. évf. 18. sz. 16-17. lap.

MDK

Nagy Endre.

Szeplötelen asszony. Bp. 1916.
A szerzö rajzával.

Dr. Szemlér Lörinc gyüjt.-nek aukciója. Bp. 1936.
Könyvdiszek. - Könyvillusztrációk.
Árv. Közl. 1936. 5.rk.sz. 82.l.

M.D.K.

Nagy Endre

Nagy Endre: "Ami a konferanszból kimaradt" c. irását, saját maga illusztrálja.

Szinházi Élet. Bp. 1928. jan. 8-14. XVIII. évf. 2. sz. 8-9. lap.

M.D.K.

Nagy En dre

Nagy Endre: "Beszélő film" c. irását sajátmaga illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1928. szept. 9-15. XVIII. évf
37. sz. 11. lap.

M.D.K.

Nagy Endre

"Liza tragédiája" c. tréfát irta és illusztrálta "A hét humora" c. rovat számára.

Szinházi Élet. Bp. 1931. dec. 20-26. XXI. évf. 52. sz. 67. lap.

.D.E.

M. Nagy Endre MDK

Pihenés, olf.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

M. Nagy Endre MDK

Hóesés a Tabánban, olf.

Műcsarnok 1913-14. téli kiállitás

M. Mary Andre

Новаёва в Тавлинах, отг.

M. Nagy Endre MDK

Ősz a Zugligetben, olf.

Mücsarnok 1914. tavaszi kiállitás

M. NAGY ENDRE

Tanulmányok. Ceruzarajz.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

MDK

M. Nagy Endre

Képzőművészet 1928. 6. sz. 11.1.

MDK

M. Nagy Endre

Képzőművészet 1928. 6. sz. 11.l.

MDK

M. Nagy Endre

Pihenő vörös ördög

A téli kiállitás. Müvészet 1916. 49.1.

MDK

Nagy Endre, muzsinszki, sz. 1885.

Orosz templominterieur, festm.

Ernst Mut. 55. aukc. 1937. ápr.

26 l.

MDK

Nagy Endre, muzsinszki, sz. 1886

Orosz templominterieur

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. 26 1.

MDK

M.Nagy Endre f.

Tav. kiáll. Mücs. 1925. máj. 36. l.

M.D.K.

muzsinszki Nagy Endre /1886-

452. Páncélvonat. Tempera 51 x 71.8, karton.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 51.l.

MDK

M.Nagy Endre

Fonás Cucilowban, of.

Román fatemplom Kirlibabán, of.

M.Szal. tavaszi kiáll. 1916. ápr. 17. l.

Nagy Endre MDK

Épitkezés

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

M.D.K.

Nagy Endre

„Uitz embere a szabónál" c. rajza.

- - -

"A nagyszerü probléma" c. tréfát irta és rajzolta. Négy rajz.

- - -

Szinházi Élet. Bp. 1919. szept 7-13. VIII. évf. 31-32. sz. 4., 16-17. lapokon.

M.D.K.

Nagy Endre

Rajzok "A nagyszerü probléma" c. tréfát irta és illusztrálta. Négy rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1919. szept. 14-20. VIII. évf. 33-34. sz. 14-15. l.

M.D.K.

Nagy Endre

Tréfás rajzok "A nagyszerü probléma c.
Nagy Endre-tréfához.

Szinházi Élet. Bp. 1919. szept. 21-27. VIII.
évf. 35-36. sz. 22-23. lap.

M.D.K.

Nagy Endre

"Filmkészitès" cimmel ir. és illusztrál folytatásos történetet:

Szinházi Élet. Bp. 1919. év VIII. évfolyamainak következő számaiban:

19. sz.	május	11-17.	11. lapján
20. "	"	18-24.	11. "
21. "	"	25-31.	13-14. "
22. "	juni	1- 7.	18-19. "

/A többi számokat más kutató dolgozta fel, amelyekben fenti történet még tovább folytatódik. /

Nagy Endre

MDK

A berlini tér Budapesten

Műcsarnok 1924. tavaszi tárlat

M. Nagy Endre

MDK

Tanulmányok, ceruzarajz

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

M Nagy Endre, festöm. MDK

elismerésreméltó munkákkal szerepel.

Kende Béla: Szent István kiállitás a Mücsarnokban.
Müvészet.-Tárlatok. 1938. 88.l.

M.Nagy Endre, festöm.

Jan. 13-án nyilt meg a XVIII.hadtest háborus kép
és Horvai János emlékeinek kiállitása.

Majdnem kétszáz müvet állitott ki M.N.E.

Nemzeti Szalon.
Müvészet.1917. 29.1.?

Nagy Endre író

harmmc évvel ezelőtt
indította meg a népszerű
Tarka Krónikát a Pesti
Naplóban és egyideig
illusztrálta is. Azulan
Párisból küldött jóda-
rabig maga illusztrál-
ta cikkeket a szorgal-
masan dolgozott a
Julien-iskolában

Tábori Kornél
Rajzolt és festett
kuriozumok.
Literatura. VII. 1932.
453. l

temes költségekbe került nekem, hogy az 1 Peng
40 filléres ár, még a kiadásaimat sem fedezi, n
hogy némi kis hasznot is biztositson.
Kénytelen vagyok tehát az Önök beleeggyezését
ni, hogy n. b. megrendelésüket 2 Pengös árban s
lithassuk le.
A multban készitett 18x24 -es képeket azért tud
szintén 2 Pengös árban adni, mivel azok már megl
lemezekről lettek kopirozva. A lemezek meg volta
az Egyetemi Könyvtár tulajdonában, ahonnan csak
hoztam, lekopirozta m és visszavittem. Kérem teh
mindezeket tekintetbe véve, szives beleeggyezés
adni n. b. megrendelésük a fennt nevezett ár m
valo lesszállitására.
Hogy pedig a jövöben elkerüljünk minden ilyen
beli diferenciát , bátorkodunk az alantiakban á
ra vonatkozolag egy kulcsal szolgálni :

Egy meglevö felvétel ára 13x18 -as nagyságban 3
" " " " 10x15 vagy 9x12 " 2
" " " " 6x9 -es nagyságban 1

Uj felvétel ára , mely határozott kivánságukra

Nagy Endre

iró könyve

Szeplőtlen anzony
Szerző illusztráció-
ival. Bp [1917]

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
BUDAPEST IX, HÖGYES ENDRE-UTCA 10
Telefon: 186-556

.....

A Tárcaközi Bizottság javaslata alapján
juttatta a ..... várm
községben lévő, egykor .....
kastélyt. A kastély a Műemlékek Országos
műemlék szerepel, s ezzel kapcsolatban van s

A Földmívelésügyi miniszter 189.100/
Közlöny 1946. évi 266. számában) 5. §-án
részesített a műemlékké nyilvánított épületek és e
és megőrzéséről az 1881 : XXXIX., illetőleg az
szerint köteles gondoskodni".

M.D.K.

Nagy Endre

"Nagy Endre és Nagy Endre" c. kritika illusztrációját készitette önmagáról.

Szinházi Élet. Bp. 1921. márc. 13-19. X. évf. 11. sz. 27. lap.

MDK

Nagy Endre

24. lapon közölt tervben részes

Groh István és tanitványai. Magyar diszitmüvészet. II.rész. Bp. é.n. 35. l.

M.D.K.

Nagy Endre

"A nagyszerü probléma" c. tréfát irta és rajzolta. Négy tréfás rajz.

Szinházi Élet. Bp. 1919. okt. 5-11. VIII. évf. 39-40. sz. 16-17. sz.

MDK

Nagy Endre

Az esztergomi Olimpusz c.képe repr.

Pásztortüz. 1934. 432.l.

MDK

Nagy Endre

Árverési Csarnok aukció kat. 31.sz.1926.febr.

MDK

Nagy Endre iró, rajzoló

Lapjában kifogásolta a modern pesti bérházat, amely szerinte a modern épitészet egyszerü kiuzsorázása.

Irod: Megjegyzések.

Épitőmunka 1934. 1.sz. 26.o.

MDK

Nagy Endre iró

Az uj épitészet védelmében, irta fenti .

Csaba Rezső: Levél Nagy Endréhez.

Épitőmunka 1933. 8-9.sz.

MDK

Nagy Endre, Muzsinszky

Árverési Csarnok aukcio kat.
31.sz. 1926.febr.
32.sz. 1926.ápr.
34.sz. 1926. okt.
37.sz. 1927. márc.
38.sz. 1927.máj.
39.sz. 1927.okt.

MDK

M.Nagy Endre festő

Szerb uszoda
Galiciai vizimalom belseje
Berta /30 1/2/
Elhagyott házak
Sebesült vivés
Galiciai nemzetőr

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Oroszok a mi ruhánkban
Seletini csatatér
Biztos helyen
Igy alszik a baka
Éjjeli harc után
Kolomeai csatatér

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat. 1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Gránátfedezék
Szieszta
Tüz körül
Kenyérsütés
A csür alatt
Tábori festő

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

Nagy Endre

Árverési Csarnok aukció kat.

31. 7. 1926. febr.

K

Nagy Endre, Muzsinszky K

Árverési Csarnok aukció kat.

31. sz. 1926. febr.
32. sz. 1926. apr.
34. sz. 1926. okt.
37. sz. 1927 marc.
38. sz. 1927 máj.
39. sz. 1927. okt.

E.T.

KTÓBER, NOVEMBER, DECZEMBER.)

T.

VATALA

T 6. SZ.

M. Nagy Endre

K

hadifestő kiáll.,
és a XVIII hadtest háború
képei.

Nemzeti Szalon
1917. január

Föv. képt.

Nagy Endre

K

Az esztergomi Olimpusz
c. kápe repr.

Pásztortűz. 1934. 432. l

Felelős szerkesztő: Kibédi Sándor Tip. Fraternitas Cluj, Telefon 977.

Nagy Endre K

iro

Csaba Rezső:

Levél Nagy Endréhez.

Építőmunka 1933.

8-9. sz.

Az új építészet védelmében írta fent.

Nagy Endre K
író, rajzoló

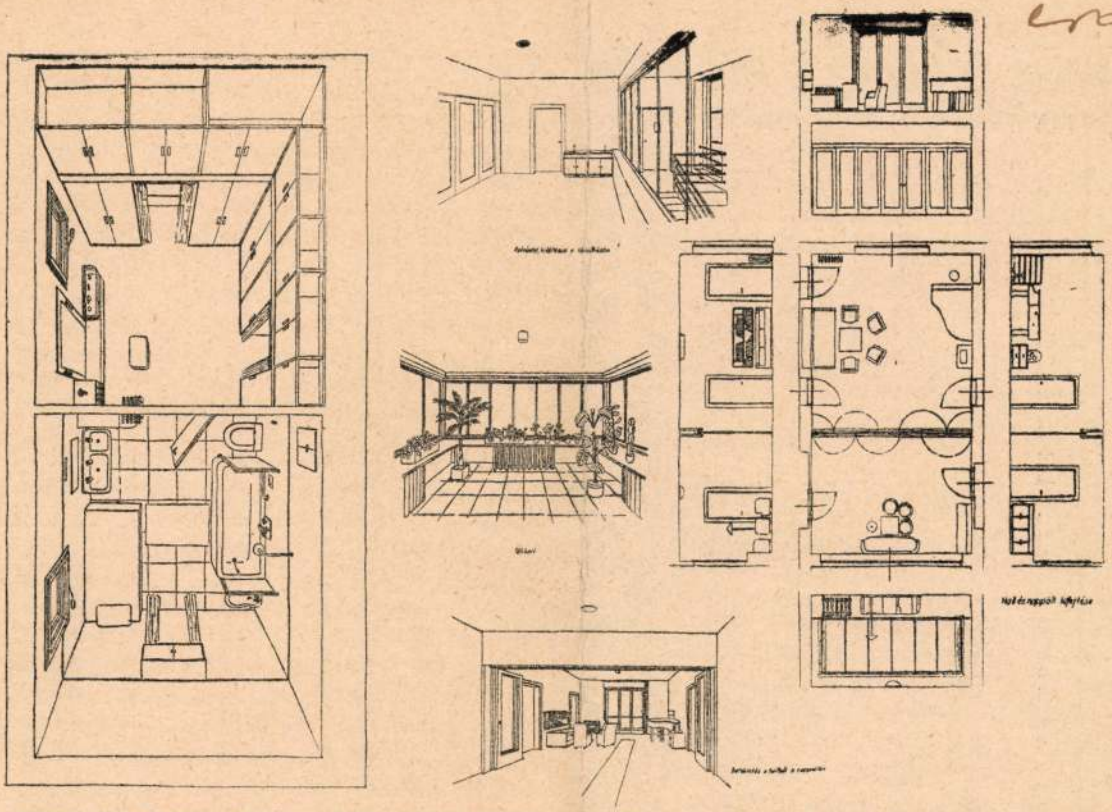

Részlet Weltzl János III. é. é. hallg. családi lakóház tervéből. Az összes helyiségek butorozása megoldva, alaprajzban, oldalnézetben, perspektivákban és axonometrikus képekben fel van rajzolva.

Cséd

E tárgy az új tanrend értelmében immár negyedik esztendeje, mint már említém, egy egész évet vesz igénybe, és annak során, hogy az új tanrend kiegészítése előtt áttanulmányoztam és azóta is állandó figyelemmel kisérem, az osztrák- és német műegyetemek legnagyobb részének tanmenetét, nyugodtan állapíthatom meg, hogy ily terjedelemben és részletességgel egyetlen műegyetemen sincs a lakóépületek tervezése a tanmenetbe beiktatva.

2. Ami a lakások tervezésénél a belső berendezések feldolgozásának *gyakorlati* részét illeti, minden külön kommentár nélkül közreadom 3, hallgatók által készített tervezet idevonatkozó tervlapjait.

Ezekből láthatni, hogy a lakások megtervezésénél pontosan azt az elvet veszem figyelembe, amelyet Kaesz tanár úr cikkében igen helyesen állandó vezérfonal gyanánt szemelőtt tart, hogy t. i. a ház maga csak egy kerete az életfunkció által igényelt berendezésnek, egy ruhája, amelyet csak akkor lehet jól kiszabni, hogyha a testet, vagyis a lakás belsejének berendezését és használatát pontosan ismerjük. Hogy az alaprajz a használat szempontjából alátámasztható, illetőleg indokolható legyen, minden egyes tervben meg kell oldani annak teljes belső berendezését, alaprajzban meg kell rajzolni az összes bútorokat, a fontosabb helyiségekről ezenfelül nézetben ki kell rajzolni mind a négy falfelületet a bútorok ábrázolásával (leforgatva), végül magyarázó perspektivákat kell készíteni.

Ugy vélem, hogy ezzel a lakások belsejének megoldása terén elmentem a szélső határig; és hogyha ennél messzebbmenőleg foglalkoznék egyenként a berendezési tárgyak részleteinek megoldásával, ugy tullépném a műegyetemen eszközlendő lakástervezés tanításának feladatkörét, amit különben Kaesz kollégám, — mint cikkének további soraiból kitűnik — szintén elismer.

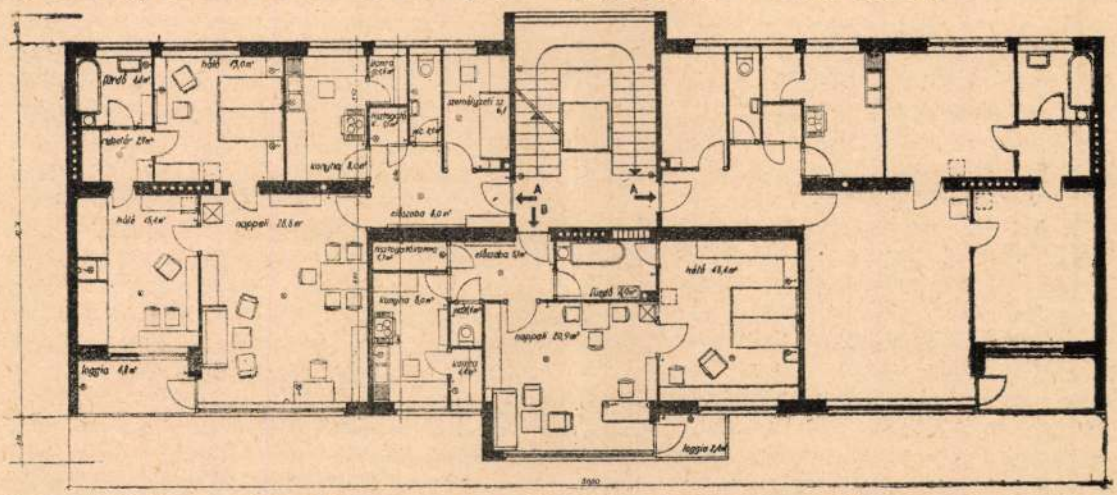

Déman Pál IV. éves építészhallgató terve egy lépcsőházról nyíló hármas lakáscsoportról. A tervben minden egyes helyiségbe a teljes berendezés megoldatott és berajzoltatott.

Cséd

megjegyzések

Nagy Endre hozzáintézett levelünkre komoly és tárgyilagos választ adott lapjában. Elismeri, hogy igazunk van, azonban arra kér, hogy juttassunk neki is egy kis igazságot. *„Ugyanis én* — írja — *nem a modern építészetet piszkálgattam, hanem a modern pesti bérházat, amely — nagyon sok esetben — a modern építészet egyszerű kiuzsorázása. Hűségesen átveszi belőle a negativumokat... de viszont nem veszi át azt a pluszt, amit a modern építészet magával hozott...“ „És nagyon kérem az építész urakat* — írja tovább — *ne fájjon nekik az én viccelődésem, a viccelődésnek és a konzervativ gáncsolásnak megvan a maga hasznos rendeltetése az eszmék háztartásában.“* — Hálásak vagyunk Nagy Endrének ezért a válaszért nemcsak a magunk nevében, hanem igen sok építész nevében is, akik ezt a kis eszmecserét feltünő érdeklődéssel kisérték. Azt a kis igazságot, amit tőlünk kér, talán meg sem kell adnunk, hiszen el sem vettük tőle. Ugyanabban a számban külön cikkben mi magunk szedtük szét a modern bérházat s megmutattuk valamennyi negativumát — nem kis felzúdulására kartársainknak. Pedig mi sem az építészeket piszkálgattuk, mégis megharagudtak sokan. Ugy látszik az a kis igazság, amit Nagy Endre tőlünk kér, eléggé komoly kis igazság.

Kárpáti Aurél cikkéért is nagyon hálásak vagyunk. Az a kis tanulmány, amit *„Miért szép a modern ház?“* címmel irt, azt mondhatnánk kis-kátéja a modern építészet esztétikájának. Ilyen mondatok vannak benne: „Miért tetszik?... *Mert nem hazudik gótikus kéjlakot, román lovagvárat vagy reneszánsz palotát, hanem őszintén és egyszerűen bevallja..., hogy a huszadik század emberének készült.“* — *„Az anyag szabta meg a szerkezetet, a tiszta szerkezetből pedig önként adódott a megnyugtató hatás, az arány, a kiegyensúlyozottság, a ritmus: a szépség érzése.“* — *„A modern ház „díszét“ a szerkezet tisztaságában, a tömegek arányos tagolásában találjuk meg.“ „Akinek egyáltalán van esztetikai érzéke: előbb utóbb meglátja és megszereti az örök szépnek ezt az új, modern, mai változatát is.“*

És ha már a napisajtó építőművészeti kérdések iránti melegebb érdeklődéséről számolhatunk be, meg kell említenünk *Bethlen* Margit grófnő és *Márkus* László újabb cikkeit. Mindketten városrendezési kérdésekkel foglalkoznak. Bethlen Margit grófnő finom tollal vezet végig a városrendezési gondolatok kiállításán. Örülnünk kell ennek a véleménynyilvánításnak, mert benne a laikusoknak általunk mindig hiányolt érdeklődését látjuk megnyilatkozni. Ugyanez a véleményünk Márkus László a tabáni cikksorozatáról. Ezt a cikksorozatot különben mindenki csak élvezettel olvashatja végig, ha nem nagyítóüveges szakrigorozitással nézi megállapításait, hanem felfedezi benne egy művész látását, aki a maga ösztönös invenciójával ragadja meg a kérdést. (Milyen találó például, amikor azt mondja, hogy *a tervező fantáziájának nyakában két nehéz kolonc lóg:* a Bethlen-udvar és a Tabán közepébe beépített iskolaépület.) Tény, hogy ez a cikksorozat eredeti, új színnel reflektorozta végig a Tabán-problémát és nincs igazuk azoknak, akik a „kaptafára“ hivatkoznak.

A kartelekről Gömbös miniszterelnök a következőket mondotta: *„A kormány nincs anyagi kapcsolatban a kartelekkel és van is bátorsága arra, hogy megrendszabályozza azokat, ha azoknak működése sérti az ország érdekeit.“* Hogy egy-egy kartel sérti-e az ország érdekeit, arra nézve megemlítjük, hogy a háború előtt a hengerelt vasgerenda ára 23.50 korona volt, ma 36.30 pengő az ára, bár a munkabércsökkenés miatt épen az ellenkezője volna indokolt. A devisakorlátozás előtt előnyösebb volt Németországból szállított vasat venni, mert — *a vas árának több mint harmad részét kitevő vám és szállítási költség ellenére* — 5—10%-al olcsóbb volt a német vas a magyar vasnál. Világos tehát, hogy a kartelről ebben az esetben nem mondható el, hogy nem sérti az ország érdekeit. Mi lenne, ha a devisa hiányában mezőgazdasági terményeinkért cserébe szereznénk be a külföldi olcsóbb vasat? A kartel-pénztár ajtajáról bizonyára eltünne a tábla: *„Sajtófogadás 10—1-ig“.*

A pénzügyi hatóságok az illetékek kiszabásánál sokszor súlyos károkat okoznak az iparosoknak. Egy ilyen esetről számol be egyik kartársunk. Esetét — amelyhez nem kell kommentár — tanulság okából feljegyezzük: Az építőmester és az építtető között levélbeli megállapodás jött létre, ami tudvalevően feltételesen illetékmentes, per esetén a felhasznált kereskedelmi levélre alapított igény alapulvételével illetékköteles. Annak ellenére, hogy a levél a kereset összegének megfelelően volt felülbélyegezve, mégis megilletékezték és a felekre súlyos bírságot róttak ki. Másodfokon a pénzügyigazgatóság a kiszabás elleni fellebbezést visszautasította (bár a fennálló rendeleteket nekik is kötelességük ismerni). A közigazgatási bíróság, *a kiszabás után négy évre* törölte a többezer pengőre növekedett illetéket. Tehát a pénzét kereső építőmester egy bürokratikus hiba áldozata lett s több mint négy esztendeig nem jutott jogos követeléséhez.

Hangzatos nevű szövetkezetek (ismert állami nyugdíjasokkal alátámasztva) csúfos bukásáról olvasunk újabban és mind gyakrabban. S bukásukkal a magyar polgárság egyik leg-

Építőmunka 1934. I. 27.

NAGY Endre
Kolozsvár, 1930. december 1.
Autodidakta, festő és díszlettervező

Banner Erdély

NAGY ENDRE
festőművész

Heim András:
Diszlet és festmény.
/Nagy Endre kolozsvári kiállitásáról/

Utunk, XXXVII.évf.48.sz. 1982 nov.26.
7. old.

NAGY ENDRE

festőművész

A Korunk Galériában Nagy Endre grafikáiból és festményeiből nyilt kiállitás 1982. szept. 4.-én. /rövid hir./

Korunk, LXI. évf. 9.sz. 1982. szept. /a hátsó boritólapon/

MDK

M.Nagy Endre festő

Elhunytanak legjobbjaink...
Kism oltár
Nagymosás
Erdőirtás Oroszországban
Tábori kórházban
Fedezéképités

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Temetés Volhyniában
Irtott erdő Volhyniában
Vizen át
Tábori vasut
Ezredparancsnokság
Hajóhid

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M. Nagy Endre

Képzőművészet 1928. II. évf. 6.sz.
11. l.

MDK

M. Nagy Endre festő

Képzőművészet, 1927. 4.sz. 8. l.

MDK

M.Nagy Endre festő

Fenyvesben
Felderités
Autópark
Lövés előtt
Temető mellett
Lövésre készen

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Berta takarásban
Galiciai aratás
Táborozás
Lóvasalás
Vérrokonság
Emma-lak

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Vasuti hid helyreállitása
Oroszok bevonulása után a viznici piac
Az első vonat
Berta énekel
Pihenés
Esőben
Nehéz munka

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Pihenő orosz foglyok
Tartalékos csapat
Orosz tömegsirok
Lembergi izr.oltár
Orosz fatemplom
Hidászok

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Tábori konyha
Hős temetése
Csépelő orosz foglyok
Orosz vizimalom
Romok
Őrjárat

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Utcarészlet
Telefonisták
Sebesült
Sirások
Sátortábor
Fölégetett falu Galiciában

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Muszka ajándék
Nyári istálló
Pihenés közben
Kamionka Sztrumilova és a Bug
Krumpliszüret Oroszországban
Pakolás

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Lövik a hidat
Orosz templom Stanislauban
Havas
Estefele
Befejező munkálatok
Kovácsok a táborban

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Lembergi szinház
Lembergi dóm
Berta töltése
Üdülő hely
Kamionkai utca
Vezérkar

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Megfigyelés
Pilotás
Tábori korház
Felszállás előtt
Villanegyed a táborban
Kirlibabai tábor

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Roham
Őrség
Őrség téli tanyája
Elhagyott fedezék
Kolomeai téren
Tábori csendör és pósta

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Chlebicyn lesini csatatér
Pihentetés
Huszárok lesben
Átvonulás
Hidjavitás a Bugon
Mosás

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Páncélvonat
Huszonegyezés
Nézik a felvonulást
Aki haza gondol
Ottyniai főutcán
Ocska fakereszt tövében

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Ötnapi eső után
Hősök temetése
Huszártanya
Ahol a gránátok szántanak
Csend és nyugalom
Garage

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Szerb foglyok
Beszélgetés
"Post"
Nándorfehérvár látképe
Kidült
Komitácsi

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Német lovasok
Lengyel leány
Orosz védelmi vonal
Lembergi téren
Hegytetőn
Csapatok átkelése a Bugon

M.Nagy Endre hadifestő gyűjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Hidépités
Malom
Tábori borbély
Német gyalogos
Német ulánus
Tábori mészárszék

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

A mi-védszerünk
Orosz oltár
Ottyniában
Erdő szélében
Patak partján
Szántás
Kis kápolna romjai

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Orosz hóditás nyomai
Zimony
Huszárok az orosz templom körül
Szerb ágyufedezék
Leégett orosz papirgyár
Épülnek a galiciai házak

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Lembergi izr. templom
Orosz foglyok
Csendélet Szerbiában
Falu végén
Tábori pékek
Ágyuk a fedezék alatt
Kettő a sok közül

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Lövészárok
Szerb menekülők
Száva partján
Aprilis hó
Mikulicini csatatér
Tábor

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

Vagy Endre épitési

4-5. Tervezett állapot (rajz)

Nagykőrut – Rázóczi ut.

Kereszteréset forgalmi terve

1949-59

Budapesti Vásszépitési Tervező Vállalat (tervek és fényképek)

Szek. Gyöngyösi István, Rajkó Ervin Bp. 1959

MDK

M.Nagy Endre festő

Kocsitábor
Ágyuk
Trénoszlop
Román fatemplom
Korpskommando parkja

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Seletini tájkép /Bukovina/
Portraittanulmány
Munkaközben

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre festő

Czibulka altábornagy
Ujság a lövészárokban
Reggel a táborban
Kimerülten
Fonás Cucylowban
Leégett orosz kastély

M.Nagy Endre hadifestő gyüjtm.kiáll.kat.
1917.jan.

MDK

M.Nagy Endre

Hadifestő kiáll. és a XVIII hadtest háborus képei.

Nemzeti Szalon 1917.január. Főv.épt.

Nagy Endre

Ipari tój (fotó)

A Hét, 1973. okt. 12. 4. elf. 41 sz. 9 p.

Nagy Endre

Csatlakozott A Hét Képtárának akciójához – ő is adományozott művet.

A Hét, 1974. aug. 16. 5. ed. 33. 4.

Nagy Endre

Csendélet (fotó)

A Hét, 1972. nov. 24. 3. elf. 47 m. 15 p.

Nagy Endre

Az 1972-es kolozsvári találaton csendéletével vett részt.

A Hét, 1972. nov. 24. 3. old. 4 sz. 9p.

NAGY ENDRE /festőművész/ levele a szerkesztőséghez. /A Hét képtára./

A Hét /Bukarest/, IV.évf. 45.sz. 1973. nov. 9. 9.old.

Nagy Endre, díszlettervező

a kolozsvári Színház előadásához a

díszleteket tervezte.

Hajdu Rózsi gábor : Sütő András : Kain és Ábel 7.

Népszabadság, Bp. 1978. jún. 21.

Nagy Endre

Magyar

sorolnám. 31/9 Nagy Endre

Tudom, az efféle interjúfüzér felépítése, vagyis az, hogy végül az egyik a másikból sarjadzdzon, növekedjék, igazán nem könnyű feladat: alapos tájékozottság, aprólékos munka. feszült koncentrációi

Nagy Endre

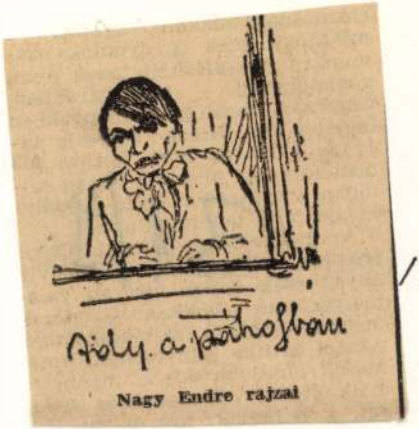

Nagy Endre rajzai

/31/9

NAGY ENIKŐ

Szőcs István:
Az üveghegyen tul ....
/Nagy Enikő zománcképeinek kiállitásáról/

Utunk, XXXVII.évf.13.sz. 1982 márc.26.
7.old., képekkel.

NAGY ENIKŐ

Kántor Lajos:
Nagy Enikő évszakai.

Korunk, LXI. évf. 5.sz. 1982. május.
336-337. old. között melléklet 2 képpel.

NAGY Enikő *154*, **65**
Harasztos, 1935. május 1.
IA Képz. Főisk. Kvár, ötvös

Banner Erdély

NAGY ENIKŐ

Kántor Lajos

Nagy Enikő párai

Új Tükör 1984 sept. 9. XXI. évf. 37. sz. 22.

M

NAGY ENIKŐ

iparmüvész

Borghida István:

Nxagy Enikő - és csillogó zománcai.

Uj Elet, XXV. évf. 1982. 3.sz.
19. old., képpel.

Nagy Emlő

Díptalának fotója a 267. oldalon

Korunk 1974/2 Kolozsvár

Nagy Enikő

– „Gyökerek"

– festmény

Korunk 1974/12

1266. old

Nagy Lajos

Gyökerek

Kozmik

97 V 1266 oldal

R. Nagy Erika, keramikusművész

R. Nagy Erika keramikus és Kiss Marianne grafikus közös kiállítása megnyílik 1988. ápr. 14-én a II. ker. Tanács V.B. Műv. Központ kiállítóterében.

Meghívó

MDK

Nagy Erika, gyermekrajzoló

II. díjat nyert.

— Kiontatták a történeti gyermekrajz — pályázat díjait 13

[illegible]badság, Bp. 1968, márc. 16.

Nagy Ernő
festőművész

Felnémeten született 1926-ban. A Képzőművészeti Főiskolán Domanovszky Endre, Hincz Gyula tanítványa volt, 1953-ban végzett. Jelenleg a Ho Si Minh tanárképző főiskola tanára.

Összeállitotta:

F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei. MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 32.lap.

Nagy Ernő
festőművész

Rendszeresen szerepel országos és megyei csoportos tárlatokon. Salgótarjánban a Munka- Művészet díját kapta. Elnyerte a Székely Bertalan-díjat, Heves megye Tanácsa Művészeti díját, a hatvani Magyar Tájak biennálé díját.

Összeállitotta:

F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei. MŰVÉSZET, 1979.augusztus - 32.lap.

Nagy Ernő
festőművész

Évente Balatonszemesen az SZMT megyei támogatásával nyári művésztelepet működtet. Irányitja a Heves megyei rajztanári studió munkáját. Tagja a Művészeti Alapnak, a Képző- és Iparművészek szövetségének, az Északmagyarországi Területi Szervezet Heves megyei Csoportjának titkára.

Összeállitotta:
F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei.
MŰVÉSZET,1979.augusztus - 32.lap.

Nagy Ernő
festőművész

Egyéni kiállitásai: Miskolc, Salgótarján, Diósgyőr, Detk, Apc, Eger, Recsk, Nagykőrös, Tatabánya, Noszvaj, Gyöngyös, Hatvan, Talgovistye /Bulgária/.

Összeállitotta:
F.Ludányi Gabriella: Heves megye képzőművészei. MŰVESZET, 1979.augusztus - 32.lap.

Nagy Ernő

Rajz (szepró)

Kostárs 1966 X-n. 1594 old.

MDK

Nagy Ernő

Kiállitási hir

Szocialista Müvészetért 1967 nov.

Nagy Ernő M.D.K.

Művei a kiállításon

Mészégetők

A művészet és a munka

Művészettörténész az északmagyarországi képzőművészek felszabadulási kiállításáról

Nógrád 1965. febr. 9.

MDK

Nagy Ernö, festöm.

Korcsmában. Olf. J.l.b.

Árv. Közl. 1931. 3.rk.sz. 62.l.

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Népmüvelés 1965 május lap 26.

Nagy Ernő

(Sónakok c. műve (ent.)
szerejel

az alábbi. tárlatok

Borbély tárló: Az első hiszkolni
Téli Tárlat

Nagyalnak 1971 I.

MDK

Nagy Ernő

Felszabadulásunk 20 évfordulójára megjelenő Kiadvány számára a Képzőművészeti alap megbizásából rézkarcot készitett

az egri AKÖV-telepről,
a Hajtómügyárról

--: ~~12./Rézkarc/~~ 12 RÉZKARC.
Hevesmegyei Népujság 1964 nov. 29.

M. Nagy Endre festő

XXIV-IK MŰVÉSZETI ESZTENDŐ

KATALOGUS

A XVIII. HADTEST HÁBORÚS KÉPEI

M. NAGY ENDRE HADIFESTŐ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA

ÉS

HORVAI JÁNOS

SÍREMLÉK-KOLLEKCIÓJA

1917. JANUÁR

XXIV-IK MŰVÉSZETI ESZTENDŐ

KATALOGUS

A XVIII. HADTEST HÁBORÚS KÉPEI

M. NAGY ENDRE HADIFESTŐ

GYŰJTEMÉNYES KIÁLLITÁSA

ÉS

HORVAI JÁNOS

SÍREMLÉK-KOLLEKCIÓJA

1917. JANUÁR

A NEMZETI SZALON IGAZGATÓSÁGA:

ELNÖK:
gróf Andrássy Gyula v. b. t. t.

ALELNÖKÖK:
Molnár Viktor
ny. államtitkár

Horvai János
szobrászművész

IGAZGATÓ
Déry Béla

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:
Baditz Ottó
Gellért Jenő
Katona Nándor
Kézdi Kovács László

MŰTÁROS:
Kató Kálmán

TITKÁR:
Bende János

ÜGYÉSZ:
Dr. Képessy József

PÉNZTÁROS:
Weiser Kálmán

ELŐSZÓ.

Nagyobbára magyar csapatokból álló hadtestem egyik népfölkelő alakulásánál „fedeztem fel“ 1915 január hó végén — egyik szemlém alkalmával — tábori festőállványa előtt Nagy festőt, ki akkor éppen egy bukovinai havas tájat festett.

Tanulmányát meglepően természethünek, szinezésének erejét pedig kiválónak találtam.

Nagy festőt erre hadtestem törzséhez osztottam be.

Nevezett — ki akkortájban az 1914. évi szerbiai hadjáratot már maga mögött tudta — végigélte azóta hadtestem törzsének kötelékében az összes hadmüveleteket s azokat ecsetével megörökitette.

Végigcsinálta 1915-ben Bukovina visszahódítását és az előtörést Halicsra, a Dnjester és Pruth melletti harczokat, a támadó hadmüveleteket a Dnjesteren át, azután — a hadszintér más részébe vetve — a Wolhiniai offenzivát.

Látta az elmult évben az Ikwa melletti álló har-

czokat, az orosz tömegtámadásoknak az első nyári hónapokban történt kivédését s végül a Bródy melletti állásainkban folyó harczokat.

Eltekintve attól, midőn egyéb szolgálata avagy egyéb betegsége rövid időre akadályozta, Nagy fáradhatatlanul mindig munkájánál volt.

Nyilt szemmel látott s ragyogó szinekkel ecsetelt.

Tanulmánygyüjteményének kiállitásához egész szivemből teljes sikert kivánok!

CZIBULKA KOLOS altábornagy
egy hadtest parancsnoka.

A táborban, 1917. január.

Muzsinszki NAGY ENDRE a 18. hadtest tábori festőjének olajfestményei.

1	Czibulka altábornagy	mag. tul.
2	Ujság a lövészárokban	1100.—
3	Reggel a táborban	1200.—
4	Kimerülten	1000.—
5	Fonás Cucylowban	1100.—
6	Leégett orosz kastély	800.—
7	Szerb uszoda	500.—
8	Galiciai vizimalom belseje	1000.—
9	Berta (30½)	1300.—
10	Elhagyott házak	400.—
11	Sebesült vivés	1200.—
12	Galiciai nemzetőr	1200.—
13	Oroszok a mi ruhánkban	1100.—
14	Seletini csatatér	900.—
15	Biztos helyen	1300.—
16	Igy alszik a baka	1000.—
17	Éjjeli harc után	1000.—
18	Kolomeai csatatér	1000.—

19	Gránátfedezék	900.—
20	Szieszta	1000.—
21	Tüz körül	900.—
22	Kenyérsütés	1200.—
23	A csür alatt	1200.—
24	Tábori festő	mag. tul.
25	Temetés Volhyniában	2000.—
26	Irtott erdő Volhyniában	2500.—
27	Vizen át	1800.—
28	Tábori vasut	2000.—
29	Ezredparancsnokság	2500.—
30	Hajóhid	1500.—
31	Elhunytanak legjobbjaink . . .	2400.—
32	Kis oltár	2000.—
33	Nagymosás	1800.—
34	Erdőirtás Oroszországban	3000.—
35	Tábori kórházban	2500.—
36	Fedezéképitès	1500.—
37	Fenyvesben	2000.—
38	Felderités	3000,—
39	Autópark	1300.—
40	Lövés előtt	1500.—
41	Temető mellett	mag. tul.
42	Lövésre készen	1500.—
43	Berta takarásban	1600.—
44	Galiciai aratás	1800.—
45	Táborozás	mag. tul.
46	Lóvasalás	2000.—
47	Vérrokonság	1500.—

48	Emma-lak	2000.—
49	Vasuti hid helyreállitása	1400.—
50	Oroszok bevonulása után a viznici piac	1500.—
51	Az első vonat	1400.—
52	Berta énekel	1000.—
53	Pihenés	1000.—
54	Esőben	300.—
55	Nehéz munka	400.—
56	Pihenő orosz foglyok	1300.—
57	Tartalékos csapat	1300.—
58	Orosz tömegsirok	1000.—
59	Lembergi izr. oltár	1100. —
60	Orosz fatemplom	1000.—
61	Hidászok	900.—
62	Tábori konyha	1000.—
63	Hős temetése	1200.—
64	Csépelő orosz foglyok	1200.—
65	Orosz vizi malom	1000.—
66	Romok	200.—
67	Őrjárat	200.—
68	Utcarészlet	150.—
69	Telefonisták	450.—
70	Sebesült	600.—
71	Sirások	600.—
72	Sátortábor	900.—
73	Fölégetett falu Galiciában	1000.—
74	Muszka ajándék	900.—
75	Nyári istálló	1200.—
76	Pihenés közben	1200.—

77	Kamionka Sztrumilova és a Bug	900.—
78	Krumpliszüret Oroszországban	1100.—
79	Pakolás	1100.—
80	Lövik a hidat	900.—
81	Orosz templom Stanislauban	1000.—
82	Havas	700.—
83	Estefele	600.—
84	Befejező munkálatok	1000.—
85	Kovácsok a táborban	900.—
86	Lembergi szinház	1900.—
87	Lembergi dóm	1800.—
88	Berta töltése	1500.—
89	Üdülő hely	1290.—
90	Kamionkai utca	1400.—
91	Vezérkar	1600.—
92	Megfigyelés	1400.—
93	Pilotás	1500.—
94	Tábori kórház	1800.—
95	Felszállás előtt	1400.—
96	Villanegyed a táborban	1800.—
97	Kirlibabai tábor	mag. tul.
98	Roham	1100.—
99	Őrség	2000.—
100	Őrség téli tanyája	1400.—
101	Elhagyott fedezék	1300.—
102	Kolomeai téren	1200.—
103	Tábori csendőr és pósta	1200.—
104	Chlebicyn lesini csatatér	1200.—
105	Pihentetés	mag. tul.

106	Huszárok lesben	1200.—
107	Átvonulás	2000.—
108	Hidjavitás a Bugon	1500.—
109	Mosás	700.—
110	Páncélvonat	1300.—
111	Huszonegyezés	1400.—
112	Nézik a felvonulást	1600.—
113	Aki haza gondol	1200.—
114	Ottyniai főutcán	1600.—
115	Ócska fakereszt tövében	1000,—
116	Ötnapi eső után	1200.—
117	Hősök temetése	1800.—
118	Huszártanya	1200.—
119	A hol a gránátok szántanak	1000.—
120	Csend és nyugalom	1200.—
121	Garage	600.—
122	Szerb foglyok	800.—
123	Beszélgetés	400.—
124	„Post“	1000.—
125	Nándorfehérvár látképe	700.—
126	Kidült	700.—
127	Komitácsi	750.—
128	Német lovasok	800.—
129	Lengyel leány	900.—
130	Orosz védelmi vonal	700.—
131	Lembergi téren	1800.—
132	Hegytetőn	1600.—
133	Csapatok átkelése a Bugon	1200.—
134	Hidépités	600.—

135	Malom	600.—
136	Tábori borbély	600.—
137	Német gyalogos	900.—
138	Német ulánus	700.—
139	Tábori mészárszék	1000.—
140	A mi védszerünk	900.—
141	Orosz oltár	1600.—
142	Ottyniában	1600.—
143	Erdő szélében	1400.—
144	Patak partján	1400.—
145	Szántás	700.—
146	Kis kápolna romjai	900.—
147	Orosz hóditás nyomai	700.—
148	Zimony	600.—
149	Huszárok az orosz templom körül	800.—
150	Szerb ágyufedezék	800.—
151	Leégett orosz papirgyár	1400.—
152	Épülnek a galiciai házak	1800.—
153	Lembergi izr. templom	1600.—
154	Orosz foglyok	1900.—
155	Csendélet Szerbiában	900.—
156	Falu végén	1800.—
157	Tábori pékek	1400.—
158	Ágyuk a fedezék alatt	1600.—
159	Kettő a sok közül	800.—
160	Lövészárok	1300.—
161	Szerb menekülők	900.—
162	Száva partján	1000.—
163	Április hó	1200.—

164	Mikulicini csatatér	1000.—
165	Tábor	800.—
166	Kocsitábor	800.—
167	Ágyuk	600.—
168	Trénoszlop	1500.—
169	Román fatemplom	1000.—
170	Korpskommando parkja	800.—
171	Seletini tájkép (Bukovina)	1000.—
172	Portraittanulmány	500.—
173	Munkaközben	mag. tul

SZOBORMÜVEK:

Horvai János

174	Kenessey Albert siremlék terv. vázlata	mag. tul.
175	Todorescu siremlék vázlata	„
176	Vuk család siremlék terve	mag. tul.
177	A „Jó pásztor“ siremlék terv	„
178	Issekucz alispán fiának siremléke	„
179	Egy aviatikus „	„
180	Jőjjetek hozzám kik megterhelve vagytok	
181	Brükler család siremléke	
182	Karánsebesi hősök emléke	
183	Egy hős huszár emlékére	
184	Krisztus levétele a keresztről	
185	Engedjétek hozzám a kisdedeket	
186	Siremlék	
187	Piéta	

188 Egy elesett kős siremléke
188/a Siremlék terv
188/b Czabalay Kálmán siremléke
188/c Siremlék terv
189 Vuk siremlék részlete
190 Kenessey siremlék mintája
191 Brükler családsiremlék terve
192 Karánsebesi gimnazisták siremlék terve
193 A jó pásztor

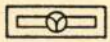

BENDE JÁNOS

TÉMÁK A MŰVÉSZETRŐL.

Tiz tanulmány. **Ára 3 K.** Kapható a pénztárnál.

Tartalom: A művészetek egységes kultusza.— Művészet és korszellem. — A tájképfestészet. — A futurista festészet. — Művészet és háború. — A modern csataképfestés. — Zichy Mihály élete. — Zichy Mihály művészete. — A nő a művészetben. — Magyar képzőművésznők.

Kivonat a könyvről megjelent sajtókritikákból:

Pesti Napló. A magyar művészeti irodalom még mindig meglehetősen szegény. Elvétve jelenik csak meg egy-egy művészettel foglalkozó könyv s egy jóakaratu méltánylással kell fogadni minden muokát, amely művészeti irodalmunkat gyarapitja, különösen ha az uj könyv komoly értékekkel is gazdagitja ezt a műfajt. *Bende* János most megjelent könyve ez utóbbiak közé tartozik. A szerző, a Nemzeti Szalon titkára, nemcsak szaktudásról tesz tanuságot irásaiban, hanem könnyed formában, stilművészettel adja elő mondanivalóit, amelylyel első sorban a nagyközönség érdeklödésére számit.

Magyarország. „*Témák a művészetről.*" A Nemzeti Szalon titkára *Bende* János egy sor értekező és ismertető cikkét foglalta kötetbe ezen a cimen. Bende János sokat olvasott, élesszemü megfigyelő,

témáit ügyes, avatott tollal dolgozza fel és komolyan elmélyedéssel foglalkozik a különböző művészeti kérdésekkel.

Budapester Tagblatt. Die ziemlich armselige ungarische Kunstliteratur wurde durch ein wertvolles Buch bereichert. Es sind dies „Themen über die Kunst“ von Johann *Bende* (dem Sekretär des Nemzeti Szalon). Eine Reihe fesselnd geschriebener Aufsäze bilden den interessanten Inhalt. Im Ganzen ein Werk, das sich der Mühe lohnt, zu lesen.

Pesti Hirlap. *Bende* János, a Nemzeti Szalon titkára, figyelmet érdemlő munkával lépett a könyvpiacra. Az iró egészen komolyan belemélyed témájába és nem egyszer teljesen eredeti felfogást tanusit, arról is bizonyságot téve, hogy az irómesterséget alaposan érti.

Budapesti Hirlap. „*Témák a művészetről.*“ Ezzel a cimmel *Bende* János művészeti tárgyú irásaiból kiadott egy kötetre valót. A munka a szerzőnek a művészet minden kérdésében való jártasságát bizonyitja.

Világ. Örömmel kell megállapitani, hogy a meglehetősen szegény magyar művészeti irodalom utóbbi időben érdemes gyarapodást mutathat fel. Ezt a nálunk többé-kevésbbé elhanyagolt műfajt komoly értékekkel gyarapitja *Bende* János *Témák a művészetről*“ cimű könyve, mely sok érdekes problémát vet fel és hasznos adatokkal szolgál művészeti kérdésekkel foglalkozó olvasói számára.

Vészi Gerzson
könyvnyomda
Budapest, VI.,
Podmanicky-u.
Telefon 108-03

Nagy Endre festő

Részt vett az idei kolozsvári tárlaton

Korács Iván kritikája

Igaz Szó 67/1 120.0.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

1977 ÁPR 10

NÉPSZAVA

Nagy Endre

1021

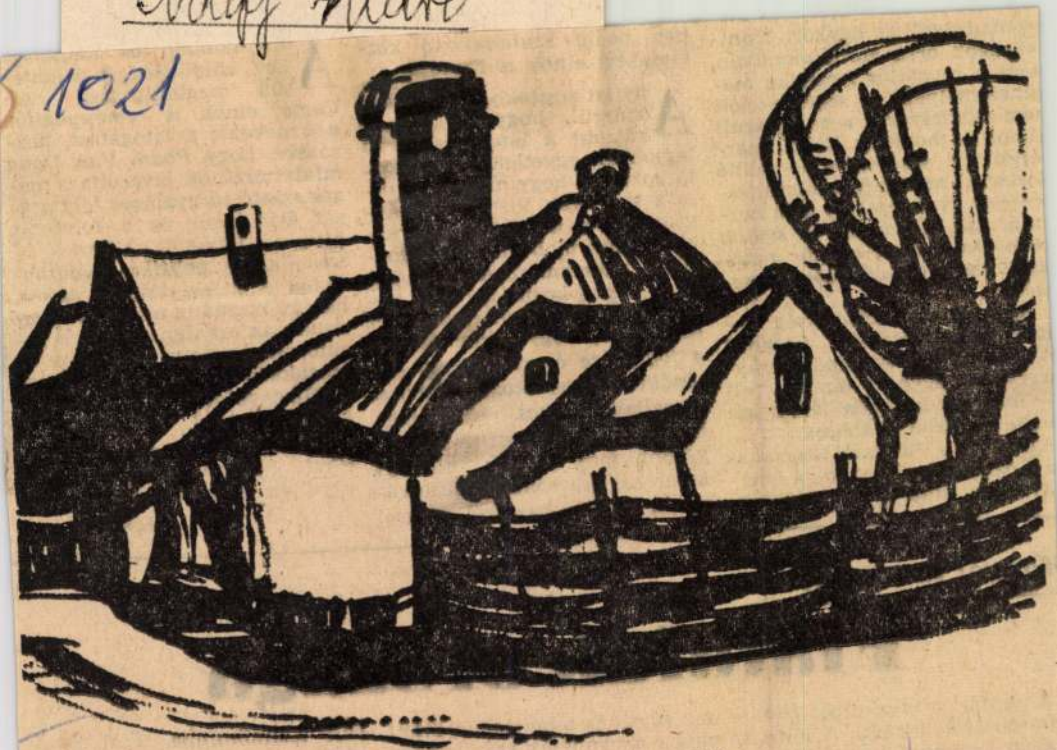

Nagy Ernő: Hevesi paraszтház

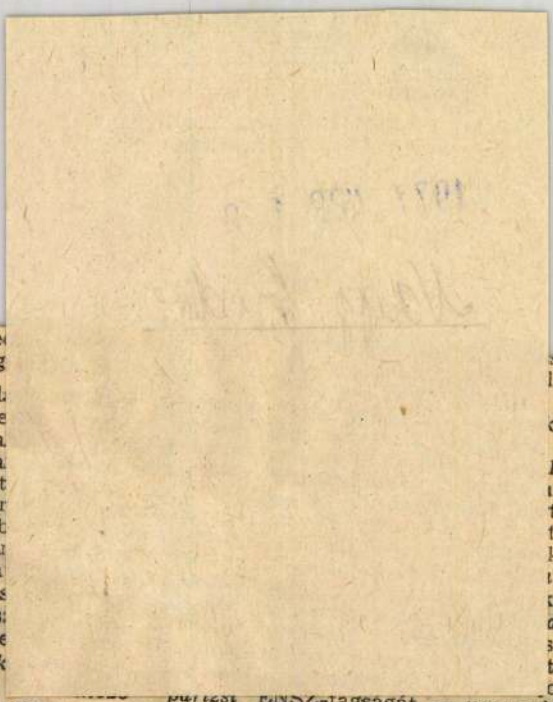

zesmadzagot az egykori front-országok orra előtt, mondván, hogy a hivatalos Amerika magánszemélyek segélyakcióit nem akadályozza, s hozzájárult ahhoz is, hogy az ENSZ iparfejlesztési szervezete 44 millió dollárral segítse Vietnam újjáépítését. Nem csekély ez a hozzájárulás, de végül is *semmi köze nincs a két ország viszonyát befolyásoló alapkérdésekhez.*

Az elnöki küldöttség — amelynek vezetője *Leonard Woodcock*, az autóipari szakszervezet egykori elnöke volt — március közepén járt a két távol-keleti országban.

Amikor a Vietnami Szocialista Köztársaság kormánya beleegyezését adta a látogatáshoz, ban pe társaság

Anyil kide kaia legjobba lalkoztat sa a szer tűnt több ban eltű rikai ka és a laos rábban s leszögezte *a foglyok tonákra* *megállapodásokat.* Meglehet, hogy a dzsungelben és másutt később még fellelik elhunyt amerikai katonák maradványait, ezek hazaszállításáról

szban lenté- után celtő- hoz- *Dong* i ma- tatá- tatás k is. ttha- tkor, *akar* s ve- t — ogos

ENSZ-tagságát — ugyanakkor *el nem ismer?*

Ámbár tény, hogy az amerikai külpolitikának nem egyetlen ellentmondása ez...

Diósdi László

Mongol tavasz (1)

Fiatalok országa

A naptári tavaszkezdet *Ulánátorban* havat talál. A jórészt lapasz hegyek cukorsüvegként rakoznak a mongol főváros

ben sárga és bíbor ruhát öltött papok mormogják száz hangon monoton imájukat, meg-megszakítva egy-egy csengetéssel

rült technikumba, ahol kitanulta a szakácsmesterséget.

— Ki vigyáz most a gyere-

M. Nagy Endre

"Trénoszlop" katonakocsik vonulását ábrázolja.
Repr.

"Átvonulás" a városon keresztül.
Repr.

Élet, Bp. 1917. febr. 4. IX. évf. 5. sz.
110, 111, lap.

NAGY ENDRE, muzsinszki

/ 1886 - /

Aukción:

Andre Ernő Nagyx: Am Gartenzaun.
Öl auf Holz, 27x21,5 cm. Sign.

Wien, Dorotheum
452. Kunstversteigerung, 1981 Jan.
Katalogus 475.sz. 59.old.

NAGY Enikő M.D.K.

a Képző- és Iprmüvészeti Gimnáziumban tett szakvizsgát mint könyvkötő, de különleges kiképzést is kapott :kön restaurátor

Kovács Judit: Uj afelier köszöntése
Magyar Nemzet 1963. augusztus 5. 8.1.

Nagy Enikő festő

„Gyökerek"

– festmény

Korunk 1974/11 1267 old.

Az ÚPMH tárlata

Nagy Enikő: Évszakok

NAGY ENIKŐ
Új Pest m.-i kiállítás

Új Pest Megye

HÍRLA

MEGRENDELŐLAP

Alulírott ..... (név), ... (ir. szám), ...

.....(út, utca, tér) ..... (házszá

megrendelem az ÚJ PEST MEGYEI HÍRLAP című napilapot .....

- ☐ 1 hónapra
- ☐ 1/4 évre
- ☐ 1/2 évre
- ☐ 1 évre

Vállalom, hogy az előfizetési díjat a nálam jelentkező kézbesítőné

....., 1998. .....

NAGY ERVIN

szer fejlesztésére 430 millió forint vállalkozói díjat, a projektiroda tak sorozatosan törvények, amelyekhez ki kellett találni az alkalmazkodás módját. Az Állami Szám-

MTI

Átadásra kész a Hattyúház Az I. kerületi iroda- és üzletközpontot Nagy Ervin tervezte. A tízszintes, 17 ezer négyzetméter alapterületű épületet a napokban adják át. (MTI)

METRO
1995. V. 3.

rországot gazdasági
gy kalap alá venni
el küszködő volt
val – mondta Clin-
m feltörekvő, ha-
ogalmazott Orbán
gy az „imerging
gyakran rendkívül
ingatag módon fejlődő országokra szokták használni, Magyarország azonban abba az irányba halad, hogy minden tekintetben közelítse gazdasági-társadalmi szerkezetét a fejlett nyugati világhoz.

A magyar kormányfőnek a tárgyalás után tett közlése szerint az amerikaiak Magyarország és Lengyelország gazdasági
állapota
gyar g
resszív
Orbá
tolják
aminek
mi mo
nének a

NAGY ENIKŐ

Az ÚPMH tárlata

Nagy Enikő: Évszakok

Új Pest Megyei Hírlap
1997.08.27.

bérelt szobát, kis lakást keres újságíró. Tel.: 118-0111/ 249, 241, Nádai.

Törött, totálkáros és sérülésmentes személygépkocsik és tehergépkocsik vétele és eladása a Rekord Kft.-nél. Cím: Dunakeszi és Göd között a Shell kút mellett. Tel.: 06-27-348-054, 06-30-345-198.

lesztő játékok mintaüzlete (Fő út 124.) reggel 6 és este 6 óra között bármilyen hirdetést felvesz az Új Pest Megyei Hírlap számára. Telefon: 06-27/342-097.

Hirdetésfelvétel Nagykőrösön, az Új Pest Megyei Hírlap számára Miklay Jenőnél, Dugonics u. 10. Telefon: 53/350-588.

Új Pest Megyei

HÍRLA

ELŐFIZETÉSI SZELV

Megrendelem az Új Pest Megyei Hírlapot .....
s kérem, hogy az alábbi címre kézbesít

A megrendelő neve: .....

Címe: .....

Az előfizetés ideje: .....

Az Új Pest Megyei Hírlap előfizetési díja: 1 hónapra 935,– F
fél évre 5610,– Ft, illetve egy évre 11 220

.....

Az újság megrendelhető és előfizethető a helyi postahivatalokb
Ez az előfizetési szelvény bármely postahivatalban, illetve postalád
(A megrendelőszelvény a szerkesztőség levélcímére is elküldhet

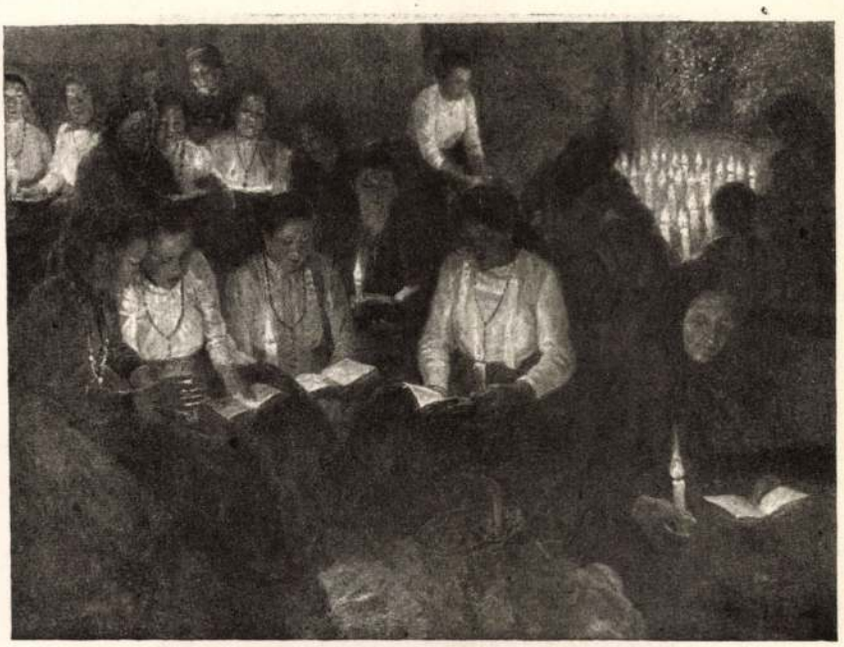

NAGY ERNŐ BUCSUSOK

Gyula, Frecskay Endre, Háry Gyula, Jávor Pál, Józsa Károly, Karlovszky Bertalan, Andaházi Kasnya Béla, Moldvai Krajna János, Knopp Imre, Komáromi Kacz Endre, Kosztolányi Gyula, Katona Nándor, Kövér Gyula, Kümmerle Pál, Koszta József, Karvaly József, Kukán Géza, Mérő István, Moldován Béla, Mányai József, Márton Ferenc, Nagy Vilmos, Nyilassy Sándor, Olgyai Viktor, Perlmutter Izsák, Pravotinszky Lajos, Pállya Celestin, Poór Bertalan, Pap Emil, Romek Árpád, Szirmai Antal, Szüle Péter, Tolnay Ákos, Ujváry Ignác, Udvary Géza, Vajda Zsigmond, Várady Gyula és Wolff Károly.

Szobrász tagok: Gémes Gindert Péter, Horváth Géza, Kisfaludi Stróbl Zsigmond, Kolozsvári Szeszák Ferenc, Kallós Ede, Kara Mihály, Lányi Dezső, Lukácsy Lajos, Margó Ede, Moiret Ödön, Pásztor János, Ponrácz Szigfried, Siklódi Lőrinc, Szamosi Soós Vilmos, Szentgyörgyi István, Stróbl Alajos és Vass Viktor.

A Független Művészek Csoportjának bejelentett festő tagjai: Aggházy Gyula, Bachmann Károly, Baditz Ottó, Balló Ede, Béli Vörös Ernő, Burghardt Rezső, Deák Ébner Lajos, Déry Béla, Edvi Illés Aladár, Edvi Illés Ödön, Endrey Sándor, Erdőssy Béla, Frank Frigyes, Gergely Imre, Gerster Károly, Glatter Gyula, Glatter Ármin, Heyer Arthúr, Kacziány Ödön, Kallós Árpád, Kézdi Kovács László, Krutsay Ferenc, Körösfői Kriesch Aladár, Markó Ernő, Margitay Tihamér, Merész Gyula, Nádler Róbert, Nagy Lázár, Nagy Sándor, Neogrády Antal, Papp Sándor, Pauly Erik, Pilch Dezső, Pörge Gergely, Rubovics Márk, Rudnay Gyula, Sándor Béla, Sándor József, Spányik Kornél, Szász István, Szenes Fülöp, Tatz László, Tury Gyula, Ujházy Ferenc, Vastagh Géza, id. Vastagh György és Veress Zoltán.

Szobrász tagok: Berán Lajos, Damkó József, Horvay János, Istók János, Jankovich Gyula, Kiss György, Radnay Béla, Rápolti Lajos, Telcs Ede, Tóth István, ifj. Vastagh György és Zsákodi Csiszér János.

Művészet 1918.

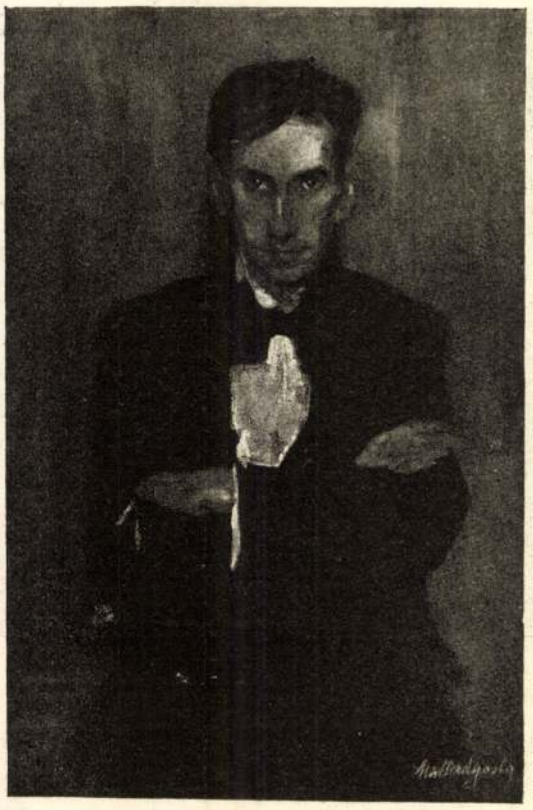

MÜLLER ÁGOSTA TANULMÁNY

Az Uj Művészek Csoportjának bejelentett festő tagjai: Basch Andor, Basch Árpád, Basch Gyula, Barta Ernő, Biró Mihály, Boruth Andor, Bosznay István, Bruck Miksa, Dudits Andor. Faragó Géza, Falus Elek, Ferenczy Valér, Glatz Oszkár, Hatvany Ferenc báró, Halmi Arthur, Hermann Lipót, Herrer Cézár, Jendrássik Jenő, Innocent Ferenc, Kernstok Károly, Kunwald Cézár, Keményffi Jenő, Kandó László, Kléh János, Kada Alajos, Magyar Mannheimer Gusztáv, Szmrecsányi-Pajtás Ödön, Pentelei Molnár János, Pólya Tibor, Rippl Rónai József, Révész Imre, Réti István, Szlányi Lajos, Szinyei Merse Pál, dobai Székely Andor, Stetka Gyula, Timár Thein Miksa, Tornay Gyula, Vidovszky Béla, Vesztróczy Manó, Wágner Géza, Zádor István és Zombory Lajos.

Szobrász tagok: Beck Ő. Fülöp, Bethlen Gyula, Bezerédy Gyula, Gárdos Aladár, Greff Lajos, Körmendi Frimm Jenő, Lux Elek, Ligeti Miklós, Murányi Gyula, Róna József, Reményi József, Rubleczky Géza, Sidló Ferenc, Vedres Márk és Zala György.

TOLNAI SIMON ALAPÍTVÁNYA. Tolnai Simon, a Tolnai Világlapja szerkesztő tulajdonosa az alábbi sorokat intézte az igazgatósághoz:

A világháború izgalmai, szenvedései és a velejáró borzalmak és áldozatok oly sok nemes vonását fejlesztették ki vagy juttatták érvényre a magyar őslélekben, hogy ezeknek a megörökítése fontos okokból szinte kötelesség. A kötelességnek és hazaszeretetnek, az önfeláldozásnak és dacos lelki erőnek nagy példái és kisebb epizódjai is mind megérdemlik, hogy maradandó emlékek alakjában gyarapítsák a magyarság ethnikai és ethikai erényeinek azt

NAGY ERNŐ

„Mészégető" c. festménye kiállítva Gyöngyösön, a megyei képző-művészek tárlatán. (eml).

(G. Molnár F.): Két gyöngyösi tárlatról.

NÉPÚJSÁG - EGER - 1971. szept. 24.

Nagy Ernő
festő -

Vízfestményeit mutatta-be.

Borbély László: Az I.miskolci téli tárlat.
Művészet, 1971. április - 36.oldal.

Nagy Ernő

Festmények, rajzok.

Kortárs, 1970/4. 635. l.

Nagy Ernő

Rajz /szepró/

Kastáros 1967 II. n. 312 old.

Nagy Ernő

„Mészégető" c. festménye (eml.) szerepel a gyöngyösi tárlaton.

G. Molnár F.: Két gyöngyösi tárlatról.

Népújság (Eger) 1971. szept. 24.

Nagy Ernő

A libresszóban

kiáhítása nyílt

Eszakmagyarország 1971 II. 17

Nagy Ernő festő

Viállítása nyílt a

mistolci Líbrenszóban

Ésszakmagyarország 1971 január 21

7. old.

Nagy Ernő festő

A miskolci Líbresszóban

kiállítása nyílt

Ékoldmagyarország 1971 II. 26

Nagy Ernő festő

A miskolci libresszóban

kiállítása nyílt

Észak magyarország 1971 II. 10

Nagy Ernő festő

A miskolci Libresszóban

kiállítása nyílt

Eszód magyarország 1971 I. 19

Nagy Ernő

Szerepel a salpótaryáni
havasi táslat

T. E.: A havasi táslat előtt

Nógrád 1971. III. 12

Nagy Ernő

3 vízfestménye

Szerepel az alábbi tárlaton

b. l.: Az első hiskolni Téli Tárlat

Déli Hírlap 1970 XII. 7

MD

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Hevesmegyei Népujság 1968 aug.11.

Ügyiratszám:

Ügyintézőnk:

Budapest, 196

ORSZÁGOS TERM
BUDAPEST, V.
TELEF

4081 66. FNYV. 9. t. (N)

Nagy Ernő festő

kiállítása nyílt a

Libresszóban

Esti Magyarország 1971 II. 25

Nagy Ernő festő

kiállítása nyílt a

Libresidóban

Esti Magyarország 1971 II. 24

Nagy Ernő festő

A Libresszóban

kiállítása nyílt

Eszakmagyarország 1971 II. 27

Nagy ERNÖ
/ 1886 - /

Aukción:

Nagy, Ernő: Am Gartenzaun.
Öl auf Holz, 27x21,5 cm. Sign.

MÜNCHEN, Neumeister
Auktion 209. 30 Juni - 1 Juli 1982.
Kat. Nr. 1087, S. 118.

Nagy Ernő festő

A Libresszóban kiállítása nyílt

Eszakmagyarország 1971 II. 9

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Nógrád 1964 ápr.25.lap -

MDE

Nagy Ernő

Művészet 1917. 4.

M.D.L.

Nagy Ernő
festő

„Böszörményi kaiak" címú
„gouache kompozicíiga mely
a tárlat anyagát.

Barany Judit: A Tr. Miskolci Országos ...
Művészet, 1967. április – 38 kep.

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Hevesmegyei Népujság 1967 ápr.18.

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika és Öreg ház-c. képe

Hevesmegyei népujság 1967 juni.11.

Nagy Ernő MDK

Anya gyermekével, olf.

Mara néni almával, olf.

Csendes öregség, olf.

Műcsarnok 1960. Képző- és Iparművészeti körök kiáll.

Nagy Ernő MDK

Pihenő lovak, akv.

1956.Köztársaságtéri terv, akv.

Budai háztetők, akv.

Leányfej, akv.

Mücsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

MDK

Nagy Ernő

Tél, walkyd

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll.
1967. Salgótarján, Egor, Miskolc, Sátoraljaujhely

MDK

Nagy Ernő

Böszörményi házak, gouache

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

MDK

Nagy Ernő

Öreg ház, repr.

3. Észak-magyarországi területi képzőm. kiáll. 1967. Salgótarján, Eger, Miskolc, Sátoraljaújhely

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 jan.p.48.

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 jan.p.48.

Nagy Ernő

Szerepelt a II észak-magyarországi képző-
művészeti kiállításon.

Heves Megyei Népújság 1966. jul. 8.

Nagy Ernő festő

Szöveg emliti, mint egri képző-
művészeti tanárt és mint az idei
területi tárlat vezetőjét.

Emlitek művei: képek a hosvaji
négri épitkezésről.

Farkas:
„Sikor és fejlődés a Heves
megei képzőművészeknél"

Heves megei Népújság 1966. aug. 7.

Nagy Ernő festő

A szöveg a tokaji múrésztelep alkotói körök emliti a múrészt.

Múrel nem emlit.

Székelyhidi Ágoston:
Figeljünk Tokajra!

Napjaink 1966 aug. 1.

Nagy Ernő

Egri festőművén; tárlata Miskolcon, a Képcsarnok Szőnyi termében kerül megrendezésre.

Szocialista Művészetért 1966. ápr. 11.

MDK.

Nagy Ernő

Dijazásáról

Szocialista Müvészetért 1965 junius.

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Hevesmegyei Népujság 1965 juni.2o.

M.D.K

Nagy Ernő
festő

Házsorok, utcák tükrében
mutatja be humánumát
és világszemletéket. Aki
állítóson szerepel a „Jobbágy-
honyha" című műve.

Tasnádi Attila: Az ezzak – magyarországi képzőművészek..
Művészet, 1967. január – 48 lap

mdk

Nagy Ernő

Képe a kiakitáson

Biró Teréz: Vasas képzőművészeti kiakitás
Népművelés 1959, 12 sz 26. l.

Nagy Ernő

M.K

Nagy Ernő, legfiatalabb festőnk, jó felkészültsége ellenére sem találta meg fejlődésének egyenletes és felfelé ívelő vonalát. Míg a „Kőbánya" c. képe erőteljes kézjegyével, színeinek intenzitásával már befutott festőre mutatnak, addig „Tavaszi táj" c. festménye viszont az ecset bizonytalansága a jól kevert színeket is elnyálkásította. A főiskolán Donanovszkij mestertől nyert impulzusok, jó rajzi felkészültsége, az akadémián szerzett színkultúrája azok a biztos révek, amelyekből elindulhat a keresés végtelen óceánja felé.

Plathy György: Heves megye képzőművészeinek őszi tárlata.

Népujság. Eger. 1957. dec. 31.

Nagy Ernő
festő

M.D.K.

A gyöngi Műcsarnok kiállítására
készült.

Művészeti életünk.
Művészet, 1960. november.

M.D.K

Nagy Ernő festő

„Udvar", „Vitorlásverseny előtt", „Tavasi munka", „Mosó asszonyok", „Tiszapart", „Szénásszekér" c. lipei

Ecsery Elemér: Fiatal egri művészek bemutatkozása
Művészet, 1961. november — 43 l.

Nagy Ernő, festő

M Dh

Második műszak c.
festménye. Repr.

–: A képzőművészeti körök kiállításáról
(Karikatúra)

7. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. nov. 12.

M. D. K.

NAGY Ernő festő

Kiállítása Egerben

(Szilágyi Elek és Kishonthy
Jenő társaságában)

Magyar Nemzet 1961. aug. 20. 5. l.

Nagy Ernő, festő 4/D4

Kiállítása nyílt meg aug. 19-én Egerben.

— : Hír 14.l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. Aug. 20.

M.D.K.

Nagy Ernő
festő

A Heves megyei Képzőművészeti
Munkacsoport kiállítására vett részt

Árvék.
Művészet, 1961. július — 449.

Nagy Ernő

Tárlatot rendezett a H.-mi napok alk.-ból a H.-m.-i Munkacsoport: (f. a.)

Képújság, Eger
1958. júl. 4.

MDK

Nagy Ernö, I.é. hallg,

Eger Állami Liceum és tanitóképzö

1o3. Bányában. I.é. XXXXX
1o4. Öntömühely. IV.é.
1o5. Szüret. IV.é.

Magy. Ifj. Képzömüv. Kiáll. /VIK/ Gyermekrajzok.
Föv.Képtár. 1949 aug.16.-szept.1o. Kat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 OKT
KORTÁRS

Nagy Ernő

1021

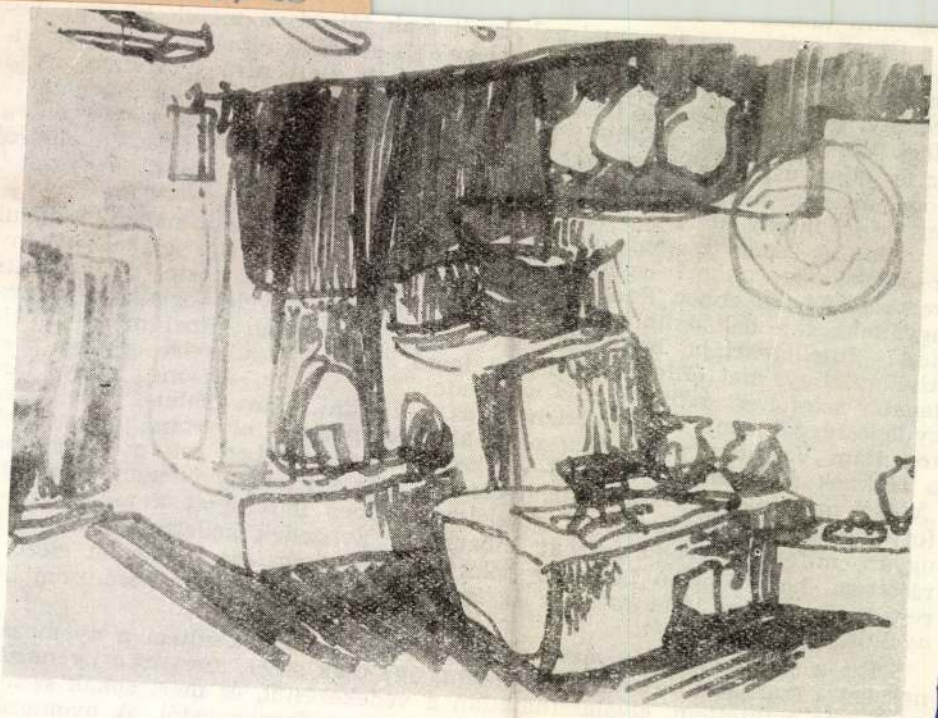

NAGY ERNŐ rajza

Olyan szála ez a nyomozásnak, amit csak
het-e, hogy a lemondás tudata is — legalább e
dat volt? Hogy tudtomon kívül, vagy tudaton
szerény, mint amilyennek látszottam, mint ami
Hogy titokban, magam előtt is titokban, azt k
az ár ellen úszni? Folytatni a régit anélkül,
hogy minden kishitűségem legmélyén képes
leszek a törvény alól?

Vajthó tanár úr jobb detektív, azaz jobb
a *Napkelet*be, akkori legmaradibb folyóiratu
verskötetről, és ebben Radnótit sokkal több
ugyanakkor a baloldalibb *Nyugat*ban. Így végezte a vele foglalkozó bekez-
dést: „Intelligenciája, bátor életkedve, mely legsötétebb színei mögül is ki-
kivillan, figyelmet érdemlő, fejlődést ígérő költőt mutat, akire egy-két vas-
tagabb színfoltért sem tudunk haragudni." Én persze, aki még annyi tár-
gyilagossággal sem tudtam Radnótihoz közeledni, mint Babits, kételkedve
fogadtam Vajthó nézetét. Még nagyobb meglepetéssel olvastam ugyanennek
a cikknek a végén, az én első verskötetem elemzésében ezt a mondatot:
„versei mélyén, ha a szavak nem tüntetnek is vele, nagy önérzet, becsvágy
forr". Kissé fanyar mosollyal gondoltam: ebben félrefogott a tanár úr —
ugyan, miféle becsvágy forrhat énbennem? Évtizedek kellettek hozzá, míg
rájöttem, hogy Vajthó tanár úr bölcs szeme nyilván ezt a magam előtt is
rejtett becsvágyat láthatta meg: az én törvényszegő konzervativizmusom bo-
nyolult, egyéni hátterét.

Ezt a szálat csak tétovázva merem követni — így kezdtem a nyomozás-
nak ezt a szakaszát. Ha mégis követtem, úgy csak azért, mert ez a nyomozás,
mint már említettem, elválaszthatatlan a védekezéstől, és mert sokak szemé-
ben védelemre szorul akkori elfordulásom a modernizmustól. A nyomozás-

1965 APR 16

Díjnyertes festőművész

Présház előtt című képével díjat nyert az észak-magyarországi képzőművészek kiállításán Salgótarjánban. „Munka-művészet": ezt a kitüntetést kapta, s a vele járó négyezer forintot.

— Hány képet állított ki?

— Ötöt — válaszol Nagy Ernő festőművész, az Egri Tanárképző Főiskola rajztanszékének adjunktusa. — A díjat nyert képem olajfestmény, a többi kevert technikával készült: valkid-gouche festék-keverékkel.

— Milyen tecnikát használ általában?

— A valkid—goucheet. Így készültek a Kemencerakók és a Mészégetők című képeim is. A Kemencerakókat a Miskolci Városi Tanács megvásárolta a kiállításon. Díjnyertes képemre a MESZÖV megpróbálja előteremteni a pénzt.

— Ki állapítja meg a képek árát?

— A zsüri. Salgótarjánban Vecsési Sándor, Szurcsik János, Vati József és Czinke Ferenc voltak a zsüri tagjai.

— Állított ki már máshol is képeket?

— Csak a nagyobb kiállításokat említem: a Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítást és a Pedagógus Festők Országos Kiállítását.

Nagy Ernő pedagógus. 1957. óta oktatja a főiskola rajzszakos hallgatóit. Azelőtt tanított általános és középiskolában is. Pedagógusnak készült, hiszen tanítóképzőt végzett. Aztán került a Képzőművészeti Főiskolára, ahol 1953-ban végzett. Visszajött Egerbe, mert idevalósi. Felnémeten született.

— Nem hátráltatja a művészi munkát az oktatómunka?

— Természetesen egy festőnek a legideálisabb dolog csak festeni. De feltétlenül hasznos a tanítás, mivel nemcsak a diák, de a tanár is tanul vele. Igaz, hogy sok idő rámegy, s így főleg nyáron festhetek többet.

— Tanítványai közül említhetne-e valakit?

— Öt volt hallgatóm jár a Képzőművészeti Főiskolára és heten végzik ugyanezt levelezőn.

— Hol szokott festeni?

— Az Almagyar-dombon lakom, ott elég világosak a lakások... Legutóbbi képeim, a díjnyertes is, már ott készültek. Ezek vázlatai készen voltak, nyáron festettem őket és belőlük, otthon télen születtek meg a végső alkotások.

— Ki a példaképe a festészetben?

— Nincs igazi példaképem. Szeretem a mai magyar festőket és a régiek közül főleg Szőnyi Istvánt. Szőnyiből indultam ki, az ő stílusa állt hozzám a legközelebb, de aztán eltértem ettől.

Képei festészeti technikája más, mint Szőnyié. Mai, modernebb technikát választott. A valkid-gouche-on és az olajon kívül grafikát is készít, főleg linometszetet és rézkarcot.

— Volt már önálló kiállítása?

— Még nem. De ősszel, vagy télen lesz Miskolcon.

— Megrendelések?

— Most csináltam két rézkarcot a Képzőművészeti Alapnak...

— Az egriek mikor láthatják a legutóbbi kiállításon szerepelt képeit?

— Május végén, vagy június elején, amikor az észak-magyarországi képzőművészek kiállítását Egerben is megrendezik.

(berkovits)

megsértése-
vel több termelőszövetkezetben lehet találkozni.

A termelőszövetkezetek többségében komoly gond a pártmunka színvonalának emelése. Ez nagyrészt azzal függ össze, hogy a termelőszövetkezeti pártszervezetek tagjai és vezetői eszmei-politikai szempontból még igen alacsony képzettséggel rendelkeznek. Az eddigieknél sokkal több figyelmet kell fordítani a termelőszövetkezetekben működő pártszervezetek vezetőségi tagjainak marxista—leninista képzésére.

A téli tanfolyamok beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. A jövőben még inkább azon kell lenni, hogy a téli tanfolyamokban rejlő nagyszerű lehetőségeket minél nagyobb mértékben használjuk ki. Éppen ezért már most foglalkozunk a következő évben sorra kerülő téli tanfolyamok előkészítésével. Ezt a célt szolgálja többek között a tapasztalatok összegyűjtése és a megfelelő következtetések levonása is.

Dr. Földi Pál,
a marxista—leninista esti egyetem igazgatója

akkor kifogyott a szén és a bá-
nya urai a műút másik ol
új bányát nyittat
vet adtak az ak
zony nekünk sz
Tanúsíthatja ezt
Kocsis János, Tót
akik abban a bányában dolgoztak és valamennyien karácsondi lakosok. A függőaknát csak elkezdték, de nem fejezték be. Ezért mélyebben olyan rossz volt a levegő, hogy a lámpából az égőt kivettük és oxigénhiány miatt akkor is alig pislákolt. Úgy mondom, ahogy volt.

EBBŐL A BÁNYÁBÓL A KATONASÁGHOZ „szöktem". A Szent Imrénél az is jobb volt, pedig akkor már 1943-at írtunk.

— Nem félek én a bányától, bizonyság arra, hogy ma is vájár vagyok és a mi családunkban az öt testvér közül csak egy lány nem dolgozik a bányában. De annak a bányának nem volt vészkijárata. Nem is jó még ma sem arra gondolni, hogy mi történt volna, ha a szállítókötél elszakad. Visszazuhan a teli csille és kiveri az ácsolatot. Ott fulladtunk volna

zsi

sek. Pedig már nem bírom úgy mint akkoriban. És a fronton az ilyen idős bányász kereseténél akad jobb is. De 1250 forint az idei nyereségrészesedésem.

— Nekünk már le kell szállni, de otthon keresse fel *Kun Gáspárt*. Sokat próbált, idős bányász ő, és fejből el tudja sorolni a régi bányák történetét. Beszéljen vele — biztatott Farkas és Eperjesi.

Ötven év

A magasba kúszó napkorong játszi csillámokat vet a kertészet melegágyi ablakain. Másfél száz melegágy háromszáz üvegtáblájában tükröződik a meleg napsugár, alatta, mintha madzagon húznák erősödnek, nőnek a palánták. A *hevesi Kossuth Termelőszövetkezet* kertészetében szellőztetik a melegágyakat. Néhány lány és asszony kitámasztja az ablakkereteket, több-kevesebb ideig levegőztetik a palántaerdőt. A

kedjetek. Hátulsó szememnek volt hátulütője is. Például kiderült, hogy nemcsak elől, hátul is rövidláto

Na, jó, mit haragítsam magamra a barátaimat, az ember ne legyen csökönyös, rend-

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Északmagyarország 1965 ápr.18.lap 4.

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási kritika

Müvészet 1967 okt.p.46.

MDK.

Nagy Ernő

Kiállitási hir

Müvészet 1967 okt.p.48.

Nagy Ernő

A hajdúböszörményi Hajdúsági Művésztelep tagja

Székelyhidi Ágoston: Motívumok a Hajdúsági Művésztelepről

Alföld 1969 10 sz 65 old.

Nagy Ernő

Gyümölcsszüret gouache

15,5 × 63

II. Országos Akvarell Biennálé

1970. Eger

Nagy Ernő

Résztvesz a kiállításon

Fonkos András: A második országos akvarell-bienniále
Népújság, Eger 1970. jún. 14. 4. l.

Nagy Ernő

1. Pincében		gouache	50×70
2. Fonónő	repr.	olaj	60×80
3. Este		olaj	60×80

V. Észak-Magyarországi Területi Képző-művészeti Kiállítás Salgótarján 1969

Nagy Ernő

Kenyérsütés	olaj	60 x 80 cm
Noszfai házak	walkid	61 x 90 "
Önarckép	olaj	30 x 40 "

VI. Északmagyarországi Területi Képzőművészeti Kiállítás. Salgótarján 1970. Kiáll. Zet. Bev.: Kovács Gyula

NAGY ERNŐ

EGERBEN KIÁLLÍTÁSA NYÍLT A MEGYEI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT GALÉRIÁJÁBAN. MOST ELŐSZÖR ÁLLÍTKI ÖNÁLLÓAN 30 MŰVÉVEL.

EML: A MÓLÓN
PIHENŐBEN
HALÁSZHAJÓK
VÍZPARTON

FARKAS ANDRÁS: KÉT KIÁLLÍTÁSRÓL

NÉPÚJSÁG, 1970 OKT. 30.

Nagy Ernő
festő -

Bensőséges lesz mangulatú
képet mutatta be a tarhaban.

Kovács Béla: A VI. Északmagyarországi Területi....
MŰVÉSZET, 1970.augusztus - 45.lap

Nagy Ernő MDK

Kutnál, olf.

VIII. Miskolci Orsz. Képzőm. Kiáll. 1964

Nagy Ernő

MDK

Udvar, akv. 44x61

I. Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll. 1965
Salgótarján stb.

Nagy Ernő

MDK

Kemencerakók, repr.

I. Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll. 1965
Salgótarján stb.

Nagy Ernő
festő

M.D.!

A salgótarjáni képcsarnok
vállalatnál volt kiállítása.

—: Kiállítások
Művészet, 1967. október - 47 kap.

Nagy Ernő

MDK

A présház előtt, olf. 60x80

Kazal, gouache 61x43

Kemencerakók, gouache-wallkyd 80x60

I.Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll. 1965
Salgótarján

MDK

Nagy Ernő, festő

Salgótarjánban nyílik meg tárlata.

– : Gazdag ősz a Képcsarnok-nál – 7

Népszabadság Bp. 1967. okt. 6.

MDK

Nagy Ernő

repr.:

Téli táj

4.Észak-magyarországi területi képzőm.kiáll.
Salgótarján 1968.

Nagy Ernő

Heves megye Tanácsának díját kapta.

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 JUL 29

MAGYAR HÍRLAP

Nagy Ernő

1021

Nagy Ernő: Ősz a Tiba-völgyben

lett.

A ház előtt álldogálunk, ahová az a harminc év előtti kiutalás beengedte Gulyásékat.

— Gyere! — fog karon Pista. Az udvaron emelkedő homokdombok, téglarakások között úgy visz végig, mintha tündérország kapujához közelednénk. — Nézd meg a mi nyereményünket!

— Várj csak! — húzom vissza. — Beengednek bennünket?

Kulcsot vesz ki a zsebéből.

— Az édesapám él itt. Ő maradt utoljára.

A lakás üres. Öreg bútorok, a falon néhány régi fénykép.

— A gyárból áthordom az ebédet a kisöregnek. De most nálam van egy ideje, a lakótelepen. Elütötte egy autó.

Már a konyhából szól Pista: ellenőrzi a vízcsapot, nem ereszt-e.

— Tudod, én ápolgatom. Még jó, hogy van egy külön félszobám. Az ágyat az édesapámnak adtam, én meg elalszom a földön.

Kósa Csaba

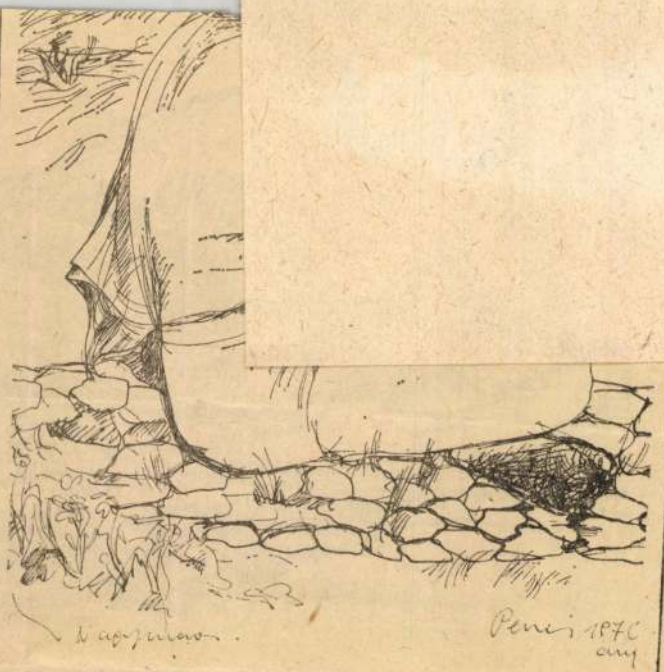

Benyó Ildikó: Pásztorfiú

1021

Egri festő kiállítása

A Képcsarnok Vállalat salgótarjáni boltja időről időre színvonalas kamarakiállításokat rendez a Képzőművészek Észak-magyarországi Területi Szövetségéhez tartozó festők alkotásaiból.

A tárlatsorozat keretében legközelebb Nagy Ernő egri művész alkotásai kerülnek a salgótarjáni közönség elé. A kiállítás október 20-án nyílik meg és november 3-ig várja látogatóit. A megnyitón Iványi Ödön festőművész, a területi szövetség megyei titkára mutatja be és ismerteti az egri művész munkásságát.

pénzügyminiszter-helyettes megállapítja, ho[illegible] takarékoss[illegible] (nemrég[illegible] korlátoz[illegible] intézmé[illegible] csi-állon[illegible] gyasztását megszüntették a vállalatok terveiben elbújtatott illegális alapokat, új átmenő készletnormákat állapítottak meg, stb.), csak akkor hozzák meg a várt eredményt, ha komolyabban vonják felelősségre azokat, akik a vállalatoknál jóváhagyják az ilyen kiadásokat.

van az indulásig, de negyedóra elteltével is csak a felét te-[illegible] pénztárhoz vezető [illegible]atvan, Miskolc fe-[illegible]zerelvényt a csar-[illegible]ágányára hirdeti a [illegible] Még marad három [illegible]kor kilépek a sorból és jegy nélkül átmegyek a peronra.

A vonat ott áll az első vágányon. Jó hosszú szerelvénynek látszik, legalább tíz kocsiból állították össze. Körülötte, a kintről ismert „ünnepi" tömeg hullámzik. A tíz vagon tömve utasokkal, az első osztály párnázott ülései között is

Nap Ernő
1970 JÚN 9
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG
Eger

Megnyílt a II. országos akvarellkiállítás Egerben

1021

Kiosztották a nagydíjakat

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor ünnepélyesen megnyílt az országos akvarellkiállítás, melynek immáron második helyet a megyeszékhely. A Gárdonyi Géza Színház aulájában rendezett kiállítás megnyitóján *Szalay István*, a Heves megyei Tanács vb-elnöke mondott beszédet, majd átadta a díjakat. A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának díját *Nagy Ernő* egri festőművész kapta. A Heves megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának díját *Gerzson Pálnak*, a megyei tanács művelődésügyi osztályának díját *Bod Lászlónak*, a Szakszervezetek Heves megyei Tanácsának díját *Iványi Ödönnek*, az Egri Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának díját pedig *Littkei László* festőművésznek ítélték oda.

A II. országos akvarellkiállítás megnyitó ünnepségén nagy sikerű műsort adott az Egri Vonósnégyes.

HATVAN
CSI

Hatvan, 300

Kinizsi: (
Szekeres,
Tóth J., U
Tóth L., F
Seres Gyul

Bányász:
Barta, Stof
dei, Ballai,
rényi. Edz

Heves ha
dult a hazai találkozó, 3
perc meghozta a vezető gólt:
Tóth L. átadását **Kővágó** lőtte
a hálóba. A második gól a 35.
percben esett: jobboldalon ala-
kult ki a Kinizsi akciója, amely-
nek végén **Urbán** a bal sarokba
talált, 2:0. A második félidő ha-
zai góllal folytatódott: **Tóth L.**
nagy erejű lövését a vendégek
kapusa nem tudta hárítani, 3:0.
A hátralevő időben változatos,
kemény küzdelem alakult ki, de
az eredmény már nem változott.
Jók: Szekeres, Baranyi, Tóth

Vasárnap ismét három találkozó maradt el a labdarúgó megyei I. osztályban. A honvédség árvízvédelmi készültsége miatt halasztották későbbi időpontra a Korvin SE—Recsk és a Rózsaszentmárton—Karikás SE mérkőzést, míg az Egri Spartacus—Bélapátfalva összecsapást a cementipari bajnokság miatt rendezik meg később. Az öt megrendezett találkozón a várt eredmények születtek, csupán a

ony és Vidéke Általános F
z. Áruházában 1970. máju

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPÚJSÁG

1970 OKT 2 3

Megnyílt Nagy Ernő kiállítása Egerben

NAGY ERNŐ

Kaszás István Viktor festőművész munkái az egri képcsarnokban

1021

Tegnap este a Megyei Művelődési Központ nagytermében megnyílt Nagy Ernő egri festőművész kiállítása.

A reprezentatív összeállítású bemutatót Csank Lajos, a Heves megyei Tanácsi Tervező Vállalat igazgatója nyitotta meg, s egyben baráti szavakkal mutatta be a tárlat látogatóinak a festmények alkotóját, a Ho Si Minh Tanárképző Főiskola tanárát.

A kiállítás november 1-ig naponta 10 és 18 óra között tekinthető meg.

A gouache-technika egyik legkiválóbb hazai művelője, Kaszás István Viktor festőművész munkáiból rendezett kiállítást az egri képcsarnok. Az Egerben bemutatkozó művész kiállítási anyagában több portré látható, de többségében a közeli Tokaj tájait, a tokaji művésztelepen töltött nyarakat idézi. A művész több alkotása található a Magyar Nemzeti Galériában és a hazai mellett számos külföldi gyűjtő tulajdonában, Varsóban, Gdanskban, Berlinben, Münchenben, Rómában, Göteborgban, Malmöben és New Yorkban.

Kaszás István Viktor kiállításának ünnepélyes megnyitására ma, pénteken délután öt órakor kerül sor, az érdeklődőknek Blaskó János festőművész mutatja be a kiállító művészt és ismerteti munkásságát.

...bati 12 óra tánc című mű-...ből.

angol nyelvt...
9.15 Európa örö... vízió nemzet... és táncfeszti...
10.45 Salgótarjáni ... bajnoki labd... zés.
12.30 Pedagógusok...
14.53 Kockázat... 5. Vaskeresz...
16.00 Sprechen S... Alapfokú n...
16.25 Nótaszó.
16.55 A szovjet kultúra napjai. Az ajtó. Tv-játék. (Ism.)
17.50 Nicholas Nickleby 13. (Befejező.) rész.
18.20 Delta.
18.45 Sporthírek.
18.55 Esti mese.
19.10 A hét...
20.00 Hírek.
20.05 Az elválás. Franci ...m.
21.30 „Kicsoda-micsoda".
22.10 Hírek. — Sport.

Irmgard Seefried ... dalokat énekel.
14.00 Orvosi tanácsok. (Ism.)
14.05 Közv. bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről.
14.20 A diadalmas asszony. Részletek Csajkovszkij—Klein operettjéből.
14.50 Az élő népdal. (Ism.)
15.00 Közvetítés bajnoki labdarúgó-mérkőzésekről.
15.20 Kodály-kórusok.
15.30 Falvakban, mezőkön...
16.05 A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye.
17.20 Népdalok.
17.45 Egy hír a mikroszkóp alatt.
18.10 Kíváncsiak ...

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAGY ERNŐ

NÉPÚJSÁG

1981 OKT 21

Október 22-től november 1-ig

Kiállítás Nagy Ernő festményeiből

1021

Egerben a megyei Művelődési Központ nagytermében kiállítás nyílik *Nagy Ernő* festőművész, főiskolai tanár alkotásaiból.

A művész első önálló egri bemutatóján 33 képet szerepeltet, melyek néhány olajkép kivételével főleg gouache-technikával készültek.

Az igényesen összeállított kiállítást csütörtökön este, *Csank Lajos*, a Heves megyei Tanácsi Tervező Vállalat igazgatója nyitja meg.

Tanácsi Építői
ûszaki osztály
Klapka u. 11

ítés

katosokat, lángvág

Nagy Ernő
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

HEVES MEGYEI
NÉPÚJSÁG

1980 JUN 19

1021

A II. észak-magyarországi területi képzőművészeti kiállítás anyagából

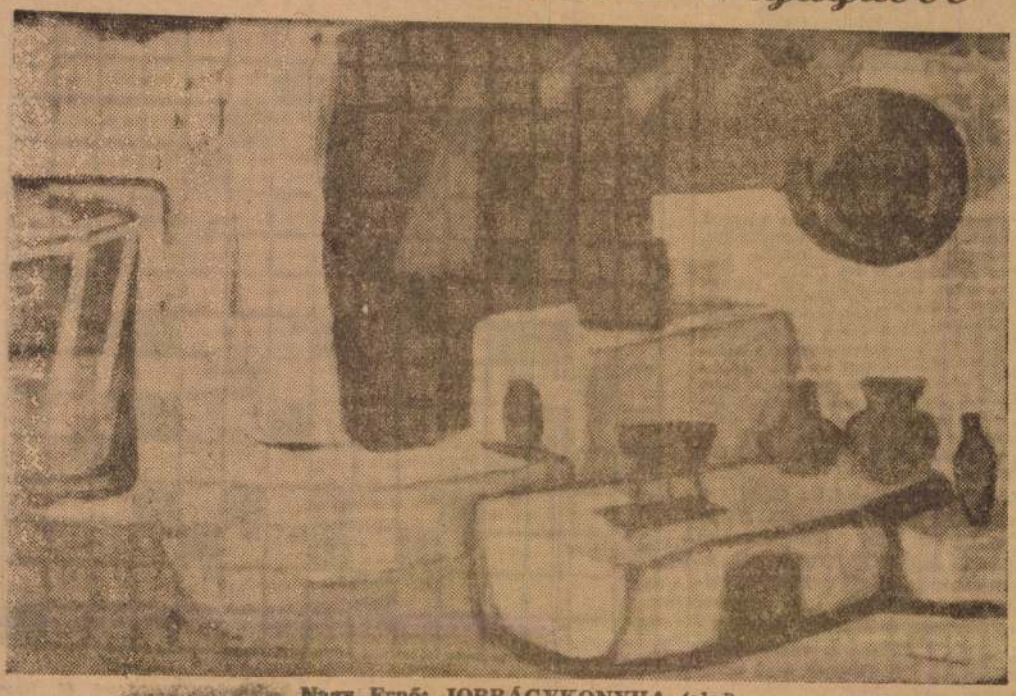

Nagy Ernő: JOBBÁGYKONYHA (olaj)

Mustó János: ÜVEGTÖRŐ MUNKÁSOK (olaj)

ort

OSN

ei TS elnökével

Valamivel gyengébb volt viszont az egri járás központi ünnepsége, itt nagyobb szervezőmunkára lett volna szükség. S ha már itt tartunk, nem hagyhatjuk szó nélkül az *Egri Tanárképző Főiskola* rossz hozzállását: a főiskolások egyszerűen nem vettek részt az országos sportnapok rendezvényeiben! Kifogásokat lehet találni — ezek azonban a sajnálatos tényen mit sem változtatnak. A jövő testnevelés szakos tanárainak — akik 40 évig tanítanak majd az iskolákban — nem ártott volna tapasztalatokat szerezni...

A legnagyobb sikert talán a nagyszámú néző jelentette. Ezren és ezren az OSN ünnepségeken keresztül ismerték meg a megye sportjának jelenlegi arculatát, fejlettségét, szépségét. A megyei díszünnepség közönsége lemérhette: mennyi munkára, akaraterőre, ügyességre van szükség a jó eredmények eléréséhez.

Közös összefogásból született

Közös összefogásból született a minden eddigit felülmúló siker, a lelkes aktivisták között ott voltak a szülők, akik biztosították gyermekeik szükséges sportöltözetét, a testnevelő tanárok, akik megtervezték és betanították a gyakorlatokat, ott voltak mindazok az önzetlen sportrajongók, akik a maguk módján járultak hozzá ahhoz, hogy a gyakorlatban is megvalósuljon az OSN jelszava: *Sportolj velünk!*

A sportnapok rendezvényei méltó módon demonstrálták a megye testnevelési és sportmozgalmának fejlődését, ifjúságunk szocialista erkölcsét, békevágyát, erejét, ügyességét, a haza megvédésére való rátermettségét.

Maradandó élmény volt ez mindenki számára. *Terényi Imre*, az MTS elnökhelyettese is a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozott róla.

Köszönet tehát érte mindazoknak, akik a sikert elősegítették. Főleg *Csányi Barna* testnevelő tanár főrendezőnek, akinek irányításával háromezer fiatal vizsgázott jelesre fegyelmezettségből! A 400 fiú és 400 leány által bemutatott 600 ütemű, modern zenére előadott gyakorlattal az OSN budapesti bemutatóján sem vallanának szégyent az egri fiatalok!

Sok tapasztalatot szereztünk, s ezeket a jövő rendezvényein igyekszünk majd hasznosítani — fejezte be nyilatkozatát *Pusztai László*.

Somody József

Felhívás

A június 22-én Egerben sorra kerülő Magyar válogatott—

KERESZTREJ[illegible]

SZÁZ ÉVE

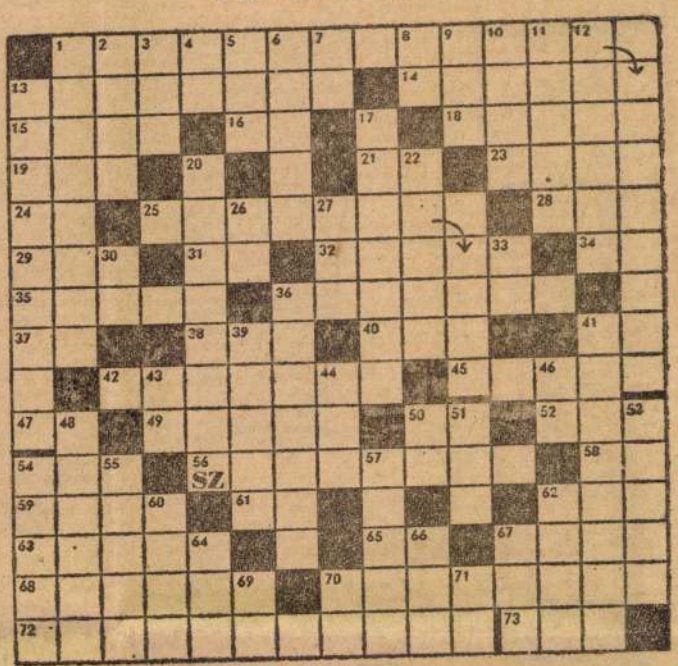

hat meg Clark Ádám angol mérnök, a Lánchíd építésének vezetője, akinek magyar felesége volt. Budán, a Vízivárosban temették el.

VÍZSZINTES: 1. 1849-ben Hentzi osztrák tábornok fel akarta robbantani a Lánchidat, amelyet Clark Ádám így mentett meg (folytatása a vízsz. 25. alatt). 13. A gazdasági élet egyik alapmozzanata. 14. Perc, pillanat. 15. Gríz. 16. Amerikai mesefilm címe volt. 18. Füllent (—'). 19. Após. 21. A. P. 23. Elképzelés, szándék. 24. Nitrogén és hidrogén vegyjele. 25. A vízsz. 1. sz. sor folytatása. 28. F. A. I. 29. Paszuly. 31. Előd. 32. Játszma. 34. T. Z. 35. Elegem volt belőle, megelégeltem. 36. Város az Ukrán SZSZK-ban. 37. R. G. 38. Friss, fiatalságot mutató. 40. Különböző magánhangzók. 41. Tiltó szó. 42. A malária kórokozójának Nobel-díjas felfedezője (1845—1922). 45. Mérlegel. 47. H. K. 49. A fa külső rétege. 50. Saját magam. 52. . : . int (figyelmeztet). 54. Dativus rövidítése. 56. Magyar államférfi, aki Clark Ádámot Magyarországra hívta 1834-ben (István). 58. A. K. 59. Szándékszik. 61. Kicsinyítő. 62. Indulatszó hirtelen föleszmélésnél. 63. Hozzátapad. 65. Képző. 67. Folyó Kelet-Ázsiában. 68. A statisztika „elemei". 70. Mesterségesen felduzzasztott állóvíz a Bükk hegységben. 72. Ennek a tervezése és építése is Clark Ádám nevéhez fűződik (1857). 73. Járom.

FÜGGŐLEGES: 1. Valamely hangsor első hangja. 2. Az 1784-i erdélyi jobbágyfelkelés fő vezetője. 3. O. S. A. 4. Érez mássalhangzói. 5. Gát betűi keverve. 60. Olyan hely a sivatagban, ahol növényzet és víz van. 7. N. S. 8. Hosszmérték rövidítése. 9. Becézett női név (fordítva). 10. A nőtanács rövidített neve. 11. Francia szobrász (1784—1855). utolsó négyzetbe személynevének kezdőbetűjével. 12. Egyik hivatal küldi a másiknak. 13. Clark Ádám születési helye. 17. Női név. 20. Bilincstörő, súlyemelő artista (utolsó kockában kettősbetű). 22. Kikötőváros Portugáliában. 26. Arzén vegyjele. 27. Póz betűi, keverve. 30. B. T. 33. Papírmérték. 36. Bánya Észak-Magyarországon. 39. Testrész. 41. Szlovákiai vasmű Kassa mellett. 43. A. K. 44. Különböző követését. 57. Kettészel. 60. Szovjet vadászgép-típus a második világháborúban. 62. Ameddig az ideig. 64. Kevert dió (—'). 66. . . . Darja (Szovjet Közép-Ázsia legnagyobb folyója). 67. Becézett Aranka. 69. Kicsinyítő. 70. Kötőszó. 71. Országos Tervhivatal.

Beküldendő: a vízszintes 1.; 25.; 56.; 72., és függőleges 13. számú sorok megfejtése.

B. J.

*

A megfejtéseket csütörtökig kérjük beküldeni nyílt levelezőlapon. A legjobb megfejtéseket jutalmazzuk.

Június 12-i számunkban közölt rejtvényünk helyes megfejtése: vízszintes 1: Kovács Sebestyén Endre orvos; 20: Bugát Pál, 74: Nendtwitz (a rejtvényben szimpla v) Károly, függőleges 11: Kubinyi Ágoston, 32: Bene Ferenc, 34: Vajda Péter.

A helyes megfejtésére könyvjutalmat kaptak: Kovács Tamás Recsk, Csuhaji István honvéd Salgótarján, Szmrecsányi Márta Hort.

BÉLYEG sarok

Bélyegbemutató Hevesen. Ma délelőtt 10 órakor a Hevesi I. sz. Általános Iskolában a hevesi bélyeggyűjtő kör tagjainak mutatja be az úrhajósokat és az űrkutatás eredményeit felölelő világgyűjteményét Debreczeni László, az egri városi bélyeggyűjtő kör tagja. A bélyegbemutatót rövid előadás előzi meg.

★

Az egri városi bélyeggyűjtő kör előadássorozatában e hó 12-én elő-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Nap Ernő

Csütörtök, 1966. március 3.

1021

Nagy Ernő kiállítása Miskolcon

A Képcsarnok Vállalat miskolci Szőnyi István termében a szomszédos Heves megye egyik ismert képzőművésze mutatkozik be a miskolci és a borsodi tárlatlátogatóknak. *Nagy Ernőnek* hívják az Egerben élő művészt. *Két tucatnyi festménnyel és két grafikai táblával* adja le névjegyét.

Örömmel fogadjuk Miskolcon a szomszédos megye művészének jelentkezését, és érdeklődéssel szemléljük a kiállított műveket.

A képek *nagy többsége tájkép*. Mindössze két portrét látunk: egyik a művész feleségét, a másik kislányát ábrázolja. A tájképek többsége jellegzetesen egri, illetve Eger környéki. Pincék, borházak, falusi házcsoportok jelennek meg előttünk. Sok a téli, hófödte tájrészlet. Több képen útrészletek, *a sötét tónusú háttérből élesen kiváló fehér betonkerítéssel*. Általában gyakoriak a nagy színfoltok, *a művész gyakran él a színkontraszt hatásával*, házainak falai szinte vakítanak világosságukkal, éles ellentétét adva a komor színű tájaknak. Színfoltjai helyenként szinte egybeolvadók, más képein élesen körvonalazottak. Különösen szembetűnő ez a kétféle megjelenítési mód a boglyákat ábrázoló, tematikailag csaknem azonos képein. Frisseségével, a többségtől eltérő élénkebb színeivel a *Házak* című kép ragadott meg legjobban; figyelmet érdemel eltérő témájánál és színhatásainál fogva a *Daráló*, az utcaképek közül pedig a *Hajdúszoboszlói utca*.

A tárlat anyaga a művész viszonylag szűk érdeklődési körére utal. a képek tematikája szűk skálán mozog, a két, családtagot ábrázoló portrén kívül *hiányzik az ember* (csak halvány vázlatban villan fel itt-ott valamely utcaképen, például a Noszvaji utcán), kevés az élet, valamiféle *mozdulatlanságba dermedés* jelentkezik a képeken.

Talán nem is a legjobb volt a válogatás, nem a legalkalmasabb képek jutottak el a miskolci bemutatkozásra.

(benedek)

Az ország legnagyobb konyhája

A miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen több mint 22 millió forintos beruházás felhasználásával építették fel az ország legnagyobb üzemi konyháját és éttermét. A kétszintes, modern vonalú épületben 6 ezer adagos — gáz- és gőztüzelésű — gépesített konyhát, oktatói étkezdét és tejbisztrót rendeztek be. Ezenkívül a hallgatók részére 900 férőhelyes éttermet létesítettek, amelybe öt önkiszolgáló melegítő pultot szereltek. A korszerű étteremből a használt edényeket szállítószalagokon továbbítják a mosogatókba. A konyha mellett nagy teljesítményű hűtőkamrákat, előkészítő helyiségeket, valamint raktárakat alakítottak ki és külön épületszárnyban helyezték el a személyzet öltözőit és fürdőit.

Az a

a n

Az eredmény — az
tás a
mi munkától a munkaa
lomig — lényegében a
tanácsok küzdelmes éve
koronája. Hiszen évti
még csak arra törekec
tek, hogy helyben biztos
nak munkát. A körülmé
miatt másodrendű volt,
az a munka haszonnal
csegtetett-e, vagy nem,
tette-e az ország ipari
keringését, vagy nem?
figyelem a munkán
Méghozzá ott helyben!
akarták kötni a munkak
embereket saját szűkebb
zájukhoz.

Az indulás volt a legn

Miért nincs elég
az Alsózsolcai Épületelemg

Amióta gazdaságirányítási rendszerünk reformtervezetéről beszélünk, vitatkozunk, gyakran hallunk ilyen véleményeket:

— Az igény, a szükséglet nem haladhatja meg a termelést, vagyis a kínálatot.

Helyes vélemény az ilyen, s többnyire utalással is párosul arra az időszakra, amikor aránylag hosszú időn át uralkodott a következő felfogás:

— A keresletnek meg kell haladnia a kínálatot, a termeigény ugyanis zömmel akkor jelentkezett, sz csénkre azonban még túl későn, így a 200 négyzetméteres tervi 133,2 százalékra tudtul jesíteni.

Kiemelt termék még a úti alj, a távvezeték és a közvilágítási lámp lop. Az elsővel kapcsol annyira hullámzott a igénye, hogy csak a v lan 60 ezer darabos ex megrendeléssel tudták vet 98,4 százalékra teljes

Nagy Ernő festő

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1960 FEB 25

YARORSZÁG 1021

Nagy Ernő kiállítása a Képcsarnokban

A Képcsarnok Vállalat miskolci Szőnyi István termében ma, február 25-én délután fél 6-kor nyílik Nagy Ernő festőművész kiállítása. A tárlatot Dienes Tibor, a Heves megyei Tanács művelődésügyi osztályának helyettes vezetője nyitja meg.

a Bodrogon

ekeztek a gátakon

MDK.

Nagy Ernő

Jobbágykonyha

Nógrád 1966 ápr.3o.

Nagy Ernő

festménye szerepel a miskolci Téli Tárlaton, Miskolci Galéria 1978.

- katalógus a könyvtárban -

Nagy Gunő

festőművén

Ártéri olajfestménye a Hatvani Galériában a 4. Magyar + tájak-biennálén.

Farkas András
ciszt

Népújság (Heves)
1980 dec. 14.

Nagy Ernő, festőművész

Nagy Ernő és Svábhegyi Ödön szerepel képeikkel Kassán, az észak-magyarországiak közül.

T. E.: aranydiploma Rozstalcon.

Nógrád, 1944. ápr. 23.

Hevesi Szemle 1988.4.sz.

AZ MMK ÉS A HEVESI SZEMLE GALÉRIÁJÁBÓL

Nagy Ernő, az egri festő

Amióta a Hevesi Szemle Galériáját a meglevő szellemi igény életre hívta, a korábbiaknál is gyakrabban és intenzívebben igyekeztünk elmélkedésünk tárgyává tenni egy-egy kiállítás anyagát. A szorgalmat az is fokozta bennünk, mert eleget akartunk tenni felvállalt munkánknak, hogy közelebb hozzuk a művészetet, az alkotókat, az alkotásokat a közönséghez. Azokhoz, akik ebben a városban élnek, ennek a tájnak a lelkét szívják magukba és olykor — iskolai és egyéb mulasztások miatt — nem jutnak vagy nem juthatnak esztétikai gyarapodáshoz. Ehhez az eligazító törekvéshez mindig is fel kellett készülni, fel kellett töltődni, kiváltképp napjainkban, amikor annyiféle okságból, elméletből kiindulva, annyiféle játszadozás, határérték, hatáskeresés ütközik, s valamennyi törekszik a kizárólagosságra.

Mi a természet és az érthetőség, az élvezhetőség, az elgondolhatóság koordinátái között kutatjuk, meg is találjuk azokat a művészi jelenségeket, alkotásokat, amelyek lekötnek, megérintenek bennünket, amikért magunk is hadba szállunk. Mert szeretnénk, ha a közönségben organikus kép alakulna ki mindarról, ami ma az életet mintázza, ami ma a lelki irányokat is sugallja, kifejezi mindazt, amiért a mai ember hisz cselekvéseiben és a szellem előbb-utóbb kibontakozó sikerében. Ennek alátámasztására, és azért is, hogy magunk is felkészült tájékoztatókként viselkedhessünk, egyedül, magunkban, és csakis magunkat kérdezve, végigjárjuk a képeket. El-elidőzve ennél is, annál is, feltérképezni szándékozván a festő gondolatait, azt a világot, amit ő teremt magából, amiért az egész életét a szépség szolgálatába állította. Egy ilyen egyórás, másfél órás vándorlás kialakít bennünk olyan belső ritmust, lelkesültséget, amiért érdemes minden áldozatot meghozni. Mert a látvány és a belőle ránk, belénk áramló belső harmónia mindenképpen az alkotótól származik. Olyan nyereség, amit hosszú időkig megőrizhetünk magunkban. Ilyenkor születnek azok a bizonyos felfedező, megvilágosító pillanatok, az ünnepiek, amikor teljesen nyilvánvaló, hogy a művészet, az alkotás, a látvány gazdagít, kicsit megmásít bennünket. És mire az ember tollat fog, hogy mélyenszántó élményéből valamit visszaadhasson, a magányos séta percei távolodnak, de nem a hatás, amire később is képesek vagyunk, évek múlva is szeretettel visszaemlékezni.

Innen indul a kérdés: mit is köszönhetünk maradandó élményként Nagy Ernőnek, a nyugdíjba ment főiskolai tanárnak, az egri lokálpatriótának, az MMK és a Hevesi Szemle Galériájában felsorakozó művei kapcsán? Ez az anyag ugyan csak igen sovány szeletét tartalmazza az életműnek, még csak jelzésszerűen sem érinti korábbi, jelentős témaköreit, mégis azt kell mondanom, hogy az egyéniség, a jellem, egy élet értékei, ezekből az alkotásokból is kiolvashatók. Vissza lehet és kell számlálni innen, emlékezetünkben a sorozatos tárlatokra, a díjas sikerekre, amikért sohasem törekedett. Nagy Ernő nem a művészeti közélethez értett, hanem a művészet érdekelte, érdekli ma is: a munka, amit el kell végeznie. Mi is az, amit Nagy Ernő magáénak mondhat? A táj, a falu, a csendélet, az életkép. Ha ehhez a most látható anyaghoz beúsztatjuk emlékeinket, amelyeket korábbi szereplések alkotásairól őrzünk, a kört, a témakört, a festői cselekvést megindító atmoszférát, akkor sem igen bővíthetjük a látottaknál sokkal szélesebbre a szellemi tartományt, ahol Nagy Ernő jól érzi magát.

Fegyelmezett rend uralkodik itt. Hát van másfajta rend is? Van bizony. Ideges és idegesítő, mert az egyéniség ezerféle. Megnyilvánulásai is jelzik; mikor, milyen szélsőségek felé ragadja el a gazdáját a szenvedély. Itt ilyen indulatról, arról a mindent felborzoló szenvedélyről említés sem történhetik. Egy elgondolkodtató, az érzéseiben megingatlatatlanul biztos, stílusában, vonalvezetésében mindig is a külső és belső, tisztességes, értékelhető arányok törvényének engedelmeskedő művész vallja magát. Úgy, hogy mindig is a világról, az őt körülvevő környezetet fogja ritmusba, harmóniába. Ott és abban alkotja meg önmaga lelkének tükrét, akit, amit, ahol, amikor szeret.

A táj, ahogy a vízpart, a szilárd és a mozgó elemek találkozásánál oldódik benne minden feszültség. Amikor az erdő, a „pagony" zúgásával elkeveredik az az apró morajlás, csengés-bongás-csobogás, amit az untalan ömlő-fodrozó-hullámzó

énekesnő, vendégeskedtem Kabdebo Ducikánál. Az ő leánya Bisztrai Mária, a . lozsvári Magyar Színház egyik művésznője volt.

Ottlétem alatt éppen igazgatóválság volt a színházban. Úgy emlékszem, akk a 18. vagy 19. igazgatót váltották le. Sajnos a magyar átok, saját magyar színésze jelentették fel és tettek panaszt ellene. Azon gondolkodtam, hogyan lehetséges, hogy a kolozsvári magyar színháznak ilyen gondjai lehetnek. Bisztrai Máriának szóltam, szeretnék vele beszélni. Elmondtam neki, hogy az én véleményem szerint őneki elsősorban nem az a feladata az életben, hogy színésznő legyen. Hanem az a missziója, kötelessége, hogy a kolozsvári magyar színházat olyan nívón tartsa, amilyen volt Janovics Jenő alatt, és ez csak egyetlen módon érhető el, hogyha olyan valaki lesz a színház igazgatója, aki minden vonatkozásban, román oldalról is és erdélyi magyar oldalról is teljes bizalmat élvez. Ez csak egyetlen ember lehet, ő, *Bisztrai Mária*, akinek az édesapja legnagyobb politikusa volt Romániának, akkor kormányelnök, Petru Groza, az édesanyja pedig, Kabdebo Ducika, „magyar színésznő", aki a legelőkelőbb erdélyi magyar családok sarja volt.

Kicsit meglepődve nézett rám, és nem tudta elhatározni magát, nagyon sokat kellett beszélnem, magyaráznom, hogy itt minden oldalról védve van, román oldalról az édesapja és a magyar közönség részéről pedig az édesanyja révén.

Eltelt egy esztendő, Pesten, 1969-ben kaptam egy meghívót. Bisztrai Mária a Kolozsvári Magyar Színháznak az igazgatónője lett, és beiktatásának ünnepségére meghívtak engem is. Tizenhat esztendeig, erkölcsi és anyagi sikerekben gyönyörű munkát végzett. Méltó volt apjához és édesanyja emlékéhez.

1937. Az Édenkert

Nagyon szerelmes lettem, nagy, szenvedélyes szerelemmel. Állandóan azt kérdezte tőlem „Ő", hogy szeretem-e igazán, örökké? De soha nem válaszoltam. Most, idős koromban visszagondolva erre a gyönyörű nagy érzelemre, most már felelhetek tisztességesen, őszintén: mert testem még mindig őrzi teste forróságát, fülem szavai melegségét, szemem szerelmet kérő tekintetét. Szerettem. Most már megmondhatom. Testemet 3 évig szerettem, mert ő szerette. 3 évig láttam szépnek, mert Ő látta szépnek — kívánatosnak, mert Ő kívánta. 3 évig adott örömet, mert Őneki adott. Csak Neki, senki másnak: Neki és Nekem.

1942. Budapest

Csöng a telefon. Reggel egy férfihang így köszönt: „Jó reggelt, maga az, Hanna?". Azt hittem, téves a hívás, de a hang ismerős volt. Rögtön kapcsolt az agyam, és így válaszoltam: Igen, itt Glavári Hanna, a Vígözvegy beszél. Mikor? Hol? Hány órakor? Kivel? és Mennyiért?

„Ma este, a Margitszigeten" — felelt a férfihang. — „Udvardy Tibor, Maleczky Oszkár, Kelly Anna, operazenekar, Rubányi a karmester. Délután ötkor kimentem, persze, senki nem volt ott, csak a rendező, megmutatott mindent. Én teljesen nyugodt voltam, oly sokszor énekeltem a szerepet. A karmester úr a kezdés előtt tíz perccel érkezett meg, talpig bőrbe öltözve. Motorkerékpárral rohant a címszerepet éneklő operaművésznő lakására, Pesterzsébetre, akkor ott lakott orvos férjével együtt, hogy jöjjön, csinálja meg az előadást, mert botrány lesz. A művésznő nem jött. Nemcsak, hogy sikerült az előadás, de a Vígözvegy nagy sikerű volt. Hasábos kritikák jelentek meg rólam. Eredetileg a művésznő egy hétre mondta le az előadást, de másnap reggel a színház közölte velem, hogy a művésznő meggyógyult, este már ő énekel. Akkor tudtam meg, hogy azt az előadást, amiben én énekeltem a Vígözvegyet, akkor közvetítette a rádió, ami abban az időben — 1942 — a tévé népszerűségével vetekedett. Úgy látszik, túl jól sikerült a beugrásom, túl nagy sikerem volt, és ezért gyógyult meg a művésznő egy nap alatt. Ezt viszont dr. Cserés Miklós mondotta el nekem. 1945-ben, augusztus 24-én jött föl hozzám, a felszabadulás után, beszélgetni a rádióról.

Sok kollégám, kolléganőm volt szerződés nélkül, mit lehetne csinálni? Akkor beszéltük meg — és adtam azt a tanácsot —, hogy kellene egy társulatot szerveznie a rádiónak, ami megoldaná az egyeztetéseket, komplikációkat. Egy állandó együttessel könnyebb produkálni, több próbát lehet csinálni.

Ő árulta el, hogy az 1942-ben, beugrással elvállalt Vígözvegyem rádióadás volt, és ő közvetítette.

(Folytatjuk)

víz terít elébe. A látvány úgy azonos színben, hangban, harmóniában, hogy nem lehet betelni vele. A természetbarátok tudnak igazolni engem, amikor egy ritkán kiránduló társukat bevezetik, elkísérik a teremtés még itt-ott szűzinek mondható ölébe, a hatalmas tölgyek közé, a kakukkfű-illatos tisztásra, a vendég szeme szinte gödréből kiugrani készül, nagyot lélegzik a turista„ akaratlanul is magasabbra emeli a fejét, és ámulva némán marad. Az arcáról leolvasható mindaz, ami benne végbemegy.

Az alkotó művész, a festő ezt a ritka pillanatot — belső késztetései következtében — ezerszer megéli. Ezt a felfrissítő élményt, a hangtalan izgalomnak, tettrekészségnek ezt a színekbe-formákba szedett hatását ajándékozza az Eger környéki falvakból vett mintáival, a Tisza-parti csenddel, az opálos fényben fürdő virágokkal a művész a kortársaknak. Azoknak, akik eligazítást várnak tőle. Milyen kicsi föld az ő világa, és mégis, milyen tág!

És még valamit! Itt van három portré, a felesége, Éva, a lányuk és a művész önarcképe. Egy család. Akinek eddig netán kételye lett volna a tekintetben, mekkora tartása van ennek az egri festőnek, mekkora elevenséggel érzi, tudja, honnan indul és hova tér meg az a mindennél végtelenebb kör, amit szeretetnek hívnak, akkor tanulmányozza ezt a három portréból kiköszönő harmóniát, a jellemzésnek ezt a szelíden visszahúzódó és mégis oly határozott vonalvezetését. Itt felesleges azon vitatkozni, miért is ilyen a férfilíra, mikor és hogyan térnek más útra a más gravitációk alatt nyögő más alkotók: a szeretet, ez a korunkban annyira ritka meghittség, ahogyan a művésznek az életet jelentő vonzalmakat, kapcsolatokat színekbe-vonalakba diktálja a szíve, megindíthatja a közömbösöket is.

Farkas András

• Olvasóink írják

60 éves érettségi találkozó az egri Dobó Gimnáziumban

60 évvel ezelőtt tizenheten érettségiztünk az egri állami Dobó István reáliskolában, amelynek jogutódja a mai Dobó István Gimnázium. Az akkori díszes találkozói tablón a következő fogadalmunk szerepelt: „Mi, az egri m. kir. áll. Dobó István reáliskola 1928. évben végzett növendékei fogadjuk, hogy minden tizedik esztendőben, legközelebb 1938. június 29-én a reáliskola záróünnepélyén megjelenünk. Egyben felkérjük Czunya Miklós, Henkel Dezső, Kozma Antal osztálytársainkat, hogy bennünket a találkozó közeledtéről értesítsenek. Eger, 1928. június 29. Kántor Nándor s. k. igazgatóhelyettes. Czunya Sándor oszt. fő." A szöveget az iskola bélyegzője és a 17 végzett növendék aláírása követte. A felkért három végzett diák közül sajnos már csak én vagyok életben, és úgy gondolom, hogy a 60. évforduló alkalmából talán nem lesz érdektelen, ha az egykori tanítvány hálájával a Hevesi Szemle hasábjain adózom a régi patinás iskolánk múltjának, tanáraink értékes pedagógiai tevékenységének.

A huszas évek elején Egerben két nyolcosztályos fiúközépiskola működött. *A ciszterciták gimnáziumába főleg az akkori felsőbb osztályok gyermekei jártak, míg az állami főreáliskola inkább a polgári középosztály iskolája volt, de ide járt számos tehetséges parasztszármazású tanuló is.* Ez az iskola, amely három év múlva százesztendős lesz, olyan híres első igazgatójával büszkélkedhetett, mint *Kemény Ferenc*, a neves matematikus, az olimpiai mozgalom egyik újjáélesztője, a MOB első elnöke. Utódai is az ő szellemében tevékenykedtek.

Az akkori igazgatónk, *dr. Habán Mihály* is neves matematikus és fizikus volt, de fő feladatának azt tekintette, hogy a tanárok emberileg is közel kerüljenek a tanulók lelkivilágához, és járuljanak hozzá annak gazdagításához. Ebben jó példát igyekezett mutatni. Személyes élményem volt, hogy a rádió őskorában, 1927-ben nagy örömet szerzett nekünk, amikor az édesapám által szerzett alkatrészekből — önzetlenül, barátságból — olyan telepes rádiókészüléket állított össze, amelynek csodájára jártak az ismerőseink. Fájdalmasan érintett, hogy 1928-ban fél évvel az érettségink előtt, fiatalon elhunyt. Igazi családfő volt az iskolában és a szűkebb családjában is öt gyermeket nevelt fel. (Egyik lánya *Erdei Grüz Tibor* özvegye.)

Az Erdélyből 1920-ban Egerbe került *Vucskics Jenő* a második és harmadik osztályban osztályfőnökünk, páratlan műveltségével és kifinomult pedagógiai érzékével tett mély benyomást ránk. Számomra örökké emlékezetes marad az a szívhez szóló dedikációja, amelyet egy jutalmul adott Petőfi-kötetbe jegyzett, amikor 1923-ban a Petőfi-centenáriumi ünnepségen a Téli világot franciául szavaltam el. Tanítását csak két évig élvezhettük, mert méltányolva a nagy tudását és pedagógiai érzékét, kinevezték Miskolcra gimnáziumi igazgatónak.

Hálával gondolok *Kántor Nándor* igazgatóhelyettesre is, aki matematikát tanítva, a felső osztályokban kiválasztott néhányunkat, akiknél erősebb fogékonyságot tapasztalt a matematikai logikus gondolkodás iránt és fel-

keltette érdeklődésünket a bonyolultabb feladatok megoldására is. Így lettünk a Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok állandó munkatársai. 1927-ben, a tanév végén itt jelent meg a fényképem az ország legeredményesebb matematikus diákjai között olyan későbbi neves matematikusok társaságában, mint *Hajós György, Turán Pál, Klein Tibor,* stb. Kántor tanár úr büszke volt ránk . . .

A politikai helyzet kedvezőtlen alakulása miatt csak 1953-ban jöhettünk össze 25 éves találkozóra Egerben. Közben tízre apadt a létszámunk. Az akkor még élő tanáraink közül eljöttek: a 80 éves osztályfőnökünk, *Czunyo Sándor* (aki abban az évben hunyt el), *dr. Király István* történelemtanárunk, *Lemle Rezső* önképzőköri tanárelnökünk, *Bánhidy Ödön,* alsó osztálybeli algebratanárunk. Velük együtt ültünk be a régi padokba és felidéztük régi emlékeinket. Ezt egy főutcai cukrászdában folytattuk.

Harminc- és negyvenéves találkozót budapesti éttermekben tartottunk, de a tanáraink közül akkor már csak *dr. Budaméri (Loykó) Béla,* a legfiatalabb jöhetett el. A háború után még tanított a budapesti Árpád Gimnáziumban, majd a Műegyetemen. Néhány éve halt meg 93 éves korában. Tíz esztendeje már csak hatan éltünk az osztályból, de az 50 éves találkozó közbejött akadály miatt elmaradt.

A tizenhét végzett növendékből már csak hárman vagyunk életben, mindnyájan fővárosi lakosok.

Amikor öt évvel ezelőtt felkerestem Egerben a régi iskolánkat, jólesett tapasztalnom, hogy *Dienes Tibor,* a rokonszenves jelenlegi igazgató mennyire tiszteletben tartja, és tovább ápolja az iskola régi hagyományait. Úgy fogadott, mint az iskola nagy családjához tartozót. Nagyon meghatott, amikor a bölcsészdoktori aranydiplomámhoz a tanári kar és a tanuló ifjúság nevében meleg hangú dísztáviratban gratulált.

Bár erősen megfogyatkoztunk, a 60 éves találkozót hozzátartozóink és barátaink társaságában május 31-én Dienes Tibor igazgató segítő közreműködésével Egerben tartottuk meg. Ő vezetett végig a sokat fejlődött régi iskolánkban, és megmutatott minden tantermet, szertárat, könyvtárat, tanári szobát stb. Ahol közben tanárokkal, vagy diákokkal találkoztunk, úgy üdvözöltek, mint az iskola nagy családjához tartozókat. Ez igen jólesett. Az igazgatói szobában képernyőre vetítve láthattuk a videóval megörökített ez évi, különösen szép ballagást, amit áhítattal néztünk végig. A mi időnkben ilyen ünnepélyes búcsúztatás még nem létezett. Az iskolából a modern bajor sörözőbe mentünk, ahol fehér asztal mellett emlékeztünk tovább volt tanárainkról és régi diáktársainkról.

Igen megható volt e néhány öreg diák 60 éves találkozója és ezért hálás köszönet illeti Dienes Tibor igazgatót, aki baráti fogadtatásban részesített minket és fáradhatatlanul működött közre a tervezett programunk sikeres lebonyolításában.

Kozma Antal

• Könyvekről

Rosta Erzsébet-Joshi Bharat: Tenyérjóslás

Egy recenzió ürügyén

A kötetet az Ötlet szerkesztősége adta ki. Felfoghatnánk ezt a szakkönyvet a több évtizedes irányított érdeklődési nyomás alóli felszabadulás kezdeti eredményének. Annak a vállalkozói tehetségnek, iránykeresésnek a termékeképpen, amely a kötet alcímében visszonylag merész kérdést szegez az önálló, a sokféle gondolkodástól szépszerével elszoktatott magyar olvasónak: Tenyerünkben a jövő?

Mielőtt még vád érne engem is, aki vakmerően vállalkoztam ennek a műnek a recenzálására, nagy bűnt követek el azzal, hogy e témakör iránt érdeklődést szorgalmazom! Már azzal a puszta ténnyel is, hogy népszerűsítem a szerzőpáros eszméit és gondolatait! Gyorsan el kell mondanom, hogy a tenyerünket illetően, főleg ami a tenyérből való jellem- és jövőolvasás gondját, ismereteit illeti, korábbi szerzőktől, a háborút megelőző évtizedben is volt alkalmam tájékozódni. A tenyérvonalakból való olvasás, az egyéniségre, az adott test és lélek állapotának, jelen és jövőbeli útjának tanulmányozására ugyan nem fordítottam sok időt; annyi mindennel kellett foglalkoznunk zaklatott korunkban, annyi mindent tartottak tilalmasnak és esztelennek. Megmásíthatatlannak vélt dogmák hirdetése közben annyi mindenre szórtak átkot, legjobb esetben azt vallották, hogy kártékony, hogy társadalmunktól és a tudománytól idegen. Legjobb, ha nem is törődünk vele. Így voltunk sokáig a csillagokkal, az akupunktúrával, a Béres-cseppekkel, az akupresszúrával, a Celladammal és sok egyébbel. Mert a megkövesedett dogmákkal és tilalmakkal nem fért össze a keleti gyógymódok egész sora. A lélekről vallott fogalmakat kalodába zárta egy valahonnan vett értelmiségi tudományos gőg, az anyagi világ istenítésének rossz felhangzatú sznobériája, miközben rosszul vagy nem egészen jól fejlődő erkölcsi rendünk foszladozó szőttesén átvilágítottak a nagy hiányok. A sok-sok kérdőjelnek, a gyógyíthatatlanságnak, a nem egészségnek olyan testi és lelki tünetei támadtak, amelyek a társadalom fásultságához, nagyon rossz kedélyállapotához, ingerültségéhez, türelmetlenségéhez vezettek. Nemcsak egyeseket távolítottak el érdeklődési körüktől, akik vigyázó szemükkel távolabbra is szerettek volna látni, hanem a szélesebb rétegeket is, olyanokat, akikben ugyan nincs meg a megalapozott döntés, mit kell hinniük, mire kellene jobban vigyázniok, milyen irányba kellene fordítaniok az elmélkedés be- és levezető gyakorlatait, hogy út és cél birtokába jussanak. Hogy végül is, kitessék: nem kell elfutamodni az öngyilkossságig! Élni érdemes! Van itt néhány irány még, amit a régiek, tettekben, tehát gyakorlatban is, logikailag,

Nagy Ernő, Kőmüvész

A nyolcadik salgótarjáni tavaszi tárlat megnyílt. Szerepelnek a művész művei: „Tokaj" – „Dombok között" c. képei. (említve)

Farkas András: A salgótarjáni tavaszi tárlatról – egri szemmel. Népújság (Heves), 1978. ápr. 25.

Nagy Ernő

Erőmű, plextol, 60×90 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Nagy Ernő

Visonta, plexitol, 70×100 cm
Koratavasz, — " —, 50×70 cm

Miskolci Téli Tárlat, 1974.

Nagy Ernő

egri festő elnyerte Erőmü cimü alkotásával a Heves Megyei Tanács mivódiját-

Magyar Hirlap 1975 8.évf. 53/6

Nagy Ernő festő

Festők csoportos kiállítása nyílik képeiben nov. 21.-én, melyen szerepelnek művei.

Esti Hírlap, 1974. nov. 19.

Nagy Ernő

Résztvesz a kiállításon

(A katalógust ld. Terenczy Béninél)

3. Országos Akvarell Bienniálé

Eger, Gárdonyi G. Színház, 1972.

Nagy Ernő

Részletek a kiállításon
A katalógustanulmány Bacsó
Pálnál

Felszabadulási kiállítás
1975. Eger.

Nagy Ernő

A Magyar Képzőművészek Szövetsége
Észak-magyarországi területe szerve-
zete számba vette az 1974.-ben eddig
végzett munkát: a művésznek Ile-
vesben volt tárlata.

(bm): Pályázatok, tárlatok.
Északmagyarország, 1974. ápr 24.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Heveri Sz.
1974 MÁR
Nagy Ernő

1021

ÁRA: 8 Ft

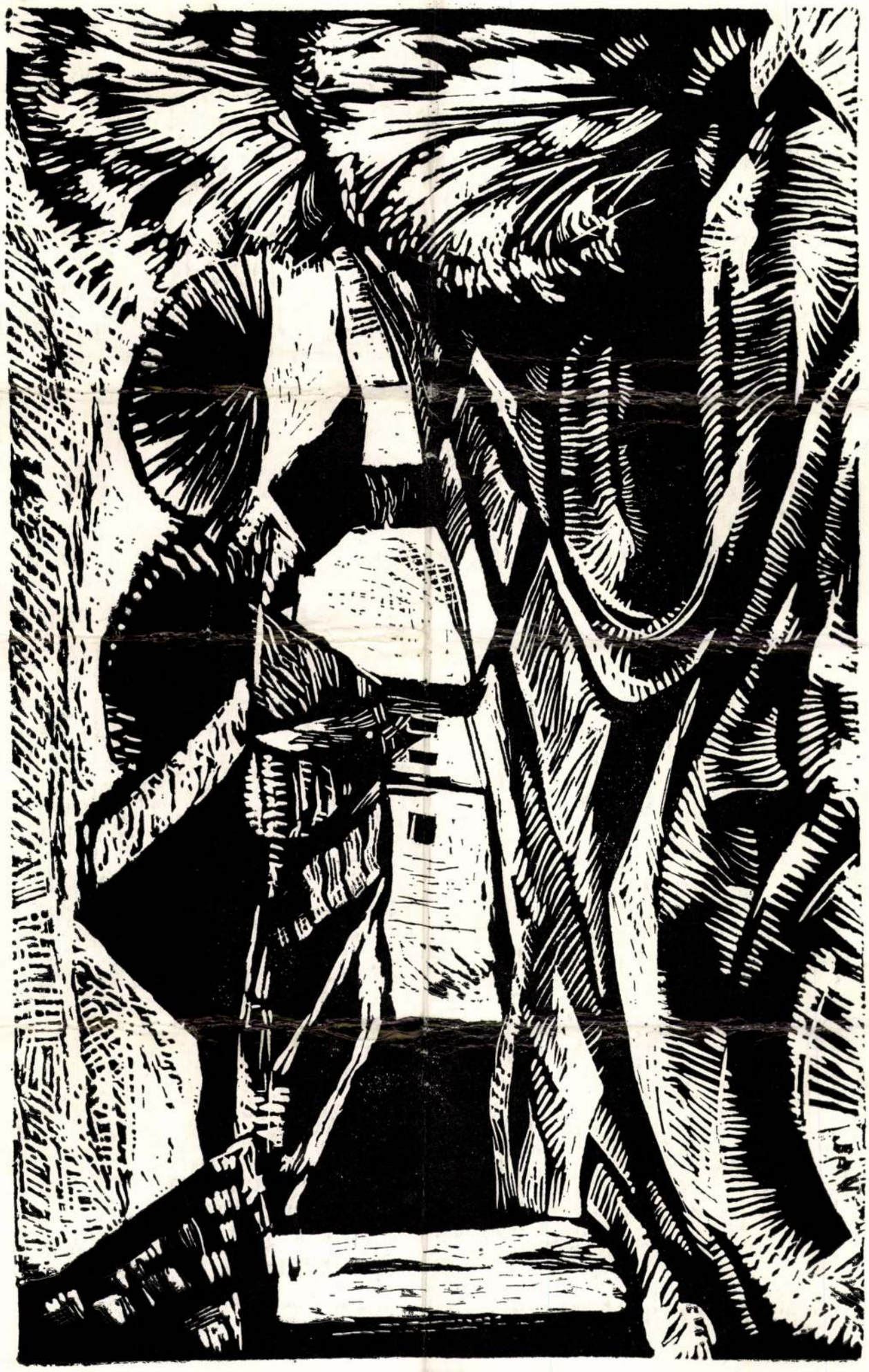

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
Heveri Sándor
1975 3

Nagy Ernő
1021

NAGY ERNŐ: Janicsár utca (ecsetrajz)

zés is sajátos formája a képzés-továbbképzés összefonódásának. Hiszen a mi középfokú technikusi szintünkhöz háromszor két éves tanfolyam útján jutnak el. E képzés birtokában — további tanulmányokkal és vizsgákkal — un. ONC diplomát kapnak. Ez a képesítés nálunk a szaktechnikusi, illetve felsőfokú technikusi képesítési szintnek felel meg. E képesítés birtokában további tanfolyamok és vizsgák letételével szerezhetik meg a Higher National Diplomát, a mi üzemmérnöki (sőt mérnöki) képesítésünknek megfelelő fokozatot. Ilyen tanfolyamokat az állami iskolák mellett az üzemek is szervezhetnek, de vizsgázni minden esetben állami vizsgabizottság előtt kell. A magasabb szintű diplomát, természetesen, magasabb jövedelem is követi.

Az NSZK-ban egy sor szervezet foglalkozik a felnőttek különböző irányú munka melletti képzésével és szakmai továbbképzésével, így a szakszervezetek, az RKW és maguk az üzemek is. A továbbképzés számos formában történik. Például Essenben 1968-ban hoztak létre egy átképző központot, ahol 450 embert tudnak egyidőben tanítani. A tanulók 50 százaléka a központ mellett levő szállóban lakik. Az oktatás egész napos, ideje 16 hónap. Itt képezik tovább a technikusokat, az adatfeldolgozó szakembereket, a numerikus vezérlésű szerszámgépek kezelőit, a számítógép-kezelőket. Az oktató gárda elsősorban üzemi gyakorlattal rendelkező mérnökökből és technikusok továbbképzése történt meg. Továbbképzésben ma is évente 160 ezer dolgozó vesz részt, jelszavuk: „Oktatás a termelésen keresztül". A továbbképzés költségeit a vállalatok fedezik.

A világszínvonalon álló nyugati vállalatok dolgozóik speciális irányú továbbképzését jórészt vállalaton belül oldják meg. Ennek főleg az az oka, hogy az USA-ban a műszaki főiskolákon, egyetemeken főleg általános műszaki-tudományos képzést adnak. Szempont: széles körű elméleti alappal rendelkezve a műszaki értelmiségi a munkahelyén alakítsa ki konkrét szaktudását. Egyre több USA-beli vállalat nem ért ezzel egyet (szakosodási követelmények!). A továbbképzési lehetőségek az USA-ban igen széles körűek. A vállalatok mintegy 77 százaléka finanszírozza alkalmazottai továbbképzését (vizsgadíjak, szabadság stb.). Bár a munkaadók mintegy negyede idegenkedik attól, hogy pénzt költsön olyan technikusra vagy mérnökre, aki bármikor otthagyhatja munkahelyét, mégis többségben van az a vélemény, hogy a hozzájárulás közvetlen költségei alacsonyabbak, mint azok a rejtett költségek (veszteségek), amelyek annak a következményei, hogy a magukat tovább nem képző műszakiak „értéke" szakképzettségük elavulásának mértékében állandóan csökken.

A nyugati vezető vállalatok átlagban a teljes béralapuk 2 százalékát és a munkaidő 10 százalékát (!) fordítják ma dolgozóik továbbképzésre.

[redacted]

értelemszerűen alkalmazniuk. Ma még a vállalatok — kisebb-nagyobb eredménnyel — csak a szakmunkásaik „szakmai felújító" képzésével foglalkoznak. A technikusok és a középfokú műszaki dolgozók egységes és szervezett továbbképzése jelenleg még megoldatlan. Ezen a területen csak az MTESZ különböző egyesületei, főleg a Gépipari Tudományos Egyesület budapesti és vidéki területi szervezetei tesznek lépéseket különböző továbbképző és céltanfolyamok rendezésével. Sajnos a tapasztalat szerint ezek a tanfolyamok nem elég hatékonyak, bár a GTE megtesz mindent ennek érdekében: igyekszik az előadókat az ipar legjobb elméleti és gyakorlati szakemberei közül kiválasztani, valamint a hallgatóság érdeklődését felkelteni. Ennek ellenére a hallgatók részvétele nem elég aktív, részben mert a tanfolyamokat jórészt munkaidő után rendezik, ami-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR NÉPSZAVA
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

NÉPSZAVA

Nagy Ernő festőművész

1021

1977. október 7.

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Nagy Ernő hatvani bemutatkozása

Őszi domboldal

Az idei képzőművészeti világhetet *Nagy Ernő* egri festőművész hatvani kiállításával nyitották meg Heves megyében. A rendező szervek — a megyei tanács és a *Hatvani Galéria* — egyrészt azért választották Nagy Ernő képeit ünnepi kiállításuk tárgyául, mert a festő munkássága szorosan kapcsolódik a tájegység művészeti krónikájához, másrészt mert ez a bemutató jó alkalmat adott annak a demonstrálására, hogy Hevesnek is vannak országos mércével mérhető alkotói.

Nagy Ernő faluról, a népi tehetségek felszabadulás utáni nemzedékének tagjaként került a Képzőművészeti Főiskolára, ahol 1953-ban kapott diplomát Hincz Gyula és Domanovszky Endre növendékeként. Tanulmányait követően Egerben telepedett le, jelenleg is itt dolgozik a tanárképző főiskola docenseként. A hatvanas évek óta szerepel a nyilvánosság előtt, s eredményeiért többek között Székely Bertalan-emlékéremmel, Heves megye művészeti díjával és a hatvani tájkép-biennálé bronzdiplomájával tüntették ki.

Művészi magatartását mindennapi környezetéhez, a hevesi tájakhoz és emberekhez fűződő, líraian bensőséges kapcsolata szabja meg. Olyan piktúrára törekszik, amely egyszerre modern és hagyományos, s melyben a helyi jelleg együttal az általános emberi kifejezésének a közege is. Ami szemléletmódját illeti, nem lépi túl a természetelvűség határait, a látottakból azonban szubjektív szándékai szerint válogatja ki és írja át a kép számára fontos tényezőket. A motívumok leegyszerűsítésével és szigorú rendszerbe foglalásával létrejött kompozícióiban a természeti és tárgyi világ elemei *átlényegülnek*, s önmagukon túlmutató, jelképes értelmet nyernek.

Tematikai szándékai leginkább az alföldi iskolával rokonítják: ő is a paraszti élet nehéz szépségeit, vaskos, józan realitását, logikus rendjét teszi meg, ám ehhez az ihlető elményt nem a közvetlen népélet, hanem a *paraszti építkezés* egyszerűségének, konstruktivitásának megfigyelése szolgáltatja számára. Házsorok, utcák, szerénységükben is vonzó és praktikus paraszti otthonok tükrében (*Kemence előtt, Öreg házak Noszvajon, Udvaron* stb.) véljük felfedezni nála ugyanazt a humánus világnézetet, amit vásárhelyi kortársai zömmel munkamozzanatokban és életképekben láttatnak. A falu külsőségekben is megnyilvánuló rendje, morális atmoszférája a közösségi társadalom ideálját testesíti meg számára, *azokat* az emberi értékeket, melyeket a tágabb világban is fontosnak és követendőnek tart. Ez a meggyőződése nyomatékosodik kevésszámú figurális ábrázolásában is (*Fonó nő, Boksaépítők, Magtisztítás*).

A személyes jelenlét, a természet intim szeretete ad hitelt tájfestészetének (*Mátrai táj, Tiba-völgye, A Tisza-gátnál, Kora tavasz a Szépasszony völgyében* stb.). A természet örök körforgása nemcsak izgalmas festői látvány számára, hanem egyéniségének egészére is kiható, érzelmi életét is befolyásoló folyamat. E belső dinamika visszahatásaként legjobb vásznain a látvány a *látomás elemeivel* ötvöződik, amelyek hol bölcseleti, hol szociális, társadalmi tartalmakkal telítik a megjelenített valóság-részleteket (*Hajnal, Dombok szántás után*).

Az effajta képek azonban pillanatnyilag még kivételszámba mennek Nagy Ernő piktúrájában e festészet alaphelyzete inkább a *termékeny meditáció*. Szeretjük, becsüljük természetesen az ilyen nézőpontot is, mégis úgy véljük, hogy a szemlélődésnél többet ér az élet dolgait aktívabban vállaló művészi magatartás. Nagy Ernőben egészséges, jó energiák munkálkodnak — bátrabban, tevőlegesebben kellene élnie velük. Jövőbeni útja kétségtelenül azon fog eldőlni, mennyiben lesz képes kibővíteni repertoárját a társadalmi érdekű témák, tehát a *figura* felé is, amely nélkül aligha képzelhető el korszerű, napjaink aktualitásaira elevenen rezonáló művészet.

Tasnádi Attila

MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, kétnapos látogatást tett Pest megyében. Szerdán részt vett a megyei pártvégrehajtó bizottság ülésén, csütörtökön pedig a gödöllői járásba látogatott. Tájékoztatót hallgatott meg a járás politikai, gazdasági, közművelődési tevékenységéről, majd Mádon az Ipari Műszergyárat kereste fel. Ezután a Galga völgye újonnan épülő településvonulatán járt végig, majd a galgamácsai tájházba ment, ahol *Vankóné Dudás Juli* világhírű népművész mutatta be kiállított alkotásait.

Délután a megyei pártszékházban tartott tájékoztatót Óvári Miklós.

Sarlós István fogadta az AAPSO főtitkárhelyettesét

Nouri Abdul Razzak, az Afroázsiai Népek Szolidaritási Szervezetének (AAPSO) főtitkárhelyettese Budapesten megbeszélést folytatott a Magyar Szolidaritási Bizottság vezetőivel az AAPSO közelgő kongresszusával és a szervezet fennállásának 20. évfordulójával kapcsolatos kérdésekről. A főtitkárhelyettest magyarországi látogatása során fogadta *Sarlós István*, az MSZMP PB tagja, a HNF OT főtitkára is.

A TELEVÍZIÓ ELŐTT

ÖTLETBANK

Gönczi Antallal, a Ganz-MÁVAG lakatos csoportvezetőjével, *63 hasznosított újítás „tulajdonosával"*, a televízió tegnap esti *Ipari kaleidoszkóp* című adásában találkoztunk, amelyben ízelítőt kaptunk az újító félmilliót jövedelmező ötleteiből. A néhány perces riportban egy *izgvérig újat kereső munkást ismertünk meg.*

Az Ipari kaleidoszkópnak csak egyik témájaként szerepelt az újítások kérdése, mégis országos, átfogó képet adott a munkásötletek hasznosításáról. Ebben a műsorvezetőnek nagy segítségére volt *dr. Szilvássi Zoltán*, az Országos Találmányi Hivatal elnökhelyettese. Megtudtuk, hogy a Találmányi Hivatal és a Szakszervezetek Országos Tanácsa — mint az újítómozgalom társadalmi irányító szerve — közös erőfeszítésének eredménye, hogy az utóbbi négy esztendőben mintegy *40 százalékkal nőtt a hasznosított ötletek száma*, és a szocialista brigádok is egyre inkább bekapcsolódnak ebbe a gazdaságfejlesztő pluszmunkába.

Az eredmények mellett azonban nem feledkezhetünk meg az újítási milliárdok gyors gyarapításának egy fontos feltételéről: *a másutt is hasznosítható, bevált elképzelések terjesztéséről.* Elősegítheti majd ezt a Találmányi Hivatal elnökhelyettese által említett *központi újítási adatbank*, amelyből mindenki kiveheti a számára hasznos megoldást.

Az ötletbank azonban csak terv, létrehozásáig a hagyományos ismeret- és újítástersztő módszereket kell *ötletesebben* kiaknáznunk. S ezt a tv adása jól segítette.

T. J.

---

ne tartana magának hegyet! Elmenni a hegyre, egy kicsit mindig ünnepélyesen hangzott.

— Nézzünk ki a hegyre — mondja ebéd után öreg tanítóm, aki maga is a falu szülötte. — Egy kis könnyű séta, és látnivaló is kínálkozik...

A hegy rangot errefelé általában valamelyik falu közeli domborulat nyeri el, mert megbírja a hátán a kevés gondozást kívánó szőlőt, az alma-, a barack-, a diófát. A szőlőhöz természetesen présház vagy ahogy itt emlegetik: pince is tartozik. Verébfészkes zsúpfedéllel, fatáblás, csöpp ablakokkal, vaspántos, zöld színű ajtóval.

Sétálgatunk hát a hegyen. A vén körtefák, a sűrű lombú szilvafák ismerősek, de a pincékből csak mutatóba maradt néhány, a verebek is odébbálltak a padlásról.

Vélhetném, mindez azért, mert a pincésgazdák fiai, örökösei kirajzottak a kaptárból és kilátásért — ha úgy tetszik: a panorámáért — felkapott tájakon sokat fizetnének. Tömött erdőkön suhanhat végig a szem — a völgyön túl az első magaslat már Zala megye. Milyen közel esik ide — egy fél szárnysuhintás a madárnak —, s milyen messzinek tűnt jó negyedszázada. Esténként vágyakozva figyeltük a felfénylő gyöngysort — onnan Zalából érkezett a villany. Esztendő is beletelt, amíg átjutott Vasba, s addig a boldogságot csak távolról szemlélhettük.

A hegyre még nem hozták fel a villanyt, a pincékbe gyertya illett. De a nyaralók aligha maradnak sokáig áram nélkül. Nyári vasárnapokon feljönnek a falusiak, kiülnek a víkendházuk elé, a körtefa alá ebédelni, borozgatni; pihengetnek az árnyékban.

Inkább az idősebbje, persze, meg a középkorúak — a fiatalság a városlakók életét választotta, ott

Nagy Ernő festménye

Jobbágykocsika

Kortárs 197o/4 635. old.

Nagy Emil

az egri Rudnay Gyula teremben megnyílt kiállításon szereplő művei.

Népújság (Eger), 1944. nov. 22.

Nagy Ernő festő

am miskolci felszabadulási

pályázat dijazottja

Napjaink 1975 január

Nagy Ernő festő

Viállitása nyilt a
místolci Librenszóban

Érsekmagyarország 1971 jacmai 30
7. old.

Nagy Ernő

Neve emlétve – dolgozott

a Tokaji művéstelepen

„Figyeljünk Tokajra"

Napjaink 1966 augusztus 1

6. old.

Nagy Ernő festőművész 1

Kiállítása nyílt Salgótarjánban

Dienes Tibor megnyitó beszédének

szövege a 11. oldalon

Napjaink 1966 április 1

Nagy Ernő

2

1952-ben végzett el
a Képzőművészeti Főiskolát, első
Domanovszky Endre és Hincz Gyula
volt a mesterei

Napjaink 1966 április 1
11. old.

Nagy Ernő

a místotci Szönyi tanemtan

lesz Üdöllítása

Nagyjaírek 1966 január 1

12. old.

Nagy Ernő
festő

Nívódyat kapott Nagy Ernő „Erőmű" ciminű képcért Egerben a Képzőmű-vészeti Ünnepi Tárlaton.

-----:Kiállitási naptár

Müvészet,1975.február - 49.oldal

Nagy Ernő, Jestő

Kiállít Egerben.

— : Hallottuk 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. nov. 19.

Nagy Ernő, Igló

Kiállít Egerben.

–: Hír

8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. nov. 22.

Nagy Ernő festő

A megjeszékhelyen mutatkozik be műveivel nov. 21.-én, a Rudnay teremben, az egri festők kiállításán.

Népújság (Heves), 1974.

Nagy Ernő egri festőművész

Dániel Kornél festőművész kiállítását nyitja meg a Heves m. Műv. Központ egri Kisgalériában hétfőn.

Népújság, Heves, 1974. márc. 17.

Nagy Ernő

Mészégetők, gouache

Magtisztítás, —"—

IV. Országos Akvarell Tjennálé

Eger, 1974.

Nagy Ernő

Bolsaépítők, gouache

IV. Országos Akvarell Bienniálé
Eger, 1974.

Nagy Ernő

Bombázdal linó 36×50

6. Miskolci Országos Grafikai
Biennálé '71.

Nagy Erző

A Képcsarnok Váll. e hóban kiállítást rendez a Heves megyei művészek alkotásaiból, melyen művei szerepelni fognak.

Népújság, Eger, 1972. márc. 9.

Nagy Ernő

A tárlaton bemutatott művei:

„Virágcsendélet," akvarell, 34 x 48 cm.

„Erdő széle," akvarell, 50 x 59 cm.

„Csónakok," akvarell, 29 x 40 cm.

Kovács Béla: Miskolci téli tárlat '70.

Miskolc, 1970.

91. NAGY ERNO
Kacsák. – Tulajdonosa: Dr. Petró Kálmán úr.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszinó által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 709.

NAGY Ernő

Losonci Miklós: Nagy Ernő egyi nüstermében
= Heveri Semle. XII. évf. 4. sz. 1984 41-44. p.ill

Mélyzég és magasság:

обрења, патријарх је обновио Печујско-мохачко-сечујско-сигетску рхију и поставио првог епископа Јеврема (Јефтимија) Јанковића – говца, са седиштем у Печују.[8] Једно време и патријарх је боравио у рањи, заносећи се идејом да у Сечују на Дунаву оснује манастир и кори духовну гимназију и штампарију.[9]

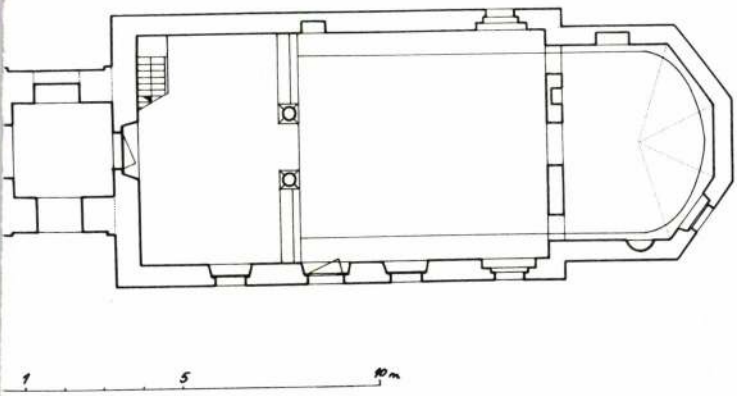

снова српске цркве у Борјаду.

Летопис Матице српске 1881, књ. 126, 127, 128; Стеван Чамprag, *Манастир Грабовац у Мађарској*. Зборник за друштвене науке Матице српске 17 (Нови Сад 1957), 130–147; Динко Давидов, *Иконе српских цркава у Мађарској*, Нови Сад 1973, 18–20, 33, 108.

5
Ignácz Acsadi, *Magyarország Budavár visszafoglalása korában*. Budapest 1886, 50; Душан Поповић, *Становништво Баранье крајем 17. века*. Гласник Историјског друштва у Новом Саду V, св. 5 (Нови Сад 1932). 358.

6
Владислав Пандуровић, *Збирка историјских докумената из прошлости барањских Срба XVII и XVIII века*, Споменик СКА, књ. 84, св. 66 (Београд 1936), 55

7
Владислав Пандуровић, *нав. дело*, 55.

8
Иларион и Димитрије Руварац, *нав. дело*, 11

9
Радослав Грујић, *Духовни живот*, Војводина II, 407.

Nagy Ernő

Bemutatott műve:

„Domboldal", lino, 36 x 50 cm.

Katona László: VI. Miskolci országos grafikai biennálé, Miskolc, 1971

Nagy Ernő

Eger képzőművészeinek hódmezővásárhelyi kamaratárlatán művei szerepelnek.

Népújság, Gyöngyös, 1972. jún. 2.

Nagy Ernő

A vásárhelyi Medgyessy-teremben mjelt meg Heves megye képzőművészeinek kiállítása, ichány szobabelsőműve szerepel.

Láttuk, hallottuk.

1972. máj. 25. Kossuth, 21.09/6/KS

Nagy Ernő

„Csónakok" a vízfestménye

szerepel az I. Miskolci Téli Tárlaton

– említve

Napjaink 1971 január 5.old.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 AUG 12

Dunántúli Napló

Nagy Ernő egri festőművész

Műsorkalauz

A nemzetközi gitárfesztivál és szeminárium idején 2 naponként gitárhangverseny a Vármúzeumban. A fesztivál záróhangversenye augusztus 17, pénteken, 20-kor a Bazilikában.

1000 éves Esztergom. Országos fotókiállítás a Dobó Gimnáziumban, egész héten.

Esztergom 973—1973. Helytörténeti kiállítás a Balassa Múzeumban, megnyitó 18-án 15 órakor.

Nagy Ernő egri festőművész kiállítása, Tata, megyei művelődési központ, egész héten.

Farkas Ádám szobrászművész szabadtéri kiállítása 18-tól, T... a megyei művelődési kö... likertje.

Szirmay Má... működik ... zong...

2021

...orán Janota Gábor (fagó), 13-án, hétfőn, 20 órakor, Ka... megyei művelődési központ téli-kertjében — rossz idő es... galériában.

Nílusparti randevú. ...egyip-tomi Állami Együttes ...égjáté-ka, Tatabánya, Nép... 16-án, 19.30-kor.

A Keresztény Mús... népraj-zi-népművészeti k... du. Esz-tergom. Megnyitó ...kadémikus kor, Ortutay Gy... mond.

Szabady ...rtplasztikái Esztergom, a ...épző park-ja, egész hé...

A BEMUT...

MŰSORÁBÓ...

Nagy Ernő

Madarász Gyula mesterezést
emlitve

Népszava 1972 augusztus 12
8. old.

Nagy Ernő
festő

Néhány „szobabelsőt" mutatott
be a tárlatón.

Moldvay Győző: Heves megyei müvészek.....
MÜVÉSZET, 1972.augusztus - 34.oldal

Nagy Ernő
grafikus

Méltatói.

Bodrits László: A VI. miskolci országos grafikai...
Művészet, 1972. június - 45 oldal

Nagy Ernő, egyi grafikus

Megnyílt Miskolcon a hatodik országos grafikai biennálé, melyen „Dombaldal" c. linómetszete szerepelt. (említve.)

(m. gy.): Egyi művészek az orsz. grafikai biennálén.

Népújság, Eger, 1971. dec. 7.

Nagy Ernő festő

Kilenc egri képzőművész kiállításán szerepelnek művei. Két életképe: „Pincében" – „Szövőnők, valamint „Kontyos ház" – „Téli táj" – „Almárvölgy" c kompozíciója látható. (említve).

Farkas András: Kilencen az egri Rudnay-teremben.

Népújság, 1972. márc. 18.

Nagy Ernő

Csónakok akvarell
29x40

Miskolci Téli Tárlat 1970.

Nagy Ernő

1. Virágcsendélet akvarell

2. Erdő széle ok —

50x59

Miskolci Téli Tárlat 1970

Nagy Ernő

1. Erdő széle olaj 50x70

2. Gyász olaj 80x100

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1981.

Nagy Ernő

Erdő szélén repr.

I. Salgótarjáni Tavaszi Tárlat 1971.

Nagy Erno"

Bemutatott művei

131. sz. „Mátrai táj," gouache, 48 x 70 cm.

132. sz. „Domboldal" gouache, 30 x 40 cm.

F. Lucskányi Gabriella: III. országos akvarell biennale', Eger, 1972.

NAGY ERNŐ

Festőművész. A libresszóban művei kiállítva.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG, Miskolc - 1971. febr. 12.

NAGY ERNŐ

Festőművész. A Libresszóban kiállítva műrei.

ÉSZAKMAGYARORSZÁG, 1971. febr. 19. – Miskolc.

Nagy Ernő

Egerben élő művész.

A napokban zárult „Új művek" c. műcsarnaki országos tárlaton szerepelt műveivel.

Maldvay Győző: A Nemzeti Galéria várja Eger művészeit.

Népújság, Eger, 1971. ápr. 4.

Nagy Ernő

Fonó nő, repr.

V. Északmagyarországi területi képző — művészeti kiállítás, Salgótarján 1969.

Nagy Ernő

Erste, o. 60×80

V. Északmagyarországi területi képző-
művészeti kiállítás, Salgótarján, 1969.

Nagy Ernő. festőművész

Másodszor látható az országos tájkép-festészeti biennálé a Nemzeti Galéria-ban, melyen a művész műve szerepel. Az ő liráján már a táj civilizációs át-formálódása is nyomat hagy.

Tasnádi Attila: Magyar tájak.

Népszava, 1977. febr. 20.

Nagy Ernő

Pincében, gouache 50×70
Forró víz I. 60×80

V. Északmagyarországi területi képző-
művészeti kiállítás, Salgótarján, 1969.

Nagy Ernő

Forró nő, repül...

V. Északmagyarországi területi
Képzőművészeti Kiállítás
Salgótarján 1969.

Nagy Ernő

Pincében	gouache	50×70
Forró nő	olaj	60×80
Erte	—u—	60×80

V. Északmagyarországi területi képzőművészeti kiállítás Salgótarján 1969.

Nagy Ernő
festő

Részt vett a pályázaton.

Vajda József: Családi ünnepek és a művészet.
MŰVÉSZET, 1973.március - 7.oldal

Nagy Ernő

Az első találkozótól, 1964 juliusától számítja a korát a mai művésztelep. A vezetők Bíró Lajos, Nagy Ernő, Szlávik Lajos, és Zilahy György voltak ebben – az utólag „kísérletinek" nevezett – szakaszban.

M. B. Tizeves a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelep.

Alföld 1973/9 81 old.

Nagy Ernő, festő

Egerben, az V. országos akvarellbiennálén szerepelnek a művész művei, aki határozottan elkülönítve magát minden modernkedő törekvéstől, festi összefogott, kimunkált képeit.

F. Ludányi Gabriella: V. országos akvarellbiennálé Egerben.

Népújság (Heves), 1976. dug. 27.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

1976 SEP 23

NÉPÚJSÁG (HEVES)

Nagy Ernő, festőművész

A képzőművészeti világhéten

Tárlatok, előadások

Megyénkben tovább folytatódik a képzőművészeti világhét rendezvénysorozata. Hétfőn délután Noszvajon, a Heves megyei Tanács Továbbképző Intézetében megnyílt *Nagy Ernő* festőművész kiállítása, amely után művész—közönség találkozóra került sor. A tárlaton az alkotó mintegy 40 festményét tekinthetik meg a látogatók.

Bizonyára sok érdeklődőt vonz majd ma délután három órakor *Király Róbert* előadása a köztéri szobrászatról és az egri díszkúttervekről. Az előadás színhelye a művész egri Lenin úti műterme.

A mai napon két tárlat megnyitására is sor kerül. *Pinq Udikó* iparművész fa-

liszőnyegeit Hevesen, a Finomszerelvénygyárban állítják ki, *Nagy Imre* ex-libriseinek gyűjteményéből pedig a hatvani Ady Endre Könyvtárban rendeznek bemutatót. A közönség 11 magyar művész alkotása mellett szovjet, lengyel, NDK, NSZK, cseh, spanyol és holland mesterek ex-libriseiben is gyönyörködhet majd.

NR II-es férfimérkőzés, Eger
Egri Finommechanika—
DASE 82—72 (34—39)

A varmat ... idegen pályán a Finommechanika. Mindkét félidőben a szolnokiak voltak a jobbak.

Nagy Erő festő

a Hatvani Galériában rendezett tárlaton szerepelnek alajos endéletei. (emlitve)

Farkas András: Heves megyei képzőművészek a Hatvani Galériában.
Népújság (Heves), 1975. aug. 31.

Nagy Endre

Mai magyar képzőművészek alkotásából rendezett kiállítást az egri megyei tanács művelődési osztálya, melyen szerepelnek a művész művei.

Népújság, 1946. febr. 20.

Nagy Ernő festő

Dec. 1.-én megnyílt a Miskolci Csalériában a miskolci téli tárlat. – Heves megye Tanácsának két díjat Mészáros Erzsébet textilművész és Nagy Ernő festő nyerte el, a felszabadulási pályázaton.

(bm): Megnyílt a miskolci téli tárlat.

Északmagyarország, 1974. dec. 3.

Nagy Ernő

„Magyar tájak" c. kiállítás nyílt Festő Hatvanban. A művész az egri szalapartot örökíti meg. (említve)

Farkas András: Magyar tájak. Népújság (Heves), 1974. dec. 5.

Nagy Ernő

Hevesi paraszthász

Népszava, 1977. április 10. 8. oldal.

Nagy Ernő: Hevesi parasztház

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 JAN 21

NÉPÚJSÁG
Eger

Nagy Ernő

jen el, gondolja Gitta, onkinzó örömmel csapva le minden közönyös vagy ép-

1021

nie kell, hegyezni a fület, végighallgatni. Ezután már

su nyaka, ahogy az [illegible] fölé hajol. Zsuzsi nyugodtan

NAGY ERNŐ: UTCA

— egy Heine,
- persze, azért
scsak „prófán"
ntő és a Terem-

l megismerked-
olt, mint maga
irodalmi szalon
Árpád és Nosz-
a világégés és
ozott. Mikor e
em, már benne
orúban. És ha
igyázz, Malvin,
már jelen volt
jegy, s a rette-
diadalmas gyö-
énkisasszony ál-
an azonban —
lakás egyetlen,
berendezett szo-
ól szavalt, hogy
ntőre kell füg-
kövérkés, min-
tisztviselő — az
elő kollégája —,
vasott fel. „Azúr
Nem hallgattam
ást, de pontosan
regény. Minden
egében ugyanaz
iki nyilvánvalóan
s arcú szerző lé-

...ugarak

nak elmélkedéseiből olvasott fel. Annie Besant, Krishnamurti és Steiner Rudolf szelleme lebegett a VII. kerületi bérház harmadik emeletén levő „szalon"-ban. A „fő szám" azonban egy regényíró volt. Egy igazi! Fiatal korában — a húszas évek végén, a harmincas évek elején — meg-megjelentek versei és elbeszélései rövid életű folyóiratokban. Ezekben az írásokban, a kordivat modorosságai mögött, egy érdeklődő, s a jobbra, az igazságosabbra vágyakozó szellem fedezhető fel, egy talán még nem kiforrott, de érdekes intellektus. De amikor én megis-

Már akkor feltettem magan
dést: miért járt ez a kifára
ponyvaíró a „szalon"-ba, ha n
szeresen? Miért vonja el idejét
gok és hirdetések írása, vagy ak
pajtások és a hölgyi kalandok é
ményért? A kolbászért? Az ju
gondolom —, másutt is. Vég
tem: valószínűleg azért, mert k
szellemének és Noszlopi Jerem
társaságában költő lehetett, újr
gi verseit mondta fel itt, félig
a kopásokat csipke-mütyürökl
plüssfotelből. (Mi többiek az á
válogatottan kényelmetlen széke
És miközben a vadnyugati cov

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 AUG 12

Dunántúli Napló

Nagy Ernő egri festőművész

Műsorkalauz

A nemzetközi gitárfesztivál és szeminárium idején 2 naponként gitárhangverseny a Vármúzeumban. A fesztivál záróhangversenye augusztus 17, pénteken, 20-kor a Bazilikában.

1000 éves Esztergom. Országos fotókiállítás a Dobó Gimnáziumban, egész héten.

Esztergom 973—1973. Helytörténeti kiállítás a Balassa Múzeumban, megnyitó 18-án 15 órakor.

Nagy Ernő egri festőművész kiállítása, Tata, megyei művelődési központ, egész héten.

Farkas Ádám szobrászművész szabadtéri kiállítása 18-tól, Tata, a megyei művelődési központ télikertje.

Szirmay Márta dalestje. Közreműködik Janota Gábor (fagott), zongorán kísér Lakatos Katalin. 13-án, hétfőn, 20 órakor, Tatán, a megyei művelődési központ télikertjében — rossz idő esetén a galériában.

Nílusparti randevú. Az egyiptomi Állami Együttes vendégjátéka, Tatabánya, Népház, 16-án, 19.30-kor.

A Keresztény Múzeum néprajzi-népművészeti kiállítása, Esztergom. Megnyitót 16-án du. 4-kor, Ortutay Gyula akadémikus mond.

Szabady Vera kertplasztikái, Esztergom, a tanítóképző parkja, egész héten.

A BEMUTATÓ MOZIK MŰSORÁBÓL:

köztük az Oroszlányi Bányász együttese találkozik. A harmadik napon dől el az érmek sorsa a Tatabányai Bányász, a Csepeli Vasas és a Testvériség között. A mezőnyt a TBSC vezeti, s ha megtartja előnyét, újból visszahódítja a magyar csapatbajnoki címet a Csepeltől.

★

Az Esztergomi SZIM Marógépgyári Vasas tömegsport-szakosztálya lövész-versenyt rendezett: ezen az első helyet Csernó Lajos technológus szerezte meg, 71 körrel.

APRÓHI

ÁLLÁS

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1972 IIII 17
KÖZNEVELÉS
Budapest

fontos.

1021

Nagy Ernő festménye

Nagy Ernő

érdekek összhangjának megteremtése e területen érhető el a legrövidebb időn belül.

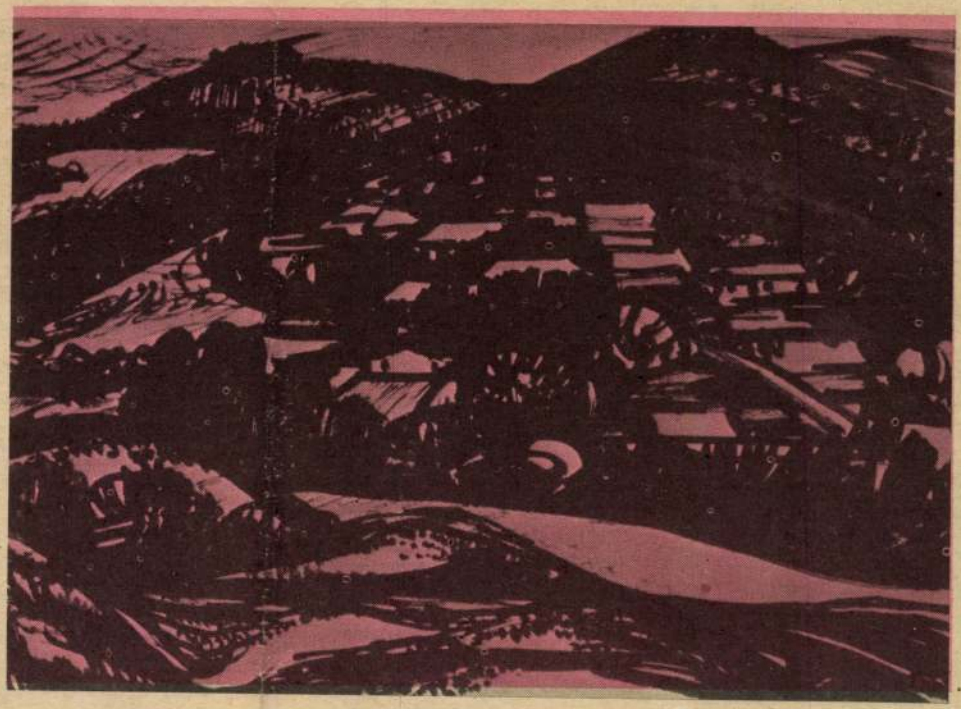

nünket. Az oktatásügyi reform mindhárom célkitűzése — a politechnikai oktatás fejlesztése, a szocialista nevelés következetesebb érvényre-juttatása, a kötelező középfokú oktatás elérésének megcélzása — mind, mind becsületes, a szocialista távlati fejlődéssel összhangban álló feladat, követelmény volt.

Több mint egy évtizeddel ezelőtt nem mértük fel, s objektíve nem is voltunk olyan helyzetben, hogy képesek lettünk volna felmérni alaposan a közoktatásügyi reform tárgyi és részben a szubjektív feltételeit. Az oktatási reform kapcsán 1965-ben végrehajtott korrekciók azt tanúsítják, hogy a pártnak menetközben volt és van ereje a közoktatás fejlődésében a szükséges változtatásokat és kiigazításokat elvégezni.

Mert mit bizonyít közoktatásügyünk húszéves áttekintése? Éreztük, tudtuk már 1951—52-ben is, hogy a közoktatásügy céljainak valóraváltásához több pénz kellene, mint amennyi rendelkezésre áll, de a megemelt ötéves terv időszakában erről álmodni sem mertünk. Majd 1961-ben, 1962-ben pártunk VIII. kongresszusa idején, én magam legalábbis azt hittem, hogy a szocializmus alapjainak lerakása után a szocializmus teljes felépíté-

raváltása
építési p
erőforrás
erők ös
ügyünk
összhangb
Ezért bát
sel a hát
ni, hogy a
zan és me
nem lehet
títve, ami
hogy a háborúh
pán. Kell nyilván más is, de pénz is kell. S nem egyszerűen az itteni szavazás dönti el, hogy a nemzeti jövedelemből mennyit fordítsunk a közoktatásra. Azt itt el sem lehet dönteni. Dönteni akkor tudunk a közoktatás anyagi feltételeinek a fejlesztéséről az elkövetkezendő másfél évtizedben, ha a népgazdaság távlati fejlesztési terve a birtokunkban van. Az pedig nincs kész, s e nélkül nem lehet határozni. Továbbá, fel kell mérni a népgazdaság távlati szakemberszükségletét is, mert enélkül iskolarendszerünk kérdésében sem lehet állást foglalni.

1961-ben tévedtünk a kötelező középfokú oktatás általánossá tételének időpontját illetően. Mégis azt mondom, hogy hosszútávon és végérvényesen nem szabad feladnunk a kötelező középiskola

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 OKT 19
Déli Hírlap Miskolc

Nagy Ernő
1021

** A biennaléra beküldött alkotások közül csak később közölhetünk egyet-egyet. Az idei sikeres rajzkiállítást Nagy Ernő: Háztetők című kompozíciójával idézzük fel.*

Idén hetedszer

A grafika szemléje

„A rajzot minden képzőművészeti alkotás alapjának kell tekinteni. Függetlenül az alkalmazott technikától, minden műfajban jelen van." Szőnyi István megállapítását sokan erősítik szóban és írásban, de legfőképp műveikkel. Jó érzés, hogy erről Miskolcon is évről évre meggyőződhetünk. Úgy adódott — hogy hány lelkes művész és közéleti ember inspirálásának köszönhető, most ne kutassuk —, hogy városunk (ahogy egy neves műtörténész megfogalmazta) a grafika Mekkájává vált. Miskolc felszabadulásának évfordulója alkalmából, az idén hetedszer kerül sor itt az országos grafikai biennáléra, s 1973-ban már ötödik alkalommal rendezték meg az észak-magyarországi festő- és grafikusművészek kiállítását.

Tulajdonképpen ezekkel a rangos szemlékkel kerültünk be a képzőművészeti köztudatba, mint Kass János, Würtz Ádám, Reich Károly és tovább is sorolhatnám a neveket, az évről évre visszatérőket, kezdve talán Csohány Kálmánnal a sort és végezve Rékassy Csabával. Nem kis dolog, hogy egye vidéki város —, mely (valljuk be) művésztelepével az elmúlt ötven esztendőben nem tudott iskolát és igazán értékes bázist teremteni, — szinte egy csapásra — mert mit számít a művészettörténetben néhány év — a grafikusok Mekkájává válhatott. Természetesen többről van itt szó. A potenciálisan rendkívül erős grafikusgárdánknak köszönhető, hogy megalapoztak itt egy művészeti ágat, melynek produktumai fórumot kívántak, közönséget szereztek és neveltek. Az ilyen grafikai bázis kellő vonzerőt gyakorol, magához húzza mindazokat, akik a grafika nyelvén beszélnek, s szeretnék ha mondanivalójuk minél több emberhez eljutna.

Hozsannázásra persze hét, sikeresnek ítélhető esztendő után sincs okunk. Mert igaz, hogy a biennálék megszülték gyermeküket, a rajzkiállításokat, igaz, hogy minden esztendőben jelentős országos eseménynek számít a grafikák tárlata, igaz, hogy részvételükkel a legnagyobb alkotók is megtiszteltek már bennünket; de a színvonal korántsem nevezhető azonosnak, jónak, s bizony nem zarándokol ide annyi híve s felkentje a grifakának mint elvárná ez a helység. Talán nem eléggé erős vagy szíves a hívó szó? Talán vesztett valamit rangjából a szemle? Talán meggyengült az itteni grafikai bázis, s inkább taszít, mint vonz? Ezekre a kérdésekre csak a biennále után kaphatunk választ.

*

A számszerű adatokból úgy tűnik, reménykedhetünk. Holnap nyolcvan művész — több, mint negyedrészük miskolci — négyszáz alkotását ítéli meg a zsüri. Grafikusaink tehát igenis készültek erre a szemlére! Reméljük, szeretett barátaink — köztük a híres mesterek — éppúgy nem maradtak távol, mint a kezdők, a szárnypróbálgatók, akik talán Miskolcon ízlelik meg először a siker ízét. Még senki sem tudja, tudhatja, hogy a négyszáz műből mennyit láthatunk majd a Galériában, de joggal remélhetjük, hogy a hetedik miskolci országos grafikai biennálé értékes szemléje lesz a magyar grafikának.

GY—

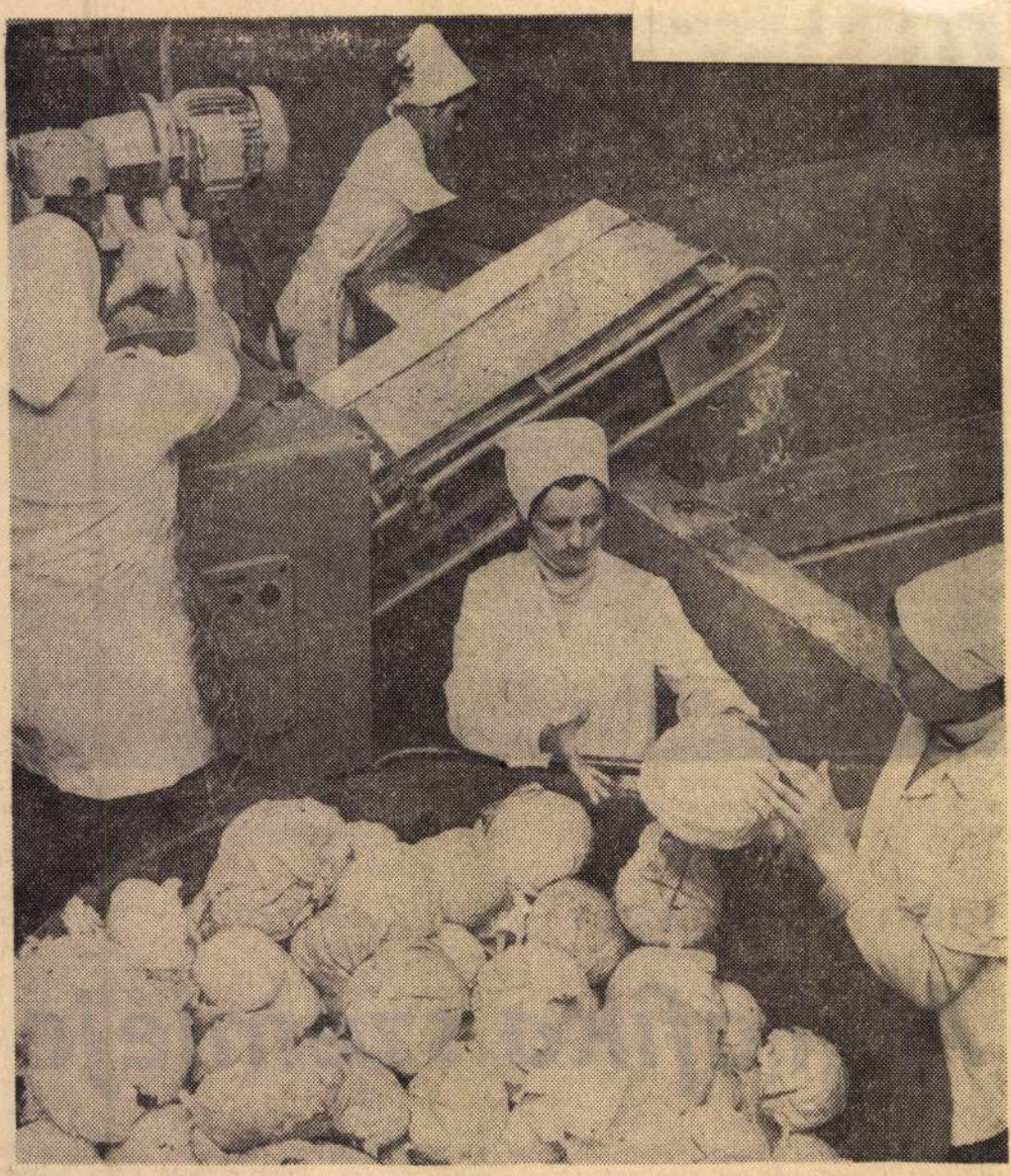

✶ *A nemrégiben üzembe helyezett savanyító üzemben most káposztát és paprikát tartósítanak.*
(Kerényi László felvétele)

Tanácsi vezetők látogatása az Agrokonzumnál

Javult a város gyümölcs- és zöldségellátása

Városunk zöldséggel és gyümölccsel való ellátásából egyre nagyobb részt vállal ag Agrokonzum. Amíg 1972 első félévében az összes forgalomba hozott áru 60 százaléka, az idén már 71,1 százaléka volt az Agrokonzumé.

A városi tanács végrehajtó bizottsága tegnapi ülésén meghallgatta a kereskedelmi osztály jelentését a város zöldség- és gyümölcsellátásáról és a téli tárolásról. A fentebb idézett adatok nyilvánvalóvá teszik, miért foglalkozott a testület elsősorban az Agrokonzum tevékenységével, árpolitikájával.

Kétségtelen, hogy a korábbi évekhez viszonyítva tovább javult a város zöldséggel, gyümölccsel való ellátása és a tajairól beszerzett primőröket árusít az Agrokonzum — elfogadhatóan alakultak az árak is.

Az ülésen részt vett Szűcs István, az Agrokonzum igazgatója, aki elmondta, hogy a téli tárolás megfelelő ütemben halad, a tavalyinál nagyobb mennyiséget tartalékolnak. Néhány cikk beszerzése azonban gondot okoz: kevesebb van a kelleténél burgonyából, vörös- és fokhagymából, petrezselyemgyökérből. A hiányt importtal igyekeznek pótolni.

Az ülés után a tanács végrehajtó bizottsága meglátogatta az Agrokonzum Sajóparti telepét, ahol Szűcs István és munkatársai tájékoztatták a testületet a vállalat terveiről.

és a vágóhidakra

Mint a tésztnél elmondot-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 NOV 19

Népújság Heves

Nagy Ernő festőművész

1021

Ahol az igényekre alapoznak...

Recski népművelés, műhelytitkokkal

SOKAN ARRA hivatkoznak, hogy a hatékony közművelődés szinte elképzelhetetlen modern, tágas, napfényes művelődési házak, klubkönyvtárak s kényelmes berendezés nélkül. Az emberek ma már legalább olyan környezetet kívánnak, amit otthonukban megteremtettek.

Emlegetik az igényeket, beszélnek a televízió vonzó hatásáról, színvonalásnál színvonalasabb műsorairól, azokról a programokról, amelyekkel bizony aligha lehet versenyezni.

Érvelnek azzal, hogy viszszahúzódóbbá váltunk, s nehezen szánjuk rá magunkat az egyes rendezvényekre. Érthető, hiszen a lakás kényelmét nem pótolhatja semmi.

Szóval, meg lehet érteni azokat a népművelőket, akik az egyre kevésbé látogatott kultúrházak miatt panaszkodnak, s lelkes próbálkozásaik esetenkénti kudarca miatt keseregnek.

IGEN ÁM, DE AKADNAK kivételek is. Ilyen például a recski.

A háromezer-ötszáz lakosú község művelődési házát 1941-ben, — méghozzá úri kaszinónak — emelték. Hajdan rangos épületnek számított, ma viszont idejétmúlt, elavult, s klubtermei a legjobb indulattal sem nevezhetők tágasnak.

A berendezésre ugyan többször áldoztak pénzt, a bútorok azonban csak megkoptak, s messze elmaradnak a családi garnitúrák eleganciájától.

A tévé itt is bűvöli az embereket, hiszen megtalálható az újabb vagy a régebbi típusú készülék.

Az emberek mégsem húzódoznak: jönnek a fiatalok és az idősebbek, az értelmiségiek és a munkások egyaránt. A recski kulturális pezsgést járásszerte számon tartják. Nem véletlenül, hiszen egy fél év alatt *több mint négyezer-ötszázan fordulnak meg itt:* ki olvasgatni, ki szórakozni, ki baráti tereferére tér be.

Bármennyire furcsa, mégis így van: sokan a tévét is a művelődési otthonban nézik!

Igen jól működik a bányász-, az ifjúsági klub, a képzőművészeti, az irodalmi, a honismereti, a fotó-, a bélyeggyűjtő szakkör, a fiatal műszakiak és technikusok klubja. Alkalmanként festők kiállításainak is otthont adnak. Az ősszel megindult az egri zeneiskola kihelyezett tagozata.

Lehetne tovább sorolni a tényeket, amelyek egyértelműen bizonyítják, hogy a recski intézmény *valóban a művelődés otthona*, ahol szívesen kopogtat mindenki. Elfeledkeznek a teljes komfort hiányáról. Jönnek és maradnak. Olykor órák hosszat!

VAJON MI A NEM mindennapi siker titka? Hogyan nyerték meg a különböző érdeklődési körű lakosok rokonszenvét?

A válasz többrétű. A tiszteletdíjas vezető negyedszázada áll ezen a poszton. Valaha ő szoktatta ide a ma felnőtteit. Ennyi idő alatt megismerte a folyvást változó igényeket, *tudta, mire kell, lehet, érdemes áldozni.* Megtanulta a türelmet, hitt abban, hogy a legnemesebb cél is csak *fokozatosan* valósítható meg. Az ércbánya szakszervezeti bizottságának titkáraként — ez a főállása — gyarapíthatta emberismeretét. Aki közél kerül mindenkihez, annak hallgatnak a szavára.

Azt adta, amit várták, s azt fejlesztette tovább, amiben sokan láttak fantáziát. Vegyük a bányászklubot! A munkások számára üzemi vezetőik tartottak és tartanak szakmai-politikai előadásokat. Olyan témákról beszélgetnek, amelyek a gyakorlati tevékenység során is felbukkannak. Ez egyébként elősegíti a szocialista brigádok kulturális vállalásainak teljesítését is. Nem véletlen, hogy a recskiek szerezték meg a megyei közművelődési vetélkedő második és harmadik helyét. A kötött programok egyhangúságát kirándulásokkal, tapasztalatcsere jellegű látogatásokkal, fehér asztal melletti diskurzusokkal oldották fel.

BÚCSÚT MONDTAK mindannak, ami idejét múlta. Egy évtizeddel ezelőtt népszerűek voltak a Déryné Színház előadásai, a telt házak a bevételt növelték. Ma mégsem kötnek megállapodást, mert rájöttek, hogy a tenyérnyi színpadon csak megnyirbált színházi élmény remélhető. Tudták: az emberek többet kívánnak, ezért — együttműködve a bányával — busszal viszik őket Egerbe és Budapestre, ahol töretlenül érvényesül Thália varázsa.

Sejtették *az alkotás vágyát, a mindenkiben szunnyadó teremtés óhaját.* Lehetőséget adtak arra, hogy a jó rajzkészségűek — szakos tanár irányításával — festegessenek, elsajátítsák a piktúra alapismereteit. A fotókedvelők, a bélyeggyűjtők, az irodalombarátok számára szakköröket szerveztek.

Csoda-e, ha Recsken is nagy érdeklődés kísérte *Nagy Ernő* festőművész tárlatát? Aligha, hiszen felnevelődött a művészetet kedvelő és értő kis közönség, az a réteg, amely már igényli a pluszt.

KITŰNŐ KAPCSOLAT formálódott a művelődési ház és a bánya, valamint az iskola között. Ez is pozitívum, mert sok helyütt épp ennek a hiánya gátolja az eredményes népművelést. Az életképes, az ötletekben gazdag társadalmi vezetés viszont lendületet adhat a munkának.

Íme a műhelytitkok tárháza. Olyan fundamentum ez, amelyre igen nagy szükség van ebben a nagy jövőjű községben. Lassan köztudomású a régebben csak rebesgetett hír: gazdag érclelőhelyek kiaknázása nyomán fejlődő település lesz Recsk, s például a hajdani úri kaszinó helyett kultúrpalotának is beillő intézmény szolgálja majd a közművelődés ügyét.

Jó lenne minél hamarabb felkészülni a nagy feladatokra. Hasznos volna a szétszórt könyvtárakat — a községit, az iskolait, az érc- és kőbányait, valamint a kultúrházit — egyesíteni, mert a fokozott igények már jelentkeznek.

Ez az előrelátás nagyon is indokolt, mert a holnap eredményeit ma kell alapozni...

Pécsi István

Új típusú gabo

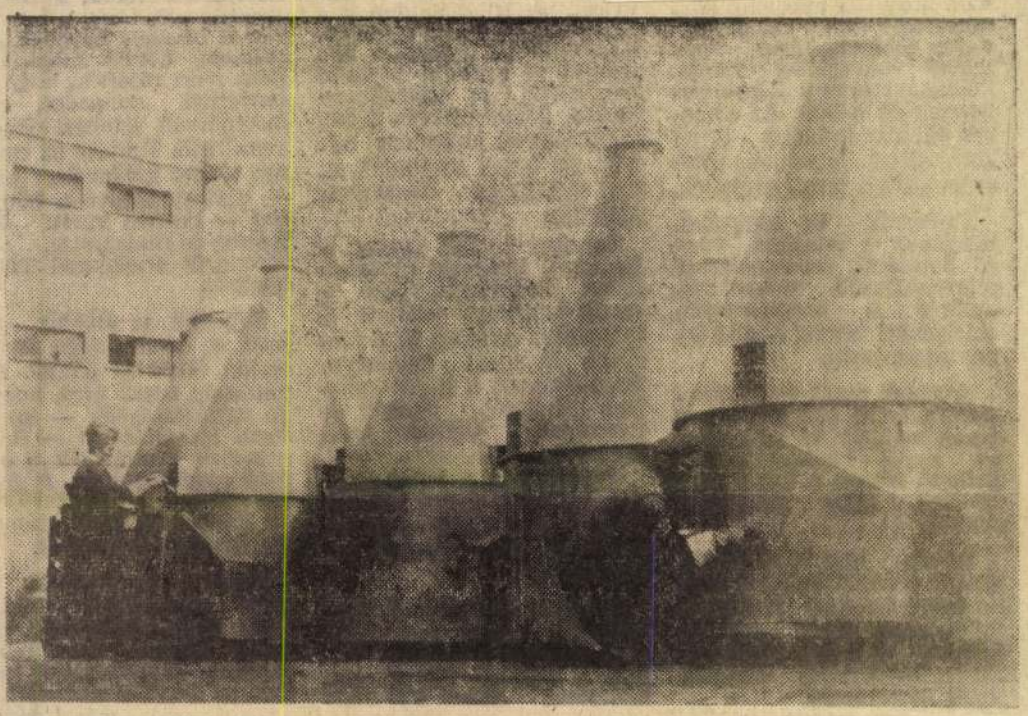

A Szellőző Művek, a Bábolnai Állami Gazdasággal kooperálva, új típusú gabonatisztító berendezés sorozatgyártását kezdte meg. Ebben az évben hatszáz utótisztító berendezést gyártanak. (MTI fotó)

Munkásélet, érdemrenddel

Mint már hagyományos, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom idei évfordulója alkalmából is többen kaptak értékes kitüntetést, elismerést. A Munka Érdemrend arany fokozatában részesült például *Janó András*, a Mátraaljai Szénbányák csoportvezető lakatosa, aki a jutalmát magas rangú párt- és állami vezetők jelenlétében, az Országház kupolacsarnokában rendezett ünnepségen *Losonczi Páltól*, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökétől vette át.

— Vajon milyen út vezette idáig a petőfibányai gépüzem munkását?

— Apámat követve kerültem magam is a bányászok közé. Gyerekfejjel, alig tizennégy esztendősen. Előbb csak amolyan vízhordó fiú voltam, aztán küldönc, takaronc, később pedig, amikor már jobban bírtam a munkát: csillés. Szívesen végeztem ezt is, azt is, de bántott, hogy nem sokra néz-

Nagybátonyban, a szorospataki aknánál történt mindez. Itt kezdődött és még sokáig itt folytatódott pályám. Csupán rövid kitérő volt az életemben a tartalékos honvédtiszti tanfolyam, ahonnét alhadnagyként kerültem ki, s a kéthónapos pártiskola, amely előbb gondnokként, majd politikai munkatársként a pártapparátusba emelt. Valójában bányásznak éreztem magamat Nógrádban mindig. S szívem szerint az vagyok itt, Heves megyében, Petőfibányán is, noha az altáró megszűnése óta szinte semmiben sem különbözöm más vasmunkástól. Hiszen a föld felett s ugyanolyan csarnok-

vesben, otthonomnak érzem már Petőfibányát is. Szinte több időt töltök itt, mint Nagybátonyban, ahol tágas, jól berendezett lakásom van: sokszor hosszabbra nyúlnak a műszakok, este, késő este van, mire hazakerülök. S tetszik a hely kisebbik fiamnak is, aki szerszámkészítő lakatos az üzemben. Gondolom, akkor is marad majd, ha én nyugdíjba megyek.

